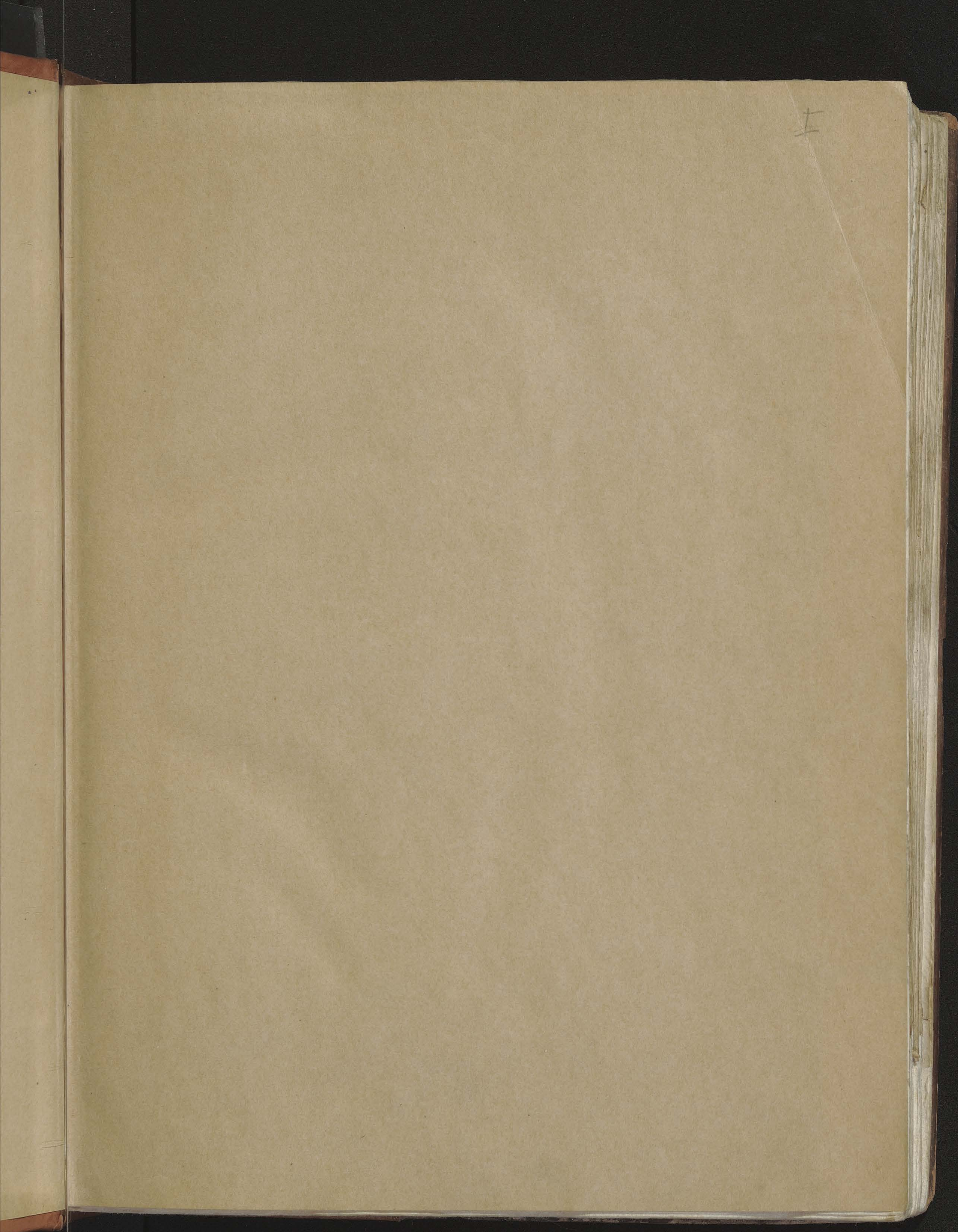

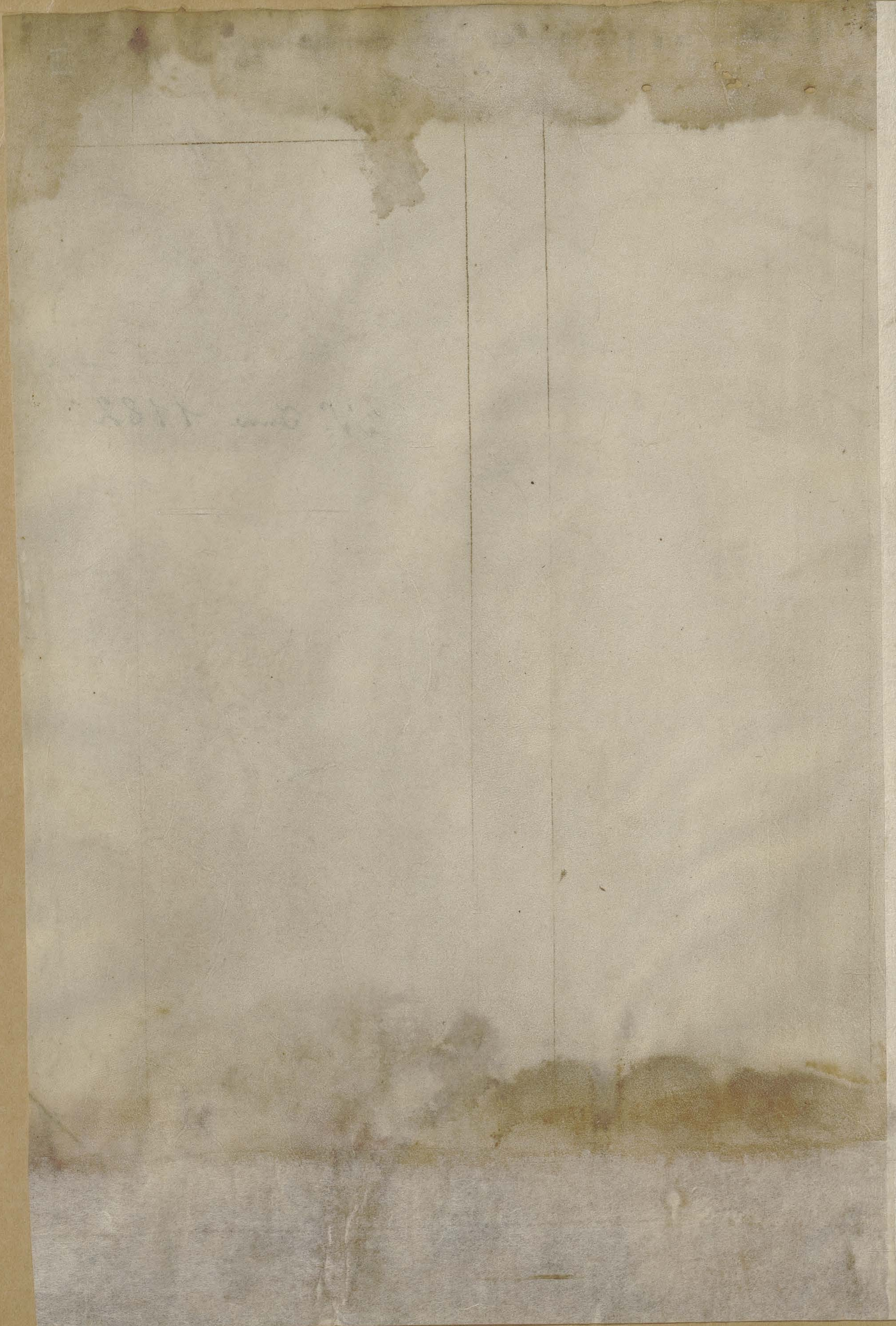
Rękopis i jego oprawę wyrestaurował introligator Jan Wyżga w r. 1939. Dano nowy grzbiet (fragmenty dawnej skóry grzbietowej nalepiono na obu okładkach), nową deskę przednią (z dawnej istniał tylko ułamek) i nowe karty ochronne papierowe. – Por. Beiträge zur Geschichte der Philosophie des Mittelalters, Bd. XX Heft 5, Münster i. W. 1922, str. 97–98.

Albertus magnus super phisic[illegible] et iste liber magistri Jo[illegible] [illegible] I

825

N. Inv. 1182.

[illegible] cog[illegible]

Utrum res sensibilis cognita possit ab anima intellectiva

1 Utrum eadem cognita possit a natura creata absque vitatis

x Utrum cog[illegible] concedat se personale [illegible] personale secundum exercitium obiectorum

7 Utrum voluntas sit causa efficiens omnibus volitionis vel nolitionis sue

6 Utrum solo deo sit fruendum

4 Utrum frui deo sit finis naturalis creature rationalis

8 Utrum deus possit in patria vel in via concipere vel intelligere videre vel diligere deus quod est deus non videndo nec diligendo complete quod est deus

9 Utrum quelibet creatura simul distinguatur ab anima cognoscente et a cognitione eius

10 Utrum deus sit cognoscibilis a nobis naturaliter absque cognitione

11 Utrum sit nobis per se notum quod deus sit deus

12 Utrum cum hoc quod deus sit unus stet quod tres persone sint ille unus deus

13 Utrum in qualibet creatura sit vel reperiatur vestigium et ymago trinitatis

14 Utrum deus sit producibilis ab aliquo

17 Utrum solus deus sit omnino immutabilis

16 Utrum deus cum aliquo sit componibilis

14 Utrum caritas que datur amicis dei sit spiritus sanctus

18 Utrum sine caritate creata possit deus mereri vitam eternam

19 Utrum sine caritate creata possit viator diligere deum super omnia

20 Utrum persone divina producens sit persone divine producte

21 Utrum deus sit quelibet res que est deus realiter

22 Utrum deus sit quelibet res que est deus formaliter

23 Utrum deus sit res que est deus totaliter

24 Utrum quelibet res que est deus sint deus eternaliter

27 Utrum aliquod futurum possit evidenter a deo intellectu sciri esse futurum

26 Utrum deus facere possit futurum nunquam fore

4 Utrum futurum revelatum esse futurum possit non esse futurum

Utrum postea deus possit velle vel facere [illegible] nunquam fuisse

[illegible] calidam esse qualiter

[illegible] deus vult esse

31 Utrum [illegible] peccatum viatoris sit finitum et quantum [illegible]

32 Utrum [illegible] possit esse complexio inter duo mala

33 Utrum aliquod peccatum voluntatis viatoris excusetur vel excusari possit per ignorantiam

34 Utrum peccatum voluntatis viatoris excusetur vel excusari possit per qualibet impotentiam

Finis [illegible]

Utrum sacramenta [illegible] sunt [illegible] et [illegible] [illegible]

domin[illegible] scendi [illegible]
p° disciplina quelz [illegible]
fit ex p exnti cogne sp[illegible] Et
in sin[illegible] prologo assuetu sit de
cogitonibz inqre, ubi queo de
cogione sp[illegible] tale que, utz cog° sp[illegible]
possit tari ul cosuari sine obo, q sit, etz°
ro tatoz sine cosuatoz spitie cogito, no
rqui obi pntia q ut expatia ig nec
talitas p gnia pz qz, no plus ad tatone
ul cosuatoz spitie cogtois rqui obi pnt
q pntia, Sz a gnia pz qz sc o non
existit ig no tar nec cosuat aus p
qz tt nlla sor z est sa visio ul illu°
cing obm exprimit // Cont. essenq na
depedes ab aliq ca ta iust q isto
esse no pt si nec qsuar sine exntia
talis ce ig nc tlis qq° sine obo, qn
pz qz tlis qz cog° q m° depedet abo°
aus pz de lune tabili actz linosp
Lu° arg3 Ino p° ponet ser g°oes // Sz° dissolue
sex du°es // pma q° e ista extioz
sa° no pt tari naltz obo ipam no cau
sante, het p p° sit, no mag depedet
extioz spatio ab obiecto taq aca q lu
me actz linosp at q ymago inspe
clo si pona aic ang est ygo // P. pb
isteg pz, qz q exprim q delumie ta
tum desspatoe, z p pb pz, qz no mg
e exoz spa° ygo ta spi ul simili ro
q tlis ygo, sed lume no pt tari sine
pntia actz linosi pz adsspm d radio
solis nec ygo tatz oto no caute iste
// Itz si spatio extioz c expu omnis
eti do de exn spi lis z gmd d exssi tz
qtigetiam qd est satis absurdu, Pbo
qne, qz nllm indim esse ltum p qd
indicatur rez esse q no est, ul ve
sit, sc tre q no sit sc Sz, Sz sit esse
d qruz indico ceto d exn spi lis to
dicoibz eius spibz rctigetibz si spu°
alit tarez q abo° q inioz pz qz al
starct simt q indim sarct ltuz z ta
et q no lt esse sic indicatz P i d boz

p. q [illegible] ipo. spatia
dicatz obm esse Si igz possz tari alz
q abo° adhuc indicatz obm ee etz
ipo desticto // Cosiz qz, si esse nobis
possibitas certitudinis ad p notitia comp[illegible]
d i ropam nec sit nt, go btz pz, qz
nlla alia assitia extiori plus rquit
pntia oti z pntia ipa spatio extioz
nc omis simt ad sit sufficiunt sine spatio
extiori si ipa ul possit aliude tari q
ab oto qz aliis extibz possz addi illis
spatio extioz obo no exnte // Contra
istd qoz etz p expiz que hetz d sop
no reppimus q pont qoz tetatu suo de
sopno z vig d. q in sopno videt sto
et sentit p. q. sp q absz sit pssit a d
extu ta spile, set at acit p modum gn
ci q est vigilia, i vigilia naqz spibilia
extia ta movet sp q et spus vtute ygia
tiaz i sopno exo, et sic acit q sto appsi
dat spilia extia licet no sint qz ite ces
sit instinta spind z indiam sine inte
tas ille veniat ab intio sine ab exto
sp qoz // Sz° etz p expiotia que het de
tinetibz d infirmis de ludis z d quibz
molles actas, tien bz cum ut ait Alacen
i pspetia sua tc x° ca° d. cilpz q vi
deat et audiat tribia et p p q ore
d pus, Infirmis etia acit tide asspt de
bili vtute cogtie q dissoluit de ludis
et notu e q videat q no sint ut cast
canes lepores rptilia, de quibz molles
actas pz, etia vi rubeu d lmq visio
rubei ita ut rubeu appat eis esse qd
videt // Ad pm dico q sto no pcipit
tur p spa extiores sed p intiores pp
pt sentiu qd no est pns nc eius ut inf
pz lit viz tu sdi q sentiat et ea est qz
melz delictus i pa si no sint spatia sine
qtiq eliciti videz spatia alte ygia
[illegible] p pom indicatid

appe · [illegible] medius
glas est absente Nauta d[e] picti nauis
Ad s[ecundu]m q[uo]d fortis dico q[uod] n[on] timet s[ed] nec
ipsum videt nisi ea que sunt ipsi
licet alia indicia timentibus at indiciu[m]
erroneu[m] tat ymaginatione fortis cu[m] sp[eci]a[li]ter p[er]mi
virtute cui[us] indicat Ideo sequit[ur] q[uod] c[on]plubz
c[on]tactu sit illud q[uo]d timet // de infirmis dico
similit[er] de ludis dico q[uod] hec accid[it] p[ro]pt[er] de
diuisas tales q[ue] ludisi · dco si p[er]m[it] diuise
queq[ue] en[im] sunt p[er] form[a] specta[cu]le d[i]mon
enim sunt n[atur]ales rec[t]a pt diuisa specula di
vis modos opponens po[tenti]e c[on]sistite p[ro]pt[er] q[ue] in
tu distantes videm[us] p[er] eas diuersis nob
in[n]ot[a]s facere q[uod] q[ua]ndo partes rei ignote p[er]mi[tt]e
videat[ur] q[ue] p[re]ced[ere] figuras leporis ul castri
p[ar]tibz alijs no[n] visis p[er] eas [illegible] c[on]spissatio
nes aeris facit q[uod] res minor appareat ma
ior re[ali]t[er] // Ter[ti]a q[uesti]o est ista sp[eci]e exterior
no[n] pt c[on]s[er]uari absq[ue] ipsa no[n] c[on]s[er]uatur
p[ro]b[a]t[ur] p[ri]mo sic effectu[m] qui est i[n]genito si no[n] est si[mi]
causa[m] cont[ra] [n]ecessitate causantibz no[n] pt c[on]s[er]uari sp[eci]e
exterior e[st] h[uius]m[od]i p[ate]t q[uia] a[liqua]l[ite]r sp[eci]e absq[ue] sp[eci]e dum
c[on]s[er]uac[io] no[n] differ[e]t [con]s[er]u[a]t[io] p[ri]us [et] [con]t[inu]ous
p[er] q[uod] q[uia] al[iqu]od [con]q[ue]rit p[ri]ma sic ce n[atur]alis est
hec q[uod] dum durat q[uo]d est f[or]m[a] lu[min]is cu[m] albu[m]
c[on]trat[ur] tam[en] ea sp[eci]e [con]trarie exterior e[st] [con]formia
cogn[itio]e c[on]tr[ari]e tam[en] n[atur]ale c[on]s[er]uatu[m] eius de
// Sc[d]o sic si sp[eci]a[li]ter et c[etera] p[er]iret ab[s]q[ue] tri[bu]to
ex con[cessione] c[on]s[imi]lis q[ui]a p[ate]t q[uia] nulla me
sua pt tri[bu]ere d[e]sc[ri]ptio d[e] sensibil[ibus] ex[tr]a · p
ipsa c[on]s[er]uatio p[ro]p[ter] q[uod] mensura starent cu[m] ipsa
c[on]s[er]uatione no[n] ex[tr]a c[on]s[imi]lis que f[or]m[a] g[ra]d[us] // C[on]t[ra]
ista q[uesti]o[n]e ar[guitur] p[ri]mo sic n[on] sp[eci]e d[e]relinqueret
o[mn]i desiderio no[n] derelinqueret i[n] nobis ad
visioe tacta ex forti visibili oculo clauso
q[uo]d e[st] c[on]t[ra] experi[enti]a[m] [et] c[on]t[ra] b[ea]t[u]m Aug[ustinu]m 2[o]
de t[ri]ni[tate] c[apitulo] 1[o] Ubi vult q[uod] cu[m] clauserimus
oculos p[ost]q[uam] dum inspexim[us] lumina[ri]a ul
alia visibilia o[mn]i[n]o incessa saluat[ur] i[n] [con]
spectu q[ua]ndam colores lucidi m[inus] q[ue] ful
[illegible]
[illegible]

[illegible] videre · edit q[uia] rem videm[us]
[et] [illegible] color et expressior [et] multo co
[illegible] sp[eci]e rei que cernebat[ur] ut dis[tinct]e
[illegible] no[n] posset [et] ipsa edit visio
[illegible] sic no[n] est maius i[n]g[e]n[iu]s q[uod] visio
so[lu]m maneat p[er] ad cui[us] [re]cte visu
s[ic] q[uod] lumine causatu[m] a sole i[n] oculo ma
neat p[ro]pt[er] sole [re]cte sed q[uod] dum illud
manet p[ate]t p[er] experi[enti]a[m] g[e]n[er]al[iter] assump[tu]m p[ate]t q[uia]
q[uand]o[que] exp[er]im[ur] ita ita in nob[is] apparet
q[uod] lumine dependeat a lumi[n]oso cor[pore] sic
c[on]tacto ab oculo b[ea]t[u]s vi[deli]c[et] p[ri]mi exp[er]i[enti]a de
circulo ignito [et] h[uius]m[od]i [et]c. // Ad p[ri]mu[m] istor[um]
d[ic]o q[uod] i[n] statu c[on]s[er]uatio visioe no[n] t[ra]nsit[ur]
lucidi colores i[n] c[on]spectu ext[er]iori s[ed] v[irtu]te
sp[eci]e i[n] organo et ymaginatione forti que cmo
[illegible] c[on]s[e]q[ue]nt[er] [et] [illegible] tat[ur] indiciu[m]
i[n] ide sp[eci]e q[uo]d p[ri]us sentiebat[ur] licz no[n] sit
ita s[ecundu]m rei v[er]itate Et sic intellig[itur] Aug[ustinus]
cu[m] d[icit] q[uod] ipsa forma remanens fuit vi[si]o d[icitu]r
ut ergo talis ul q[uasi] t[a]lis q[uia] a visioe q[ue] sit
cu[m] visioe cerebat[ur] Ad s[ecundu]m nego a[ntecedens] a[rgumentum] or
en[im] b[ene] v[eru]m e[st] ad sp[eci]e i[ll]a q[uo]d no[n] manet
n[isi] ad cor[pus] luminosu[m] sic e[st] aer Et tu b[e]n[e]
v[eru]m e[st] q[uando] appariz nob[is] q[uod] lumine i[n] aere
b[e]n[e] dependet a luminari s[ed] no[n] oz q[uod] sim[i]l[ite]r
si s[ecundu]m sic sic licet en[im] figura sigilli i[n] aq[ua]
q[ue] c[on]s[er]uat sigilli p[er]manet no[n] sic i[n] cera
q[uo]d p[ri]mo q[uod] oculi [et] est s[ecundu]m [in]ti[mu]m unus [illegible]
[et] aliquid c[on]s[er]uatu[m] licet q[uod] organu[m] san
tasie p[er]fecte // Alia ca[usa] pt reddi q[ua]re lum[en]
aliquid manet i[n] oculo lic[et] n[on] m[ini]mu[m] ut d[ici]t
Aug[ustinus] q[ui]a ea c[on]s[er]uatio luminis manet in
fanta[si]a Et possz n[er]a[n]i dicendo melius
Et tu ad exp[er]i[enti]a[m] d[ic]o q[uod] no[n] vi[deli]c[et] circulus
licet videri appareat p[ro]pt[er] tales s[e]p[ar]a[tio]nis d[ici]t
// T[er]cia q[uesti]o e[st] ista exterior sp[eci]e no[n] pt
cau[sa]ri ul c[on]s[er]uari ab obi[ect]o q[ua]ntacu[m]q[ue] dis
tante p[ro]b[a]t[ur] sic nulla po[tenti]a finita pt agere
ag[ere] cuiq[ue] distantia s[ed] obi[ectu]m q[uo]d[cum]q[ue] causa de
finite po[tenti]e causare [et] c[on]s[er]uare e[st] age[re] g[o]
a[ntecedens] or p[ate]t q[uia] h[oc] [con]venit so[lu]m po[tenti]e infinite
Sc[d]o sic nec maiori virtus virtus est
[illegible] obi[ectu]m ad causandu[m] ul c[on]s[er]uandu[m]

spa^a exteriore q^d tota linosum ad [illegible]
lume a q^a^uis cp^q^te sp^le no a q^u
q3 distacia lumen linosu pt ut p3 q^sdo
q^d nec coniunctas sp^acioz exterior aqu
q3 cp^q^te sp^le cum potum sui sp^m ultim
cat sp^m // Cont^a ista arguit sic ubi sicca
distacia pt sp^ao exterioz causari ab obto g^
ab obo q^liscumq3 distate // 2° sic Non
maior po^ requir^ ad causand^ ul q^seruand^
sp^aoz s^m quantacumq3 distacia q^d ad caud^
sp^aoes infinitas si essent s^m pt o^m q^pl3
ig^ r^sp^m // Ad primu nec^a e q^na q^c
tu cuius ratio depo^ et tn no se^ q^d q^pl3
obm a q^cumq3 distacia possit agere s3 se^
q^d a q^cumq3 distate obo pt causari ul co
suai sp^ao q^d v^m e // Ad 2^m nec^ modo
arg^ diff sit p3 b^it inf // Ul pt dici q^d a^oz
est sp^a ymo no maioz po^ requir^ ad
caud^ sp^acioz i mille q^ i unica una po^
oppositu est d^ distacia // Et si dicat^ q^m
q^d pt cause sp^aoz una p^ic^ fortiu aliqu
po^e r^o duas uno plus duple i^ q^d infi
nitas infinite d^ q^d ibi implicat q^dictos
8 9° // Tercia q^o e ista q^d no e dare maioz
distacia nec minimaz a q^ sp^ao causet u^t
p^ sic / q^r si sic se^ q^d sp^ao fiet in o
tinu^ oppositum pr^esuppono p^ q^na q^r si sit
dare distacia maioz sit o^m ita distas
apo sp^acia q^d no possit cause sp^aoz ipa
r^ appone^ q^ntu3 suffi^at causare tn sit ul
erit dare p^m istas i q^o potest causare ul
ultim i q^o no potest s^ ultim i q^o no ig^
nulla e maxima distacia a q^ potest causare
q^d est oppositu s^ p^m / se^ q^d tn p^o est sp^ao
talis cuius oppositus sunt ig^ sit i q^ / Item
si sic se^ q^d esset dare ultim istas rei p
manent ec na^r supp^o q^d visio sit res
permanens q^na p^ q^r capio illa maioz
distacia a q^ potest tn se^ q^d a talli pt et
a minori no pt i^ si i q^ istati incipet
o^m nusq^ elogari i p^o istati fortz sp^ao
r^ nunq^ p^o illud eq3 i^ q^sulit ar^o d^ ma
distacia / Cont^a istud q^oz arguit sic Obs

po^ [illegible] ... 2. d^ una
cium na^ cet / sed po q^cumq3 obi^ sensibil
ad caud^ ul q^seruad^ sp^acioz exterioz p d^q
distacia e naturalis ig^ a q^ e maxima g^
illa potest i distacia maioz // 2° sic
capio ad obm talez distac ab a q^ po^
q^d i illa po^ causare possit sp^aoz r^ elonget^
q^ntu3 no sufficiat tn totu spaciu interceptu
int^ pom^ r^ punctu a q^o p^o no pt causare
q^ci^q d^ sp^aoz est maxi^a dista^a i ipa
pt o^m causare // Ad p^m d^ q^d auctas
solz det intelligi de facto no de possi^ ul d^
r^ inde reddit q^d v^ dare a q^ po^ causas
ul q^seruas sp^aoz / r^ dare a q^ sp^ao tue
eq3 dare maximaz p^ q^d ista po^ no includ^a
causet sp^aoz / sed q^r no signa^ sp^ao et
q^cumq3 sp^a^e causata ab obto pt causari maioz
ab eode i maiori dista^a io no e dare
maximaz distacia rt^ // Ad s^m d^ q^d ul
nulla res e y ita distas ul si sit no tn
totu spaciu interceptu simpliciter ly totum
categoreuce q^r i^d no distat s3 ul est pcis
distas ul spaciu distas et nullu est tale
distas ul punctu a q^o p^o no possit
maxime distas ret punctu a q^o p^o no poss
na^r o^m sp^ci a po^ data no prod^ pcis
q^r int^ q^cumq3 punctu r^ datu punctu e
mediu nec spaciu q^r medias eius ulterioz
nusq^ distat apo // 7. 9° e ista Non 7. 9°
e dare minimaz distaciaz a q^ no possit na^r
exterioz sp^ao causari ul q^seruari ab obo p^ d^q
dista^a talis ee pt q^d ab i^a no pt o^m
po^ i minore na^r sp^aciaz ad sui sp^aciaz
r^ q^similit^ cp^q^tas q^ p^ q^a p^ expones
terminorz q^r si esset a q^ minima dista^a a q^
no possit / se^ q^d a q^libz maiori possit / Similit^
si esset a q^ maxima a q^ no possit se^ q^d
a q^libz maiori possit / Similit^ si esset aqua
maxima a q^ no possit / se^ q^d a q^libz minori
possit r^ p^q^ns a q^libz cp^q^te tinu^ opposit^m
[illegible] sic / q^r si sic se^

aq· melius potest [illegible] [illegible] [illegible] ad
maiore distancia propter maior po̅ [illegible] ad
candum spacium vel aliud spacio est in proximior [illegible]
procedendo ad minore est minor distancia [illegible]
po̅ sit finita vel tande consumetur vel cessa
bit [illegible] [illegible] non consumetur [illegible] quod sit
finita // Contra istam questionem arguitur. vel est dare
maximam distanciam per quam potest et cetera vel minimam per quam
potest vel minimam per quam non potest vel maximam per
quam non potest / non primum duo ut patet per [illegible] questionem
igitur duo ultima // Ergo potest ad quod [illegible]
[illegible] non potest movere capiatur et diminuatur do[illegible]
possit ipsum [illegible] motore est dare minimum quod
non sufficiet, vel potest motore [illegible] si sit ali
quam distancia aq· non potest / et ex eodem
modo probatur quod sit dare ab obiecto dato vel [illegible]
spacio [illegible] cavari vel consumari / et approximetur
[illegible] quousque sufficiat est dare minima dis
tancia a qua non potest / et ex eodem modo
probatur quod sit dare maximam per quam non potest // Ad
primum [illegible] quod [illegible] aliud illorum membrorum da
re vel simul vel [illegible] vel ambo [illegible]
[illegible] dare sufficiet / sed duo illorum [illegible]
contingit enim dare maximam distanciam a qua
non potest cavari vel consumari spacio ab obiecto
propter sui magnitudinem / contingit etiam dare minimam
aq· non potest propter sui parvitatem // Ad 2m
patet idem // Sexta questio est ista spacio interior
naturaliter cavari vel consumari potest sine obiecto [illegible] po
sitionem interior potest [illegible] [illegible] sine exteriori
obiecto non existente [illegible] // Ergo quod potest [illegible] [illegible]
sine obiecto non [illegible] exteriori ut patet de [illegible]
de [illegible] [illegible] et de [illegible] [illegible] et cetera.
// Contra istam questionem arguitur sic / Secundo [illegible] dare
spacium ab [illegible] [illegible] sit [illegible] [illegible] patet
quia [illegible] interior spacio sit [illegible] non [illegible]
// Ergo sic / tunc [illegible] sit [illegible] [illegible] exteri
orem indicat [illegible] esse ita [illegible] interiorem possit
indicare [illegible] [illegible] et sic possit [illegible] et
[illegible] // Ad primum concedo questionem // Ad 2m
dicitur [illegible] // Ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] ad

[illegible] [illegible] [illegible] / ad possit deus [illegible] ac ca
de consumare [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vel
[illegible] // [illegible] / quod sit probatur / quod potest deus
facere [illegible] / etc potest facere [illegible] [illegible]
[illegible] spaciorum si sit [illegible] aq· / potest deus [illegible]
[illegible] vel [illegible] [illegible] [illegible] obiecto po/ [illegible]
[illegible] non est [illegible] spacio [illegible] nisi estimativa non enim
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] res plus [illegible]
[illegible] quod [illegible] // Item [illegible] res [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] distancia potest [illegible]
[illegible] [illegible] consumare [illegible] non existente non [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] deus velit [illegible] [illegible] [illegible]
in celo [illegible] stella [illegible] [illegible] alia [illegible]
[illegible] [illegible] / sed ut [illegible] [illegible] spacio est [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] ita est si spacio sit
ad [illegible] et cetera // Contra si deus potest facere spaciorum
et cetera / ponatur quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
spacio vel non / primum esse [illegible] probabit ex solac
[illegible] // [illegible] [illegible] patet quod [illegible] spacio posset
[illegible] non esse spacio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] / [illegible] patet [illegible] / primo quod eadem
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] potest [illegible] et
non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] potest non
esse [illegible] // Ergo quod si spacio potest non esse spacio
eadem [illegible] [illegible] non spacio potest si spacio [illegible]
patet / [illegible] [illegible] probatur quod [illegible] per quod fiet
spacio vel aliquo addito vel nullo addito / non
aliquo addito quod [illegible] possit deus facere et [illegible]
se solo [illegible] spacio [illegible] [illegible] quod est [illegible]
questionem // Et [illegible] quod non potest dici quod sit aliud
additum si nullo addito // Contra non potest fieri
[illegible] de [illegible] [illegible] sine novitate
[illegible] rei vel [illegible] [illegible] in ipsa [illegible] [illegible]
vel [illegible] aliquo / [illegible] motus localis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] vel ubi [illegible] aq· [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible] non plus [illegible] [illegible]
quod plus [illegible] vel [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] ut [illegible] [illegible]
[illegible] duo quod [illegible] additione vel [illegible] [illegible]
ex [illegible] [illegible] [illegible] contingit ille [illegible] potest
enim [illegible] sic [illegible] quod non est ibi mo
tus localis [illegible] [illegible] ac [illegible] [illegible] [illegible]

no sufficit yca no p(ro)p(ter)q(uod) q(uod) si c(orpus) no albu(m) fi[illegible]
albu(m) q(ui)a q(ua)litate(m) eciam esse inte[illegible] [illegible]
tes sibi deriat p(ro)p(ter) q(uod) a(d)· n(on) ad a(d) q(ua)litate
q(ua)liter q(uod) sit i ca, et tr(ansi)d a(d) op(p)o(situ)m cop(er)
me q(uod) e(ss)e / n(on) o(bstat) q(uod) adq(ui)r(it) q(uod) i(n)a q(ua)litas
fiat fiat in t(er)m(in)o p(ro)p(ter)q(uod) no s(er)uat in toto (et) m(od)o
fiat ab a(li)q(u)o a(li)q(u)o no p(ro)p(ter) / n(on) q(uod) (con)s(er)uat fi(er)i ab
fiat ab a(li)q(u)o p(ro)p(ter) p(r)imo(rum) q(ui)a radi(us) p(ro)cedit a sole
eo a(li)q(u)o p(ro)p(ter) p(r)imo(rum) q(uo)d radi(us) p(ro)cedit a sole
si incipiat a sole deo (con)s(er)uat (con)s(er)uit ee eff(ectu)m
solis si a(li)q(uo) m(od)o [illegible] p(ro)p(ter) tam(en) n(on) o(bstat) q(uod)
sit p(ro)p(ter) p(ri)mo fine u(e)l ad aliu(d) fine q(uam)
an q(uam) q(ua)litas illa no e(r)at c(aus)a s(e)c(un)d(u)m inte(n)t(i)o(nem)
ut v(ide)t(ur) g(rati)a n(on) a(lia) e(ss)et ea existens / ad p(ri)
mu(m) istor(um) dico ad intendo ca(usa)m / ad q(uartu)m
q(uod) q(uam)t(it)a(tem) an (con)tinuabit (con)s(er)uac(i)o u(e)l no / dico
q(uod) no ad p(ar)te(m) q(ua)do q(uoque) / ad p(rim)um p(ar)te(m) q(uod)
p(ro)ba(tur) q(ua)litas q(uam)uis nec(essari)o q(uam)uis i(n)p(ro)p(ri)e a(li)q(uo) sit
licet sit i(n)p(ro)p(ri)e q(uod) p(re)cedit / q(ui)a q(uod) no e po(ssibi)lis
q(uod) e res e (et) no e(st) c(aus)a q(ua)lis e(st) // ad
2am p(ro)bac(ionem) tenendo q(uod) sola (con)s(er)uac(i)o talis
rei a p(ri)mo p(ri)ncipio c(um) alio sine (con)tinuac(i)o(n)e noua
sufficiat ad h(oc) q(uod) ista p(ri)mo p(ri)ncipio / (et) tenendo
q(uod) possit (con)s(er)uari id q(uo)d no (con)s(er)uat(ur) ab ip(s)a
q(uo)d c(aus)a q(uam)uis (et) q(uam)uis / ad ip(s)a p(ro)bac(ionem) dico h(oc)
m(od)o q(uod) c(aus)is t(ra)nsitus a (con)s(er)uac(i)o(n)e (et)c(etera) saluac(i)o
p(ro)p(ter) q(uod) p(ri)mo p(ri)ncipio (con)s(er)uac(i)o illa t(ame)n q(uod)
s(er)uat(ur) ab a(li)q(u)o (et) illa (con)s(er)uac(i)o fuerit q(uam)diu a(li)q(u)o
p(ri)mo p(ri)ncipio // 2m dum
p(ri)mo p(ri)ncipio // S(e)c(un)d(u)m dubiu(m) e / an sit po(ssibi)le
p(er) q(ua)ncu(m)q(ue) p(otenti)am q(uod) a(n)i(m)a (con)s(er)uat obiectu(m) ex(terius)
(con)s(er)uac(i)o (et) q(uod) obiectu(m) no sit // Ar(guitu)r q(uod) no p(rim)o
p(ro)b(atu)r sic q(ui)a e(st) b(e)n(e) a(n)i(m)a petit obiectu(m)
extra (con)s(er)uac(i)o(n)e exteriori g(rati)a o(mn)i(u)m e / (et) ex ultra
q(ui)a patet q(uod) i(m)plicat (con)t(ra)dicc(i)o(n)em / q(uod) q(ui)a
sit b(e)n(e) (et) sit (con)notat(ur) p(ro) an(im)a sit sit (et) no
sit sit / sit sit (et) (con)notat(ur) p(ro) an(im)a p(ro)p(ter) q(ua)m
p(ro)b(ati)o / q(ui)a h(oc) m(od)o se(cundu)m [illegible] calid(um) g(rati)a calid(um)
e / (con)gruo tibo c(on)tra(r)i(um) e(st) (et) (et)c(etera) ig(itur) (et)c(etera)
Ite(m) q(uod) a(n)i(m)a (con)s(er)uata petit a obiectu(m) u(e)l ad a(d)
(et) no [illegible] a(lia) o(mn)i(u)m ig(itur) (et)c(etera) ab a(n)i(m)a petit(ur) si n(on)
si m(od)o a(n)i(m)a no petit ig(itur) no petit a o(mn)i(u)m
si ad a(d) (et) no n(on) a(lia) ig(itur) (et)c(etera) // Con(tra)
ista q(ui)a no ual(et) p(ri)mo (con)s(er)uat vid(eli)c(et) s(e)c(un)d(u)m g(rati)a
[illegible] q(ui)a s(e)c(un)d(u)m q(ui)a p(atet) p(rim)o an(im)a

q(ui)a [illegible] [illegible] [illegible] v(ide)t(ur) an(im)a //
g(rati)a an(im)o e // It(em) (con)s(er)uac(i)o sit de(us) (con)s(er)uac(i)o
i(n) p(ri)mo (con)s(er)uat obiectu(m) destructo / exp(ositi)o dubiu(m)
g(rati)a p(ro)b(atu)r q(ui)a sit a(li)q(u)o / a(n)i(m)a a(li)q(uan)do petit
de q(uod) p(ro)p(ter) (et) t(ame)n illud no e(st) c(aus)a an(im)e p(ro)p(ter) / q(ui)a
i(m)po(ssibi)le a(li)q(uo)d form(aliter) exist(er)e i(n) a(li)q(u)o s(e)c(un)d(u)m q(uod) i(n)
ip(su)m (con)nouet(ur) form(aliter) tale ab illa for(ma) //
ad p(ri)mu(m) istor(um) n(ega)t(ur) an(tecedens) // ad p(ro)bac(ionem) dico
q(uod) no e simile / q(ui)a visio causa / c(aus)a(tur) a
re / sed i(n) causa no / n(on) e(st) ca(usa) rei // ad s(e)c(un)da(m)
n(ega)t(ur) e q(ui)a ad dico q(uod) s(ecundu)m (con)notat(ur) a
for(ma) / s(ed) esse for(ma)e (con)s(er)uac(i)o at destructo obiecto l(ice)t
(con)tinuacat no t(ame)n (con)s(er)uac(i)o ut s(ed) de(us) e io no
(con)notabit s(ecundu)m s(e)c(un)d(u)m speciem // Tercium dubium e an 3m dum
sit po(ssibi)le p(er) q(ua)mcu(m)q(ue) p(otenti)am q(uod) a(n)i(m)a sentiat u(e)l intelli o m
gat u(e)l velit u(e)l delectet(ur) u(e)l s(er)uat actuat(er)
actu no causato ab ea actio / Ar(guitu)r q(uod) no p(rim)o
p(ro)b(atu)r sic / no e po(ssibi)le q(uod) a(n)i(m)a sentiat u(e)l intelli(g)at
uel velit n(is)i (con)ficit actu(m) vitale ig(itur) q(ui)a
p(ro)bat(ur) / no o(mn)i(u)m talis actus dic(itu)r vitalis q(ui)a
caus(atu)r ab a(n)i(m)a q(ui)a obiectu(m) no e(st) agens vitale
n(on) q(ui)a adeo / q(ui)a t(ame)n q(ua)lit(er) actus a(n)i(m)e dic(itu)r
vitalis / n(on) q(ui)a recipi(tu)r i(n) a(n)i(m)a / q(ui)a t(ame)n lignu(m)
esset vital(is) g(rati)a q(ui)a e actio a(n)i(m)e recipi(en)do actio(n)e(m)
large / p(ro)p(ter) (con)s(er)uac(i)o(n)e / p(rim)a q(ui)a p(atet) p(ro)suffi(cien)te
de(us) // It(em) q(ua)lit(er) c(aus)a(tu)r e actio g(rati)a q(ua)lit(er)
c(aus)a effectus e(st) agens q(ui)a t(ame)n p(ro) loco a (con)tingent(er)
an(im)a p(atet) ex i(n)t(enci)o(n)e mea // Con(tra) s(ecundu)m p(ro)p(ter)
3o (con)s(er)uat a(n)i(m)a intellig(er)e e q(uo)dda(m) pati t(ame)n sit
n(on) p(ri)ma e actio i(n)te(nci)o e pa(ssi)o g(rati)a / It(em) si
sit / se(cundu)m q(uod) de(us) agebat ad ad ex(tra) ante
m(un)di c(re)ac(i)o(n)em q(ui)a p(atet) q(ui)a intelligebat (et) vo
lebat // ad 3m dico i(n)te(nci)o(n)e(m) (et) a(li)q(ua)liter
eliciendo (et) pati(tu)r ip(s)a(m) recipi(en)do // ad 2m q(ua)n(do)
q(ui)a dico // S(e)c(un)d(u)m q(uod) / q(ui)a se(cundu)m agebat i(n) ad
agebat / ne(ga)t(ur) / q(ui)a (et) i(n) talis agens causa
agit / (et) t(ame)n m(od)o agit / sed b(e)n(e) se(cundu)m agit
ig(itur) alit(er) agit / et io d(icitu)r an(im)o b(e)n(e)
p(ri)mo o(mn)i(u)m / q(uod) no (con)p(re)hendit(ur) s(ed) q(uod) agens agat
sed i(n) h(oc) agat // P(rimu)m dubiu(m) / an sit po(ssibi)le x· du
q(uod) de(us) s(i)c solo causet exteriore(m) (con)s(er)uac(i)o(nem)
[illegible]
[illegible]

v[illegible] [left margin]
2m dum [left margin]

serie a° obm gi no e po[illegible] ... qua pz d
se / pz ex ans ex pte dno / se n aia
petit i agit / se aia agit i no solo ds
agit // Itr no e pole q de9 se solu actoz
atiuq agetis q no e de9 i nc q se
solo causz exto9z sspaoz atiuq obi q
pz ex soloe z dnj anis ssdnti nti
p° acto // Conf de9 se solo pt age actoz
tingetiz te z° i te. ans e pn thco
qua pz qz sspa° e atiuq te z° // Itē
rapio sspaoz az mis q e in aia sotr sspina
z uolo q de9 se solo poat ea in aia
plois / tuc az° / no pl9 apugt deo se
solo tale sspaoz azmis in aia plonis
q tuffic ea d aia uniq i aiaz aliq
sed zm pt se solo go apuat boz pt
qz omez ite q qt i aia sotr pt ds
pone i aia plois pz / qz aic ambo pt
eiqde ronis i q q rapi i una pt rapi
i alia // Ad im nco assmpm nc id e pnm
thco. z bue id ciuq gz te z° acto ds
pt simple z qt e dm // Ad zm dico q
spaoz tale pt ds tuffic / z dico ex q no
setiet pilla sspaoz pl9 q lapis si i eo
pone / qz aia plois no agit adeq
ssinaoz // Tercium dum e an sit pole — 7 du[m]
dm tale se solo volitoz ul ntēoz uel
assm ul dissm ul alq actu aie // Cn°
q nm istoz sp po s actu vol sit / si qsz
pole q de9 se solo taret alq actu vol
ut alq volitoz ul nolitoz se q se solo
posset tale odiu sui apquis se solo fa-
cet q ds odiet deu qd no qte pa
qua pz qz no ingf pole vir de uno
actu q de alio // Alia qua pz qua
iplicat qdictoz q odiu dl sit in aia z
aia no odiat deu // Sz° p° qt d assm
z dissm qz si sit / se q de9 se solo poss
tale iudim ciroue m z pquis fac q
ds creadt ac p[illegible] se solo decipet

i te° ul voli°z zc se q de9 no pos
set se solo aiaz btificac qua pz qz
bti° ossistit i visioe z fruitoe di f[illegible]
qui pbaz qz te no possz se solo aiaz
pmiac // Cn° ad pm dico q de9
spalior m° ag i pductoe btifice visio
z btifice fruitoi q i pductoe agat no
btifice visiois ul fruitoi no vite di
cet tn qui teret ista via q aia no
possz btifi° n adiuet apquis n agat
// Ad zm nc ans / sz sufficit q i9 poss
se solo tale / sz te no qsz nte° ul volio — 6 du[m]
// Sextm dum an sit pole q sspa° exoz
actu obi sit i aia zeu q po sspina ul
sspidr // Cn° q no sp q sit / sspa° exoz
tata atiuq obi e ig po sspina setit et
ult ig setit id obm vltia qua pz ex
z° du° z p° ex z° zeg° / Itr se om
no e i no sen pz ex z° du° z se
om no sen i po sspina no setit / z ult
se po no setit go sspa° exoz obi no
e patz ex g° du° // Conf pona
q no setia id qd pg sed ad. ut pote
sit d alq visio q vidzbia albedo
b z admisfacet de9 b albe° podo
istais sic admisfacoe c albedme m so
de situ z qt fiat sspa° c i aia ad b o-
snata / tuc sit a p a visioz vidzbz
c. slim b. ul no / si sit i visio. b. q
inic no e visio c. eit p9a visio c. z
no b si no // q. b. pt viri ab aclo mo
z tuo zajs ifinit go ifinite visios
st i pntatie b. qf n° pt apntie c. al-
bedinc plima ipi b nc aliud a b.
quis e sm / qz tuc se q iste tiuq re-
pntati m b. esset tiuq go ifinit i dl
atiuq spei quis ripugius idiuiduis
alijs eiqde spei qd est sm al pircet
via piudi aiaz alc // Itr poe sspine
bnti suffi° i pntatim atiuq obi ac
tuale z no i pedit a pug om mo
pmo i pntac / q° i pntatim natu e i

repntac' ß po. ffi' [illegible] q̄ms [illegible]
fit azmes. b. ē tēmis ert alr'ie ho qon
te g' ffa° cāta ē r n' feti' pced
ad p^m tenendo q p cog°z tēms vni^s rei 98
pt alia res cogsci q̄ tūz foret cogni°
ffa illi^s rei nece' am // Aly aut
dicut q aq' albedo no ē nata videi
visio q' alia albedo desito vi'. et
g° ad q̄. deduci' dsito no ē ignis ut
dut no pl^s q iste tim^s pdu^le nat'
d'gat ma. gat dimata gat ifirmit^lud
eoca pdu^bz / r ty ulli oi^m m^ibs pdu.
et ty i^d sedm a ulti^s no nē' ag' r^m
cos u^r p^m nori dct / Et cu dz q pirz
via idu^di vlem / dut q no sc'. ß ē
falla qut^s / v^m ē. n. q tgeat vlem
ois vi° tēms spei eni^s ē visio b. pt ēē
visio b pit via va idu^di ß no tgat
ois tals vi° est visio azmes // Ad p^m
si itelliga' actuale ipntati^m id q^d ac
tu ipntat g^do maio. r ne° b°cz / Si
at itelliga' p actu^le ipntati^m q^d ē actu
tle no q actu ipnter ne° maio. g^do
im. // Ista sit dca tenedo q act^s ē ved
res distīcta ab agēte / r q inte° cāta
sit ac° po^e inte^ve / r ffa° ffi^ne // Alia
op. poss ēē q licet mlt^s sit tōnosa
m' ty apez mltu pba^lis q ponet q
acō n'. ē n'. mot^s n'. inte° ß st mor
sc tandi rez r ita op. ponet o^m g°
prin dubi dicedo q ullaz ac°z ēē r^e
potest d^s sc solo pduc^e / ß n° gcedet
g^os sequend. b. du°z // Alia op° poss
ēē q q^mq te' q inte° no ē acō n'.
voli° n' ffa° / ß st qucda q̄lit' sime
exont^s. i aia q^s d^s poss caue sc solo
rpone vbiuqz vellet r ita op ponet
g°z p^mi dui^s r negat g^os om a°z
du°z. ymo dicet q d^s sc solo face
poss q aia inte'z o^m r q^dinz p^mi
mud r ca^s dly ß no d'imitadic r q
ciriet r multa talia no tgret tgec op
[illegible] neutra ty istar^p op. assia°

[illegible]
ty vi' mecti valde p^bs // Ad ar^m p^m
i o^m ne° p^m an^s ad p^bam nē' qua
dtum res ffibil cogsci possit
ab aia inte^va / q no res ffi^lis
no pt caue noticia sui in
aia i' qua pz / qz a cogscēti
r cogito pit' noticia s^m dlug^s. Aus
pbat'. qz ages no pt pdu^ir pfcōe
esfcm sc ipso q̄z at cog^°o ē pfcoz co^re
i' color no pt rē. // qua p exopi^az / R°
p° pona g^acs // r° du^a nt p^s m^o
posse // exa^m ad p^m pono sex g^acs
p^a ē q res ffi^lis cogsci pt nat' ab
aia inte^va cog°e inte^va simp^r r itu^va
p'r sic / gcuqz mdico eui^ti aie tgito d'
ie ffi^na nat' psuppo' exc^r ut. aq
sim^p inte^va / ß aia tens eui^ns indi^m
d'verite gtim^ti d'ie ffili r no^a q b'
psuppo' ē itui^va i' aia tgia cog°e sipi
itui^va qg°e pt ie ex. acz p^bz ixa
g^ac / p^a p^s bo^l^s pz p exopi^az exprim'
n nos euidet scire q albedo ē / ß a^a
p^s bo^l^s p'z s q ista pt itui^va sic ois
actⁱ impp^us aie q nat^s ē caue eui^te
asscm d'vi^te gtim^ti dpriti / r q nat'
igmit exon^az ipncia obi ē itui^va tals
ē tēms. exo q° psuppo' a°z no mlt^s pri
pt vbi pplacitu vtcend sit r loq^m
psuadi pt / qz ois actⁱ q sic sc tgena
tu est ad o^m sim q° ad mdi^m natu
caui d'te eis ul ad dpedctia ab illo
sic sc tgt exorioz ffa° ad o^m simd vo'
no^a itui^va # tgt ei ffa° exo°z est
itui^va obi sin / ß tals est noticia simp^r
inte^va b'ce ei^s tget' indi^m d'ie ffili
i' ipa ē intui^va // Iste no^a simp^r r ite^va
q u'. caui n' gsuai pt n obo pnte r
ipaz actualz ifornite gsuate / ē no^a
intui^va eiq dc / sed tals est aq noticia
simp^r aie inte^va ig' a°z pz p dcaz
[illegible]

[illegible] cont qd cognit qd ipsi? que

// Cont ista q? ... actus sit intec? no? qz aliq
no az intuitiva ... anus pr? qz no? intuitiva
tm e rei sin? intec? at po? intellectiva vel
ut pz ppsm p? p. ... z in multis aliis lo
cis / Conte intec? abstr? abstr? z nt ulla
at no? intuitiva sit abstractiva .. // Ad p?
nec? anus / Et tn dz q intuitiva e tm
rei sin? / dico q ptato ... ap
phe? sin? qz n? ... e ipsiq vlis
intec? at vle qz aqua intec? e vlis
Ad zm dico q intec? no abstr? ab
hic z nunc i omni intec? ... i aliq
sit abstrahat / qz sit intec? ... una no?
p? no pt indicare q om? qd intec? sit
hic ul sit nunc no plq q fan? / et i a
e no? abstra ita ... a ... no? ... pp co
dunt hic z nunc qz p ee n sit aliqd im
pedi? pt indicare qd e hic z q e nunc
z ita no? e i intuitiva // Si dicat? abstr
actiua z ... dico q ita abstractio
no e intec? sit q intec? intueat?
sin? / sz ptato ... pt ... multos
... intec? vnum ... i re
no intec? ... no pt ... ssm
// Si at abstractio intec? vlz intec? e a
pte intec? qz ... e simp? i mal no
at sit ... // ... e ita res
ssbilis pt ab aia nat? cogsci cog? simp?
z ab aia ... sit / Res ssbiles cogsci pt ab
aia cog? intuitiva simp? q tn no e in
tuitiua sz ... ab illa ... pzul
pz ... anus p? / ... no? i gpp?
... ssbili q no pt esse ca eudet de
... de eade ... intec?
illa cog? ... ab illa q
pt ee ca ... actiuq no simp?
... no pt aia nat? ...
... q ... existat ut pz p ... ute
at altiq no pt ... imaginare opac?
ul n? sit impedi? ... ul ... i ... noc
ul ... dispom ... obi ul ... or
gani i? ... pz qz ... eiusde spei
... pnt ... eade ... disposo

... eiusde ronis pz ... z ...
z p ... ... pz p
ppsm p? ... ullm ssbilis ... ...
sciencie ... dictu est q de ssbili du sint
... no ... ssi e polis in
aia no? aliq i qp? ... virtute cuiq ulla
rlis ... cogita pt eu
det cogsci // Si dicat? q notitia i qp
az ... no suffi? ad euidete no? istiq
albedo est // Cont? ... albedo est
ullaz psuppo? ... fortaz ... albe ...
cuiq posset intec? sciue ista albedo e / qz
at ista esset ... no qz ita no
... a ... / z ... cuiq
... illa / Si ... no? e i qp? eade ...
... ul ... infinitu // ... sp?
ia ad q cauda no sufficiunt ... eiusde
ronis no sit eiusde ronis ita pz ... ita
q sit eiusde spei cauda sufficiunt ... eiusde
spei ita q n? altiq spei ... sz ...
simp? intellcti ... simp? ssbili no suff?
ia q sit in nob sine obo ... rlis e
intuitiuq et aliq aliud no suffi? ... rlis
spe? ... ap? ... est abliq // Cont? ista
... ita vltia pz qz ... actq
intec? e ul intuitiua ul abstr? // ... ita
... Rei ssbilis ... ab intec? ... intuitia
no? ... no ... de ... ssbilis ... q?
pz qz no e ... distinguen? rles actus
duo ... ssbi? no a po? qz illa
e eade ut po? ... ab o? ... si ... eod? ssbili
posset ... ... pmo
... aia ... q actq distig? ... ...
eiusde obi sz eade ... no pnt ee rles
due no? // ... idē ... ... est
natu ... idē degnoc ... sit si ... sit
idē ... eade no? ... i ... si ... causa
intuitiua ... abstra // Ad pmu
... e qua / et ... distinguē?
Dico q ... ... rcalz a caus suis
... nat? ... effectiua ... i ... no?
intuitiue e ipa res no? / ... at no?
abstr? effectiua est ipa no? intuitiua ul ...
ul ... adueno? abstra z ...

causaret causas easdem naturales ad quas posset
distingui ex parte quia non est ratio quod idem
agens illi tamen simpliciter vel secundum quod producit in eodem
passo diversos effectus ex parte // Ad confirmationem
dicendum quod actus distinguitur per obiecta quia ex parte distinctionis
obiectorum quia unum correspondet uno illorum actuum
et non ad secundum distinctio non tamen ex independentia
secundum independentiam et ideo contingit sit idem cum
notitia tamen intuitiva et abstractiva distinguitur // Ad
secundum dico quod phisice et ideo concedo loquendo de agente
naturali quod manens idem ex parte facit idem quia si
uno tempore facit unum et alio tempore facit aliud hoc non
sit variatio ex parte passi vel ex parte agentis
vel aliquid ad impedimentum sit quod licet idem non ex-
cludit multitudinem quia non intellectus idem naturaliter
sicut si sol per eandem virtutem aliquid producit in
medio et calorem et lumen ex parte si corpus aliquod opponatur
et medium corpus disponatur ut sit ad impe-
dimentum ex parte producit in medio et calorem et lu-
men / et sit ex parte idem et tamen multa // Tertio ergo
est ista ratio conclusionis non potest abstractiva naturaliter
causari cognitione simpliciter quando non sit intuitiva vel
abstractiva quia quandam potest una notitia non
in se perfecta quam ab eis vocatur intuitiva imperfecta
probatur quia ex eo predicta quomodo sit ad dicendum plures
sufficiunt vel pauca sufficiunt / sed ad quendam
indicium convenientem de re sensibili quod res sunt perfectiores
quod quandam potest ab eis ista 3a actus sufficiunt
duo primi actus sine notitia abstractiva eiusdem cum
medio actus sensibilis potest enim quis videre a
et quasi medio sufficit actus propositio aliquo
ipsius a ad sciendum quod a sunt ergo satis patet
quod sola notitia abstractiva cum medio perfecta
sufficiunt // Ideo quia sic tamen illa prima
notitia ut tamen nunquam sciri potest quod a sunt a diu
videtur a et hoc non quia ideo esset quicumque sensum
saltem per istos ut patet quia ab aliquo causa non
ab actu intuitivo vel abstractivo certe virtute
mente possum sentire quod non sunt // Contra ista
quando arguitur capiatur una notitia simplex propria
quae terminetur de parte alia ipso et alia quandocumque
sit ita quod terminetur de place unius speciei tunc
arguitur notitia propria una sufficit ad aliquem effectum
ad quem alia non sufficit nec ad sibi consimile
... duci dicunt specie sed ista est notitia simplex quod

terminetur de specie ... non sufficit
ad talem effectum nec ad consimile sibi sed 2a est
abstractiva igitur prima non est abstractiva sed intuitiva imperfecta
// Item quia tamen videtur distinguitur contra illa quae terminetur
de re alia visa a notitia vel cognitione quae terminetur de
re omnino alia visa quod notitia quantumcumque rei presentis a
cognitione rei absentis / sed ideo distinctio tamen ex parte
obiecti et aliud et propter species si unquam est abstractiva aliqua non
est istis // Ad primum quando arguitur quod antecedens / ad secundum
tamen dicitur / 2a est abstractiva igitur non prima nec contra
duae notitiae abstractivae possunt differre specie quod patet quia
quamvis obiecta specie distincta possunt cognosci quibus
eiusdem speciei ut homo et asinus per quamlibet alia
diversis notitiabus et alia eiusdem speciei quibus
eiusdem speciei aliquis quaelibet tamen specie obiectorum specie
distinctorum specie distinctarum patet quia aliter fieret via
processus in infinitum quod non videtur / sed duae cognitiones
abstractivae sunt esse specie obiectorum distinctorum specie et hoc
idem est de intuitivis igitur // Ad 2m patet ex isto
// Ex hoc patet quod est ita contingit cum indicio autem
de veritate contingentis descendens praesuppositum
eiusdem indicii notitiam simplicem intuitivam intuitiva
abstractiva probatur quia ubi hoc ponitur hoc potest poni
dico quia non posset aliquis habere simul contingens
duas intuitivas eiusdem obiecti sed hoc non repetitur
probatur secundum / quia non magis videtur potest quis habere
vel unquam simul ... duas intuitivas vel
... duas abstractivas quam habere possunt duas actus
appetitivos eiusdem simul specie sed hoc potest
et secundum patet / quia potest quis habere vel unquam naturaliter
... mente ... et ... ... tali cor-
porali organo et hoc potest idem velle libere quia
non magis potest hoc quam possit idem libere velle
... actus est propositio ... quia non oportet quis libere
velit unum similiter ... hoc velit aliud // Item
illius ... species est ... in mente proxima + indicium
vel ... vel ... actus ... ipsius
sed ... notitia unquam ... saltem est causa propria
et in mente illius indicium quo indicatur aliquid
esse ... patet hoc ex parte ... // Contra
ista quando arguitur primo sic hoc intuitiva ...
hoc maxime potentia debet ut videtur quando
mente possum ... hoc indicium evidens
de ... talis eius ...

assensum quo evidenter [illegible] hoc album esse
probatur quia iudicium ad quod consequitur evidens
non requirit aliam intuitivam simplicem ab ipsa vi-
sione sensitiva quia iudicium quod immediate recipit talem vi-
sionem nullam aliam indiget recipere ad hoc quod evi-
dens sit iudicium / sed iudicium quod evidenter sic iudi-
cat hoc esse visionem est idem quod anima / quia est eadem
anima sensitiva et intellectiva / quia ad salvandum omnes
actus quos experimur in nobis videtur una anima
sufficere etc. // Dicetur forsan quod iudicium quod immediate
recipit hoc iudicium est anima intellectiva / et iudicium quod
visionem recipit est compositum ex forma anima et or-
gano [illegible], et ideo non est idem receptivum
// Contra si illa sensatio recipiatur in illo composito
formaliter hoc est ratione alicuius partis quae attingit
immediate et ratione illius attingit immediate aliam
partem et totum et tamen pars est forma anima quae
est anima intellectiva videtur esse intellectio [illegible]
13b / et 13a // Item secundo etiam est per experientiam
quod hoc album visa visione sensitiva potest evi-
denter cognosci hoc album esse quamvis non
videatur sensibiliter sed tamen cognoscitur per actum negandi vel
componendi alio actu intellectus quem in nobis experimur
non potest hoc evidenter cognosci nisi alia visione
eiusdem recipientis nisi ratione [illegible] sed magis
[illegible] hoc patet per philosophum 2o de anima 12 metaphysice [illegible]
13o quod sensatu recedit a sensu vel manet sua
impressio in anima non ita quod sit [illegible] ipsum esse
quia [illegible] a sensu non [illegible] nisi estimationem [illegible]
esse suspicamur cum videatur sensibilia et [illegible]
// Item 3o sit quia per [illegible] motum innotescet nobis
differentia inter intellectionem et sensationem [illegible] non
quia quod negamus primum intelligere et omne quod
intelligimus primum negamus [illegible]
et [illegible] quia non magis ita quod [illegible] et impossibile
[illegible] probaret et hoc non quia anima est immediate subiectum
tam sensationum quam intellectionum et [illegible]
nisi est [illegible] aliquod organum corrumpens intellectionem
quod non corrumpat sensationem [illegible] 3o de anima / quia
sensatio causatur ab organo [illegible] et intellectio non /
sed non experimur in nobis aliquam intuitivam quando
[illegible]
[illegible]

est in nobis sensatio [illegible] quod non constat nobis an
sit sensatio vel intellectio et cetera patet de multis negoti-
ationibus // Secunda est ista nulla notitia intuitiva
creatura de re sensibili sufficit se sola sine alia
intuitiva de eadem ad causandum evidens iudicium
de re sensibili quia tale iudicium sit intellectus presuppo-
nit aliquam intellectionem intuitivam et ista una notitia
sensitiva // 3a est ista quod [illegible] non est nobis
evidens licet sit aliquibus probabilis // Et quia
eius oppositum multis est probabilis et multi valentes
tenent eam // Ex quibus ad argumenta principalia [illegible]
quia hoc est una ratio quare [illegible] potest [illegible]
[illegible] ad probandum eius quod sola sensitiva sufficit
hoc non est [illegible] et dicitur quod sine
anima [illegible] sit intellectiva sicut non [illegible]
[illegible] una quae sit sensatio alia quae sit intellectio nisi
hoc probatur licet oppositum assumatur sed tamen non
probatur // Ad 2m [illegible] sed non quia
[illegible] fiat et tunc [illegible] quod nulla [illegible]
[illegible] dico quod [illegible]
experimur [illegible] probabili [illegible]
[illegible] ad hoc sufficit // Ad 3m dico quod
non [illegible] constat nobis de sensatione ut patet [illegible]
[illegible] tamen constat nobis [illegible]
intelligimus quod non sentimus [illegible]
sit [illegible] patet
de multis cognitionibus sic patet de [illegible]
[illegible]
vel apparentem // 7a quo est ista [illegible]
iudicio [illegible] de re sensibili presupponit [illegible]
non [illegible] simplicem et intuitivam [illegible]
[illegible] intellectione apprehensiva [illegible]
omni sensatione sed [illegible]
presupponit [illegible] simplicem intellectionem [illegible] patet
quia intellectio [illegible] distinguitur [illegible]
sit actus organicus et aliquis non // Confirmatur
quia etiam est [illegible] sensationem [illegible] simile
in parte [illegible] non [illegible] de intellectione hoc est
[illegible] patet quia eiusdem potentie est compo-
nere et dividere [illegible] simplicia in forma apprehen-
sionis simplicis actus [illegible] et
iudicium [illegible] pertinet ad intellectum
et non ad [illegible] // Secundo quia actus iudica-
tivus quo evidenter assentitur [illegible]

de re sensibili non potest in anima manere absque omni
apprehensione simplici in qua de quo est actus sed in actus
manere potest absque omni [illegible] prima et secunda patet de
anima separata // Dicitur quod iste actus talis
manere non possit in anima absque omni apprehensione
simplici non tamen oportet quod ita apprehensio presupponatur
// Contra istud simplex apprehensio est causa et
manere potest non manere actu assensus et non
ergo [illegible] prior est et quod [illegible] ad prius
presuppositum non quod precedat duratione // Contra is-
tud quia arguitur primo sic adhuc quod intellectus habeat
euidentem notitiam de re sensibili mediante apprehensione
et diuisione sine compositione assensus et euidentia non presupponitur
in eo simplex apprehensio intuitiua rei singularis presentis
sed precise ut alba uel nigra sed [illegible] [illegible]
exteriori et interiori illius rei sine omni alia apprehensione
[illegible] abstractiua distincta ab intellectiua intuitiua
apprehensione istius rei [illegible] alba eiusdem [illegible]
et argumentum patet quia nulla uidetur obstare quod [illegible]
[illegible] apprehensione simplici istius [illegible] et illius
apprehensio apta nata componere et diuidere possit
talis potentia quarum forte de talibus [illegible] multo
magis prima non [illegible] [illegible] alba quod intuitiua
ut uidetur argumentum probatur quia ut dictum est [illegible] est
[illegible] in mente [illegible] [illegible] [illegible]
in nobis // Ad rationes [illegible] maior
ut patet [illegible] // Ad [illegible] necessarium et argumentum
et dico quod hic non exprimitur licet sic [illegible]
tamen [illegible] assignabitur [illegible] [illegible] [illegible]
// Sexta conclusio quae est ista actum eui-
dentis iudicii de re sensibili [illegible] non presupponitur
aliqua eiusdem notitia simplex [illegible] et intuitiua
quod probatur primo sic / actus est euidens iudicium de re
sensibili quod non est uel quod non est presens in tali
iudicio non presupponit aliqua simplex intuitiua / [illegible]
patet quia [illegible] re sensibili non [illegible] [illegible]
sic [illegible] [illegible] probatur quia non est intuitiua
de re sensibili quod non est presens // [illegible] ad [illegible]
dicitur tale ad [illegible] [illegible] sufficit abstractiua sicut ad
[illegible] iudicium [illegible] rei sensibilis est et [illegible]
[illegible] non ad [illegible] [illegible] intuitiua // Contra istud
quia arguitur primo sic non [illegible] quod ad in mente [illegible]
ad ad [illegible] uidetur esse intuitiua eiusdem sed
non [illegible] [illegible] de re sensibili eius absentia [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] // [illegible] [illegible] intellectus de re sensibili [illegible]
[illegible] patet per experientiam / sed [illegible] ad intuitiuam quod sensibile
quia uel [illegible] uel [illegible] eius [illegible] intellectus
primo et intuitiue sensibile [illegible] [illegible] [illegible] de eadem
// Ad primum dico ad maiorem [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] intellectus quod
non est intuitiue cognitio patet de [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] argumentum // Ad [illegible]
[illegible] argumentum et dico quod hic non exprimitur licet sic
[illegible] sic [illegible] [illegible] // [illegible] ad [illegible]
[illegible] sunt dubia / primum est [illegible] [illegible] rebus
sensibilibus recipiat aliquid [illegible] ex hoc quod uidetur uel
cognoscitur intuitiue // Ad primum [illegible] [illegible] [illegible]
et ad secundum et dico quod non [illegible] [illegible] sit
denominatiue denominatione extrinseca [illegible] illa
non recipit aliquid extrinsece denominatur nec oportet quod
[illegible] talis denominatio [illegible] [illegible] aliquid recipi-
at / sed omne uisum uel cognitum est [illegible] [illegible] argumentum
patet quo ad primam partem [illegible] [illegible] denominatio
[illegible] [illegible] / quia [illegible] quo ad [illegible]
denominatur [illegible] [illegible] denominatur [illegible] / [illegible]
dicitur albus [illegible] est in eo [illegible] quo ad
extrinsece [illegible] denominatur non est in eo quod sic de-
nominatur sicut denominatus et [illegible] [illegible]
[illegible] opinionem quod [illegible] [illegible] de ipso / [illegible] ad
aliam partem patet quia [illegible] [illegible] depictus denominatione
extrinseca [illegible] pictura quae est in pariete non
tamen oportet [illegible] quod aliquid [illegible] recipiat [illegible]
patet quia [illegible] uisiones uel cognitiones [illegible] [illegible]
cognita denominatur [illegible] [illegible] cognitio uel ui-
sio / [illegible] [illegible] sufficit ad hoc quod potentia uideat a
sufficit ad hoc quod a uideatur / sed nulla [illegible] potentia
denominatio [illegible] sensibilis potentia uisiua [illegible] uisa
ipsa uidebit a [illegible] argumentum patet quia [illegible] talis potentia
uidet a [illegible] a uidetur ab eadem [illegible] [illegible]
probatur quia sic [illegible] est quod [illegible] [illegible] recipiatur
[illegible] [illegible] non sit albus ita quod uisio ipsius
a recipiatur in potentia et ipsa non uideat a // [illegible]
ista [illegible] [illegible] primo [illegible] est ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] patet [illegible] primo quia [illegible] [illegible] [illegible] in
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]
quidem in aere colorati et ideo non cadit in aere purifi-
cato, ideo sic coloratus videtur // 3° sic baculus
cuius baculi medietas est in aqua et alia in aere
videtur baculus fractus, sed iste fractura non cadit
ibi ante visionem ergo // 4° oculo elevato appareat
de una candela quod sint due, ista autem candelarum
dualitas non cadit ante visionem ergo // 5° si detur
columba diversorum colorum videbuntur ibi diversi
colores qui tamen non cadunt ibi ante visionem // Sexto
ymagines videntur in speculo que non cadunt ibi
ante visionem speculi // Septimo ille qui videt diu
solem videt in aere quedam rotunda que cadunt
ex visione solis // Octavo qui videt aliquid ru-
beum vel cancellos videns post hoc litteras videt
quandam rubedinem et quasdam cancellaciones in litteris
que cadunt ultra visionem et istis et omnibus istis apparen-
tibus solet adduci ad probandum unum entem esse quod
non sit realis vel verum esse apparens obiectum // Item
probo arguendo In omnibus ludificacionibus apparent quedam
obiecta que non sunt esse nisi in visione videntis et
// Pro solucionibus utrorumque pono xii propositiones //
Prima est ista quod visus taliter applicari potest
visui vel visus taliter disponi quod ipso ultra visionem
illius nisi aliunde dirigatur credebit multa indi-
care ut puta indicabit se videre ipsa que
non videt / et illa que videt indicabit
se non videre et multa talia que decipi poterit
// Secunda est ista declaratur in navi propter hoc videt
arbores moveri non tamen videt arbores mo-
tas sed quia sunt continue visionem aliam et aliam
qui videt arbores in alio et alio situ quamvis
racione motus navis racione cuius iudicat nisi
dirigatur aliunde quod arbores moveantur // 3a
quod talis non videt motum arborum nec videt
in casu aliquo motum quia illius motus est in ar-
boribus nec in alio viso adeo intantum licet
ipse moveatur per accidens ad motum navis
4a quod dum baculus ignitus movetur in aere cir-
culariter illius circulus tamen coloratus in aere vel
baculo videtur licet sibi appareat ex indicio
suo cuius racio vel causa est quia visus visione
sua sequitur illum baculum circulariter motum quando cum
motum circulariter super velocitate nescit ipse indi-
care an succedunt diverse partes huius circuli
[illegible]
[illegible]
non videt baculum ergo nec in baculo fractura
aliquid licet indicet se videre tale et causa est
diversitas medii per quod dicit unitatem diverse partes
baculi // Sexta quod oculo elevato videns unam
candelam non videt duas licet sibi appareat
sibi nisi aliunde certificetur medietate cuius causa
est secundum Alhazen ... ... quia quamvis
appetitum racione sollicitacionis oculi impeditur unum
ipse dicit quod si non haberet ipse nisi unum oculum
numquam propter sollicitacionem oculi sic indicaret //
Septimo quod in collo columbe non sunt tales diver-
si colores licet propter diversas visiones talia
appareat sicut accidit in panno aliquo propter quod
et modo inclusionem lucis et applicacionem diversi
sicut patet in panno vel collo indicet ipse ibi
esse varios ibi sic colores et quia apparet
quia si paucus talis uniformiter putatur non
indicaret ipse nisi unum colorem // Octava
videns speculum vel aliunde certificetur indicat
ymaginem rei visibilis in speculo et tamen nulla est ibi
sed videt rem per lineam reflexam et hec est ca-
usa quare indicat ibi ymaginem esse // 9a
est ista ille qui videt diu solem non videt
aliquid rotunditatem in aere licet erronee in-
dicet se videre et causa est fortis ymaginacio
delicta et impressio lucis in oculo // 10 quod ille
qui aspicit rubea diu si postea aspiciat litteras
de nigro in campo non videt in eis aliquam rube-
dinem licet sic indicet et causa est fortis ymaginacio
// 11 est quod videns diu cancellos aliquos diu
si postea aspiciat litteras non videt in eis can-
cellaciones aliquas quamvis sic indicet ex forti y-
maginacione // 12 est quod in ludificacionibus ipso
non videt nisi ea que sunt et sunt vera esse nec
sunt aliqua entia ultra visionem de novo causata
videt licet deceptus indicet se videre ipsa que
non videt / et ea forte est apposicio speculorum
per arte magica vel ydempne inventa vel organi
sic ingeniose probabit medium et clarius apparebit
Ex quibus patet quod dicta due questiones sunt dicte
quia ut patet per premissas propositiones contra alhazen
sunt neganda // Similiter dictum est ipso in obiectum
contrarium quod aliquid entem de novo decipiat ex
quo quod racione aliquam vel ex intrinseco // Ad quod
nullam / quia prius sic absolute quod non sufficit quia tunc
aer enim / intellectualis coniungeret aliquid entem ab[illegible]

q no fuisset ca[illegible] [illegible] ymo [illegible]
vellet deus / nollet ymo ut [illegible]
set entis viore exo dr cag̃ q mo
gebat dū existit p c̃ em p̃t q d deo
d. d. p. li. sinart qr nec incipe ut
dsine pt qua pz qr a do cagscebat ut ne
uel abhc no cuo p[illegible] // Sed qr si ad
qs intelli[illegible] ul aiuxm ul dic indi
cij c̃ta ult cag suis c̃ret aliq ente
ret aux̃ r dico indicij ista c̃ta q
ipile e esse aliq c̃ret ente vtute cag
q sit absurda // Conf. p° p dingq g°
d̃ trinite c. vj. vbi dt q tuta e vis me
tis ut n ipa i gcep suo se ponat ut q
se cogitat i. q se cogitat pot se in
gcep suo ul aliq se repgnit ipam et i rap
ente vte cag aliā a cag // Sed° si
dimox dū intē ente aliq c̃t i no inp
vte intell i. p aus p posit aux
intē i. ad intē q̃ cr ab insiai adsu
pig affuc i. pdo suiop ua e i. q
est ud aux̃ est ad // Jtē qr sc aus
intē i. p quilioz intellem c aus g.
ad c aux g. aux est ad / Jtē aux
e intē i no aliq intē q aus i. aus
est aux intē i. aux est ad // Ad
p.m dd q aia vba ista s metaphra aia
gsidit se aia ponit se in esse lapis e
in aia balucu tz esse in aia ua dū
aia se intell se ipam gstituit in ee ap
parenti r i vcmat in dict sed tria
no ponat ad ul q aia cū se intell se
ipam capiat appiz pbi ipo intē lapi
ds ul balucu est in aia no intē per
ppo tal q aia det aliq ente q in
tellat se ul intēz sui ut lapis dū intē
recipt aliq ente // pposic 3i pono
alias ppos / p° e ista q p.m quez ru
situtio modo loq̃di no i q[illegible] ppone
affirma d i ee v pom̃ ut deprim
sim supp pthis que s pz ul ista esset
f dimox c futurq / Cesar e depictq q
quis gceditur Similis ista aus c no ens
// Sa ppo est ista Jn talibz ppombz vbi
ponitur vba amplia cuiq mo s intē
oppi pigz pt zhmq / ul addi vb aliq

noia ul [illegible] pz ampliatīa [illegible]
ponere et no pthis q st sic q aus pt
ee ul aus e polis // 3a est ista i ppoībz
vbi addū noia ptiti tpis ul futuri sm
s. quez mo loq̃di stac pt stac ve p
thiis q sunt ul pthiis q erit sic q aus
e futus r sic q ho est mortuus ul ignis
est extinctq // Et si ar q. n. vivum est
mortu ois ho e vivens i. aor e ncda qr
ad vivens est mortui ul pt dstig q sm
pt stac pthis q s ul pthiis q sunt // q
e ista q sec q os iste s gcede sm quez
modo loq̃di dimox e futus aus e polis
dimox intē ul est intē // Ex his adsic
ind ar i nc p.m aus / ad pma p̃loz ciq
cū dicit aux intē i. ad intē g. q q
cū dicit aux intē i. ad intē q ibi ar ab insiai adsu
pig q nego ymo dico q no e insiq sed
suff cū talibz vbis ampliatiue q no iplicz
gdiccioz i. esse sipig r i. esse insiq sed sic
rosa pt esse i. cor q pt esse tū rosa no
e in insiq / sed pt ee insiq nec° est quaz
qr sec rosa e ig cor q est et no oz q
ista sit vā rosa est cor q // Ex his sec
tur hic q licet qua no valet c̃ta intē
i. ad intē qr licet e ipolis c̃ima e ad
// Ad sa p̃loz ant q° sma quaz et
p.m qui cū dicit dicit i. intē e aus
ut i. ita est quedes p° s ul ista intē aus
est ul ista ad e intelligeo aux sic no sec
cesar est pictq i. pictū e cesar s sec
ul ista picta cesar est ul ista ad depigt
cesare ul depixit Sed no ois ppoes
s gcede in tmis sic pz d nono quid
puer erit senex quiz r ista quedā futus
senex e ul erit puer / r no in ista quedā
futus senex e puer / qr poto q ullq sit
nunc puer aus e ulla r quis sm sic de
mult similibz cuiq ca est qr aus in illa
rpilibz s3 dupt caz vitat sine // Ad 3az
ppom nec° quaz / qr no sec ut cū c̃ta sbi
Sed no [illegible] e no intē r aliq no intē
[illegible] aus [illegible] e aus no intē [illegible]

[illegible]
vtrd eu psspm interiore aq ves cagssut
i deta ss ii ul eiq organo aliq rei aqua
spes sit po da // Alio q no sp t no e po
ptalitas su natute / s ulla natas e pone
tale spem go / sp t boz q organo ss q co
tioris bne dispo ta in naliby qlibz sunt
pmis z no lesus aproiato ssi li i de ta
dista a statu pt po · ssi na extiorz spe ssa oz
illiq sunt qcuqz tn spe recepta / Similit
orga o ss q inuq bne dispo to z spto actu
ssa oz extioris pt ss q inter spe ssa oz s
qute sn qcuqz tali spe go / Itm tlis spes
ul esset ens reale ul no / si no / tz non
repntaret om reale qz ens rone non
repntat ens reale cu sint o ta / si sic / ul
go tiniq spes esz color Similiq sit aq
pomit z tr no qz color no caret a co
lore sed colores causat ex diuisa mixtioe
elozs z qlitu pmaz ul tiniq spes esz
lux z tut spes no caret ab obo cuiq op
pom teneres ea assumit ul esz timmor
ul ca oz ul aq a alia qlitas z nulla tlis
esset repntatia obi q spete acrbimit spei
ponentes ea // Contra ista Tbi oz arz sic
Aliq sit o ta ex qz ssa oe redu z po e
miq dispo te ad ssu q z eazs organa de
bilitare / aliq sit o ta ex qs ssa oe redu z
po e to lut i dispo te ad ssu q z eazs orga q
corrupu z / s tr no viz n p recepcoz
alcuiq cati ab oto z tr noto spem i z a oz
pz p multas expi as qs ponit pq s i de
sopno z vigilia // Itm 2o qz ss q e po · me
po na ex z o s aia / s tr no est ppt ssa oz
actuale ul qutule qz i u eiq est po · acti a
saltu priat i z tr ppt recep oz spei // Ad
tr sit auctes i mte aro z q ul qs di
nitto ca bni f // Ad pm istozs q o a oez
ad bod z dico q no e ss va / tr n no
ss ppt recep oz sed inldz accidit ppt dispoioz
z ret esto q aqn sit ppt recep oz alcuiq i
tn no est spes ut ro suppont // Ad 2m
[illegible]
[illegible]

[illegible]
atiq alcuiq qs pnis no timit vin z pire
cep oz alcuiq pt melig dispom z ppt recep oz
alcuiq pt peiq dispom z coplit dico de
pdicte sit p recep oz i ordinate luci idispo z
z p dispoioz timoris nalis / p recepoz ecs
timoris i ordit i d go recepti le no e spes
s ul fulgoz ul timmoz ul pulius ul tioz
z eius dispondz ad orga q // Ad 2m dico
q p tanto dici z ss q po · pri na qz detiatz
ab obo ad ssa oz tale ul tale z inuq d
fetiet si foret pmis ul fuiss / secq e d mte
ad sua tn ssa oz actie qcrit ex o ta //
Ad omes auctes q loqunt z d spe dico q
capiunt spem p actu ul qutu // Ex Idu m
e vbs in visioe ssi na sit po da spes aliq
causa i med ab ipso visibili ul aq alia
en tias prna visioi // Alio q no / tr p
bo sic / ul spes esz eiusde rois eu o ta
ul alteq / no eiusd qz tu qz in eadem
pte med simul approximari pnt simul
qstr albedo z nigredo / qua cet qz i u eiq
de pris med simul appciai pnt albedo
z nigdo / et q i rde albedo cavet illaz
albedie cadq i rde nigdo / et ex a o qz
sic i a ps med med pq sor · videat al
bene / z plato videat mig nez te p si
eiusde rois cet z i med simul cabunt z
albedo z nigdo // Itm 2o qz q i rde albedo
q e in o to viz eade rde i · q esz i med
si esz eiusde rois cu alia qz pnis age
ret in visioz sui q alteq tu z o qz illa
spes ut dicunt tenentes ea est in qti a
dpedet a ab o to / cu qz at veru no e sic
i qti a depedet a alteq a do z sbo sno q
aliq s dstruatur posset manere / nec possit
dici qpsit alteq rois / tu qz si ponetes
ea illa in ca viz z no est lux ipa iz
est color ul ad colo tu / no pt ee ad co
lo tu qz no e spia nec qutitas i z e coloz
z no est ro que sit alteq rois tlis coloz
ab alio / qz mlt simiz ad visioz obi ipo
forciq ipediet / tu cet qz expi a non
ondit q sit alteq rois n ro quint i z s

Ergo primum argumentum quia si sic / vel obiectum vi-
sum causat totam speciem suam in toto medio et non
in qualibet parte medii sed partes eius in partibus
medii vel causat totam in tota totam in qualibet
parte medii vel ipsum in qualibet parte eius causat speciem
suam in toto medio et in qualibet parte medii
non potest dari primum quia tunc cum qualibet pars medii
sit medium per se videbitur ille color in qualibet
parte eius scilicet quod per aliquod medium possit medium vi-
deri in quo non reciperetur species in partibus singu-
lis ponitur talis species non potest dari secundum quia vel
eandem speciem numero et tunc illa species erit
in medio sicut anima in corpore tota in toto et to-
ta in qualibet parte vel aliam et aliam et tunc
dabitur in medio infinitas specierum quia in
qualibet parte medii erunt infinite species quarum
qualibet erit totalis species illius coloris quia si eadem
sit alia et alia illa species erit in extre-
mo (?) quia tamen est in una parte sicut in toto medio
// Item si dicatur quod non qualibet pars recipit speciem suam
sed ipsum totum scilicet idem quod prius quia ad posset
videri per medium in quo non reciperetur species eius non
potest dari tertium quia scilicet infinitas talium
specierum esse sunt in eadem parte medii si species
totius et species cuiuslibet partis scilicet et quod species
illius totius sit tota in qualibet parte et tota in
toto que sunt absurda // Sed quia istud videtur
contra primo sic exponitur et ad omnia ista arguendum
primo per experientias aliquas quia si radius solaris
transeat per vitrum rubeum tunc in pariete
apposito illi vitro videtur rubedo vel species
rubedinis sed illa rubedo vel species
rubedinis non est in pariete quia forsan ibi
est albus ibi est in aere medio // Ergo quia
in speculo recipitur species rei vise per speculum
que causatur ibidem ab obiecto et ibi causatur // 3° quia
mulier menstruata inficit speculum ibi aliquid
causat in speculo sed non nisi speciem ibi // 4°
quia pices et alia colorantur colore contrario (?)
ad transitum nubium // Ergo quia in fonte
videntur species hominis et arbores existentes super
fontem et multe tales experientie // Ergo tertio
sic primum quia posito obstaculo in medio
res non videtur quia non est ibi quia ad recipere

in medio quia [illegible]
per obstaculum // Ad primum istorum nota ante
// Ad primam experientiam dico quod dum radius so-
laris transit per vitrum rubeum vel per pannum
delicatum illius color causatur non in pariete
nec in aere / quia pono quod colores solum
causantur ex commixtione clari et obscuri et non
ex sola luce sicut dicunt aliqui quare tenebris quod de
nocte vel in locis tenebrosis non sunt colo-
res aliqui sed quod forte vel / et contingit quod
in superficie parietis tamen non videtur ruborem
aliquem oppositum in pariete nec ruboris speciem nec
in aere immo nec videtur aliquem ruborem nisi
ruborem vitri quamvis talis iudicio errone-
us nisi aliunde rectificetur iudicet quod ru-
bedo quam videt sit in pariete vel in aere et
causa huiusmodi est quia videt ruborem illum per
lineam reflexam // Ad 2am experientiam dico
quod licet speculum reprimat speciem in veritate superfi-
cialiter ita quod videns speculum intuitive verum
quod reputat illa tamen est ibi species quam reputat
et hoc probo tripliciter // primo sic quia aliquando ac-
cidit (?) extensum in forti ad sensum si sensum di-
videtur potest una pars accidentis quasi in una
parte speculi et alia in alia ut patet de albedine
et aliis formis extensis / sed in speculo quod est
integrum non apparet nisi una res vel una
rei imago / si autem frangatur non apparet
una pars imaginis in una parte speculi et alia
in alia ut est experientia notum // Item 2°
quia aliqua forma est in aliquo subiecto cum omnino
invariato illa forma manet omnino invari-
ata sed illa imago que apparet in speculo va-
riatur et mutatur ad mutationem obiecti speculo
in nullo variato vel omnino desistere (?)
Item 3° contrarius non invenitur de subiecto istam
illa autem species si ponatur in speculo sensibiliter mo-
veri videtur ab una parte speculi ad aliam
Si autem ponatur ibi obiectum contrarie (?) ...
non est alicubi realiter non est ibi // Ad 3am
dico quod mulier menstruata inficit speculum
[illegible]

[illegible]

dico quod nec tota nec partes colorantur colore sed videtur
licet appareat quod sit colorata. Causa est quia vi-
detur per lineam reflexam // Sed dices tu ne-
gas experientias. Dico quod non, quia licet experiamur quod
tales colores sint necessario tamen virtute illius vi-
sionis vel sint seu decipimur per iudicium [illegible]
experientiam illius visionis scimus tamen quod tales colo-
res non sunt in pictibus et sic patet responsio ad male // Ad
tertium de forte dico sicut de speculo // Ad quartum
credo auctoritatem [illegible] et dico quod sic est
defectum huius magis debet omnis videre // Tertium du-
bium est utrum in intellectu sit ponendum ad esse obiectum
vel ydolum sive species distincta a cognitione actu-
ali vel habituali et naturaliter ad hoc quod res illa
ta cognoscatur // Dico quod non, quod probo primo sic
quia tunc vel actualis cognitio et species illa forent
eiusdem rationis vel alterius. Non eiusdem quia ac-
tualis cognitio est similitudo rei de qua gignitur ut
ait Augustinus 9 de trinitate c. xi et 16, tamen non
esset similitudo diverse speciei // Si dicatur quod est si-
militudo in representando non in essendo, tunc frustra
ponitur species ut representet quia non ita [illegible] nec
[illegible] sit species representans [illegible] actualis quam
hoc facere possit actualis cognitio vel habitualis
// Si dicatur quod sint eiusdem speciei tunc sequitur quod
intellectus habita specie in representando actualem cognitionem
non esset denudatus a natura recepti in specie tamen
tamen hoc sit probandum ut ait glossa 3 de anima
quo ad probandum intellectum non esse formam materialem
id est quod esset recipiens denudatus a natura recepti
in specie // Item si esset eiusdem speciei tunc in eo
[illegible] eiusdem speciei non constitu-
[illegible] unum quod est contra philosophum 5 metaphysice
// Secundo arguitur. Si cognitio actualis non sit species
[illegible] actualis cognitione re-
manente [illegible] intellectus ita perfecte intelligeret
sicut nunc, tamen non haberet speciem, ergo frustra ponitur
// Probatur 3 quia talis species vel esset sensibilis vel
[illegible], non sensibilis quia nec anima nec [illegible]
illa sensibilis causatur [illegible]
[illegible] in anima [illegible] vel actu vel
[illegible] // Si dicatur
[illegible]

[illegible] obiectum et intellectum //
Contra: [illegible] esset illud quod primo obicitur [illegible]
intelligitur quod est falsum quia res extra est quod primo
intelligitur, secundum philosophum [illegible] intellectus
et voluntas sunt operationes non transeuntes [illegible]
[illegible] res [illegible] // Contra istam visionem
arguitur sic primo intellectus [illegible] ad
[illegible] intellectui 3 de anima
[illegible] terminatur ad aliquid [illegible]
[illegible] est [illegible] intellectus [illegible]
[illegible] // Item 2o per Augustinum [illegible]
[illegible] dicente quod illa species [illegible] in memo-
ria est parens istius quod [illegible] in acie
cogitantis // Item ibidem c. 23 [illegible]
[illegible] speciebus in memoria sunt in acie cogi-
tantis [illegible] et multa alia ibidem
// Item philosophus 3 de anima lapis
[illegible] // Et [illegible]
non est in anima sed species lapidis
per aliam rationem quia cum quis intelligit rosam [illegible]
nulla rosa existente in rerum natura quod quod
est illud quod [illegible] non aliqua rosa [illegible]
quia nulla est, tunc hoc est aliquod ydolum vel
simulacrum vel ymago aliqua [illegible]
[illegible] ergo [illegible] // Dicitur forte quod ro-
sa [illegible] et [illegible] illa intellectus
Contra: nulla talis rosa est non existentibus
partibus rosis [illegible]
[illegible] destruitur [illegible]
aliorum [illegible] // Dicitur quod [illegible]
sed [illegible] olim // Contra: vel illud esset
[illegible] in rosa extra, et sic non, quia nulla est
vel in intellectu et sic non est quia [illegible]
[illegible] aliquo [illegible] alia [illegible]
illius [illegible] // Secundo patet illud [illegible] quia [illegible]
aliquo producitur talis rosa [illegible] non a ro-
sa extra quia tunc talis rosa [illegible]
in intellectu [illegible] ibi [illegible] esse rosam extra [illegible]
[illegible] intellectus in via [illegible] intuitive
quod est falsum nec ab intellectu quia nulla [illegible]
[illegible] ex 2o de anima [illegible] // Ad [illegible]
[illegible] est [illegible] dicta // [illegible]
[illegible] est quod angelus intellectus intelligat rem
extra quod non intelligebat [illegible]
[illegible] applicare // [illegible] est quod si

[illegible] spiritualia et intellectualia distantia angelus intellectus in-
telligit rem ex intimitate obiecti quod posset spiritualia
saltem prius non apprehendat ipsam absolute // Tertium
dicendum quod angelus apprehendat abstractive recipiuntur
ab spiritu cetero in anima per actum intuitive // Quartum
dicendum quod non recipiuntur aliquae species per viam perfectam
patet in primo metaphysice Boecii // Ad auctoritatem Augustini
[illegible] et ad omnes quicumque similiter fatentur intellectum
dicendum quod recipiunt speciem per situm // Ad
ultimum quod ultima motiva magnum litigium de [illegible]
[illegible] species // Prima est quod [illegible] res
que [illegible] et intellectiva cognoscere cadunt prius
intuitive ab intellectu cognosci proprie et distincte et
[illegible] talium intuitiva declinatur ab spiritu
in anima seu spirituales species [illegible] intuitive
[illegible] cuius spiritus potest anima cognoscere rem absolute
proprie et [illegible] res [illegible] concipi [illegible]
// Secunda propositio est quod [illegible] potest anima [illegible] talis
spiritus cognoscere eam confuse et multos conceptus
de ipsa formare et [illegible]
// Tertium quod per istos conceptus non [illegible] intelligere
rem illam cuius [illegible] intuitiva [illegible] immo
omnes res quibus tales conceptus [illegible] competit
licet nesciat // Quarta quod intellectus [illegible] intellectualiter
et tamen sic intellectui nulla entitas correspondet
[illegible] proprie [illegible] eius intellectum ut
[illegible] intelligit [illegible] nihil est [illegible]
non [illegible] proprie rem ubi [illegible] actualiter [illegible]
// Sexta propositio quod talia fictitia que non
[illegible] intellectualiter intelligit conceptus simplices
proprio et dico [illegible] illa forte possit in-
telligere [illegible] simplici [illegible] et ideo
si anima velit ita cognoscere oportet quod [illegible] faciat
mentem [illegible] complexos quos fabricat anima
a diversis rebus vel partibus rerum quas videt
in rerum natura ut quia vidit leonem bovem 4
equum hominem fingit [illegible] fi-
ne hominis corpus equi caudam leonis
et pedes bovis cum tamen nullum tale viderit
sit in rerum natura // Ex quibus ad formam [illegible]
[illegible] quod intelligit [illegible] // dico quod proprie
intellectus [illegible] ubi intellectum [illegible] rosa par-
ticularis sive sit sive non sit // Sed quia conceptus
[illegible] est confusus [illegible] per [illegible] conceptum

[illegible]
erroneos indicet [illegible]
quod est simile cuilibet rose particulari nisi aliun-
de [illegible] propter rationem [illegible] tale
tale // dico quod tunc anima potest intelligere rosam
quamcumque que non sit rosa particularis [illegible] nulla
sit talis nec esse possit sed hoc non erit per eo-
rum simpliciter speciem quamcumque cuiuslibet rose sed hoc
erit per quendam conceptum compositum qualis est conceptus
quo [illegible] rosam [illegible] conceptus
intelliget per partes illius conceptus non rosam quamcumque
sed rosam particularem / per conceptum autem ipsum compositum
quod finget id est compositum intelliget rosam quamcumque que
tamen non est nec esse potest et non intelliget [illegible]
[illegible] ymmo nihil intelliget // Et si
[illegible] non potest [illegible]
[illegible] nulla rosa particularis [illegible] nulla
sit // dico quod [illegible] potest capi dupliciter
uno modo [illegible] mente [illegible]
[illegible]
[illegible] // Alio modo potest accipi
pro intelligi [illegible] est potest
intellectum [illegible] quo iam [illegible]
declaratum [illegible] per conceptum compositum si res sit impossibilis
[illegible] non sit impossibile [illegible] esse [illegible] talem
[illegible] intelligi potest per conceptum simplicem
non tamen forte [illegible] sed forsitan [illegible] per conceptum
[illegible] confusum [illegible]
[illegible]
difficultas / sed de hoc forte alias [illegible]
// Ad rationem [illegible] dico [illegible]
[illegible] et ubi
[illegible] illa non est totaliter sicut nec est impossibile
et de hoc [illegible]

Utrum evidenter cognosci possit a
natura creata aliqua veritas / quod non / quia
si illa non potest evidenter cognosci
[illegible] nec veritas [illegible]
patet quia [illegible] ut patet primo posteriorum / probatur
[illegible] posset esse veritas [illegible]
[illegible] veritas [illegible]
[illegible] non potest facere certitu-
[illegible]
[illegible]

qz 2^m ... q scia
pba^ta esse qbzda vis ig^r // Cont^a q^a
titas scii pt a^na ca^ta l^z evidet co
gsci q^na pz / qz scia e evidet q^gtio
pitatis an^s pz qz q^os d^mratio^m sciri
pnt scia ce^tissima pl^us mlte s^t ppones
pse note l^z // R^no pmittedo unam
distic^oz d' evidencia / deinde po^o q^os 2z^o
modo dubia ut pus // venitur ad pmu^m
p mitto hac distic^oz / q^z evidencia e
dupl^x q^da spalis pmi pnci^ij // alia nal
nri ingenij // Evidencia spalis est illa
q ab assetit sit ee ul no esse sic eviu^t
cia^z sine formi^ne qcuqz a ssu cato na^r
in eo ex causis nctatibz adsse^nt illuz
no e pole q ipe sit assi^at apod non
so^m ymo apgtiori z no sit ita sic asse-
tit ee // In hac discpcoe pamir^z ro^e ptes
pma est evidencia spalis z ista est qua
q^s assetit aliqd^ esse sic evinciar^z qe
pz qz evidet^a ul est assz^q spa ul no
est sine ass^u // 2^a ps e sine formi^ne
qcuqz p q excludi^r opimo z suspicio ul
coniectura q no sut sine formi^ne d' sito ul
d' poli // 3^a e ass^u nalz cato zc p q
excludi^r fides qz ass^q ctitudinis no
e sine volutatis impio // 4^a est z no e
ple zc p q excludi^r evidencia nalis
de q statim dice^r // Evidencia nal est
illa q ab assetit aliqnalz ee sine formi^ne
qcuqz z sic e assu cato nalz in eo ex
causis nctatibz ipm adsse^m illu z no e
ple stante d' gnali ifluencia z no sito
miraclo aliquo q ipe sit asseciat z no sit
ita sic ipe assetit esse / omes ptes discp-
tionis huius patet excepta ultia q poi^r
ad dram evidencie pme // Hoc pmisso
pono q^os alique // pma e ista na intelle
tual ca^ta pt sciri evidencia reducta
ad ctitudinem pmi pnci^ij / omez ppoz
evidencie extimus ul qe quda forli de
duci pt ex pmo pnci^o ul ex aliquibus
[illegible]

... / scies evidet^a
an^s aliquq que pdca evidencia / z quia
illa sit ul scire pt eade evidencia que
que ita pz / qz pdca evidencia sit^r q
sit aliqui que scdis z evidet^s an^s
e evides ad q^s que est evidet / sz evi
det^r sciur^r tales ppos scd^m ex pmo pnci^o
ul mete ul i mete zp^m pn^m e evi
des evidencia ista ig^r zpp^os tales
p^r 2° ab assetit aliq^d ppombz sin qui
p formi^ne ass^u cato in eo nalz ex
causis nctatibz eu i^m ass^m qz velit
nolit / qz no est p^le q sic asseciat z
no sit ita qz a^d no esset nal^m sic ee
i^z ul qua pz p discp^oz data d' evide^a
z an^s est satis nota q^o // Cont^a ista
q^oz p^o sic / no e evides tali evide^a
q pmu pn^m sit / u^r q an^s sit u^r qua
sit u^r q ppo / ig^r tales ppos no sut sic
evidet^r qua pz / qz tales ppos q sic
ppomir^z note ul s^t que ul evinci^os sup^r
z alij ptea ul s^t antecedetes in aliqbus
qntijs ul qntis / sic pz d' istis si homo
e / al est / ho est al / si ho e al ho
est coz^q an^s p^z qz no est evides
tali evidencia q pluda sint i^z p p^m
sit u^r q pmu sit u^r q an^s sit zc
// Sz^o sic d' pmo pn^o no pt ab ee ctu
go u^r dectilibz ppombz qua pz p pdca
p^z an^s d' pmo no pt mte^ris esse ctu
nalz dra q^s pt errare sz sic e d' qcuqz
p^o pn^o pz qz d' cuicuqz pt ab aliq^e
dissensum in ma aliqua ig^r ic pt erra-
re // Confir^a qz aliq negamit pmu pn^m
i^z dissetiut q^o no est evides tali evi
dencia qua pz qz talis evidencia e sin
qcuqz formi^ne // Ad p^m istoz dico q
ista p^m pn^m an^s que q^n ppo pnt
capi dupl^r uno m^o p istis intelectibz
pmu pn^m an^s que zc / alio m^o p
pensibz qs signit exprte sistia na rei
pmo m^o q^os an^s z nc^o quaz 2° m^o
// Ad 2^m nc^o an^s / ad pbom nega^r
q^oz ad pbaz qz d' cuicuqz pt deus zc

// Sic d(icitu)r t(ame)n d(ic)ta / p(ri)mu(m) q(uod) d(icitu)r no(n) p(otes)t se p(er)
se in aliqua ca(us)a aliq(ue)m errorem q(ui)a n(on) ...
ut p(ro)t(er)it // 2a q(uod) d(icitu)r me(n)s ca(us)a(m) p(ro)p(ri)e
p(otes)t ca(us)are i(n) aliqua aliq(ue)m errorem p(atet) q(ui)a se aliq(ui)s
re(s) f(ieri) p(otes)t ut p(atet) cu(m) ali(qu)is errat g(ratia) r(ei) ...
// 3m d(icitu)r q(uod) d(icitu)r no(n) p(otes)t se solo n(on) me(n)s
ca(us)a(m) 2is ca(us)are errorem q(uo)d d(icitu)r d(e)f(ec)tivat
p(ri)mo p(ri)n(cipi)o vel p(ro)p(ositi)o(n)ib(us) p(er) se notis q(ui)a s(ic)
esset p(ote)n(ti)me exig(enti)ae d(e)n(i)q(ue) rei s(ed) s(ic)
no(n) p(otes)t esse q(ui)a q(ua)l(ibet) cau(sa) na(tur)a e(st) ca(us)are
ad ass(ensu)m p(ri)mi p(ri)n(cipi)i // Ad co(n)firma(tione)m d(icitu)r q(uod)
lic(et) ph(ilosoph)i nega(ve)r(u)nt p(ri)mu(m) p(ri)n(cipiu)m o(mn)e no(n)
t(ame)n corde ut p(atet) 4o me(taphysicae) // 2a q(uestio) e(st) i(s)ta
evide(nti)a p(ri)mo mo(do) d(ic)ta reducta ad (con)ti(n)ue(ntiam)
p(ri)mi p(ri)n(cipi)i evide(nti)ae s(i)m(pliciter) vel evide(nti)ae s(ecundu)m
q(uid) p(otes)t ab aliq(u)a ca(us)a q(uod) p(ro)p(ter) p(ri)mi p(ri)n(cipi)i
d(e) aliq(u)o (con)t(ra)p(ositio)n(e) p(er) se p(ro)bat(ur) affirma(tiv)e p(atet)
p(ri)o sic / (et) nunc ca(us)are e(st) evide(n)s vel o(mn)e p(otes)t
evide(nti)a s(u)p(er)d(ic)ta aliq(u)a o(mn)e 1a d(icitu)r e(st) evi-
de(n)s vel esse p(otes)t q(uod) p(ro)p(ter) p(ri)mi p(ri)n(cipi)i (et)c.
q(uonia)m p(atet) ex t(er)mi(ni)s // p(ro)ba(tu)r a(n)t(ecedens) q(ui)a al(iqu)is
al(iqu)is poss(unt) du(bita)re de ista a(ntecedens) est q(uo)d p(ro)-
b(ati)o esse f(al)s(u)m s(i)c / si al(iqu)is dubitet utru(m)
a(ntecedens) est d(ebe)t n(ihi)lo (con)cede(re) q(uod) ip(s)e e(st) q(ui)a
s(e)q(uitu)r evide(n)t(er) ip(s)e dubitat utr(um) a(ntecedens) est
ergo ip(s)e est / q(ui)a dato q(uod) no(n) ess(et) ip(s)e no(n)
dubitaret / (con)s(e)q(uen)s v(er)o ip(s)e est 1a aliq(u)a est
q(uod) e(st) a(n)t(ecedens) i(n)tuitu(m) // Ex q(uo) s(i)c ead(em) a(n)t(ecedens)
est evide(n)s evide(nti)a p(re)d(ic)ta q(uod) d(icitu)r e(st) 1a
p(ar)t(e)m (et)c. / q(uonia)m p(atet) ex t(er)mi(ni)s s(i)c p(ri)ma
a(n)t(ecedens) p(ro)bo s(i)c aliq(u)a est ut s(ta)t(im) e(st)
p(ro)batu(m) ig(itur) vel d(e)pe(n)de(n)s ab aliq(u)o vel a
nullo s(i) a nullo illud est d(eu)s q(uo)d e(st) p(ro)po(situ)m
Si ab aliq(u)o a(rguitu)r / evide(n)t(er) seq(uitu)r res
d(e)pe(n)de(n)s est ig(itur) res i(n)dep(e)nde(n)s est p(atet)
q(ui)a evide(n)t(er) s(equ)it(ur) q(uod) no(n) est p(ro)cede(re) i(n) infi-
nitu(m) ig(itur) s(i) d(e)pe(n)de(n)s est i(n)d(e)pe(n)de(n)s est
ig(itur) d(eu)s est q(uo)d est a(n)t(ecedens) i(n)tuitu(m) // (Con)t(ra)
ista q(uestione)m p(ri)o s(i)c n(u)ll(u)s i(n)tell(ect)us c(re)at(us) e(st) c(er)t(us)
d(e) aliq(u)a v(er)itate ergo q(uonia)m p(atet) a(n)t(ecedens) p(ro)ba(tu)r
q(ui)a s(i) poss(et) esse c(er)t(us) s(equitu)r q(uod) esset c(er)t(us)
d(e) aliq(u)o (con)cl(usi)o q(uod) i(n)d(e) s(i)t v(er)u(m) s(ed) s(ic) e(st) i(m)po(ssibi)le
ut p(atet) (pro)b(ati)o 1a p(ar)t(e) q(uonia)m / Si c(er)t(us) ess(et) de
aliq(u)a v(er)itate (con)cl(usi)o q(ui)a appa(re)t v(er)u(m)

ess(et) v(er)u(m) p(er) se notu(m) ... (pro)po(siti)o s(c)ita p(otes)t
app(ar)e(re) i(n)t(ellectu)i esse v(er)a (et) p(er) se nota q(ui)a al(iqu)is
no(n) posset d(e)cipi (et)c. q(uonia)m a(rguitu)r an ista (pro)po-
s(i)t(i)o appa(re)t v(er)a ex t(er)mi(ni)s (et) sic p(ro)batur (pro)po(siti)o
a(liqu)a appa(re)t v(er)a ex alia (pro)po(siti)o(n)e v(er)a / (et) s(i)c no(n)
q(ui)a ex illis no(n) s(e)q(ui)t(u)r f(al)s(u)m vel appa(re)t v(er)a ex
alia (pro)po(siti)o(n)e f(al)s(a) / (et) tu(n)c q(uer)o d(e) ista an p(er) se
nota ex t(er)mi(ni)s vel ex alia (et) s(i)c vel erit
p(ro)cessus i(n) i(n)finitu(m) vel aliq(u)a erit (pro)po(siti)o f(al)s(a) q(ue)
app(ar)ebit v(er)a ex t(er)mi(ni)s // Ex q(uo) a(rguitu)r no(n) e(st)
evide(n)s d(eu)m esse d(eu)m n(ec) ... esse
ergo n(ec) aliq(u)a esse q(uonia)m p(atet) q(ui)a d(eu)s (con)ti(n)u(u)s
evacuat tota(m) na(tura)m ei(us) a(n)t(ecedens) p(atet) q(ui)a
s(e)q(uitu)r evide(n)t(er) d(eu)s ig(itur) ens i(n)finitu(m) (con)s(equen)s fi(rmu)m
est ista q(uonia)m est b(on)o(rum) (et) a(n)t(ecedens) e(st) t(ame)n evide(n)s
ig(itur) (et) (con)s(equen)s (et) ead(e)m r(ati)o(n)e est t(ame)n evide(n)s q(uod) p(ri)a
ca(us)a est s(ed) f(als)u(m) q(ui)a no(n) est evide(n)s q(uod) aliq(u)a
ca(us)a est ergo // Co(n)firma(tu)r s(ic) q(uonia)m est b(on)o(rum) e(n)s
i(n)finitu(m) no(n) est ergo d(eu)s no(n) est (et) a(n)t(ecedens) est
tibi du(biu)m 1a q(uonia)m no(n) est a(liqu)a r(ati)o negandu(m)
ergo a(n)t(ecedens) q(uonia)m no(n) est t(ame)n evide(n)s // Ad p(ri)m(u)m
n(ec)e(ssari)o a(n)t(ecedens) (et) (con)c(lusio) q(uonia)m q(ua)n(do) p(ro)ba(tu)r a(n)t(ecedens) (et) ad p(ro)-
b(ati)o(ne)m d(ic)o aliq(u)as (pro)po(siti)o(n)es p(ri)a est q(uod) no(n) est
i(m)po(ssibi)le q(uod) f(al)s(u)m s(i)t p(er) se notu(m) vel evide(n)s n(ec)
q(uod) s(e)q(ui)t(ur) evide(n)t(er) ex aliq(u)o v(er)o p(atet) q(ui)a s(i)c (con)tingit
(con)t(ra)d(ictoria)m // Ex 2a (pro)po(siti)o q(uod) i(n)dispo(siti)o s(ensus) vel
(con)t(ra)rie(tas) ... facit i(n)t(ellectu)m h(ab)e(re) (et) asse(n)t(ir)e f(al)s(ita)ti
patet d(e) i(n)firmis q(uo)d ad p(ri)m(u)m (et) de baculo
fracto q(uo)d ad s(ensu)m // 3a q(uod) aliq(ua) v(er)a p(otes)t
i(n) t(ame)n esse occasio assentiendi a(lic)ui f(als)o p(atet)
q(ui)a 2m ph(ilosophu)m 2o Elenc(horum) aliq(u)is aliq(uan)d(o) puta-
bat q(uod) mel esset fel p(ro)p(ter) q(uo)n(i)a(m) rubeus
ca(us)a q(uod) licet mel s(i)t evide(n)s n(on) s(i)c app(ar)-
e(re)at esse no(n) t(ame)n ta(m)en p(ro)p(ter) se q(ui)a app(ar)et s(i)c
esse id est evide(n)s / s(ed) multe alie ca(us)e
(con)cur(r)u(n)t s(i)c ergo (con)p(ro)ba(ti)o(ne)m n(ec)e(ssari)a a(rgumen)t(a) ut p(atet) p(er)
(con)t(ra)r(ia)m (pro)po(siti)o(ne)m (et) b(on)a(m) ut p(atet) (pro)ma(tu)r (et) c(ontra) p(ro)ba(tu)r
b(on)a(m) p(atet) q(uod) est ca(us)a q(ua)l(ita)t(is) appa(re)t v(er)a q(ui)a
occasionalit(er) q(uan)q(ua)m (con)t(ra)d(ictoria) (pro)po(siti)o(n)e v(er)a licet
no(n) s(e)q(uitu)r e(ve)n(ti)a // Ad s(ecundu)m q(uod) q(uod) s(i)t d(e) (con)cl(usi)o-
ne a(rgu)m(entu)m no(n) (con)clud(i)t q(ui)a licet q(uonia)m s(i)t b(on)o(rum)
t(ame)n no(n) est evide(n)s q(uod) ... s(ed) a(rgu)m(entu)m
[illegible]
[illegible]

q(uod) [illegible] aut alicui que non sit evi-
dens tamen hec sit ex quo quis sit evidens
quia ex terminis vel duo scire ut potest sed evi-
dens licet non econverso // Tertio quero est ista quod
evidentia potentia evidens est ut esse potest
anime certe ipsam aliquid intelligere aliquid consentire
aliquid diligere aliquid velle ipsam vivere et sic
de similibus. Probatur sic dicitur potest asserere quod ipsa
intelligat quod consistat quod vivit et sic et non
per impedimentum volun[illegible] ut propter aliquid utrum ut
[illegible] vel plures potest ei dissentire ut erronee
asserere quia ille assensus erraret esse non potest [illegible]
[illegible] apprehendere [illegible] [illegible] comparatione [illegible]
[illegible] ad tale assensum inclinat[illegible] [illegible] at [illegible]
assensus est evidens ergo etc. // Secundo arguitur auctoritate
beati Augustini 15 de trinitate c. 12 [illegible]
[illegible] nos vivere prorsus non metuimus
ne aliqua similitudine fallamur // quia certum est eciam
eum qui fallitur vivere // Contra istud quoniam
arguitur sic / quod potest deus facere [illegible] 2a
potest [illegible] / sed illud iudicium quo quis
indicat se amare vel se velle aliquid potest
deus [illegible] amore ergo potest illud iudi-
cium sine illo amore [illegible] ymmo isto ac-
tu amandi [illegible] non [illegible] quia in illo
genere [illegible] dependet ab illo ut in genere [illegible] effi-
cientis sed si potest hoc facit sic iudicans fal-
leretur ergo non evidenter iudicaret quod est inte-
tum // Secundo arguitur sic / Non est naturaliter animam
consentire id est non est evidens anime potentia evi-
dentia ipsam aliquid consentire / sed iudicata ad [illegible]
[illegible] primum principium etc. / antecedens patet quia potest ali-
[illegible] per [illegible] quia primum principium sit et evi-
dens quod impossibile est aliter esse per quamcumque
potentiam // Ad primum negatur consequentia dico duas
propositiones prima est quod deus se solo sine causis
secundis potest causare illud iudicium quod ad [illegible]
dicti iudicii quo quis indicat se intelligere
velle vel amare supposito quod illud iudicium
sit aliqua res distincta ab aliis / sed si non / non
[illegible] // Secunda propositio quod deus se solo
sine quacumque causa secunda non potest facere quod anima
[illegible] iudicium [illegible] amare [illegible]
[illegible]

evidentia primum principium [illegible] aliquid [illegible]
sit [illegible] evidentia isto modo / hec patet quia
non [illegible] est [illegible] oppositum eius est
assensus [illegible] talis causato contradictionem implicaret ymmo
[illegible] evidens est [illegible] et non [illegible] quia
ista [illegible] probatur dico quod bene concludit quod
non [illegible] est evidens sicut primum
principium sed tamen hec stat quod est evidens
tanta evidentia quia sit evidentia suprema
// Tertio quero est ista quod non [illegible] quod evide-
ntia suprema intelligit sit evidentia aliquid [illegible]
alia ab eo esse ut puta albedinem esse vel
[illegible] esse multa vel duo esse et sic de
[illegible] [illegible] aliud esse ab asino
et sic [illegible] / ista patet sic illud non scitur evi-
dentia tali de quo potest esse dubitari
dubitabile est evidentia primi principii [illegible] non
evidens quod contradictionem implicaret sic apparere
et non sic esse et sic est de [illegible] ergo [illegible]
patet per predicta [illegible] quia quando [illegible] hec
esse evidens sibi aliquid per [illegible] per [illegible]
non per [illegible] quia non scire [illegible] intelligi
aliquid esse aliud ab ipso ergo aliqua res est
alia ab ipso ut satis patet et [illegible] sequitur
intelligit aliquid esse ergo aliquid est ergo tanta
et in tali evidentia qua scis quod aliquid est
non scis aliquid esse aliud a te esse quia tunc
[illegible] sic [illegible] // Non potest dici
quod per aliquid [illegible] tu scis hoc quia hoc magis
facit per [illegible] visum / sed hoc non probo quia [illegible]
visum est dispositum et medium dispositum [illegible]
[illegible] non est in [illegible] id non in-
dicat certitudinaliter [illegible] ista [illegible] est
[illegible] est [illegible] evidentiae
[illegible] non est a te
negandi // Secundo quia [illegible]
indicas te videre asinum quod non vides [illegible]
[illegible] asinum realiter vides licet non obsta-
te tali iudicio [illegible] adhesione [illegible]
et non vides id est [illegible] [illegible]
forte iudicium adhesionis firma non [illegible]
credere quod sic est sic tibi apparet etc.
// Confirmatur deus disponit medium et vi-
sum ergo visum non iudicat certitudinaliter [illegible]

d'sus ob° qua e ls' z ans est t' p'm
ig' qns no hos negne // Cont' istam
q°z ar' pmo sic / qz tali euidencia aliqs
sciret euidenter deum esse z q' ip'e mer' e ut pz
ex ppoe pma q°i s' ds est alia res
q' ic r' // Sc'o sic. Dato q' assig' qre
nulla sit euidencia a' res q' appret esse
qz nescit' an ds faciat q' apprt z no
sit ita / s' no pt esse / pbo ds nullum pt
decipe sed dcipet si sic faceret g° // Ad
pmm pma ppo aliqs scit' euident' qd eu
nescit' euident' esse aliqs / pz qz aliqs scit
euident' q' ad est z tn nescit an hoc
sciat sit aliqs loqz d' euidea pma pma
// Sc'a ppo est multa scimt' euident' s' no
scimt' euident' multa esse pz qz plures
q°s scimt' z tn nescit' euidenter an i°
sint pla // 3a ppo no vz qua qz ubi
aliqs pmissa sint i euides no oz q°z
esse i euidete p° pozp sit in ppoito
i' z c' // Ad 2m lioz est necia aliq pboz
d' q' ista q' ds res sit ul disponat
se sola ul mete ea ca z ea disponat
no eu dcipit qz no facit alr q' de
bet // 7° q° q' euidencia nali z z°
m° dcta pt esse euides albedinez
magdine hominez z asini esse z q' sit
duo z multa ee z huiq p' p° sic nm
expim est qd no possit cade i expite
noticia d' q' no dubitaret nc possit
esse p pam nale statu di influencia
q' sic expiar z no sit ita sed p expi
mento tale possimus qgsce q' albedo
sit q' ho sit z huiq. g° pt cavi tal
noticia i' euidencia supdca // Sc'o sic
qz nisi hemus aliqs euidencia d' talibz
seqz q' nec aliqs noticia d' aliq' re a
lia a nob qd no vi' qcedi z qua sat
pz // Cont' istud q°z ar' pmo sic nm
est hic indim q' p nale pam possit
esse q' i' indim sit / z q' no sit ymo ita
sit dicotat esse / g° no pt esse eui
des euidea nali z c' / qua pz s' p'
aus qz hic indim pt cavi dato q'

sit ita [illegible] ul [illegible] mel ul
argam ul ppe ludi res sit pz p expi as
// Sc'o sic / q' si sic seq' q' pole sit ad
hnc plm hnisse euidenciaz q' mundus
duabit in eternu hoc pm i' plurab hnit pz
qz i' fuit plm z no est pole q' ipe sciuit
pm z qua p' qz pls assit illi sine
qrucqz hesitacione assu cato nale res
ex cans z racionibz nali bz mitem eiq ad
ssmm nc fuit pole nale q' sic assntet
z no sic sensit / z adhuc est pole q'
sic fuit sic asserebat esse qz ds pt mu
du ppetue i' // Ad pmu nc ans sic
pz eu qs indicat hominez esse al ul
hoiez esse ipsle ul ecc eu Kathos inm
dicat dum esse etni z certo q' ans est
hum qua est necia // hm dico duas ppes
p necce illiq qne // pma q' aliq duo assig
pnt esse eigde vocis qz vng est eui
des z alt i euides pz sic si videat alis
hostia qsecta z asserat q' videat pa
ne z alt no qsecrat videat z asserat
q' videat pane // Sc'a ppo e q' als assig
i me nunc e euides qui pt si i euides
me nescite z ego id pz illa qnaz no va
le' // Ad 2m nc ecc qua / ad pboz dico
ecc duas alias ppes // pma est q' ulle
roes plales nitat ad assi' sine for
dine q°i q' pbat / qz no nitatur ul ad
assm opinatiu // 2a Sola expia ul
d'mracio mete ul i mete nitatur ad
assm aliqu ppois q' sine illa manent
dubia / z io ad illa pboz nc ans ut
pz p dictas ppes // Secundo ad 2m arm
pmo dum est i' Sts sit aliq virtus
d' mbilis ex pse notis z mans abinte
cato z eu qs no possit esse euidens
eade mitei sit ee sic p illa d' no' // Rl°
q' no ymo pp e euides hmo no ex
se s' ex vltatibz exicibq d'mrat pliar
z pmo qum ad pma pte sic / qlz hic
[illegible] euidentibz ig'
[illegible] euides [illegible]

q2 exom [illegible]
euidẽs qͥs // Sȝo pȝ dicta qᵘ p descrip
tõm euidẽtie p̄mi p̄ui supdcaȝ / q̄ ti
adß qȝ pte sl̃ r̃ pȝ q2 sic q̃z vitas
ẽ nob euidẽs sic ei credimꝰ ul assetiꝰ
sed dicte vitati nõ assetimꝰ ex se ß
ex vitatibȝ ipaȝ qcludentibȝ euidet ut pȝ
p̃o pq̃r̃o q̃o 7c // Cont̃ istud videtur arguit
sic / q2 tanta appᵃ fuit pho d' isto sic
pho ex m̃lo incõpl sit 7 ita videbatur
sibi q̃ seq̃r ex p̃se notis sic d' q̃auiqȝ q̃oe
d' mirata ß d' isto nõ fuit etiã nc̃ istud
fuit sibi euidens i2 nc̃ q̃drauiqȝ aliud
// Sȝo sic d' isto pt mte ᵛˢ etiã esse de q̃o
pt esse apud intẽcm eq̃lis appᵃ ß de
sic pt apud intẽcm esse eq̃lis appᵃ
sic d' q̃auiqȝ q̃oe dimõstrã 7 tñ sciam nõ
scitur euidet g̃o nc̃ q̃o d' mirata hoz
pbatur q2 appᵃ vi nõ excedit appāria
sic i ifinitum vinfinitum g̃o psitũ solid
Si sic q̃ i duplo ter appᵃ sic pt intendi
7 appᵃ vi cuiuti q̃uisqȝ veniat ad
eq̃litatẽ 7tur sicut intẽtu // Ad primũ
q̃cedo antẽ q2 eqȝ intẽso assẽ pt asse
tire aim sic sic cuiuiqȝ vel recusatur
sed ne' ex ill' seq̃ q̃uaz q̃uȝ cuiꝰ ca
ẽ q2 potẽt pho rẽbilẽ dubte dr̃ nc̃
est posse aq̃ sic assetire aim sic q̃
d' oppͥto posset tollere dubte Sic q̃ nõ
erat sibi euidẽs oppoitu cladẽ ipugna
tiaz // Ad s̃m dico q̃ a͡oz nõ est vlẽ
vel q2 sic tactu est d' euidẽtia nõ por
ꝑpt magnã appᵃ ul indiciũ / ß ꝑpt sic
euidet scitur ex illo pho ut ꝑpt sic q̃
scitur euidẽt oppoitu cladẽ ipugnãs
// Sȝm dubiũ est istud vtrũ vitas alia
a dõ p ꝑpoz sc̃a sit alia entitas ꝑpoe
Rõ q̃ nõ pbo p̃mo sic q2 tc̃ seq̃retur
q̃ alia esset entitas a dõ q̃ dõ nõ
posset cũare 7 ecõ aq̃ q̃ dõ nõ posset an
nichilare q̃ua pȝ q2 nõ vitatẽ istiꝰ ꝑpoe
dõ incõpl [illegible]
[illegible]

[illegible] alio [illegible] nõ est ver
dispu aliꝰ vitas sic q̃uerit ꝑpoi q̃o a͡oz
pȝ exõnis hoz p̄r̄ eludiptis oim exõnis
ꝑpoe dũ tñ ita sit in re sic p ipaz
sig̃r ad q̃uẽ illa ꝑpo esset va // 3o sic
sc̃itas nõ dr̃ ꝑpoe sc̃a g̃o nc̃ vitas
a vel q̃ua pȝ / q2 sic q̃uaꝰ est vtiqȝ
ane pȝ q2 sc̃itas q̃uiri tu nõ ente
// Co sic / si sic ul esset sc̃a ul acuus / nõ
sc̃a ut pȝ dcõe / nc̃ acuus / q2 ul esset in
ꝑpoe ul alibi sc̃me / nõ in ꝑpoe / q2 nõ
est i sc̃a dimiplr̃ nc̃ alibi q2 tc̃ esset
aia 7 tc̃ nõ pbo / suppono q̃ sint tres
h̃oies 7 duo dicant 3o duas ꝑpoes eiꝰ
h̃oiᵇˢ vcãs q̃z vitas 3ꝰ q̃cipiat / tuc
in aia tñ erũt iste due vitates 7 iste
sicut eiꝰ de h̃oiᵇˢ q̃z duo autem eiꝰ de
h̃oie erũt in eodẽ sc̃o tc̃ s̃m exq̃tõs
mete g̃o 7c // Atulo tc̃ esset q̃ressiꝰ ꝑpo
nibȝ pȝ q2 sic a ꝑpo b vitas 7 formatur
ꝑpo cuiꝰ sc̃m sic a ipãm sic tc̃ quod
d' vitate illiꝰ sic d' vitate p̃me 7c tc̃
sc̃m xo g̃o 7c // Contra istud arguit arguit
p̃o q2 vitas est sc̃a simplr̃ idimplis ꝑpo
est entitas dimplis i2 // Sȝo vitas ẽ in
aia sc̃me q2 ubi ẽ sc̃a ibi est vitas
7 sc̃a est in aia pȝ i p̄ui ꝑpo arguit nõ
ß q̃o g̃o 7c // 3ᵃ vitas est q̃litas
d' p̃ma sp̃e ꝑpo arguit nõ / ß q̃ntas ut pȝ
i p̄ui / sed q̃litas est alia res quantitate
g̃o // x̃ ulla ꝑpoe existe existit vitas
g̃o q̃ua pȝ p̃o phisic ubi pbatur ex hoc
q̃ ma' nõ est p̄uatio q2 ma' pt manere
p̄uatioe nõ existe / aũs pbo sic ponatur
q̃ ulla ꝑpo sic d' sc̃o tc̃ clarũ est q̃ dõ
sit ullaz ꝑpoz esse 7 tc̃ ẽ q̃da vitas
g̃o // Ad p̃mũ istorũ hoz est negãdũ
ut pcedẽs ꝑpoe 7 tal aia nõ vitas
entitas aq̃ 7 tc̃ loq̃ndo d' vitate ꝑpois
q̃ pȝ q2 tc̃ dr̃ q̃ vitate q̃ ẽ entitas
// Cont̃ q2 vitas est q̃uiq̃ aime q̃ua
ꝑpo ẽ sc̃a ul alim̃ sic // Sȝo q̃ nõ est
d' 7 de q̃uiq̃ q̃ sit entis in se pȝ d' motu

quam habet [illegible] contrarius de quo queritur cum habet
sit eius principio. ex 7o physicorum [illegible] vo-
luit primo a motu locali tanto et motu non est aliquando
contrarius ut alias probabitur // Ad 2m argumentum est
falsa / ad probationem tamen additur quod sciencia est in anima
dico quod ista in speciali que fuerit prima falsa
dicitur esse falsa / In speciali vero quod procedit est
verum cum non dicit illud. Sciencia est in anima intelli-
git sic id est anima sic scit quod prius ignorabat
// Ad 3m dico quod qualitas de prima specie non
est res in quantitate / sed differt forte alias
Ad 4m dico quod duplex est veritas quedam
est que propositionis quedam complexa ad
[illegible] propositione de prima necessario [illegible] de 2a
necessario quando / ad probationem autem dico quod duplex
est veritas propositionis quedam est propositionis tamquam
alterius extremi est nomen et intencionis
quando supponit simpliciter vel materialiter / Alia est
tamquam alterius extremi est nomen prime inten-
cionis quando supponit personaliter et sic sumitur
duplex propositio ut patet ex hac propositione [illegible]
// Dico ergo solvendo causam / primo quod prima
veritas non existit prima propositione non existente
nec econverso // Secundo quia 2a veritas et prima propositio
simul sunt et non sunt // 3o quod prima veritas potest
existere sed cum prima propositione non existente [illegible] (margin: 2a propositio)
ut patet vigesimo [illegible] qui ex terminis [illegible]
tur [illegible] de prima veritate et prima propositione
iste [illegible] non est ad propositionem ut videtur
3m dicitur est verum assensibus alteri [illegible]
possit ab simul assentire alteri veritati
[illegible] quod non // est quod ista quod nullus simul
naturaliter potest [illegible] propositionem scire et dubitare
// Ad cuius evidenciam primo pono tria
preambula // primum est quod omnis propositio
quam ab actualiter format cum formaliter assentit
sine quacumque hesitacione propter evidenciam
[illegible] non percipe propter [illegible] et
ita est [illegible] sit sic ita [illegible] alicui
ista probatur quia omnis talis propositio vel est
credita vel est opinata vel scita non
opinata quia tunc assentiret sibi cum
formidine vel non assentiret sibi propter evi-
denciam nec [illegible] credita quia tunc assentiret

sibi propter auctoritatem [illegible]
posito possibili sciret [illegible] etc. // 2m pream-
bulum est illud // omnis propositio quam quis actualiter
format in mente vel equivalentes propositionem tamen asse-
tit cum hesitacione vel [illegible] vel non assentit
nec dissentit est sibi dubia / probatur quia
omnis hesitans propositionem dubitat eandem / sed
omnis talis qui assentit alicui propositioni cum
formidine vel qui nec assentit nec dissentit
iste hesitat eandem igitur dubitat illam
igitur est sibi dubia // 3m preambulum est
quod non omnis propositio cui ab assentit sine hesita-
cione quacumque modo [illegible] scit est scita ab eodem
probatur quia possibile est quod ab credat unam propositionem
sine hesitacione quacumque [illegible] est falsa [illegible] etc.
// [illegible] premissis probatur prima propositio si sortes scit
quod homo est albus igitur [illegible] percipit quod homo
est albus // [illegible] si sortes dubitat an homo sit
albus vel non assentit vel dissentit [illegible] he-
sitat [illegible] dubitat [illegible] est sibi dubia
cum formidine modo non est possibile quod ab simul
formidet alicui propositioni et assentiat eidem sine
formidine quod non est possibile quod sciret et dubitaret
eandem / [illegible] 3o sic nullus potest simul [illegible]
[illegible] evidencia de propositione [illegible] evidencia
[illegible] quacumque sciret [illegible] evidencia [illegible] propositione
quod ipse scit quacumque non dubitat [illegible] evi-
dencia [illegible] // Contra illam propositionem arguitur sic [illegible]
[illegible] quod [illegible] propositio de qua considerat ab an
sit vera vel falsa sit ei dubia [illegible] alicui
sorti quod ipse scit a esse aliquam istarum propositionum
[illegible] deus est / homo est / asinus / [illegible] unam
sciat esse veram istam scilicet deus est / et alia
[illegible] latet eum que istarum sit a
tunc [illegible] quod sortes sciat propositionem a [illegible]
[illegible] quod non sciat a [illegible] quod non sciat
a esse [illegible] cum [illegible] quod [illegible] sit
a vel deus est vel homo est asinus [illegible]
prima [illegible] propositio deus quando actualiter consi-
derat an sit vera vel falsa [illegible] vel falsam
vel [illegible] est sibi dubia / cum igitur ex casu
sequitur quod a propositio sit sibi dubia et [illegible]
[illegible] a propositionem esse [illegible]
[illegible]

cum illo [illegible] stat [illegible] conceptu ex
terminis igitur cum hoc est potest dari est quod sortes
scit a propositionem et ex toto casu sequitur quod ista
simul stant cum sciens a propositionem et a propositio est sibi
dubia // 2o quilibet potest dubitare se scire
aliquam propositionem et scire illam potest dubitare et cum hoc
et scire/ sed quilibet est huiusmodi igitur minor patet quia
sequitur iste dubitat se scire illam propositionem et
scit illam/ et sequitur dubitat se scire igitur non
scit illam quia patet quia quilibet sciens actualiter
considerans an ipse sciat scit se scire quia impossibile
est nos scire nobismetipsos [illegible] et quod
lateat nos scire illos secundum philosophum quia aliquis potest
credere se scire aliquam propositionem quam tamen non scit
eam igitur potest dubitare se scire illam et scire
illam // Ad primum admitto casum et
ulterius quando totum usque ad illud ubi dicitur
quod ex casu sequitur quod a propositionem non scit esse veram
et cetera quod a nescit esse falsam id est necessario et dico
quod ex casu sequitur oppositum/ sequitur enim ex casu quod
a propositionem sortes scit esse veram vel quod a propositionem
sortes scit esse falsam positio est sicut dicitur ibi in casu dato
quod sortes sciat a propositionem cum casu dico sequitur
quod a propositionem sortes scit esse veram et quando arguitur
ulterius quod ex casu sequitur quod sortes non scit a
esse veram id est concedatur et negatur quia ulterius quando
infertur ex hoc ulterius quod a nescio esse verum dicitur
assumptum contra positionem ad secundum dimissum quod duo in
casu isto potest inducere in principio illam et propositionem
quod est a scit sortes esse veram sed nescit quod ita
est a // Ad secundum negatur consequentia [illegible] propter formam
implicationis/ Unde dico quod nullus potest dubitare
naturaliter an ipse sciat et scire ideo nego [illegible]
/ Et ad probationem concedo antecedens et nego consequentiam
et licet aliquis possit credere se scire aliquam
propositionem quam tamen ipse nescit non tamen potest credere
naturaliter se nescire illud quod scit vel etiam
similiter vel dubitare // Tertia propositio est ista nullus
potest simul naturaliter aliquam propositionem credere et dubi-
tare vel opinari supposito ex predictis quod sit
propositio dubia et credulitas que sit credita
// propositio credita est [illegible]

si/ propositio fide habetur adhesio firma sine formi-
dine propter opinionem non/ sed eadem non potest
assentiri firmiter et non firmiter non adhesione
igitur non possunt simul stare naturaliter de eadem
actus credendi et opinandi et dubitandi// Item
2o credens aliquam veritatem assentit ei solum
propter auctoritatem dicentis et hoc est ex impiis [illegible]
opinans et dubitans innititur rationi et per-
suasioni/ sed nullus potest naturaliter adherere simul
propter auctoritatem dicentis persuasione et simul inniti
rationi igitur nullus potest simul naturaliter aliquam veritatem
credere et eam dubitare vel opinari // Contra
contra istam propositionem arguitur primo sic/ quia si non
possent stare simul opinio et fides verum est eius dicere
sequitur quod persuasiones ad quas potest theo-
logus per studium devenire theologice fidem de-
struerent quia patet quia tales generant opinionem
et ita sequitur quod studium theologie destrueret
meritum fidei/ quod est inconveniens contra quos
homines fideles in studendo contra articulos fidei
peccarent // Secundo quia beatus Augustinus in libro quaestionum
veteris ac novi testamenti [illegible] pertrans-
[illegible] ipsius animam et cetera dicit hic ulterius
significat quod et si [illegible] est in justis
in catena dubitaret non tamen in ea dubio
permaneret sed certum est quod ipsa firmiter credidit
igitur credidit et dubitavit // Ad primum pono
3es veritates// prima veritas est ista quilibet
persuasio adducta pro articulo vel credulitate
fidei fidem non destruit sed confirmat // Secunda
persuasio que [illegible] fide generaret opinionem
vel induceret [illegible] fide non generat
opinionem sed confirmat fidem Unde Augustinus [illegible] de trini-
tate [illegible] studium nutrit fidem [illegible]
dulitate [illegible] opinionibus [illegible] fideles contra im-
pios defendantur // 3a veritas talis persuasio
minuit meritum fidei quia non [illegible] assensum
sine formidine [illegible] ad formam primum arti-
negatur quia et ulterius quod [illegible] Ad probationem quo-
tiens dicitur quod [illegible] persuasiones generant opinionem
dico quod non fide stante // Ad secundum videtur
[illegible] quod duplex est dubio una
proveniens ex debilitate fidei / Alia [illegible]
proveniens ex [illegible] qua [illegible]

dubitatione eius obstupescit et qui totum est exp
ex intuitu rei ad mirabilem / 2a fuit i vigi
ne gloriosa et non prima // 3a propositio est ista
nullus potest simul aliquas propositiones opinari contrariae p
sit / quarumque opinatur aliquas propositiones per sua formi
dine anexas ista probatur quia si intellectus ita
firmiter adhereret alicui propositioni opinato sicut
scito tunc non plus ex imperio voluntatis posset
intellectus dissentire alicui propositioni opinato quam
scito / sed nullo modo potest dissentire scito quia
nomen id impossibile scire / eius propositio opinio
sit alius vel falsum Si nullo modo potest quis illi
opinioni dissentire sicut nec alicui scito igitur pos
set esse firmiter aliquis ita possibile quod nullo modo
posset intellectus ex imperio voluntatis ei dissentire
et per consequens quod aliquis esset nimio infidelis quia
et per consequens sequitur quod quam opinatur
firmiter igitur id ex quo sequitur igitur per quam opinatur
sub aliqua formidine sed scitur nullo modo formidat
de isto dico sed scitur igitur etc. // Secundo arguitur
Nullus ita firmiter adheret alicui opinato p
sicut quam propter rationem posset assentire opposito sed
totum oppositum est de scito igitur // Contra illam
rationem arguitur primo sic / Si opinans propositionem fere
non posset cum hoc simul eam scire ut videtur
vel quia opinans per formidat et est hesitationem
de opinato / vel quia ex imperio voluntatis aliquis
potest assentire opposito opinati / non autem opposito
sciti / sed neutrum istorum impedit igitur / antecedens
patet / quia ista sunt necessaria ad hoc adducta hoc
probo / primo quod aliquis potest opinari sine hesita
tione / arguitur sic / ratio tante probabilitatis facit intellectum
assentire opinato cum tanta firmitate ratio et
tunc amovet de hesitatione igitur due rationes
tante probabilitatis cum tante probabilitatis vel una du
plo plus facit intellectum adherere opinato dupli
firmitate et amovet duplum de hesitatione
cum igitur hesitatio ista non sit infinita per multas
rationes probabilium potest tota tolli et
potest esse ita firma adhesio veri opinati
sicut veri sciti igitur opinans potest opinari
sine hesitatione // Confirmatur quia philosophus in ethicorum
ubi aut quidam opinantur non dubitant sed
estimant se scire sed inde nunc credunt eis quam
alii illis que sciunt igitur aliquis potest opi

nari sine formidine // Secundo probo quod aliquis ita f
firmiter potest assentire opinato quod ex imperio
voluntatis non potest ei dissentire / arguitur sic
intellectus potest habere probationem inducentem eundem
ad assentiendum alicui opinato et potest habere in du
plo maiorem et sic in infinitum igitur potest habere
rationem cogentem intellectum sic quod non potest ex
imperio voluntatis ei dissentire quia patet quia
approbata scientia non est actiue infinita ad
cogendum intellectum ad assentiendum scito quod per impe
rium voluntatis non potest ei dissentire igitur
tamen potest intendi ratio probabilitatis quod potest
equale ei in modo intellectum et ans probatur
quia quarumque probatione data potest esse maior in infi
nitum quia vult unam probationem quod posset
intellectus quantumque adducere potest intellectus angelicus
maiorem inducere / ita quod ita sciatur maximum
est tamen quod deus fortior posset aliquem intellectum
ita scire quod faciet ultra omnem probationem
insuper cogentem rationem adducere // Ad istam ad
primum quod dicitur quod ille ratio sit inter alias et nec
quod aliquis posset opinari sine hesitatione / ad
probationem potest dici secundum tres modos dicendi / quidam
dicunt quod si ratio tante probabilitatis induxerit
tanta firmitate nulla alia ratio equalis proba
bilitatis vel maioris induceret aliquam firmitatem
vel tollet aliquid de hesitatione / et si firmitas
ita deberet intendi et hesitatio minui esset
quod hoc fiat per rationem magis probabile et quod
nulla potest reperiri ita probabilis nisi convincet
scilicet ratio nulla potest esse ita perpetue quamvis
et intendens opinionem que tollere posset omnem
hesitationem tamen hoc naturale nunc quia p
// Alii dicunt et melius probabiliter quod si ratio
tante probabilitatis induxerit tanta firmitate a
ratio equalis probabilitatis tantam induceret et tamen
non excludit de hesitatione usque ad omnem
hesitationem exclusione / sed ille tollere probatur
eundem sciatur et habere rationem non opinio
sed scita / sicut aliqui dicunt quod per probata veritas
[illegible]

[illegible]
adhereo quod si ro tante probabilitatis induceret
tantum contrarium firmiter quam alia ro tante probabilitatis
non induceret tamen contrarium firmiter nec amoveret tamen
a conclusione non quidem tamen cum facilitate sed cum
difficultate et propter illud motivum magis tollere et ideo
necessario consequentia prima convincit viam // Ad argumentum quod
dicis quod philosophus vult dicere quod tamen assentiatur
propositionibus quod intellectus inducitur concomitante voluntate
quod tamen firmiter adhereat oppositis sine formidine
aliquo propter scientiam propositionibus de re scitis verum est
quod tamen magister dicit dicere quod iste sunt propositiones credite
et non opinate // Ad secundum dico verbis intellectus cuius-
cumque propositionis cum eius oppositum non includit evi-
dentiam contradictionis manifeste vel inmanifeste sequitur
assensum agere potest intellectus quod cuiuscumque persuasio
et ideo quod oppositum propositionis opinate non apparens
opinati includere potest evidentiam contradictionis
nec ipsamet opinata propositio et ideo nullus est
cum quando intellectus possit ei dissentire vel eius
opposito concomitante voluntate // et quando probatur quod non
quia intellectus potest etc. concedatur falsitatem propter priorem dicitur quod
et necessario consequentia primo dicitur quod quamvis omnem talem
posset ad quem voluntas intellectum movere et ad
oppositum / ratio est quia scientia facit intellectum assensum
eius complexi quod quamvis imperium voluntatis non possit
et quibus assensum tantum citra scientiam potest voluntas
ante intellectum ad oppositum sicut si hoc faceret intellectum
passivum quod non possit transmutari ab agente
et a quibus nunquam passet a agens potest in opposito
designandum est / et tamen probatur consequentia quia apparentia
scientia etc. concedo antecedens et nego consequentiam quia tamen
sunt articuli isti sunt aliquis ... // contra
et ultra propositio contra ista nullus potest simul aliquam propositionem
credere ut distinguitur contra scire / probatur primo potest
nulli scito potest cum voluntatis imperio cuiuscumque in-
tellectus assentire eius opposito vel dissentire sed
cum cuiuscumque credito hoc possit ergo etc. consequentia patet
antecedens probatur primo quo ad illam partem quia tamen est
ad posset illo primo primo dissentire quod est
falsum consequentia patet quia talia ... et nullus
assentitur quibus evidenter ex primo primo de
ducitur sicut primo ... quo ad aliam partem
probatur quia tamen [illegible]
[illegible]

dissentire // Ergo sic quibus scitur evidenter consequen-
tiam nec creditur evidenter consequentia et impossibile
est eidem intellectum aliquid credere et scire quia patet
quia non est possibile quod ab eodem intellectu habeatur
evidentia et inevidentia de eodem // Contra propositionem
istam et eius probationem arguitur primo nulli scito potest
intellectus dissentire nec eius opposito assentire
assentire sed non cuilibet articulo fidei potest in-
tellectus concomitante voluntate assentire et eius opposito
dissentire quia sic est quia tamen aliquis invito est
infideles etc. / sed probatur consequentia / quia aliquis est articulus
ita improbabilis cuius oppositum est ita probabile
sicut aliquod scitum est probabile et eius oppositum improba-
bile sicut ista una res simplicissima est tres igitur
sicut propter hoc probabile sciti improbabilitatem sive
oppositi non possit intellectus concomitante voluntatis
imperio ei dissentire nec eius opposito assentire
nec etiam tali articulo poterit assentire // Secundo sic
omne illud quo fides generatur nutritur et
roboratur stat simul cum fide sed scientia nutrit
fidem / sed scientia nutrit fidem ut patet per Augustinum
14. de Trinitate c. 7 // non quod quis scit
potest in hominibus scire sed in tantum
quo fides saluberrima que ad veram beatitudinem
ducit gignitur nutritur defenditur et roboratur
quod scientia non pollent fideles plurimi licet
polleant ipsa fide / Ad primum necessario consequentia
ad probationem dicitur quod nullus est articulus ita improbabilis
et eius oppositum potest adeo ita probabile sicut est
scitum probabile scienti quod nullus articulus includit
repugnantiam contradictionis vel aliquis articulus esset falsus
quod est hereticum // Ad secundum dico quod fides non
non nutritur per scientiam que est in eodem intellectu vel
eius de complexo nec concedit Augustinus sed sic in-
tellexit quod per scientiam aliquam veritatem sacre
scripture et credit aliquas conclusiones non potest hic
scientiam potest probare vel aliis persuadere aliquam
esse credendam et inducere ad credendum et per
hoc fidem generare roborare vel defendere contra
infideles numquam tamen per hoc stante fide sine
alia evidentia scientia ipse faceret credita
sed ubi adesset evidentia desineret esse fides
// Circa secundum membrum propositionibus primis probo quod
universale ad dubium superiorum [illegible]
sine [illegible] pluribus [illegible] aliquis [illegible]

possunt simul assentire alicui vero / [illegible]
sic nulli duo assensus possunt naturaliter simul esse
in eodem intellectu et in eadem proportione in virtute et
efficacia ut est dictum quod nullo modo possunt duobus natu-
raliter eidem veritati simul assentire quod patet ex
dictis primo articulo dubii / Probo quia si duo assensus
secundum alicuius rationis esset possibile esse simul in eodem i. q.
intellectu respectu eiusdem veritatis tunc esset vel scien-
tificus et dubius et hoc non ut patet per immediate prius
vel creditivus vel opinativus et hoc non ut patet
per 2m / vel opinativus et scientificus ut patet per
eandem / vel creditivus et scientificus ut patet per
primam vel aliqui alii ab istis et hoc non / tum quia
omnis reducitur ad istos si aliqui sint / tum
quia sunt aliqui alii est ad istos reducibiles
non est alia ratio de istis quam de aliis // Secundo quia
inter duos assensus videtur esse repugnantia quod simul
stare non possunt // Sed quod ista [illegible]
simul et quod probandum fuit / Ad primum in contrarium
creato per alios assensus eiusdem rationis contra
assensum alterius speciei sine rationis quo ad assen-
sum alterius rationis stare in eodem intellectu naturaliter
assensus alterius rationis respectu eiusdem veritatis [illegible]
patet / quia cum talis [illegible] opinativus respectu alterius
[illegible] per [illegible] sibi evidentia elicit assensum
scientificum quod videtur non quia tunc videtur re-
pugnare [illegible] et actus [illegible] actus et actus // Ex
sic non plus repugnat duos actus assentiendi
quam eorum [illegible] sed eorum [illegible] possunt stare
simul saltem in gradibus remissis / nam de [illegible]
[illegible] opinativus potest [illegible] assensus scientificos
de eadem veritate [illegible] in eo [illegible]
[illegible] et alius [illegible] // Ad primum
concedo antecedens et nego consequentiam dico tale
[illegible] quod nullus [illegible] et actus [illegible] opponitur
et io nego assumptum // Ad probationem [illegible] // Ad
2m dicitur teneo quod [illegible] in nullis gradibus
se compatiuntur [illegible] quod [illegible] non compatiuntur
se etc. teneo ad [illegible] dicitur [illegible]
ad 1d // Ad argumenta principalia ad primum [illegible]
[illegible] // Ad probationem dico quod [illegible] non [illegible]
[illegible] intelligit [illegible] sed [illegible] esse
[illegible] antecedens non [illegible] // Ad
probationem dico quod assensus est duplex scientificus

[illegible]
scientificus / et tunc probatur quod non ad illa probatio
nego [illegible] // Ad probationem dico quod [illegible]
[illegible] probabili etc. // Ad 2m patet per [illegible]
[illegible] posita in principio

Utrum [illegible] excedat [illegible]
[illegible] excessivum
[illegible] quod non / quia si sic [illegible]
quod [illegible] tunc [illegible]
[illegible] excedit [illegible] / quod est
[illegible] patet / [illegible] probatur quia si sic
[illegible] excedit [illegible] quod [illegible] est [illegible]
[illegible] etc. probatum [illegible]
[illegible] imperfecta
[illegible] imperfectior [illegible] creata [illegible]
[illegible] quod non videtur [illegible] patet per
[illegible] quod una
non [illegible] alia nobilior sine perfectior [illegible]
[illegible] vel [illegible] nobilitatis / [illegible]
[illegible] non [illegible] excessive [illegible]
excedens [illegible]
[illegible] quod [illegible] se [illegible] excedere supponitur [illegible]
in [illegible] distincta [illegible] excedens non
possit / et [illegible] dubium
[illegible] // [illegible] dicendum ad quaestionem
[illegible] ad primum dubium est utrum [illegible]
[illegible] sint [illegible] distincte [illegible]
[illegible] quod sic / [illegible] ulla [illegible]
[illegible] nata est esse expressa et distinc-
[illegible] illius [illegible] est [illegible] vel
distincta [illegible] patet quia [illegible]
[illegible] expresse [illegible]
illa [illegible] patet per [illegible]
[illegible] // [illegible] sic quia si una sola [illegible]
sufficeret ut [illegible] ad determinate [illegible]
[illegible] quod actus [illegible]
lapidis [illegible] esse [illegible]
[illegible] absinthium / [illegible] quod [illegible] facit
[illegible] in [illegible] posset
[illegible] et [illegible] infinita [illegible]
est simul ut videtur / [illegible] simul per [illegible]
[illegible] videtur [illegible]

[illegible] visionum [illegible] pe illius [illegible]
unio distincta sunt distincte eadem qualitate
conssi est unio cognitionis sunt quia patet quia
non videtur maior ratio de dictis unio quam specie
alius per quod quia si non tunc omnes partes corporales
visio que infinite sunt simul simpliciter essent tot
visiones quot continuitur quemcumque ipsa determinate
videtur etc. // Ergo sic illius est quomodo quod ro
ssitur aliquid alicuius speciei utputa fortis
si videatur a vincente ita quod qualitas illa fortis
et nihil aliud a forte / et ista eadem qualitatem
conssi sit asini etc. antecedens patet quia qualitas
fortis quod si quis quasi de forte visio a
vincente quae est eius determinata qualitas et tunc ista
sit esse qualitas asini posito quod intelligente qualitate
loco fortis ponitur asinus etc. // Ad primum
quod dicitur de qualitate confusa et determinata et non
de ipsa sed nec de qualitate determinata simpliciter
nunc utrumque quia non est simile propter dissimilitudinem
rerum alicuius speciei // Ad probationem antecedentis quia vi
probatur esse de qualitate determinata ipsa // Eandem
quod tunc omnes partes albedinis etc. quod quia sit
de quia quod hoc est verum tunc ista visio vel qualitas
talis ipsa et determinata illius albedinis non
tamen fore alicuius partem illius albedinis sed
partes illius visionis vel qualitas sunt determinate
qualitates partium illius albedinis // Ad rationem nec
quia quia non oportet quod qualitas qualitatis ipsa sit distincta
quia confusa aliqua vel indeterminata sit esse ipsa
sit nunc ergo quia determinata qualitas est ipsa ut si
aliqua qualitas sit ita proportionata quod esset aliquorum duorum
determinata qualitas utriusque illorum non tamen esset
ipsa alicuius illorum // Ergo dubito et ita ut
distinctarum aliorum specie sint notae qualitatis distincte
et specie repraesentantes // Dico quod sic / Sicut probo primo
quod sic quaelibet effectus caloris vel calefactivi
a re alicuius speciei talis vel plus calidus
est a re quae eiusdem speciei / sed alias effectus
calidus a determinata ipsa notitia rei
alicuius speciei quae non est calidus a notitia
determinata rei alterius speciei et iste notitiae
non sunt eiusdem speciei [illegible]
[illegible] determinata [illegible]

[illegible] speciei de albedine sed non de nigredine
vel viridis ille enim in quo calor viridis
numquam visus est quamvis videat albedinem numquam
tamen sit naturaliter notitia abstractiva vel in
tuitiva determinata viridis donec illud videat
enim probatio patet quia postquam desinit species conservat species
illius quamvis prius illud // Ergo arguitur sic quia si aliqua
species possit esse notitia determinata ipsa diversorum
specie sequitur quod una negativa metaphysica negativa hoc
intellectus ab asino vel albedine a nigredine forte
intentia nec affirmativa opposita in pluribus rebus ut intui
situalibus probatur quia / quia ergo probatio et quod
sit propria similitudo vel qualitates plurium et
utrorumque natura est significare omne illud quod illi
quomodo naturaliter et ergo posito etc. tunc de quod qualitas
quae nunc repraesentat distincte asinum significat quod
ipso tunc est asinus est simpliciter propria determinate
repraesentet hominem et non asinum et patet tunc probatio
quod unio tunc ipso significatur deum esse naturam
diabolicam vel hominem esse albedinem sicut
plus non imitatur naturas rerum significatum naturalis
quod est aliud absurdum // Contra istam rationem
probo sic / quia si sic / tunc qualitas plures in infinitum
et plures entitates foret quae tres sed pro
qualitatibus quod sed alias generibus quod quod genere
et omnibus medietatibus cuiuscumque partis haberet qualitas
sibi proportionata de partibus qualitatis immo habita qualitate
quaecumque quod esset medium qualitatis eo ipso haberet
possibiliter non tot quam plures entia qualitatis
si enim per oppositorum distinctorum specie qualitatis specie
et simpliciter specie distinguitur tunc illa qualitas vel
in alio / ex parte albedinis et ipsa albedo
specie distinguitur igitur et eorum qualitas specie et sic
in infinitum et ita entitates contemplatores in partibus
qualitatis videtur excedere simul simpliciter entitates
omnium generum quod videtur absurdum // Ergo quia tunc
qualitas albedinis determinata ipsa et qualitas illius
qualitatis distinguitur specie hoc videtur falsum quia hoc
recedendo semper a causa sua et semper mutatur
suas non aliter ibi tale meritum specie
distinguitur de non dimittatur aliter eorum
alia // Ad primum argumentum dico posito proponens

// p[ri]us e[st] vel esse p[ossu]nt [con]t[ra]r[i]a sp[eci]e d[iffe]re[n]tes
q[uam] s[u]nt vel esse possint na[tura]l[ite]r sp[eci]e [di]ffere[n]tes
// 2[o] q[ui]a no[n] s[un]t n[ec] e[ss]e p[ossu]nt plures qualitates
q[uam] spe[ci]e / 3[o] q[ui]a null[u]s act[us] d[e]n[omin]at[us] [con]t[ra]rius
act[us] [et] ei[us] act[us] reflexiv[us] s[un]t eiusde[m] sp[eci]ei
// Ad p[ri]mu[m] [r]esp[onde]tur no[n]
p[ate]t q[ui]a eor[um] o[bi]a sp[eci]e disti[n]guu[n]tur // Ad 2[m] no[n]
tot q[uo]t plures na[tura]l[ite]r esse p[ossu]nt sp[eci]es vel qualitates
sp[eci]e d[iffe]re[n]tes [con]ti[n]ue q[ua]l[ita]t[e]s q[ui]a q[ui]lib[et]
act[us] rectus cu[m] vno alio actu reflexo
p[ote]st intelligi // Ex his ad s[e]c[un]d[u]m n[e]c[essari]a
[con]tra si t[ame]n intelligat[ur] d[e] q[ua]l[ita]t[i]b[us] sp[eci]e d[iffe]re[n]tib[us]
ta[m]bilib[us] na[tura]l[ite]r [con]tinue [in] [illegible] n[on] est i[n]co[m]pu-
[et] q[uart]a i[n] eode[m] ar[ticul]o assu[m]pta q[uia] [con]cedi[tur] ut
p[ate]t in d[ic]t[is] p[ro]p[osi]t[io]nib[us] // Ad 2[m] d[ic]end[um] q[uod] 1[a]
[con]tingit act[us] no[n] p[ote]st adv[er]te[re] act[us] no[n] adv[er]te[n]s
o[bi]a q[ui]a illi n[ec] act[us] s[un]t advertens ob-
iectoru[m] n[ec] p[ossu]nt no[n] esse advertens d[ic]u[n]t[ur]
po[rt]a[rum] [con]for[m]iter // 2[o] [illegible] ar[ticul]us t[ame]n [illegible] q[ui]
r[ati]o[n]e videt istos no[n] videndo n[ec] adv[er]te[n]do
eoru[m] o[bi]a [illegible] [illegible] act[us] [illegible] sp[eci]e
disti[n]g[uun]t[ur] [et] id[e]o [illegible] [illegible] [illegible] si r[ati]o[n]e
[illegible] [illegible] act[us] videt s[ecundu]m q[uod] [illegible] s[un]t
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] act[us] [illegible]
[con]si[milite]r no[n] o[port]z q[uod] [illegible] [illegible] sp[eci]e
n[ec] [illegible] i[n]æq[u]ale n[on] forsan argu[mentum] [illegible]
// 3[m] du[bium] est [illegible] an [con]t[ra]r[i]e[tas] d[e]n[omin]at[ur]
[con]t[ra]r[i]e d[e]n[omin]at[ur] [illegible] [illegible] disti[n]guu[n]t[ur]
s[ecundu]m [illegible] q[uod] d[e]n[omin]at[ur] [con]t[ra]r[i]e [illegible] color
ab illa q[uae] d[e]n[omin]at[ur] [con]t[ra]r[i]e [con]s[illegible] eor[um] // [illegible]
q[uod] s[ic] [illegible] d[e] [illegible] s[e]c[un]d[u]m [illegible] p[ro]b[atur]
sic / p[ri]mo sic [illegible] sp[eci]e [illegible] d[ic]t[o]r[um] [illegible]
disti[n]guu[n]t[ur] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] p[ate]t q[ui]a si
sp[eci]es [illegible] ille pona[tur] i[n] [illegible] vel in organis
[illegible] est [illegible] i[n]t[er] illas [illegible] i[n]t[er] [illegible]
[illegible] s[un]t sp[eci]es [illegible] sp[eci]es [illegible] [et] medio si po-
na[tur] [et] sp[eci]es caloris sp[eci]e disti[n]g[uun]t[ur] q[uod] p[ate]t
q[ui]a t[ame]n [illegible] disti[n]g[uun]t[ur] sp[eci]e [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sp[eci]es // Ad [illegible] e[st] auct[orita]s
ph[ilosoph]i [illegible] d[e] a[n]i[m]a [illegible] d[ic]it q[uod] visio [illegible]
coloratio [et] audit[us] sonatio // 2[o] ar[guitur] sic
[illegible] sp[eci]e [et] d[ic]t[o]r[um] [illegible] [illegible] disti[n]guu[n]t[ur]
[et] [illegible] [illegible] d[ic]t[o]r[um] sp[eci]e [illegible] [illegible] [illegible] d[ic]t[o]r[um]

[illegible]
[illegible] dubitatio / 2[o] ex [illegible] 2[o] / [illegible]
[illegible] q[ui]a si [illegible] [illegible] [illegible] arg[uit] [illegible]
[illegible] illa [illegible] [illegible] [et] ma[ior] ma[ior]
[et] ma[ior] [illegible] arguet maiorem / Si i[gitu]r div[er]-
sitas i[n]æqualis arguit div[er]sitate[m] i[n]æquale[m]
[illegible] q[uod] s[un]t [illegible] sp[eci]e [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] arguit talem div[er]sitatem sp[eci]ficam
[illegible] div[er]sitas alior[um] [illegible] [illegible] // Con-
[illegible] ista r[ati]o [illegible] p[ri]mo sic [illegible] [illegible] sp[eci]e
[illegible] s[un]t [illegible] [illegible] [illegible] sp[eci]es sp[eci]e / [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] s[un]t [illegible] / ut [illegible] e[st] / [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] e[st] [illegible] cu[m] o[mn]es [illegible] s[un]t [illegible]
[illegible] seu [illegible] [illegible] // [illegible] sic [illegible] [illegible]
[illegible] / [illegible] q[uod] [illegible] act[us] [illegible] [et] act[us] reflexiv[us]
plus q[uam] sp[eci]e d[iffe]r[u]nt [illegible] no[n] [illegible] [illegible] p[ate]t q[ui]a
[illegible] albedo [et] [illegible] albedinis ista disti[n]g[uun]t[ur]
[illegible] [illegible] albedinis q[uae] est act[us] rect[us]
[et] [illegible] illi[us] [illegible] q[uae] est act[us] reflexionis
plus q[uam] sp[eci]e disti[n]guu[n]t[ur] // Ad p[ri]mu[m] n[e]c[essari]a [illegible]
dato e[ni]m q[uod] [illegible] [illegible] disti[n]g[uun]t[ur] [illegible]
o[bi]a [illegible] s[un]t [illegible] sp[eci]e [et] [illegible] q[ui]a [illegible] nulla
e[st] [illegible] q[ui]n plures s[un]t sp[eci]es [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in vno [illegible] q[uam] in
alio [illegible] [illegible] [illegible] no[n] o[port]z q[uod] [illegible]
veni[illegible] ad [illegible] [illegible] in [illegible] q[uod] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] s[un]t [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in eode[m] [illegible] [illegible] in q[u]o [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] disti[n]g[uun]t[ur] [illegible] [illegible] ab albedine
q[uam] ab [illegible] alia [illegible] [illegible] q[ui]a [illegible]
ad d[ic]t[o]r[um] [illegible] [illegible] p[er]venit ad [illegible]
in vno late[re] q[uam] in alio // Ad [illegible] posset
poni [illegible] [illegible] in duob[us] ordinib[us] sibi [illegible]-
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] act[us] bon[us] est bon[us]
[illegible] [et] act[us] meli[us] meli[us] [illegible] [illegible]
[illegible] meli[us] meli[us] [et] [illegible] meli[us]
[illegible] [illegible] in infinitu[m] p[ro]cedo si liceat [et]
t[ame]n no[n] [illegible] [illegible] act[us] est optimu[m]
[illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] alias [illegible]
litates // Similiter bonum ad est bonum simpliciter
et melius et melior simpliciter ymmo eciam
ad dicta sequitur quod a et b sunt aliqualia divisa
ergo sunt eciam divisa a b et c sunt alia
magis divisa licet sunt eciam magis divisa
et tamen non sequitur c et d sunt alia sine divisa
sicut est in proposito quod nomen ullam dicta sunt
invenire in una parte quod dicta comparatio aliqua
conveniat ex parte alia non tamen sic est
ergo quia sunt illa convincunt et ad primum in latere
sunt in 2o latere alia multa // Aliud com-
prehendunt primo filii ab eodem stipite et mul-
tiplicent se unus ad 10 consistat alius ad
20 tunc dicendum filiorum sunt propinquiores usque ad
10 et non sequitur ille qui est in una linea
tamen distat a suo stipite sicut aliquis qui 3
gradu a suo et cetera de 3o 4o et cetera propinquior utrique
eadem igitur qui in uno distat ut 10 a suo
stipite maxime distat licet est aliquis qui
distat ut 10 maxime distat a suo stipi-
te non sequitur tamen quia adhuc alii plus
distant. Et causa est quia unus ordo non
adequatur aliud sicut in proposito // Contra solutionem
infra dicis argumentis / primo est ulla comparatio est
ante distinguitur genere generalissimo patet quia omnes
sunt de genere qualitatis // Secunda quia nunquam comparationes
distinguuntur plus quam specie distinguuntur genere subalterno
// 3a tamen distinguuntur aliquae comparationes quarum exempla
obviam non tamen omnino distinguuntur quia non genere
generalissimo ista est solo eadem // 4a aliqua sunt
distincta specie et non genere / et tamen magis comparare
quam aliqua alia que differunt se et non genere
sicut forte albedo et nigredo non tamen distinguuntur
sicut [illegible] et [illegible] // 5a aliqua sunt distincta
genere subalterno et non generalissimo et magis comparare
quam aliqua distincta genere subalterno et non generalissimo
ut potest color et calor quam [illegible]
// Sexto quia plus est ymaginari quod aliqua dis-
tinguuntur per se specie et non genere et nunquam [illegible]
quam aliqua distincta est genere et 10 [illegible] est [illegible]
[illegible] sub uno genere [illegible] plus [illegible]
[illegible] dubium [illegible]

omnino comparationes eiusdem rei sunt eiusdem comparationis
Dicendum quod non / patet quia aliqua potest esse quam recipit
comparationem et nulla alia distincta alia quam res in
comparationem et quelibet sue speciei non tamen res aliqua
speciei alia quam ipsa comparationem recipit et quelibet res aliqua
alterius ergo in specie et plus quam specie dicuntur
quia patet quia comparatio quam potest comparari medium aliquid
speciei differt sed ab illa quam non potest comparari idem
eiusdem speciei et eiusdem generis quod patet quia nunquam
dicuntur comparativus tales quam ille comparatione
differentie per se differentiam per se vel genere quia ita sunt
obviam distincta sicut ille et cetera // Sexto du-
bitatur an omnes comparationes rerum alterius speciei
sunt alterius speciei // Dicendum quod non / patet quia possunt
esse diversorum corporum obviorum et non potest ibi assi-
gnari nisi diversitas causarum nisi duplicitas
[illegible] duplicem [illegible] sicut 10
erunt eiusdem speciei // Confirmatur quia tales
res possunt comparari eadem comparatione conspicua licet
non distincta [illegible] // Ex istis sequuntur multe conclusiones
quas qui vellet eas deducere / prima quod quelibet
comparatio conspicua [illegible] a quelibet distincta dis-
tinguitur specie // Secunda quod quelibet complexa ab in-
complexa // 3a quod quelibet recta a reflexa
// 4a quod quelibet intuitiva ab abstractiva quia potest
in aliquo esse in quo non potest alia nisi in
consimile / 5a quod angelica ab humana
// 6a quod divina ab humana et multe consi-
miles possunt deduci quas omitto causa brev-
itatis // Iste ergo visis [illegible] ad questionem pro-
primo quedam dicenda / deinde ponendo ali-
quas propositiones et deinde aliquas conclusiones inferendo
// Ergo dicendum quod una res excedit aliam
potest intelligi dupliciter uno modo perfectione et contra
// Alio modo [illegible] / Res tunc dicitur exce-
dere aliam [illegible] quam sic excedit illa quod
quelibet est eiusdem speciei eadem excedit nec
est possibile quod aliqua res sue speciei sit et
non sic excedat illam [illegible] quod excedit
asinum perfectione ex hoc quod habet [illegible] animam
et corpus organicum sicut eius [illegible] exigentiam
et quelibet homo sic excedit asinum nec est possibile

ad hoc quantumcumque parvus sit quam [illegible]
// Res autem dicitur excedere aliam actualiter
quando re sic excedit quod possibile est aliam re eius
de nomine esse que non sit excedentior illa ubique
sit fortior a 2 plus et sit fortior excessivus plus in
magnitudine et possibile quod ad hoc sit quod non
sit excedentior plus ubi si sit plus equalis vel
est minor / Excedere autem actualiter est duplex
uno modo intensive / Alio modo extensive / Res
dicitur alia excedere extensive quando comparatur vel
comparari potest alteri penes excessum superficiei alicuius
rei que non est ipsa sic una res dicitur superior
alteri per minorem distantiam // Res non dicitur
alia excedere actualiter intensive quando quamvis sit superficies
alicuius rei que non est eius ipsam sic quod res
dicitur maior vel fortior intensior ut par
albior // Hac distinctione premissa pono aliquas
suppositiones / Prima est ista totalis ymaginabilis latitudo
perfectionis duplex est scilicet latitudinis prima est essentialis
et accidentalis utraque est infinita // Secunda quod
latitudo ymaginabilis istarum latitudinum incipit post
a non gradu perfectionis hoc est quemcumque gradum ymaginabilem
ymaginabilem perfectionis dato quod dicatur in duplo
minore et contingit dare in triplo minorem
usque sine statu et non est minimus gradus ymaginabilis
// Tertia quod maior vel minor perfectio
rei essentialis vel accidentalis attenditur penes
maiorem vel minorem recessum a non gradu
perfectionis // Et quod non attenditur maior vel minor
rei perfectio essentialis penes maiorem latitudinem
vel minorem recessum a suo illius latitudinis
quod est dicitur quia quelibet res abest infinitum
distat // Quarta nullius rei tante essentialis perfectio
terminatur ad nonum gradum perfectionis patet quia
ipsa indivisibilis est tamen vel tamen perfectior
et nullius perfectionis essentialis potest esse tanta
aliquam quin alia possit esse maioris perfectionis
essentialis // Sexta quecumque res est hec species
ut homo vel asinus id est quantumcumque fiet modica
una res minus perfecta essentialiter ita
non esse homo et quantumcumque modicum fiet ma-
gis perfecta essentialiter non esse homo et idem
forte [illegible] sic [illegible] uno modo
[illegible] tale gradus

ad [illegible] forte [illegible] esse ad [illegible]
taliter sicut [illegible] ad perfectionem essentie
// Octava quod inter quascumque species sibi propinquas
non tot quin plures patet quia inter quascumque gradus
sunt gradus infiniti // Nona quod due species plus
distare possunt quam alie due sint gradus / Decima quod
due species distare possunt per se in proportione du-
pla alie per se esse in proportione tripla et sic
// Undecima quod nulle due species possunt esse essentia-
liter equales // Duodecima quod infinities infinite
sunt ymaginabiles infinite species quarum nulla
est posita in esse // Tertiadecima quod quelibet perfectio talis
essentialis vel accidentalis vel non est magnitudo minor
taliter perfectio nec essentialis nec accidentalis quia talis
gradus est nec maioris nec minoris [illegible] scilicet ex
[illegible] // Quartadecima quecumque rei tante gradus
dare gradum perfectionis essentialis quo non sit maiorem
vel minorem // Quintadecima plures res eiusdem
speciei possunt esse maioris perfectionis accidentalis
quam alia non sit essentialiter // Ex quibus sequitur propositio
ultima quod proportio specierum perfectionum assimilatur proporti-
onibus perfectionum geometricarum // His visis
veniendo ad questionem ponendo aliquas conclusiones quarum
prima est ista / Nulla quantitas nec aliqua res
creata excedit aliam rem creatam infinite quantitative
vel essentialiter et quod sic probatur primo / Nichil excedit
aliud plus quam in duplo triplo vel
in triplo usque sine statu quo non excedit
aliud infinitum sicut ab alio excedi-
tur quantitative / Antecedens patet quia si excederetur ab alio
quantitative vel hoc esset finite vel infinite / Non
finite quia iam esset alicuius speciei quilibet
eum excedens aliud quantitative vel excessum
ab eo quantitative est alicuius speciei ab illo ut patet
per dictum superius dictam igitur esset alicuius speciei fo-
ret speciei quantitative perfectioris / Et tunc non appareret
ratio quare sic haberet res excedere rem inferioris
speciei plus quam in duplo etc. / Quare esset res
ista non excedens a re superioris speciei plus quam
in duplo / Si dicatur quod infinite / Contra quia tunc
sequitur duas species esse equales quod est contra
[illegible] quia quecumque res

res et res sint eiusdem speciei adeo intense
sint equales proporcio qua qualibet excedit eas
plus quam in duplo etc. ergo // Confirmatur: sit in
pt aliquid excedens in magnitudine infinite quam
illud sit infinitum continue non in duacione
quam illud sit in infinitum in duacione ergo non
pt ad excedere infinite continue quam sit in
infinitum continue quod videtur non / et ultimo
nulla res tanta non forte tabule est quam dicitur
ista ergo etc. // Contra istam ergo arguitur: sit caliditas
excedit albedinem continue infinite cum non est res
infinita igitur res finita excedit aliam infinite
continue quod patet de se: antecedens probatur: sit quod per istius
caliditatis et perfectorum continue albedinis diminuta
antecedens patet quia aliter tunc caliditas non excederet
albedinem continue sit patet per predicta nam quamlibet
caliditas sic excederet eadem albedinem cum
quamlibet per caliditas sit eiusdem speciei cum tota cali-
ditate secundum plus quantum quia in quantum sunt infinite
partes equales alicui parti date datur illud
est infinitum et excedit illa parte data infinite
ergo forcius ratione si in aliquo sint infinite
partes aliquid excedit parte excedentes continue illud
proportionaliter excedit illa parte infinite continue //
Secundo sit quia si caliditas non excedit albedinem
nisi finite continue sit ergo quam in duplo / quod tunc
sequitur quod medietas istius caliditatis et albedo sint
equales in perfectione continue quod est falsum // Tertio quia
tunc deus posset diminuere perfectionem quantumcumque caliditatis
utpote ad subduplum et perfectionem albedinis
intendere quam contingit / deus esset potens unam
albedinem facere quam in duplo perfectiorem continue dicitur
excederet talem albedinem et tunc ista equaliter caliditati
ergo non excedit proporcionaliter ergo et infinite //
Ad ista dico permittendo conclusiones // Prima est
ista nulla res alicuius speciei tanta quantacumque
perfecta potest aliqua alia res excedere eiusdem
speciei continue magis vel minus quam excedat quia
tunc possent esse quam due vel plures res eiusdem
speciei eadem re equaliter excederent // Secunda:
tunc excedit continue albedo quantumcumque remis-
sa in gradu ...

...intensive partibus eiusdem rationis non magis ex-
cedit res aliquam continue quam per eius quantum-
cumque remissa // Tertia nulla totum excedit
intensive sunt eiusdem rationis cum toto excedit
et continue / omnia ista patent per distinctionem supra
posita // Ex quibus ad argumenta. Ad primum dicitur antecedens ad
probationem antecedentis negatur quia ratio probationis quia in quo-
cumque sunt infinite partes etc. tunc hoc quamlibet vel
si esset equales excedentes secundum non est verum sed
intensive vel continue / capiantur enim due albe-
dines uniformiter uniformes tunc quamlibet pars
illius albedinis est equalis intensive sicut tota
albedo et tamen non est finita intensive non exce-
dit eam intensive immo est equalis et similiter ex
duabus vel pluribus partibus non resultaret aliquid
perfectius extensive quam ex unaquaque non sequitur totum esse
perfectius extensive sua parte sicut ex duabus
partibus non resultaret aliquid intensius quam ex
una non sequitur totum esse perfectius intensive sua
parte ita ex duabus partibus vel pluribus non
resultaret aliquid perfectius continue quam continua non
sequitur totum fore perfectius continue sit est hypothesis.
Pro solucione secundi pono esse aliquas proporciones prima
est ista ubi totum excedit sua medietate in duo-
bus ut potest intensive vel extensive et non
continue non oportet quod excessum in duplo absoluto to-
to sit equale medietati illius tocius et tamen est quia
variatur proporcio quia sic non sequitur si haec albedo
est in duplo intensior quam talis nigredo / haec albedo
est in duplo intensior quam tercia ergo tunc nigredo
et tercia sunt equalia quia variatur proporcio ita
non in proposito tunc caliditas excedit albedinem in
duplo ergo caliditas et albedo sunt equales et
extensive negatur quia prima // Secunda proporcio nullam
rem potest deus adeo intendere vel diminuere quin ex
hoc magis vel minus excederet continue illa re quam
continue excedit nisi faciat ipsam alterius speciei
et extensive negatur quia secunda // Tertia proporcio est ista
si aliqua res excedit aliam in duplo perfectione
continue / nulla res potest fieri adeo quod omnino sic
excedat illa sic prima nisi sint eiusdem
rationis cum prima et extensive patet quod deus non potest
facere albedinem equaliter perfectam continue sicut est caliditas
extensive negatur quia secunda // Quarta proporcio est ista

[illegible] actus potest deus facere etiam perfectum quam-
cumque aliquam speciem nunc cum actione alterius speciei quantum-
cumque etiam intenderet vel perficeret illud actum
// Sexta propositio est ista nullam rem potest deus quantumcumque
meliorare vel deteriorare vel forte minoraret
eius quantitatem // Septima nullam rem potest deus meli-
orare quod magis quantumcumque excederet aliquam quam ipsa
nunc excedit vel forte faceret eam alterius
speciei // Septima propositio nullam rem imperfectiorem mundi
possit deus rem imperfectiorem facere quantumcumque in quantum
proportione vellet // Octava similiter rem perfectiorem
mundi possit deus facere rem quantumcumque perfectiorem
in quantumcumque proportione vellet // Nona nullam rem
perfectiorem mundi et rem imperfectiorem non potest
deus facere rem quantumcumque perfectiorem in quantumcumque propor-
tione quia non in proportione minus res perfectior
mundi excedit rem perfectiorem vel in minori
// Decima quod non potest aliquam perfectionem in toto quantumcumque in quan-
tumcumque proportione nunc in perfectius prius nunc forte in
millesima nunc quatuor met colorum et in di-
versis gradibus quia anima non sunt perfectior anima
Iude in primis naturalibus per articulum / Dico quod
articulus non intelligit quantumcumque sed actualiter unde do-
norum et habitum et gratiarum et beatitudine et visi-
onis respectu / et si dicatur quod ista sunt con-
tinua et articulus dicit quod est perfectior in primis
naturalibus / dico quod non sic non dicit articulus
sed tamen dampnat articulus ista quod quod
anime magis et minus nobiles non sunt eiusdem
speciei / sed non dicit articulus quod ita videtur maior
vel minor consistit illius quantumcumque / sed vult quod quantum-
cumque intensius aliquam sunt nobiliores aliis et non
ex parte corporum adsunt possunt esse eiusdem speciei
et ideo si diceret articulus in primis naturalibus
intelligit ut patet per verba articuli quod non potest esse
corporibus sed aliunde anima perfectior est anima
Iude sed sic non est quantumcumque sed actualiter / ex quibus
patet ultimis propositionibus patet quod non valet quantum 3a //
Circa 9o est ista nona conclusio nulla res creata
finita manens excedit vel excederet potest
rem creatam aliam infinite actualiter intensive
propterea sic nulla res potest sic actualiter aliam infinite
actualiter excedere vel habeat vel intensive infinitum
[illegible] vel extensive infinita vel aliquod actus

[illegible]
permanens est quamquam ut nunc suppono nunc for-
san potest esse quod aliquam probo / quia quantumcumque res
et finis extensive finita si in ratione illius
ad rem aliam quae est sed eandem proportionem simul
deinceps et simul deinde aliquid actualiter intensive
Sed ego si capio unam rem quae sic excedit
aliam infinite actualiter intensive erit aliquam sit
talis / et ideo sic potest per diminutionem finitam actualiter
quod est in excessu / et intensive actualiter quod est in
excessu possunt ista esse actualiter intensive ergo
unum non excedit aliud infinite quod patet
quia nullum infinitum per ablationem finitatis potest
potest tolli excessive autem patet quia si unum
excedat aliud extensive potest diminui et ex-
cessum augeri / si intensive unum potest inten-
di et aliud diminui sic in specie unius specie
potest intendi in specie alterius potest diminui quousque
usque sunt equales et specie sic deinde aliquid ad
actualiter // Contra ista quod ideo primo sic aliquid
quantum excedit parte aliquam sui excessive plus
quam in duplo et triplo et sic sine statu ergo
aliquam res excedit quod patet quia hoc est
excedere actualiter quod est excedere excessive
ut deinde est et excedere plus quam in duplo
etc. est excedere infinite / sed antecedens probatur
quia quantum excedit tertiam partem proportionalem
sui plus quam in duplo et aliquam plus quam in
triplo et quartam plus quam in quadruplo et sic sine
statu ergo eodem modo potest argui de for-
ma intensibili et diminuibili de actione sicut quantum
// Secundo arguo sic detur linea gratia seu
specie quae continet partes proportionales aliquas
continui puta digiti infinite excedit
unum digitum vel unum cubitum excessive
quia continet gradus infinitos sic est sunt partes
proportionales infinite ergo aliqua res etc. // Ad
solutionem primi articuli pono aliquas propositiones
// prima est nullum quantum aliquam sui partem excedit
infinite excessive / patet quia quando quod aliquid
dicitur ad illam sicut proportio finita excessive
[illegible]
[illegible]

extensive ab aliquo extremo finali / patet quia
ulla pars eius quantumcumque modica / et tamen
quelibet stat quod tantum excedat infinite aliquam
suam partem // Ad primum cum dicitur quod aliquid est distinguendum
secundum quod parte sit simpliciter consimilis rectitudinis in primo
sensu est aliquid verum / sed tunc quantum non est ad propositum
quia accipio quod curvare et extendere vel extensionem
rectitudinem in infinitum in secundo sensu aliquid est negandum.
// Ad secundum dicitur forte quod nulla est linea gi-
ratica que imaginatur quia nulla est quantitas
sine latitudine quod videtur imaginabile
dicitur argumentum / sed forte licet illud sit verum tamen
idem argumentum potest fieri de corpore quia capiatur ad
corpus in baculo altitudinis eius profunditatis
quod sit alicuius latitudinis in principio
procedat crescendo per omnes partes proportionales
baculo minores proportionaliter eius latitudo
tunc illud corpus erit infinite longius et excedet
longitudine corporis ... infinite
stabit argumentum / dicitur forte quod tale corpus non esset
infinite longius ipso baculo quia includitur inter
terminos extremos baculi ideo quantumcumque corpus
longum excedat secundum finite excedet in lon-
gitudine / sed volo quod res tanta dicatur longa
quantum longe potest extendi ipsa non rectificata
sed circulata quantumcumque sit in manu mea tamen
dicitur longum quantum potest longe exten-
di et stat argumentum // Et ideo videtur aliter respondendum
aliquibus propositionibus / prima est ista / nullum corpus secundum dictam
imaginationem in eodem baculo quod sic extenditur secundum lon-
gitudinem faceret infinite longitudinis / quia cum aliquid
tale corpus in suo termino faceret alicuius latitudinis
et non videtur quod sit // Consequentia quia esset assi-
gnare aliquam partem proportionalem quod esset tota quod ...
devenitur ad illam illud corpus debet esse mi-
noris latitudinis quam sit data latitudo ergo in fine
non erit corpus illud alicuius latitudinis consideratur
quod non // Consequentia quia nulla est pars proportionalis quam
postquam diminuta fuit illud corpus cum latitudine
iuxta exigentiam alicuius partis proportionalis quamvis sit
adhuc illud corpus in termino suo alicuius la-
titudinis // Secunda propositio est ista / non sit tan-
tum longitudine quod maiore sit ymaginandum
tale corpus quod diminuatur secundum latitudinem

iuxta exigentiam partium proportionalium alicuius recte sed
secundum profunditatem et quia data quantumcumque lon-
gitudine talis corporis potest dari maior //
Tertia est ista per omnes partes proportionales potest extendi
illud corpus cum imaginatione tali non
tamen est possibile quod protendatur unum tale corpus
per omnes partes proportionales illius baculi // Ex
istis patet ad formam argumenti in secundo casu // si dicatur
quare est ibi defectus patet quod non proportionaliter proportio-
naliter posita. Nota illud argumentum in secunda conclusione
unum aliquid sit infinitum etc. // Tertio quarto est ista
nullum extremum vel aliqua res causata excedit vel
excedere potest aliam infinite actualiter extensive
probatur sic nullus dilectus potest esse melior
infinite aliquo actu potest esse maior igitur quia
potest ... eius probatur quia dilectio qua diligitur
deus super omnia infinite melior est dilectione
qua creatura diligitur tamen ... non potest dignior
tamen malum ... mali morale est
infinite gravior actu malo veniali ... igitur
est hoc dei qui diligibilis quod infinite me-
lius quamcumque causata hoc eius est dilecto infi-
nite melior ... quia si secundum finite pos-
sed dari aliquod obiectum ... dilectio esse ... in
proportione dilectioni dei // Similiter et hoc infinite
peius extensive quam peccatum mortale non
veniale igitur // Secundo arguitur sic quod angulus
contingentie est infinite acutior angulo
rectilineo sicut demonstrat ... probat geo-
metria quod omnium angulorum acutissimus ...
dicitur ... eiusdem ergo aliqua res etc.
// Contra istam quartam arguitur primo sic angulus
contingentie est infinite acutior omni
angulo rectilineo ergo acuties alicuius infinite
excedit acutiem anguli rectilinei / sed
ista acuties est res finita et aliqua quantitas
finita ergo aliqua quantitas finita infinite ex-
cedit aliquam quantitatem finitam vel ergo ...
... contra primam quartam vel aliter ...
... non quia non ... sibi talis expressio
per ad ... ergo ... intentione quod est
contra ... quartam // Secundo arguitur sic angulus
contingentie non est infinitus est maior angulo
rectilineo ergo non infinitus acutior quam vi-

vi. no. ƺ ans probo qz angulus rectili
neus non est nisi cor9 sit angularit fi
guratus vel superficies angulatus angulo recti
lineo cum utraque sit finita continens ig.
Prolocus primi arti pono conclusiones p.a est
ista angulus contingencie est quasi causatus ex
actu linee recte tangentis punctualiter circumfe
renciam circuli // Sc.a angulus rectilineus est
causatus ex applicacione perpendicularis linee recte
super lineam // 3. quibus angulus sive recti
lineus sive contingencie est infinitum divisibilis
sicut aliqua res quando non potest ponere in quantitate
illa // 4. Angulus contingencie non excedit
infinite extrinsece intrinsece angulum rectilineum
licet sit infinite acucior // 5. Si acu
cies anguli contingencie sit aliqua non excedit
infinite intrinsece aliam acuciem // Sexta
quod acucies magis videtur proportionabilis finalis
latitudinis quam entitas aliqua positiva // Ad primum
nego conclusionem primam quod acucies sit aliqua
res dicta ab angulo et intrinsece infinite
intrinsece si tu acucies dicitur ille angulus
acutus concessus est quia infinite excedit sit r. i.
angulus est infinitum acucior alio et
quod probatur quod hoc non potest excedere propter hoc quod
tales excessus non conveniunt sibi propter aliquod con
trarium dico quod primo proportionatur finalis latitudinis
// Ad 2m concedo ans sed hic probatur
et nego quod sic dico quod aliud est angu
lum esse minorem alio et acuciorem esse
alio potest enim angulus contingencie si sit vinia
lis quantitatis aliquo angulo rectilineo fore acucior
tamen non erit acucior // 4. quod est ista qualibet
contingencie et velut qualiter creata potest aliud ex
cedere vel ab eadem excedi vel quantitative vel acuciori
vel intrinsece vel extrinsece probatur non minus qualiter
creata potest cuilibet alteri creature comparari quam
deo ƺ deus potest quod vero dicitur dicitur sapien
cior melior potencior quantumcumque creata
cuius potest alteri creature comparari ƺ quod est quia
excedens vel quia exceditur ab ea vel potest
excedere eam vel excedi ab ea vel quantitative

// Contra istam quod 3 arguitur per duo dicta alle
bind dicit in phisicorum quia in sola specie spacialia
sit comparacio // Septimo phisicorum et de ba
cuo quod excedens aliquod dividitur in illud quod
exceditur et illud quod excedit // 3o sic
Res alicuius speciei numquam possunt adinvicem compari
(?) (?) igitur non quelibet res alteri potest
comparari quia quod patet quod multe sint res alicuius
communis ans patet in 7o phisicorum ubi dicit quod co
parabilis sunt specie in specie athoma // 4o si
res possunt sic comparari quod diceretur et acuciorem ut dicitur
est sequitur quod aliqua res est aliquare alia per
fectior et imperfectior quod est falsum quia probatur
quia sit eius extensior forte et forte est perfe
cior erit eius est perfectior forte quod forcior
et perfectior eque erit igitur // Ad 1 non quia
ad probationem admittatur casus eam dicitur equus
est perfectior forte excedere et nego quam
igitur forte est imperfectior erit // Et ratio quod
aliqualiter forte est perfectior equo erit et ca
est quia hic comparans conditiones confundit hic erit
apte pus / et potest dici quod primum ans non est
equus quod aliquo minus albus sit imperfectius alio
et alio minus sit imperfectius // Ad primum ans dico
primam auctoritatem dico ad hoc conclusiones // prima est ista
Omnes res possunt adinvicem comparari vera
citer vere eius univoce q. i. et metaliter intrinsece
ceptum eius quod sicut hoc philosophus cuius est alio
magis perfectum eius vel minus vel aliter sicut r. i. ?
// Sc.a est nulla res vel nulle res possunt
adinvicem comparari propter intrinsece nomine abstra
cto eius quam cum hoc albedo magis vel
cum hoc albedo minus sicut non dicitur quod hec
albedo est magis albedo quam illa vel minus
ƺ dicitur quod sit intrinsece maior vel extensior vel per
fectior. nec forte cum alio albedo qualitates
sunt tales comparande mediis nominibus abstra
ctis sicut forte non specie dicitur ille est melius
quam quod ille ƺ melior // 3a quecumque res co
parantur intrinsece comparatas aliquo possunt excedere tamen
eius possunt comparari cum quod albedo magis
vel minus // 4 nulle res possunt specie comparari intrinsece
nomine eius concreto ut intellectus non specie

dicatur quod sit acucior vino vel vappa
ut ait philosophus 6° phisicorum et ideo negat
ubi phisice comparacionem sed sunt [illegible] genera
que equivocaciones latent in quibus non
proprie fiat comparacio secundum genera eius sint
bene ea sed volo dicere quod equivocaciones nominis
quod est generale multis distinctis specie tollunt
comparacionem sicut inter illa [illegible] in nomine
proprie et tamen ante dico duas proposiciones
prima est ubi aliqua res certe comparantur continue
non potest in excessu distingui comprehensive et equale
verbi gratia si homo excedit asinum continue non potest homo
excedi in aliquo quod sit equale asino et in alio
per quod excedat asinum sed se toto excedit
asinum // Secunda proposicio est ista quod hoc potest fieri
ubi res comparantur accidentaliter [illegible] res eius-
dem speciei verbi gratia si homo sit albior albo asino
potest aliquis gradus in albedine homo dari equalis
albedini asini et potest dari aliquis saltem
in imaginacione in quo excedit et ista potest
esse causa quare comparacio proprissime fiat in specie
specialissima // Tercio quod una res potest exce-
dere aliam res continue in duplo vel in magna
proporcione finita vel infinita et tamen non oportet quod quelibet
eius proprietas et dignitas excedat continue quamlibet
alicuius rei proprietatem et dignitatem in duplo
Adde vel in alia proporcione // Patet quia cognicio propria
et distincta dei in patria non excedet continue
cognicionem propriam et distinctam parietis vel albedinis
in proporcione in qua deus excedit parietem vel albe-
dinem igitur una res etc. quia est clara
et antecedens patet quia cognicio dei et visio eius
propria et distincta est res finita quare non potest
in aliam excedere continue infinite ut patet per
predicta deus autem infinite omnem rem excedit
ergo // Secundo probatur ponatur quod aliqua cognicio
excedat albedinem in proporcione decupla
non oportet quantitatem eius proprietatem excedere
continue quantitatem albedinis in proporcione dupla
quamvis numquam continue se excedunt [illegible]
[illegible] ad invicem quod [illegible] et albedo sed
etc // Contra illa [illegible]
dei clara sit visio eius [illegible] infinite continue

excedit visionem cuiuscumque creature ergo in tanta
proporcione excedet se continue proprie et distincte
cognitus in quanta excedit creatura quia patet quia ultimum
est proporcio infinita / sed antecedens probatur eciam est enim
quod continue excedit eciam deus proprie ut patet ergo
[illegible] quia et visio clara sit perfeccionis
speciei vel infinite [illegible] proporcionem vel finite
[illegible] ergo quod in duplo ergo tamen poterit intendi vel
perfici visio creature quod equabitur visioni dei
continue vel saltem poterit deus facere visionem unam creature
duplo perfecciorem [illegible]
[illegible] equabitur visioni dei si non possit facere sed
quod non est [illegible] // [illegible]
[illegible] per omnes proporciones [illegible]
[illegible] dicte infinite continue exce-
det quamcumque [illegible] creature quia faciet infinite
perfectum sed tamen perfeccionis est cognicio seu visio
dei clara et distincta sit ista si [illegible]
[illegible] proporciones satis
pulcras / prima est ista quecumque [illegible] distincta et
propria ubi continue perfectiore excedit [illegible] distinctam
et propriam [illegible] ubi imperfectiore continue et loquor de [illegible]
omnibus in speciebus eiusdem racionis // Secunda [illegible]
[illegible] potest [illegible]
perfectior continue [illegible] propria et
distincta vel equalis continue / quia tunc species possent esse
equales [illegible] // 3a
[illegible] propria et distincta dei in quocumque gradu excedit
continue [illegible] distinctam et propriam creature
continue intensam // [illegible] potest deus
facere [illegible] perfectam continue eius [illegible] propria et distincta
saltem intellectus [illegible] quod illa sit eiusdem speciei
eius cognicione dei in omnibus istis proporcionibus loquor
de cognicionibus quibus cognoscimus vel cognoscere possumus
quia nescio an maiorem gradum continue perfeccionis
habeat cognicio propria et distincta asini in mente
angeli quam cognicio propria et distincta hominis in
mente humana // [illegible] eiusdem [illegible]
[illegible] alicuius racionis specie
[illegible] posset esse [illegible] continue
perfecciorem [illegible] excedet
continue non tamen [illegible] // [illegible]

tio sit in q̄ corporee psise una res corr.
alia que pt tn̄ sive q corrdt alia que
// Secundus ad arg̃ ne² arg̃ et dico q visio
dei clara corrdt finito disposicionis carita‹te› sed dico
q no pt psistere pm̄ qualitatis aliquis caritatis q̄
nos cognoscamus q̄ sit cum psita sicut qualitas
dei clara est sed aprt hoc qm deus sit
omnipotens sed no sed dicitur no esse omnipotens
si no posset facere asimilitudine psione hoc / ad
sm̄ nego arg̃ immo forte bene licut illa
qualitatis d' gratis et plurimis corporalibus causis / ad a
bo ad 2m q̄ tenet deus no posse facere
caritatem licet hmoi qualitatis ut alii cretabi‹lis›
dicit arg̃ implicitas contradictionem / q at tenet
oppositum dicit q pcale possent intelligi
dicit quod q illa qualitas licet infinita esset
intensive vel extensive obtine tn̄ esset finita
que ue reponde‹re›² aggrave spa ratione tags
quidam et cent quo finita licet corrdet
cum actu // Secundo quo est ista una res
pt corrde alia re in duplo actuali vel
in als corporee et tn̄ no oz qualitatem cum pbaz
ratione esse dupla sed sit corrde actu
aliqui pbat qz albedo in duplo intensior
correspondit actu in duplo albedine i du
plo intensiorem et tn̄ no oz qualitatem albedinis
duplo intensior esse in duplo intensive
// Secundo ar° pt no oz sicut d' corrdesn ecli go
nc d' actu arg̃ pz p quod qualitatem intense p
cedere et qua tet p simile tm // ad rōe
princ pz q pt dd p cps in 2° articulo
istius q̄ ubi pa pa dicit q totalis
cognoscibilitas rerum psito ditatis hz latitudine et

Utrum voluntas sit causa efficiens cuiuslibet
volicionis vel nolicionis q̄ sue q
no e voluntas an pducat sui
actu et magis actu liberi est causa contingens
eqlit qz pt pducere suum actu liber vel
no / sz causa contingens eqlit vel acius effect
no dpit nisi in potencias passivis q° vo
luntas est po passiua v° sui actu ipsius
d° sue volitionis maior suppo pma qz
de libertate voluntatis dicitur alis / sz minor pz
expresse p commentatorem 3° phisice et 10 vb‹i›

ult q causa contingens eqlit no dpit
nisi in potencias passivis // Contra intentus
se pt educere d' pma actu ad actu 2m
q tunc habitu pt illo uti qm vult ut
ait commentator 3° de anima commento 18 igitur vo
luntas se educit pt d' actu ad actu 2m
quia pz qz voluntas 2m omnem opinionem no
e minus activa quam intellectus // de qone ista
intendo d' volicionis et d' voluntatis causalitate sive
potentia qualiter del influentia q̄ quocumque seu
cat cum agentibus 2is pono pmo qualiter ali
quos deinde movebo aliquas dubitaciones
// Prima igitur q° est ista voluntas causalitas q̄
in sua est causa efficiens volicionis vel nolicionis
sue pbatur pmo sic actus volitionis sic est volicio
vel nolicio ingressus e potestate voluntatis q actus
aliquis contra se sed talis actus e potestate
voluntatis tanq potestate eius igitur actus voluntatis
e a potestate a voluntate tanq a causa efficiente a.oz
pz p Augustinum li 3° de libero arbitrio 3° 2
pmo dictatum c. ix. n. est causa potestate vo
luntatis q ipsa voluntas quod intellectus d' actu vo
luntatis sed pbo minor p sua arguens actus aliquis
contra se potestate est i voluntate tanq in causa
efficiente pbo qz capio aliquem qui pt ire ad
civitatem quocumque causa illius ambulacionis ponatur
et no posita voluntate cum actu suo no sequitur
ambulacio posita a voluntate efficiente cum ac
tu suo d' illius ambulacionis et cum po exe
quendi statim sequitur ipsa ambulacio g° voluntas
est causa illius ambulacionis / a.oz pz qz posita
causa totali sufficienti alicuius effectus sequitur statim
effectus ille bene pz p philosophum et quia igitur q°
unde ubi q° contra composicionem philosophum q° 10
dt natura est cum po tunc valde in ignem
appetitu i est quod pt agere quod agit 2m suum
appetitum quod possit / et natura est q cum
po agentis ad actum sit cum appetitu q tunc
i ducunt actum igitur sequitur q voluntas est causa am
bulacionis activa / q° pz d' se / aliter probatur
hoc qz omnis actus qui producitur a causis inve
nalibus producitur ille potest quo potest illo po
effectus sz qzcumque cuiusque naturalibus possit

potest ad quem ad libere agere [illegible]
ex tunc potest ponere et non ponere, quod non est possibile
a causis naturalibus agentibus, ut patet per exemplum.
// Secundo arguitur sic: voluntas aut se habet passive tantum
respectu sui actus aut active. Si active, habeo propositum;
si passive, // contra: quia tunc sequitur quod ad aliud esset
tamen efficiens actus eius, quod est falsum, quia dato quod
aliud determinaret nos, illud esset tamen more naturalis
agentis; consequenter faceret unum effectum et non aliud
secundum Philosophum 9 Metaphysicae, quia non habet in potestate
sua agere et non agere, cum sit potentia naturalis; sed
passo posito et certis ad actum requisitis
de necessitate sequitur quod aget, et ipse non esset plus
in potestate voluntatis actus suus quam sit in potestate
ligni comburi ab igne sibi approximato, quod tamen
est falsum, ergo etc. // Tertio arguitur sic per Augustinum 12
de Civitate Dei capitulo 6: Si duo sint equaliter
affecti animo et corpore, unde est quod unus cadit
et alius non? Dicit quod hoc tamen est a voluntate,
cuius causa non potest sic assignari; obiectum apprehensum ap-
mittitur utrisque eadem, continue equalis dispu-
tatio equalis, et passa sunt eodem modo disposita, et
voluntas et appetitus sensitivus, ut ponit Augustinus ibidem;
equaliter agit obiectum apprehensum in voluntate unius
sicut alterius, sed unus cadit peccando per assensum et
alius non; igitur est a voluntate ipse effectus, efficienter
volitio vel nolitio, quia omnia alia sunt equalia,
ut ponit Augustinus. // Quarto sic: In potestate patientis
non est quod ipsum patiatur in quantum patiens, quia
patiens non patitur nisi quia agens agit, sed
in potestate patientis non est actio agentis, quia aliter
posset non esse in potestate patientis; igitur si voluntas
sit potentia receptiva sui actus et tantum passiva, nullus
actus voluntatis esset in voluntatis potestate, quod est contra
Augustinum 3° libro de libero arbitrio c. 3 et 1° Retra-
ctationum c. 10, ubi dicit est etc. // Contra
quod arguitur primo sic: Si voluntas esset potentia activa
sui actus, tunc quod non sit infinita potentia, sed fini-
ta, tunc est determinata per maximum in quod potest
vel minimum in quod non potest, quod patet per Philosophum 1°
de celo et mundo commento [illegible], ibidem commento 16 et [illegible],
ubi Philosophus ostendit quod potentia activa determinatur per
maximum in quod posset vel minimum in quod non posset,
sed voluntas non habet maximum in quod possit vel minimum

[illegible] non est potentia activa. Probatio: quod
ad primam partem, quia si esset maximum in quod posset,
in actum maiorem non posset, et ita maximum
non esset maximum, quod est contradictio. // Ad minorem probo,
quia pono quod tota potentia voluntatis se habeat ad eundem
actum illum maximum qui sit b, cum partibus
[illegible] sit a, et tota resistentia sit c, et nec pro-
ducat b, sit c; tunc a excedit per excessum
divisibilem, ut patet per Philosophum 7 Physicorum
commento 37 et 36, et plus 8° Physicorum c. de
[illegible] commento 11, in quibus omnibus patet quod in
omni motu potentia motoris excedit resistentiam
rei mote; ergo in proposito a excedit c. Iste
excessus est divisibilis, sit d. Capio tunc actum
[illegible] reliqua nec producatur ab illa voluntate, est
maior quam reliquus c. de minori d. ipse est et tunc
adhuc a potentia excedit resistentiam, nec producitur;
est ergo actus proportionaliter sufficiens [illegible], ergo
quod voluntas cum potentia quod habet sufficit adproducere c.
actum maiorem b, igitur non erit maximus actus
in quem potest. // Item si esset dare talem maximum
actum in quem posset, sequitur quod voluntas viatoris posset
in tempore parvo ita intensum actum caritatis
elicere sicut unquam postea potest in partibus [illegible]
[illegible] quia non posset intendere quam sit actus b, et
ita sequitur quod statim posset devenire viator
ad perfectionem caritatis quod non posset plus in via
proficere, quod est falsum, igitur etc. // Item probo per
alias quod non sit minimus vel remissus actus
in quem non potest voluntas cum illius circumstantiis, quia sit
talis actus b, tunc voluntas per potentiam aliquam [illegible]
posset carere parte ipsius b, quia quelibet pars b
est minor b, et per consequens minus b potest carere; igitur
si incipiat carere 2m vel ultimum potest sive non
cessabit actus sua quousque totum fiat primum se-
cundum et primum quibus sunt parte tantum b non
est minimum in quod non potest, quia in partibus parte ipsius
potest igitur et in totum. // Secundo arguitur: quod ipsius
sic: 2° de anima probat Philosophus quod sensus non est
activus sine sensato, quia tunc semper sentiret, et ab-
sente absolute sensibili, quia si combustibile faceret combusti-
bilem [illegible] combureret; ergo eodem modo si voluntas esset
efficiens sui actus, cum ipsa sit semper [illegible]

ages suffi^ns et patiens esset approximata
et non impedita et per quas voluntas possit actum
exire solo absente et ipso non cognito quod est
fin et contra dingus p. dectim. et in multis aliis
locis ubi probat quod in[?] est amatum vel gestum
// 3° sic ter posita concurrere sufficienti in agno
intell[?] de ago solo si voluntas sit actiua vo
licionis vel nolicionis ipse tunc libere vellet vel
nollet quod est fin probo sic ponatur quod vo
luntas velit a. tunc sit ista bonitas primo
in tali instanti secundum posse suffi^ns in a. posse fin
et pacis ad actum vel non inter primo tunc
si inter primo habet a. posse suffi^ns a. posse
fin et per aliquod instans precedente in ipsa vel
contingens si in contingens tunc per a. instan-
tis non est ista voluntas nunquam potens inter
ad volendum quod primo / si autem in voluntate sit ista
intencio sita aliquid igitur aliquid aliquid abeoxtu[?]
si abeoxtu[?] non libere produxit istum
actum / si aliquo tunc concedendum est de ista intencione
sit de isto actu unde voluntas inter primo
habebat posse suffi^ns de illis vel non et tunc
processus in infinitum vel quod cum omnem intenci-
onem in voluntate precessit aliqua alia intencio que
fuit causa illius intencionis // Si dicatur quod vo
luntas habuit prius posse suffi^ns adcausandum
actum illum igitur prius voluit cum sit naturaliter
quod produxit actum suum quantumcumque habuit posse
suffi^ns quia aliter haberet voluntas equalem con-
tradictionem ut videtur ad actum in tempore in quo
produxit actum a^m et in tempore in quo non produxit
et per quas simul produceret et non produceret //
Iste totum modum argumenti patet de physicorum ubi probat
philosophus quod omnem motum de novo factum precessit
aliquis motus Item si voluntas prius habuit posse
suffi^ns adcausandum tunc ipsa in omni est in omnibus dis
posicionibus suis in tunc requisitis dispositis licet
causa quem non voluit quoniam non nunquam est voluntas
inter causa volicionis quod prius est quia patet per
incontrarium 3° physicorum contra de. ubi probat per
illud medium quod aliquid movet in loco prius quam
non movebat per aliquam disposicionem in nouatam
in ipso vel in alio contingens concludens quod in ipsi

[illegible]
caritatis est aliquis volicio maior et et a^a non fit
a voluntate quod bene patet quia talis appetitus non
est in potestate voluntatis quia in bitia voluntate
ipsa sed tale appetitum sit daret dingus re-
semper sine ad uitam et per sumptum a^o dicto
dispensacione ad bonum de. / non quod volo bonum quod
ago sed quod odi malum hoc facio unde patet quod
ipse in vite habuit appetitum caritatis // Ad primum
dicitur ab aliquibus quod non oportet potenciam voluntatis
excedere corpore obiectum nec utique potenciam agentis
excedere potenciam pacientis quod patet / quia sine
naturali agit saltem in istis corporibus in pa-
ciatur et sine pacientis in pacito agit igitur si
sine agere a proportione maiori unde illius
haberet proporcionem maiorem et minorem sine quod excee-
dens respectu // Contra de pro. i. de anima
dicitur quod si movens sit movens quiescens a sese
quiete sua / tunc movens est maioris virtutis
// patet si ab equali proporcione proveniret natura
tunc enim quod non possit aliud quam quod fin
naturam quod est fin et quod plenum et quiete 3° physicorum
et de infinito et 2° de anima de ago alimento
talibus in multis locis in qua probatur quia capiatur
calidum et frigidum in esse approximato in causa vel ego
vel non / non est nunquam causa de primo quam de 2° secundum que
vice calidum fiet frigidum eadem vice frigidum
fiet calidum quod non est obiectum si dicatur 3^m habetur
proporcionem / nec unde patet de. quod idem haberet proporcionem equalem
et minorem ad idem contradiceret vel contegisti quod ad
est per quod respectu quod forcius est ratio quod corpus
Secundo dicens aliter ponendo rationes quos // primo est
ista cumque potentia actiue naturalis agentis contingit
de acmaxime in quo ipsa sit naturalis in tali
passo sit dispositio et tali tempore in tanta ve
locitate et omnibus aliis condicionibus figurans
cum generali dei influencia ista patet quia capio
aliquem effectum productum ab aliquo agente naturali
tunc vel illud agens cum omnibus suis condicionibus
quas habuit in actione sua poterit effectum priorem
producere vel non si non non proporcionem / si sic
[illegible]
[illegible]

[illegible] maximum in quod ipsa potest habere in certo con-
tu cum tanto habitu in tanto tempore vel talibus
aliis condicionibus seu circumstanciis signatis
ista patet quia non apparet unde potencia posset produ-
cere istum effectum variatis aliquibus illarum condicionum
// Tertio est ista nullius potencie naturalis agentis
nec libere contingit dare simpliciter et absolute maximum
in quod potest eo quod nullum est cuius potencia non possit
melius et perfectius melius disponi et sic semper
producere meliorem effectum // Et cuiuslibet potencie cre-
ate contingit dare simpliciter et absolute minimum
in quod non potest / patet quia cuiuslibet potencie quoddam aliquid potest
et aliquid non / contingit dare vel maximum in quod potest
vel minimum in quod non potest / sed primum non ut probatum
est igitur secundum // Circa igitur dicta ad formam con-
cedo quod est dare maximum in quod potest voluntas
creata cum omnibus circumstanciis vel condicionibus
quarum dictum est in proposito et non simpliciter et
absolute / sed bene minimum in quod non potest / et cum
probatur contra primum potest per dicta quod tota po-
volunt … sit a et b sit maximus effectus
quem potest producere cum omnibus huiusmodi circumstanciis
etc. respondeo ad minorem concedo quod a excedit
per proporcionem dupli … concedo quod illa voluntas
possit producere actum perfectiorem non concedo quod
b non erat maximum simpliciter in quod poterat / sed bene
erat maximum in quod poterat cum illis condicionibus
suprapositis // Ad aliam improbationem eiusdem
conclusionis dico concedendo quod licet voluntas potest in
modico tempore habere ita perfectum actum quod non
esset possibile … quod cum omnibus huiusmodi
circumstanciis etc. haberet perfectiorem / et nego quin
quod posset devenire ad tantam perfectionem …
etc. quia continue perfectiorem … ita …
tabitur una circumstancia eo quod habebit ma-
iorem caritatem quod plus vel potest plus
conari quod plus … potest in actum perfecti-
orem … caritatem maiorem // Ad im-
probationem alterius partis quod non sit dare minimum etc.
quia sit b talis … actus … parte
b potest voluntas talis … b nego
… quia pono quod [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] … non potest … dicitur
… sed … et non possit ultimum momentum
et in puncto dispositionis capio resistenciam illius
partis medii … que … resistit … ita
resistencia non potest … motiva … illius …
patet per … est quod in … parte ipsius
posset quia nulla potentia ipsius ita magna quin
tanta sit resistencia alicuius partis … sufficienter ut
patet de … probatur igitur patet quod ista …
non habet potencia activa potest in quolibet parte istius
effectus igitur potest in totum effectum // Et quod probatur
quod non sit minimum in quod non potest voluntas
nec aliqua activa potencia creata … primum
… de celo … potencia activa … per
maximum in quod potest igitur non per minimum in quod non
potest probatur quia quod sit a maximum in quod potest et
b minimum in quod non potest / tunc potest b excedit
a per aliquod divisibile quia omnis excedens …
… partes … divisibile …
ut allegatum est … x° … ut
… igitur contingit dare maximum medium
inter a et b quod est maius a et minus b et
sit c … potest in c … non / si sic
igitur a non est maximum in quod potest / si non / igitur
b non est minimum in quod non potest … quod patet
igitur … quod aliqua potencia activa …
… // Et primo sic capio voluntatem cum certis
circumstanciis … ad actum … quod
… augmentatur … potencie activitatis per
totum tempus … quod … voluntas
eliciat actum secundum totum conatum secundum
iste actus est maximus in quo potest cum istis
circumstanciis igitur etc. // Tertio sic capio aliquam
partem medii disposita ad lumen recipiendum
in isto medio potest sol inducere tantum lumen quod
non potest maius quod quando agit naturaliter et secundum
ultimum potencie sue … de igne cale-
faciente lignum vel aerem igitur videtur quod sit maximum
in quod potest potentia activa et non minimum in quod non igitur
etc. // Ad primum dico quod philosophus et commentator
dicentes potentiam activam … per maximum
intellexerunt quod activa potencia cum certis cir-
cumstanciis [illegible]

detia p maio z i qd [illegible]
ombz circustancijs alijs h° e qz si nō he
bat ad pmotum nūc magis qm pg nō
pt i deñato tpe maiore effcm pduce
// Vl pt dici q pfns r qmc ° actipi
maxim sensibilit ita q licet po
tēs possit i maig po id tn nō est ad
maig sensibilr sz pa solo est dicz
Ad 2m dico po q i pole e vote age
2m totū conatū sim qz quatuqz co
nata fuit age adhuc potuit plg conari
// Dico 2° q impole e agens ad age
2m ultim poe sue sic q nō posst age
2m maiore pom // dico tn 3° votas
e 2m maiorē pom qm nūc hz r si maxi
mo conatu quo de facto conat cu obz
circustancijs supdcts pt elice actū qo
2m conatu tale cu omibz alijs circu
mibz nō pt age maiore hc pbat
ctr r hc e gcessu nō tn pbat q actu
ille sit simplr maxi q r // Ad 2m
qclir dico q sol in hc mc° talit dispo
sito talit ab eo distante r alijs circusta
cijs pt lume tn age sic q nō maig
alig tn qdicomo variata poss i maig
vt si mem esst mags dispom vl sol mags
applicaty // Ad 2m q° qoz dico q phs
bene pbat p hc q ssa qnō sit tolis cu
sue sesacone ita est nc votas ut dicc
mf nc tn si votas ponē talis ca sē
q sep aget qz nō e sile de ssbu r vote
qz omnd alijs cu vote crētibz q ad actoz
vols determin ad hc pt votas se dtiac
ad vna pte ul ad alia qd nō pt dici de
ssu // Ad 3m dico admitto q votas velit
id obm cuig hz suffite qgtoz r qn qnūt
vm votis nūc po rc dico q vtrqz pt
dai qz si nūc po pt dai hz qgtz et
plus nō hūit nūc po hz pōm vo de
id obm plg tn potuit hre illa poaz
r nūc po est disposita sic q hz omia
nccia ad hc q velit si ar hūit plus
suffite qgtz id plg hūit pōm r io dico
po q vtrūqz dai pt r qn pbat plus
[illegible]
dico q [illegible] e qz hc qgtz illig
q plus nō hebat r dico q mūes sta
e in vote p rcep oz illig qgtoz r p cōs
coz eig r i mūcos sta e r abs ect
ab cōtūco r io nō se i° nō libe p
duxit rc qz cu ista qtate posst nō
velle id obm r qn qnūt de ista mūe
bz votas rc / dico q nūc po hz poaz
illig mūcas qz nūc de e obm appli
catū talit po rsic nō se pcessg i infim
Et qn pbar q 2m nō pt dai qz tc
plg voluisst nego qnaz qz nō se q
votas hebat actu qmūqz hc posse
suffi nc est sequr q hret cadē hitu
dine rc / et qn pr pmom arg / dico
q mog iste argui necm est qz pt sm
// Ad alia fcim si votas plg hūit rc
nego qnaz / ad pbom cu dicr si aial
monet se rc gcedo hc r nego q ita st
de / vposito / Vbi sciedm q actm psse
mitr de actibz extus qz lor de motu
i loco r nō de actibz intus ut de volico
mibz r intellccōibz // Ad 2m dico q qcesso
q hc qcupia carlis e qdd volico e
de q e allata r qn q nō e i ptate
vols / dico q aliqs actu ee i ptate vols
pt intelligi dupr Vno mo q votas posst
illu efficē / rsic dico q e in ptate vo
lūtas ul q libē efficiat im / rsic nō
qz qcupia carlis e in vote volūtas
qz aliqn se nō vetis appcesioz obi r aliqn
cu e in eig ptate sic ista q i punitar
ad pctm morle vl salte esst i ptate
vols nō qtie illa ul illa rpūne r de ista
lor Scoy vl loqr de qcupia ssua // Ca
q° pnurleg q nō asso e q votas qphēsor
e ca effiua volicos ul nolicos sue i pria
pbar po pr votas qphesor est effiua
ca bn frus gomengls alclg volicos
ul [illegible] qz nō [illegible]
[illegible]

[illegible]
gt^{ll} pfcrig qgto q̄ inq pfcte qgto ista
p3 qz qgtio pfcoz debet pfcrig affice
vote ad fruitoz eig 7 fortig ea more
ꝫ vo^{tas} v^o obi sue diligibil inq pfce
qgniti sit in via pt actie fruitoz elice
vt p3 ꝓxima q^o3 g^o // Scd^o sit tuilz dic-
tamum rōnis recte 7 rōbili pt voluntas
se qformare ꝫ rō clare videt dm pt et
debet rōbilr dictare dm esse diligend
sup oia 7 ipe esse fruend / g^o // 3° sit vo-
luntas forcig admita 7 qnto e pfcrig
pmota in tanto pt pfcrore actū actie
elice ꝫ vo^{tas} qphensiog e in tanto ul
in plus pfcrig pmota ad eliciend actū v^o
di i qnto fruitio bti^{ca} excedit fruitoz
vie qz vi^o q̄ ꝫ in tanto ul in plus e
pfcroz fruitoe vie 7 caritas q̄ ꝫ cari^{tas}
vie 7 impecta cupit / sit amota i3 si in
visa posset actie qphede fruitoz vie pt
in pctā fruitoz pric // 4° sit si h^r no
esset maio^r vide^r qpt ipsioz volunt^s 7
pfcroz illig actū ꝫno vi^z qm dō posset
ita ea bne dispone 7 ita agedo ea iu-
uare q ita bne potit elice illud actū
sit i^m t^pe qm ita faciat d^ssito ro
qpt h^r ueri no dēt // Cont^a q^o3 ar^z
sit p^o qz n^q sit ordiata ecut^r 7 sit
i eode gne si p^m 7 ipsiorig no sit actie
ab aq^a cātā n^c tolit^r n^c pcialit^r ꝫ a p^o-
lo dō supp̄ mū 7 bltm elt a polo deo ꝫ
visio pric 7 fruitio sit h^q ew diuiꝫ q^q
e s^r nale i^z tū visio dei inida sit a
polo dō actie 7 fruitio elt a polo dō ac-
tie q at visio sit a polo dō actie pbo
sit q̄ n^q duo sit supnalia / Si i pfcrig
qpt sin pfcroz sit a polo dō ca le 7 pfcrig
elt hoc rōe / ꝫ lume glie est rō sup-
nalis 7 ipsioz q visio dei clara q
tū a polo dō pduc^r 7 visio ead^a
[illegible]
[illegible]

[illegible] approximata ul pns alti vo^{ti} posset
i illo causare actū fruitos bbtificū sic in
se ipa qns e f^m qz eade rōe cū d^rmoes
possint se appxiare 7 p^ntes se fuae cum
aia viatoris ul bti ul cū aia via^{ris} pos-
set d^rmoes i aiabꝫ btorꝫ cae odiū dei
delatoni sue sm q^d e f^m qna p^z / qz
oe agēs qd pt comā sua cae effcm
a^{lq} i aliq^o passo ul a^{l}qna^r disposito pt
qsimile actū cae nisi impediat^r i qsili
passo 7 a^{l}glit^r disposito / ꝫ vo^{tas} bta cāt
in se ipa suos actū 7 alia vo^{tas} e qsilis
sibi suffi^t pns i qsili app^{h}esioe obi 7
passi qsimile e qslit^r dispo^m g^o // 3° sit
q rōe tr qꝫ monēs 7 mo^m 7 p^quis i po-
ti actū qd ꝫ pfcris p i qnti // 4° sit po-
actia e pri^m tusimu^{di} altū i q^m altū
ul a^d i q^m a^d 7 g^o inct^r g^o vo^{tas} no
e pri^m mo^{di} sepaꝫ // Ad pmū dico q
visio bti est e ab aia btī pcialꝫ qz
no video qre bte pnte sibi dō eleuatū
lumie glie no possit dm intuei // dico 2°
q no e igns d^r duobꝫ q^{rd} v^m e pfcrig
altō i pfcrig pduci a polo dō 7 pfcrig a
e cāta^z / vn caritas vie a polo dō 7 eū actū
meritorig a nob sine a volu^{te} nr^a pcialꝫ
// Similꝫ supposito no est igns lume gle
si pona^r ul cari^{te} pric ee a polo deo
7 tū visioz 7 fruitioz ee pcialit^r a bto
Ad 2^m ne^o q^naꝫ sic p3 in ex^o qz dato
q qmia duo simul esset i loco 7 situ p
di pōm absqz vnū qne no moue^z e^o
qnu^{te} altig n^c e^o qz tlis similitas
vnig qnu^t v^l altig no sufficit ad motū
sic dico supposito q nlla silitas ul approxi-
mato duarꝫ volu^{tū} suff^t ad hoc q v^a
causet actū in alia nisi p modū obi q^m
tuqꝫ sint eiqde spei 7 q^a pbla^r qna qz
oe agēs 7c^a / dico q ista pbō so^m h^t
intelligi i agentibꝫ 7 usentibꝫ 7 ui^qmat sit
edificatē calefa^{re} 7c^a no i i manentibꝫ
vt sit visio 7 fruitio // Ad 3^m tū d^z q
rōe qꝫ monēs 7 motū 7 rōe qꝫ i actū
7 i po^a // Ad 4^m a^d simul pte q^{nst} dico [illegible]

non est in genus idem esse ...
quoniam Ad hoc dico secundum propositum quod vo-
luntas potest mouere se ipsam et intellectus se ipsum
probatur. voluntas non imperata mouet se per quod
diligit se ipsam saltem voluntas angeli
igitur est motiua sui ipsius quia patet dicto
et per Anselmum de libero arbitrio c. 32. Ubi dicit quod vo-
luntas est instrumentum se ipsum mouens // Secundo est
ista ignis potest calefacere se ipsum et aqua fri-
gefacere se ipsam sic quod ignis per formam suam
potest causare calorem in se ipso et aqua frigiditatem
in se ipsa probatur quia id quod vel deinde patitur re-
aliter ab ipso differt est prius tam receptiua
non ex se sibi dediat ... patitur quia potentia
passiua vel utrumque actus vel forme
est potentia contradictionis ex quo mere secundum ignis dictare
vel naturaliter dictat sibi caliditatem et aqua fri-
giditatem licet aqua ... calefieri possit igitur
ignis non est passiua respectu ... caloris nec
aqua respectu frigiditatis ... // Tertio est ista substantia
corporalis potest de quibus actus propria vel proprias
formas in se ipsa causare probatur per philosophum 7 meta-
physice Ubi dat differentiam inter generationem sibi et
generationem accidentis dicit quod cum substantia generatur oportet
actu preexistere aliquam generatam semper quod dicit commentator
commento 32. quod propterea est substantia inter alia principia
ut cum generatur sit alia substantia generans ipsam
que sit actu vel aliqua generans aliquid secundum non oportet
augmentatione generata quod sit alia quantitas
agens Substantia autem precedens non plus potest causa-
re ... substantia genita eiusdem speciei cum generan-
te quam cum ipsamet substantia genita cum non sit
sibi ... // Quarto est ista Substantia
spiritualis potest se ipsam mouere localiter sicut an-
gelus vel anima sicut patet per philosophum // Quinto est
ista grauia et leuia possunt se ipsa mouere
localiter ut patet per philosophum 8 physicorum ubi com-
parat grauem ... quod sic ... gra-
uitas sine potest esse in actu ...
... prohibente ... grauem ... prohi-
bens potest in actu suum ... propter na-
turam dat sibi formam per quam potest se mouere
deorsum / Contra patet per experientiam quod graue
se ipsum mouet deorsum immo est leue
... alligatum vel in ipso violenter inclusum

quod ... naturalem valet ... pro ...
locat in ... et aqua ... necessaria ...
valet dicere sicut 3o de celo dicit commentator ...
... se ... et mouet ...
... non ... idem ... et ... non
valet quia ... non potest ponendo quod mo-
... leue ... deorsum plus quam ...
quia eadem ... quod ... fuit leuius per ...
grauius ... / ... valet dicere quod graue
mouetur a generante / quia pono quod generans
non potest moueri et ... moueatur graue ...
mouetur effectiue ... actu ... actu
/ Contra ... magis ... tardius
mouetur ... patet ... // Sexto ... quod
... potest se ipsum mouere ut patet in
... sic quod ad ... illius ...
Ad secundum dico duo / primo quod idem potest esse in
actu ... formam per quam mouet se et in potentia
... mouet se ... utrumque ... ad quam
... mouetur // Secundo dico idem non potest esse
in actu et potentia ... eiusdem sic quod actu habeat
ad et moueatur ad ... implicat contradictionem
// Sed ... quia idem non potest mouere se ipsum
quia ... via probandi primum motorem
immobilem esse // Contra 8 physicorum dicitur quod
grauia et leuia non mouentur a se ipsis sed a
generante vel a remouente prohibens // Ad primum
dico quod ... non obstante potest probari primum
motorem esse immobilem / tum quia omne id quod mouetur
... illo ad quod mouetur sine ipsum ... mo-
... ad quod sine aliud / et quia primus motor ...
potest ... vel ... vel ab ...
quod aliquid non ... quod est omnino immobilis
... supponitur ... non ... tanta
/ Contra quia ... est quod omne quod mouetur ab alio mouetur
potest ... intelligi / ... ad actum ... ad formam
quia ... ab alio / vel mouetur ab alio loca-
liter licet graue moueatur a se ipso motu
locali cum generans ... per quam
possit moueri / ... perfectius est ... per

tusmiu ab a° q pri actu p°m tusmun
aliud i q°m a°. Dico q p̄fus intellc̄ q ac
tusmiu̅ saltē tusmitac fatli ē q alta
tu rep dico q votas iaz tusmuita adac
tu ē abdata alit q pns rq̄ sufft pmite
rac p̄sp ul q p̄fus loz depo cotuta
tusmiudi i ſtio cotuo im dples pom 9 me
rq̄ac q̄t dictaz dt q ē p̄mi motq a tusmu
tacop a i aled a i q°m astiq ut edifidi
pos cotitit no i edifi° ſʒ ars medicinalis
vtiqz i ſanato ſʒ no i q°m sana/ 3ª q°
ē ista q nllq voliciō ul nolicio vicit
pite votas creata ē tōlis ca p̄ sit/ po
sitis tūis ccūlibz ʒsuffiz alinq effitq
pt poi 1° effitq omibz aliis circūstanciis ceci
sepitis/ ſed poita vote sola ad q̄ue ind aūs
qbz cuqz sola applicacōe intelq cūcupita no
pt actq vol pom iuit iz cc// Cont iaz
qoz arz po sit Si aq a° aliqua vote cauz
actu vol effectiue cu ipa vote qn te aq
ca q pfect st° mgs ul mīq ul eq̄lr mo
p ut ueat ſul ſt actq vol no pt dici q ḡn
to pfecd ſt tato forcī q agit/ nc pt
dici q ḡnto pfecd ſt mgs ul forcīq a
git qz votas rūdsit finite po° ad resis°/
ul d ad declād/ ſt ad om illiq iclinato
nalis q° dtima/ pnūm i qd no pt vt
pz coṗma qoe/ ſeꝫ q ista alia auote
q mouet ad actu tq pficit ul angei pos
set q nuo° ducem vote ad vol° pbo
gnaz qz rapiaz 1° m i qd no pt vote
ad aliud actu q iclinaoz 1° monēq
ꝛsi 1ª monēcia augeaz i ūte modi q° ṗqꝫ
sint ēlia isti minus d nate sez aco q
i clinaoz nale 1° monēq ꝛ pqns vo
illiq actq no ēē votas liba// Si dicit
q ḡtuncqꝫ crescat i ista v̄te adhuc pt
votas se determiac libe ad actu i m ul eq
oppo° m// Cont cosiste seꝫ q votus no
determi° p maioiri i qd pt ut p mi i qd no
pt cuq oppom ē pbam// Sic arz q
qoz sit q̄nto aq ies ē vsitu facto
[illegible]
[illegible]

i pfecdes q d se sine di a° cotiūo age
re pōt in suas opōes vt ca° i passo dis
posito pt d se sine om alio agete pdu
ce calore ꝛ luciq luce ꝛ s̄ig g° vol
sine om ꝛc.// 3° sic/ Si alq̄ a° pon̄
ta ḡuq actq h° ēē vt a°m ē qz om
alio cxpoito no pone tlis actq ſʒ pp°
h° no ē ponēd g° loz pz qz adcito bz
pom ta sine q no q tq nichil fat ad effm
sit actq m̄l... d° ca l° g° cōse q effis
no pt pom sine tali no det pom illud
ee cam cam// Ad pm dico q ḡnta ali
q° agecia q ccurit ad actu volit° pfco
ca tato plq mouit fforciq q°m ē cx
pte illoz vt sit actq vol ꝛ cu votas
adiuta gra ca maz ḡtuqꝫ diffile pt
vtruse age ꝛ actu vtruspu elice ꝛsis°ta
om diffi° ad oppom iclinati sit alq pz b
licz p statu 1° votas sine gra no posse
q° fac ꝛs°mis pt mīq i qd no posse vo
luntas d sin ma cu nalibz mimat° ad ua
diffitas pro stā isto tq potit angel q
meto dina gra potit a vote supari
Ad 2m q̄nto aq ies ꝛc./ Dico q i° ppo
no est va qz na i sola lita certa tat
ul plulz indigz i sua ulta opacoe q
ages i ma° p̄ita luciq qz tlc non
idigz ad h° q luceat ul q ponit i me°
recepiiuo luis ſʒ q ages pfcm i sua ac
tiac plulz i diget q i pfcm no ppt sin
i pfcoz ſʒ ppt pfcoz sine actio/ ꝛ licz de
a nllo depedeat i ee n° i opacoe ppt
i simte sine pfco tq cōsc no seꝫ q
actq vol° cōnit i gra sit pfcoz q
actq pcēus a vote sine gra licz aplibz
depedeat q aliq actq qz d pedz ex gra
ꝛ q°m ad h° ē m̄l... // Ad 3m dico aq°
ppos/ p° ē q h° gra no vz d. posito
pom. Si rsne a no pone° b i° a cōt
ta vpiq b pz de ilbis sacmetlibz ꝛ aio
nū volid v° gra q° deq cofert et
io i°sibilit° ponit dactaes cam sine gra
no// Sed a ē ista q gra no ē bona d

posito pom b. valet & no posito no poc
go a e ca b. pz qz positis alijs requisitis
Si velim palpebras aperire videbo co
lore in pariete et si velim no aperire no vi
debo & tm ista volicio no e ca visionis cum sit
q no qz cum sine ea si possit valere quia
vbicumqz aperie palpebre ceteris uniformiter
se hntibus videre p violenciam vel casu
ponerentur idem effectus reqz interesset Similiter est
de apposite lumine stube vel ligno in igne
i actu 1o gradu // 3o licet quia no valet
al posito pom b. et sine a no possit pom
valere go a e eius ca pz lumine enim i
medio pom sit a polo de rpot i esse
q sic fiat a polo de ad pntiaz polis & no
sine pntia eius sic e de effectu facti / tunc
sit lumine pntiaz pom no posset sine po
le & tm no sequitur q polus sit eius ca // Et ipso
licet quia no vz e bo a posito pom
b. valet & no posito no possit pom consimiliter
alijs positis go a e ca b. // In ipso est
q contraria ex isto q no e eiusdem evi
dencia iducta adeo pim plus vel ad
a ad caupet ad qz necessario ad effectus
po valet ne sit an ab ao possit pom
valere // Nunc restant aliqua dubia / primum
e an triqz volicio vel volicio cause
agmo creata sit principalis ca / no / q sic p
batur primo sic quicquid e ca vel actus imperati
a volunte & hic no est ii qz e ca vel actus
eliciti qz si n... est ca vel actus eliciti
nec est vel actus imperati ane pz p qualitates
3o de anima quo ex sic de chatis enim no
fit sine desiderio n sine intellectu & pq agens
anotim e duo intellectus & desiderium iste ei
due vires sunt motores de loco ad locum intellectus
& desiderium go quicquid e intelleg sine actus intelleg
e ca efficiens actus volitivi // Secundo sic dis
ponit intellectus requisita ad productionem alicuius ef
fectus sic / q sine illa talis si effectus na[tu]ra
produci no possit e ca eius i aliquo genere ce
go quicquid e talis forma vel volicio aliter no
possit voluntas sua i ingentium [illegible]

[illegible]
sic ii quicquid et te mi causa & mite vole
qz ad productionem 3o prone no est vel solido
que e qz dingz 12. & 17. de anima. e obi
dit q sic medio e a mente ita amor a
noticia & a mente / sed qz iaz bonum primo sic
Si quicquid facit ca volicio tunc voluntas mente
v. & eadem quicquid possit similiter i actu opposite
oppositos sequitur q agens non vale i passo
eadem disposito possit effectus contrarios similiter
quod e qz primum 7o metaphysice & i multis alijs
locis quia probatur qz q. idem quicquid primo est
ca alicuius actus eadem idem alicuius contrarius
sequitur oppositum qz & actus quicquid no e ca &
te eodem modo causat idem de primo & qlz alio
q ac i voluntate uniformiter disposita post
vel similiter causari actus contrarius pz p dingz
xy. de anima. dl c. d. / de duobus equaliter af
fectatis qz sic in duabus voluntatibus equaliter
dispositis omnino ceteris simul actus contrarius
ita et i eadem voluntate equaliter disposita similiter
post causari actus contrarius // Secundo sic crescente
ca alicuius effectus ceteris uniformiter se hntibus
p pom intenditur illius ce crescit ille effectus
sed crescente nota ceteris uniformiter se hntibus
no crescit actus voluntatis igitur ecc. n sit ca
sine q no de q nil ad pom a... pz de
anima pse ca vel sui effectus qz crescente
pse ca no crescit illa nota & similiter de
anima effectu ao ner e mistam n tm in
opposito velio instare quod in est / licet ecc
probatur primo / qz te magis vel gesses magis
diliges ceteris paribus quod no e verum // Secundo
qz te bonis ... intellectus actu q velles
esse / qz pono q notitia prescire velis di
ligere i gradu pari et in duple plus diliges
& esset actu q no eliciebat // 3o qz
te decrescente noticia decrescet actus volunt
quo ad 1o quo idem actus dependet ab 1a
// 4o qz te omnibus alijs uniformiter se hntibus
[illegible] efficiencia vel ma[illegible]
[illegible]

[illegible]
realit additos q' pri q' tūc ille gdus
advenies ex tercio solig noc vl qz ut
Bri ex sola noua efficie e pari rone p
cedēs cu sint eiusdē ronis 7 his gdibz
ipi pquus tō dilato ac p hoc ois dilato
qd ē euidēt fm 1a ultra q patz p
phm 2o ethicor de beatitudie vl similibz
sūt aliq actibz augent // 7o q' tūc
ie gdus additus contentis noe no libe
pducet 7 pquis nc pcedēs pari rone q'
sit ie acqrit ex augmto certis
pibus ita p dilato destrueret deinceps
te sola q / 7 pquis gdus deinceps a
sola q dependebat actio 7 pquis no
libe agebat 7 ita no simpl' meritu nc
demeritu // 3o arguit sic q omne indifferens
pt volutas velle vl nolle indifferens ig
intent q actus est volens 7 nullu aliud
indifferens hebat ipse q voluntas fecit inq
genitu q' id unu no erat indifferens sui
oppositi // 4o q' volutas pt aute intem
ab omi actualit quod velle intem
intendere ad nondu pquu actu sic
at no vr nisi ipa volutas sit pria q
in illius obi q // 7o sic q de est finis
intentus a toto pse ca efficiens in effectu q
cuiusqz s; no de fine intentus a voluntate 7 ab
agente nali q' voluntas libe facit fine
vl eligit vl agit oppositu s; nale agens
intendit tanq fine pximu nali istinctu
qmō qz p; S; ex em 2m phm mor
grave deorsu 7 leue sursu ad locum
finē nale igr vr q' idē eiusdē effectus
q'rere no possint agens nale 7 agens
libe in hoc unius pse ca 7 pquis nunc
nale agens est pse ca efficiens alicuius
voluntatis no conuenit // Ad pm q'rere q'
dicis ad ad quod q' pm no est ipole
sed q'm ad tercu dico q' pposicio pma   alicz
est q' agens nale pt esse ca particlar
efficiens q'mcq' sicut de cursu aliarum
[illegible]
[illegible]

[illegible]
cremen vl q'd // Ad 4m ad omnē actu
volutatis libe pductu vl pducendu reqrit
aliq cognicio pvia practica q ē po compa
rare vl equales compare s; q' vl diversa
// 3a dicta ista no no sufficit ad causandu
vl pducendu actu q'rens volutatis libe
sine alia no p; q' q'ritur
istis volitis libe elicita rq'rens dam
indicio s; eadē indicio no sunt consentes
volentes q're ig' istos volitos pcedit
dictu indiciu // Contra pposit est ista alicui
simpl' apphensio una sufficit cu volutate
alit 7 alit' continuata ad causandu istos q
rios actus q' sine ipsi libe volutatis p
ducunt a volutate sine vice p; p expmētu
Aliqd em pt esse volutati pmo valde
delectabile ita q' id apphensu simpl' sine
compone mouet aliqut volutatem aliq
inspect intē aliq deliberandu de 1o 7 pquis
p aliqd tpus acceptu in volute pt sibi
fieri detestabile 7 odiosu 1 talium q' p
simplice apphensio illius motu volutatis ad oppositu
actu s; no libe credo tn q' habet aliq
alia noticia causata p discursu vl aliunde si
causet caret naliter aliq actus q'mus
in natura // Ad ista p; ad 4m
Ad 2m dico q' pposicio sunt pulcrius
Pa ē ista ubi omis res alicuius effectus
naliter agit ad eventu alicuius causa
tercisit effectus certis pibz nc tn apparz
q' id eventu effectus sit totalit ab illa
ca s; ab omibz sociis agentibz ipi pro
lacz melioz alicuius causa // 2a ē ista
ubi effectus alicuius ca aliq agit libe licz
alie nalz agat no apparz ad intēoz
alicuius causa effectū intēoz esse 7 io q'
in anime libera volutas vero agit li
bere s; concurrens nalz agat no oz ad
intēoz q'mus actu volutatis intendi
// 3a q' p; conatu volutatis
actus volutatis intendet certis pibz illius
tn intēo sit de 7 q' talia itaq' no

solu volunt e ca illig intensioe
x^o q si votas vellet dilige aliqd aq-
dii dilcat ul a^o gradu no oz ex hoc
q diligat p^mo gdu sic ut de alijs ac-
tibq impatis sic ecc no oz q volutas ve-
lit unu actu h'ie q ipa hnd actum
h'eat // Ad 3m dico distigdo id. a^m s.
q volte posse velle aliqd q omne indi
ciud ul nolle pt inmedi id sine gsirve
aliq pvia inte9 psta ul impsta g^ie
e impole ul nec^ta aliq psta ul ipsta
gsirve g^ie e grc9 no tn pt sic vo-
lutas velle indim libe / h sic est p^m
nalr ad apphe.z aliuq dispoli^lis ta-
bilr^a nd dz q indiuz inte9 ic ht dico
duo / p^o q e ipole secludedo tn oez
actu volunt ad oppoz illig indiaj v-
bi inte9 u^m aliu actu gsitu h'eat ab
illo indio qz no libe ut dixi ut nalz
qz tale indim no cat nalz actu diffor-
me illi indio // Ad x^m dico q vis vo-
lutas possit aliter inte^m ab omni ac-
tualz cognito no tn pt gluez inte^m
ad aliq to(ta)lr ignotu h p^m ad disticte
gsicedis d'aliq^o cognito idistincte // Ad
ultimu dico q sufficit q finis inte9 a
ca phli qu pleb ee scivit sit sic sib
tori9 effecti sic dico ipoto q finis inte-
tq a volunte e ca sui acty final z no
e ad intetu a no^a ul obo ul h'itu gbz
vo^tas vti^r ut instruit in opone sua
g'm dui e dy obiu sit ca voliconis
ul nolicois i aliq^o gnie ce pual / dico
q no pbat sit id nd est ca volicois
ul nolicois q^o nd posito nichilomi9 possz
volico ul nolico h abo desito manete
cade gsirve q plus volunte ekit se
hnte nichilomi9 possz poni volicio ul
nolicio g^o // g'o qz no inq dilco pt
cavi sine obo q dilco h delca^o pt
cavi sine obo ura d'impleit d'letam^z
q no sint z no eius ml pt cac g^o
z^o qz ivisa dilige possimq cognita
nequaq h h. dmgq sed illud qd no
fuit visum aliq intuo^e nichil ca

cont qz volicois vti^te obiu e ca i
z nolicois nd vtifice z^o phus z^o d^e a^a
z qui^tor gto g.e. point ordine mone
ciu z motoz in motu p(ro)ximo i alis
in loco dicte q p^mu movens no mo
tu e obiu appeti^le movens at motu
qd est in eis e vitus appeti^va z z^m
gmeiz i homine e intel pctu et
volutas h'et ei movet ab appeli ex
z vltq movet ac^u aial in loco / h
z^m est corpq aialis qd mo^z z no mo-
vet ig^r expresse phi d. pedz q volutas
mo^r ab obo z hc no nisi ad cavsa
actq volunt g^o // z^o delca^o ab
obo ca^r ig^r z dilco / gna pz qz de-
lcaco ul est dilco ul ab eod ca^r aus
pz / tu qz als q's tn d'lcari i abse-
cia delcabil possz sic in cius pncia
q'tc qz p cclsc. c. z. hc^r q p(er)
obo delcabili pns^o s^r delca^o hc
nd vr nisi qz obiu est ca d'lco^is p(re)se-
no sufficit dice q obiu e ca delcacois
p(re)sene / qz p^o rethor^ce d^t phus q delca
cois delca^le e ca // Ad p^mu nc^o gnaz
nec e simile pco q obiu dilcois bn
fice e ca eiusz vtifice z no vtifice
no sic ad obiu // Ad z^m dico q obiu
ptato dici^r mo^r z vo^te qz gcurit ad cavdz
sui apph^ez q' apphesioe mo^r volutas
// Ad z^m nc^z aus // Ad pbom p^ma
gcedo q si remanet omo eade apphe-
sioe in abscecia obi q i pncia cavet^z
eade dilco // Ad alia pbom dico q
v^o cclsi^t phus magis vi^r attribue ca
lcale delcta^cois h'a^ci s. i^a obi delcabilis
h'ati / z qu impba^r illa vi^o expimo
rethoice dico q aliqd obiu e ca incta
delcacois i q^m tn est ca i incta excepto
obo icito s deo ut dcm e // z^m du^m
e dm volunt ... h'ois viatoris pq
[illegible] ... libe nolic[illegible]

effectus i. causa que est prima et determinativa omnium
aliarum causarum vel partialium inter illas sed vo-
luntas est huiusmodi causa respectu liberi actus sui igitur antecedens
patet. Secundum probatur quia eadem notitia stante potest
voluntas velle vel nolle pluries eodem obiecto ita
deducto quod voluntas possit hoc patet ix° metaphysice
in textu alias inter simul intellectu contraria ut ibi
deducit philosophus // Secundo sic illud est causa principalis
causa actus per cuius actionem redditur commendabilis
vel vituperabilis magis quam alia concausa causa est
principalis illius effectus sed per actum suum vo-
luntas est magis laudabilis vel vituperabilis
quam concausa alia causa ergo antecedens patet quia magis videtur
esse actus in potestate illius qui habere debet propter eo lau-
dem vel vituperium quam in potestate illius qui non
debet habere / et ideo dicit philosophus quod nullus laudatur vel
vituperatur nisi pro hiis que sunt in potestate sua. Secundum
probatur quia meritum et demeritum consistunt in voluntate
igitur etc. // Contra voluntas non est activa sui actus
igitur non principalis causa eius quod patet probo antecedens quia id
quod indeclinatum est [illegible] oppositum [illegible] huiusmodi
non agit nec concurrit agens declinatum quia ex quo
est indeclinatum non potest concurrere ad actum nec declinatur
sed voluntas est huiusmodi cum sit in potentia ad velle et
ad nolle [illegible] ad declinans et dicit [illegible]
Item si voluntas esset effectiva sui actus sequitur quod vo-
luntas beati posset in iuste velle sicut voluntas
viatoris consequens falsum / probo consequentiam capio aliquem
actum voluntatis malum sicut est odium dei si vo-
luntas est tunc activa illius actus ex natura sua propter
posset causare actum illius remotis ceteris concurrentibus
vel impedientibus [illegible] / ista propositio patet de aliis
causis activis quia si ignis [illegible] natura sua quod posset
calefacere lignum propter hoc illud [illegible] sua natura
quod possit calefacere lignum debite approximatum
nisi impediatur [illegible] quia quod inest alicui
secundum naturam semper sibi inest ut videtur haberi ex philosopho
sed ex parte passi certa [illegible] quo ad approximationem
vel dispositionem ad voluntatem beati vel dampnati sicut ad
voluntatem viatoris ad hoc quod [illegible] cognoscatur per
[illegible] et voluntas [illegible]
[illegible]

est simplicium ergo // Item si diceretur quod voluntas
beati impeditur ne possit omnes tales actus causare
quos potest voluntas viatoris sequitur quod ad impedimentum
illius quod naturaliter inest esset etiam continua aliquid
violentum quod est impossibile quod est contra philosophum primo phisicorum
// Confirmatur quia tale actum causare potius actum
meritorium vel huiusmodi inest voluntati ex
suis naturalibus quia secundum magistrum voluntas ex
sua conditione per hoc habet posse peccare sic ergo
illa potentia sit potentia activa et naturaliter inest vo-
luntati per [illegible] quod non inest naturaliter voluntati
potest tolli ergo per gratiam et beatitudinem non tollitur
posse peccare si voluntas activa sic habeat ad
tales actus // Ad primum dicitur quod duplex est in-
declinatio quedam est ex parte agentis quedam ex parte
materie et passi tunc dico quod id quod est indeclinatum
[illegible] potest per se declinare [illegible]
[illegible] sicut patet de [illegible]
indeclinata non [illegible] sicut est activum 1° de
voluntate quia libere potest se declinare etc. // Ad
secundum potest dici quod duas propositiones / primo omnis
viator potest peccare et possibile est quod viator non
peccet // Secundo est quod quilibet beatus potest peccare sed
non est possibile quod aliquis beatus peccet [illegible]
// Aliter potest dici quod duplex est potentia quedam propinqua
quedam remota sicut in proposito potentia peccandi est
duplex quedam propinqua quedam remota / potentiam propinquam
ad peccandum habet quicumque est in tali dispositione quod cum
omnibus illius dispositionibus stante quod ipse peccaret
sicut ille qui est [illegible] caritate dicitur habere potentiam
propinquam ad peccandum vel etiam ille qui est in dispo-
sitionibus quibus [illegible] peccare [illegible] tamen
alium dispositio dei ordinata tales dispositiones
[illegible] dicitur habere potentiam
ad peccandum / potentiam vero remotam habet ille qui potest
peccare non tamen possibile est dispositione dei ordinata quod
ipse sit sic dispositus sicut est [illegible]
vel quod admittat dispositiones [illegible] quod beatus
habet potentiam peccandi // Aliter dicitur et hunc credo
[illegible] quia capiatur alius actus
[illegible] est odium dei / dico tunc quod
non est [illegible] voluntatis [illegible] liberum / sed
[illegible] quod voluntas eliciat actum malum [illegible]
[illegible]

q volu[n]tas contraria sua sit videm[us] p[otentia]m elici-
endi actu[m] et ei[us] opposit[um] // Dico q[uod] si intelli-
gat[ur] contraria sua sit q[uod] sit p[ro]prietas ei[us] sic p[ro]p[ri]o
e f[alsa] q[uia] tu[n]c semp[er] co[n]veniret natu[rae] / Si aut[em] intell[igatur]
contraria sua sit q[uod] de p[ro]p[ri]o statu r[espectu] p[ro]p[ri]e or-
dinat ut tale p[oten]tiam h[ab]eret sic co[n]cedi p[otes]t
s[ed] ex h[oc] no[n] seq[uitu]r q[uod] simpl[icite]r insit volu[n]tati q[uia]
sed natu[ra]e p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]etates h[ab]et inquam cor[rup]t[ionis] q[uod] infuit illi
p[ro] p[ri]mo statu no[n] t[ame]n p[oten]tiam sic corruptibilitas est
ul[terius] r[espectu] e h[ic] de volu[n]tate h[abe]m[us] potestas de
liberi[tatis] a r[ati]o[n]e no[n] e potestas natur[alis] ut s[ed] [secundum]
Hugo[nem] p[er]tinet ad libertate[m] arbitrij s[ed] imp[er]f[ec]tio
no[n] composita volu[n]tate sine libertate arbi-
trij p[ro] statu q[uo] no[n] sit violentia aliq[ua] volu[n]-
t[atis] s[ed] magis p[er]ficitur volu[n]tas et libertas sua p[er] ab-
lac[i]o[n]e[m] talis po[testa]tis ut p[ro]bat Hugo de s[ancto] V[ictore] et
r[ichardus] h[anssel]ling. Ox. d[ist]. h[oc] r[espectu] ad ar[gumentu]m
// Ad ar[gumentu]m p[rinci]p[a]le dico q[uod] c[ommen]tator loq[ui]tur ibi de
ca[usa] co[n]ting[ent]e e[qua]l[ite]r ad actu[m] et contrarium ut
actu[m] ex volu[n]tate et dico q[uod] ca[usa] co[n]tingens
eq[ua]l[ite]r ad tales act[us] e passiva ca[usa] sic s[ed] q[uod]
ad hoc q[uod] p[ro]ducant tale actu[m] requi[ri]tur q[uod] p[ro]
patia[tur] et recipiat aliq[ua]m dispo[siti]o[n]em q[uod] sit ca[usa]
p[ro]p[ri]nq[ua] alicui[us] actionis et ita o[porte]t q[uod] vo[lun]tas p[ro]
q[uia] e ca[usa] co[n]tingens eq[ua]l[ite]r ad actu[m] et contrarium
si deat actu[m] p[ro]ducere op[ort]et q[uod] h[ic] sit
recipi[en]d[a] aliq[ua] pa[ssi]o[n]e[m] s[ed] vo[lun]tate[m] / s[ed] no[n] o[porte]t q[uod] vo-
luntas recipiat illa[m] volu[n]tate[m] tolle[re] ab a[li]o
ut h[oc] dicit c[ommen]tator s[ed] p[otes]t illa[m] h[ab]ere a se
saltem p[ar]tialiter etc.

6 q Utru[m] solo d[e]o sit fruend[um] et vi[detu]r
q[uod] no[n] q[uia] a[lia] a d[e]o est fruend[um] e[rgo] no[n]
solo d[e]o q[uia] ma[gis] nota e a[n]te[cedens]
p[ro]ba[tu]r sic / dilect[us] alicui[us] alteri[us] a deo p[otes]t vo-
lu[n]tate[m] satiare e[rgo] a[lia] a deo e fruend[um] q[uia]
nota e co[n]ti[nu]ens a[n]te[cedens] p[ro]ba[tu]r q[uia] q[uia]n[do] act[us] a[li]cui[us]
po[tes]t sic se h[ab]ere q[uod] vni[us] est act[us] p[er]fectior
si vni[us] p[er]fect[us] p[otes]t volu[n]tate[m] satiare et mag[is]
p[er]fect[us] h[abe]t p[otes]t s[ed] dilect[us] q[uo] dilig[itu]r c[ri]atura
p[otes]t esse p[er]fectior dilectione q[ua] dilig[itu]r deus
ca[usa] act[us] vniu[s] sit finit[us] et vni[us] d[iv]ini p[otes]t
alt[eri]us intensio / Confirma[tu]r q[uia] si vni[us] act[us] vo-
lu[n]tatis d[e] v[er]o d[e]o p[otes]t volu[n]tate[m] satiare e[rgo]
... act[us] ... c[re]atur[a]e et tantu[m] p[otes]t intendi q[uod]
... volu[n]t[atis] ...

p[oten]tiam satiare volu[n]t[ati]s ... e[rgo] ... solo est
fruend[um] aliq[ua] o[mn]ia alia ordina[n]tur et ip[su]m ad
nichil ordina[tu]r solu[m] d[eu]s e huiusmodi // Ad e-
videntiam q[uaestio]n[is] est sciend[um] q[uod] h[oc] nomine fruitio
accipit[ur] multipl[icite]r / Uno m[od]o p[ro] o[mn]i actu q[uo] a[li]q[ui]d
accipi[tur] p[ro]pter seipsum r[espectu] sic vtendo h[oc] nomine
sic m[odo] e[ss]et co[n]ced[en]d[um] q[uod] bruta fruu[n]tur cibo suo u[nde]
Hugo d[ist]. 3. q. 28. / fru[u]ntur cibo et q[uia]l[ite]r corporali
volu[n]ptate co[n]tinuantur et bestie // Alio m[od]o capi[tur]
p[ro]p[ri]e h[oc] nomine fruitio p[ro] actu volu[n]t[ati]s quo
a volu[n]tate accepta[tur] aliq[ui]d p[ro]pter seipsum et r[espectu] sic
capit Hugo p[ri]mo d[e] doct[rina] [christ]iana c. 2. d[e]
frui e alicui amore inh[er]ere p[ro]pter se / et iste
amor e duplex q[ue]da[m] deliberat[us] q[ue]da[m] i[n]-
deliberat[us] et natural[is] r[espectu] ita duplex est frui-
tio volu[n]t[ati]s vna deliberata / alia seq[ue]ns
natural[em] app[re]hensio[n]e[m] obi[ecti] // fruitio deliberata e
dupl[ex] / q[ue]da[m] vltimata / q[ue]da[m] no[n] vltimata
fruitio deliberata no[n] vltimata e amor q[u]o
res aliq[ua] accepta[tur] d[e]o ordina[tu]r volu[n]tati p[ro] in-
te[rmin]a accepta[tu]r dico p[ro]pter seipsa[m] ut tu[n]c accep-
ta[tu]r ta[m]q[uam] finis vltim[us] h[oc] ita acceptat[ur]
e[ss]et si nichil aliud p[re]sentar[etu]r volu[n]tati p[ro]pter q[uo]d illa[m]
vell[et] acceptare isto m[od]o frui[mu]r passim
vtentib[us] ut dicit mag[iste]r h[ic] p[ri]mo dis[tinctione] p[ri]ma c. vl[timo]
/ Fruitio deliberata vltimata e amor quo
res aliq[ua] accepta[tu]r a vo[lun]tate p[ro]pter seipsa[m] et no[n]
p[ro]pter aliud et accepta[tu]r ta[m]q[uam] finis sic q[uod] ibi
p[oten]tia vo[lun]tatis sine fin[e] et ista e p[ro]p[ri]e frui-
tio et sic sic int[en]do vti h[oc] nomine fruitio et
in h[o]c q[uo]d v[er]u[m] sit accip[i]t Hugo p[ri]mo d[e] doc[trina]
[christ]iana c. Si no[n] in h[oc] p[ro]f[essi]o[n]e stetis a[rgumentu]m p[ri]ma
... sine in ea pones lete tu[n]c v[er]e et p[ro]p[ri]e
dic[er]is frui q[uia] no[n] e fruend[um] n[is]i ...
i[n] summo et i[n]commutabili bono // Ista aut[em] co[n]-
[su]mmata fruitio vltimata deliberata e dupl[ex]
q[ue]da[m] illicita et i[n]ordinata ut q[ua]n[do] a[liqui]s fruit[ur] i[ll]o
q[uo]d no[n] est fruend[um] vnde Hugo d[ist]. 3. q. q. 28.
sua p[er]versitas e frui vtendis et vti fruend[is]
// Q[ue]da[m] e licita et ordinata et ista e dupl[ex]
q[ue]da[m] ... Hugo p[ri]mo d[e] doct[rina] [christ]iana

[illegible] per quam [illegible] ... fruitionem, et
eadem fruimur cupimus. Quaedam est fruitio proprie
dicta. Augustinus 10 de Trinitate c. 26. Fruitio est
cum gaudio non iam spei sed rei. Capio
igitur fruitionem pro fruitione deliberata qua quis
aliquo modo fruitur tamquam fine sive licite sive
illicite. // Secundo sciendum est quod iste terminus usus
capitur dupliciter. Uno modo pro quolibet usu quo bona
res utitur. Uti aliqua re est capere in ista materia
cuius usus bonum ipsum quod bonum est. Secundo
capitur pro actu quo aliquid assumitur in facultate
voluntatis vel usurpatur. Isto modo capit Augustinus 10 de
Trinitate c. 26. Uti est assumere aliquid in fa-
cultate voluntatis. Non est omnis qui utitur fruitur.
Alio modo capitur proprie pro actu quo aliquid assumitur
in facultate voluntatis non propter se sed propter aliud.
Et sic volo capere. Et sic capit Augustinus de doc-
trina christiana 1 c. 4. Uti enim adest quod diligitur cum
delectatione sed tenemus gaudium si tamen peccatum tu[illegible] et ad
aliud [illegible] perveniendum cum retulerit utcumque ea.
Iste usus est duplex. Quidam licitus et or-
dinatus, de quo Augustinus 1 de doctrina c. 8.
Uti non est idem quod in usum voluntatis afferre ad
optinendum id quo fruendum. Alius est illicitus et
inordinatus, ut eo quis utitur alio quo utendum
non est. His visis pono conclusiones. Prima conclusio est
ista: ad assumitur in facultate voluntatis quo voluntas
non proprie utitur nec fruitur sic quod non acceptat
propter finem ultimum nec propter aliud et actus quo aliquid sic
assumitur voluntati est vel fruitio non ultimata vel
actus medius inter fruitionem proprie dictam et usum
proprie dictum. Haec conclusio probatur primo ex eo
ubi Philosophus vult quod aliqua sunt eligibilia propter
aliud, quaedam autem propter se et non propter aliud,
alia autem propter seipsum et propter aliud, ut dicit secun-
do [illegible] quod et dicitur quod est propter seipsum est per
se [illegible] quod propter aliud aliter et numquam
propter aliud eligitur. Et his quod est propter quod et propter
hoc eligibilius et simpliciter utique prius quod per
se ipsum eligitur semper et numquam propter aliud tale
utique felicitas [illegible] [illegible]. Sic autem

[illegible] quod [illegible] ipse [illegible] non fruitur ipse igitur [illegible]
patet quia motus pietatis potest ei subveniendo esto
quod [illegible] non faciat propter deum nec propter bonam
gloriam sed propter ipsum motum pietatis naturalis. Secundo probatur
quia si faceret proprie usus vel licitus vel illicitus.
Si licitus igitur vel propter deum vel propter aliud finem
licitum non. Illicitus quia propter nullum aliud finem
facit nisi propter amorem pauperis. Nec est ibi
fruitio proprie dicta quia tunc posset ibi alius a deo
esset, tunc actus malus et illicitus. Et sic potest
carere dando elemosynam pauperi pietate
naturali motus quod videtur falsum. // Tertio sic: quia aliquis
potest diligere seipsum et amicum quadam dilectione
naturali vel carnali et non propter deum nec propter fi-
nem aliud nec tamen propter finem ultimum. // Contra
conclusionem arguitur. Primo sic: non est in voluntate motus ab aliquo
obiecto nisi secundum affectionem aut iustitiae vel commodi
et talis est proprie actus utendi vel fruendi. Consequentia
tenet. Probatur per Anselmum de casu diaboli c. 14
ubi dicit de primo angelo quod prius quam omnino
velle potuit iustitiam aut commodum putatur. Item
per eundem de concordia dicit quod voluntas quae est
instrumentum movetur duabus suis affectionibus sive
quibus cum instrumentum movetur facit et ex istis duabus
descendit omne meritum vel demeritum sive bo-
num sive malum. Item dicit de casu diaboli
c. 13 in more proprio quia omnis motus quo movetur
secundum affectionem iustitiae vel est propter finem simpliciter vel
propter illos qui sunt ad finem. Si propter finem ul-
timum est amor amicitiae et per consequens fruitio
proprie dicta vel actus fruendi proprie dictus quia non est
actus voluntatis propter finem ultimum nisi sit in
amore amicitiae. Si autem propter illos quae sunt ad
finem ultimum est actus amoris concupiscentiae et
per consequens actus utendi quia ista sunt diligenda quo-
modo secundum affectionem commodi probatur. Fruitio proprie
dicta vel usus quia secundum Augustinum de doctrina christiana
c. [illegible] unde iustitia non potest voluntas nisi ad
quod ista affectio inclinat et per consequens propter illum
ut non sit maxime et per consequens propter illum vel
est fruitio proprie dicta vel usus. // Secundo sic:
omnis actus inordinatus vel malus voluntatis
[illegible] ad aliquem est fruitio vel usus [illegible]

igr̄ ⁊ omnis actꝰ virtuosꝰ igr̄ ⁊ quilꝫ actꝰ pꝫra
gna tet qꝛ vide² vero viꝫ ⁊ c̄. qꝛ omnis
actꝰ vl̄ ē virtuosꝰ vl̄ viciosꝰ ⁊ sed aūs
pꝫ pᵒ p bt̄m augꝰ dꝫ q. 27. Omnis
naqꝫ puisitas que dicitur volunt l̄ ē frui
vtendis ⁊ vti fruendis / ⁊ it̄m 18 dac. c.
Nō ē aliq vita hominꝫ ita culpabil̄ a' vito
sa qm̄ male vtens ⁊ male fruens // 7ᵐ nᵐ
pt qꝛ nolle volunt l̄ anch̄ int̄ fruitioꝫ
ꝑe diuid ⁊ vsu ꝑe diuid igr̄ nec velle
gna tet qꝛ eadeᵒ qᵒ posset putari voᵗ
obm̄ aliqd pt poss putari obm̄ oppoᵐ tud
a quibꝫ circumstanciis opposit ⁊ p quas vo
luntas posset illud velle tali volicone
s aūs pꝫ qꝛ nolle ē ab actꝰ volᵗ īquo
refugit disquencies vl̄ appꝰ discꝰ nisi
qꝛ aliqd ē qd amat ꝑe qꝛ id refugit gᵒ
omē velle ē actꝰ vtendi ꝗ ꝑe dictꝰ nec
actꝰ fruendi // Ante qm̄ videam ad ista ar
gumenta pono ⁊ aꝫ qoꝫ / que est ista nō
quibꝫ actꝰ delibatꝰ quo quis diligit
creaᵐ nō ꝑe fine vltiᵐ s ꝑe seipm̄
vl̄ ꝑe ad adeo ē actꝰ illicitꝰ pbat²
ab pt diligē seipm̄ vl̄ amicū i affecc
cartali ⁊ nō ꝑe dm̄ ⁊ tn̄ nō illicite gᵒ q̄na
pꝫ aūs pꝫ p augꝰ i qdā omel' iam
sit nō nulli qui pxīos diligunt s tn̄ i
dilectos pmia nō assequu² qꝛ amorꝫ suū
nō spūal̄ sed carnalr̄ impendūt // Cᵒ ar²
pt faciens bonū opus exognīe ⁊ nō ꝑe
malū fine nᵗ circustancia mala nō pecat
s proximū s p affcm̄ ꝗgitacōis ⁊ caruis
qꝛ by eū i char dilecōe sancta eloqa nō
ꝗdicunt qui nimirū ⁊ pximos diligunt / s tn̄
i dilectos pmia nō assecu² qꝛ amorē
suū nō spūal̄ s carnalr̄ impendūt // Cᵒ ar²
pt faciens bonū opꝰ exognīe ⁊ nō ꝑe ma
lū fine nᵗ circustancia mala non pecat s
diligens proximū ꝑe seipm̄ nō tn̄ tanq
fine vltimū facit bonū opꝰ exognie ⁊
nō ē ūrlᵐ qꝛ qᵒ faciat ꝑe malū fine
nᵗ vir² circustancia mala qꝛ nō circustancia
finis vt dcm̄ ē nec defectꝰ caritatis fu
[illegible]

seipm̄ caritatis nō ⁊ ꝗ̄ omnis actꝰ malꝰ
vl̄ omis actꝰ peccatū esset ꝗ̄ multoꝝ qd' ē
fm̄ nᵗ pt dici qꝛ debet id diligē ꝑe de
um ⁊ ꝗfste i deū qꝛ nō plꝰ tet aliqd
diligē qm̄ qꝛ ipe diligit ꝑe deū qm̄ sep
diliḡe deū / s nō tet² diligē deū sub ee
actuᵗ qm̄ diligit id adeo ꝗ̄ naūte sub
go ⁊ᵈ // Contᵃ qoꝫ arᵗ pᵒ pt / omnis
defectꝰ circustancie i ꝗ̄pite ad aliqd bonū
facit actū malū s circustancia finis ꝗq²
ad actū morᵗ bonū igr̄ ꝗtinuꝫ defic
ē actꝰ malꝰ pt ē i ꝑposito qꝛ tali nō
s fine amoris amiticē go / Cᵒ pt p glo.
sup id ps Ro. 6ᵐ / nō em̄ qd volo bo
nū hoc ago vbi dicit² qꝛ velle ñē ꝗsit²
ad velle vitꝫ vl̄ velle gīe subveniat
qꝛ velle vitꝫ fugt ⁊ velle ñē libet / ex
ista em̄ auctē pꝫ qꝛ volᵗᵃˢ pstatu pūi
nō pt pmouī aliqᵒ motu nali i qm̄ pt
ꝝm inclinacꝫ cupitᵗ vl̄ caritf ⁊ p q̄ns oīs
talis actꝰ ē bonus vl̄ malꝰ si pcedit ex
delibacōe na inltᵈᵇ i inste vult qꝛ iustū
ē vt dt mgr̄ li [illegible] ⁊ dis d. p dmo
nes volūt qd bonū ⁊ iustū ē nō tn̄ boᵃ
uote nᵗ bne volunt pt ē i ꝑposito qꝛ
talis amor nō pcedit ex boᵃ caritᵗᵉ igr̄
ex cupitᵉ exqᵒ nō iniciā² pgīaꝫ // 3ᵒ ar²
p augꝰ qᵗ Julianū vbi a. it ꝗ̄ qꝛ actꝰ
ꝗfidelis sep ē pctm̄ ⁊ si induit paupem
⁊ famelicū pascit tn̄ ē qꝛ id qd fit ad
vite sue fine sue ꝗfidelitᵉ ordinat ⁊ digoᵗ
go eadē rōe actꝰ fidelis si nō ordinet²
⁊ regulē. ad debitū fine ē pctm̄ cūnaᵐ
pt ꝑposito go // 4ᵒ ar² p augꝰ ꝗ̄ moribꝫ
eccie vbi ait qꝛ vitꝫ ē ordo amoris go
qd ꝗ̄stitut rectꝰ ordine amoris ⁊ ad qᵒlꝫ
aliud adest fuet ꝑe dm̄ diligendū vl̄
ar ꝗ̄stituit ꝗ̄tute nisi viciū igr̄ ⁊ talē
est viciū // Pro solucōibꝫ istaꝝ ⁊ a. qᵒ ꝗ̄ſ secūd
qt qoꝫ [illegible] qꝛ aliquis diligimꝰ
[illegible]

ex cari^te uel qr caritate sic qn proximu dilit^r
ab aliquo bono ut ppt deu / s3 ppt fine aliu vt
qr cognat^s uel qr benefactor uel ppt seipm et talia
diligu^r no meritorie uel demeritorie / aliq^n ex
diligu^r qr cari^te vt qn qr preceptu dei et
talia diligu^r demeritorie ex quibz pcciu^r tn
P^o quecuqz diligit a^d adeo tamq fine vltimu
demeret^r qr diligit i^d qr caritate // 2° q
q diligit proximu sic q sed ex qr q alt^s
eu no diligit // 3° q i casu pt qd dilit et
proxi^m no ppt deu sed ppt fine vltimu
aliu uel ppt se et no peccat qr ut dcm est
car^e eloquia no conueniunt // Ex istis ad p^m
argm qr et i^lz quoz neo a^oez no eni oz
q fricacio barbe uel leuacio festuce qn
no fiunt ppt bonu fine sic actus mali sed
bene vm est q de facto circumstancie i aliquo casu
ad q obligatur eliciens actum i^m redderet operante
malu no ex qr q sit operatur nisi actus sic
vel malus ex genere / s3 ex qr q omittit
actum tenetur // Ad 2^m dico q finis pt
capi p fine vltio et tal finis e tenu^a cuiqz
actus meritorie boni no at cuiqz actus boni
moral^r s3 multi alij ponunt esse fines talium
actuum i pposito ipse proximus ul proximitas
carnalis ul virtut^o beneficij sic fines suffi^tes
ad reddendu actum ualde bonu / Ad 3^m dico
q glo^a vult dicere q intendo ho ualde vt^r
remunerari ad diligendu i^d ul aliquid qr p
ceptu dei et nisi gra inuet eu peccat
vt dixi no q quecuqz delecto q a^d adeo
ul ppt se ul no ppt deu diligibilis est qr
preceptu et no nego quaz qr instat^r q vo
luntas no possit mou^r nisi motu caritatis
ul cupiditatis concedo bene q qs iniustu velit
i iuste sed hoc no e in pposito // Ad 3^m dico
neo ans i casu acti quo s infidelis fit
qr ppt malu fine hoc ide concedendu de fi
deli q^n aliquid faceret ppt malu fine
Ad 4^m neo ans / s q hic actus dfruit
[illegible]
[illegible]
[illegible]

q diligere qulz aliud adeo qr dcm est
vitiosum s3 no oz q qulz actus quo diligit^r
a^d adeo et no ppt deu sit vitiosus qr pt
ee bonus ex genere et no male circumstanc^e
// Ad pm qr prima quoz dico q duplex e
iusticia quedam e moral quedam e meritoria et
ad argm n^a volitis et^c. vm e ul iusticie
moral ul meritorie ul commodi vn q q
vult hoc deliberate ul vult q appetz pbi
quando ul iustu moral^r ur^d^r volitu sic^d
ees e aliquis bonus ex genere et bonu meritorium
et neo minore / Ad pbacionem ons maioris
quo mo^r et^c dico q talis actus est bu
scedus qst ad fine et neo quaz ig^r e maior
vtendi pp^q et cu dici^r q ullus actus vo i o
meritor^o s3 ac pt ee iustus iusti^a morali
q no est vsus ppe dcus // Ad 2^m ne^r ans
primo vt dcm est in casu hoc peccaret di
ligendo i^os ppt se no tamq fine vltimum
// Ad auctem augustini dici^r q intelligit qn
casu in quo debet vti aliquo fruit^r eo ul
fruicione vltrata ul no vltrata ipse peccat
similr qn vti^r eo quo frui debet ut^r
oz q animus peruersus sit qn fruit^r frui
cione ppe dcta vtendis et qn vti^r vsu ppe
dcto fruendis licet eni hec cplz sit
puersum totali^r no tn pueritas e talis
et eodem mo dico ad alia auctem // Ad
3^m nego quaz et^c qr e qr omne nolle
volunt^s est actus vtendi qr respicit ppt
aliud dilem s3 no omne velle e actus vte
di ut omne velle est actus fruendi si tn
esset aliquid alim q voluntas posset nolle pp
seipm sic forte est iniusta et tuere^r
aliis tenet^r qr i^d qd assumi^r ad pbacionem
eius vz q nunq voluntas respicit aliquid a^d
magis dilem // 3° quo est ista n^q actus
eternitatis e licite fruenda olim et lo^r de fru
icione ppe dca pba^r p^o sic / illo no e
licite fruendu qd no e olim beatificum
pz qr solo obo beatifico e fruendu s3 n^q
actus vol^tis creatus est olim beatificu [illegible]
[illegible]

facitur sicut patet consilio tertio // Secundo sequitur ex illo
quod propter utendum est propter fruendum, sed quolibet actus
ab actu beatifico est propter utendum ergo etc. Minor
probatur quia oppositi eiusdem rationis sunt actus
eiusdem rationis relative, sed actus bonorum sunt eius-
dem rationis ergo utrobique est fruendum vel utendum
sed non fruendum est actu alterius beati sed uten-
dum, unus enim beatus frui non debet actu alterius
sed uti ergo utrobique utendum est // Tertio sequitur nullus est
licite obiectum beatifice fruitionis vel cuius amor vel de-
siderium est fruitio licita, quia tunc quandocumque
desideraret visionem vel fruitionem beatificam simul
frueretur licite quod est falsum quia existens in peccato
mortali eam simul desiderat dampnabiliter, desiderio quo
et tamen non fruitur licite quia tunc diligeret deum
super omnia quod est falsum quia patet quia nullus fruitur
licite sine caritate data vel diligat deum
super omnia // Contra quartum quia nullus amor con-
cupiscentie fertur immediate super rem concupitam vel
super habitudinem rei sine actu quo res habetur
sed talis est fruitio et amor concupiscentie igitur non
fertur immediate super deum sed super actum quo
deus habetur. Antecedens patet inductive quia qui diligit
cibum concupiscit ipsum obiectum suum immediatum non
est cibus sed est actus quo habetur comedendi. Minor
probatur quia fruitio est actus voluntatis dei habiti
ergo voluntatis illius quo deus habetur et per quem concupiscit
// Secundo sequitur fruitio succedit desiderio vel spei
et obiectum desiderii et fruitionis, sed desiderii est
visio actus quo perpetuo habetur deus et non visio dei ab-
solute non enim deum desideramus nisi quia desideramus
eum videre ergo fruitio non est de deo absolute
sed de beatifica visione ipsius // Tertio sequitur solo
illo quod propter se diligendum est et nihil propter aliud
fruendum est sed felicitas est huiusmodi quia tunc est
actus creatus ergo. Minor patet per Augustinum // Ad primum
q quod sequitur de minori, minor est necessaria quia amor
amicitie est perfectius et nobilius ad probationem
quarti quod fruitio est voluntatis dei habiti vel in re
vel in spe et necessario quando igitur est voluntas actus quo
deus habetur sed est voluntas dei qui illo actu habetur
// Si autem arguitur simul delectatur illo actu
[illegible] illo fruitur dico quod illo actu delectatur non
[illegible]

cum deo // Ad secundum dico quod fruitio non succedit
desiderio viatoris quia est spei quia succedit fidei
sed succedit amori viatoris ergo deus in se diligitur
propter se quod est aliud ab actu desiderii quo quis
desiderat videre illius amorem fruitionem viatoris et fruitionem
comprehensoris patet et idem obiectum sed deus // Ad tertium nego
minorem et dico quod perfectius intelligitur quod non est diligenda
propter actum aliud sed propter deum nec sicut nec
// Et quarto quod nihil aliud a deo est vel esse potest obiectum
licite fruitionis probatur sola res eterna est vel
esse potest obiectum et licite fruitionis sed nulla alia
a deo est eterna ergo. Maior Augustini libro de doctrina
christiana c. 26 a deo est in omnibus rebus ille
sunt tamen quibus fruendum est que eterne et immutabiles
sunt // Contra illam conclusionem arguitur primo sic: omni
illo fruendum est quod potest appetitum voluntatis sa-
tiare, aliud a deo est huiusmodi ergo. Antecedens patet quia id
quod satiat appetitum voluntatis affert sufficientiam omnium
bonorum et commodorum et aufert omnem in-
digentiam aliter non satiaret et in omni autem tali
consistit beatitudo // Item secundum Augustinum de trinitate libro 2
in beatitudine sunt omnem statum est sufficientia omnium bo-
norum bonorum aggregatione perfectus igitur illud quod
satiat appetitum voluntatis est beatitudo et per quod
illa est fruendum sed Minor patet quia capio aliquam
in patria quod beatitudine fruitur deo certum est quod vo-
luntas illius est satiata, alioquin non esset
beatus capio tunc quod voluntas creata illi in naturalibus
[illegible] voluntas potest diligere caritatem ita intense
sicut prima diligit deum et tamen in eius dilectione
delectatur et tantam habet complacentiam in se sicut
prima satiatur // Secundo quia patet quia in eadem
dilectione et delectatione sua prima satiatur sed
secunda tantam dilectionem et delectationem habet sicut
prima ergo etc. Minor probatur quia sit prima voluntas a b.
secunda b. obiectum a sit c. vel igitur obiectum tamen
diligit c. et delectatur in dilectione c. sicut
a deum vel plus vel minus, si tamen vel plus
propositum. Si minus et non infinitum minus
sit igitur quod in quadruplo [illegible] augeatur voluntati
b. omni [illegible] bilis quod c. et sic

g° in quorum plus delectatur in dilectione d[ei]
quam c[reature]. quarto patet quia secundum Augustinum 1 de doc. x°
b. cum adest quod diligitur et delectatur secum
necesse est ut gaudeat. Sed si aliquis tantum diligit quantum
debet necesse est tantam delectationem sequi de dilectio-
ne eius quanta sequitur de dilectione dei // Si dicatur quod
b. voluntas tantum diligat deum quantum a voluntas di-
ligit deum non tamen tantum delectatur // Contra si
delectatio immediate causatur ab obiecto et non ab actu
dilectionis sequitur quod dyabolus qui quando deum di-
lectionem haberet quod est falsum immo quanto plus
cognoscit deum tanto plus tristatur ergo ab obiecto
non causatur delectatio sed a dilectione // Ex alio
patet hoc quia voluntas diligens imperfectius
obiectum aliquod intensius et plus delectatur quam
diligens minus intense obiectum perfectius ergo ma-
ior delectatio non sequitur maiorem perfectionem obiecti
sed intensionem actus diligendi ceteris paribus
igitur licet sit obiectum ipsius divinum tamen di-
ligit tamen delectetur // Tertio arguitur sic aliquid
adeo potest diligi plus quam debet ordinate et li-
cite igitur et voluntas potest isto libere frui quod
patet quia hoc non potest esse pactum utendi
licitum quia tunc id diligeretur sic. sed magis
quam debet licite potest diligi hoc est pactum
fruitionis sed antecedens probo capio aliquem qui ita
ordinate diligit deum et eius dilectio potest a
et cum omnia diligit propter deum et eius dilectio
[illegible] alterius sit b. tunc si a non excedit b.
in te vel in infinitum quia tunc a dilectio esset
infinita excedat ergo in proportione dupla
et cetera [illegible] voti illius obiecti nobilius ad
eligibilius quod dictat ratio esse in decuplo
melius quam plus diligibile eligendi tunc
actus diligendi conformiter rationi est actus in
duplo intensior quam plus ipsius et sic in triplo
et quadruplo usque ad decuplum ergo et sic si
conformiter diligit secundum dictamen rationis sequitur
propositum / Ex hoc etiam potest argui quod voluntas
etiam potest ad adeo plus diligere quam
deum Si dicatur quod [illegible] deum te
diligat plus [illegible]
quod plus [illegible]
[illegible]

quia ipsum plus appetatur voluntas quam q. difficilius
caret hoc quilibet experitur de quibuscumque
dilectis quod unum diligit plus quam aliud quia
difficilius caret magis intense dilecto et a
quo diligit intensius id magis appetatur // Eo
simo per quemlibet x° ethicorum ubi ait quod vo-
luptas et actus voluntatis quando est ita debil-
is et remissa quod contraria prevenit opus sed valde
tepida et quanto magis est intensa tanto
vehementior ex ea prevenit actus // Ex hoc arguitur
sic b. dilectio vel alterius adeo est intensior
a dilectione dei igitur vehementius procedit
operatio ex b. quam ex a. sic perfectius diligitur
et magis appetatur id quod diligitur dilectione
b. quam id quod diligitur dilectione a prima quia patet
per quemlibet / 2a patet quia hoc est contra experimentum
de duobus dilectis quod plus vellet facere pro uno
quam pro alio / unde dicit Gregorius probatio
dilectionis est exhibitio operis // 3° arguitur sic
aliquis plus diligit licite seipsum quam aliquem alium
igitur seipso licite fruitur quod patet ut prius
sed antecedens probo per philosophum ix° ethicorum tunc quia dilectio
fundatur super aliquam unitatem de quo ix ethicorum et
maior est quam alia unitas in se et cum angelis
adesse quam ad quemcumque aliud ergo // Confirmatur quia
creatura ex natura sua posset odire seipsam quia
potest non velle suam beatitudinem secundum Augustinum 3° de
[illegible] de [illegible] et libro [illegible] // Item
nulla gratia supernaturalis data creature tollit
id quod sibi inest a natura / sed vehementior dilectio
inest sibi ex natura sui ipsius quam alterius
alicuius igitur nulla gratia ipsam tollere potest igitur non potest
sic quod creatura tantum diligit aliud
a se patet de angelis et hominibus malis quam
seipsam // Ad ista sequendo unam viam dicen-
tium / Prima dicitur quod nulla creatura potest eligere
in via tantam dilectionem nec licite nec illicite
nec dei nec creature tantam habere delectationem
in via quam habet unus beatus in patria / patet quia nulla
creatura aliqua tamen potest in hac vita ad dilectionem
sui cum quocumque habitu quam habeat quando monet
deus in patria beati ad dilectionem sui [illegible]
[illegible] visione dei clara

ds tn movet finite ad dilcoz sui z ad
delitacoz respcte igr quecuq caritas motiva vo
luntatis ad dilcoz z ad delitacoz si possit
i duplo pfitius movet z i triplo z sic sn
stenu igr potit aliq dari cuz motivus tn
deo ul magis ad dilcoz sui / dico hic q
i momento q ds movet ad dilcoz sep
gerit unu agens qd unq gerit i mai nc
q caritas movet fscia q sit esse sumu
bonu // Cont credat ds finit d aliq
caritas ipaz esse deu z sumu bonu ipa
tn credulitas tn movet qm sola pdtad
ul si unq potit intedi queq tn mo
neat ul plus q i scia / dico q hoc e posle
cu sint motiva aliq tomis // dico 2o q
dilco q diligr ds licite ul illicite si aliq
sit a creata e maior q dilco q diligr
caritas licite ul illicite / Si alia z alia
diligar pz qz sing aliq qo affectr diu ce
igia di ad hoc iuvias q queq alia motiva
ad dilcoz carite pure // dico 3o q si aliq
diligar dilcoe alicuiq intecois no e posle
forsan q aliq caritas diliget dilcoe duplo
maiori intecois quecuq fiet aliq caritas
d tuplo maior / ca est qz no omis ce dile
cois esset duplo potiores ad creacoz
2e dilco carite carite date q ad eandu
tensicoz dilcois pinc vn esse ymagmas
inmia intecoz dilcois q ds licite dili
vl moviaz q nos no licite diligi z queq
ad illa pnt intedi dilcois carite z ultra
no // Si dicit / dicet qstra caritaz aliq
esse i decuplo diligi plus ergo plus in
decuplo pt ea dilige q prima vl no
Si no ergo faciet qr qstraz z per quos nuo
ptabit / dicet q no ergo hoc nuo ptabit
qz det dispone qstraz illa / ista via est
satis pbabil vntamen no apparet michi
q nos queq dilcois intecoe diligr ds
tanta possit diligi caritas p meliodicoz obiectoz
noz z aliqz disposicoz ad noticia dilcois
z io pt ee alia via q licet illa quaz
.. i duplo melius igr plus duplo ..

diligi qredet tu q esse i posle viatorez tn
diligr deu i via ul alia caritaz z tn
delitari z plus q tu diligat ul delectar
bis z tn no saciar qz delitacois sit aliq
spei cu unq sit e dispto z tenedo illaz
viaz nevet qz illaz tn qpom pcetad
// 3a via q prime eligo d q habetur in
ista qoe vbs i creata sit ymago trinitatis
q actu tante dilcois intensive ul maioris pt
a nobis caritas diligi z licite quito ipe ds
actu diligr / eciam ergo nusq diligr ds apphensive
z p i q ibi dicitz p pz bit sola ad tria
pota actu / hn p iaz via pt videri ad
iaz forma qredo maiorez z nec do mio / sed
plus qredo q voltas bti e saciata visioe
dilcoe z delitacoe z qredo q saltem p me
liodicoz obiectoz z meliodicoz disposicoz qpla
tencioz vel caritatz quantu ad intecoz actus
dico tn q no saciabitur qz licet sit eqlis
tas actus i intecoe / no tn i acceptioe ul
bonitate ul apphensive / qui tenet via 2am di
cet q hoc pveit qz isti actus sit alicuiq spei
q tenet iaz dicet q hoc no e posle dilcom
tante intecois sicut qplom nevet quaz
ut deu e ymo qcumq intedr bonitas
obi tanti tn unq intedit diligi tante
intecois dilcoe // sed z in dico sumendo
hoc excepto q ibi addo qpom q si ab di
ligendo parte ergo diu diliget alicuiq ite
cois dilcoe / Si diligr nusq platone
ergo diu diliget diu maiori dilcoe / Si
i actu yplatr dilco dilco tria q dr q
ab diligendo deu dilcoe maioris intecois plus
appreciar deu q caritaz / diliges at licite
dilcoe maioris intecois vn tn actu sit i d
plus appreciar z c no esse ergo vn z hoc no esse
ergo qredo ymo frequet io qo minori actu p
tur diligi diffilius tenet voltas // sed ad aliqz
yplom dico q auctas qmtus tr diligr in
tatu iqo voltas tanta delibdacoe q illorz
debet .. diliget vnu itepoi a..

arguo quia 1º [illegible] tria quia ut q[ue]situ[m] est de [illegible] causatum potest diligi tanta dilectione quanta deus sed non tantum appreciabit pono quod aliquis deus illuciate sivar [illegible] causatum et ponat ibi finem suum et diligit tanta dilectione quanta diligit deum et appreciatur tamen ista quia statuit ibi finem suum et quoque separabit talis dilectionem creature et tunc est fruendo // Ideo dico quod nunquam voluntas potest et tamen diligere et tamen delectari tamen appreciari causatum sicut deum // Dico 2º quod si aliquis ex affectione sua mala sic faciat si [illegible] ipse propter quod non habet displicere aliquid aliunde ipse faciat sed facit // Dico 3º quod non est possibile sine speciali miraculo dei quod diu ipse maneat in statu tali quia statim attendabit respicit displicere [illegible] ex delectatione vel aliunde // Dico 4º quod ex quo non est quod ipse 1ª causata debeat frui quia sic faciatur et tunc non potest diu talis status permanere ex quibus patet ad argumentum // Ad 3um quando dicitur aliquis plus licite diligit se ipsum naturaliter sicut deus patet dico quod possibile loquendo de amore iniusto [illegible] est ad proximum sine sint inter proprios equales sine inequales tamen tunc sic vult proximus quod quis plus habet diligere sine bonum quam aliquid causata deum sine // Ad ipsum bonum primum tunc dicitur ordo dilectionis dico quod non oportet quia ubi est maior convenientia vel unitas singularis quod ibi sit maior dilectio sed ubi est maior convenientia et unitas quod diligente maior virtutis sicut ibi est maior dilectio unde et tunc est convenientia et unitas quod voluntas sed deus sic ubi [illegible] deus est maior diligendus a voluntate quia est omnium maior propinquior convenientia // Ad probationem 2am dico licet non possit odire se tamen minus se diligit propter deum quantum ad intentionem et quantum ad appreciationem ut alias probabit // quando ergo est ista plus deus [illegible] in via quod [illegible] est licite fruendum omnium patet hec quia deus est fruendum omnium et in ad [illegible] plus deus quia patet quia ad virtute exclusive sufficit virtus experientia [illegible] patet quia ad 2ª [illegible]

[illegible]

[illegible] quia ut deus est frui est aliud amore inherere propter se non propter aliud sic non esset summum bonum quia illud ad bonum est magis diligibile ac plus magis bonum quam est hec tertium quia // 2º quando 1º ad 4º ad argumentum sic solo isto est fruendo quod est ostendibile solo ista [illegible] et aliud solo deus est ignotum tamen sit finis omnium quia // Contra 1º 4º ad 4º fruendum beatitudo [illegible] est possibilis quod unus beatus possit quiescere totum gaudium quod deus non est omnium talis fruendum quia patet quia unum est omnium actus in possibilis ans probo sic / quia si fruendo beatifica facit tamen possibilis sit unus beatus possit quiescere totum gaudium alicuius beati / tunc quantum beatus sic possint [illegible] [illegible] d. Cur iusti causata facit quod deus fecit sua tanta quod ipsa potest quod ea quod [illegible] sit sua quia a singulis omnibus / et ab omnibus singuli tamen quietur / ans probo esse fruendum sic / quia si unus quisque beatus quieverit totum gaudium alterius beati et quilibet beatus habet gaudium infinitum quia est impossibile quod quando probo illis suppono quod totum gaudium petri sit a / et totum gaudium pauli sit b. de [illegible] gaudiis quod [illegible] unus vero aliquis tunc ad 2ª sit / si petrus videat b. in paulo tunc [illegible] gaudebit plus quam plus quia aliud est [illegible] [illegible] tunc magis gaudium quam sit a simul de paulo ad 2ª paulus videt in petro a [illegible] gaudet et aliquo propter hoc plus quam prius tunc habet magis gaudium quam b. sit tunc d. tunc sit petrus videns paulum habere b. quod videndo paulum habere b quod est magis gaudium quia aliud non plus gaudebit petrus videndo paulum esse magis beatum quam videndo paulum esse magis beatum et eodem modo arguitur potest de paulo quod si videat petrum habere a magis gaudium quod a tunc magis gaudebit quam videndo petrum habere a tamen et tunc sequitur quod nunquam sit maius [illegible] 1º alter 1º ad gaudet et utrumque illorum habet gaudium infinitum // 2º si sic tunc unus non facit magis beatus quam aliquis primus quia plus [illegible] de meritis quod est fruendum quia sic de [illegible] in [illegible] [illegible] et magis [illegible] [illegible]

pz et apparebat q par gaudiu omes hebunt
et disparem quo ad eius caritatem quia propter caritatem
q in singulis est pfcta tn quilibet gaude
bit de bonis alterius quantum gaudet si idem in se
ipso haberet // Confirmatur per id quod dicit Anselmus prosol c
27. loquens de gaudio utique beatorum siquidem amicis
tuis quem si quis alius quem omnino sicut teipsum
diligeres eandem beatitudinem haberet quam tu dupli
caretur gaudium tuum quia non minus gauderes
pro eo quam pro teipso Si non duo vel tres vel
plures idipsum haberent videretur pro singulis tantum
quantum gauderes si singulos sicut teipsum amares
igitur in illa caritate innumerabilium beatorum angelorum et
hominum ubi nullus alium diliget minus quam seipsum
non aliter gaudebit quilibet pro singulis aliis
quam pro seipso Consimile dicit in de pluribus c
a 2. igitur ubi nullus plus gaudebit ymmo
sequitur ut videtur quod nulla creatura sit capax
tanti gaudii sic saltem sequitur in diversis
prosol ubi dicitur Si igitur nec cor hominis de tan
to suo bono vix capiet quomodo gaudium
suum capax est cor et tantorum gaudiorum
Item sequitur quod tres simul non sic habeat potius quod
est ante propositum // 2o arguo sic quia quod et
satis apparet caritas tamen sic diligere suam
fruitionem licite sicut dilectio igitur non plus deus
est licite fruendus olim quia pz quia nulla
dilectio quae est debita sic esse tanti sicut fruitio
quam probo sic dicit deus causa b fruendo causa
tur sic vel creatura tamen diligit b sicut
a vel plus vel minus si plus vel tantum propositum
Si minus contra quia si plus diligit a
quam b plus vult oppositum ipsius b esse quam a
non esse sed oppositum ipsius b est odium dei
ergo plus vult odium dei esse quam deum non
esse sed velle odium dei esse est dictum odire
et deum odire est dictum velle non esse igitur plus
vult deum esse quam non esse quod est contradic
toria // Ad primum dico xii propositiones multum
notabiles et utiles circa materiam istam de visione
et gaudio beatorum / prima propositio quilibet beatus
gaudebit alio gaudio essentiali correspondente sue beatifice
visioni ita quod qui perfectiore habebit visionem
perfectius habebit gaudium essentiale pz quia gaudium
[illegible] beatificum est essentia visio vel fruitionis

vel saltem correspondet se visioni et fruitioni
aliorum tamen secundum proportionem maiorum sic proportio
primorum vel gaudium vel sic primo vel per p
mi sequitur quod gaudium debet secundum exigentiam mi
norum et secundum tale proportionem habetur visio vel fruitio
ergo // Secunda propositio dico quod omnium illo gaudebit be
atus gaudio suo essentiali quod videbit per suam
beatificam visionem non ei apparet quare visio vel
dilectio haberent olim quod per beatificam visionem vi
deretur et per dilectionem beatificam diligeretur quam beatus
in isto delectatur // 3a propositio quod obiectum visionis
et fruitionis habebit beatus cur habebit contraria
gaudia quia non apparet quod beatus aliquid diligat quam
in eo dilectione delectetur // 4a Sic beatus aliquid
potest habere visionem quam videbit alia ab essentiali obiecto
sue beatitudinis quae non est visio beatifica ita potest
habere aliquod gaudium quo gaudebit in alio ab
essentiali obiecto sue beatitudinis quod non est gaudium beati
ficum // 7a Ista sunt quoniam visum a beato
visione alia a sua visione beatifica est visum
ab eodem visione sua essentiali et beatifica non
tamen eque primo aliquis potest videre visione ubi quod
non videbit in proprio genere ita quod de quolibet
gaudet beatus alio gaudio a gaudio sue
essentialis beatitudinis gaudebit gaudio sue essentialis
beatitudinis et tamen non eque primo de alio gaudio
essentiali de quo non gaudet gaudio accidentali sicut
nec videt ipsum visione accidentali beatitudinis vel in
proprio genere // 6a sic beatus videns aliquid a deo
visione quam videt album et videns aliquid illud
in genere proprio licet videat idem pluribus visio
nibus non tamen videt idem perfectius quam si idem primum
videret visione essentiali quam videt album ita quoniam
gaudet de aliquo alio alio aliquid et sic gaudium
quo gaudet de essentiali obiecto sue beatitudinis et in
alio gaudio licet de illo gaudeat plu
ribus gaudiis non tamen gaudet perfectius quam si de
illo gaudet primum primo gaudio et ratio est quia
de isto perfectius gaudet in gaudio primo quam
in alio // Septima propositio est sic in visione beatifi
ca Si b [illegible] id a illo non tamen est
[illegible]

ab obo bnficio no esset beacior q̃ si delectac̃
psitiḡ d' obo bnficio ita pfc̃e sit nc̃ sit de
lectat̃ qñ simul delectat̃ d' alio pz p ollmgq
bta qm videt te z illa no tn ppt' illa be
acior s; ppt' te solu bta // Oc̃ta sit no c̃
a'q̃ visio bti qñ ita posset videl dete ab
isto bto z ab alio z visioe ecli z actuli ita
nc̃ c̃ ad gau^m i bto nc̃ ecle nc̃ actuale
qñ d'eo gaude' posit detiato gaudio z act
deli z ecli ide bts z aliq̃ qcuq; pz qz
no apptz ro magis d' uno q̃ de alio //
v̄o. Sic no c̃ po^le btm detiate qgsc̃e
q̄lz pte sue bti^nis salte actulis sic nc̃
c̃ po^le q̃ qgsicat sua q̄lz qgsioz ita no
c̃ po^le btm gaude' detiate d' q̄lz suo gau
dio qz se'^z ide q̃ hret simul isinita gau
dia no qmicat^u ide hret gaudiu isite
psitas q̄p q̄lz c̃ i po^le // X̄o c̃ sicut
no c̃ po^le petr9 visioe ttiata ar ecli
nc̃ actuli i btine vide' q̄lz visioz pau
li ac eq^o ita no est po^le petr9 det
minate gaude' d' oim gaudio pauli z
eq^o n^o gaudio nc̃ ecli nc̃ actuli qz se'^z
ad hnc isinitas gaudioz no qcacau
ul insinitas vnig gaudij // X̄j sic no
c̃ po^le btm a'q̃ detiate vide' q̄lz sua
visioz ecle ul altig a'q̃ visioe ul visio
mbq actuli; ita no c̃ po^le a'q̃ btm
detiate gaude' d' q̄lz gaudio ecli suo
vl altig bti gaudio actuli ul gaudijs
actuli; ad btitudine // X̄ij sic c̃ po^le
btm vide' salte i detiata visioe actuli
q̄lz visu a seipo ul ab alio actu^r
ul ecli^r ita po^le est btm gaude' d'
q̄lz gau^o suo ul altig a'q^o q̄p non
sit q̄lz gau^m detia^m cuiqlz i oz simo
sic pt de qsse i detiata visio simmet
z cuiqlz altig visi ita a'q̄d gaudiu pt
esse gau^m simmet z cuiqlz delectant
// Ex hiis ad forma arti cu dr biti

e paulo sit gau^m petri a z gau^m pau
li b. i paulo visioe ecli gaudet eod gau
dio q^o gaudet d' ubo z sitr paulus vi^do
sit a i petro si at petrus videt b i pau
lo visioe q̃ no c̃ visio ubi te gaudet
d' h^c v^o gaudio actuli z pnt tlia m̄lti^r
gaudia totiens qn^s placebit sibi s; no
plq gaudebit petrus d' b q̄d c̃ in paulo
inte^te vno actu^li gaudio q̃ gaudeat d'
h^c inte^te actu^li // dico ig^r q̃ petrus vidz
b in paulo / z no plq gaudebat / gau
det a'q^o gaudio q^o plq gaudebat z qn
sig^z i^e q̃ sit c̃ / admitto z dico q̃ si p
stato videat detiate q̄d no videbat plq
qcebit nouu gaudiu z totiens m̄ltiplica^r
gau^a q̄tiens visio^s dete^te gaudioz / s;
sic no est po^le q̃ bts detiate videat
om̄s visio^s altig s; eq^o / s; hnc inde^te
z hnc i dete^te visioni correndet gau^m
q^o gaudebit i dete^te d' vis i dete^te ita no
c̃ po^le q̃ a'b dete^te gaudeat d' quolz
gaudio altig nc̃ eq^o / nc̃ c̃ po^le q̃ a'q̄b
bts d'te^te qgsicat q̄lz gau^m sim nc̃
q̃ videat dete^te q̄lz gau^m altig z eq / z
io gaudia sp st' finita qz det^ta gau^a
est i det^ta sit finita / z io quiq; c̃ statu
i z^a reflexioe quiq; i z^a sit placitu
bto // Ad z^m qn pbat^r ide arus s; q̃ ho
m̄ no sit po^le z^e dico est d' m^ra bti
tudine a'q̃ pp^s m̄ltu nobiles alias
a pdcas ppoloe p^mi ar^li p^a ppo est
ista d' quiq; bti^ne gaudet gaudio ecli
vnq bts gaudet quiq; alig ista pz qz
q̃ q̃ c̃ bnficiu o^m gaudij vnig c̃ absolute
gaudij altig z eq^o sic d' dilectoe z visioe
sed dnuq i lio i ttiaco^m z v'itat m̄gr
v b. vbi ait ds om̄a z omb; z i dis
pari cla^te par gau^m z q̄d est vnq hnt
singuli // z^a bti gaudio suo ecli bts
gaudeat gaudio suo ul bti^ne sua z bti
tudine altig ul est d' bti^ne dei no
gaudet d' h^c intesioi gaudio s bti^ne
sua q̃ altig nc̃ eq^o pz qz eod gaud

gaudet de utroque et ideo quantum ad hoc gaudet
equaliter de bono suo et singulis alterius quo
ad intensionem actus // 3a Si gaudio suo cecli
uel cuiuscumque alterius uno uel pluribus beatis gaudet
de beatitudine sua et de beatitudine alterius sicut gau-
det de beatitudine sua quam alterius sicut eciam se ipsum
sicut diligit quam alium patet quia si oporteret
alterum prius permittet omnia prius dilige ponere quam
se ipsum prius uel si daretur optio sibi eligendi
priuari se ipsum beatitudine sua et in illud alium
priuari uel ergo ipse diliget etc. // 4a Si
beatus gaudeat gaudio suo cceli de beatitudine
sua uel de beatitudine dei plus gaudet de
beatitudine dei quam sui sicut et plus gaudet de
beatitudine dei quam sui sicut et plus diligit deum
quam se ipsum immo infinite plus appreciatur beati-
tudinem dei quam suam // 5a Si beatus gaude-
at gaudio actuali de beatitudine sua uel al-
terius id gaudium est multo uehemencius gaudio
suo cceli quo gaudet de beatitudine dei et de beati-
tudine sui et proximi patet quia sequitur visi-
onem in perfectionem et delectationem in perfectione que est cum
visio uel similiter actualis ipsius beati vehemencior
est visione uel delectatione cceli unde beati tamen
videbunt quantum amabunt et ergo etc. quere ?? in-
mas // Sexta quot quod beatorum beatitudines
videbit distincte quelibet visione sua propria tot habebit
gaudia et non tot habebit quin plura possit
habere sicut nec tot est beati quin plures esse
posset // Septima Si beatus gaudeat gaudio
actuali de beatitudine sua et de beatitudine alterius de
quolibet distincte determinat gaudium quo gaudebit
de beatitudine sua est liber uel patet esse intensius
gaudio quo gaudebit de beatitudine alterius
contingunt perfecte beati et eodem gaudio ad
habent per illud gaudium gaudebit plus de beati-
tudine sua quam de beatitudine alterius patet quia di-
lecto beatificata quo diligit se pertinet esse inten-
sior et est delectatione non beatificata quo diligit
proximum // 8a plus impletur preceptum
de dilectione dei et proximi et proximi in patria
quam in via patet quia ibi non est aliqua cupiditas
nec aliquid parvum quod beatum retrahat ab impletione

eius // Ut tanta est simpliciter caritas et dilectio
in patria quod beatus videns distincte visionem alterius
adequat visione actuali gaudebit tanto uel
maiori gaudio quanto umquam gaudebat
in via de bono proprio // 10a quod magis est per
positione actui et ista beatus videns alium beatum
habere certum esse gaudium tantum gaudet
quantum gaudet si id haberet in se ipso uel gaudet
quod alius habet tantum bonum et tantum bonum
uult illum habere sine displicentia atque sine
invidia sine tristicia sicut sine tristicia et
sine invidia gaudet de suo bono quare determinate
videat alium beatum habere duplo maius
gaudium uel duplo maiorem beatitudinem ita quod uult
eum habere duplum gaudium sine invidia sine displi-
centia sine tristicia sicut gaudet si haberet in se ipso
non in sorte est tanta intensio gaudii nec si
gaudia sunt distincta quia unum gaudeat de
bono proprio alio uero de bono alterius nec est tanta
sinceritas in gaudio quo gaudet de bono alterius
sicut gaudet in gaudio proprio quo gaudet // Ad
sextum articulum quod dicitur premissa quarum et quos et que
probatur sicut quintus primo per id dominus quod par
est gaudium omnium in dispari claritate id debet intelligi
quantum ad partem obiectivam cceli uel cceli
beatificantem et cum dicit ulterius propter claritate
dicit quod non debet intelligi quantum ad intensi-
onem singulis gaudii nec quantum ad perfectionem singu-
lis sicut deus est in proposito quia quilibet scius
ita bene sine tristicia sine invidia uult
alium sicut se ipsum habere gaudium et beatitudinem quam
habet / Ad Anselmum dico quod intelligit quot
quot beatitudines beatorum uel gaudii habe-
bunt distincte videbuntur a beato tot habe-
bunt gaudia et gaudio quo habebunt de beati-
tudine alterius sicut gaudebit sine invidia et cetera
sicut gaudebit gaudio quo gaudebit de beati-
tudine propria et isto modo debet intelligi sicut duplo
gaudii beati / et tamen infertur quod nulla caritas
est ... non quam / Ad

intensive ipsorum gaudiorum quam habebit beatus vo luntas beatorum quam viatorum in via. // Aliud 2m quod quaeritur cadit quorum tamen diligere magis amicos aliquos probos sit a deo dilectus b. fruitio caritatis ad minus rationem ultimi dico ut caritas tamen etc. dicitur quod magis diligit b. quam a ratione ultimi ista igitur plus vult oppositum ipsius b. esse quam oppositum ipsius a. sive quam a non esse necessario quomodo quia oppositum ipsius b. ita repugnet ipsi a sicut oppositum ipsius a / in talibus quando est necessario oppositum ipsius fruitionis est ad hoc deum et sic repugnat deo // Nunc in 2o articulo restat discutere aliqua dubia / primum est utrum ratione naturali convinci possit nobis in via quod fruitio beata quam speramus sit nobis possibilis / Et arguitur quod non quia possibile sit nullus articulus fidei nobis est deducibilis convicta ratione naturali / sed quod talis fruitio sit nobis possibilis est articulus fidei ergo maior patet quia pereret meritum fidei quia fides non habet meritum etc. ullum cui est meritum assentire alicui per se noto vel ex per se notis deducto / minor patet quia fruitio beatifica est vita eterna quod autem talis sit futura vel possibilis est articulus fidei unde in symbolo et exspecto resurrectionem mortuorum et vitam venturi seculi et in illo symbolo / Credo in spiritum sanctum sanctam ecclesiam catholicam sanctorum communionem remissionem peccatorum carnis resurrectionem vitam eternam // Contra id non est nobis necesse possibile convicta ratione naturali deductum cuius contrarium oppositum non potest nobis deduci vel esse deductum sicut est propositum / sed oppositum cuiuslibet istius fruitionis beatae quam speramus est nobis possibile non est nobis necesse possibile esse deductum sicut est propositum ergo maior patet quia si aliquid est sic deductum vel deducibile et aliquis contradictorie sibi quod est sic deductum et oppositum eius est sic vel potest esse deductum et propositum igitur si oppositum cuiuslibet alicuius non possit deduci ratione naturali convicta esse propositum vel id aliquid potest deduci tali ratione esse verum. sed minor probatur quia si fruitio beatifica est nobis possibilis [illegible]

est nobis possibilis ista autem non est nobis deducta convicta ratione naturali sed fide quia non est nobis sic deductum quin quocumque actu posito in voluntate voluntas possit aliud appetere per eius contrarium contristari immo per expressum appetere possimus per eius contrarium tristari. Et non est nobis convicta ratione deductum quod aliud contra possimus omnino satiantes et quietantes. Ergo etc. // Contra istud arguitur quia primo sic naturalis appetitus otiosus non est ad oppositum sed quilibet naturaliter appetit fruitionem beatificam ergo maior patet per philosophum 1o physicorum et metaphysicorum patet per Augustinum in multis locis // 2o sic omni creaturae quanta cognitio sit ei a qua dependet igitur in fine eius ita patet quia quaelibet res dependet ex cognitione sui auctoris causae sed finis humanae visio et beatitudo sine fruitione / quia ad illa ordinatur et voluntas naturaliter quaerens in fine eius in quo quiescit esse possibile // Ad primum rationem ponendo aliquas propositiones / prima est appetitus humanus potest appetere impossibile utpote quod nunquam peccasset vel tamen esset sic quia est male regulatus et ideo tamen puniendus // 2a non viator quantum numquam audivisset loqui de fruitione beatifica non appeteret determinate ratione naturali et appetitu voluntatis absoluto vel secundum dictamen rationis istam fruitionem patet quia nec ratio naturalis nec ratio non ex fide perveniens dictaret istam fruitionem esse possibilem immo impossibile // 3a quilibet appetitur quam [illegible] ex parte voluntatis et naturaliter appetit fruitionem quia quilibet appetit quod bene sit sibi et quod nihil triste sibi accidat nec in praesenti nec in futuro et hoc est appetere fruitionem seu beatitudinem ex parte // 4a non appetitur determinate absolute aliquid voluntate expresse videns esse sic impossibile // Secundo talis sic conditionaliter appetitur voluntate quod credit non esse possibile / 5a aliquis appetere potest voluntate determinate quod non sit esse possibile sicut appetitur voluntate quod ipse perpetuo sit beatus // Tunc ad argumentum appetitus humanus non est otiosus si intelligitur per hoc esse quod non possit appetere quod est possibile necessario. Si autem intelligitur quod non potest appetere voluntate expresse et absolute nisi quod credit esse possibile necessario [illegible]

et quibus naturaliter appetit fruitionem ultimi est eo
fine et quibus credens eam esse possibilem appe-
tit eam delectabiliter. Si autem in maiori intelligitur
primo modo quo non potest comprehendi recte arguitur
non est vera. Ad secundum dico quod quamvis creato
cognito possit quis consentire quemlibet eius [illegible]
in [illegible] potius quod sit efficaciter [illegible] fiat ab
agente voluntarie quod sit finis et [illegible] esset
cognitus [illegible] pro illa re vel eius
cognitione [illegible] non quamvis res que est [illegible]
possit ex quamvis creato delectabiliter consentiri sine con-
tra [illegible] sine qualitate nunc est esset ultimum [illegible] as-
sumitur in textu quod in fruitio [illegible] sit finis
immo deus ipse est finis dato esset quod finis
iste cognitus non placeret propter [illegible] quod ista sit
potius a nobis [illegible] eodem modo quo in [illegible]
[illegible] // Ex quo [illegible] istius dubii [illegible] una
[illegible] qui est talis / non potest quiescere
a nobis ratione naturali quod deus sit fruendus quod
patet primo quia secundum opinionem istius dubii precedentis
ut patet diligere [illegible] // Ad [illegible] esset
arguitur sic / non potest quiescere quod ipsum deum de-
beamus diligere super omnia et omnia alia propter
ipsum et ipsum propter se vel ad [illegible] nunc quod ipso
a nobis sit fruendum quia patet quia [illegible]
[illegible] deus [illegible] diligere deum [illegible] quia
si sit [illegible] esset propter utilitatem et [illegible] non quia [illegible]
non diligeretur super omnia quia propter aliud di-
ligeretur aliquid propter delectationem et [illegible] non eadem ratione
quia bonum delectabile [illegible] diligit propter aliud
aliquid propter honestatem et [illegible] non quia non potest naturaliter
quiescere per rationem naturalem quia propter honestatem [illegible]
debeat aliud diligere plus quam seipsum quia [illegible]
[illegible] ethicorum utrumque maxime diligit
seipsum [illegible] quod utrumque est maxime
amicitiam sui. nunc vero si diceretur quod honestum
est quod magis bonum magis diligatur et maius
bonum maius diligatur [illegible] nec vero quia [illegible]
non tenetur meliorem se diligere plus quam seipsum
et [illegible] licet sit verum non tamen deducibile
ratione [illegible] nunc vero si diceretur quod quia ipse
est finis [illegible] et bonum simpliciter quia forsan
nunc [illegible] non potest quiescere ratione naturali [illegible] tamen [illegible]
[illegible]

non est quiescere ratione deducta // Secundo arguitur sic
aliquis viator debet diligere deum propter aliud
ergo non debet diligere deum super omnia omnia
quia patet quia finis est magis diligendus
hiis que sunt ad finem / et quia propter quod unumquodque
tale et illud magis et talis non est dubium
vel esset concedendum immo conceditur a multis sanctis
quod deus est diligendus propter beneficia que contulit
homini immo si esset in beneficia non apparet
homini quod deus esset tamen diligendus quoniam ipse
bonus est a seipso diligendus. Consequens non est
negandum et per quod eius oppositum non est dedu-
ctum ratione naturali quiescere // Contra illa
quorum arguitur sic quia si non possit quiescere ratione
naturali sequeretur quod iudei non peccassent gravissimo
peccato qui fidem audierunt et legem non acce-
perunt [illegible] quod non voluerunt deum quibus
est [illegible] contra [illegible] Ad Ro. [illegible] revelatur
ira dei contra eos qui veritatem in iniustitia
detinent glosa qui de deo [illegible] cognitionem
in malis operibus detinent et ideo probat apostolus
quod non sunt excusabiles quia deum quod [illegible] ratione
naturali et eius doctrinam colere debuerunt
non voluerunt ideo inexcusabiles sunt [illegible] dei
cultus non est sine dei fruitione ergo // Item
arguitur per Augustinum 28 de civitate dei capitulo 8 ubi
aut [illegible] philosophi sic platonici sunt [illegible] non
dixerunt [illegible] esse hominem fruentem [illegible]
vel [illegible] sed fruente deo non sic [illegible] vel sic
[illegible] non sic amicus amico sed sic luce
in [illegible] ut [illegible] primus [illegible]
finit [illegible] esse [illegible]
[illegible] posse [illegible] notitia dei
[illegible] et imitationem [illegible] Augustinus
ex [illegible] finis [illegible] hominis [illegible]
deo [illegible] patet quod deo fruendum
esse sunt [illegible] a [illegible] et non in [illegible]
naturale ergo fruitionem beatificam esse possibilem per
rationem naturalem probari // Item secundo de civitate dei c. [illegible]
[illegible] platonicos [illegible]
[illegible]

biam esse no posse // p soloe istoz duo
q° oz ppos p3 a e isti / psi sit multa po
suert ad qe pendia quiedlat voe nali
ita multa posint adq no quietebat voe
nali sit multa ad que no hebat il vas
pbiles // 2° licet no sit deductio voe
nali quieti q ds sit sup oia diligendus
ut oz nc q ipo ds sit fruend nc oppom tu
e nale pbatu qz nisi idispo i homine natu
saie i eo assq lo hmq z no dv oppoti
exq° se q e visibil q sui oppom // 3° d
ilces vos aq adduunt ad ad z iho no
assentiat illi z ipe sit i culpa p sua dispoe
ipe no e excusabil si no assentiat // ex
q nc e excusabiles qfor ni gent talium qg
com ubi illis qg q° pgt ad ee vo
lens z veo sc q illi q no crediderit dum
no sunt excusabiles qz si no crediderunt
qt sunt ex idispone sua culpab Si nec
crediderunt z no qformit fecerunt qd fa
re debuert ex i excusabiles sunt
Ex isto pz ad 1 d arm / qre isti fuert i
excusables pz ex ad oms auctes Augm
ddo q hor platonici posint tam valde
probabilr opinatu no tm tam voe nali
quieti deductu // Eqm dum e ritz pos
sit nob qinti i via voe nali q aq re
catta no sit a nob fruedu // rio q
no pbat sic no pt nob dduci i via
voe nali quiete q votas no posst qe
tari i aqo cta dum i nc q re catta sit
a nob fruend / qua pz p3 ans pbat qz
si hc poss talit pbal vt hc esse pmo
voe volunt libit q qz libit e pt ap
petee qcuq3 bolu le z ita nuq saciai
n i ultio ß hc no pt sic pri q pt ad
cta deu qo hito no appetet ad pmq
certenia esttaire ymo vt nilis q si aq
ita dum q appetit obtinent amplius
no esttare nc appetunt alia [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

vo / q qz qcuq3 bono finito dato vo
lutas e capax mai bom z ita no
saciar in aliquo bono finito z io nd pt
sacial n in bono isinito / ß p hc nd pt
sic pri q votas sit capax talz isinti
bom q isto hito saie z quiete qz
hc e nc edutio qz srecpt maiore saie
tate ad hz dv vniq maior bom q
dv maior z io no e tale pbatu qz
qcuq3 hito saie // vt hc pbat 3°
voe vlit sui obi ita q qz qolz est
appe le no pt quietal votas n isinino
appe li tu qz no est sic pbatiu qh ha
bito aliquo minori bono saie plq quam
maiori hito appt q sibi esset nisi expe
diens go zc // Ego arz sic no est sic p
batu nobis q obo illo no sit a nobis
fruedu d cuiq apphesione no est sic pbatu
q i no tm mo at vote qm movet ea
apphesio dei qz obo sed est fruend cuiq
apphesio nisi movet ad sui dilcoz ß
apphesio alio no quieti voe deductio qh apphesio ali
cuiq rei catte nisi movet vote ad di
lectoz sui q faciat qgito dei ad dilectoz
dei i boz pz qz ds no movet p pnti
n mete qgtate cuigstura qd no e sic p
batio ß nc edutu quius qrm sit po
nid ds mete qgtate sui cuigstura non
plq movet ad dilcoz sui q apphesio alicui
catte movet ad dilcoz sui ut salte hc
no e pbatu i z zc // Contra qoz istiq du
arz ullo est fruend qd no e finis vl
timatus ß nulla res catta est hmq go qoz
e quieti voe pbata qz one qd no
e finis vltimus pt ad fine vltimatu
refri ß i° qd pt licite ad fine aliud re
fri no e fruedu i z i° qd no est finis
vltimus no est fruedu g° i° qd no est
finis vltimus no est fruedu boz ex est
qplat pbata qz qolz pductu hpt aliq fi
ne e pductu z no ipse i z hpt i pducto
z qua e cuidens i z q° e cuidenti ro
[illegible]

desitq nihil et ea displicet non est fruendum sed in creatura qualibet licet sint reprehensibilia quo ad aliquid est quiescenti voce deducta et quia sunt reprehensibilia est desiderata displicet licite potest odiri vel despici secundo non est fruendum quia non est ibi satietas bonorum est et est propter probata quia qualibet creatura scit quod omnibus bonis satietas non est immo quanto plura tanto plura sibi deficiunt et plures habet occasiones tristitiae in qua est propter voce quiescenti probata

// Ad primum dico tres propositiones prima est ista non est quiescenti voce probatum quod alicui sit finis ultimus omnium propter quem omnia fiunt // 2a dicitur est sit voce deductum quod homo debeat omnia ordinare opera sua in alium finem quam in seipsum et ad sua perfectionem et propter hoc non est sic probatum quod homo debeat sibi alio quam seipso // 3a ista quia non est eiusdem rei alicui sit finis eiusdem omnium iste est maxime diligendum extra propter seipsum // Ad formam quando maiorem et minorem, et dico quod non est sic probata licet sit vera quia non est probatum quod alicui sit finis sic talis, unde est non tamen do sit esse probata videlicet quod nulla entitas creata quae sit finis ultimus non tamen accipio re creata ut creata est quia non potest esse probata sit quod aliqua res sit creata sed accipio re creata non faciendo difficultatem in creatione sed accipiendo primum re creatam pro re quae non est deus et dico quod non est sic probatum quod nulla res quae non est deus sit finis ultimus accipio enim aliquem finem qui expresse est esse aliquem finem propter quem aliquis agit quo de illo fine utrum tenet ordine ad alium finem vel non si sit querendum dicitur Si non est idem finis ultimus modo non est probatum sit quod iste qui dicit finis istius sit finis cuiuslibet alterius agentis ut exemplum ymmo diversi agentes possunt diversos intendere fines ymmo idem agens in diversis actionibus diversos intendit fines et isti sunt alii fines vel possunt esse alii ab eo et eius idem finis potest esse diversorum agentium et ideo non est taliter probatum quod aliquid aliud a deo possit esse ultimus finis ideo argumentum non convincit // Ad 2m dicitur alia [...] prima non est taliter probata ...

... quod in qualibet creatura sit desiderium credo tamen quod in qualibet creatura quam scit homo expertus est esse desiderium et non esse satietatem // Secunda non est sic probatum quod ideo possit homo ea displicere utpote quia puniret vel quia non concederet esse placentes vel quia non tamen quantum possunt concedere concedit // 3a non est sic probatum quod si aliquo in quo desiderium homines fuerit fruendum // Ad formam quando quod maiorem et ad minorem et bonum non tamen probatas sed tamen veras Ad probationem autem probationis quod licite possunt odiri vel despici potest dici quod non sequitur quia ad illa in quo sunt plures desideria potest quis magis diligi et licite quam ad illa in quo sunt pauciores // Ad probationem bonum est quia quamvis homo dico sic quod nulla est experimentum sit de qualibet creata et etiam si esset sic expertus de qualibet eorum non tamen de qualibet possibili et ideo nulla sit cum aliqua creatura posset esse quod si haberet amplius non contristaret vel tristitiam posset compellere quia aliquis lapides et medicinae letificant corda et homo nescit sic vel esse posset aliqua creatura quae tollit omne tedium ideo argumentum non convincit // 3m dicitur est quod omni alio a deo simpliciter est utendum. Respondeo quod si simpliciter vel potest esse distinctio fruitionis vel potentiae sic primo modo quo est affirmativa quia sit Si 2o quo est negativa quod non primum patet sic omni primo est utendum quod est referibile in aliud finem summe diligendum patet quia ac etiam est diligendum propter finem illum sed quodlibet aliud a deo est huiusmodi cum deus sit finis cuiuslibet ideo etc. // 2m dicitur est patet per Augustinum libro primo De doctrina christiana capitulo vel ubi dicit quod virtutibus est fruendum modo quo bonum est declaratum non igitur eis est simpliciter utendum constat autem quod virtutes sunt aliud a deo ergo etc. // Contra primum dicitur ad primum argumentum prout suppono quod deus haberet esse in diverso quod omne aliud a deo est malum et sic omni alio a deo est utendum vel quia per actum diligendi quae tunc faceret quantum contrariatur ipsi quod illicite ... [illegible] una videlicet per rationem quia ac alia ... [illegible] non est ...

eiqꝫe pſiqꝫe q̄d ē ĩ po^le ꝓbo q̄ua ꝙ p̄te
do iſti9 act9 odiēdi eſt amor q̄d p̄cet
ma̅te q̄ nll9 p̄t h̄re actu volu̅tͣ ul
voleꝰ ꝛ p ḡus oē odiu̅ ul nolle volu̅tͣ
votas ault q̄ alit̄ nō eliceꝛt i^d libe̅ cu̅
ꝛ̄m diugs̄ ul' p̄t ea ip̄tate volu̅tͣ ꝙ
ip̄a votas ig̅ͣ actu ſuu̅ vo^tas vult et
p ḡus ſi odit actu ſuu̅ odiēdi vult et
odit ide̅ // Itē ſc̄ͣ votas odit ſuu̅ ac
tu̅ odiēdi go votas vult illu̅d actu̅ nō
ee̅ l'ͣ iſtu̅ actu̅ dimitteꝛt ſi poſſꝫ ſic libe̅
dimitte̅ ſic p̄t libe̅ elice̅ go nō ſtat
ſimꝉ ꝙ iſtu̅ actu̅ libe̅ ꝯtinueꝛt voluntas
ꝛc̄ ꝙ ip̄m odiat votas eade̅ // Cȝͦ
arͣ p̄t Si q° ſit v̄a t̄r ip̄o actu̅ vtēdi
ē vtēdꝫ q̄ua p̄ꝫ q̄ act9 vtēdi ē alid
a deo q̄ꝰ ē f̄m ꝓbo q̄ ſi ſit a' eode̅
actu a' alio nō ꝓmd q̄ nō eſt ide̅
act9 ꝛct9 ꝛeflex9 nc̄ f̄m q̄ t̄ ꝯ̄dz
ꝯ' ſ° actu p̄t ꝯp̄mo ꝛ̄c iſinitu̅ // 3ͣ p̄t
de i^d q° licite poſſu̅9 vti licite poſſu̅9
ī dm̄ ꝯfre ig̅ͣ ꝛc̄ ꝑ̄ͣ p̄ꝫ q̄ ſi odiu̅
dei poſſꝫ p actu̅ volu̅tͣ ī deu̅ licite ꝛe
ſr̄ odiu̅ dei licite poſſꝫ eē ſꝫ f̄m tu̅
nō poſſꝫ ee̅ ſine pc̄to q̄uaꝫ ꝓbo q̄ ſc̄ͣ
odiu̅ dei ꝯfr̄ͣ ī deu̅ go odiu̅ dei eſt
ig̅ͣ eode̅ a^dto vt̄raqꝫ q̄ua eſt bo^a ꝑ̄ſm
2° ꝯpiet go ſc̄ͣ odiu̅ dei p̄t ī deu̅
licite ꝯfr̄i ide̅ ig̅ͣ odiu̅ dei p̄t licite
ee̅ ſul ſic odiu̅ dei ꝯfr̄ͣ ī deu̅ l'ͣ odiu̅
dei eſt ſꝫ odiu̅ dei nō p̄t eē licite ſue
pc̄to ab a^lq̄ vote ig̅ͣ n^a votas p̄t vti
odio dei ſine pc̄to ig̅ͣ nō om̄ alio a
deo ē vtēdꝫ // Ad i^d vide̅ v̄n9 doctor
ꝙ ī p̄dc̄to caſu ſ ꝙ ds indiceret om̄e
i^d a deo eē̄ malu̅ nō tn̄ ſic indiceꝛt ꝯ
ei eo q̄d ele̅ tu̅c ſtat cu̅ caſu ꝙ ip̄e
impleat odi^do ꝯ̄ꝫ q̄d eſt ꝛacti9 odiēdi
nō ap̄pꝫ ſibi malu̅ ſꝫ bonu̅ ꝛ iſto ac^u
p̄t vti p actu̅ amo^ꝛ ſꝫ p̄oito caſu
ꝙ ip̄e indiceꝛt ꝙ ꝙ ē ꝛ ꝙ ꝙ ... eē̄ ma
[illegible]

i nu̅o ē libeꝛ^te volu̅tͣ teꝛ̄ͣ elice̅ ul
p̄duce̅ q̄ ī libe̅ caūdo q̄ḋcu̅qꝫ fac̄it ꝯt^a
ꝯſtāz // Cȝ q̄t iſta ſolōz arͣ ſic act9
iſti9 dictamīs ... mte9 ē ī liba po^te
volu̅tͣ ſilr̄ īpatie vt ſibi ap̄pꝫ ꝙ
nō p̄t a^edite ꝛeſiſt ī deu̅ ig̅ͣ teꝛ̄ͣ cu̅
dimitte̅ ſꝫ nō p̄t niſi p actu̅ volu̅tͣ
elicitu̅ nomine ul ī impatu̅ ig̅ͣ teꝛ̄ͣ velle
dimitte̅ illu̅d actu̅ ꝛ p ḡus teꝛ̄ͣ cu̅ p
duce̅ actu̅ ꝯ nouo ſtante iſta q̄ua / Vide̅z
ꝙ ꝛlis n̄llu̅ actu̅ nouu̅ dꝫ h̄re li
be̅ p̄duce̅ q̄ ꝯdit ꝙ nil tale p actu̅ a
mo^ꝛ p̄t ordiate ꝯfr̄i ī deu̅ ꝛ io nō dꝫ
actu̅ nouu̅ p̄duce̅ libe̅ nc̄ corrupat
dictame̅ p^dcm̄ q̄ nō ē ſac̄ͣdꝫ malu̅
vt eueniat bonu̅ ꝛ̄m ap̄lm // Et ſi arͣ
q̄t q̄ ex ꝯ̄ſtc̄ ſc̄ͣ ꝙ nō ꝯ̄ꝫ alio ē vtēdu̅
q̄ i^d eſt dictame̅ aliud a deo ꝛc̄ iſto
dictame̅ nō p̄t ꝛlis licite vti q̄ nc̄
p actu̅ volēdi nc̄ p actu̅ nolēdi // Vide̅z
nc̄^do q̄uaꝫ ꝓmā ē / Iſto dictame̅ nō p̄t
iſte vti licite iſto dictame̅ ſtāte ig̅ͣ
i° dictame̅ nō ē vtēdꝫ ſꝫ ē f^a ꝯm̄ͣ
q̄ iſto dictame̅ ē vtēdꝫ a^qꝫ alio p ac
tu̅ odij cu̅ p̄t p actu̅ ꝛ p̄t ordiate odi
ꝯp̄t deu̅ a^qꝫ alio ul ab ip̄o iſto de
p̄oito ſꝫ nō ꝑ̄mie // Cȝ q̄t arͣ adhuc
q̄ ex ꝯ̄ſc̄ vi^ꝛ ſeq̄ ꝙ ds ꝯ̄dcē ſe ee̅ ī pc̄to
mo^ꝛli nō licite p̄t p̄ac̄ nc̄ ꝯuite̅ ſe
ad deu̅ p̄ꝫ q̄ua / q̄ ꝛlis ꝯdit ſe ee̅ ī
pc̄to / q̄ ꝛ̄c̄dꝫ dictame̅ ſuu̅ ee̅ malu̅
ꝛ nō p̄t velle nō h̄re dictam̄ i^d ſine
pc̄to q̄ faceꝛt ꝯt^a ꝯſtāz ꝛ alit̄ nō p̄t
p̄nite̅ niſi vo^do nō h̄re i^d dictame̅ ꝛ
ſilr̄ nō ſc̄ͣ ꝙ ſi poſſꝫ licite p̄nite̅ ꝙ
ds p̄toꝛ ꝯ pc̄to ſuo tene̅ͣ nō p̄nite̅ ſꝫ
tene̅ͣ ī pc̄to ſuo p̄ſeuerare ſꝫ h̄c vide̅ͣ
ee̅ ī ḡus q̄ ſic ds teꝛ̄ͣ eē̄ filius dyabo^li
ꝛ inimicus dei // Videt ꝙ ſtāte ap̄pꝫ^u
iſti9 dictamīs mte^u nō dꝫ a^lq̄ actu̅
h̄re libe̅ p̄duce̅ īmo q̄ncu̅qꝫ actu̅
p̄ducat libe̅ ip̄e pc̄at ſꝫ ſi nō poſſꝫ ap̄pꝫ^m
dimitte̅ ... alio actu̅ libe̅ ... nō ...

pnite͠ tūc sc̄r q̄ tēr a͠lq faīe q̄ no pt
faīe sine sc̄r q̄d tēr no faīe / si aūt possit
q̄tm ist̄q dictamīs dimittē sine sc̄r actu
libe pducto pt pnite͠ alsq sc̄r q̄ pterit
Ista solucio no placet m̄ / Dt em̄ pmo q̄
tali tam̄ posito ullm actu debēt elicē
q̄ faret q̄r q̄sciaz // Cot̄ istud itā libe
fat q̄r q̄sciaz si malu actu elicat / q̄
volo q̄ tu sc̄r q̄ indicat q̄oz ee ma
lu indicet q̄oz ēē faciēd / q̄ si faciat
q̄r solam ista si aūt no faciat / fat rat̄
q̄sciaz q̄ indicat sc̄r ēē faciēd / i͠ ec
D̄o q̄ no mīq ꝯito dictamīe pt vo͠ltas
ꝯre a͠lq actu q̄ possz ꝯitu ꝯre q̄ no
pterīt salte nouo pcto go ec / alit͠ pt
rnderi ip̄o tenēdo via q̄rez q̄ volicio
no sit volīco sin / dicet͠ sit q̄ voluntas
possz licite odiē q̄oz a͠d adeo ꝯu tali
uti pactu odiēdi ꝯ no sc̄r q̄ idē diliget
ꝯ odiet q̄ actu illu no diliget // Ad
2m dicet͠ q̄ n͠q pt ꝯre libe actu a͠lq
nc̄ diligēdi nc̄ odiēdi q̄n posset ip̄m no
ꝯre si vellet nc̄ tn̄ ꝓpt hoc sc̄r q̄ velit
eu ꝯre // Oz q̄r hoc est ista q̄fināco
q̄ sc̄r vo͠ltas odit istu actu i͠ vult ip̄m
actu no ēē ꝯ ec // Co forsan alit͠ dicet͠
q̄ iste actꝰ odiēdi est odiu sin gnalē
ꝯ amor sin͠gls spalē // Oz q̄r sc̄r ē q̄
idē diligēt͠ ꝯ odiret͠ // D̄o q̄ si odiret͠
no q̄timaret͠ nc̄ elicet͠ / Alit͠ igr͠ vn͠o
q̄m͠ accrit ꝯ dico p͠o q̄ dictamē no ob
ligat ad ip̄ole no plꝰ q̄ p̄cep̄m unde
licet intē͠l indicaret q̄ vo͠ltas idē vellz
ꝯ nollet no tn̄ posset vo͠ltas se illi dic-
tami q̄formare // dico 2o q̄ sc̄ate pmo
tn̄ stat q̄ q̄z alio adeo adh͠uc vo
luntas possz uti q̄z alio pactu odiēdi
nl̄ diligēdi q̄ q̄stat q̄ no stat siml
q̄ intē͠l indicet q̄oz aliud adeo ēē
malu ꝯ vo͠ltas libe ꝯ licite uti͠ quolz
alio adō q̄d implicat q̄ciaz sc̄r em̄ vo
luntas h̄z actu vtēdi libe i͠ intē͠l in
[illegible] actu ēē [illegible]

sibi ee malꝰ / Si dicet͠ igr͠ fat q̄r q̄sciaz
q̄ indicat q̄oz ēē odiēdū q̄cē / Cot̄
q̄ tn̄ pterīt nc̄ q̄na q̄ no stat siml
q̄ tale dictamē sit ꝯ q̄ vo͠ltas se illi dic-
tami q̄formet // dico 2o q̄ ītus debet
dpone i͠d dictam volēdo i͠d no ee licz
no stet cu pcto q̄ pniteat // dico 3o q̄ si
tamꝰ q̄s iste q̄ q̄oz a͠d adeo ꝯ ab actu
suo appret sibi ēē odiēdū tn̄ tamꝰ no
ꝯret difficultate vt patet // dico sexto q̄ si
tamꝰ phūs sep̄ dudūt ptotā vitaz suā
ip̄e tenet͠ a͠lq faīe q̄d no possz faīe ta-
li state // Ad 2m q̄cedo q̄naz ꝯ q̄nis ad
ip̄bam tn̄ d̄r / q̄ a͠ seip̄o a͠ alio d̄r ꝯt
forte alīs q̄cesso tn̄ q̄ seip̄o dico q̄ no ē
i͠ q̄nis q̄ idē actꝰ sit vsꝰ sin ꝯ altꝰ sit
nc̄ idē actꝰ q̄s sr̄uicio dei ꝯ vsꝰ sui nec
sc̄r ꝓpt sc̄r q̄ idē actꝰ sit rectꝰ ꝯ reflexꝰ
q̄ iste solꝰ ē reflexꝰ q̄n sit sc̄r actu p̄
obo q̄ no aliud ab actu / q̄cesso ec q̄
a͠o ꝯ alio no sequo p̄ignīti q̄ duo actus
possit ēē siml i intēu vl vo͠lte nc̄ ec q̄
possit ee ip̄i sin͠lte / licet tn̄ no pnit
ēē ip̄inti sz so͠m sinīti // Ad 3m q̄cedo a͠nz
ꝯ nego ꝯnāe / ad ip̄bam tn̄ d̄r q̄ odiu dei
nllo m͠o est ref͠ribile in deu nc̄o i͠dz q̄ odiu
dei ꝯ q̄ no sit volēdū ꝓpt deu / ē tn̄ volēdū
ꝓpt deu ꝯ tn̄ d̄r q̄ possz licite ec nc̄ q̄naz
ad ip̄bam odiu dei ref͠ert͠ i͠ odiu dei est
g͠ eodē addito vtrꝰqz ec. forte nc̄ret͠
q̄na p͠a nc̄ret͠ ec 2a q̄ p̄ illa odiu dl
licite ref͠ert͠ i deu no intē͠r q̄ ꝯtra o-
dio isto possit q̄s ordīte ꝓpt deu velle
ēē i͠d ꝯ ex h̄ no sc̄r q̄ ordiate ē nl̄
q̄ ordīte pt ēē ꝯ ad ip̄bam dico q̄ intē͠lt
q̄ si a͠lq sit additu vtrꝰqz q̄d ip̄e dclat
Illud vāe tinꝰ tēr p͠a q̄na tn̄ 2a ēē
q̄na est bo͠na sed sit no est ip̄posito // Ad
2m redicaz nc̄ ista q̄na odiu dl no
pt libe ēē sine pcto i͠ no pt libe re
[illegible]

isto actus per actu volendi // Consimiliter dicendum est utrum
uti creatura sit meritorium et loquendo de meritis vite eterne
quod uti creatura est duplex vel propter deum vel propter
aliud a deo et secundum hoc dico duas conclusiones ad
questionem. Prima est quod uti creatura propter deum est
meritorium probatur quia opus bonum factum in cari-
tate propter deum est meritorium, sed uti creatura propter
deum est huiusmodi quia hoc dictat ratio quod si fiat
in caritate est meritorium // Contra illam conclusionem arguitur primo
sic, quia si sic sequitur quod ab electis possit unus
alium electum excedere in meritis et in premiis infinities
quod est contra, probatur quia pono quod sortes solum diligat
aliquem proximum suum in deo propter deum et plato solum
unum [illegible] caritative per unam horam et plato
diligat cognatum suum caritative et tamen hoc aliquid
secundum aliquem affectum carnalem ita quod quo ad istam
circumstantiam sit peccatum veniale quia intendat
amorem suum quo ad affectum carnalem, tunc
arguitur sic prima parte proporcionali hore sortes
aliquid meretur et per secundam et tertiam et sic usque ad fi-
nem hore, similiter plato meretur in prima parte proporcionali
illius hore diligendo cognatum suum caritative
sed affectus carnalis aliquid diminuit de tanto merito
[illegible] quam sortes quia si tale affectum non
haberet tamen meruisset sicut sortes per positum, tunc
idem quod diminuit carnalis affectus de merito platonis
in prima parte proporcionali [illegible] etc. infinitum [illegible]
diminuit in secunda parte etiam in tertia etiam in etc. et
sit infinitum quod sic probatur quia sit prima pars
proporcionalis temporis excedit in duplo secundam ita
intensive erit carnalis affectus in duplo in secunda
parte temporis quam in prima secundum suppositum et ita arguitur de
tertia parte etc., et tunc arguitur si meritum platonis
per horam esset sine omni carnali affectione esset
equale cum merito sortis sed in omni parte proporcionali
temporis equale diminuitur de isto [illegible] quod meritum
sortis excedit meritum platonis infinitum
Ex dicto quod carnalis affectus non potest proporcionaliter
intendi per unam horam stante caritate dilatione
[illegible] quia deveniret ad peccatum mortale et ita
corrumperetur caritas // Contra [illegible] plato [illegible]

[illegible] temporis [illegible] predicitur
Istud excepisse patet per singula in eventu ista sine
[illegible] minuitur et cupiditas crescente caritate
[illegible] donec veniat ad magnitudinem quam maior
non possit [illegible] per singula cupiditas minuitur
caritate quod non potest intelligi quo ad habitum ca-
ritatis quia tunc peccatum veniale minueret cari-
tatem [illegible] possent [illegible] venialia quod [illegible] corrumperent
eam [illegible] intelligitur quo ad actum [illegible] reddit
argumentum // Secundo arguitur sic, quia si sic sequitur quod
peccatum veniale esset multo puniendum [illegible]
[illegible] quas [illegible] probatur quia volo quod
sortes diligat aliquem propter deum caritative et [illegible]
diligat eum propter aliquem finem [illegible]
propter aliquam utilitatem temporalem vel carnalem propter af-
fectum vel [illegible] propter quam dilectionem peccaret sortes
venialiter [illegible] per tempus esset infiniti [illegible]
[illegible] diligeret amicum ex caritate
equaliter [illegible] in duplo [illegible] affectione carnali quam
sortes [illegible] in duplo [illegible]
[illegible] infinitum si per tempus esset
tunc arguitur sic [illegible] infinitorum haberet peccatum
veniale propter dilectionem ad finem illum [illegible]
[illegible] meretur aliquam penam saltem
temporalem, sed peccatum quod est peccatum veniale [illegible]
omnibus istis [illegible] si esset [illegible] meretur
[illegible] penam [illegible] et non temporali quia [illegible]
data [illegible] pena [illegible] debita [illegible] illorum
[illegible] est [illegible] ad [illegible] pe-
na data [illegible] ista pena temporalis non
[illegible] infinitas [illegible] non sufficit
ad puniendum sortem pro peccato isto [illegible] puniendum
[illegible] pena [illegible] est [illegible] // Ad primum ad minus
[illegible] concedo quod in qualibet parte proporcionali carnalis
affectus diminuit de merito platonis sit intensio
quod si [illegible] non haberet plus [illegible]
quia cum [illegible] affectione non potest plato ita intense [illegible]
ita bene diligere suum [illegible] in deum sicut sine
illa, et tamen arguitur quod quantum impedit de merito in
prima parte proporcionali tantum impedit in secunda et tertia etc.
[illegible] infinitum, dico quod licet tamen [illegible] quantum
[illegible] equalitatem [illegible] vel equalitate
proporcionum [illegible] predicitur
argumentum // Ad secundum [illegible] non valet

Ad probationem dico quod ista caritas [illegible]
potest intendi in duplo triplo quadruplo et sic in
infinitum ultimate dilectione creature quia ac-
tus forte decupli corrumpet illam dilectionem
creature quia forte nullus actus caritatis
cum affectione decupla ad illam que est in primo
potest stare et sic per totum tempus intendit affectionem
talem sed tamen quod non attingat [illegible] gradum
qui non stat cum caritate infinite temporis [illegible]
sunt minus est quam [illegible] plenius est cum ista
proportione quod impedit ista cupiditas // Ad se-
cundum quantum ad probationem quando ponitur comparatur dili-
gat aliquid ex caritate etc. / Dico quod
impossibile est esse infinitos homines et quod sit
dato hoc impossibile est infinitos tales esse quorum
secundus diligat ex duplo maiori affectione quam
primus et tertius quam secundus et quod sit de hoc ad
hunc quod non valet / quia dicitur quod secundus merebitur
premium duplo maius pena quam primus et tertius
quam secundus [illegible] ultra sed magis ex omnibus
istis penis colligitur non pena subdupla ad
penam debitam [illegible] peccato suo // Ad quartum quo-
ad probationem istius dubii sit ista non caritas
propter aliud a deo sit quod non propter deum finaliter
nec [illegible] uti est in motore nullo supposito
[illegible] non dilectione diligitur aliquid inordinate non
quam diligitur aliquid propter deum licet si aliquid diligatur
principaliter propter aliud a deo non diligitur
inordinate // Contra primam conclusionem arguitur sic quia aliquis
virtutes aliquando propter aliquid fine aliud quam propter deum
meretur premiari a iusto iudice patet per
Augustinum v. de civitate dei ubi dicit quod infi-
deles qui non sine dilexerunt plurima
opera virtuosa facta propter aliud finem quam propter
deum sicut principaliter propter honorem consequendum vel pro
pace vite politice [illegible] aliquod tale
premium meruerunt et a iustissimo iudice deo // Hoc
confirmatur per illud Exo. benefecit ergo deus obste-
tricibus quia timuerunt deum et edificavit illis do-
mos // Secundo sic nullum premium temporale
sufficit ad premiandum aliquod sive laudabile sive
per aliquod sine aliquod ergo sibi debetur premium et
potest facere maius in duplo in triplo et sic in
infinitum quia non est dare opus ita lau-
dabile quin adhuc laudabilius posset fieri al-
[illegible] non est ad premium [illegible]

maius isto possit mereri premium eternum
et per hoc aliquod re creata propter aliud a deo est
meritorium [illegible] // Si dicatur quod est summus
gradus in actibus virtuosis adhuc talis virtus deo
propter aliud a deo potest convenire et ita adeo premium
temporale debitum illi gradui et nichilominus isto
premio ultra potest mereri // Contra ita illud
obiectum non potest talis plus perfice in virtuose a-
gendo quam est summus gradus / Talis quia sit patet quia
talis potest perficere magis [illegible] idem obiectum et per quem
prudentia potest intendi circa idem obiectum sine termino
eiusdem finis non potest ita hic [illegible]
quin adhuc possit melius in infinitum maxime
quoad prudentiam et alias circumstantias et
non potest esse actus ita laudabilis respectu talis
quin possit esse laudabilior in infinitum
Ad primum dico quod nullus pro opera que ipse facit
non propter deum meretur premium eternum licet
forte possit mereri premium temporale sed una
oppinionum ultima / Alia est opinio dicit quod
nullus omnino meretur premio deinde // dicitur quando
secundum illam oppinionem ultimam quod nullus meretur vel
quod nulla sunt opera bona quibus [illegible] de condigno
vel de congruo debeatur aliquod premium ordinatum
a deo nisi procedat ex caritate quia solum bonum
opus est quod procedit ex caritate / Unde Augustinus de
laude caritatis dicit ad indicandum bona opera non
debes attendere quod appareat exterius sed quod radix
sit interius ex qua procedit / nam si radicata est
cupiditas in corde spes esse possunt bonorum operum
sed vere bona opera esse non possunt // Sed unde ista est
quod Romani et alii infideles deum non statuerunt
finem operum suorum / sed ut dicit Augustinus .v. de
civitate dei Romani possunt sine operum suorum
inanissimam scilicet humane glorie [illegible] quo perceperunt
mercedem suam nam quod deus reddit [illegible]
iusticie operibus suis sed que ipsi per opera sua
intendebant sunt [illegible] qui ut dicit Augustinus
humanam laudem querunt ex operibus suis receperunt
mercedem suam scilicet humanam laudem quam querebant
et ad istud intelligendum dicit Augustinus quod receperunt di-
gratiam [illegible] igitur non quod deus remunerat

mala malaꝶ gerat qꝛ at illi no ħnt
opa bō nc̄ vtutes pȝ p aug 19 d ciui
dei c 17 ꝓinde vtutes q̄s ꝓbi aīug
viꝫ ħre p q̄s impat corpi ⁊ viciis adquis
adipisceret uł teneret nisi ad deū retu-
lerit ym pocius sunt vicia qȝ vtutes ꝙ idē pȝ
p eidē ī epla ad macedon̄ epla xx v
ipe dt qꝛ ī hac vita vtq no est nobis
nł dilige qd ē diligend̄ id elige prudēa
ē / nq ī se aliū molestiis frangī est / nq
illecebris repīi est / nq sr̄pbia iusticia est
⁊ gcludit / no faciūt bonos uł malos
mores nł bonū uł mali amores / ideo
dt biūt qꝛ omia bō q no ħnt deū p
alio fine sunt aliq pc̄ diciē licet vita ali-
quoꝝ mīq sit culpabilis q̄ vita aliorꝝ qui
plura mala fecerūt / qꝛ ut ipe idē aug
ait d' romanis ꝓpt̄ vno vicio ſ amore
laudis hūane ceteris cupitꝫ ⁊ multa alia
vicia cōprimebat ⁊ ipe dicitꝫ qꝛ id autē p̄
illā oppinionē / 2m alia no q̄ ꝓpnit re
puto magis verū ⁊ ponit dicitꝫ p° qꝛ aliq
opa que no sunt ꝓpt̄ deū pnt ēe lib' de
gn̄e // 2° qꝛ talia no sunt meritoria pmij
etni // 3° qꝛ pnt ad gnāre vtutes mo-
rales // 4° qꝛ pnt ēē meritoia pmij tpa-
lis // 7° qꝛ no ꝓpt sunt cōdigna pmij pē
etna ⁊ sit ad aīe // 9° qꝛ nec aliq pē et
sic ad aīe // ad autē tedꝫ pma oppi qꝛ
dicitꝫ qꝛ nūm tale opus ē laudabile nc̄ d
delc aliqd pmiū nc̄ tpale nc̄ etnū
tenendo alia dicitꝫ qꝛ tpale ⁊ no etnū
⁊ ideo nc̄re autē / ad pbōn̄ cuiꝰ pt nc̄n
q̄ims et nllū opus sit ita laudabile
qui possit fieri laudabilius no tn ī duplo uł
ī triplo ß tn gresse ⁊ gresso qꝛ nūm tpale
pmiū debetꝫ aīm tali d'fito laudabili
qui duplo maius possit debetꝫ duplo lau-
dabiliori sic ex ħis no tn sequitꝫ qꝛ etnū p
......

Utrum finis dei sit finis nālis

... ⁊ merit vita etna que ē
finis ultimꝰ augꝰ ad . vi . contra de vita
etna ⁊ quāz pbis qꝛ nā no deficit ī
nāis ut dt cōm° 2° d' aīa qnto 12
ß magis nālm cātine voli ē finis vltīg
⁊ nālis igꝛ no nā deficit ī ħis q̄ sunt
nālia ad gsecucōz talis finis // Cōfirmaꝫ
qꝛ no deficiat ī mīq pfectis ī nec ī magis
ß ī rōnalibꝫ ⁊ ī aīatis ħnt nālia ad
gsecucōz finiū nālium eoꝝ go // Cont
qꝛ si no tē ipa ħret aliud finē nālem
q̄ sit aliquo ħito quod aīa alī ad appeteret
vł no / no pt dici qꝛ no / qꝛ dt aug
p'mo gfessꝰ / fecisti nos dne ad te ⁊ īō
īquietū est cor nrm̄ donec ġescat ī te
si aūt appetet ad igꝛ aut sunt aliq eiꝰ
finis vltīg nālis / Rn̄° p° pono q̄nes
quōꝝ pa ē ī oppoitū ⁊ ē ista cī fruī deo
ēēt finis nālis volis tuc ī pos a
cātuā voli nālr acquiri uł ēēt nālr ac
quirēdꝰ a cāuē voli / pbaꝫ qꝛ si fruicō
sit finis eiꝰ nālis uł tusitꝙ p meā
pq pt acqri talis finis ē nālis vel
no / si sit sequꝫ qꝛ nāl pi mē. ⁊ sic
nālis finis acqri qd est ꝓpom si no
vł igꝛ violēter uł pt nāz no violēter
qꝛ ducet ad oppom illiq ad qd nāli
nat nā ⁊ sic magis ducet ad finē nā-
le si pt nāz tē ēēt aūlis ħc fiu iꝫ
pbis qꝛ si aūlis tē p q̄s devenitꝫ
ad cāz finale vltīma no ēēt cēlesti
qd ē qt° pbm ⁊ ° methāre / Exo sic
si fruicō dei ēēt finis nāl aīe igꝛ
ī nā hūana esset pō nālis passiva
⁊ pō nālis activa suffiens ad acqrendū
tale finē ⁊ sic ꝓpom / cū est ibi pō
nālis passiva ß no activa ⁊ ductiva
talis pō ad actū / ß tn reducitꝫ ad ac-
tū p agens supnāle ut sequꝫ qꝛ fruī
deo no ē hōim nāle pbis quā qꝛ ē
ēēt gcedend̄ asino loqui fieri pa-
ro nā ī asino ē pō passiva nālis in-
...

vt pareat sic apparet ex dicto magistri in
2° senten dis. 18. c. 6. consimiliter ab augus
te sup genesim ad literam c. 26. de pnis
vbi ait vt inter stellis femina pariet et
asina loquere dedit deus naturis vt quomodo
eo eis fieri posset non vt in motu naturali
haberent sed vt esset in eo supernaturale
ergo etc. // 3° sic / quando res naturalis equali
naturale requirit naturaliter appetit finem et medium
naturalium ad finem sic quo non potest ad finem
attingere patet quia grave posita extra locum
suum naturale sic se habet quod naturaliter movetur deorsum
in centro ergo cum finis naturalis hominis sit
eque naturalis homini sic finis gravi eque naturaliter
appetit homo medium naturalium in finem quo non potest
finem suum naturale attingere sicut grave 1° eque
naturale est sibi medium ad finem sicut naturalis
est finis quia nunquam est tam grave finis est naturalis
nisi quia naturaliter appetitur in eo medium eque naturaliter
appetitur sicut finis medium erit eque naturale
sicut et finis naturalis // Si negetur 1a tamquam
id medium naturaliter appetitur ab homine 1° est
medium naturale // contra probatur quia quia cum deus
est id medium datum homini finem quo non
potest finem suum naturale appetere attingere sed
sicut quibus est gratum medium gravis 1° id medium
est eque naturale homini sicut medium gravis est
naturale gravi secundum etiam quod si medium dominandi
ad fruitionem dei non sit homini naturale nisi
finis erit naturalis // Contra 1am quod arguitur
sic oppositum cuius stat cum ante 1° quo
non est vera quia est nota sed ante quo ad primam
~~parte probatur dupliciter primo sic nullus finis~~
~~naturaliter~~ probatur per talem quam fruitio dei
est naturalis et tamen non potest naturaliter acquiri ergo
quia est nota sed ante quo ad primam partem
probatur dupliciter primo sic nullus finis naturaliter
acquiri potest ab homine cuius media ad finem
naturaliter requisita non possunt acquiri naturaliter
ab eodem sed sic est in proposito ergo maior patet de
se minor probatur quia fides spes caritas
non possunt naturaliter acquiri ab homine quia tunc
homo iustificari posset ex natura ista sunt media
ad finem naturaliter requisita vt apparet ubique quia est

superlativa // 2° sic quod talis finis nobis debetur
non potest gaudeat naturaliter nec per actum a causa aliqua
naturali vel accidenti naturali quia nunquam causa erit volunte
dei causa sufficiens ad gaudendum quod talis finis
nobis debeatur sic maximum est distinctio per
omnes effectus et causas naturales et per consequens talis
finis non potest naturaliter acquiri // Ad id arguitur
bifurcatum dicitur vnico necessario ante cum prima prin
cipali // Ad probationem nego primam partem antecedentis
et cum probabiliter dicitur ad probationem et concedo
2am partem eiusdem antecedentis ac probatur duo arguitur
quibus probatur // Secunda quo est ista videtur
ad questionem quod finis deus non est volis
[illegible] finis vltimus naturalis probatur primo
sic licet beatitudine non est homini naturale ergo
finis vltimus naturalis patet primo sic licet beatitudine
non est homini naturale ergo non est finis eius
naturalis quia de se patet ante probatur per augustinum
de vera innocentia apostoli 26. vbi ait quod
posse licet eternaliter nunc est homini sed licet
gratiam fidelium // Ex vltima parte huius
antecedentis arguitur sic licet eternaliter est gratie fi
delium 1° multo fortius licet beatitudine
est gratie et per consequens non est naturale // Confirmatur
id arguitur ex auctoritate apostoli ad romanos vi°
gratia dei vita eterna // 3° sic nullus
actus moralis politicus non est finis hominis
naturalis igitur nec fruitio beatitudinis quia est
bonum quia in actus politicus et moralis potest
homo ex finibus naturalibus tamen dei influentia genera
li non autem in actu beatitudinis fruitionem ante patet
quia tunc tales actus sic ~~et propter~~ essent
homini naturales et per consequens propter tales actus sic
dicuntur propter eos neque essemus laudandi nec
vituperandi vltima quia est philosophi ibidem
Contra illa quod arguitur primo sic vltimus
finis naturalis rei est sua perfectio ad quam res
est in potentia naturali sed quilibet homo est in potentia naturali
ad quam fruitionem et nulla alia perfectio a
fruitione ad quam est in potentia naturali et tanta
perfectio homini quia est fruitio igitur finis
[illegible]
[illegible]
[illegible]

nalis ad maiorem dilectionem quam sit perfectio sui
ultimi tamen posset maiorem perfectionem ita naturalis
appetitus creaturae per quem non posset in ista data sui
no quiesceret tamquam in ultimo fine quia illa
data non clareret nec contineret appetitum
naturalem ultimate. Hoc patet per auctoritatem allega-
tam beati Augustini de vera innocentia quam recitat
magister 2° sententiarum dis. 28. c. vi. cum quo concordat
posse habere alia quae intentione dicunt adeptum
finem patriae fide realiter est natura homini igitur
habere finem istum est naturale homini quia patet quod
si medium ad aliquem terminum est possibile connaturale
et terminus est possibilis connaturalis // Secundo sic, si finis
de non sit finis naturalis ultimus hominis
tunc homo appeteret aliquid aliud a deo naturaliter plus
quam deum consequens est contra quod sit sim: appre-
hendo a ab intellectu humano deo et apprehe-
ndo sub ratione summi boni ab eodem intellectu volun-
tas plus naturaliter appetitur a quam deum
vel magis minus vel aequaliter non magis nec
aequaliter ergo minus antecedens probo quia vel magis vel
aequaliter appetitur naturaliter vel quia apparet
magis bonum vel aequaliter a° vel simpliciter vel
appetenti sed intellectui humano a non apparet
magis bonum deo nec aequaliter simpliciter quia indicat
deum esse summum bonum et a bonum citra deum
nec apparet magis bonum deo nec sibi probo
quia perfectio ultimata et finalis hominis consistit
in contemplatione intellectuali hominis sed intellectus quanto
a perfectiori intelligibili patitur tanto plus perficitur
ut habetur 3° de anima cum igitur deus sit perfectis-
simum intelligibile igitur intelligibile per intellectum eius
maxime perficitur igitur non primum non indicat deum
non esse magis bonum quam a simpliciter sed et
sibi et per consequens magis naturaliter appetit deum
quam a igitur deus est finis eius naturalis // 3° sic
ille finis est maxime naturalis quo habito quietatur
appetitus hominis naturalis et quo non habito non quie-
tatur sed talis est fruitio dei in via appetitus
naturalis hominis ergo patet auctoritate de se et hoc per
auctoritatem Augustini supra allegatam // [illegible]

quando quod diligitur ut finis ultimus
diligitur propter se et omnia alia propter ipsum sed
nulla duo diversa possunt sic diligi quia in-
cluderet contradictionem quod aliquid aliud a deo diligitur
ab homine ut finis ultimus et naturalis et de-
um diligi ut finem ultimum simul cum primo est
impossibile et contra naturam quia est per se et contra canon
dis. 6. c. 3. ubi dicitur quod praecepta moralia
sunt de lege naturae et per consequens cum unum eorum sit de
dilectione dei maxime sequitur quod sit de lege naturae
// Ad istud quod quod sit de minori nec obstat
ad auctoritatem Augustini dico cum dicit quod posse
habere talem est naturae hominis certe verum est
adeptum supernaturalem quia homo habet a natura quod possit re-
cipere caritatem si infundatur ei sed tamen ex hoc
non sequitur quod illa potentia sit naturalis nec naturaliter
reduci possit // Ad 2um concedo quantum
de appetitu naturali non de libero et voluntario et ideo
dico quod plus naturaliter appetit a quam deum et
cum probatur quod non quia vel magis vel aequaliter
etc. Istud nec primo fine quantumcumque delibe-
ratione aliquam forsan nescio in quo fertur appetitus
naturalis // 3a quaestio est ista. Deus est finis ul-
timus in quem potest tendere creatura voluntatis appetitu
libero et voluntario probatur sic primo creatura voluntatis potest
actu libero deum plus quam se diligere et
omnes actus ad deum finaliter dirigere. Ista quia
est nota. Sed antecedens probatur quia hoc praecipit deus
creaturae voluntati ut ipsum super omnia et super omnia
alia a se ipso diligat. Ista hoc potest facere crea-
tura voluntatis patet quia quod deus non praecipit impletionem
impossibilem patet per Hieronymum in epistola de explanatione
fidei beati Augustini in fine ubi dicit sic qui dixit deum
impletionem impossibilem anathema sit // Secundo sic creatura
voluntatis actu libero conformare se potest dic-
tamini cuicumque rationis rectae sed recta ratio dic-
tat quod deus est summe diligendus ista est auctoritas
patet quia aliter non esset in eius potestate ut esset
iusta vel iniusta. Secunda patet quia recta ratio dic-
tat quod summum bonum est summe diligendum
et ratio dictat quod deus est summe diligendus
et per consequens potest ipsum summe diligere // Dicetur
forte ad hoc quod prima quam non vera quia licet
recta ratio dictat quod summe bonum est summe

politicus exponit se morti pro bono poli-
tico et sic secundum veritatem virtuose ope-
rando et per consequens secundum veritatem plus diligit
bonum alterius quam suum. Item si bonum alterius est
summum bonum plus diligit quam bonum proprium
et multo fortiori summum bonum plus dili-
gere debet suo bono proprio // Confirmatur quia
exponens se morti pro bono politico aut
facit quod debet secundum rationem rectam aut quod non debet
Si primum igitur secundum rationem rectam plus licet
diligere aliud quam se ipsum et tunc est dictum igitur
magis dictum. Si autem debet secundum rectam rationem faciendo
virtuose ageret quod est contra philosophum primo ethicorum
// Aliter forte diceretur quod politicus intendit
bonum suum quia perfectum actum virtutis magis
quam bonum commune // Contra sicut plus diligit
pro eius salute ipsius consiliarie vult ad
non esse sed perfecte virtuosus id est virtute politi-
ca vult se et actum suum non esse pro salute
rei publice suadenda igitur magis diligit bonum
publicum quam se // Contra [illegible] arguetur
alias in 2o [illegible] / His quibus deductis
notanda sunt dubia / primum est ex quo fruitio
dei non est finis naturalis hominis ideo est primum
dubium quis est finis hominis naturalis // Dico
quod cum homo componatur ex duabus naturis corporali
et spirituali et ideo secundum hoc naturaliter tendit in duos
fines in unum ex parte nature corporalis et aliud ex
parte nature intellectualis / dico quod sunt due pro-
positiones // prima est generalis de omni re creata
tam corporali quam spirituali et est ista / quod quelibet ap-
petitu suo naturali tendit in se ipsum id est in conserva-
tionem sui tanquam in ultimum finem sui appetitus
naturalis // Secunda est de homine quantum ad naturam
intellectualem et quantum ad corporalem et est ista quod creatura
rationalis appetitu naturali appetit tanquam ultimum
finem sui appetitus naturalis quo immediate contemplatur
finem ultimate intellectu speculatorum vitam
prima que probatur primo per auctoritatem philosophi 2o de anima
in textu commenti 3e sic dicit Omnia entia natura-
lia ipso deo et immortali et deo appetunt
participare secundum quod possunt / et addit omnia id appe-
tunt et illius causa agunt omnia quecumque agunt
secundum naturam ubi glossa omnia dependent pro-
videntia perpetua et [illegible] erga [illegible]
[illegible] naturaliter est nec [illegible] ad [illegible]

ea et addit glossa quod propter quem finem agunt
omnia quecumque agunt naturaliter ergo permanentia est
finis ultimus eorum // Confirmatur per [illegible]
primo physicorum [illegible] dicit quod quelibet res diligit
se naturaliter permanere in esse quantum possibile est ut dicit com-
mentator quia una [?] prima appetit esse in actu
et quantum potest igitur semper appetit induere formam post
formam // Secundo sic / omnis appetitus naturalis tendit
naturaliter in aliquem finem et non tendit in non esse
eius non esse non habeat rationem alicuius boni ac
per hoc nec rationem finis id est quelibet creatura tendit
in aliquod esse tanquam in finem suum aut igitur in esse
proprium vel alienum / Si proprium propositum / Si alie-
num igitur creatura appetitu naturali magis tende-
ret in esse alterius quam in esse sui ipsius quod
est falsum ergo consequens quod probatur Si magis natu-
raliter tenderet in esse alterius quam suum aut hoc esset quia
sic appeteret alterius non esse [illegible] naturaliter appe-
teret se non esse quam reliquum non esse aut quia
fortius inclinaret et resisteret ad vitandum non
esse alterius quam sui ipsius / sed primum non potest poni
quia tunc eadem natura in uno respectu simul [illegible]
naturaliter appeteret effectus contrarios scilicet esse et
non esse quod est impossibile / et consequens probatur quia
quelibet creatura non inclinetur eam in quo appete-
ret ipsum vel alterum non esse naturaliter appeteret se esse
Si igitur inclinetur eam in quo appeteret ipsam
vel alteram non esse appeteret se non esse necessario
ex hoc contraria eius natura sed ipsa maneret
eadem in uno respectu [illegible] appetitus naturalis
quo non possit ad esse quam non ad non esse
contrarium quod probatur quia quod semel est in natura
eius natura respectu in uno non potest sed non naturaliter vel
appetebit dicere quod simul manebunt duo ap-
petitus contrarii in eodem naturali quod est impossibile
// Nec potest dici primus 2o quia ad vitandum non
esse sui ipsius resisteret secundum ultimum posse suum
et hoc appetitu naturali et non plus possit resistere
ad vitandum non esse alterius quam secundum ultimum pos-
se suum igitur [illegible] finita
tota inclinatio naturalis ad vitandum mor-
tem [illegible] eius [illegible]

esse aliq[illegible] sim ipsi[illegible] q[uia] vl esse aliq[illegible]
vl esse creatoris / ad primum q[uia] tc nale di
liget plus alia creatura q[uam] seipsum / z p
quens creata diligeret se z in ordine caritatis
plus q[uam] aliam creaturam ageret contra naturam q[uo]d
e fm / icq creata volis z in ordine caritatis
diligit seipsum plus q[uam] aliam creaturam / p[ro]batur
q[uia] alia creata volis tent[ur] plus diligere
creaturam suam q[uam] alia xpi z corpus sim plus
q[uam] corpus [illegible] vg[ur] se plus q[uam] proximum
nec pt dici z in f q[uod] ee creatoris appetat
nale plus q[uam] esse sim q[uia] q[uae]l[ibe]t creatura
max[ime] z summo appetitu nali appetit sua
p[er]fectionem nale / s[ed] p[er]fectio creature non consistit for
ma[liter] in esse creatoris q[uia] stat z ita e[ss]e d[e] facto
q[uod] sit z no sit p[er]fectio sua eo m[odo] q[uo] appet[it]
ipsum esse p[er]fectionem sua l[ice]t no appet[it] ipsum
esse v[olun]tate creatoris i[n] vltime appetitum
nalis q[uae] ingi[tur] tendit i esse sim q[uam] i esse
creatoris // 4o arguitur sic appetitus nalis no est
v[olun]tas q[uae] appetit ip[s]e quis primo e v[olun]tas illius
cui appetit quis / s[ed] i[d] cui appetit q[ui]s e
ipse appetens / g[o] primo est ille appetitus v[olun]tas
sim ipsius ip[s]e quis no v[olun]tas alicuius alterius / p[ro]ba[tur]
s[ed] q[uod] appetitus nalis no est nisi v[olun]tas q[ui]
commodi / q[uia] si esset v[olun]tas boni h[onesti] honesti z
boni simp[licite]r tc eq[ua]l[ite]r fugerent omnes honestes
malu[m] i honestum q[uo]d in fugerent incommodum q[uo]d
fm q[uia] valde virtuosi dimittunt aliquod bonum
honestum virtutis z consequantur commodi z h[oc] no
esset nisi q[uia] na[tur]a ingi[tur] inclinat ad bonum
commodi q[uam] ad bonum simp[licite]r z honestum ig[itur]
p[ri]ncip[alite]r nalis appetitus appet[it] bonum commodi
z q[ui]s // Contra q[uo]d q[uae]libet dubi[um] ar[gu]itur primo
na pt z mat i irr[ati]onalibus exponunt se mor
ti p[ro] fetu eorum sicut apparet d[e] pellicano ig[itur]
ingi[tur] appetunt pullos q[uam] sim // 2o p[ar]s magis
principalis exponit se p[ro] p[ar]te ingi[tur] principali
z h[oc] naliter sic manus z brachium p[ro] defensione
capitis i[gitur] ingi[tur] appetunt esse capitis q[uam] esse
p[ro]prium // 3o ar[guitur] z aqua recedit a dispositione
nali [illegible]

[illegible] ita q[uod] orificium animal sit
inf[er]ius ascendit aqua naturaliter z extinguit candela
sit de linea loco nale p[ro]prio // 4o similiter ta
terra descendit aqua ex loco p[ro]prio ne de lin
q[ua]tur vacuum i q[ui]bus casibus vi[detu]r q[uod] iste res
nales ingi[tur] fugiunt i disposicionem vniuersi q[uam] p[ro]p
riam // 5o q[uia] sol z luna contra q[uo]d opaci
ebantur morti xpi naliter i tm q[uod] solis
luna obscurata sit z contra a rupta sit ex
q[ui]bus vi[detu]r q[uod] ingi[tur] appreciabantur esse alicuius q[uam]
esse corporis p[ro]prium / 6o si p[ar]s vniuersi appet[it]
disposicionem vniuersi cuius est p[ar]s z ag[...] l[ice]t ee
ingi[tur] q[uam] sim z q[uae]l[ibe]t creatura totum esse suum
h[abe]at a creatore p[er]fectius q[uam] aliqua p[ar]s vniuersi a
suo toto se[quitu]r q[uod] q[uae]l[ibe]t creatura ingi[tur] appet[it]
esse creatoris q[uam] sim esse p[ro]prium // Ad primum
dico q[uod] n[ec] pat[er] n[ec] mat[er] sine i[rr]a[ti]onalibus
sine irr[ati]onalibus exponit se naliter morti
ita q[uod] appetitu nali exponat se morti vt
vitet morte fetus sim / s[ed] hic exponit se
p[ro] fetu vt eruant ipsum a morte vel periculo i[n]
tendentes fetum z seipsos simul liberare a periculo
z q[uod] no intendant mori p[ro] fetu p[atet] ex h[oc]
q[uia] si multum infestentur dimittunt cito fetum
q[uo]d no facerent si naliter p[er] cointenderent mori
// Ad 2m dico q[uod] p[ar]s minus principalis no ex
ponit se p[ro] p[ar]te ingi[tur] principali s[ed] ipse h[omo] ex
ponit p[ar]tem minus principalem p[ro] p[ar]te ingi[tur] prin
cipali / q[uia] d[e] duobus malis minus malum
eligendum est / vel illa p[ar]s minus exponit se
q[uo]d in e d[e] se p[ro] p[ar]te ingi[tur] principali nisi q[uia] mo
ue[tu]r ad h[oc] a motore superiori cui no pt
resistere s[ed] ab aia // Ad 3o vt 4m dico q[uod]
isti motus no sunt violenti z no sunt contra na
turam s[ed] ex na vel i lina vniuersi q[uo]d ingi[tur]
diligit bn esse tamq[uam] p[ar]s continuitatis z contiguitatis
p[ar]tium vniuersi q[uam] bn esse p[ro]prium tamquam p[ar]s vel
illius // Ad 5m dico q[uod] illud fuit miraculo
se factum // Ad sextum dico q[uod] no concludit
q[uia] fundatur super isto q[uod] p[ar]s vniuersi ingi[tur] appet[it]
conseruacionem tamq[uam] vniuersi q[uam] sim ipsius // Ergo g[o]
s[ed] q[uod] h[omo] ipso appetitu nali appet[it] tamq[uam] v[ltim]um
fine sim appetitus nalis q[uo]d i inclinatione contra [illegible]

fine vltiate intentum specla[…]
p hucmoeez p° pqti[…] ca° 20° vbi ait
q btitas i pfco rei qsistit in h° q possit
i opacoez sua exire q ordinat[ur] co[n]tra sua et
q pl[us] pt in tale opacoez est pfcior nobilior
i illa na eu igr due sint i hoie nac vna
corplis alia spualis h[abe]t duas opacoes pprias
ve tn nales diusas vna corpe corpali
q est pducere sibi simile [et] alia corpe
aie q est spcla° vitat[is] // Sz q[ui]a 1a 3a q[uestio]
4° pt Si spcla° vitat[is] sit finis vlti
matus pprius hois [et] vltra pfco nalis igr
q[ui]a spcla° est finis vltius hois [et] p [conse]q[ue]ns
tot erut fines q[uo]t specla[n]t[ur] vitas q[uo]d est
f[alsu]m // 2° q[ui]a si sic inuenes q[uan]to cito suffi
cerent specla[r]i vitate appellen[tur] d[e] f[a]cto esset
pfti pfcoe vltra nali sue spei [et] p [conse]q[ue]ns
esset habiles ad q[uo]dlz bnficiu ad oe
regimen ad omez dignitate ad q[uo]d sufficit
pfco nalis q[uo]d est f[alsu]m q[ui]a nemo eligit iu
uenes i duces // 3° pt q[ui]a t[un]c i[n]diui[du]a eius
de spei essent diusi fines [et] m[ulti]plices q[uo]d
f[alsu]m 2° [con]tra pbat[ur] q[ui]a specla[tur] pe vitate
d[e] reb[us] abstr[ac]t[is] [et] paulus d[e] reb[us] no abstr[ac]
tis t[un]c a[rgumentum] pt aliq[ui]s declinat p[er]ues oba
tu i[st]a oba sint diuse spei igr
4° pt aliq[ui]s q mag[is] expedit no sic q[uam]
sic igr spcla° vitat[is] talis no pficit [et]
p [conse]q[ue]ns no ois spclacio est pfco p[ri]mi a[nim]i pz
p singl[ari] ethi[corum] ca° p° // Ad p[ri]mu illoz
dico q no e i[n]c[onueniens] plures ee fines eiusde
p q[ui]a q[ui]lz [con]sequi[tur] fine vltimu na[tura]le pz
q[ui]a p rona[tionem] q[ui]cq[ui]d quilz pfcoz sue
spei // Ad 2m [con]cedo p[ri]ma q[ui]a [et] iuuenes
[et] nec° 2a3 ro est q[ui]a ad regim[en] tpale
no sufficit nalis pfco celis s[ed] req[ui]rit[ur]
pfco aialis q[uo]d ipe sciat disc[er]nere int[er] bo
nu [et] malu [et] p[ro]uide fut[ur]a [et] p[er]cognitu[m]
p[re]t[er]ita [et]c // Ad 3m dico q non e i[n]c[onueniens]
eiusde ee plures fines eiusde rationes
q[ui]lz i[d] eo [con]seq[ui] possit sua pfcoz nale et
vnus finis sit celis [et] aliq[ui]s aialis // Ad
4m dico q nulla spcla° q[ue] est mala p[er]se
[illegible] ac[…] t[un]c oli cu[…] ec[…] v[…] spcla°

[…] vt sit […] alia […] q illo m[…]
aient. qui specla[tur] vna vitate m[e]d[iante] pfecta
e ex h° q a q[uo]d ex h° q alia specla[tur]
// S[ecun]d[u]m du[bi]u[m] e vtz in sola spclacoe
vitat[is] d[e] rebus separat[is] qsistat tam[en] nalis
finis vltimus nalis h[omi]nis q[uo]d no pbat[ur]
p[ri]mo sic / si sic tu desiaces alig[ui]s fine
puta qsiderac[i]o sbaz separataz defic[er]et a fine
[et] a fine nali spei sue q[uo]d f[alsu]m q[ui]a a[rgumentum]
ps ig[no]rat eas fore ee vel salte est
certus multas [et] tn nullus e q[ui] diu viuat
q[uo]d aliq[ui]d sui fine nale attingat i hac
vita // 2° q[ui]a si sola eas spcla° n[on]
tu[m] nulla spcla° d[e] reb[us] inferiorib[us] tn pfi
cit homine sic spclacio sbaz separataz
q[uo]d e f[alsu]m / q[uo]d pz q[ui]a si i aliis tn
pficer[e]t h[omi]nem no mag[is] dic[er]e[tur] qsiste eius
vltima pfco i qsiderac[i]o[n]e sbaz separataz
q[uam] i qsideracoe alioz e[n]t[ium] q[uo]d pbat[ur] q[ui]a
cogitat q[uo]d deu[m] [et] alius h[omi]ne esse [et] sic
p[ri]mus petrus [et] paulus [et] q[ui]a cog[nos]cit
gnos petri pl[us] pficit intell[ec]tu[m] q[uam] qgnicio
pauli finite vel infinite g° qgicio d[e] reb[us]
abstract[is] no tn pficiet intellm sic h[ec] qgnicio
h[om]i[n]is vitat[is] igr no tn pficie[tur] intell[ec]tus vt
Si infinite igr illaz vtutum qgico de
reb[us] no abstract[is] alia tn pficeret q[uo]d
f[alsu]m q[ui]a h[ec] qgnico finite pficit igr qgsite
qos ains i geometria [et] arismetrica plus
pficeret q[uo]d pz q[ui]a oms illas sciret
actu simpl[icite]r infinito pficer[e]t[ur] [et] ta no u[er]
finite pficit[ur] p[ro]p[ter] q[uo]d sciras d[e] reb[us] abstract[is]
g° // 3 n[atur]a vltima pfco homis vt
h[om]o est qsistit i p[ro]p[ri]a opacoe hois vt ho
est h[om]o p[ro]p[ri]a opaco hois vt ho est no spe
cla[tur] d[e] reb[us] separat[is] q[ui]a tu nulla alia
foret hois vt ho est h° f[alsu]m g° // Sz
q[ui]a q[uo]d h[ui]us dubii tc[…] p [con]cessu phi p°
et 10 ethi[corum] vbi expresse poit q summu
bonu vltima pfco [et] felicitas homis
[…] hois [in] sciencia [spec]u[lati]ue

[illegible] … ut pro
q. quibus speculacio est finis hominis quo naturale ali-
quid ultimum finem suum naturale // Ergo dico quod
speculacio ultima de substantiis separatis et maxime
de deo ceteris paribus plus perficiatur et sic speculacionem
perfectiore quam in speculacionibus ultimatum de rebus
inferioribus et hoc intendebat philosophus in multis locis
// 3° dico quod cum hoc stat quod sint due perfe-
ctiones quarum una est perfectior quam prima et ceteris
autem secundum ceteras non erunt paria // 3m du-
bium est utrum quis perfectum ponens scientias speculativas
sit finis hominis naturalis // Dico quod non quia
nulli vel pauci ad hoc pertingunt. Quamvis mul-
ti homines desiderant a fine naturali sue speciei
quod est ferum // Confirmatur quia vix tota hominis
vita sufficit ut sit perfectus in una scientia spe-
culativa igitur a multo fortiori non sufficit ut sit
perfectus in omni scientia speculativa et ideo quod homo tantum
perfectionem acquirit in hac vita ut omnia in-
telligibilia actu intelligat quod est impossibile. Item
apparet auctoritate Jeronimi in prima epistola de virginitate
beate Marie ubi ait: tanta est profunditas
divinarum litterarum ut si in eis cottidie proficere
et toto studio conarer addiscere tamen multa in-
telligenda restant ut acutissimis ingeniis con-
tingat quod eadem scriptura quo loco licet diu con-
summaverit homo incipiet homo igitur non est possibile aliquem
esse perfectum in omnibus scientiis speculativis // Contra
hoc videtur esse Commentator [illegible] 2° de anima commento
36 et 12 metaphysice commento 36 imaginatur
enim quod intellectus agens sit forma abstracta que
aliquas formas abstractas intelligit et quamdiu intellectus
copulatur cum intellectu possibili et materiali ~~quod acquirit~~
per intellecta speculativa sed non plus copulabitur cum intellectu
materiali quam acquirantur intellecta speculativa sed cum acqui-
sita fuerint omnia ut fiat intellectum in actu tunc
primo sit ut patet 2° de anima commento preallegato mo-
dicum ante finem et copulatur nobiscum intellectus
agens et tunc intelligimus formas abstractas in hac
intellectione hominis consistit ultima perfectio
hominis // Ad istud dico breviter quod in hoc
non tenetur Commentator quantum [illegible] // Ad [illegible]
[illegible]

[illegible] … deliberacio expedit monet
[illegible] appetendi nichil aliud appeteret
ultimate. Sequitur 4a questio

Utrum aliquis possit in patria vel in via
capere vel intelligere videre vel diligere
aliquid quod est deus non videndo nec
diligendo quodlibet quod est deus quia si

philosophi viderent et dilexerent deum et tamen non patrem
deum nec deum filium nec deum spiritum sanctum igitur etc.
quia tenet consequentia quia deus pater est aliquid quod est
deus ante patet quia philosophi crediderunt deum esse et
ipsum esse summum bonum sed de deo patre credi-
derunt ipsum non posse esse igitur ipsum non viderunt
nec dilexerunt // Contra pater in signo prioris ori-
ginis antequam produceret filium est perfecte beatus
igitur beatus obiective perfecte beatificans. Sed tale obiectum
non est persona filii nec spiritus sancti cum in isto signo
non sint persone producte igitur est solum essentia ut in
patre quia sic pater videt essentiam non diligendo per-
sonam filii nec spiritus sancti saltem primo signo igitur etc.
// In ista questione primitus ad evidenciam que-
stionis premittam // 2° pono aliquas conclusiones // 3° que-
cas adducta concludendo aliquas rationes // Circa
ad primum est advertendum quod secundum [illegible] doctorum
et diversorum de divinis nominibus primum de deo quedam
dicuntur essentialiter et sunt eterna ut deus eius bonitas
et esse et huiusmodi omnia que sunt aliquid ab aliqua
Alia dicuntur relative ut illorum quedam sunt quia temporaliter
verificantur vel vere predicantur de aliquo etc. quia est deus
quia ista res generat vel spirat generatur vel
spiratur et huiusmodi sunt pater paternitas filiacio
filius et huiusmodi. Alia dicuntur de deo relative
temporaliter et de [illegible] dei ad creaturas et hoc potest
esse duobus modis vel quia temporaliter aliquid operacio dei
incipit verificari de deo et huiusmodi sunt ista duo
creator conservator et huiusmodi quedam temporaliter operacio
creature vel creatura sic ista sunt [illegible]
dilectus et huiusmodi // Nunc vero ex hiis in secundo
moveor processus. Prima est omne predicabile quod absolute
et essentialiter potest in divinis verificari de essentia personali
patet per Augustinum 5 de trinitate capitulo primo et 2° ubi
dicit quod omne nomen quod secundum se dicitur non dicitur de
una persona sine alia et consimiliter de omnibus
Ricardus (?) et Anselmus de processu spiritus sancti capitulo 2° ubi

In divinis omnia sunt unum ubi non obvi-
at relationis oppositio // Secunda propositio est ista omne
principale relative quod ponitur in verbo divino quod
est de ratione alicuius producti ad intra seu
divinis quod est de dictis dicitur de una vel de du-
abus personis et non de omnibus ista patet per Anselmum
de processu spiritus sancti capitulo 2o ubi ait re-
lationis vero oppositio quae nascitur ex generatione et pro-
cessione quae deus est de deo prohibet patrem et
filium et spiritum sanctum dici de se invicem // 3a propositio
omne principale quod recipit in divinis visitationem
ex parte sui non ad creaturas et per oppositionem dici dicitur
de ee et de omni persona non potest distinctione de una
persona visitationem sine alia ista patet per Augustinum
contra Maximinum c. 29 ubi dicit quod tota trinitas
operatur inseparabiliter ad extra // 4a Omne quod propter
rationem creaturarum incipit visitari de deo non
per aliquod sibi unitum visitatur de ee et quilibet persona
non potest distinctione visitari de una persona sine alia quod
patet per auctoritatem allegatam de processu Anselmi
spiritus sancti c. 15 post 2o quod quia cum natura superexcellentissime
de deo quod totum est quod est dicitur de toto deo
dicitur et de filio dicitur et de spiritu sancto sola enim
relationis oppositio quae ex hoc nascitur quod
duobus modis est de deo prohibet patrem et
filium et spiritum sanctum de se invicem dici et propria
singulorum singulis attribui // Hiis premis-
sis pono quod propositio prima est ista nulla nec in
via nec in patria potest cognoscere seu concipere di-
vinam essentiam non videndo vel concipiendo quemlibet
ee tii personam probatur sic nulla quae dicit
actus cognitionem vel concipiendi declinatus quod unius
supponit per aliquam rationem et aliqua pro illa quae est
ista non in se sequitur per omnem sententiam vel ex determi-
natione omnis vel ex determinatione tamen non con-
venit dissentire sed ista ista quaedam videri et
non videri concipi et non concipi et isti tamen ee
divina et persona divina sunt talis tamen quod suppo-
nunt pro eadem re vel unus supponit pro re quae
est res pro qua supponit alius quae includit personam
caio // igitur non debet concedi quod ee videatur
et concipiatur et persona non in se sequitur ex sententia
sententiam vel ex determinatione non enim convenit
dissentire sed ista ista quaedam videri et
non videri concipi et non concipi et isti tamen ee
non oppositum etc. antecedens est notum consequentia sed hoc
probatur quia non minus videtur repugnare sed individu-
ale quod continetur sit persona et quod ee videatur
et persona non sed quod essentia videatur et essentia
non videatur et ideo non plus debet concedi unum
quam aliud nisi captivando intellectum in obsequium
fidei // Item quia eadem ratione si quis vellet
contra quaedam concedere visitari de talibus terminis
dato quod non sequitur ex fide haberet concedere quod
ee est trinus et persona non est trinus et
plura contra veritatem fidei // Secundo argumentum sic haec ee
est cognita ab isto haec ee est quaelibet persona
igitur quaelibet persona est cognita ab isto quoniam patet per
Anselmum de processu spiritus sancti unitas non amittit
suam consequentiam ubi non obviat relationis oppositio sed
ibi non obviat ut patet igitur // 3o ad idem quia
non minus contingere potest quod ee divina videatur
vel cognoscatur quam omne illud quod est realiter ee
divina videatur vel cognoscatur quam quod aliud videatur
vel cognoscatur et tamen aliud ab aliquo unitum
sibi sit secundum formam vel accidens non videatur
sed tamen contingere non potest igitur nec primum antecedens
patet quia exemplum quod albedo secundum informans
videtur corpus vel secundum informatum albedinem sentitur
te informatione saltem partiali et multo magis vi-
detur cognoscitur secundum ex visione albedinis
sibi indeptissime sibi realiter huius patet per philosophum
2o de anima ubi quod Diarii filius videtur per ac-
cidens hoc etiam patet in talibus exemplis calor
enim non potest calefacere unum informans aquam
quin aqua calefaciat nec albedo disgrega-
re et informare solum quin solum disgreget
igitur etc. // 4o sic nulla res simpliciter perfectissima
et divina potest videri quin tota videatur sed di-
vina ee cum personis est talis res igitur etc.
antecedens clarum per totum istius huius patet ex fide
// 5o sic respiciendo de visione intuitiva patriae cognitio
intuitiva patriae est cognitio intuitiva clara et
perfecta igitur cognitio intuitiva divinae ee in patria
est clara cognitio sed perfecta et

realit' ut ma[illegible] quod alii no[n] [illegible]
ptu ad ee sim[illegible] ppe p que n[on] psite go
te. // Secu[n]do sic quod eade[m] est visio intu[iti]na
rei cont' ut co[n]tra est s[e]c[un]d[u]m diuina ee no[n]
existit u[e]l in trib[us] psonis i[dest] p[ro]p[ri]u[m] vi[detur] ut
i trib[us] psonis i[dest] et c[etera]. // S[e]c[un]d[u]m q[ui]a e[st] ista
de q[ui]ss[ti]ones ee[ssen]c[i]a diuina[m] et no[n] p[ro]p[ri]u[m] pt
asserit se cog[no]sce[re] e[ssen]c[i]a[m] diuina[m] no[n] cog[no]sce
do ul[tra] asserit do se cog[no]sce p[er]sona diuina[m]
ul[tra] asserit ul[tra] cog[no]sce se patre[m] et filiu[m] no[n]
asserendo se cog[no]sce sp[iritu]m s[an]c[tu]m ista p[ro]ba[tur].
sic Judei infideles asserunt se cog[no]s
ce diuina[m] e[ssen]c[i]a[m] ul[tra] deu[m] / ul[tra] asserunt
isti deus e[st] / et no[n] asserunt se cog[no]sce
diuina[m] p[er]sona[m] sic n[ec] asserunt isti deus
pat[er] e[st] g[e]n[er]a[n]s. // S[e]c[un]do sic quod aliq[ui] res
e[ssen]c[i]a diuina et no[n] tres p[er]sone i[dest] de
aliq[uo] credi pt i[dest] ee diuina[m] e[ssen]c[i]a[m] et i[dest]
d. 1°. no[n] credere esse t[ri]nitate[m] // 3° d[e] eod[em]
omnino co[n]tingit ua[r]ie[tas] et indubitat[ur] asserit
ip[su]m esse al[iquid] sine h[oc] q[uod] credat[ur] ip[su]m
esse ho[min]e[m] ut p[atet] d[e] ho[min]e viso a re
mot[is] i[dest] a simili i[n] p[ro]posito q[uod] ita bene
ee diuina e[st] q[ua]l[ibet] p[er]sona sic al[iqu]e ho[mo]
// 4° q[uod] aliq[ui] credideru[n]t q[uod] t[ri]nitas
e[ss]et t[ri]nitas et no[n] e[ss]et diuinitas tu[m] t[ame]n
sic deitas i[dest] ita si[mi]l[ite]r i[n] p[ro]p[osi]to e[st] po[ssi]b[i]le
// 3° q[ui]a e[st] ista t[ame]n illa in una ul[tra] in p[at]ria
pt q[ui]s cog[no]sce una[m] p[er]sona[m] diuina[m] no[n] co
g[no]scendo q[ua]l[ibet] p[er]sona[m] diuina[m] ista p[ro]ba[tur] p[ri]mo
q[uod] q[ua]l[ibet] p[er]tu q[uo]d incip[it] p[ri]mo visitari de
deo p[er] sp[iritu]m creat[ur]e no[n] p[er] a[d] sibi
d. 6 vnitu[m] p[ro]p[ter] d[e] q[ua]l[ibet] p[er]so[na] p[atet] p[er] q[ua]rta[m] [pro]p[ositi]o[n]e[m]
p[re]missa s[e]c[un]d[u]m i[dest] p[ri]mu[m] esse co[n]ceptu[m] ul[tra] int[ellectu]m
a c[re]atura e[st] [illegible] ut p[atet] i[dest] et c[etera] // S[e]c[un]do
s[ecun]d[u]m co[n]ceptu[m] q[uo]d d[e] co[n]cipi[tur] ul[tra] e[st] co[n]ceptus si[m]p[lex]
ul[tra] co[m]posit[us] p[atet] d[e] se / s[e]c[un]d[u]m q[ua]l[ibet] istor[um] n[ot]icio
co[n]cipi[tur] q[ua]l[ibet] p[er]so[na] p[ro]b[atur] b[re]uit[er] q[uod] si sit si[mi]l[i]s
i[dest] co[n]ceptu[m] e[st] q[ui]b[us] no[n] p[ro]p[ri]u[m] tu[m] q[uo]d e[st] d[e]
vn[ius] e[ss]e[n]t [illegible] alijs a d[e]o sic e[st] de t[a]lib[us]
co[n]ceptib[us] si[m]p[lici]b[us] ens sapi[enti]a ee et h[uiusmodi]
S[ed] u[bi] sit i[n] co[m]posit[is] iste co[m]po[siti]o[n]e[m] [illegible] b[us]
[illegible]

[illegible] q[uod] q[uod] q[ui] sig[nifica]t p[ro]p[ri]e co[n]cept[us]
co[m]positi sig[nifica]t[ur] i[n] p[ro]p[ri]e co[n]ceptu p[ri]mu[m] co[m]positu[m] s[e]c[un]d[u]m p[ro]
p[r]ie talis co[m]positi co[n]ceptu[s] s[ecundu]m p[re]co[n]cept[us] si[m]p[lice]s
sig[nifica]t[ur] et int[e]llig[itu]r q[ua]l[ibet] p[er]so[na] ig[itu]r i[n] p[ro]p[ri]e istud co[n]cept[us]
co[m]positu[m] / a[d] p[atet] q[uod] sig[nifica]t[ur] n[ihil] ali[u]d de[us] u[bi]
q[uo]d e[st] co[n]cept[us] int[e]ll[ectu]s no[n] pt no[n] sig[nifi]care q[ua]l[ibet]
sig[nifica]tu[m] s[u]u[m] ip[s]o manente et m[a]n[en]te [illegible]
aliq[uo]d e[ss]et sig[nifica]t[um] ad placitu[m] S[ed] i[n] eni[m] e[ss]et
sig[nifica]t[um] p[ro] additio[n]e[m] deu[s] co[n]cept[us] adistu[d] cessa
ret int[e]llig[ere] p[ro] illo q[uo]d illud q[uo]d p[ro]p[ri]e int[e]lli
geba[tur] p[ri]stinu[m] ut i[n] b[e]n[e]placito no[n] meo
e[ss]et int[e]llc[tu]s illi[us] t[ame]n e[st] int[e]ll[ectu]s e[st] i[n] ip[s]o
i[n] eade[m] p[ro]p[ri]o i[n] natu[r]e q[uo]d no[n] vi[detur] co[n]cedend[um]
3° a[rguitu]r p[er] a[uctorita]te[m] p[ro] Jo[hannis] dicit[ur] philippe q[ui]
videt me videt et p[at]re[m] meu[m] et quo tu
dicis o[st]ende nob[is] p[at]re[m] no[n] credis q[uod] ego i[n] p[at]re
et pat[er] i[n] me e[st] / dices tu forte q[uod] u[bi]
p[re]dic[tu]m defectu[s] no[n] t[ame]n de p[hi]l[ipp]i et h[oc] g[ra]o e[st] d[e] p[hi]l[ipp]i
// Cont[ra] q[uod] s[an]c[t]i p[ate]r[es] posuiss[et] op[er]e i[dest] p[ro]blem
d[e] [illegible] i[n] co[n]fessione / p[ro]pt[er]ea h[oc] e[st] plane q[uod] co[n]po
sito[rum] aug[ustinus] d[e] t[ri]n[itate] c[apitulo] 3° ubi d[icit] d[e] philippo
q[uod] e[ss]et b[e]n[e] potuiss[et] d[ic]o d[omi]ne o[st]ende nobis
te et suff[icit] sic o[st]ende nob[is] p[at]re[m] et sufficit no
bis q[uod] si ne audiam[us] o[st]ende nob[is] p[at]re[m] si ne
audiam[us] o[st]ende nob[is] filiu[m] tantu[n]de[m] val[et]
q[uod] inuicem si ne alt[er]o val[et] o[st]endi sic vnu[m]
ip[s]e s[ed] sic ait / Ego et p[ate]r vnu[m] sum[us] e[st] c[etera]
q[uod] lo[quitu]r e[st] d[e] p[hi]l[ipp]i // 4° a[rguitu]r sic i[m]po[ssi]b[i]le
e[st] q[uod] aliq[ui]s p[er] nova[m] visio[n]e[m] videat[ur] t[ame]n p[er]
aliu[m] visio[n]e[m] et n[on] supple[re] posset ei[us] actiu[ita]te[m]
obiectu[m] q[uod] ip[su]m causet actie t[ame]n olim
visio[n]e[m] i[dest] ip[s]o sic causate videa[tur] in a[lia]
aliud a deo est q[uo]d supple[re] posset actiuitate[m]
dei oli[m] d[e] visio[n]e causade i[dest] ad h[oc]
q[uod] de[us] d[e] novo videa[tur] req[ui]r[itu]r n[otici]a q[ua] ip[s]e
de[us] tamq[uam] olim causet visio[n]e[m] i[dest] q[ua]l[ibet]
causas i[dest] vi[detur] s[e]c[un]d[u]m op[er]a t[ri]u[m] p[er]so[nar]u[m] i[n] actie
causado s[ed] i[n] diuisa n[on] diuidi p[er] ig[itu]r
si aliq[ui] p[er]so[na] diuina causet aliq[ua]m actu[m] agitabis
vniu[ersa]l[ite]r actie p[ri]mod[ie] obi[ectum] o[per]p[or]t[e]t eo ip[s]o q[uod]
q[ua]l[ibet] p[er]so[na] diuina visio[n]e[m] illa[m] causet sic olim
tat visio[n]e[m] s[ua]m / q[uo]d a[utem] visio[n]e[m] aliq[ua]m causat ob
iectu[m] ei[us] i[n] p[ro]p[ri]o visiua p[er] i[dest] vi[detur] i[dest] i[m]po[ssi]b[i]le
e[st] aliq[ua]m p[er]sona[m] diuina[m] vide[re] ul[tra] int[uiti]ue co[n]gnosci

qn qz intui^ue consta^z ista ... visione
prie // Ad istam ra^oz dicit pt aqm q^ua
ro ul intendit quaz itaz si vna pso efficit
visioz i^z et oms efficiunt ea et hc concedit
et ec ult^a i^z no pt ista vna pso videri qn
oms videa^z negat quaz / qz ut dicit
no vz ista qua mgr quod ista ei v^a effic
i ratina oz oms efficiunt go vna no pt in
tui alia no icaita pot^z utliqz e eade
et tu 2^a qna no vz dicit isti n^c pma ul
scdo ut dicit itelligit te pt / vna no pt
obitune mone alia no mote obiue i v^a
no pt effice visioz ithmac illa etiam
dicit q e maita pctico pnci^a qz h^c ne-
ga^z ab alijs // Sed isti salua corp gra
no hnt rom io est sciedz q i^us visiois
ul intui^ue cogitaus cau^do multi^p concurrit
efficacia qnt^o ul alq suppletis cas uel
aliq i^z pma gnalis dei ifluecia sine
q nichil causari pt acatua aliq // 2^a
efficacia prij intec^9 ul vitalis pri^n // 3^a 2m
multos effica^a spei ul hitq // 4^a 2^m vitate
efficacia ppa obi visiois // 2^a et 3^a p^i ista
ita nuc q sine illis no pt alq visio cau-
sari nisi miraclose et adhuc forsan p^d
tactu est in plogo po visiua no pt
alq vide nisi agat n^c alq pse videri
nisi agat ad visioz sui ut actue ppria
effica^c debite / no supplendo i^z tale ul
tale tc intelligit ro pdta q si pso dina
agat visionij sui actue ppa effica^c debite
obto omna agunt et qz actue debita
effica^c visiois obi qz opa trinit^s sit idiui
sa etit qz vide^z / Impole est em q alq
causet visioz ppaz ul aliq efficaciam
debito obo illi qn p illa videat^z qui pz
q ro vinaci i soluta // 3° arg^o ad q^oz si
ab possz vide vna psom ... a i^z tunc
videbit ea ut e ee ... videt os
psos a videt ea ut psom etc videt ea
ut s^ilmaz qz no distingu^z ab alijs nisi ut
relata ig^z videt sui correla^a sz queliz
pso dina cope refert^z ad qlz i^z videns
aliq de psonis que relata est eo ipo
videt oms // 4° q^o est ista aliqs i nc

... videt ... vna alias ps
na no videndo alia pba^z qz ps^a corpa
vis^9 est i ratione assupta et tu illa corpali
visione n^c pz visus e n^c spus scs scs // Ego
qz pso filij concipi^z i isto concepti hs et in
concepti conuin^te isti voci al ... ... concep^t
no concipi^z pat cu ipe sit veru hs et vn
al ... ... conceptibus no concipi^z pat n^c spc
scus // 3° qz no unq aliq visione pt videri
ab aliq^o p actus silis ad visioz sui accidet
qn ad ... aliq acci^t ad visioz sui accidet
sed 2m est i pole ig^z ... // 4° q^o est ista
viator ulli pt dilige ul odire eedz diuiaz
no diligendo no odi^do qulz psom diuiaz
pba^z qz qcunqz diligit alq bonitate di-
ligit eo ipo ome id qd est i^a bonitas hc
pz exptio ar^to ad pma q^oz ar^do d^o di-
lecioe / ad ista q^oz dt ibi argutu e d^o co
gnice sz ee diuiaz est vna bonitas et qlz
pso e bonitas i^a ig^z etc // Ego si sit ul
h^c qsz vtendo ul fruendo / no vtendo qz essz no
nisi ppt bufitu collatiu ul adhuc fruend
et h^c no qz ee^e sine psonis m^l quet.
age qz actus sit supplctiz et pqns n^c bo-
nu alis nob qmme / n^c fruendo qz tuc
ab possz quetal ul bti^n sine trin^te i tata
qno ... / qz aia scta e ad fruedu trinitate
tu sit ... eius ig^z no pt quietai ni trinite
sit em ar^t augg p^o cofess ... i fecisti
nos dne ad te et io i quietu est co^r n^r
arg^az d^e trin^te qz scti simq ad fruendu
ea vy 2m augg res qbus fruedu e sit
pat et filij et spc scs ig^z no quietabim^z
dan^c fruam^z illa et qn pz qz si mes
frui posst ee dina no fruendo pso tc
bisfruen^z et pqns quietare^z et no trinite
pz qz poss i intensissio fruetur actu hre
p obo ee^az no hndo psom qz no vi^z
qcedi qna pz qz ide pmitq hz p obo
actq intensissimq actuq spei qd hz actq in
tensius eiq de spei // Sed q^o e ista nq
viator ... ul odire vna psona
...

[illegible]
persone divine igitur eadem ratio dilectionis que
in una est in qualibet alia. Si igitur si una per-
sona diligitur et quelibet diligitur persona. Quia
patet quia bonitas existens vel apparens est ratio
quare aliquid diligitur ut patet per Augustinum 8° de
libero arbitrio c. 2° et 7° contra Hanselmum
contra diabolum dicens quod nichil est voli-
tum nisi aliquo modo apprehendatur tamquam bonum
et philosophus 3° Ethicorum omne diligibile est
bonum vel apparens bonum et quantitas 12 me-
thaphisice quod intellectus non movetur ad prosequendum aliquid
nisi sit bonum vel apparens bonum et sic sine
motivum amoris iusticie vel amoris concu-
piscentie // 2a quia patet per incompletibile rationis mo-
tive ad diligendum secundum incompletionis dilecti
// Secundo articulo tanta est unitas dei secundum quod est
omnium finis tamquam causa completa ut personarum
causarum sed propter divine personarum [illegible] unaquaque cre-
atura potest perdurare ab una persona nisi perduratur
ab alia 1a propter unitatem finis unaquaque creatura
potest tendere in unam personam tamquam in finem quin
tendat tamquam in finem in aliam personam
3° articulo sic utrum potest esse amicus dei pa-
tris sic quod non filii nec spiritus sancti / probo
autem quod sic quia iste est amicus dei patris
et non filii nec spiritus sancti qui solum patrem diligit
illum et non filium nec spiritum sanctum. Quia patet quia
ex quo aliquis est amicus alicuius quia ab
eo diligitur / sed contrarius istius quaestionis patet per rationem
propositionem in principio quaestionis / patet etiam quia omnis iste
cuius pater est amicus est iuste acceptus et
cuius filius et spiritus sanctus non sunt amici
non est iuste acceptus / igitur idem peccatum non
simul esse iuste acceptus et non esset etc. Quod illo
modo probo quamvis possibile sit / capio aliquem
personam primam sed qui nunc personam divinam
diligeret prius tunc per impossibile inciperet dili-
gere patrem solum nunc tunc arguitur sic: iste incipit
diligere et diligit patrem solum modo igitur solum
est amicus dei patris. Ista quia contra per Augustinum
7° de Trinitate c. 10 libri probat quod illa que
dicuntur ex tempore de deo relative dicuntur non
secundum accidens dei sed secundum [illegible]

[illegible] est quod tunc aliquis diligat quasi
nova dilectione quod in eo ante non erat / ex
ista auctoritate patet quod nunc incipit diligi vel
amicus dei esse non propter aliquam mutationem in eo solum
sed ipse per potentiam movetur solum ad diligendum
patrem et non filium nec spiritum sanctum incipit a
patre diligi amicus quia patris esse et non fi-
lii nec spiritus sancti / sed id repugnat prime auctori-
tati quia fuit deducta // 4o sic / quia si una persona
posset diligi sine alia seu alia non dilecta
ita posset coli et adorari sine alia persona. Contra-
rium est quod Damascenus c. 7° et quarto omnis scriptura pro-
batur. Quia quia dilectio fruitiva est summus cultus
[illegible] // Sed 2o loco arguo quod dictus quodlibetalis
responsio quod prima propositio quod aliquis possit videre di-
vinam essentiam non videndo personam aliquam. Unum arguo
sic quia capio conceptum quo iste conceptus quo
concipitur certa esse quam personam / vel iste conceptus
est absolutus solum vel relativus solum / vel relativus
et absolutus. Non primo modo nec secundo / non quarto modo
quia nullus est talis conceptus personalis respectivus
nec primo modo quia tunc iste conceptus non esset con-
ceptus persone quod est res relativa / nec est relativus
quia tunc non esset conceptus essentie / sed est absolutus
Nec 3° modo quia tunc significaret absolute et relative et
non videtur intelligibile de aliquo conceptu quod tunc diversos
conceptus significaret propter ista precise personam modi
absoluto et relativo // Secundo sic de
potest intelligi non intellecto persona / sed esse
divina est prior persona divina. Minor patet quia
quando unum non est de intellectu alterius non est contradictio
quod unum intelligatur sine alio / persona autem non
est de intellectu essentie prius etc. Maior patet quia
esse est tres persone nulla autem persona est tres
persone et ideo aliquid est per se aliquod non convertitur secundum
[illegible] // 3o sic iste due sunt concedende esse
sapientem vel esse creatum ista precise dicuntur per se
de esse et non dicuntur per se de persona. Igitur esse potest
intelligi nulla intellecta persona. Antecedens patet quia
ista est per se vera esse divinum est sapiens et non
ista pater est sapiens / probatur quia si esse
creatum vel esse sapientem dicuntur primo de esse
non primo dicuntur de persona nec potest intelligi quod dicantur
primo de re causa quia res causa non est per
propositionem [illegible] nec esse divina est per
[illegible] ut [illegible] quod debet intelligi

quod primo dicitur conceptum ...
essentie dei est simpliciter conceptus proprius sit esse ut
non / si non proprium / si sic / ergo continuum non primo
2º de esse. quod dicitur propositio quod est negativa
licet sic inutilis est negandum tamen in possibile dico
non potest ipsum concludere contradictionem sed quod esse divina
videatur ab aliquo et non propter ullam contradictionem in-
cludit. 3º / probo minorem quia non videtur contradictio
deum posse creare talem visionem esse que conte-
neret deitatem si ipsa distingueretur a personis vel
talem visionem que sic esset sic representaret deita-
tem quod ea representaret si distingueretur a personis
nec esset quin posset creare visionem suam
seu conceptum aliquem esse quod representaret deum
esse deum et sic non ipsum esse patrem vel
filium vel spiritum sanctum ita quod esset talis cognitio
quod intellectus per eam natus esset assentire se confiteri
deum esse deum / licet non esset talis conceptus quod per
eam intellectus natus esset assentire se confiteri
patrem et filium et spiritum sanctum // Exemplum patet in crea-
turis nam talis potest naturaliter videri possibilis talis vi-
sio que representet rem visam esse colorem
non representando ipsum esse albedinem vel nigre-
dinem licet ipsa de facto sit albedo vel ni-
gredo ergo similiter in proposito // 3º sic quia
si sic cum essentia divina reque creare esse
divina representet creaturas in ea relucentes secundum
propositiones quorum conceptus creare videret divinam essentiam
quod videret omnes creaturas in ea relucentes
quod est falsum quia tunc intellectus intelligibilis posset de no-
vo revelare // Secundo quia in ista propositione
essentia est pater et filius supponit suus sensus
supponit pro esse et non pro persona ergo significat esse
et non personam antecedens patet quia alias esset forte falsa
quia probatur quia conceptus mentalis qui est intelligendo
non supponit nisi pro illo quod significat ergo si supponit
pro esse significat esse et tamen intellectus non significat nisi
illud quod proprie intelligitur non autem intelligitur
proprie nisi illud pro quo supponit / et non supponit
pro persona ergo non significat personam // Ad primum
dico quod aliquis est conceptus absolutus qui est conceptus
esse et persone ut talis conceptus esse // dico
2º quod aliquis est conceptus relativus qui est con-
ceptus esse et persone sicut talis conceptus patet nam
ista est una essentia est patet quod non esset vel

nisi persone ...
secundum tres secundum ipsius supponat personaliter
Dico 3º quod nullus conceptus absolutus est conceptus
relativus nec econverso nec idem conceptus significat absolute et
relative. Dico 4º quod conceptus beatificus vel vi-
sio beatifica est conceptus absolutus quod representat
tamen esse et personam propter quod est talis quod vir-
tute illius sciret beatus evidenter cum aliis re-
quisitis ad evidentiam talem quod esse est tres perso-
ne et quod una persona non est alia / dico 5º
quod ad hoc sciendum non sufficit aliquis conceptus quem habere
possumus in via // Ad formam argumenti dico quod
aliquis est conceptus quo concipitur esse et persona qui
est absolutus et aliquis qui est relativus et cum dicitur
quod non absolutus quia non esset conceptus persone
que est res relativa // dico quod non sequitur immo
quamlibet rem mundi potest concipi et conceptu
absoluto et conceptu relativo et res quamlibet res
ut dicitur persona est relativa et aliquid cum dicitur quod
non relativus quia non esset conceptus esse nego
immo aliquis est conceptus talis esse qui est re-
lativus talis tamen conceptus qui est esse bene est
absolutus sicut omnis conceptus hominis est conceptus
relativus et econverso / et aliquis est conceptus hominis abso-
lutus et aliquis connotativus sicut ipsum relativus est con-
ceptus aliquis connotativus et aliquis absolutus sicut talis
conceptus homo non est talis conceptus relativus quia
unus est species specialissima alius species specialissima
Sed contra hoc arguitur sicut conceptus quo concipitur esse
et persona ut significat essentiam ut essentia et persona ut
persona est et tunc significat absolute et relative vel significat
essentiam ut esse est et non personam ut persona
est et talis conceptus est persone sed esse tamen vel
personam ut persona est vel essentiam ut esse est
et talis conceptus non est esse sed solum persone et
aliquis est conceptus esse qui non est conceptus per-
sone et econverso // Secundo quod aliquis est conceptus qui
significat essentiam ut esse utpote talis conceptus
esse cum est conceptus persone dicitur ille conceptus
persone qui licet non significet personam ut per-
sona est ut talis conceptus qui persone ...

Ad aliud dico p° q ee · dīna nō ē
por pso · nc pfatoz nc duatōe nc
tpe nc loco nec oigine pt dicē pq a
/ est tn por qntitate sic pz q ē tres
pso̅e z u.ᵃ pso ē tres psone // dico
2° q p9 a/ᵒ mᵒ poif pt itligi nō
intlcto pqtiori excepto pori oigine
i dunio qz omē alie poᵗᵉˢ infert
distinctōz nāz / s3 pius qntitate tali q
lit ee · dīna est por pso · nō pt in
tlligi nō intcᵗᵒ pqtiori cpt ispcitinē
ne rpē pz ad maiore q̄r itligi dēt
z plic ad boēz // Dico 3° q cīq ee
d' intcᵘ altiq pt esse dupᵗ · Uno mᵒ
qz nō pt itligi sn isto rpē dico q
ee · dīna ē d' intcᵘ psone zegᵒ // Alio
mᵒ qz ē pō ēclis altiq ul ipm costi
nes tanq pō rpē ee · nō ē deintelliᵍⁱ
pso̅e nc egᵒ / dico xᵒ q aliqᵈ postius
salte mᵒ qᵒ pso · dicī pqtioz q ipa
ee · ul vna pso · pqtioz alia ē d'in
tlletu sin poif tapiᵈᵒ ee d' intcᵘ altiq
pᵒ mᵒ / nō 2ᵒ // dico 7ᵒ q nichil pos
tih alio pfatōe ul ordie ul loco ul
duatōe [illegible] est d' intcᵘ ciq pimo modo
// Secᵒ dico q aliqᵈ pqtiq pfatoe pt ee
d' intcᵘ poif 2ᵒ mᵒ sic pō ē d' intcᵘ
tociq z aliq pius tatōe ul duatōe pt
esse d' intcᵘ ~~poif~~ pqtioif 2ᵒ mᵒ sicᵗ
ina · ē d' intcᵘ qponi // Ad 3ᵐ qcedo
maioēz sic intcᵈᵒ q hec ppō est pimo
ucā ee · dīna ē creata · ul ee · dīna
ē sapiēs hec tn nō est pimo uā dō pz
ē sapiēs ul creatiuq z isto ppᵘ qcedo
aiūs z nego qnaz / vn sic nō seqᶻ hec
ppō nō est pre uā h° est ialiō z q nō
al ē iale īᶻ aliō est qceptiq hōis q nō
ē qceptiq aliō ita nec i ppoīo // Ad pboz
bne qcedo q ptū nō dicīᶻ de ee · dīna
tanq d' sbō ppōnis s3 tanq d' re pq supp
s̄ sbm illiq ppōnis z qn qriᶻ d' qceptu
illo d' qno pimo pīᶻ hᶜ ptū capiens
ul ē eqlis qceptiq p[illegible]

[illegible] qceptiq qui ē
qceptiq ee · est ippoe d' qᵒ pīᶻ tale ptū
z ab d' qᵒ nō hᶜ est qz q h est ee ·
dīna ē catm zegᵒ / q q at ē dō pr
ē creatiū s3 nō cgᵒ [illegible] v · ē pimo vea
z nō alia // Ad xᵐ nichil ē negatiū ·
/ dico q ista nō est uisqqz vā ymo
oppom alz negatiū est tāq impole silr
ome ipugnās a/lo / boēz est nego qz
qdetoz implicat q ee · nō sit qlz psona
z q videaᶻ pso · nō visa // Ad pbatoz
boif dico qᵒᶻ ppōr / pima ē impole ē
deū care tale visioz ul qditoz sic eeē
qle caret q̄ ee · dīna nō esz pso · nec
qple qz hᶜ implicat qditoz opposita ei
seqᶻ q pso dīna nō ē ee · sctuᶻ qᵃ ut
pqᵃ magis videbᶻ // Sᵃ est nulla visio
dei ipntat deū esse deū nc deū esse
psonā / qz nc est compsa nc ēualens
qpō // 3ᵒ visio btifica ē talis q hns
ea pt vide eēm aqlz psonā z uāz p
sona esse alia // qᵒ qᵒ q nō appret
michi qdicēz icludē q ee · dīna sit
qlz psō · z tu q aq visioe videaᶻ ee ·
q hns indicac' poss eēm dīnaz esse
deū z tu nesciat indicac' dīna esseᵃ
esse prez ul filiū ul spm sctm / dico
tn q illa visio qtucūqz sint debil et
ita bne cuiqlz psoe sic esse zegᵒ
// Ad qfirmatōz silr pz necᵒ aᵐ tu
qz visio talis nō ipntat re visā ee
colore qcedo tn q pt taloz visioz hre
d' albēne q ipē videbit re visam esse
colore z dubitabit an sit albedo uō
iᵃ visio qmiis et albēnis sit coloris
ipe videns tu hᶜ nesciat // Ad ymᵐ dico
q ee · dīna nō nālo ipntat creatiue
alit' care licet pbiyn nālo ipntet
ē tn nālo ipntatia catāzp / dico
etā q ppt hᶜ videns eēaz dīna nō
videt oms psōs dīnas · s qz ipucet
i ee · sic in speclo s3 ppt hᶜ qz i dīnip ·
ee · est oms psoe z ppoe sit indīnip ·
ipā ee · catrē at nō sit eēā dīna

is negada est quia arg

ans et nego quaz ad pbom qcedo qd

ceptus met no suppoit nisi p illo qd sigt

et no qcedo qd signficat cecz s3 neco 1az ppoz

qd m intez p qceptu nisi id p qo suppoit

ymo dicos i mete qd hoc albz erit qplez

tiorez intelligit licet sbam no suppt nisi

p hoie albo 1z et // Ergo aro qt 2az

qz pto pt una pso diuina est distincta

realz ab alia igz una pt intelligi alia

no intellecta ans pz qz tres psone diuine

pt tres ypostases 2m Augg et damasc.

quaz pbo qz una res dista ab alia realz

pt intelligi sine alia et no intellecta alia

alz no posset intelq inmo possz intellige

eas esse distas nisi distincte possz intellige

eas esse sine alia // Ergo pt capio 1az p-

poicaz pat no e spus scs quo ad pbom

istius ppois intelligz spus scs a no / si no / tunc

ppom qd ad qtrio est unius psoe qno alius

Si at pt / ita qd pbm intellez spus scs pt

pat ista ppo foret fa qz p ea sigtez qd spc

scus no e spus scs // 3o pt una pso pt

sigri p aliqd terminum vole alia no sigfta

p eude et igz et pmetter / quia pz qz ede

no in viibz sed ans pz tu qz de distinctis

distinctis psone no esset distincti atlicuius

oppom hz et simbolo / tu qz voces sigt

ad placitu et no impti possz impre una

voce qd sigt una psom s3 no alia / tu

qz una vox pt suppone p una pa pt qd

no p alia alz ista no esset vera pz no

est filius igz et sigre una psom pt qd

no alia // Ide ans qfinaz p hanssel.

de pcessu psis sci dz / no ide sigt nome

pris et filij qd no nome dei i alique

nome pt sigre dimte ul cecz qd no p

sona ceteri una psom sit qd no alia

// 4o pt no est maior qdico qd una

pso qstitaz aggtoe et qplexa alia no

qgenita qd de qgtoe qplexa qz ess fez

ide esse qstitu et no qstitu p una ea

qtraz de qgtoe qplexa pt de i qplexa s3

nulla qdico e qd una psona qquos-

pi az intellec ppom aliq psona est

igenita intelligz pat et no filius nec

spc scs aliter no plus visitetz p pre

qm p filio qz no visitaz nisi pre qe

intelligz p ea // Ad pmu dico qd ubi

aliqne res pt distincte ut res iste pt

aliq una res / pole est una re intelli

ge no intelligedo alia s3 ubi pt distinc

te res pt tm cu hoc una res simpl

no e pole qd una intelligat alia no in

tellecta et no ad azm neco quaz / ad pboz

pz qd no est vim i a qbg qz no i diuinis

et cu dz qd alz intellectu no possz et neco

quaz ymo potit una ppom neca fore

re cuius sbm et ptu sigficabut ide et

qtrius re sigficabit sbm iaz sigficabit

ptu et cu p aq re supponet sbm p q

no suppoet ptu igz erit ppo negativa

// Ad 2m p ide dico qd sbm istius pz

no e pps scs sigt pcrez et filiu et

spm scm ut pez qd 1a sit fa qz sbm licz

sigt ss no tm suppot pro eo qz non

reddit locutoz vam p ss ptu vo suppot

p spu sco et no p pre / ut qtraz unde

hoc e qd exqo sbm sigficat spm scm

ita bne sic prez qre no ita bne sup

ponit p spu sco ddo pz no est spc s

pc p pre // dico qd hoc pueniat ex modo

sigdi qz aliud modo sigfi hz iste tig

par et aliud iste tmg filius et aliud iste

tmg spc scs qz iste tmg pz quot

filiu ut genitu ul sigficat prez ut pz

iste at tmg spc scs licet sigficet

ul quotet filiu no tm ut genitu sed

ut spiratore et licet sigficz prem no tm

ut pz est s3 sigt spm scm ut spc scs

e // Ad 3m neco pma quaz et cu e qz

tmg no pt nat sigficare cecz qd sig-

ficet qplz rem qd e ce s3 bne ad plm

ad plu ei pt ipom nome aliqd unu

qd sigficabit deu et nichil aliud pt iste

[illegible] s3 nullus qceptus [illegible] qd pt

[illegible]

pt rpone q a sigfifiz qd cucz at qd
pbt ecciz acuet r pom tale cta etiat
pbi soz tt a psise sig bit soz r tu ipe
u m est greptu ualit sigficare qm
psise sigficent soz r io uc r una ams tn
grecto r qr dq pbatos amt videt ecia
pbac de greptu io est dispero p cas reu
d pmo q tut no esset disticti artli uc
quaz suffit ad distictos articlos mettere
vl duplitas bocu vl duplitas greptiuu
distctorz uno ul greptiuu qm eade re diu
simode repntat tlit q alq re affimai
potit de vno q no de alio alie ar
due pbacos pbat de sigficitate vocali
r id est gcessium ad auete hamgel d
q hamgel wlt dice q abstra nota idt
ms no hnt eude mod sigudi sic rela
r hic vm e no tn wlt dice q alq res
i duns sigfice pom nome pps no
sigfice alia salte p sigum uale ad
alia dico q n gdoc qpa una ppa
dinia pt gosci sine alia r dico q pma
ppom alq pps e igeita no som grepi
pat s filiq r sp bsi r cu magf p pre q
p filio qr sbm ipsu suppo nt ibi p pre
r no p filio ad 2 az goz arz vlm e q
gt illa simaz fuaz oblitq argue sed
no mag via pbo igr gt goz q ullq
gosceu ceaz dinaz rpona pt assetie
ul credie se gosce ecuiaz dinaz no asse
ciede vl no credeudo se gosce ecz dinaz
no assetiedo vl no credeudo se gosce
pponi dinaz r arz po sic s. go sit po
sit a de qui credit ul qui sciat se in
tellige ul gosce ceaz dinaz r no credat
vl no sciat se tmitate ul ppom gosce
Et arz sic Omne id qd a scit ul credit
se gosce scit ul credit se gosce s id qd
no scit ut credit se gosce puta hoc ul
[illegible]

[illegible]
s oio no est tmtas ul ppo r ullq dq
pps credidert esse dinaz ceaz 3o sic
ucum cuqz gosit vl credit alq re esse cre
dit ul cognoscit q q e illa res ee i quiz
credit ul ul gosit dinaz ceaz esse cre
dit vl gosit q q e dinia ce s pps
credit r gognit dinaz ceuaz ee r ideq pz
e ee dina r pps gognit r credidit dq
prez esse qd e sm 4o sic uc e inq
ipole q ali gosces dinaz ceaz no sci
at se gosce tmte ul ppom q diliges
diniaz esse az sciat se dilige diniaz
essentia no sciens se dilige tmitate uel
ppom s 2m e ipole r rc q oz pz qr
po intellcua no magf pt reflecti sup ac
tu sini vl fitum q sup actu vl fitum
vsliti boez pbo qr eade roe posset
qs dilige deu r nesciens se dilige deu
sic uideq crucifiges xpm hic sm go sciens
gmrt pz q ullq dilectu uideq sibi cru
fixerit si go deq ede dilectq iudeis sez
q iudeq deu no crucifixit hic sm go rc
7o qr ullq ipria credit vl crede pt
se gosce dinaz ceaz no credendo se gos
ce dinaz ppom hic eq igr hic in via gu
tet qr si no det io duplitas ad pmu
tu dr Omne id qd a scit se gosce rc go
illa si a sciat se gosce ad boez s id
qd a no scit se gosce qr pcasu ipe
no credit se gosce tmitate ut ppom et
tmitas est id qd scit se gosce uaz tmi
tas est deq r deu scit se gosce ad id
dico q a tmitate scit rc credit se gosce
reu hic dico q a no scit ut credit se
gosce tmte und dico q ista e fa a scit
se gosce tmitate qr hec no esset va nisi
ppter hoc q a scit vl credit se gosce dinaz
ceaz qr dina ce r m rei vitate est
tmitas na rasq e q no credat dinaz
cuuz ce tmitate r id ppter hoc no e gce
dedq q a sciat vl credat se gosce tmte
eade u roe sciet se uisiue pitez sim

s e id q a scit se gosce
uc r iaz reu plici qr
tmte vl pez dinaz a no
credit se gosce pcasu q

cuiusque sciret se interficere aliquem qui vere est pater suus
licet nesciret ipsum esse patrem suum et etiam qui amit-
teret patrem suum quem valde diligeret credens
unum alium prius inimicum suum interficere sciret se
interficere patrem suum quod tamen falsum est et etiam quod Ja-
cob sciuisset sibi supponi liam quem credidit
sibi supponi rachelem quod est falsum quia patet quod
sciuit sibi supponi aliquam et illa fuit lya
// Ideo peto argumentum de similitudine quod dedit
ysaac ipsi Jacob et sic patet quod prima est falsa
sciret se cognoscere trinitatem et tamen ista est vera
trinitatem sciret se cognoscere sicut ei est supposita
quod in 1ª re que est trinitas prius ista re divi-
nitatis deitatem sciret se cognoscere non tamen propter hoc cognosceret
illam rem esse trinitatem seu personam quod idem est
michi quod quo ad propositum istud // Ad 2m patet ex
dictis quia ante est falsa // Ad 3m patet ex dictis quod
non concludit quia propositum primo sic concedi quod
modo per compositionem quod philosophi crediderunt deum
patrem esse scilicet est in ista re que est pater scilicet deum
esse non tamen crediderunt illam rem esse patrem //
Ad 4m concedo antecedens sed negando consequentiam ad probationem
dico primo quod iudeus diligebat deum et cre-
debat se diligere deum // dico 2o quod odie-
bat deum et non credidit se odire deum // dico
3o quod consequens satis possibile quod aliquis diligeret deum et
nesciret se diligere deum sicut unus comparator
christi credens ipsum non esse deum sed hominem puram
sed iste non diligeret eum propter hoc sed solum propter actus
quia obiectum dilectionis istius non esset deitas sed
humanitas et tamen dico nichil dilectum a deo iudeus
cucurrit necessario ista // Contra illum quem crucifixit
odiebat et istum quem crucifixit diligebat igitur
idem diligebat et odiebat concedo quia non est
inconveniens supposito quod deum diligebat et credebat
se diligere deum / deum autem odiebat sed nesciebat
se odire deum // Aliter posset dici quod iudeus
odiebat deum et non diligebat deum licet cre-
deret oppositum quia isti volebat omne malum
istum persequebatur / iste autem erat deus // Di-
citur tamen quod instantia de iudeo non est ad propositum
quia tamen presupponebat unam dilectionem dei quod aliquis
diligeret deum et non credebatur quod aliquis dilectio

possit deum et tamen nesciret se diligere trinitatem
vel personam aliquam et tamen negatur ista quia igitur
aliquis possit diligere deum et tamen nesciret se diligere
deum iudeus autem tamen erat via non diligebat
sed odiebat ut dictum est igitur instantia ergo
non repugnat et habet solutio est vera sicut est
qui diceretur quod occidens patrem quod non credebat
esse patrem odit patrem licet asserat se dili-
gere patrem et patri suo vellet omne malum
licet credit patri suo velle omne bonum
Quinto arguitur sic et probando quod est passi-
bilis non possit videri una persona divina alia
non visa quia si deitas est cognita actu
igitur // Ad quintum dico quod non est simile in
via et patria quia in patria habetur clara
visio de deo vite et tamen erit intuitive videns
eiusdem nature quod non sicut hic eiusdem nature
sed est non est possibile videre rem a creatore
et idem persone // Quinto arguitur sic probando
quod est passibilis non possit videri una
persona divina alia non visa quia si deitas
est actu cognita et sic persona quia patet quod
nichil negatum est a persona aliqua quod conveniat
divinitati in ipsa id repugnet tali persone vel
ipsi rei aut aliter indistincta conveniat
esse et non cuilibet persone sed si sic cognoscitur
actu persona filii cognoscitur et tamen est et si persona
filii cognoscitur isto actu igitur et deitas filii quod
quod eum conveniat filio vel alteri persone quod esse
non repugnat eo ipso conveniat esse propter hoc et ei
conceditur a doctoribus quod deitas est in creata
quia persona filii est creata sicut patet per magistrum
libro 3o distinctione 3 ex quo deitas filii cognoscitur igitur
deitas patris et spiritus sancti cognoscitur et ultimum igitur
persona cognoscitur quod ex primo ad ultimum si spiritus
cognoscitur isto actu patet quod sequitur nullo cognoscitur
// Sexto arguitur sic / quia si sic tamen eadem voce possit
sic diligi una persona alia non dilecta quia
est falsum igitur quod patet quia tamen spiritus possit licite
magis diligi quam pater vel spiritus sanctus quia patet
tamen quia diligitur ista dilectione quod patet vel spiritus
s

pssus e p nos z qz sicut z mo inni est
z i. dilcoe no est diligendus pat uel spc
sctus tu 2o qz filius esset diligendus ppt
se z ppt aliud ppt se qz ds ppt aliud qz
ho pat at vl spc scs ppt se solum // tu 3o
qz esset diligendus ut ds z proximus no at
sic pz ut spus scs z pgnus ingr q rc.
qua pz qz odie deum z proximum e maius
malum q odie deum ceteris paribus qd pz
ex duobus / primo qz p̄imum esset qz duo
precepta / 2m at solum ppt unum / tu qz
odiu proximi sup veniens odio dei aliquam ma
li apponit / z si odie tm deum q proximum
e peius q odie tm deum i. dilige deum
z proximum est melius q dilige deum tm
3o ar̄o sic qz 9o3 pn̄les / scz preceptum si
gnificat diuinitatem certe significat q̄b3 proximum
sed tūs preceptum ho significat diuinitatem certe
q ee diuinitas e ho i. significat proximum ipsum
suum // Ad primum dico aliqs ppos / pa est
q ptu qd competit filio dei p suppo persona rone
si no sit nova aliqa competit deitati ut ee
icatu vn credi a doctoribus q deitas
e incarnata vl humanitati unita sicut qz
no dnr incarnat nisi deitas q e filius i
carnatus // 2a e ista ptu qd sit adiectiue
d filio psise roe humanitatis assumpte non
pt adiectiue d diuinitate licet em credat q
dei filius fuit famescens videlicet dictus
qz tm no de diuinitate pui q fuit mora
vl sicut rc. ideo no videt concedenda nisi
si dicat oppositum // z tc eas illa esset pie
glosanda ut exponenda q deitas sit gesta
z dilecta pauus ad ... ratione
humanitatis no ei vidr concedendi q asinus qui xpm
portauit vidit deitatem // 3a tale ptu
qd filio dei competit pauus roe humani
assumpte sit de deitate predicari possit
ut identitate tutu e tm sic tale ppoz
declare ut ideo deitas e ho vl at uel
sicut ... // 4a tale ptu no det concedi d
pre ...

q ... pauus filius conceder deitas pat
tides ... no e concedi sic ut no opz sic
concedere de pre q hac sicut pz sit pauus
... no plus q concedi det q pz e incar
natus // Secundo ista qua e vō. deitas e p
se obm tūs actus i. qz ppo sed hec non
valet deitas e obm pauus tūs actus
... qz ppo. rc. // Ad secundum pz q si deitas
sit cognita pre actu concedendi / q si par
tides ... Ad probam concedo a... z boium
z ne... ... z dico q sicut oppositum sicut ex
dictis doctorum ... q no concedunt talia pta
qe dicat d filio pauus rone humanitatis
dici d pre sic at no assumi a ...
poi. io no valet qua // Ad 3m concedo
... // Ad ... quando dico q
no plus concludit nisi q ... e magis
diligibilis extensiue sic est pluribus dilec
tionibus z sic concedo no at intensiue /
Dico tn sic aliqs ppoes breues // pa e
ista nulla dilcoe simi ut simi sit ab
licite filio q simat pre z spui sco pz
qz omni tali dilcoe diligit filius ppt
se ipsum tamq finis ultimus z omnis talis
dilco est omnes tres psonas ut patuit p
duas ultimas 9es // 2a 4po nulla dilec
toe potuit ut sit ab simi filio dei p
accius pz qz in omni tali dilcoe sep
plus ut principalius diligit aliud q deus
z ... sic q deus sit diligit paauus ad
magis diligit / ista dilcoe qz ppt qd omni
... tale rc. / modo ubi id magis diligit
q deus vl q dei filius no simi filio
dei // 3a aliq dilcoe potuit qs filium
dei dilige paauus plus q deum sicut
i.e. q dilexisset eum plus qz proximus uel
cognatus / q qz deus // 4a nulla dilcoe licita
potuit aliqs dilige filium dei paauus plus
q deum pz qz in tali dilcoe dilige
aliud adeo plus q deus sicut at esset illi
citum // 5a nulla dilcoe diligit aliqs plus
... filium nisi diligat proximum ipsum
pz qz omnes tres qui sic diligit filium ...

filio // Item q non diligi [illegible] dei [illegible]
intole // Dev. q est mag [illegible] adppo est
ista q dicet qua no valz quiqz dilatoe q
diligit pat diligit filius z ali alia par
tides filius diligit q no pz igit filiq
magis diligit q pz il inte q extesiue
vt deu e hic at alis deu est i simili
tu dicebat sup q no sequit petrus qgsit
vosaz i ubo z in ppo gnie z paulus sonu i
dbo z ita pfite petrus pfut qgsit
Ad zm arm dico qcedo a oez si itelligatur
pse ccin no at digs pgnite ccz patmis
ideo no qcludit arm // Cont. 7az qoz ro
pbado q as possit diligere pse diuia esse
ciaz no diligedo psom aq diuiaz pbo
sic dictet intetq aliquq q solu i reb
diuia e diligeda ppt se q est pz z filius
z spus scs z no alia res q no est par z
filius z spus scs tc qneo isto dictaic state
an volutas sit cosorit isti dictamini
dilaton elice vl no si sit psom si no sequit
q volutas no libe pt se qforme dicta
mi inte q nec libe pducit actus suos
// Sz q sic m. dei negac theologus a po
dei aq u az pbat posse argui q dict
sz colis q cc diligat z ppo no nullam
pt theologus pbac q dict qz tet q nec
obstante q cc diuia sit deus pz pz tu
gnat z cc no gnat z ipe no potit pba
re p aq viaz q plus includat q dictoz
cc diuiaz ab aquo diligi pso no di
lecta q ccin diuiaz no guare pso ge
nante mayor tn cu q ibi sit intuita de
notaco z h cotraria aly hic qcede q 2m
no includit q dictoz i hic dic q nec primu
// Ad primu admitto q id dictamie posset
hic sz tuc votas no potest se qforme illi dic
tamini sz potest se velle qforme illi dictamini
z neco quaz eu infert q volutas non
libe pducit actus suos qz votas no pt
face qd ipole est fiei ipole e est q
res q e pz z filius z spus scs obligari dicet
alqs homo cc diligedi z nullus at cedit

[illegible] [illegible] dicebam [illegible]
no pt qz ipole e hoiez diligi qn di
ligat al z col hic no sequit qn pt libe
// Ad zm dico q theologus hic negac
a po diuia dei q qi ex fide vi q dict
implicac sicut q q appz sibi q dictoz
iplicac vbi fides no est ad opposita
ut dictatu esse ut dictatu tn no
scat dispetic z io negada e maior suff
cie q hic at ide illud iplicac q dictoz
boez ad nego z dico q pt colis
pbac q dictoz iplicac qz colis sequit
q eade res ab aquo diligat z no di
ligat z qn pbat q no qz tet q no
obstate q cc diuia z c. qcedo sz tu
qz fides eu obligat ad qr i dt q
hic no iplicacet q dictoz sz si arm qclu
det pbaret q theologus no dicet nec re
illud esse polez cc diuia creat z deus
pat no creat q tu f est // Cont
sexta ad vltima qoz arg p sic
vna pso pt age alia no agete igit
multo mag amari assupm pz qz
vna pso pt meri alia no merete
meri at e age pse q. z c. // Sz q qz
si no pt vna diligi alia no dilecta
vl ista ipossibilitas pueniet ex pte volis
vl ex pte obi no primu qz tc votas
ex pte no esset po liba nec zm qz
tuc p quiqz statu esz ipole diligere
vna psom alia no dilecta hic at e
fm ad ing pstatu vite Et pbo vltim
assupm dupl primo qz zm Augus phi
devenerit ad qgtioz duaz psonaz
i diuis sed ad qgtioz 3e psoe no de
venerit io magi defecerit i 3o signo
tuc sic qllas psos qs phi qgnit
diligere potuit z dilexerit illa at q
no qgnit no dilexerut i z c. // 3o si
ipole esz aliq vna psom diligere n[illegible]
[illegible] [illegible] ipole

[illegible]
volunt[illegible] [illegible] dilige omnia vijsa i. dato
q bts no poss una pprom vide insp vi do
alia tn qr vol^tas elicit suos actu libe
potit una dilige alia no dilecta qd est
ppom // ad pmum dico q nͣ ppo. dimia pt
ppe meri psse / sed pt meri p actus voe
hnuali assupte m^o sic iam dictu e aliq
pt uni psone qpete p actus q no alti
psoe // alit dicendu Bln ned^o quaz qr
licet no e psse omnis qui meri agit lic
ei meri impetet actoz tn impetat ext
nea qdioz ab actoe s actep^o z dei z dig
tate psone z licat pimi^m ipp utzoqz e
conneid ab actoe // ad 2m dico p^o q i
possi^tas no pvenit ex pte vol^l // dico 2°
q pvenit ex pte obi ut sati pz ex pdict
qr sic qdo e q eade res simp^{ma} vi
deat z no videat ita e qdo q no dili
gat z no diligat // dico 3° ppt pboz
illa supta ab dugq^o q psi qq mit 3°
psos h no qgilut tres psonas esse tu
3° qgilut z qcedo q dilexerit ptem z
filiu ipsm sim // Contr adform illius
ppo tu dici i^a psos zc qcedo z tu
ulr^o q z i az q no qgilut no dilexerit
qcedo est aneo quaz i^z zc // ad 3m qdo
pma quaz z eiq ques / z adipbom dico
q ans e vum ubi aba allicit separabi
lio actoe sed no opz ubi alliant pmom
uniq finis inspa^{lis} actoe actoe siali
sic est in ppoito / qr ois opaco ad ext
que^{ns} uni psone qncit eo ipo cuilz
psoe ut sepe dctm est // ad ar^m i pm^o
qois sati pz ex dictis pus vide ad
2m q p az parto 2° pncipali

Utrum bts quelz creata fru
itio distinguat ab aia qq^o
srete z a qgstoe eig / z ar
q no a qgstoe / qr si sic deq
destrue posset visioz dei seu qgnitoz
[illegible]
[illegible]

[illegible] plus po
ne[illegible] sed ad ct q ab frua deo sufficit
q deq ipe sit puis ipi aie tlis eni obi
pncia q deq ipe sit suffi^t ut aia se ipa
diligat // ad oppo^m q fruit^o distinguat ab
aia qqstete fruco e actu elicitu go no e
ipa aia q aggstone ar qr omis actu
volicor a vote elicitu psuppo^t cogicoz qua
mete cause sed ois fruco est volico ig
zc // Circa qo^z ppoita pono q^o / p^a
e ista qlz volico creata distig aggtoe
pbat d qbzcuqz noibz q^o qlz p t^a
aq supponit pdicat pta qria res sigfi^a
p vm distig a re sigta p alud / z ulz n
sit impediat aq qnoio pone cuiq ide
ptu poss d noibz ill ul mpi oppo^m ali
ude qbmicat / ista pz qr q una pti
ala sit ucd ubi alia ptielare ne^{lla} de
eiq eisde tmis e va sic est ex qnonie
dnipa tiozd rbe cuiq qnotor illi tmi
pnbz distic supput ane^{va} z p eade re
i aff^ua / Sic i ist ab hoc est qz ab ho
e no qz / ab ho e vit aqs ho no
uit / sed iste nuq esset ue / ab ho c al
aliqs ho no est al / h isti tmi volico
creata z qgio sic rles tmi i. boz pz
tu qr multa qgstimq q nuq diligimq
tu qr eode actu qgtois strate possimuq
obm illiq qgomis dilige z possimuq id
odic / tu qr eode actu qgtois strante
qnqz dis eiqde obi qgtio intedi / Scd^o
ct sic ponat q aq volico sit qgtio z
eqo no tn qlz qgtio sit volico sic pot
vi. opio sic potime vide pom ppt hoc
q si volutas velit aqd obm inteq nro
qgstat id z no ppt illa inspatz qclude
volico z qgtio h ppt hoc no est ponend
ig zc / pbacio hoz qr sic eadem roe
dice ide d qbzcuqz actibz i spabilibz
nalit z pt dice q albedo z dulcedo i
lacte talit^{as} z siitas in igne sit eade
res eode mo dice d qbzcuqz actibz
simul sunt v potest d sparacio qz talesfro

co cosuac [illegible]
ispalit qz qmis scola tet q gginus e vna
entitas z volico va entitas zc // Sq^a q^o
e ista q sed^z exp^a q qlz fruitio creata
siue btifica siue no disting^r a qgtoe pz
qz qlz volico disting^r a qgtoe z ipa e vo
lico ig^r zc // 3^a q^o e ista q tn non
assco qcunqz res creata q est volico ul
qgtio pt esse qn no est volico ul qgtio
pba^r qz qlz acto agetis z^{ah} pt ee qn
no erit acto eiusde sz qlz qgtio ul vo
lico e acto 1^r qlz qg^o zc / tuc vltra
no e pole q ipa qgtio sit qg^o vl ead
volico sit volico z no sit actio agetis
z^{am} ig^r zc a^{oz} pz qz acto est res
ages ul res q agi^r vt pnic sinsto z boz
pz qz e ext piio sriore d isiori zans
z^e que pz ex z^a q^oe plogi // Sq^o arc^o
sit pole e q qgtio vl volico pona^r increa
tua iudoli ingis q sba i dimi^{lis} poat^r
in te in dimi^{li} sic aia in cor^e vl salte
esse pole / sz z^m e dsito 1^r prind no est
ipole tu sic hic est pole p aliq poim g^o e
pole q aliq res sit qgto zc / ista vltia
qna pz qz hic poito pnta q pone^r i la
pide ul in plata tu nil q^osect zc // 3°
sic arc^r d volitoe qz volico manet pt phs
in aia destructa re q no est qgto sz tu
no e volico g^o a^{oz} pz exq^o volico zg
gnico distingu^r vt dem e boz pz qz si
tuc res i^o esz volico tu aia vellet i qg
tuim // 4^a q^o e ista qlz fruico creata
vl volico disting^r ab aia fruecte ul vo
lete pba^r p^o sic qz actu^{lq} pisicn z q e
q ff hnis meliora natia est ingis btuis
error sz hic vide^r si aia esset fruico // Sq^o
sic qz angelq z aia btificacn^r p suas
ees qd dapna^r libo vij^o decretalin co
d here ad nrm / sz i^d vide^r si aia esz
sua btido // 3° qz qsch nomi esz tam
aia btifica^r ul angelq no cu una
no ei aia in via e bta qz tlis esz misa

[illegible]
q tuc / tu no esset bta plq q tuc q^o e
i qnis isorte hetticu / no ei pt dici q
ff e bta / sz tu qn ec dimia e sibi pnis
i voc obi hic at no est ff // q^o qz si sic
tu no esset in aia aliq^r i qlz saluac^r z^m
g^o vnitatis qz n^a distincto tu pone^r
int ptes ipimis // 7° qz tu aia ita
bne esset odiu sic dilco sic qn vnu
odit z aliud diligit // Sexto qz non
inig disting^r amor actualis ab aia q
spualis pn^a caitas / sz ista disting^r
vt pz ex dec^r isi ca^o simit credimg
g^o zc // 7° q^o qlz creata qg^o disting^r
apo qsecte pz p azlio pisicse q opa
itlligentie no differt a sba itlligentie
error // Sq^o p artilud alin vt e z q i oz
dine q dt / q in sbis separatis n^a e posi
tusimi^o / error m^o hic se^r qz n^a alia
vi^r ingis apta q ita / sz tu 3° qz
aia esz scia z error isilr qz ab erat
eta vna q^oz^o et scit alia z ita scia z
error esset ide z tu eade roe sequt^r
q hrs isides esset ide // q^o qz qm^{tur}
3° d aia c^o 17 bi^r sctie q aia ttlli
git p zalia pitlliroz asserd // Sexo
q^o q neut istaz duaz qnd vltimo
deductaz n^c aliq caz oppta est euidet^r
n^c multu efficacit^r pbata / sz pba^r sit te
nes oppo^m eviqlz i az q^a ui pt iude ar
gunt^r fitus cam sim topp o^m q^o / non
nedo ppoz aliq psse notam nec expse nota
euidet^r pbata poss^z est iude pbabilz
glosado oms auctes q negade no sut
i^r zcl qn^a tet dsc / anis at pbal pt p
omb roces disemde / vbi aduertd q
d emit^r volico z qgto pt niltip^{li} dis
tingui pmo poss^z dici q qlz qg^o ipmo
aic est ipamet aia / isilr qz volico
// dice^r tn q no ff esset equalz qgmo
sz aliqn esz vniq scia eiusqz altiq err
[illegible]

dici ... volu
tate q aia qn pmo qgscit cat vnu
actus ipse qd est sibi pamo ... qgo
z volico dim q qgscit z wlt sict albe
dine cata i isto cor^e ad cor q p iaz est
simile dni zdissile alti // 3o poss dici
si foet qsuetu q qgtio nec ess volico
nec e aia nc qgtiu nc volitu nc ipig
aie alq res mudi distigz cu ab aia
ze acto ipig aie // 4o poss dici q
qgtio est vna entitas q catz in aia
q est si^do sin dbi zita no est qgnito
n qn aia pea qgscit actu^l / qn vo
no qgscit tc est hitu z io ess res p
manes licet sinrc^le foet qgtio zug
ti^a depede^a ab aia zita ess qgto
ipe tlis res mt^odu esset hitu medu
qgtio actulis // 7o posset dici q ess
vna entitas q no ess nalz nl qn qgs
cet vl vellet z no ess hitu nc sili^do
hitulis s actulis zista entitas qtic
nalz dpedet ab aia no som in cendo
qgtio s simp^r zista via tetz qmus qm
vis nent pttaz nc eis oppoitaz sit cui
det pbata // z io ad pmu tat ea qoz
dicet q tenet oppom dictaz qmu q
no sez si aia sit ipa lti^do q hns me
liod nalia mgs ess ltis qz oppom poss
esse co^hc q dz psitu applicaet se vni
q alti / sic no seqz iste actus e melig
dispoitu i nalibz q iste i z psitu videt al
be^ne qz forsan albedo psitu est appli
cata octo debilioi et spalit oppoto de
applicat se dulsi ciabq dnisido sic wlt
z qtu wlt // Ad zm dicet p^o sisti^do
d^e intelleẓ q ibi poned est lume glic
z co hc tu no sez q ess ibi poneda vi
sio qda ul smiles distincta realz ab ai^a
// Alit dicez q ad hinc ecc i^d lume no
esset res distincta ab aia / s ess ul p
vaco tebiaz petors ul affirom i ordia
taz nudialiu qlcs hentz i pmi zqlcs
st aia mq deq se sibi applicat ubi lti
...

... no esset sibi pns / s alit e m^o
sibi pns qz clac z inide se applicat aie
qd no fuedt in via // Ad qm dicez q ipa
aia pns est qgtio q volico / nc pt volico
esse nisi sit qgtio zipsitu mom poncz
ptes iqmus // Ad 7m qcedez qo nc hrez
pi qnti plq q ab aliis hcaz pi qnti q
vnq actq sit assequ d^u vniq actq zdissequ
d^u altiq / vl smiles d^u vniq zvisio dissi
altiq // Ad aliud dicez q no est simile
d^e cate actuali z hituali / vl forte dicez
q decretal dapnat dicetes ipaz ciaz
sbar esse cate sic ipa sba est aia qz
ipa pt manc z no esse caritas / no tn
pt manc / z no esse aia // Sed si di
catz qz oms solucoes ipas / q ista esset
volutic dta ymo dico q esset aliq^r
pba^lia zptis qmt dta // Si dicatz vltius
q eade roe nicrez dia accide^a mudi eo
cedo qoz ymo cedo q nisi fides esset
ia multi diuisset forsan q lz rez esse
sbaz // Si dicatz fides est ad oppom igz
hc no ess pbale nicz qua / qz licz seqz
fides e ad oppom i hc no est vm no tn
seqz igz hc no e pba^le ymo alq accn^lez
opposita st mgs pba^lia nob q ipi accn^li
// Ad pmu pz qoc dico q accn^lq no p
bat iaz qoz qz dicez q loqz d ista que
e qda hitu z no d qgtoe nc de volicoe
/ Alit dicez q ar^lq intellig^el dicens q intelli
ge^a sit sua sbar sic est sse error // Ad
zm dicez q in sbis separ intellc st po
tusmiitos salte locales qz d vno ad a
liud // Ad 3m qcedez qo tolit sit ad 7m
p x^m qoc est vusim // Ad xm dicez q
phs z qm^oz p tato ponit intellcz ad
dita qz no pp est intellcd sui / z qz no pp
est intellcs sui z alioz ymo freqt sit in
intellcs d nono acing cuiq an no erat
intellco // Sic i^z poss dici qo ad ista
licet id no videaz nichi ve dem ymo
credo oppom fore vm qz mgs est qso
nu dicas sicoz z dect^e qmni // Nuc
i 2o arlo aro qr qos pscas zp^o qr p^az
cn^do q no ois volico distingz a qgtoe

p° pt nisi aq volito sit ggto sit qu
poss amac t qgted que est p augq
d'trinite ca° x° / rp nigro 3ᵃ. d/°c meno
r qi in pricio capli / amac seipam non
pt n et nomit se / na quo amat qd
nesciat nescit et i fine cali dt / et mer
no se nomit no se amat / Alibi i visa di
lige possimg i ggta at negqi qua pz q
qm aq. st realit distincta ds poss sine
gdidoe vni amicitiae simpt aliud ggna
do i ce / po z g° q sor ggscat et diligat
et ds amicitiet simpt. ggo z gsuado di
letoz tuc sor. diliget i ggtu ultra qua
pz q posito solo actu amadi qcunqz a°
cumqs pto placet obm delectn // Sz° q
si pt volris esse ceca q m! ggscet qns
est gt. augq 17. de tri. ca° 6 / magi
dictu sunq volutates in rez qm ceca est
nescie q agat porro s pt i est ci sua
qz sua cu ud audiendq est cunspiaz
d. nescie cali te q agat qm no agit pperm
i ca° 67. Amor meq meminit atqz in
telligit q' age debeat appetite i q vita
re // 3° n qz aq ggtio qz volito st
q actq credendi posset esse sine actu
volendi / qnt e fm qz nq credit nisi vo
lens et m augq sup jo. omel x 9ᵃ
intre pt qs cetera volens crede aut
no pt nisi volens // Rº sit omis copia
atnq obi est qda ggtio eiq de st no
omis actq appetq est qda copia sin
obi q° ma copit tale obm qz ois
actq vitalis est copia alis no plus
videt q qz actq vitalis dic q sit ppes
pma actu si ponat ul kriq isiqz st
no ois volito ul volito est actq vita
lis g° // 7° qz no mgsi i qns est pone
omez volitoz esse ggtioz qda licet no
ois ggtio sit actq volendi ul appedi qm
q ois assenq sit apphensio qda licz no
ois apphensio sit assenq ul dissenq st m
no est negadu 1ᵃ // Ecoo° qz m plm 3°
i vi° ethi eletio est appetq intelq ul
intelq appetitiq i indiant loqui / Ad

pmu no qnd p q ad gtam gcedo q
vnu pt ds ab alio separari cm si separet
res remanes no est volito s contempta
re q est ggtio et h' iam ptinet ex 3ᵃ q° ce
// Ad 2m no valet qna qz volitas est
intelq et ido gqscit no pactu volendi st
p actud gqscendi // Ad 3m gcedo qnaz
et qns st tu h' stat q nq posset credere n
volens qz pparato actu volendi ia res
q cat actq credendi no remanet actq
credendi // Ad 4m gcedo aᵃ et nego
hoc / et ad assump m ad pbam eiq actq
e copia nisi sit ggte ul apphensiq no
solum appetiq // Ad 5m pt dici p° q no
est sile q ois assenq est apphensio queda
et no eqo et h' sunt se isti tm assenq et apphe
sio sit sicq et infiq no sit est ex alia pte
salte no pbat // Alit pt dici negando
minore s q assenq sit apphesio qz aut
h' negat sit ab illis qui tenet q asse
sus sit qda pa° que ggtoz / p a° in pso
vi ul melior // Ad 6m dico q mte
ntio psi e dice q qcunqz eligit ipse appetit
et intelligit // Ad arg° gt 3ᵃ qz m dimit
tendo q arta gt pma ducte st gt ea
et ista st soluta / Ido arg° gt tria p°
d' ggtoe / qz qcunqz res est ggtio ecco
est ggtio qz pt repntare po° obm uel
repntat / st no vi q aia tali qlitati p
exonti anste ne ipa reptaret obm
tale ipa manete / hoc pz qz no plus
q posset tali qliti p exonti noint le
bere q ipa repntet obm tale st h' no
pt pbat qz h' no esse n agendo / st ds
omez actoz supple pt ul seq q ds
solq no poss sibi h' tbue s q ipi aie
ul ageti repntaret obm // Sz° ca nat
no pt cessare ab agendo suu effm pntez
et ideo effice ipe vicissim altnado effm
vniformit se hnte et pmanente st h' pos
set si res q mur est ggtio poss in aia
mane et no esset ggtio qnd ds esset

q. volicio desinat ee volicio tn manet
de q pq si causaret cognitio prima te ipsa
pq erat cognitio volicio p cognitionem quod hic p
cuiq ente creditura nota et non est dare
nisi efficiente et talem pt deus semper supplere id
pt sine cognitione ista qualitas esse volicio
// Ad primum dico quod anima expsim po cum
generali influentia dei habens in se cognitionem vel
volicionem non pt eam conservare et ideo non pt co-
gnicio vel volicio // Dico 2o quod esset possibile
quod si illa res poneretur in anima et deus dimitteret
etiam sine actione et approximaret aliquid quod que
requiritur ad causandum ante / res illa per actionem
ante fieret cognitio vel volicio // Dico 3o et si
quamlibet actionem ante posset deus supplere non tamen
deus facere posset quod aliqua res esset actio ante
nisi anima ageret et per consequens nec cognitio vel
volicio // Ad formam concedo antecedens negando consequens
ymo potius quod non ageret nec conservaret eam re
ipse tamen deus concurreret impediens etiam a sua
actione / Ad probationem dico quod id pt et tamen deus
quod hic non esset nisi agendo concedo et ulterius
concedo quod deus eam actionem supplere pt sed tunc non
esset illa res cognitio ante nec reputabitur aliquid
ante nec deus facere posset quod illa res reputaretur
alicuius ante nisi anima ageret // Ad 2m concedo aliquam
quod hic non pt naturaliter cum generali influentia
dei sed dicitur hic esse possibile per potentiam dei sim-
pliciter quod est in actione pt una quod conservat
a possibile in alia quod potest pstitisse ideo pt alterna-
tim // Ad 3m dico quod si esset res que est voli-
cio non pt esse volicio nisi anima agente
et eam conservante ita vere actualis volicio
cognitione non agente et eam conservante privative
// Dico 2o quod si deus per se ipsum suppleret
actionem in cognitione conservando rem eam per se ipsum
ipsa non esset volicio // Quantum ad 3m contra proban-
do quod scientia quamlibet causata seu volicio non
distinguitur ab anima / quia si sit talis dilectio
libere causata contra quod per consequens causatur in cognitio
esset libere contra esset quod per consequens est ergo pro-
cessus in infinitum // Ergo non unica est volitus
[illegible]
[illegible]

[illegible] recepta in voluntate
// 3o plura non pt ponenda sine necessitate sed
hic non est necessitas quia contra eam probat distinctionem
inter amorem divinum et charitatem dei pt hic ad 1m et
// 4o contra auctoritatem beati Augustini 9 de trinitate c. 6.
Amor et notitia existunt existunt in anima substantialiter
vel ut ita dicam essentialiter non pt accidens in subiecto
ut color et corpore vel quecumque alia qualitas et
quantitas / quidquid enim tale est non excedit subiectum
in quo est / non enim color iste aut figura huius corporis
pt esse et alterius / mens autem amore quo se amat
pt amare aliud preter se / Item dicit ulterius non so-
lum se cognoscit mens sed et alia multa quod obtine-
net amor nec cognitio tamquam in subiecto insunt men-
ti sed substantialiter enim ita sunt sicut mens // Item ipse
eiusdem tali capitulo ita utique miro / tria illa mens
amor notitia inseparabilia sunt a semetipsis et
eorum singulum substantia est et simul una substantia vel
essentia hec ille // Ad primum dico quod potest ipsius
primi est ista / non omne libere causatum vel eli-
citum est prevolitum causari / patet quia habito dictamine
quod sit eundum ad ecclesiam pt voluntas velle ire
absque hoc quod velit se velle id // Ergo quia est
ista non omne libere causatum vel elicitum est
precognitum patet quia si ad actum libere elicitum
presupponitur dictamine perfectum de diligendo
vel credendo tunc oportet quod saltem actus dilectionis
precognoscatur in universali // Ex hiis patet ad 2m
medio quare // Ad 2m dico quod sicut intellectus
reducitur sufficienter de potentia essentiali ad actualem per presentiam
obiecti et quecumque simul presentiam ita voluntas
per cognitionem obiecti diligibilis quecumque simul in cognitione
obiecti presentiam / et ex hoc non sequitur quod sit in
anima recepta forma pt actum et habitum / Ad
3m dico quod est necessitas ex quo contra probat
hic parte ita verisimilis vel verisimiliter con-
cluditur sit contra per partem opposita et maxime
loquendo de quibus regula communiter magister est
cum hoc quod cum opposito et dicta sanctorum et doctorum
universitatis doctorum sunt magistri sunt propter ista
// Ad probationem doctoris dico non est simile tunc quia
nullus actus est deo in subiectus tunc quia nulla
perfectio sibi deesse pt tunc quia oppositum dicunt

sit et philosophi non sit [illegible] // [illegible]
quod Augustinus loquitur non de actibus sed de potentiis
que sunt principia actuum secundum illud quod potentie iste intellectiva
volitiva et memorativa non distinguuntur realiter
ab anima sicut dicit opinio antiqua et ratio
Augustini sit potest deduci nam quantitas et quali-
tas concedunt sibi invicem in perfectione secundum dicit pro-
positione si realiter ab alia distinguantur esset eius
qualitates ergo non concedunt // Confirmatur et secundum
quod anima non posset intellectu per suas species
intelligere velle et beatificari si sint accidentes
videtur esse perfectius ea quia sunc potentie essent
vicinum actui et receptive beatitudinis possibilis in quas
debet separare ab anima et conservare beatitudinis in illis
potentiis ut ille potentie esset beate et anima non
et ita anima ipsius nunc esset perfectior quam
ipsa anima quia illa res que potest frui deo
nobilior est quam illa que non potest et sic ad id
// Contra tertium quod contra omnino quod cognitio cre-
ata non distinguitur a potentia cognoscitiva / primo sic dato
quod intellectus sit forma separata recedendo / tunc sit
intelligens eum quantitatione et substantia separata in-
tellectualiter mentitur licet coniungatur nobis in ope-
rando sed forma separata non patitur a re materiali
secundum philosophum tertio de anima perfecta et mixtio
litterarum intellectu sunt pati vel agere contingunt
quod intellectus non patitur a re materiali / tertio de
generatione philosophus et commentator dicunt quod nulla sunt
apta nata agere vel pati que non communicant
in materia // Dicitur quod loquitur de passione corporali non de
spirituali maxime que non est abiciendo aliena sed
salus recipiendo // Contra philosophus expresse explicatur quod
primus motor non est passibilis propter hoc quia non
est forma in materia / sed cum intellectus est in materialis
sine quantitate sicut ille // Secundo quia tertio de anima
solvit philosophus questionem de passione quod intellectus non
patitur ab intelligibili sicut alia patiuntur // Tertio
eundem philosophum una intelligentia non patitur ab alia
similiter cum non intelligit aliam per essentiam non
propter eam in essentie similitudine sic sicut in phi-
losophie intellectus possibilis // Quarto philosophus ibidem probat quod
ponit exemplum quomodo intellectus recipit intelligibile sicut
tabula rasa et depicta et / modo in pictura
color non [illegible] tabule sed a pictura
corporis coloratio coloris tabule non enim recipit
color in tabula similiter ergo nec quod [illegible] in intellectu
// Septimo quia dato quod intellectus sit forma indivisibilis in
corpore quo agit divisibile in indivisibili / nam eundem
communiter tertio de anima nullum agens physicum agit
nisi per contactum qui non est nisi in terminis
positiis // Ad primum sicut prius ad replicationem
dico eundem inter quantitatem quod intellectus in possibilis
non est ergo in materialis sicut motor primus quia
intellectus non intellectualiter cum deum sic coniunctus cum
materia et determinate ad materias certas non sicut motor
primus // Ad secundum dico quod auctoritas ista intelligitur
de spirituali transmutatione non de accidentali // Dico
etiam ad tertium quod virtus intellectiva intelligens aliam
non recipit eam similiter sed bene recipit unum
accidens causatum ab utroque illorum // Ad
quartum dico quod in hoc est simile quia sicut tabula
recipit colorem absque hoc quod substantia transmu-
tetur in substantia sua ita intellectus possibilis recipit
intellectionem absque hoc quod transmutetur in substantia sua
// Si dicatur non videtur implicare contradictionem quod deus
creet unam creaturam que intelligat per suam essentiam
sicut philosophi posuerunt de intelligentiis et intellectu / sed si
deus hoc faceret omnia accidentia quibus operabatur possibilis
anima nunc intellectus per suam essentiam probaret
esse de illa / et ita ista non concludunt tunc igitur
nec modo concludunt // Dico quod sicut implicat
nigredinem esse albedinem / vel substantiam esse ac-
cidens ita implicat contradictionem aliquam substantiam
creatam esse cognitionem nec ego non dico quod anima
est forma / quod vero adducitur de dictis philosophorum id
est forma vel in illo erravit // Ad quintum dico
quod unitas anime non impedit quin agens agens
possit in ipsam et sufficit ibi contactus virtualis
// Ad auctoritatem Prisciani in oppositum concedo quod deus
potest cognitionem destruere manutenendo illam
rem que erat fruitionis sed illa res tunc non erit fruitio
et ideo nec aliquibus ergo etc. quod nunc ab anima
dico quod est intentio ut patet per rationem quare / inde ad
[illegible] utroque in tertio quare etc. quare
[illegible] nobis

[illegible]
i mete ab aliquo causari ut ab alio / dicitur ar
illam mai cognitionem esse in re qui obiecti sed probo
minore quia cognitio illius cause non potest fieri
per suos effectus qui infinitum distat a suis
effectibus / sed causa talis est dicta i. a deo probatur
quia quanto effectus plus distat a causa sua tanto
difficilius ducit in eius cognitionem patet in causa
non equivoca ubi causa et effectus sunt diversarum
specierum non ita faciliter cognoscitur igne isto
inveniri in cognitionem alterius ignis qui fuit causa
eius et hoc supposito quod non probari possit igitur
ab igne quod generato isto verme vel alio
animalis ex putredine generato devenitur
in cognitionem solis a quo causabatur // Similiter si aliquis
vellet solis ex quo generabatur vermis esse ingressus
ab effectu tamen quod potest in rei veritate diffi-
cilius cognosci potest et apprehendi perfectum quod minus
potest igitur si in infinitum esset tamen nullo modo
cognosci posset / sed deus in infinitum distat a suis
effectu i. ex nullo effectu
suo potest cognosci // Contra per dictum apostoli / invisibilia
enim dei per ea que facta sunt a creatura mundi intellecta
conspiciuntur i. deus est a nobis cognoscibilis et non
nisi aliquid de ipso [illegible] // Ad quod probatur quod
est ista cognitio vel intellectio vel conceptus quo deus
a nobis concipitur et intelligitur et una quantitatio existens
res in mente et non et de dico de cuiuslibet
alterius rei cognitione / probatur primo sic talis cognitio
vel conceptus ex quo est deus vel est [illegible]
quia non posset dici quod esset aliqua [illegible]
alia ab alia quod esse non potest per accidens
[illegible] non est [illegible] / vel igitur ab-
solutum vel respectivum et non respectivum i. absolutum / quia
ut nunc suppono nichil creatum est relatum
sed solum aliquod / si absolutum i. vel quantitas
vel qualitas / non quantitas cum sit in spiritu et
dimi [illegible] igitur est qualitas existens in anima [illegible]
quod est propositum // Secundo sic dicitur potest accidens quod
[illegible] denominatur tale denominatione extrinseca et qui
tas eius in ipso [illegible] sed denominatur in-
intellectu igitur [illegible] // [illegible] est ista

[illegible] seu relatione res
cognosci quia est illa subiectum vel per illa re suppositum
potest proprie acceptus / sed talis est conceptus qui
deus vel quolibet alia re predicatur i. et a deo patet
quia est et re cognosci vel intelligi per cognitionem seu
intellectionem existente in anima [illegible] / et hoc patet
quia talis est iste conceptus cuius est iste conceptus [illegible]
bonum res et est de multis aliis // Secundo potest
dici et quolibet cathegorematicum conceptum conditionatum cognosci potest
similiter quidam conceptum negationem et quidam denominatio-
nem et primo intellecti [illegible] vero potest dici / dicitur proprius
bonus et i. deus et quolibet res potest a nobis cognosci
intellectione conceptus // Tertio quo non sunt res
quas cognoscitur aliquis [illegible] contra vel dicta
probatur primo sic / causa naturalis approximata passo
sufficienter disposito et aliunde non impedita
agit in eo perfectissimum effectum quem potest sed obiectum
non [illegible] vel per se ipsum vel per speciem ab
intellectu [illegible] est causa naturalis
cognitionis sui i. dum approximatur sufficienter potest
vel per se ipsum vel per speciem seu speciem sui
ipsum non est impeditum aliunde per actum alterius
agentis ipsum causat perfectissimam cognitionem quod potest
causare / sed in causa sit [illegible] quod potest
cognitionem sui distinctam saltem minus quam
conceptu confuso i. [illegible] illa quod cognitionem
confusissima // Secundo sic [illegible] cognitio
[illegible] in intellectu cognitio [illegible] sed
[illegible] separatio [illegible] potest
bona et optima applicatio sui est separatio
perfectissima et distincta // Quarto quo est dicta et quolibet
res alia a deo est a nobis cognoscibilis [illegible]
isto et [illegible] simpliciter [illegible] / probatur quod
aliqua res concipitur a nobis [illegible] conceptibus [illegible]
vel concipi potest i. res potest a nobis cognosci [illegible]
aggregato conceptu / sed composito / et iste per
i. re supplere posset sic quod per illa re alia
[illegible] illi rei [illegible] conceptus / sed deus est [illegible]
ut dicitur i. [illegible] / Ex hoc potest si unus
conceptus compositus vel aggregatus talis potest esse
qui soli deo conveniret sic est talis conceptus
ens summe bonum ens infinitum ens primum
i. et [illegible] potest fieri conceptus [illegible]

ita e d d q[illegible]

cepta cum suo ordinatione habet v[illegible]
cepta de deo [illegible] sed talis ceptus e nobis
possibilis [illegible] probatur quia suo d[illegible] cum
suo ordinatione habet vox deus est [illegible] et unus
sit [illegible] in mente vel in ceptu per simplicem illi
medio vel significabit solum deum et habet [illegible]
vel aliud adeo ut [illegible] esse [illegible] vel medium
[illegible] // [illegible] go dicitur non est a nobis [illegible]
sine speciali medio aliquo simplici [illegible] cognitione
quia vel illa facit aliquid vel intuitiva / non
intuitiva quia [illegible] est [illegible] vel saltem [illegible] non
e nobis possibilis naturaliter / nec abstractiva quia per simplicem
intuitivam et sine ipsa mente vel in mente causari
non potest // [illegible] nulla causata sufficit ad hoc
quod ex sua cognitione simplici [illegible] causetur in
intellectu simplex [illegible] cognitio alicuius creature
[illegible] non dei quia patet de se / quia maior est similitudo
intellectus creature aliquo quam intellectus creature
[illegible] et dei / [illegible] probo quia non requiritur
obiectum mente vel in mente ad hoc quod naturaliter
causetur in intellectu cognitio sua simplex [illegible]
// Secundo non quod cognitio [illegible] cognitionem
precedit cognitionem / probatur / quia quod volitio
precedit ab aliqua cognitione igitur non quod cognitio
precedit ex volitione / quia patet [illegible] quia idem
precedet se ipsum / capio enim primam volitionem
[illegible] precessit cognitio aliqua [illegible] volitio aliqua
[illegible] precessit illa / et non alia [illegible] vo-
litione / sed [illegible] quod idem precessit et precedit ab
eodem / sed [illegible] probatur per [illegible] in decimo [illegible]
16 et in multis aliis locis / [illegible] 10 decimi
[illegible] 17 et 8 / et 3 de libro [illegible] dicit quod
nichil potest amari nisi cognitum / [illegible] aliquid
possit cognosci et non amari [illegible] probat [illegible]
[illegible] quia in anima non fuerit [illegible] tantum ex
memoria et [illegible] [illegible] sit illius [illegible] producitur
amor [illegible] sit ex patre et filio [illegible]
precedit // Tertio [illegible] quia cognitio [illegible] non
[illegible] sit ex primo appetitu [illegible] sed [illegible] cogni-
tio intuitiva non semper precedit ex appetitu
intellectivo quia nota est et [illegible] patet per [illegible]
3 de anima et per [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]
desiderium seu appetitus dicitur quod [illegible] sit ex
hoc quod [illegible] [illegible] ve primo vel in-
tellectus intelligit [illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible]
[illegible] voluit quod amor [illegible] seu desiderium
quod ipsi dicunt appetitum intellectum [illegible] dicit [illegible]
ibi fiat ex actuali cognitione // [illegible] [illegible]
[illegible] quod [illegible] appetitus sit ex [illegible] et
[illegible] ex [illegible] sensibus [illegible]
[illegible] // Secunda [illegible] e ista [illegible] in nullo
[illegible] sufficit ad [illegible] [illegible] cognitione abstractiva
probatur / quia si sit [illegible] et [illegible] sunt [illegible]
[illegible] [illegible] si non esset [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] cogitatur de re [illegible]
cognitionem [illegible] [illegible] [illegible] et ita non li-
bere [illegible] [illegible] sunt [illegible] est [illegible]
[illegible] in se ipso potest [illegible] [illegible] [illegible] patet
per [illegible] [illegible] 2 de anima [illegible] 60 ubi
dicit quod possumus intelligere cum volumus sed
non sentire et 3 de anima [illegible] [illegible]
intellectus [illegible] cognitionem [illegible] potest [illegible]
re cum voluit quia patet ex quo [illegible] [illegible]
sufficientes sine volitione // [illegible] sit [illegible]
[illegible] agens naturale [illegible] causet naturaliter et [illegible]
[illegible] abstractivam cognitionem [illegible] [illegible] in summo
gradu in quo potest in intellectu [illegible] motione ab
[illegible] et ita [illegible] non intelligeret aliquid
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
moveretur ab [illegible] [illegible] omnem [illegible] pos-
sumus enim cogitare de re [illegible] et
[illegible] sicut nobis placuerit // [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] prima / [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] e in [illegible] [illegible] / [illegible] intellectus e [illegible]
[illegible] intellectus est [illegible] / [illegible]
[illegible] per [illegible] / [illegible] prima sui divisione di-
[illegible] [illegible] in anima [illegible] [illegible] [illegible]
/ et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] intellectus
e [illegible] in anima [illegible] // [illegible] sit [illegible]
17 de trinitate [illegible] 12 dicit quod verbum quod
foris sonat e signum verbi quod intus
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sit [illegible]

[illegible] res extra sed verbum mentale [illegible]
[illegible] id est verbum mentale non
est qualitas realiter in mente / intellectus autem est
quoddam verbum mentale generatum etc. // Pro solutione
primi pono aliquas propositiones / prima est quod modus lo-
quendi philosophorum et antiquorum fuit quod res intelligibiles
sive essent sive non dicebantur esse in anima eo
quod intellectus eius esset in anima // Secunda patet quod
sic loquebatur philosophus dicendo aliquod ens esse in
anima / aliquod extra animam / nam sicut ipse divisit
ens / in ens in actu et in ens in potentia per
quod nichil aliud intelligere voluit nisi quod est
aliquid quod est ens et illud vocatur ens in actu
et aliquid potest esse ens quod non est ens et illud
vocatur ens in potentia ita etiam divisit ens in
ens in anima et in ens extra animam voluit in-
telligere quod aliquod est ens quod est in esse
productum sive sit in anima sive extra / aliquid autem
est solum in anima et intelligitur et non est res
similiter dicimus [illegible] et alii quod
ab [illegible] est in actu et ab in potentia isti tamen
modi loquendi non sunt proprii immo improprii // 3a
quod proprie ens extra animam dividitur in pre-
dicamenta et non ens in anima / quia nullum predica-
mentum [illegible] signum [illegible] rem nisi res
significata actualiter existat et ideo si solum sit
in anima ita quod non existat actualiter non affirmatur
vel significatur illi aliquod predicamentum // 4a quod quelibet quidditas
est sicut res extra animam quod non solum intelligitur
immo actualiter existit / ideo in [illegible]
comprehenditur sub ente extra animam // Ad formam
rationis negatur [illegible] // Ad primum patet quomodo debet
intelligi // Pro solutione 2i dico propositiones istas / prima
est verbum vocale est signum in significando subordinatum
alicui verbo mentali // Secunda quod aliquod signum
vocale significat aliquod verbum mentale / sicut in
hac propositione verbum mentale est qualitas mentis
3a aliquod signum vocale quod nullum verbum mentale
significat nisi forte confuse vel [illegible]
[illegible] // 4a quodlibet signum vocale significat
illud quod significatur verbum mentale [illegible] non
[illegible]

[illegible] nec genus est nec
[illegible] nec singulare alicuius alterius sed cum
opus est id in corpore quod loquimur propter notitiam
aliquo quod significetur assumimus / ex quo patet quod verbum
vocale significat id quod prius loqui intendit et
cuius notitiam prius intendit exprimere / ex
quibus patet quomodo [illegible] intelligatur // Contra 2am
conclusionem arguitur sic [illegible] nullus conceptus dei est concep-
tibilis nec conceptus dei sed conceptus dei est [illegible]
dei et non quivis [illegible] etc. conclusio patet quia sequitur
isto conceptu dei concipitur id est conceptus di-
citur est conceptus divinitatis [illegible] probo pro [illegible]
est conceptus dei distinguitur a conceptu entis
vel essentie vel sapientie quia conceptus entis non
est dei proprius nec conceptus essentie nec conceptus sapientie
sed conceptus divinitatis est sibi proprius // Secundo sic
[illegible] dicta conclusio
eandem [illegible] / omni conceptui isto res
correspondet etc. sed talis conceptus in [illegible] et intelligibile
[illegible] significat [illegible] et intelligibile [illegible]
per illam suppositionem [illegible] patet sicut [illegible] talis co-
nceptus chimere est in anima [illegible] significat [illegible]
ficat chimeram ita videtur quod talis conceptus in-
intelligibile est in anima [illegible] significat [illegible]
intelligibile [illegible] // quo ad aliam partem
patet quia [illegible] ista [illegible] in mente intelligibile
non potest intelligi [illegible] suppositio [illegible] et non [illegible]
intelligibile quia tunc propositio esset falsa [illegible] supponit pro
intelligibili sed [illegible] est falsa quia implicat contradictionem
quod intelligibile intelligitur [illegible]
[illegible] premissarum / non [illegible] ut probatum est
[illegible] // Ad primum [illegible] quod [illegible] dici co-
nceptus divinitatis potest intelligi dupliciter uno modo quod
[illegible] deitatis [illegible]
[illegible] sicut conceptus deitatis [illegible] conceptu
creaturarum ut sic sunt conceptus deitatis // Secundo
modo quod est conceptus cui subordinatur in significando
hec vox deitas / sicut solemus dicere quod conceptus
entis est communissimus conceptus cui subor-
dinatur hec vox ens in significando [illegible] conceptus
alius dicimus tale conceptum [illegible] / et tunc
ad [illegible] conceptus deitatis primo modo
[illegible] est falsa [illegible] 2o modo [illegible] // Ad 2m

dico q°z ꝑpo

d' q̄cūq3 ɔceptu ab aliq° ul' q̄notiō positiō
ul' ꝑuatiō finito ul' ifinito talis ɔceptus
ꝗ° est in aīa cog° significat aliq̄ ꝑficiet ꝗo
nuncq3 talis ɔcept⁹ chimerā ꝗr est ɔcep
tus cui ꝑ̄cordinat̄ ꝗec vox chimera ē i
aīa l' significat aliq̄ significat chimeraz // 2°
q̄ sil' sc3 talis ɔcept⁹ ꝗ° est in aīa l'
aīa itelligit hominez / rsit sit i ꝓ a ꝓpoc
valet q̄na d' q̄cūq3 ɔceptu absto uel
q̄notiō ul' ꝑuatiō ul' positiō finito ul'
ifinito // 3a d' nullo negatiō ɔceptu va-
let taes que vn no sc3 talis ɔcept⁹
nulla res est in aīa l' nullaz re itelligo
s3 nichil sc3 q̄ aliq̄ re itelligo / sil' no
sequit̄ talis ɔcept⁹ no est ul' nichil est in
aīa l' pt supponere pro nichilo ratiō itelli
gebat ꝗr dicitur nc°z no ꝗre ɔceptu
ꝓpu // Ex q̄ i ōi3 ꝓpoc i q̄ ponit̄ talis
aliq̄ negatiuo sine va. sine fa talis tig
supponit ul' denotat̄ supponere pro re q̄ negat̄
ibi ideo sic nichil est i mari ma si
stim no suppo pro nichilo nt significat vnu nichil
s3 suppo p q̄lz re z q̄lz rem significat // Ex
ꝗs ad formam ɔcedo aōez z nc° inmore
ꝗm ad vtraq3 pte / ad p'ma ꝓbom
pz p dcā q̄ no est simile d' ɔcept⁹ ne-
gatiō z d' alijs // ad ꝓbom 2e ptis dico
q̄ in i° ꝓpoc itelle stim pt supponere p nichili
s3 negatiē / z cū dicit̄ q̄ ꝓpd fact fa
// Dico q̄ vlm est n addet̄ nc° bnp
i ista ꝓboc / nullum no ens est aliq̄ / stim
suppo p ente quolz / sil' ista nllm
al' est lapis ita in pdcā ꝓpone est idm
// Cont. q°z 3°z arō p° sit qm aliq̄ ra
ē pductiā multoꝝ effectuū sit q̄ q̄cūq3 suf
ficiūt ad pductioz vni⁹ pu a sufficiūt
ad pductioz alti⁹ pu b. z no eq° tā a
z b. si simul pducit̄ ꝓp⁹ n° pducat̄ b. q̄
a pz q̄r ꝑm ꝓbm 7° metē plus n° ɔz
illud q° pt esse sine alio z no eq° s3 co
ꝑiō dr̄ta ꝓpa z q̄nis cari pnt abalio
z q̄cūq3 re sufficiūt ad pductioz ɔɔtōis
drte ꝓpe sufficiūt ad ɔɔtōz ad pductiom
ɔrtōis q̄nis q̄r obm ipo° debite a

mata sufficiūt cū ꝑ̄uētia dei gnāli
ad vtiq3 pductioz z no eq° q̄r no ...
s3 applicatōe pt cari ɔcept⁹ ꝓp⁹ itpo
admot' sed hnc eq° l' q̄lz res ɔgnosc̄t
ꝓp⁹ ɔgnitōe qui q̄ ꝓpa z dr̄ta // 2° 2m
dimitt' ens z res ꝓ a ipssiōe i ꝑmit̄ in
aīa vl' cog° itelligit dimitte a q̄ ɔgniō quis
ꝑma cuiusmod ē ɔgnitiō ꝗr vox ens ul'
ꝗr vox res ꝑus cat̄ i aīa q̄ alia ɔ
gnitō q̄cūq3 z ꝗr ꝓpom vl' itelligit d'
aliq° alio ente z ꝗr no est vm // ad
ꝑmū pono q°s ꝓ a est q̄ in tali res
talit' obici potit q̄ ꝓ° ɔgnoscit̄ q̄nini
ɔgnitōe sit multas res q̄s ego nunq̄ vi
di ɔgnitō q̄cūq3 formo tale ɔceptum
ens // Sa q̄ in tali talit' obici potit
q̄ ꝓ a ei⁹ ɔgnitiō est ɔcept⁹ cui ꝑ̄cordi
nat̄ talis vox ꝗo q̄cūq3 talis vox aūal
q̄cūq3 talis vox corrupit d'alijs modis
dulꝗ applicamd // 3a q̄ res applicata
mtel' i dispone aliq̄ nunq̄ sufficit pse
cū mte⁹ tale mte°z q̄cūq3 sin n tm
ncoira vl' ɔgnitōe actuali ul' ꝗituali
alti⁹ rei bm viso ꝗoie nunq̄ formabit
ꝑbi tale ɔcept⁹m aūal nisi videat ul'
recordet̄ cui⁹ lz alti⁹ alius z alti⁹ spei // 4a
q̄ faciliq ē ɔgnoscere d're oupa q̄ ipa est
ens q̄ q̄ ipa est // ad formam qm aliq̄
ra rc. ɔcedit̄ / admodrē pz q̄ no est va
q̄r nllm obm cū int⁹ suffit ad ɔgnitōne
q̄cūq3 sin n cū ɔgnitōe actuali ul' ꝗituali
alti⁹ rei q̄ poita si volūt ꝗita ɔgnitōe
ꝓpa elicē potit ɔgnitioz q̄cūq3 // ad 2m
dico q̄ dimitte pt itellect⁹ q̄ ꝗita ɔgnitōe
ꝗituali cuiuscūq3 q̄ vo° ad ꝓpm potiu no a
ent' z alijs notitijs ꝗitualibz nunq̄ ul'
nung q̄lz nc d' aliq° occurret q̄ra no
intimne q̄. apprehendit̄ a ꝓpu ul' ab mte⁹
simul cū talibz notitijs ꝗitualibz ꝓp⁹ n°
calte pt sic sit ꝗituali ipm esse ens
q̄ ... q̄ sit ...

[illegible] cum [illegible] concurrente virtute notitie intuitive illius concurrentis cum notitiis sensualibus quod sit color vel album vel corpus quod sit sensibile quod sit ens et non econverso // Aliquando enim notitia intuitiva que apprehendit concurrens est adeo imperfecta in potentia propter distantiam illius a potentia cognitiva vel propter indispositionem organi vel medii quod virtute illius cum sensualibus notitiis mediante potest quod sit ens vel color vel album, tamen quale album vel quis color videtur et ista non sunt contra [illegible] // Contra tertiam conclusionem arguitur primo sic / omnis conceptio in qua deus [illegible] loquendo in primo conceptu quo deus a nobis concipitur vel est conceptio simplex / et omnis talis est communis ut patuit in alia questione prius quod predicatur de [illegible] vel est composita ex quibus ut patet non concipitur solus deus quia omnis res significata per partes illius conceptus per [illegible] significatur in [illegible] est deo conceptio propria // Secundo sic nullus intellectus concipiendi devenit ad conceptionem ulterius quam alicuius quod sit proportionis similitudinis sue ad ipsum ista patet quia omnis conceptio fit per assimilationem conceptus et noster intellectus devenit in conceptionem dei propriam / quia tenet quia quanto intellectus similius intus conceptionem devenit tanto in eius propriore conceptionem devenit / sed in infinitum distat et est similitudo inter creaturam unam et aliam quam inter creaturam et deum et tamen inter creaturas aliquas non est tanta similitudo quod una sit sufficiens intellectui deveniendi in conceptionem propriam alterius igitur nec in conceptionem dei propriam // Ad primum dico quod conceptus aliquis esse proprium alicuius potest intelligi dupliciter uno modo in supponendo pro [illegible] conceptus compositus est deo proprius quia pro solo deo supponit // Alio modo intelligendo et sic duplicitur uno modo quod per se [illegible] toto [illegible] totus ille conceptus significatur [illegible] talis conceptus compositus potest esse deo proprius // Alio modo quod nec per se vel aliqua parte sui significat aliquid aliud ab alterius [illegible] nullus conceptus quod de deo habemus vel de re quam numquam vidimus est sibi proprius et sic bene probat ratio // Ad secundum potest dici quod aliquid potest esse similius alterius dupliciter in [illegible] vel in conceptu seu in [illegible] primo modo dico quod [illegible] est similius

[illegible] quod conceptio creature ad deum [illegible] intellectus [illegible] conceptionem creature et conceptionem dei // Contra tertiam conclusionem quia nisi posset haberi conceptus simplex proprius de deo saltem mediante compositione et divisione frustra laboraremus ad habendum conceptionem de deo, quia patet quod sine compositione et investigatione possumus habere conceptum quemcumque simplicem et conceptum proprium compositum, et ideo propter nullum aliud habere possimus frustra laboramus ad habendum proprium // Secundo sic aliquis potest habere de deo conceptum proprium pro deo [illegible] vel aliud concipiendo igitur potest habere aliquod quod tenet quia per partes quemcumque et per quemcumque compositum aliud concipitur et significatur sed ante probatur quia intellectus potest adorare deum nullo alio adorato igitur et concipere deum nullo alio concepto // probatur secundo idem ante quia ad potest distinguere deum ab aliis sed hoc non posset nisi posset eum intelligere nullo alio intellecto / probatur minor / formet enim ab hoc [illegible] distinguendo ab aliis ante et ab aliis abiciendo [illegible] per [illegible] illius proprios / si deum proprium proprium / si autem non distinguit intellectus deum et quodlibet aliud ens // Ad primum dico quod prima est multi conceptus sunt communes propositionis prima et nulla conceptio sine compositione et sine divisione [illegible] tamen nescimus esse conceptus nisi mediante discursu compositionis eius esse conceptus simplex [illegible] et divisione [illegible] conceptum simplex de [illegible] et nescimus ipsum esse conceptum [illegible] nisi mediante compositione et divisione // Secundo est multos habemus conceptus de deo quos primo nescimus esse conceptus et opinamus per discursum possumus scire illos esse conceptus dei vel proprium tale conceptum / primum est contra ens [illegible] // Tertio quod multos conceptus habemus de deo quos per compositionem conceptum nescimus ipsos esse conceptus dei sed solum credimus sicut sunt tales conceptus [illegible] // [illegible] quod nulli talium sunt de deo simpliciter proprii // Ex hiis ad argumentum dicendum quod / Ad probationem dico quod per discursum habemus nullum conceptum in compositione habere possumus quin simpliciter sine discursu habere possimus / scimus tamen aliquos quos habemus sint conceptus eius et ad talem notitiam devenimus per discursum // Ad secundam [illegible]

Ad pl'em p'ma ne. qua n' coloc' ...
pl' q' ista d's pt creac' anglm ml' ad
creado 1' pt intc'e intc'e anglm michil
aliud intelligendo ymo dico q' vir tuosa
adonco requit a'd adeo intelligi requit a
dictamie p'mu p'q' aliud a deo intelli
// Ad p'ta p'bor dico q' viator ab b'n
pt pig're deu distinguere a'qb' alio et qs
sene' pt esse r'qs pt intc' fare intelli-
gendo ad ad'o rem quec' q' pig'nt fam
spon's illi' mentalis pig'rar deu disting'
a'qb' alio / dico q' deu r'a'q aliud a
deo / s' supponit p'ese p' deo // q' p'rorat
goz ne'p'o sit / p'ma nota sp'ua p'redit
ab amoc 1' s'fma inte'va ig' r'q'b'
p'ma qua pz q' q'b' q'g'to intva sit eo
p'conti q'g'toe p' p'g'tiaz / r' p' pz q'
p' 1 intva q'b' p'g'tioe p'redit // Ad
ant' p'bat' q' p'ma q'g'to sp'ua ymo
q'b' q'g'to sp'ua sit a volunt'e q'pute
sp'm eu sp'li ut d' Aug' 2' de trini-
ta' g' a r' 9 r' 1 r'ptatu lib'ro sed
volunt'as no copulat nisi p' amore eu
no sciat aliud actu ig' q'b' sp'ua co-
g'to p'redit ex amoc // Ad p'o ad' sit
appet' sp'us pt q'z sine q'g'tone sp'ua
ig' r'appet' intc' sine q'g'tac intva
tuq' oppo' assump' est in p'ma roe q'n
pz q' ab' q' s'cet nal'it sitim r'sa
me' et si nisi petet abextrico ad
s' fames r'it' pt appet' sit pz a
q'uitatoe 2' d' eia q'nto 26 1' ap-
petitus sp'us pt q'g' sine q'g'tae sp'ua
// Ad p'mu dico r'ceptae / p'ma a'q'
est q'g'to sp'ua q' p'redit ex appetit'
intc'vo q'fo'rnte se dictamini intellectu
qm iudicamit q' h'c ob'm ee sp'iu'd
pz q' no nuq' pt volunt'as tale ac-
tu impac q' alios / e'q' q'g'to
sp'ua p'redit ex appetitu sp'itio pz in
brut / r'et' eade r'one in h'oibz
// 3' a'q' q'g'to intva p'redit ab a'q'o
...

ne pz p' Aug' 9' de trin' ca' p'mo ...
q'b' q'g'tio intva i nob' mc'te ul' i mc'te
p'redit ex a'q' q'g'toe sp'ua // ... q'b' vo-
lic'oz p'redit salt' n' q'g'to r'q'b' appetitu
sp'itu intioz ul' extioz sp'acio // ... q'
no ecg' q' q'b' q'g'to p'redit volic'o
et' ua n' q'nab' q'g'tio sp'ua p'redat
appet' sp'ituis // Ex q'his ad p'mu arg'
ne' a'n / Ad p'bor ne' assump' // Ad
auct'e Aug' e dem / q' dup' est sp'acio
q'da delibata r'a vol'te impata r'dit'a
lo'q' Aug' / r'illa p'redit volic'o / Alia
e idelibata r' na' elicita r'illa no
p' p'redit volic'o / talis e p'a nota sp'ua
scut'z sit ista // Ad 2m ne' ant' / Ad
p'b'm dico q' sine sp'acoe intiori ul' ex-
tiori ab' nuq' s'cret fama ul' sitim tu
sine sp'acoe extiori possz forsan // 9
r'eptiaz goz arg' sit / ex p'o sitiu tato m
intc' sec' actual' q'g'to ig' ex q'nob'
alio sitiu quaz p'bo / q' i q'noc tuq'
tuq' sitiu aliq' a p'mo r'epiet' est ita
disposite ad reap' actu q'g'to p'illiq' sitiu
q'udeaz sit in q'noc p'mi sitiu r'ages
q'ndans sitiu s'tingz pq' p'mu ex na-
tu est q'uidae p aliud actu r'eu sitiu
sit q'uans sitium p'mu ig' q'udet ita
nisi a'q' impediat s' volunt'as nuq' impe-
dit q'udeaz q'g'tans actualis q'udatio si-
tu vo' ob' q' sic volunt'as facit volendo
ul' nolendo s' no vo'do ig' si no'do 1' q'
e vo'do q' intc' no cogitet d' ob' illiq'
sitiu q' p' d' volic'oz i p'tinete volunt'as
sic no pt impet' g' volunt'as velit ut
intc' no cogitet d' ob' isto g' intc'
te cogitat r'ita sa' q' sitiu illiq' ob'
tat actuale q'g'toz / q' at ex p'mo sitiu
q'udaus ...
...

p illu et cu non indigeat p illud ut non
voc' gotulco ut concedit sicut patet per auctores
p allegatas in prima propositione huius quaestionis sequitur
quod intellectus posset exire in actu secundum primum
habitum quod est falsum quia tunc intellectus conveniret
in actu plus quam fuit in habitu vel concursu ac-
tuali dei aut libere vel naturaliter / si naturaliter igitur
exit plus / si libere ergo pari actu volunt(atis) quo
vult concedere dei a certa ratione tamen volunt(ati)
concedi dei a igitur cum actus volunt(atis) necessario praesup-
ponat actum intellectus vel eiusdem quia aliter
in illis non esset una imaginatio filii et
spiritus sancti / secundo quod tunc intellectus concedat dei a et
ista concedendo prior est ista volunt(ate) / ergo igitur
ista producitur pari actu volunt(atis) et proceditur
in infinitum in actu volunt(atis) et intellectus / si prop-
ter illud dulsi sicut dulsy vel si sit unus secundum
quod actus volunt(atis) est prior actu intellectus
et iste idem ergo est prior actu volunt(atis)
quod est impossibile // Ad primum pono propositiones / prima
est simul tempore dum habitus generatur vel intenditur
est cognitio actualis de obiecto illius habitus
patet quia habitus non generatur aliquo nisi mete
actu // secunda est non semper dum habitus est habetur
cognitio actualis de obiecto quia tunc tam
multi habitus qui habentur haberentur semper cogitaret
in dormiendo de omnibus de quibus alias cogi-
tavit // 3a ab huius habitum impeditur
ne de obiecto illius cogitet vel propter occupationem
occupationem intellectus vel propter volunt(atis) dis-
tractionem intentionem vel propter intellectus habitu de alio
magis movente vel propter aliquam passionem vel
propter infirmitatem et alia tot multa possunt
esse // 4a huius habitu numquam impeditur a
cogitatione ubi pro libito volunt(atis) non cogitat
de isto sed pro volunt(ate) volente cogitare de alio
// 5a huius habitum et non cogitans de obiecto
illius habitus potest moveri ad cogitandum de illo
vel a motore extrinseco vel ab influentia ce-
li vel [illegible] vel a volunt(ate) [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

// Vel ex si habitus sit satis intensus et non sit
aliud impediens et intellectus sufficienter illustratus
sequitur cognitio actualis de obiecto et naturaliter illius habitus
// Ex his patet ad primum contra: ex primo
habitu volendo habitu primo qui generatur ex
intuitiva et prima evidentia / dico quod semper
dum generatur habetur actus quidam de obiecto illius habitus
et sic concedo consequentiam cuiuslibet habitus vel in medio
// Dico tamen quod non dum habetur per quemlibet habitum necessario
dum habetur aliquis actus potest haberi talis actualis
cognitio ut patet per praedicta et quando dicitur quod voluntas non
potest homines impedire etc. dico quod potest impe-
dire ne habeatur actus de habitu qui est tamen
dicitur quod [illegible] facit volendo / dicitur quod hoc
facit volendo cogitare de alio ex cuius cogi-
tatione minuitur vel corrumpitur prima cogitatio
// Ad secundum concedo primam conclusionem / et concedo quod
intellectus cum huius habitu potest exire in actum / et
tunc dicitur vel naturaliter vel libere / dico quod tamen
naturaliter commotione extrinseca vel expassione
naturali vel aliunde et non valet quia tunc plus
exit quia plus non habebat tale motum dico
et quod tamen libere / dico quod si non concedat
potest exire in actu concedendi dei a per volunt(atem) volunt(ate)
intellectum [illegible] a concedendo aliquis non [illegible] per
volunt(atem) concedendi dei a / quia potest hunc actum plus
concedatur dei a hunc potest esse quod exit in actu
concedendi dei a [illegible] et non procedit ad concedend-
um dei a [illegible] sed contra / Ad primum [illegible]
quod fiebat in primo [illegible] concedatur [illegible] et
necessario [illegible] / Ad probationem conceditur quanto intellectus
plus distat [illegible] tanto difficilius devenitur
in cognitionem [illegible] / dico quod verum est tamen
non sequitur quod [illegible] aliquo modo possit cognosci aliter
sicut [illegible] sicut difficile et difficile [illegible] sed non ita
[illegible] sicut [illegible] et [illegible] necessario quia
[illegible] difficilis est [illegible] ex isto potest
[illegible] cognosci sed [illegible] secundum quod multo [illegible] potest
cognosci ex tali effectu quam causa
cognoscatur ex effectu sibi simili [illegible]
[illegible]

Utrum deum esse sit nobis per se notum
quod autem sic videtur arguitur quia sicut
est per se notum nobis esse et fide
est nobis esse et deus est ergo quod
est per se notum deus est / antecedens patet quia scientiam in-
cludit contradictionem et scientiam oppositam contradictio includit op-
positum contradictorii vel repugnat scientie / si ei non est nobis
esse / ergo videtur non est per se nobis esse est
Oppositum sola ista propositio est per se nota que po-
sita in mente cum influentia dei generali necessitat
intellectum assensum eius sed sic non est de ista deus
est quoniam 1° psalmorum / dixit insipiens in corde suo
non est deus igitur non est per se notum // Circa questionem
istam est primo videndum quid sit propositio per se no-
ta quod intendo pono propositiones / prima est quod nulla
propositio contingens est per se nota probatur quia nulla
propositio est per se nota que significat aliter esse quam aliquis
potest dubitare naturaliter an sit ita / ista posterior
patet sed nulla est propositio contingens que aliquid
significat esse quin aliquis possit naturaliter dubitare
an sit ita / igitur nulla talis est per se nota
Secunda probatur / quia data quacumque contingenti potest
aliquis esse quod significat et in mente aliquis potest in
propositio naturaliter constitui vel aliquid sit precise significans
quam aliter erit quam ipsa significabat // Tertia / nulla
propositio demonstrabilis est propositio dubitabilis alias non fieret
evidens per demonstrationem // Quarta licet omnis propositio
per se nota sit evidens non tamen econverso patet quia aliqua
propositio contingens est evidens et nulla talis est per se
nota ut patet ex prima propositione / exemplum sequitur quod
ista non est per se nota / omne totum est maius
sua parte // Quinta omnis talis propositio et talis est
per se nota que sic significat sicut est evidens
esse cuilibet adulto et mihi naturaliter potest aliquis
esse dubium an ita sit sicut ista significat esse
per primam partem excluduntur omnes propositiones dubie
credite vel opinate precise / per secundam conclu-
ditur que sic significat esse sicut dubium est
esse vel potest esse dubium que innotescunt per
demonstrationem vel per experientiam / ista patet quia ante
primum si sic sit evidens quod [illegible] aliquis est [illegible]
[illegible] notum talis est quod propositio et propositio [illegible]
[illegible] tenens [illegible]

que posita in mente cum influentia dei generali
necessitat assensum est per se nota. Sed dices quod aliquis
complexio forte ille qui dubitat alia
iste qui scit alia qui credit licet una
sic significet esse sicut alia patet quia implicat
contradictionem quod ista scientia actualis sit in mente
et non assentiat sic esse sicut illa significat et tamen
non est propositio per se nota // Sexta non quelibet propositio
in mente est propositio per se nota / probatur quia propositio
affirmans diffinitionem de diffinito / vel negans
unum contradictorium de alio demonstrato in mente et cum multe pro-
positiones tales possunt esse dubie quousque per ex-
perientiam vel alias fiunt note etc. // His pre-
missis pono conclusiones / prima est ista quod tantum est unus
deus / ista patet per illud Exodi audi israel deus
dominus etc. / vel per illud anathasii / Et tamen non
tres dii sed unus est deus / et in simbolo apostolorum
// Contra quod arguo primo sic / Iste deus demon-
strato patre non est iste deus demonstrato filio
nec demonstrato spiritu sancto / ergo est aliquis deus / igitur sunt tres
dii // Secundo sic / quia si tres persone non essent
plures dii hoc esset propter divinitatem unitatem in
tribus personis sed licet unitas pluralitatem deorum
non impedit / probatur quia si unitas humani-
tatis unirentur tribus personis / tres persone essent
tres homines / et si tribus hominibus imprimeretur
eadem scientia numero essent tres scientes
per unitatem scientie / et pari ratione tres dii ex
quo sunt tria supposita quorum quodlibet est deus licet
ab eadem divinitate alias dicte // Ad primum
distinguendum est antecedens cum dicitur iste deus demonstrato
patre etc. / quia unus sensus potest esse quod deus pater
non est iste deus demonstrato filio id est non est
iste demonstrato filio / qui tamen est deus et sic est
verum et necessarium quamvis [illegible] est aliquis deus // Alius
sensus potest esse iste deus demonstrato patre etc. id est
iste deus non est deus qui deus est iste demonstrato
filio et iste sensus est falsus // Ad secundum conceden-
dum [illegible]

esset aliquod sic quod suppositum non esset istud sicut
in Christo vere dicitur quod quod non est idem secundum aliquid est
de isto termino deus quia communiter capitur pro supposito
quando dicitur generat, quando pro essentia deus est pater et filius
ipse sic et ideo nec videtur dici pluralitas
essentie non conceditur ista plures sunt dii nec
plures quod illa plures sunt deitates licet tamen
suppositum sint quorum quodlibet est deus et unum suppositum
quod est deus non sit aliud suppositum quod est idem
deus et non alius // Dico quarto quod est ista / Non
est nobis per se notum quod deus est nec quod tantum
sit unus deus probatur nam propositio est per se nota
que significat esse aliquid et ita illa significat et non
est evidens evidentia formali propositionem illam
et quantum quod alia propositio sit significative patet per
descriptionem supra positam sed sic est de ista propositione
deus est et similiter patet / nam ista significat ens
infinitum esse / vel saltem non est nisi evi-
dens quod sit ens infinitum est / et certe non est
evidens cuilibet immo multi dubitant an
aliquod ens sit infinitum // Dico quinto sic illa propositio
dubitabilis est per se nota sed hec est dubi-
tata / maior patet per secundam partem descriptionis supra positae / et minor
patet per Commentatorem secundo Metaphysice sicut enim primo dicit
quod deum esse non est manifestum per se // Confirmatur
omnibus probationibus quod non est nobis per se no-
tum quod tantum sit unus deus // Confirmatur quia nulla
illa propositio est per se nota cuius notitia est omnibus
incerta sed notitia illius deus est / est omnibus
ista naturaliter nec unquam fuit aliqua secta que du-
bitaret de hac et poneret deum non esse ut
patet per Damascenum libro primo capitulo quarto // Dico sexto sic / no-
tum est quod deus est / vel per se et hec propositio
vel ex alio ut vel ex fide et hec non quia tunc
esset articulus fidei vel per experientiam et hec non
quia nullus experitur / nec per rationem quia vel illa
ratio esset probabilis et tunc posset esse opposita
vel demonstrativa et hoc non quia tunc esset consequens
demonstrative quod patet esse falsum quia ibi non potest
procedi de effectu igitur etc. // Ad primum dico quod non
[illegible] nobis certa sicut illi
[illegible]
[illegible]
[illegible]

... // Dico tertio quod nullus potest dubitare nec
opposito assentire sicut patet minor est falsa // Ad
secundum dico quod est notum ex alio et dico primo
quod illi qui asserunt deum esse cum tanta for-
midine sicut sunt theologi notum est deum esse per
rationem probabile / Dico secundo quod illi qui assen-
tiunt deum esse sine formidine notum est deum
esse per fidem // Dico tertio quod non est talis
articulus cuius oppositum liceat tenere qui perscripse-
runt lumine naturali sicut est de multis aliis ar-
ticulis // Quarto tertia est ista / non est probatum de-
monstrative ex propositionibus per se notis et evidentibus
nobis evidentia deducta ad certitudinem primi
principii quod deus sit nec quod primum sit in entibus
nec perfectissimum / probo idem non est sic probatum
quod aliquis negans sit omnibus illis videre et non
ducatur ad concedendum aliquam conclusionem ad negandum
aliquod per se notum et evidens evidentia re-
ducta ad primum principium / ista patet quia si forte
contingeret sic per se nota et evidens ratio ne-
garet quod ipse haberet negare aliquam premissarum
que non sit patebit omnibus probationibus deum
esse sicut quis videre primo physicorum patet // Dico
sic nihil est sic probatum tamen sicut aliquis dissentire
si velit sed aliquis si velit potest dissentire conclusioni
deus est / et credere quod nihil est primum et nihil est per
deus est / ut patet videbitur igitur etc. // Contra istam quintam
arguitur per argumenta quibus probatur deum esse primum
Scoti libro primo distinctione secunda / Unde arguit primo sic
aliquid est effectibile quia aliquod est effectum sic dicatur
expressa sit a / a igitur aut est a se / aut ab alio
aut a nullo / non a se nec a nullo, certum est igitur
ab alio sit igitur illud a quo est b et quaero tunc
a b est simpliciter primum in effectibile et habetur propositum
quod illud est deus / aut illud est effectibile ab alio sicut
de c / et quaero de c sicut de b sic aut erit
processus in infinitum in talibus causis quod est impossibile
aut stabit ad aliquod quod non est effectibile et illud est
deus quod autem non sit processus in infinitum in talibus
causis / quia tota universitas causarum causatarum est
causata sive sit finita sive infinita / a igitur
ab aliquo illius multitudinis et tunc erit ipsum posterius
illius multitudinis sequitur quod idem esset causa

i e causa ab alio [illegible] vl est causa [illegible] no
causati esse pro illius intrinsecus vl no continue
generetur proprium // Secundo arguitur sic / vl est in entibus
aliquod nobilissimum quo de facto nichil est nobilius
vl potest esse vl non est aliquod tale si sit habetur
intentum quia illud supponimus esse deus si non vl
hoc est quia super omnem naturam est de facto in entibus
aliqua natura nobilior et tunc simul entia esset
infinita et sic ascendendo quorum quodlibet est celo
nobilius cum dicto non potest intelligi ab asserti-
ve sine minime ut habitum est / sed sequitur ad
aliquod quod est in actu nobilissimum / non tamen nobilissimum
ab alio produci patitur nec sine producente
prolapsa quod quia est evidentia vero / quia illud nobilius
nec agere nec ab alio produci patitur nec sine
producente de veniente de non esse ad esse in-
fra sunt // 3o arguitur sic quia realiter ab aliquo
producitur realiter ab aliquo conservatur quod dimi
mittet in esse reali / sed aliquid realiter pro-
ducitur igitur ab aliquo realiter conservatur / quero
de illo conservante an producitur ab alio an non
si non illud est effectivus primum quia omne conservans
est effectivus / si conservans illud ab aliquo producitur
et ab aliquo conservatur et queritur de illo sicut de primo
et vel erit processus in infinitum vel stabitur ad
aliquod et nullo modo conservatum et illud est effectivus pri-
mum // 4o sic arguitur arguit commentator quia inter quod
sunt consequentibus probat statum in causis et per
quod omnem dare causam primam / nam causa prima ca
est / illud primum est / quia sunt eos ibidem / in or-
dine causis est primum medium et ultimum quorum
quodlibet ad aliud refertur quia primum quia ultimum in
ferioris quod est medium ultimi ultimi / et ultimum igitur
de natura relationis sic quod posita se ponunt et
perempta se perimunt sequitur quod si primum non est
medium non est sed causas exprimitur esse plura
quia videmus ista sensibilia esse de novo produc-
ta // 7o si primum non est / primum movens
non est quia tunc sed quod est impossibile et patet
in potentia quia patet per argumentum ponitur 8 physicorum
et per hoc probat ante quod movetur ab alio
movetur in quod si non sit status in moventibus
[illegible] sequitur quod idem de facto est infinitum

[illegible] totaliter distinctorum quia omne quod movetur est
simile quod movet est et simul esset infinita
movia et mota // 6o sic plures et posiunt
primum esse in [illegible] ut et hoc posiunt ex
motio naturali et generetur proprium / vl motum ex aliquo
secta et erit processus in infinitum in entibus secun-
dum ut oportet ponere aliquid omnino naturaliter hoc conceptum
// Antequam ad ista respondeam volo primo declara-
re quam sint tres cause ordinate et quam actualiter qui
proprie et per actus / de primo pono propositionem aliquas
// prima / causa in ce sunt causaliter ordinate quarum 2a
sit dependet a prima quod non possit in effectum
naturaliter agere prima non agente sic sol et
homo de vi hominis quia homo non posset producere
hominem sole non agente // Secunda re actualiter
ordinate de vi alicuius effectus sunt quarum 2a potest in
effectum prima non agente / sic pater et pater
alicuius effectus patet similiter quia pater possit pater
et defuncto hominem generare sine sorte // 3a sequitur
consequens correlative quia tres ce causaliter ordinate semper
sunt alicuius speciei patet quia nulla una dependet ab
aliqua alia eiusdem speciei de vi alicuius effectus quam
sine illa posset generare ad illum / non sic de cau-
sis causaliter ordinatis // 4o quod tres cause ordinate
sunt idem quod 2a non potest causa prima non agente
primo nec potest esse naturaliter sine prima sequitur est de
causis actualiter ordinatis licet // 5o quod in causis
causaliter ordinatis licet sic dependet illa 2a ad
primam in causando non tamen opportet quod econverso / et ideo
licet quodlibet 2a causaliter in causando dependeat
adeo tamen non econverso // Similiter licet quilibet homo a
sole dependeat in causando / nullus tamen est homo a
quo sol sic dependeat quin sine illo possit ho-
minem producere sine homine // Secundo quod non est
evidens nec per experientiam nec per demonstrationem scitum
sed potius oppinatum vel creditum aliquas tres sic esse
causaliter ordinatas probatur / tum quia non est evidens
quin homo possit generare hominem nulla alia cau-
sa concurrente / tum 2o quia licet sit evidens
evidentia naturali aliquod esse causam alterius quia hoc
exprimitur

[illegible] poss̄ d's p'se ip̄m ponē
// De 2° pono p'p°s p̄ma est / q̄ sta
res d̄r q̄ē ca aliq p'se q̄ potēa cū
aliis requisit' nat̄ ponit̄ effcū et q̄ nō
potēa q̄bzcūq aliis positis nō ponet̄
effcū nat̄ / et addo nat̄ q̄ effcū pt̄ po
ni ad p̄tām d'uina et nō p̄t 1° nō ponto
p'potm̄ dei id tn̄ nō est ca n̄ qm̄
poss̄ q̄ē / d̄r ēt q̄ potēa et ad d'iaz
re sine q̄ nō / q̄ licet nō ponat̄ effcū
poss̄ tn̄ poni nat̄ si re p'se ponent̄
// 2ᵃ p'p°o / 1ᵃ res d̄r totalit' p'se ca
q̄ p'se ip̄az n̄l pād q̄d est d'ce sua cāt
effcū ul' totalit' ul' p'ialit' sic calor
p'se calefat // 3° 1ᵃ ca d̄r ca p'ancius
dūia effcū q̄ agit illud p'ād sibi i'hens
ul' pād sibi cōnuēd sic albū d̄r p'ancius
disgregat' / n̄ valz q̄ si dicat̄ q̄ edificator
p'se edificat et nō policlecus q̄ n̄ poli
cletus p'se edificat n̄ edificitor p'se for̄
edificat sz 1ᵃz d̄t p'ss' caz p'se magis q̄
alia q̄ form̄ q̄uā illa form̄ q̄ e ca
illius actus p'se / ul' ēt q̄ nō e p'ole q̄
edificator sit et nō edificet / sz bene q̄ e pole
d' policleto // 4° / nō est euides euidēᵃ
p'mi p'ni n̄ forsan d'uiatū an aliq̄d
sit ca p'se n̄ct an alīq sit ca p'ancius
licz sit sat' p'babilit' d'ductū q̄ q̄ nō
assentiet facit nimis p'tinus // h'is vis
vemo ad roēs // Ad p'mā dico dādo p'p°os
q̄ 1ᵃ e q̄ licet nō sit nob' euides euidēᵃ
p'mi p'ni ad q̄ē effcū euides cū e
sit p'ppri'us q̄ ab sit assētit' sic q̄ē et
sic est et nō pt̄ q̄ē p'cas nec valet age
res q̄ appreat sic q̄ē et nō sit sic / thz
cū euidēaz h'nt exp'iēc' nrē d' effcibz co
nō actz ut alb' sūt deductū // 2ᵃ q̄
cāca euidēᵃ et nō maior q̄uā e eui
ded' aliq̄ q̄ē caz et aliq̄ q̄ē catū e eui
des aliq̄ q̄ē ab alio // 3° q̄ n̄ᵃ p'ditz eui
dēᵃ q̄ [illegible] p'ppri'ūs nob' sitū
[illegible] et causa
[illegible]
[illegible]

possit a̅ nec c̄sto q̄ nᵃ ca sint illiq
in re nō // Ex h'is ad form̄ arl̄i cū
d̄r aliq̄ e effcū l'e q̄d ab alio cāt̄ q̄cedo
totū usqz ibi q̄ ēt p'cessū i infinitū i ta
libz causis q̄d e i'pole / dico q̄ d' sto nō
e p'cessū i infinitū / sz h'c nō e euides
q̄uis euidēᵃ q̄nō e cōditū si ab asse
ciat sine formī'ne d' p'li' et sine sit p'cessū
i infinitū ueutz tn̄ e euideb' n' dē
mōs'ne p'batū d' h'c alb' i 1° de etint'e
mundi // Ad p'boz cū d̄r q̄ tō unius'i
tas causatz est causata rē q̄cedo / et cū
dicit' i' ab alio / ista q̄uā nō e bō
si capiat̄ li tō kate / si at sinkate sic
dico q̄ incōpl' e aliq̄ causet̄ q̄ li aliq̄
stat q̄fuse / li dico istanciab tō li vni
u'itas uniōz i'gra l'ter pt̄ cōcessa i' ab
alio nō seq̄t̄ sz suffit q̄ uno i'gnabili
poss' i'ginari maior tn̄ ēt q̄cedo 1ᵃz
tota vnitas uniōz i'gualiter pt̄ q̄ē cō
cessa ab aliq̄o simnedo li tō kate q̄
tur li aliq̄o suppot' q̄fuse tn̄ // Instancia
2ᵃ / tota multitudo dierꝫ pol'ud h'ebit diez
p'p'se i' ēt dies pt̄ multitudo illa totaz
et ille ēt dies ultiq dnis cū est vnū
sumedo li totū sinkate et q̄ns s̄m si sua
at kate forsan e f'ᵃ // 3° d' p'ibz p'p'oalibz
q̄uīni q̄ totā multitudo seq̄t̄ p' aliq̄ p'b
sumedo li totū sinkate // 4° q̄ p' un
dq fuisset ab eterno tota multitudo h'oim fu
isset q̄uata et ab aliq̄o sumedo li totū
sinkate / si at kate nō valet q̄ua et
cōp'o q̄ftu seq̄t̄ aliq̄ h'oiez fuisse p'mū
// 7° istancia / sint tres h'oies q̄ꝫ p'mus
videat 2m / et 2ᵘˢ 3m et 3ᵘˢ p'mū et nullus
videat̄ a duobz tc tota ista t'initas
videt aliq̄ h'oiez sumedo li totū sin
kate nō tn̄ ista e q̄ceda sumedo li to
tū kate // Sex° cōtraria istancia est
d' actibz reflexis etc 1' q̄ dādo sic tō
vnitas n' si li tō capiat̄ kate nec°
q̄dz // Ad 2m pono p'p°os p'ma est ista
nō e euides q̄ aliq̄ possit [illegible]

nobiliorem quam sol generat hominem ut ponitur // non est
evidens nec evidenter demonstratum quod aliquod ens
generet alia [illegible] sicut res creata
ponitur nobilior prole // Secunda non est evidens
nec evidenter probatum quod contrarium eius producta
possit nobilior // Tertia non est evidens nec evidenter
probatum quod infinita sint entia quorum quodlibet est nobilius
prole // Ad formam aliud dico quod in entibus est
aliquod nobilissimum quod est deus, sed non est evidens
nec evidenter demonstratum nec de facto nec de possibili
tamen dicitur quod evidentissima ratio est. dicitur quod non
quia non est evidens quod aliquid possit producere
nobilius se // Ad secundum dico quod propositio prima est
quod non est evidens nec evidenter demonstratum quod tale
generatum indigeat conservante nec conservatione // Secunda
tale generatum non indiget licet primum immediate producat
tamen sibi [illegible] indiget tamen
alimento sicut notum est per experientiam // Tertia similiter
non sit evidens quod indigeat conservante indiget
tamen de facto // Ad formam aliud dicitur quod quamvis ab
aliquo naturaliter concedo sed hoc non est evidens sicut
contra multiplicavit vias suas non tamen probat propositum
intentum // Ad aliud dico quod plures rationes
probantur satis efficaciter deum esse ut postea
dicetur non tamen evidenter // Et ad rationem tunc
dicitur Si primum non est medium et medium non
est et si medium non est ultimum non est dico quod
ista consequentia non est evidens nec ista sicut relativa
sed ista non est evidens si prius non est medium
non est et si medium non est posterius postremus
non est tamen licet satis sit per experientiam naturale
et evidens naturaliter aliquod precedere aliud et aliud precedere
id non tamen est expertum nec evidens quod contrarium
illorum possit habere // Ad primum dico quod licet
per experientiam naturalem notum sit et evidens evi
dentia naturali quod aliquid movetur et quod aliquid movetur ab
alio non tamen sit evidens nec expertum quod id
movens possit a se ipso nec umquam oppositum apparet
demonstrative licet ad hoc rationes satis probabiles
adducuntur // Ad formam aliud licet quamvis sit
bonum non tamen est evidens non plus quam ista propositio
quod non est infinitum processum tale non est et quamvis
[illegible] non est evidens [illegible]

// Ad propositum dico quod nec est evidens quod aliquod
movetur a se ipso nec quod contrarium motum
possit ab alio moveri et est contrarium movens
sive de facto sive de possibili // Ad propositum dico primo
quod forsan multa possunt percipi que non possu
issent nisi repperissent ea in libris gentilium
vel aliorum // Secundo quod multa possunt quilibet
forte asserere per revelationem vel per disciplinam
ad [illegible] primo deo enim vel revelat etc.
Tertio quod multa possunt et asseruerunt que experi
entia non habent nec evidente ratione sed solum
probabiliter vel verisimiliter quod ad oppositum // Quarto quod
non est evidens quod quamvis certa sint multa
alia certa possunt esse quod non est evidens quod
numquam unquam incepit vel non // Ex hoc patet
ad argumentum // Quarta conclusio non est nobis evidens nec
evidenter experientia nota nec ex evidentibus probatum
nec demonstratum quod non sint plures dii ista
probatur sicut conclusio precedens // Item sicut probatur in
propositio non est nobis evidens quod nec est per experientiam
nota nec per se nota nec ex evidentibus et evidenter
deducta // Illa est ista non enim est nota per ex
perientiam nec per se nota ut probatum est et ex omnibus
rationibus per quas probari solum propositio evide
tes vel generaliter sicut in evidentes non probatur evidenter
// Et contra istam conclusionem arguitur multipliciter primo quia si
esset duo vel plures dii aliquo distinguerentur. ergo
aliquo unus non est visibile quod perfectior quia tunc deus
esset perfectior alio et ita iste imperfectior non
esset deus nec per consequens unus // quia quando duo
[illegible] sunt in divinitate solo numero distincta ut videtur
in [illegible] quod sint plures [illegible] quam duo
nec [illegible] unus [illegible] talium in individuorum quam
plura possent esse [illegible] possent esse plures
dii quam sunt quod est falsum quia [illegible] esse
deus quam sit deus de facto quia si possit esse et
non esse [illegible] simpliciter primum [illegible]
oppositum supponitur // Secundo sic quia si sit unus
illorum [illegible]
se [illegible]

[illegible] sunt plures dii quod patet quia b
causa actu conservandi ipsum a et actum conservandi
ipsum a est ipsum a sicut probat philosophus 12 metaphysice
quia primum in entibus est actus purus non recipiens aliquid
distinctum ab eo // Si dicatur quod a non conservat
b propter ipsum b sed propter ipsum a, contra si sic tunc a non
conservaret b perfectiori modo quo potest conservari quia non
intelligeret b per essentiam b et modo ita perfecte conservatur
sicut quando conservatur per suam essentiam tunc // Contra ex
isto sequitur quod a non esset deus quia non conservaret
esse conservabile quantum est conservabile et sequitur propositum
quod non erunt duo dii nec duo prima // 3°
si sic essent duo dii utrumque illorum posset producere
quodcumque producibile aliter non essent equales in
perfectione et per consequens unus illorum non esset deus
quod est falsum quia velit unus illorum aliquem effectum
producere et tunc aliquis non necessitatur ab aliquo ex
tunc ex ad producendum alterum potest tunc sic nolle
producere et quia ita sequitur vel quod aliquis producere uno
illorum non agente et ille non erit deus vel quod
produceret quod velit / nolit sed aliquis producere
id voluit et tunc erit non erit deus et per consequens quod
entia male disponentur propter contrarietatem
illorum in tunc // Et sic si sit sequitur quod posset
esse due cause totales eiusdem effectus quod
patet quia utraque causa esset prima in ordine causarum
et essent coordinate in illa alia ipsorum posset
effectum producere ipsa non agente vel ergo in
non agent ad productionem eiusdem effectus vel
oportet dicere quod unus illorum esset causa prima aliquorum
effectuum et alia aliorum et sic neutra esset causa simpliciter
prima vel oportet dicere quod unus dependet ab alio
et tunc dependens non esset deus propter rationes quintas predictas
sed quod eiusdem non possunt esse due cause totales
effective vel finales quia id quod totaliter producitur
ab aliquo non producitur ab alio quia frustra ageret
sed effectum totaliter productum a sua causa totali
producto eum vel vocari totali in tunc // Item quia
quicumque ponunt duo prima eo ipso ponunt
oppositum in adiecto quia quod per supra [illegible]
[illegible] convenit sed quod
[illegible]

dependet ab uno ipsorum sicut ab alio quod
falsum in tunc / quod patet quia si sint plura prima vel
erunt causa perfecta et causa independencia et per
per quos essent indebita ad aliud dependentias
prioritas propter rationes quintas probatur quia alicuius co-
tinent unum eorum effectum sicut tunc priores
mutuo se exigentes unum eorum et tunc neutrum
eorum esset simpliciter primum quia utrumque a rebus
dependet in causando / aliquis utrumque esset causa totalis
sicut saltem quod posset in tunc alio contrario
sed hoc est falsum quia in deo est quod aliquis realiter
dependeat ab a et tunc quod posset tunc causa
repto a // Propter hoc primi dico propositionem quod
non est evidens de se nec evidenter demonstratum
quod non possint esse duo dii distincti specie vel
distincti numero ut est oppositum // Secunda propositio non
non est evidenter demonstratum nec de se evidens
quod due res alicuius speciei possint esse consistis
perfectionis nec oppositum licet hoc non sit possibile
sicut alias visum est // 3a non est evidens
nec evidenter demonstratum quod tot possint esse
individua alicuius speciei quod plura esse non
possint // Ad formam tunc dicitur Si esset
duo dii etc. concedo dico quod neutrum est evi-
denter probatum et tunc probatur non est visibile
per distinguendum speciem / dico quod non est visibile
ipsius formam intensio in quantum simplicem esse
evidentem quia unus esset perfectior et tunc dicitur quod
non est visibile quod solo uno concedo tunc hoc
non est de se evidens quod contradictio sequitur sed hoc
nec est in quibus quod sequitur ad oppositum // Propter hoc
tunc dico propositionem prima est quod deus intelligit seipsum
et omne aliud a se et quod quod intelligit perfecte
intelligit sine omni receptione cognitionis aliunde
sed hoc non est de se evidens nec evidenter
demonstratum licet sit visum multis demonstratum
probatum // Secunda est modus perfectissimus conservandi
deum est conservare deum per essentiam dei aliter deus
non conservaret se perfectissime sed hoc non est de se
evidens vel // 3a Modus perfectissimus conservandi
aliud a deo est conservare illud per aliud ab
illo deo patet quia alias deus non conservaret quodlibet
aliud perfectissime // Ad formam ergo tunc dico
[illegible] unum a et [illegible] b [illegible]

quod vero a intelligit b. per b. a per a / dico quod neutrum est michi evidens nec oppositum et tu dicis si intelligit b. per b. igitur b. est a. ista quia non est evidens sicut nec ista sortes intellectu suo per animam suam igitur est anima sua / et tu dicis quod actus quo intelligitur dicitur dei est deus / dico quod hoc est verum sed non est evidens / tu dicis ultimo si intelligit b. per a. igitur non intelligit b. etc. dico quod licet quia sit bona non tamen est evidens nec contrarium non concludit evidenter // Pro solutione 2i pono propositiones / prima est / quod non est evidens deum posse aliquid producere nec oppositum // 2a quod non est evidens ipsum esse omnipotentem nec oppositum // 3a quod non est evidens etc. non esse duas primas quarum unum potest aliquid velle producere et aliud velle non producere idem / et producat nec oppositum / Existit patet quia 3m argumentum capit propositiones ut evidentes et sic evidenter concludat / sed ad formam / igitur quia non est evidens nec evidens est oppositum eius et tu dicis velit etc. / dico quod non est evidens an hoc sit possibile nec oppositum ideo illa quia non sequitur tamen evidenter sed ad evidentem vera // Pro solutione quarti dico quod aliquid esse causam totalem alicuius potest intelligi multipliciter uno modo quod ipsum sit causa illius et nichil aliud concurrat. et sic loquendo de causa tali impossibile est esse plures causas totales eiusdem / immo impossibile est aliquid aliud a deo esse causam totalem // Secundo modo dicitur aliquid esse causa totalis alicuius quia ipsum est causa totius effectus et non solum partis eius et sic capiendo causam totalem credo quod possibile est esse plures causas totales alicuius quia sic deus et causa 2a sunt cause totales alicuius effectus sed due cause sed inferior et superior possunt esse sic cause totales / sed non est possibile duas causas primas esse sic totales alicuius effectus licet hoc non sit evidens nec oppositum // 3o modo dicitur aliquid esse causa totalis quia ipsum est causa alicuius effectus et sine ipso non potest effectus produci per quamcumque potentiam et sic loquendo de causa tali solus deus est causa totalis alicuius licet hoc non sit evidens sic capiendo causam totalem credendum

effectus licet hoc non sit evidens // 4o posset dici aliquid causa totalis alicuius effectus quia ipsum est causa eius et non est naturaliter possibile effectum illud ab alia causa naturali produci sine illa et quantum ad hoc pono propositionem illam quod nullus est effectus cuius aliqua causa secunda quin idem effectus non possit plus potuisset produci ab una alia causa creante naturaliter / sed dico quod si sortes generat platonem plato potuisset generari a Johanne quia antequam plato generatur a sorte Johannes potuit alias homines generare et non plus erat determinatus ad generandum alium nec determinatus ad istum et non ad alium patet quia potuit ducere illam quam nunc est uxor sortis in uxorem et comedere cibaria que comedit sortes et non apparet ratio quare deus sortem generare non posset generare igitur etc. // Oppositum tamen tenet unus doctor et movetur ista ratione / non plus nec minus repugnat actiuo deum incluso naturaliter producere in passivo aliquo realiter distincto ab eodem effectu eodem modo quam ad actum eiusdem speciei natum est sufficienter producere in isto instanti isto actiuo quam aliud actiuo incluso naturaliter alterius speciei destinato aucto ab eodem producentis in passivo competenti realiter distincto aliter igitur si unum repugnat videtur quod cuilibet repugnabit sed actiuo repugnat quia visionem secundum unam et intellectionem eadem modo quam causat potentia visiva obiectum sed de quo visibili vel quo intelligibili nullum alium visibile vel intelligibile eiusdem speciei possit producere quia nullum aliud sensibile natum est sensibiliter in instanti producere visionem secundum istius / tunc quia non esset prima vel nulla habebit primam unius talis per utrum / tunc quia actiuum naturale agit etc. ultimum potentiale igitur hoc album potest causare visionem secundum aliquam albedinem / et non plus unius alicuius a se quam cuiuslibet intimitatem igitur etc. tunc non sit maior ratio quod causet visionem unius quam alicuius vel causabit visionem cuiuslibet vel nullius / et non cuiuslibet vel nullius igitur causabit secundum sui ipsius sic et hoc albedo ...
ita non ...

visioz [illegible] albedo potest causari a albedine cuius
causatur a // Ergo quia visio que nunc est ipsa visio b.
albedinis potuit potuit quidem fuisse visio
ipsa a albedinis sit et sor qui nunc est filius
platonis et nullius alterius potuit quidem fuisse
fuisse filius unius alterius // 3m si non sit
necesse quod obiectum concurrat ad visioz vel intellectionem
ipsaz sicut posset videri una visio adeo
adeo causata vel conservata / quod non credo
[illegible] tamen deus [illegible] albedo conservare eandem conceptionem
quod nulla est visio sit ipsa alicuius obiecti quod possit
esse salte per potentiam dei visio alterius obiecti
// Ex hiis ad formam argumenti concedo antecedens et
nego minorem et cum probatur per hoc quod non possibile
etc. dico quod licet non sit naturaliter possibile quod unum
possibile causet visionem ipsam alterius sit non est
possibile quod sortes generet filium platonis tamen ista vi
sio que nunc causatur ab illo possibili et est nunc sibi
ipsa potest ab alio causari et esse alterius ipsa
vel conservari sicut quam aliqua visio sit ipsa alicuius
et dico quod nullius alterius causabit visionem sed ipsi
se sicut sortes generat nisi filium suum tamquam
patris // Ex hiis patet ad argumentum etiam quod satis est
dictum quomodo sit possibile aliquid esse plures causas
totales et quomodo non // Ad 4m dico quod primum
se quod aliud superlativum nomen sit compositum
affirmative albissimum omnium albius primum
omni alio et plus et sic ponendo duo prima
esse opposita in adiecto // Alio modo sit composita
in negative albissimum quo nichil albius
primum quo nichil prius et sic non est repugnantia
ponere multa prima sicut multa albissima
si sint duo equaliter alba quorum quolibet nichil
esset albius // Ad 6m pono propositionem primam
est non est nobis evidens quod possint esse duo
prima quorum unum non possit effectum causare
alio non agente et per consequens quod possint esse re
ales alicuius effectus et ideo prima quoniam non
est evidens // 2a quod non est nobis evidens quod
sint vel possint esse duo prima et aliquis effectus
ex uno dependere possit quod non ab alio
[illegible]

talis non sit evidens nec evidenter probatum an
sit deus vel an sit deus unus / et tamen sit efficaciter
probatum quod rationes que probantur apparent in lumine
naturali melius concludere quam rationes ad oppositum et nullus
haberet rationabiliter dissentire quod conclusio non est sic
nisi ex mala affectione dissentiret / probatur ista
quia sic quia est probata magis ex visibilibus
temporibus quod sint conclusio apparet in lumine naturali et
nullus haberet dissentire quod conclusio non dissentiret
nisi male esset affectatus est satis efficaciter
probatum / sed talis est probatio quia probatur quod
primum quod ut patet per prius dicta et rationes quod
Ergo sic quod probata est quod eius probationes
generant opinionem vel aliunde impediretur est satis
efficaciter probata / sed primum quod similiter quod // Contra
quod licet arguitur primo sic quod tunc nullus assenti
ret sine formidine virtute probationum premissarum
non est satis efficaciter probata sed conclusio predicta
generaliter est huiusmodi quod probatur quia si presi
se virtute probationum predictarum assentiret sine for
midine scilicet quod illa probatio generaret scientiam
et per consequens evidentiam // 2o sic aliquis assentit
omnibus predictis sine formidine vel igitur virtute
probationum et tunc haberet evidentiam vel non
et tunc non fuisset nisi compositio voluntatis et
per consequens haberet fidem et tunc scilicet quod philosophi fuissent
fideles // Ergo scilicet quod fidelis assentiens eis
sine formidine mereretur et per consequens quibus foret
articulus fidei // Ad primum dico quod assensus
quo quis assentiret predictis omnibus si esset dispositus
virtute probationum esset cum modica formidine
// Ergo dico quod nisi aliunde moveretur semper
remaneret dubius // Ex hiis ad argumentum negatur
antecedens aliter pauce conclusiones essent nobis efficaciter
deducte // Ad 2m dico propositionem primam est quod quicumque
assentit predictis omnibus sine formidine haberet
alium habitum ab opinione scilicet fidem
// 2a quod propter hoc non sunt katholici quia ad
hoc quod aliquis esset katholicus oportet quod assentiret
omnibus articulis fidei // 3a quod non est articulus
fidei aliquorum premissarum omnium quia quolibet articulus
est talis quod rationes ad oppositum plus generarent
dissensum quam assensum nisi foret [illegible]
[illegible] aliter ex [illegible]

asserentes quibus predicte sunt formiter contra
in caritate meam, unus tamen quam assertiones ar-
ticulis fidei contrarie // Ad rationem principalem dico
quod hec non est propositio non vera esse est, quia
non est evidens quod ista sit falsa, et quando dicitur
quod propter includitur in se distinctionem, quomodo
includi in se potest intelligi diversimode et hoc
est de ista questione

Veritur utrum tamen hoc quod deus sit
trinus possit sustineri quod tres persone
sint ille unus deus arguitur quod non
quia si sit dimittatur deus hec esset
vera ille deus est pater, et sequitur ergo iste deus non
est filius et per consequens iste deus non est pater tres
persone ergo unus deus non est tres persone, probatur
consequentia patet si iste deus est pater et non est filius
quia sequitur ex ante ergo iste deus est non filius
et per consequens iste deus non est filius patet illa consequentia
a de predicato ad affirmationem de predicato infinito et
ad oppositum est articulus // Circa istam questionem
pono conclusiones prima est ista, Tres persone divine
de scilicet pater filius spiritus sanctus sunt unus deus probatur
primo per illud athanasii, fides autem catholica
hec est ut unum deum in trinitate et trinitatem in uni-
tate. Item per symbolum eorum Credo etc. Item Iohannis
quinto. Tres sunt qui testimonium dant in celo pater
et filius et spiritus sanctus et hii tres unum sunt
// Contra conclusionem arguitur primo sic maior est ydemp-
titas nature ad suppositum in deo quam in creaturis
sed propter ydemptitatem nature ad suppositum creature
ubi sunt plura supposita ibi sunt plures nature crea-
te igitur etc. // Secundo quia si tres persone sunt unus
deus igitur tres substantie et divine sunt una substan-
tia. consequentia patet quia eadem ratio. probo dictum est
et divina substantia // 3o sic quia si sic tunc hec
propositio indefinita esset vera deus est tres persone
et per consequens propter terminum propositionis in qua supposito accep-
to personaliter pro aliquo supposito suo et non ut pro a-
lia supposita sua quam tres persone quia
sic esset supposita quatuor quod est impossibile igitur
sequitur quod propter illud propositionis est suo pro aliquo
persona et per consequens una persona esset tres persone
// 4o Si unus deus esset tres persone tunc
[illegible] esset equales sed [illegible] est [illegible]

quia pater est maior filio secundum quod Christus. decimo
et allegat magister libro primo distinctione 16 in fine
// Pro solutione istorum pono propositiones, prima est
notandum quod supponunt pro supposito et pro essentia quia
non supponeret sed pro aliquo supposito, si supposita sunt esse
distinguuntur realiter dicuntur ut plurimum
pluraliter de terminis personis et non singulariter unde
dicimus quod tres persone sunt tria supposita et non
unum suppositum tres persone non una persona
tres ypostases non una ypostasis abstra-
cta recta exigitur unde nomine deus ex usu
doctorum non dicitur pluraliter sed singulariter / et tamen si supposita
essent distinguuntur supponeret pro supposito et non
pro essentia seu natura // Secunda notandum quod non supponeret
nisi pro essentia et non pro aliquo supposito si suppositum et
natura distinguuntur realiter dicuntur de terminis pro-
significatis sicut dicitur quod tres persone sunt una deitas
et non tres deitates // 3a notandum quod termini
abstracti qui supponunt pro essentia et pro supposito quia pro eisdem
supponerent si eadem sunt esse et supposita distin-
guuntur realiter dicuntur de terminis personis et sin-
gulariter et pluraliter unde dicitur quod tres persone
sunt tres res et quod una res est tres enti-
tates et una entitas tria entia et unum ens
// 4a notandum adiectiva que supponunt pro aliquo supposito
et pro esse et sic supponeret esto quod distinguuntur rea-
liter dicuntur de terminis personis et de deo singulariter
et non pluraliter / unde dicitur quod tres persone sunt
unus dominus unus creator unus eternus infi-
nitum addendo / modo / tria supposita creatura
vel infinita vel eterna vel huiusmodi // 5a notandum
quod supponunt pro supposito uno et non pro alio nunquam
dicuntur de terminis personis vel / licet dicantur de isto
termino deus / ideo deus est pater et non dicimus
tres persone sunt pater // Sexta notandum quod si
supponunt pro supposito et non pro pluribus suppositis non
dicuntur de isto termino deus eciam nec de nominibus
et modo nominum predictorum si simpliciter adiciuntur
sed bene si simpliciter construntur et tamen via admittentes
doctorum sunt non persone facti / unde non di-
cimus quod esse sunt pater persone facti a lumine p-
reatur

prima quod est ista unum suppositum creatum et non quod
non suppositatur alieno supposito sit sed idem quod suppositum
non est aliquid quod non sit id nec ergo ratio in tali-
bus si supposita sint plura nec erunt plures // Secunda
non creata supposita alieno supposito non est sup-
positum ratio ad multiplicationem suppositi non multiplica-
tur sic quantitas quia non est eadem ratio si patet
assumeret eandem quantitatem quod filius esset
duo homines et non esset nisi una quanti-
tas // Tertia non increata et suppositum sic sunt
idem quod tamen non est aliquid et suppositum non est id
sicut essentia divina et patet et filius non est pater et
ideo ad multiplicationem suppositorum in divinis non sequitur
multiplicatio naturae // Ad formam argumenti dicitur quando est idemp-
titas etc. dico quod nec maior nec minor in-
quantum nec magis nec minus est idem suppositum divinum
essentiae divinae quam suppositum creatum essentiae creatae
sed dico quod aliter quia sic dicitur suppositum divinum
non est aliqua res quae est natura / sed suppositum creatum est
aliqua res quae natura sua et ratione istius duplicitatis
non valet quam // Ad secundum nego minorem supposito
isto termino sumpta abstracte quia esset de ratione pronomi-
nis. Si autem aliter capiatur sic possem concedere
ad probationem quando quia ista propositio est in divinis
sumpta concedo / sed tamen isto nomine persona aliter
utimur quod propter penuriam nominum quod isto nomine
in divinis sumpta ideo non valet // Ad tertium concedo
quod haec est vera deus est trinitas et tamen ista
igitur probatio inest sibi per aliquod suppositum. Ubi dico
quod hoc nomen suppositum potest capi dupliciter uno modo
pro singulari et sic sumendo concedo antecedens quia in ec-
clesia pro ecc / quando capitur suppositum pro persona tunc
negatur antecedens et tamen dicitur quod non sunt ibi plura
supposita nec aliqua quam tres personae igitur probatio inest
sibi per aliquam personam dico quod non valet
non sequitur probatio inest sibi per aliquod eius vel per aliquod
sumpta consequens non sequitur aliam sumptam aperte igitur
probatio inest sibi per partem quia antecedens est verum et consequens
falsum // Ad quartum concedo primam quaestionem et quando
tamen dicitur quod pater est maior filio dico quod theologi
et magistri intelligunt quod filius est aequalis et non
eq ... dicitur ... concedunt quod filius esset
minor dico quod ... d minis
... ...
... filius ... ...

per modum suum quae procedit est absumendo
// Secunda quaestio utrum summa unitas et simplicitas dei
stat quod tres personae sunt unus deus patet per Augustinum
6 de trinitate capitulo 16 ubi hoc diffuse probat
tamen / patet etiam hoc per Hugonem Monologion capitulo 80
4 et per magistrum sententiarum libro primo distinctione 8 capitulo
7 et 8 ubi hoc diffuse deducit et haec
auctoritates pro nunc sufficiunt // Contra tamen ista
videtur arguitur sic iste tres personae si essent unus
deus non distinguerentur igitur non est unus qui
patet quia si non distinguerentur non essent tres personae
et per consequens tres personae non essent unus deus
sed antecedens probatur quia si distinguerentur vel finite vel
infinite nec sic nec sic igitur non finite quia ista
distinctio unius personae ab alia facit summa et
distinctio illa non sit nisi persona vel in persona / persona
est aliquid finitum quod est falsum // Ergo quia si fini-
ta posset destrui quod destructa persona non dis-
tinguerentur quia est impossibile / nec infinite tamen quia
si distinctio facit infinita tunc mille res magis
distinguerentur quam personae divinae quod est falsum / quia
aliae res possunt distingui et personae et centum
personae divinae sunt tres personae / tamen quia si esset unus
aliquid addo in distinguere vel ergo magis quod pater ×addo
a filio quod non videtur vel aequaliter vel magis et
tunc sequitur quod in distinctione non sit infinita nec potest
dici quod nec finite nec infinite quia ista dis-
tinctio nec esset finita nec infinita et per consequens nec
deus nec creatura // Ergo sic personarum pluralitas
et earum oppositio contradicit unitati quia patet est pater
et filius non est pater / sed oppositio contradictoria est maxima
secundum philosophum decimo metaphysicae et quinto topicorum capitulo 17 / igitur
personarum pluralitas et earum oppositio contradictoria maxime
sed ista excludit summam unitatem quia minor
oppositio scilicet contrarietas habet excludit igitur personarum
pluralitas excludit unitatem summam // Tertio
si tres personae sint unus deus aut igitur quaelibet
persona est sufficiens ad agendum omnia quae omnes
sunt aut non / si non / tunc non quaelibet est omnipotens
ubi sic / ergo plures quam una superfluunt et per
consequens non sunt plures personae prima quae probatur
secundum heremum hic primo distinctione 3 articulo primo ubi
probat unitatem dei sic / si esset duo
dii aut uterque haberet quod aliquis haberet aut ...

si pt aliq supfluer si no essz i suppo[illegible]
aro ypposito // Ad pmu rndeo dado pro-
posito / pa e si distinctio pris a filio e
sit alia illa essz infinita qz e ppo dia
// 2a Si distinctio filii a pre sit ppo dia
illa esset maior qnqz distinctoe cause
a causatu // 3a si i ppo psoe dinie distig-
cualcat isti distig sit psone infinite q
cededa e alit no // 4a psoe dinie non
infinite / ga q mig distig q qnqz alia
distincta // Ad arm qcedo qnaz sz nego ans
ad pbom dico q infinite intelligedo ut dici
i ppoe 3a rnc o qnaz g o mig distiguit
qz vo do distinctoes ve distincta dico q pt
ee maior z mig distigui sit / si pluralitudo
sit res plis / similit do pt ee maior z tn
res est mig similis z nec o est aliq qnaz
duo dii mig distiguerent q mo due p
sone distiguant go ista distin o no est
infinita // fforte tn si essz in usu q ista
distinctio no est aliq / z q nc finite nc infi
nite aliq distig / sz aliq ecnt / aliq pfr
coliter / aliq intialiter / aliq ppe / z qno co
cedet q distinctio sit aliq poss dici z
istud vm tpnto q distinctio no e finita
nc infinita / e tn res infinita ul res fi
nita / sic distinctio por albi a ploe mig o
nc e alba nc mig / z dicet q psoe dinie
nc dicut finite nc infinite sic nc por
albz distig a plone nigro / z illa poloz
dpnto viorez // poss etc dici q nec
mig nc mig distiguit q alia distincta
sz alit go etc // Ad 2m dico pmo q
n a opponit qdco e nisi ppos relativi io
pz z filiq no opponut qdco e // Dico
2o q aliq qdco ve pnut ppo ung sup
posit ppe z alius p filio ut dico pr
e pr / pr no e filiq // dico 3o q tn
q stat q pr z filiq st una res simplicissima
// Ad form nco a dez sic assin qcedo tn
ppt arm q ppt pluralitate psoz quaz
una no est alia pr st iste ve pr e
pat / filiq no est pat / z dico q talis
[illegible]

z filiq sz aquale arm z no qclud sim
maz unitate i dinis z tn dz q mior
oppo qcludit / vn e i caatuz no i dinis
// Ad 3m cu dz si sint tres psoe / deq
ar qz etc / dico q arm e bonu de dis
z no valz de psonis qz st unu aliquid
simplr / vn si una ppo no essz illa ecu
q e alia ppo / alie due supfluent si
mgr argunt de dis / mo i ppoto qz oms
psoe st ung deq / no tres cmpostutes
sz ung oppotes no se z supfluitas // 3a
q o e ista / ullaz qdco z implicat q tres
psoe sint ung ds / pbat nulla ppo
qdcoz implicat q tres psoe sint ung
ds ad q ulla se z qdco / sic e de ista / i
baz pbaz qz ad nullaz ppoz q dcoz vaz
sez qdca ista va exo preti q e g o // 2o
ulli ppom impliti qdca salte exquo
notu e ea icludere qdca / pt ille cui
notu e i az icludere qdca assetie / sed
multi fideles sine formitate ymo oms fi
deles sine formitate qnqz asserunt sine
sine vitati i // Ctr q oz ar sic / tres
psoe st ung ds z tres psone st tres
tres psoe i tres psoe st tres res
q pp una res no e alia res z ulla alia
res ab aliq istarz tm e tres psoe igr
tres psoe no st aliq unu i a pmo ad ul
tim sez tres psoe st ung ds igr no st
aliq unu z ex alia pte seqr st ung ds
igr st aliq unu / z p qns se z qdco // 2o
sic / tres psoe st ung deq i pz z fi
liq z sps sts st ung ds / mo pbo q ad
i az seqiur qdca / qz sit a pz z filius
b sit filiq z sps sts / c sit pz z sps st
tc arg o a b c st in dinis z tn nc e
pz ul filiq z sps ul sps sts / i tres res
ul tres psoe st in dinis q pp nc e pat
nc filiq nc sps sts / ans pz / qz a nc e
pz nc filiq nc sps sts nc est b nc est
c / si [illegible]
[illegible]

[illegible] res / patet igitur quod ad istam pater et fi-
lius et spiritus sanctus sunt unus deus sequitur quod tres res
vel persone sunt in divinis quarum nulla est pater nec filius
nec spiritus sanctus et tamen cum sit ad eandem sequitur quod tres
res vel persone sunt in divinis quarum quelibet etc. / quia
pater est pater vel filius etc. / similiter filius spiritus
spiritus sanctus igitur etc. // 3° sunt tres persone sunt unus
deus / igitur unus deus est tres persone et ultra igitur
quod quod est unus deus est tres persone probo istam
consequentiam / quia dato opposito igitur aliquid est unus deus quod
non est tres persone / et ultra aliquid est unus deus
etc. et quod quod est unus deus est tres persone igitur
unus deus est tres persone igitur unus deus non est
tres persone quod implicat contradictionem // ad primum
concedo tres primas consequentias sed nego istam tres
persone sunt tres res quarum una non est alia res
et nulla alia res ab aliqua istarum est tres persone
igitur tres persone non sunt aliquid unum / quia licet
nulla istarum trium rerum sit alia etc. tamen quelibet nec
est alia ab ista nec alia ab aliqua istarum est
iste tres et quelibet istarum / sicut nulla istarum
rerum esset quelibet istarum esset ista consequentia valde
bona sortes et plato et cicero sunt tres homines
quorum unus non est alter et nulla alia res a
sorte platone et cicerone est sortes et plato et cicero igitur
non sunt aliquid unum // ad secundum concedo primam
consequentiam et conclusionem / et dico quod ad illa non sequitur
contradictio immo dico quod ad illa non sequitur ista
tres res vel tres persone sunt in divinis quarum
nulla est pater et filius et spiritus sanctus / ad probationem ad-
mitto casum et concedo illa admisso casu
a. b. c. sunt in divinis quorum nullum etc. et nego
consequentiam / ad probationem concedo cum dicitur / a. b. c. sunt
pater et filius et spiritus sanctus nego / quia illa sive predicato
sit copulativo sive copulativa concedo cum
casu admisso consequentiam et conclusionem / sed a. b. c.
sunt tres persone et tres res / si dicatur a. b.
c. sunt tres persone igitur a. b. c. sunt pater et filius
et spiritus sanctus nego consequentiam admisso casu / si
dicatur a. b. c. sunt tres persone et a. b. c. sunt
in divinis quorum nullum etc. igitur tres persone sunt in
divinis [illegible] a est
persona [illegible] a
b. c. sunt tres persone [illegible]

[illegible] a. b. c. sunt tres
persone quarum quelibet est pater et filius et spiritus sanctus / ex quo
sequitur non sequitur sunt sortes et plato / a plato et cicero b
sortes et cicero c. / et a. b. c. sunt tres homines et
a non est homo nec b nec c / et ideo a. b. c. sunt
in rerum natura quorum nullus est homo / et a. b. c. sunt tres
homines et a non est homo nec b nec c et ideo a. b.
c. sunt in rerum natura quorum nullus est homo / et a. b. c.
sunt tres homines et tamen non sequitur quod tres homines
sint in rerum natura quorum nullus etc. consimiliter in proposito
// ad 3m concedo primam consequentiam et dico ad istam
quod quod est unus deus est tres persone uno modo distributo
potest supponi pro quolibet supposito et sic nego consequentiam / 2° modo
precise et sic concedo eam et conclusionem / et cum probatur consequentia
dico quod sumendo hic aliquid pro supposito divino
aliquid est unus deus quod tamen non est tres persone
et dico quod licet non est nisi unus deus et tamen non sequitur
quod unus deus non sunt tres persone quia unus deus
est tres persone et quelibet istarum / ad ultimum ultimus
sumendo hic quod quod pro quolibet supposito antecedens est falsum
sed consequentia tenet / sumendo precise verum est antecedens sed consequentia
non tenet // quarta conclusio est ista non est evidens nobis
quod tres persone sunt unus deus / nec naturaliter intellectum
viatoris potest esse evidens quod non implicat contradictionem
dicendo ista / et sic dico de illo articulo ita de quolibet
alio / quod nullus articulus fidei est evidens nec potest
evidenter probari naturaliter / sic probo primam partem / quia
talis articulus vel esset per se evidens et per se a-
positis extremis per se notis evidenter inferri / aut
posset innotescere per experientiam mediante notitiam in-
tuitivam / et sic mediate vel immediate sed nullum istorum
est verum / non primum quia tunc cunctis credibilia forent
evidentia nec 2m quia tunc fidelis quilibet contradiceret
de eis interrogatus de eis asseveret contra augustinum
primo retractationum capitulo 2° / nec 3° quia omnem intuitivam
notitiam quam habet fidelis habet infidelis / et per consequens
quod quod potest evidenter scire fidelis evidentia
tali causata mediante intuitiva potest infidelis / et
ita infidelis posset evidenter scire credibilia
ex naturalibus quod non est verum contra est enim quod nulla
intuitiva quam habet infidelis facit evidenter quod 3es
persone sunt unus deus // 2° patet per augustinum
[illegible] de trinitate capitulo primo / Certa igitur fidelis in-
[illegible]

n' p9 hat vitā cū videbimg facie ad fa-
ciez // Contra 1am 3am conclusionem arguitur sic / a' articulus
fidei appareret verus ita quod nullum falsum appare-
re tunc habetur propositum quod est evidens / a' apparet ali-
cui falsus puta infideli certe arguo a' habet quod est quia
per mala illorum disciplina a' quia aliquo modo
fantasia apparet sibi vera contradictio illius et credit vera
apparet sibi falsa / non primum / quia habet artem
vel scire potest dissolvere fallaciam et solvere omnes
paralogismos / nec secundum / quia si aliquo modo fantasia apparet
sibi vera per se vel per alia probata / non primum
quia sic pateret omnibus nostra contradictio / ex quo enim aliquo modo
fantasia apparet nobis ita non sit consequenter per se no-
nullam contradictionem posset habere ...
nec ergo si apparet vera per aliqua alia / quero
de primis illis aut apparet per se nota aut per bona
illorum probantur ex aliis et de illis quero
est rursum in infinitum ergo igitur oportet ad hoc
stare quod articulus fidei non appareat sibi falsus
Contra 3o sic ... potest sciri aliquos esse possibiles quo
scire possumus naturaliter quod ad ipsum non sequitur impossibile
sed similiter est de aliis articulis probo ex quo 2m
... articulus est magis falsus articulus ...
omnibus ... eius contradictio implicat ...
vel in ... nos ...
sufficienter solvendi ... propositionem ex ...
Si in ... possumus scire ...
... igitur sufficienter solvere possumus rationes
contra fidem // Et 2m patet ... 3o ... solutio
dubiorum est capitulo ad investigationem veritatis igitur
// 3o patet per auctores auctoritates ... Augustini
14 de trinitate capitulo primo ... una divina sit trini-
tas non possumus credere sed si possumus rationibus de-
monstrare debemus demonstratio ... cui
... Item alibi ... auctoritas vulgata
... ratione ... nomen ...
quod quidem scientia non pollet fideles plurimi
licet plurimi polleant ipsa fide / Item ...
... de trinitate capitulo ... dicit / erit namque nunc
... ipse ... credimus non
... probabiles ... nostras adducere
... credo namque ad ...
... non ... probabilia ...

non de esse // Ad primum dico quod ... in-
... naturali quibus articulus apparet
falsus ... si de illo consideraret et haberet ...
... notitia // Et ... quod aliquo modo fantasia potest
apparere vera propter mala illorum ...
illius scire potuit evidenter esse mala ...
... sit habet ... pater
filius ... sit habet ... et ... habet ... est
filius igitur pater est filius // 3o aliquo modo fantasia
potest apparere vera non ... alique sed
... in ... vel ... ut ... est ...
... alius ... certificare
credere ... esse ... per ...
... habet ... sibi apparet velit nolit ...
... quod sit arbores erigentur
ita ... usque ... conversum
... audisset nec per alia via expertus
esset oppositum / crederet ita esse ...
falsa // Ex hiis dico ad formam / quod articulus
infideli apparet falsus et cum dicitur quod ... est / dico
quod primum est ... possibile et est 2m / et dico quod
naturaliter non potest scire ... solvendi evidenter
dico tamen quod licet aliquo modo fantasia non appareat aliquo modo
fantasia ... apparet tamen ... propter ...
... mala ...
... ad ... // Ad 2m patet
per ... // Ad formam concedo ...
... ad probationem dico quod ...
... oppositum articuli ... vel ...
... in ... sufficienter arte
sufficienter 2o ... solvendi / dico sicut
dixi quod non est ... / ... ut dixi ...
... sua sine fide ...
fidei non ...
... fide tamen ... arte
solvendi sed non evidenter / ... per fidem nos
... quod una ... tres ...
... ...
... ex alia parte ... in ...
...

evidens // Ad 3m dico q aliquis i pa aucte
capit vim p psuasioe verisimili sic dicti
alia aucte vz sciaz illa q quis sit idu
ce psuasios pdicas et negat illa q ipug
nat articlo / no q as sciat articlos nec
sciat an fore qs negat valeat ul ppoe
qs negat sint fc // Ad Richard q p in
rices pbales intelligit appnt gclutes pez
nativas roes intelligit roes zm rei veritate
gclutes vult dice q ad pbad articlos
adduci possit roes no solum appntes et
sophe s3 vas et nccias ppoes assuetes et nccio
gclutes licet no evidet vl dici qparta
ul notia illa sic poa / s3 no nobis ppt
defcm intec9 nri ul ppt absenta obiti
// I. 9o no e nob efficacit pbatu q 3es
psoe sint vng deg et deco efficacie pba
taz vtute cing sine impio volunt las
assentet intis q. et nalz vn roes ad
oppoim istig articli nugt sic effites i lumine
nali q quuz psuasios adducte p isto
articlo ppbaz sit / no nuq appz ista va
i lmie nali sine quuz impio volunts
na les e tres psoe q ista / nlla tqo e
tres hoies / vl q ista nlla nip cruig
s3 iste i lumine nali ads appnt ve repugte
cere fc / q nlla ro poss adduci vtute
cui gistf dyscretz et oppout assetive ut
q gnaret oppoz d oppoita ut vi / gsilr
elt oppoita d qlz articlo et eig opposito //
Ad 9o sic / nlle appne pnt esse q qui tar
intem ad asserend fore augi creditas
apliso hre instanciaz / ita pz / qz plis videbat
illas ee evidentes i. nlle roes pnt adduci
q sine impio volunt gbinerat intem ad
asserend credito quia pz / qz oz fidele ne
gare quaz ista licet ee est pr / licet ee e
filig qo pr e filig / et quuz solo dez et q
q dicat fuisse d mete / sto lis no e effict
pbatu s3 nic cedim // Cz q i4z dz ar mt
tiplir / Pmo sic dus i iota i teste pdoc
tina sua gfirmada mauc vbi illa docta
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

q oppo / deu no esse cu3 dapnacos etiue
s3 deg i vocatg i teste appheti / a xpo ab
aplis / a nuribz pdoctua fidei q pdicabit
gfirmada fecit opa soli deo possia sd sal
te sint evidens paulo i raptu ipe sint
evidens illis qui viderunt lazaz resuscitas
se sic et sint evidens vbe in aie q grept
sine vid vn / Rich po d dont. tm ca 3o
Domine si error est a te decepti sumg na
a te gfirmata sic tatis signis pdigijs q n
a te fieri pnt // Cofirmat pi d Jo. Si opa
no fe. q nc. alij fe. pctm no habe. ig
no erat excusables s3 fuisset excusables
nisi i a opa fuisset pbatos efficites i z a.
Nec valz q dicit q anox faciet talia
miracla ad pbad se deu esse i. ele assendz
qz ut dt ita sibi obiri potit dup / Pmo
sic / Si tu es ds fac me vide deitate tua
et pq visioz hre etiaz incorta visio et ceti ius
q i. sint diuina ee. vn visio exibat sic vt
fecit paulo / Alio mo sic / Si tu es deg dic
m q faciā vl q cogitabo ul appetita
eli die vl hō sic fecit vt Jo / Joh. 1o opa
q ego facio opa phibet testioim de me si
michi no vultis crede credite opibz // p
ad poss rudol miracul anno qz q nuc
appre deat ipm face miracla qz ti pps
sert enclaros pphecac et ropi et alios
q pbi no sit e credend nc q talia fecit i noie
s3 i pediuaz ppli ig / oppoim at hmg fuit
d xpo id talia miracla no debebat crede
ipm q ipe sit deg // Ad 9o ctz sic / dca et
pnunciata a diuus i dulsi regionibz q no
potant plus gdice d grezdct nuncnados
videt esse va et talibz debet assentiri / s3 talia
sic a nob credita / pz d xpe q eod tpe
pphauit i babiloia quo Je. i iudea et
d mlts alijs i z assend ill est q dixit
3o sic i forcig votas impac pt intellectu
q asserat sic esse i re sit sigz pcc articlm
d ig intec9 pt rot detic sic esse ipand
et assend vl no / si no / ig no ius no ect
virtuosa qz no impact sic fiet et id
nc pot esse virtuosa i sic qpanda / si sic a
ig est ro a q a k dctat a illa ro ppo

aq actu vol pt que sit vel no si no eg
s expi talē coronib[us] et revelacionib[us]
si sit ad hoc actu ic pcet volunt pt ee d
tuorq ig pt vgtal roe prima et qro d'ia
sit pns et p qns stabz ad aq rom q psupe
est tale expiat a miraclis et revelacionib[us]
ita q tlis robilis est aq assm incepto
cum impio volunt // 4o q2 alis frust
fidelis pbaet fideli vel eci infideli mira-
cla et revelacoes aliter ipm ab infideli
sua q2 nm assm nata esset i ipo tale
qd est fm // Ad pmm pillo et p aliis
pono ppos aqs qz aqe iam dite sunt
prima e ro q e i isto intell' bne disposito
i naliby et no male affectato vel male ispi-
to vel qituato gnat assm sine formine
ist e s' assentiz gnat assm sacrificii
tui p impiu volunt ql aliquz no poss
dissentic // 2a ro q impdo intell'
gnat assm oppiatm sine sit sine cuiz
tali posset ex impio volut dissentic
// 3a ro q intellectu opinate aq pt red
de dubiu nisi q pus vt sunt edicte
aq pt ivdde dubiu et admiracm nisi im
pediat sit q velit pt fetic oppom illig
qd credebat // 4a aq tlis ro q sufficit
hoiez redde dubiu et admiracm sed no
sufficit nisi inetz ad intois alio tale as
sesum / s stat cu dissesu et ro n suff
opioz tale sit st inulte psuasioes et
similince // i p tles roes pnt artli
fidei pbai nec tu vt pz tlis pbacio e
efficax // 2a ro vbi ho p tles roes redd'
dubiq et admiratus / et no ess i dispositq
p affectoz mala et ess voluntas ad i cpre
du deq inmacet eu ad hoc q ipo indi
caet ee assenciedo ipi qnt vellet asse
ne et fiet fidelis // Ex hijs ad form
arti pmi qdo aq3 / dico tu q hic no
appz i hac nali nisi va q sua oppoa
contra amor faciet miracla qm apparebt
soli deo posa p9 suada doctrina sua et
i vocabit deu i teste / et no apparebit qd
[illegible] ad salute [illegible] q2 hic pdiabit et tu

sa dogma bit silit hic pm [illegible]
socs / vo2 ecc no e nob efficat pbata
cu volo n nego q aq psoe ex aqno
privilegio spali habuit forte emdetia
vel efficate vel sat bona appnt3 d aqbz
credit vt pote bta virgo q ccept sine
vir / paulus i raptu d tm et forte multi
d' multis loq2 d qm lege / h qnt
no appz nob tn effica pbatu q aq
miracla psuppe fiat bnite duna vltra
influenciaz ei9 gnale // Ad auctte enis
dico q tlia opa fecit deq et tlir qfirma-
ta q nisi ho assentiet ipe foet culpa
bilis et ppt tlia audita nisi ess i dis
posity redde dubiq et admiratiq et de
ponet volutz q hebat assedi opposito sui
formine et redde i apitus et tc ipe dia
gra adiuuare fiet fidelis et sic intellexit
xo q ppt opa visa iudei reddebant iex
cusabiles q2 visis opiby ex mala affecoe
sua no reddebat dubij sed infirmite plu as
sesq sunt pseruebat // Ad 2m aoz no e
nata gnaie assm vbi dicit tlia q vi
det ee q. omez rom male lic3 sit aoz
nata duce i admiraco2 qm ad intellee
pphtie d miraclis i enigmate pphetaunt sic
q ab infidelibz oia eorz dca pnt expodi
alit q d xo // Ad 3m qcedo ans et tu
d2 a' i et / dico breuit q intelq pt ro
dictare tale impiu / et dico q no oz illa
rom psuppe actui vol in cau qd iqo
qd no erit male affectatq credendi q tlis
racio est appnt et qcedo / s no ta
ta q illa sufficeret ad assm sine vol
impio dico ec q id dictamen pvcit
ex qda spali di gra // 8o ex qo e i ta
q sct ex pdict q nullq sine impio vol
assentic q tres psoe st vnq deq hec ec
d artiklo fidei pbat q2 vel assesu sacri
ficio / et hic no ex qoe a' oppitio 2
hic no ex i io editumo et p qns qcrit ar
bitrio volunt ista qna pz p aug
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ad cuiq oppositum pbom p̄t voces ymag ef
ficaces in lumine nali qz adsui pbom
pz qz nisi effectus eorz impediret pimpi
volunt carent effectu p̄o oppositum sit e
d'ista vite tres psone st vnus deus ut dcum
e igr // Contra illa q̄ oz arguit pmo sit ca
piatur ad q̄ disserat articulo d̄re pbom
efficacium iste exemplo voluntas pot asse
tire g° nimpiu voluntas forcius monet in
tellum q̄ pdca pbaco igr fides e ctior
opinione qz e scn qz opinio nuocz pbatu
est // Oz̄ pt sup p̄ a visibilia dei dt gloz
summi phi videret nullum corpus esse deum z vi
derent quicquid mutabile e no esse deum io
gcta corpa transcederent querentes deum et st
lā aiaz ec mutabiles zio spt omnes trans
cederent et de multis alijs / sine at
ad ingit / 2m qz q p ea q̄ fca st illiq
summe trinitatis noticiam habuint gentiles phi
Itz Augq sup p̄ Exo magi defecerunt
in 3° plos ad noticiam illaz duaz p
sonaz pbenisse / s ad noticiam trinitatis no
pbenerz nale potuit ad noticiam 3e
pbenisse z ita ad noticiam trinitatis
Itz phus Sa dic / Monas monadem
genuit et in se reflectit ardorem 1te
ut vi quint noticiam trinitatis qz ut intellct
Monas gignens e pr monas genita
filius ardor spt scs isti igr sine impio
voluntas nali assecerunt articulo g° q°
est fa // Ad pmum gcedo q̄oz arguit cum
ista igr fides est ctior isto ctior opione
dico q dupl est ctitudo nl fortido una
pbatur z ista est ctior alia adhesio
z ista e fide ctior z firmior / z hoc e qd
ait hugo li° d'sacramenti li° pte e di
q fides est sup opinione z mitez // Ad
2m dico q phi hic d'venerz trinitate
in psonis qz c gfunt deum esse sipo
tete z summum bonum no in actu p a ad
pbom distinctionem psonaz hoc est no q̄ gcedo
deum esse generatum z deum esse genitum // Ad
Augq dico q̄ ...

fily ad 1m dico q p̄ phus ille distict os
intellctus psonaz qz sunt ex ... dia
z essentie z no dictu vocis nalis // Ad
aium pule g° totum vsqz quaz alla iste
dus no e filius igr iste deus no est filius qz
ne° tenz pbaz primum sine p hec ... dico
... no qz locum ubi primum esse ...
q supponet no psuppto sit q ... sup
ponet no psuppto ... quoz poss supp
p e z no psuppto / ... iste tunc
deus stat ... deus e no filius ... psuppto
... 2a deus e no filius p e z ideo no
valz e ...

Utrum vtz in qz tractata sit
ymago z vestigium trinitatis q
no qz in illo qd est vestigium e
... tam sic i trinitate st
tres psone s s aliq e ... qz
alit esset ... // 1a in 1 ...
tria nulla pluralitas ... q no
ymago qz ... ut ... in
mete s ... / 1z ... pbatur p Augq
... ca° ... ubi dt sup
... ymagine ...
... ymago ita ... robsurna
... ut pene nulla sit ... at mens
... pbaz ... manet igr
... no e ymago trinitatis // Ad op
positum d'vestigio dt Augq 6. d' tri
nita° ... / ... ut ... p ea q fca st
... intelligam trinitatem quo dig
... vestigium d'ymagine / ...
... // Et Augq sup Gen
ad litz ... 32 d' ... q in
mete sit e ... ad ymagine dei ...
opinio e ... li. 2° d. 26.
... pono ad eundem ... d' ... psos
d'vestigio z ymagine // 2° q° ad qom
// ... ad pmum ... ppo est ista vesti
gium ... idem e ... d' y
gine pz qz ... no ... vestigium ... y
go ... // ... vestigium z ymago ducunt in
... noticiam illaz quod sunt
vestigium z ymago pz ... aliquis ...

videt Herculem et teneat Herculis notitiam
de Hercule vel per studium vel auditum didice-
rit que fuerunt proprietates corporis eius videat statuam
sibi similem in actibus superioribus virtute visio-
potuit de Hercule recordari / posito quod numquam
vidisset illam statuam // Similiter si aliquis videt
bovem et figuram pedis eius et videat vestigium
pedis statim recordabitur de bove // Tale vesti-
gium numquam ducit in notitiam primam et perfectam sed
incompletam illius cuius est vestigium ut est imago
ipsius cuius est imago / Unde si aliquis numquam ha-
bebat cognitionem spiritualem de Hercule et videat
statuam Herculis non plus cogitat de Hercu-
le quam de Sorte / Similiter de bove vel figura pedis
// Item non oportet quod vestigium causetur ab illo cuius
est vestigium vel a simili secundum de origine ex
quo patet quod si causetur figura aliunde quam a pede
bovis plus figura quam causatur a pede bo-
vis quia hec quam vestigium / tum quia eius notitiam
ducat in memoriam de bove / tum quia non apparet
quin ista tamen bene debeat dici vestigium
sicut si causatur a pede amputato / tum etiam
quia non oportet eum tenentes oppositum quod causa-
retur ab eodem in vivo / sed sufficit quod sit in spe-
cie et non plus debet dici figura impressa
a pede bovis / quam si causatur aliunde si-
milis figura // Tertio vestigium non solum dat reme-
morationem in memoratam notitiam illius cuius
est sed etiam notitia sua facit affectionem alicuius
complexos ut vel filio de re cuius est utpote
bos tussit similiter imago Herculis quod talis
erat Hercules // Secundo imago est expressio
similitudo et expressiva representativa illius cuius
est imago / quod vestigium illius cuius est vesti-
gium // His premissis pono conclusiones // Prima est ista
quod in qualibet creatura reperitur vestigium trinitatis
probatur id est potest esse vestigium alicuius cuius notitia
ducit in recordationem notitiam illius spiritualem
noti sicut est de qualibet creatura ut trinitatis igitur
Secunda patet nam qualibet creatura est aliquid vel in causa
est aliquid cuius notitia ducit in recordationem notitiam
alicuius comparati patri et filio et spiritui sancto et hec sunt
conditiones per unitatem et connectiones producas
[illegible] unus de trinitate [illegible] consignatas

quod in creatura reperitur vestigium trinitatis [illegible]
omnia que a deo diminuta sunt sicut quedam vi-
tate condunt in se speciem et ordinem [illegible]
quod ei corporum [illegible] est sicut sicut nec cor-
pora et ingenia [illegible] que
suis actibus constat sed per diversis partibus
vestigii [illegible] et aliquam speciem formam sup-
[illegible] sicut figure et qualitates corporum atque
doctrine vel artes [illegible] quo ad tertiam patet
// quo ad tertiam secundo et aliquem ordinem petit
sicut sunt pondera vel aliquae collationes corporum et
amores et delectationes [illegible] quod iste
assignate vestigii partes realiter distinguuntur
sed [illegible] ducens ad recordationem de
aliquo quod est appropriatum filio et spiritui sancto in
qualibet creatura reperitur vestigium trinitatis // Contra
quoniam [illegible] sit vestigium in hoc ab imagine
distinguitur quod imago est totius et vestigium partis
saltem primo [illegible] patet de vestigio pedis sed ideo
non est pars // Respondeo quod vestigium ducit
in notitiam illius cuius vestigium est / sed modo
quod est in creatura ducit in cognitionem trinitatis // Ad
primum dico quod una creatura / triplex potest dici
alicuius vestigii uno modo large sicut ves-
tigium est effectus delictus [illegible] cuius
notitia ducit in cognitionem ipsius et [illegible] le-
ge ducens in adhesionem alicuius virtutis ducit
in recordationem ipsius et [illegible] lege ducens
in adhesionem alicuius ultimate [illegible] fu-
isse vel [illegible] fuisse et isto modo capiendo ves-
tigium qualibet creatura est vestigium dei // Secundo su-
mitur vestigium magis stricte pro impressione alicuius
in aliquo sibi cedens et materia in absentia eius
sicut in cera manet vestigium sigilli // Tertio
strictissime pro impressione partis alicuius sibi re-
cedens delicta in absentia eius ducens in recor-
dationem illius partis et [illegible] tanquam // Ex his
ad argumentum dico quod licet vestigium tertio modo capiendo
sit partis [illegible] distinguitur ab imagine non tamen [illegible]
[illegible] vestigium distinguitur ab imagine ut patet ex
[illegible]

q i mete sue noti^a sui sit^t inte^o ducit
tag^o. ca i notitia eius intelligibilis
// 2° m^o capi^do notitia no q^z acciti du
cit i cogitoz tint^s s^z p^o l^s inte^o // Qt^r q
alig ducit i cogitoz actus inte^{te} noti^a su
pt intel dup^l^r / Uno m^o q ducit i noti^a^z
p^ma et cumpa^z q^t sit una res. m^q ducit
i cogitoz alteri^s ut al^s deu^m e / n^r sit d^g
tetia ducit i notitia tint^s // alio m^o q
ducit i i mecor^{tia} no^a^z actus spualis
noti q^t sit tetia^z pt duce i cogitoz tintat^s
q^t inte^z vestigiu duce i notitia alteri^s ei^s
e vestigiu // Et 2° q^o est ista q i mete
voli q^t sit y^go tintat^s / pba^z p^o q^z i^d
e y^go tint^s ei^s ut notitia ducit i
notitia ita exp^ssa d^tint^{te} sic y^go i no
titia alteri^s ei^s e ymago s^z tal^s e mete^s
volis ut videb^z g^o ^{c}. // Eg^o p^z p^{ct} aug^{us}
12° d^tin^i ca^o 16° de p^mus ubi ait q^d
p^mus mens e in seipsa q^dda^a autequa
sit p^{ti}ceps dei et seipsa rapi^da e y^go
dicitur ei amissa dei p^{ti}cip^oe esse aboli
tia et^z deffo^rme dei et y^gme di
p^mane eo q^{ui}ppe y^go ei^s est q^o p^{ti}ceps
ei^s capax ei^s ee pt // Cont^a q^oz a^{z}
p^o sic q^z si i mete sfrt y^go tint^s a^t
i^z ivo sue et h^c no q^z ista no reputat
di^s o^z p^{ro}p^r a^t ivo ne activu q^s cat
a^t r^ecipit et h^c no q^z illi no st q^{u}alitates
Itt q^z 2^m aug^s 12 de tin^i ca^o de p^mus
ymago tint^s i i mo^rtlit insita e a^{ie}
voli s^z actus no i^z // Eg^o a^{z} si i me
te a^l mens e^s^z, mag^s ymago dei q
h^o q^z p^{ro}pt q unu^d corp^z tale et p^m ma
g^us q^{ue} sun / i^z s^ctas q^ut^e p^z q^z non
mag^s e s^t^is deo q mens s^z q^ua p^z p^{er}
differ^oz y^gmis q ponit aug^s d^e 3° q^o
a^lt ad ubi dicit q ymago e exp^ssa
similitudo alteri^s ei^s est y^go / s^z a^m pba^z
q^z ut d^z p^o Eth^{ico}^z ca^o 3^8 q felici
tas q^{ui}dda et^d ma^d [illegible] ...^a s^z o^z
q ipsa d^{ic}^r [illegible]
[illegible]
[illegible]

mete [illegible] h^o // ad p^mu^d dico tres p^o
sitios / p^a e ista no e^a tetia s^t u^nu^d
i mete m^a ut i a^lg^a tetia s^r i acl^a
m^q d^{ic}it^z ymago tint^s p^{er}fecte // 2^a q i
mete sic e y^go tint^s q ipsa pt p^mo m
mo gigne v^bu^d d^obo / m^o q^u similis q^o
pat^r gnat filiu^d et io dici^z mecor^{ta}^a q^z
r^ecipt ei^us d^obo / et intel^s q^z pt p^ro
duce v^bu^m ip^ad ex ex v^bo pnt p^du
ce u^nu^d amore d^valie^s abi sic pat^r et
filius p^{ro}ducunt sp^m s^tm q^t sit aug^s assigt
ymagine tintat^s / 3^a p^{ro}p^o est q i me
te e^m duob^z actib^z ab ipsa p^{ro}duct^s assi
gna^z mag^s exp^sse tint^s ymago s^{u}i
et amo^c s^t i mete no^a et amo^c q^z mes
gignit notitia et noti^a gignit et mes
amore et i ista y^gme e actual^s tri^{ni}ta
nitas s^z no q^ualitas ut q q^u^o illi
duo act^s i eade s^ba r^ecipiu^z // Ex h^s
ad a^{z}m q^u q^uit^z a^t ivo sue a^t ivo
activu / dico q ivo utu^s^z duismode
et io d^z q no ivo sue q^z i^o no re
putat di^s o^z p^{ro}p^r dico q^u esto q
intel^s mecor^{ia} et volu^ntas sint ipsa s^ba
a^ie et p^{er} q^us intel^s ipsa e q^ualitas et^d
ista eade s^ba act^s duisos p^{ro}ducit pt
q^{ua}formit gnatio filii et p^{ro}cessio s^t s^z
q^z suffit ut dica^z ymago tintat^s Dico
at intel^s mecor^{ia} et volu^ntas sint ipsa s^ba
i realit^r a^ia d^stor a^l^s / et q^u dicitur
q no ivo activu / q^z illi no st q^ualita
tes // dico q h^c no opp^z s^z suff^t q i
eade s^ba r^ecipiu^z et io dici^z p^{er} aug^s y
go tintat^s et^c // Dico q aug^s p^{er}s^t
intelligit q s^ba a^ie q e i mo^rtlis i mo^rt
intel^s mecor^{ia} et vo^ltas h^c est i mo^rtlit
pt intellige^e mecor^{ia} et velle et tal^s y^go
sic assig^{na}ta e i mo^rtlis // Ad a^{z}m dico
q si li mag^s intelli^z i p^{er}fect^e m^o q^z
p^{ro}p^{ter} q^o r^c^ido / et io pba^z s^ctas q^ut^e q^z
h^o est similis deo et^c / dico q ali^s ee
mag^s sile pt intelligi dup^l^r / Uno m^o i
ex^c^edo / Alio m^o i r^eputado / p^mo m^o
h^o est similior d^o q^u ei^s a^ia q^z e
p^{er}fectior ut pba^z / s^z no opp^z. q i^d q^d est
[illegible]

hominibus est magis similis trinitati quia ipse est
talis res quae potest intelligere velle et memorari
isto modo 1°. quod est similius trinitati est perfectius
eius imago sed forte perfectius quam eius anima // 3°
conclusio est ista in sola creatura rationali reperitur imago
trinitatis / probatur primo per augustinum 12 de trinitate capitulo
7° In eo solo inquit quod ad contemplacionem
eternorum non pertinet trinitas / sed etiam imago dei in
eo autem quod derivatum est in actione temporalium et
si trinitas possit non tamen imago dei inve-
niri potest // Secundo probatur per augustinum 12 de trini-
tate capitulo 11 dicentis / nichil dubium est non
solum secundum corpus / sed etiam secundum aliquid eius partem
scilicet secundum mentem rationalem ubi potest esse agnicio
dei hominem factum ad ymaginem eius qui creavit
illum // Contra conclusionem arguitur primo / In illo debet assi-
gnari ymago trinitatis in quo conformius reperitur
origo quae est in trinitate et ita bene
sicut est in creatura rationali / sed sicut est in creatura
irrationali / probatio / quia ita bene spiritualis cum verbo
producit concordiam spiritualem et ipsa cum concordia pro-
ducit appetitum spiritualem sicut anima intellectiva producit
verbum et ipsa cum verbo producit amorem / Et sic
ita bene anima sensitiva est cognitiva appetitiva me-
morativa sicut anima intellectiva igitur etc. // Secundo arguitur
sic in angelo creatura rationali non reperitur ymago trinitatis
igitur in nulla / quia non est maior ratio de una quam
de alia et patet quod non in sola creatura rationali et
antecedens patet 12 de trinitate capitulo 13 / non propterea inquit
est trinitas mentis ymago dei quia sui me-
minit mens et intelligit et diligit / sed quia
intelligit meminit et diligit eum a quo facta
est / sed certum est quod non omnis creatura rationalis hoc
facit ymmo oppositum aliquis odit deum sicut in
dormiendo non habet aliquis de istorum actum igitur
etc. // Ad primum eum dicitur In illo etc. dico
quod non est verum nisi sit capax dei per memo-
riam intellectum et voluntatem ut patet per augustinum
quod de creatura irrationali non est verum // Ad secundum
dico quod creatura rationalis esse ad ymaginem
dei potest intelligi dupliciter / Uno modo quia potest in-
telligere velle etc. et talis ymago est creatura
rationalis sive beatus sive dampnata sive
[illegible] sive dormiat / Alio modo quia
realiter intelligit vult meminit et memora-
tur et hoc tripliciter uno modo secundum consuetudinem status
innocencie et talis ymago in anima beatorum est
perdita // Alio modo quia intelligit etc. / sed non
sicut debet et talis ymago est deformis quae est
in peccatoribus et dampnatis // Alio modo quia intelligit
vult etc. sicut debet et hoc est quando intelligit
deum vel creaturam propter deum et talis est in
beatis et iustis dum actu merentur et quia sic
esse ymagine dei est perfectius quam aliquis mo-
dis igitur habet ymago dicitur perfectior ex quibus
apparet quo intelligit augustinus cum dicit ymaginem
trinitatis esse in anima abolitam vel deformatam
vel perfectam // Ex hiis ad articulum capiendo
ymaginem primo modo negative tenens / Ad auctoritatem
augustini patet / quod capit ymaginem ultimo mo-
do non concludit contra // 4 conclusio est ista quod
intellectus memoria et voluntas realiter in viatore
quam in beato sunt adequate / quod quidquid intellectus
potest intelligere voluntas potest velle et memoria
potest de illo memorari et ergo conclusio ista videtur
deduci per augustinum nono de trinitate capitulo 8 et alle-
gatur magister in libro dist. 3. Unde dicit
augustinus / quidquid memoria meminit intellectus
intelligere potest et voluntas velle / et quidquid voluntas
vult intellectus potest intelligere / et memoria memo-
rari // Secundo quia si non / sit 1 a // Contra
vel a est deus vel creatura et per quamlibet rem
divinam igitur potest diligi igitur cognosci consimiliter
autem cognosci nisi aliud sit impeditum potest
de illo memoria reminisci // Contra conclusionem arguitur
sic / quia si sint 1 sunt equales habet solum probari
quia non distinguuntur realiter 1 non sunt equales
quamquam tenet per hilarium 3° de trinitate et per magistrum in
libro primo dist. 3 [illegible] quod equalitas similitudo
non sunt nisi ubi est distinctio realis
Secundo arguitur sic actus mali vel peccati potest
cognosci / tamen a beato non potest diligi / igitur
possibile potencie 1 etc. // Ad primum dico propositionem
illam / quod non est concedenda de virtute sermonis
tate [illegible] intellectus memoria et volun-
tas [illegible] ubi sunt equales
[illegible] distinguuntur realiter [illegible]
[illegible]

qcedi d virtute sermonis intel e cuz po
tes intere aliqd obm z volutas pt velle
id / Dico 3o q iste loquendo pt qcedi
ista intell z voluntas pt eqles z ade
quat eo mo quo i qone fuit dcm //
Ex his pz ad arm // Ad 2m dico q
actus malus sine pctm si sit ad ubi e
qstio ab a bto pt itelligi ab eode
// Dico 2o q pole e btm qstte aliq
pctac ul q ab eo pctet / sz no e pole
p quecuqz potm btm velle male
aliqd pctac ul q ab pct qz tc esset
pole q bts pctaret // dico 3o q bts
de po dei absoluta posset pctac z velle
male q ab pctaret // 4o q bts no pt
de po dei ordiata velle male q pcet
ul aliq pctac // Ex his ad form rois
pz // In 4o intell volutas z memoria no
pt ad eqlit i viatore q facile sit id
velle ul de illo iuniri qd pt ad intelle
ta / z eo / sz bne in bto / pbat ista
qclm ad prima pte p Aug 10 de tri
ca 11o ubi dt q memoria rel in
via aliq pt in eqles qz videmus
mato mater memoriaz qm itelligam z
eo i et in alio dus lit ing inpar
Ist Aug 2m in modi loquens cao 26.
dt q in his trib memoria itellige z volutas
solet ipsi ingenia puulorum qbz psit
idoles quto ei facilius puer itelligit
tato altius itelligit / z quto studet arde
tius tato est laudabil ingenii / z hoc ac
cedit eis ex diuis disponibz corporz
z diusa dispoc virtutu spualium z inde
bilite qphe spoi at debilite // ad 2m
ad 3m pte pz eade qo p Aug
10 de tri cao 11 d rel q memoria rel
i patria erut eqles z ab omi dolore sa
nare et i illo erit mes impleta ab
alio isto actum sed erit inqpleta dispoc
nali pz qo rel // Ist 2o ... ad prima
pte p Aug ...
q de illius ist ...
singul singula ...

vult dicere q alia miq ... intell pote
te intellige qm memoria potete vi uniri
z hoc e ppt dispoces diusas corporu ut p
dixi // Ex 4o 3 ar pmo sit ulti in
itellige est facilius itellige qm intell ista
pz qz li q qfudit timens pspice sz qlz
uniri e itellige qz bior pz qz uniri
e obm appheden q plus apphe debat
// 5o ar qr 2a 3 pte qo sit creata
volis qm iuuamto alio no ftito pt aliqs
ita facilius dilige sit itellige pt i 10 inuiato
ftito facilius id dilige qm itellige / sz mens
homis si no hre caritate videt deu fa
te pt ipm ita dilige sit pt ipm itellige
z caritas e iuuamtu i clinas eu ad di
lcoz dei / igr ftita caite posset facilz ipm
dilige qm intelle / cu igr caritas no qcedat
i patria 2m aplim immo magis pficiat
seqr q facilius sit bto dm dilige qm intelle
// Ad pmu dico q intelle qm ad pom ptinet
pt capi dupr uno mo p qstioe qd ho de obo
ad ipm vone qcrete z uo pom cu cum
ftitu // Alio mo p qcuqz actu qstio z sic
vniri no distigr qt intelle // alit pt
dici q i vniri e itellige no qdm i actu sed
i ftitu / mo frequt qtingit q aliqui p tardi
tate sui ingenii difficilius itelligut una
vitate qm in qsta trabit in eis ftitu for
cior / qm in aliis ex multis actibz // Ad
2m dico pmo q bto z no bto videri deu
aliude no impeto no est facilius deu di
lige qm intellige z eo // Dico 2o q poss
ymaginari tlis gradus dilcois q difficilius est
deu dilige qm agdu intel intelle // Di
co 3o q eet eo pt ymaginai aliq gradus
qstois qo difficilius est ipm itellige qm
agdu dilcois dilige // Dico 4o q sine
iuuamto spali no possit aia bta qstie
dm ita pfecte sit ftita visioe btifica
// Dico 5o q aidet cu visioe btifica / sine
spali adiutorio no sufficit ad firmitz cau
sandqz ita pfcz sicut e visio btifica
Dico 6o q aia do sibi pntato cu ...

gnali sufficeret forsitan, tñc aq visioz di
cc' pñe ƺtinq3 qitu cult' z vna dilcoz
dei ß 1ª visio z illa fruitio foret minq
pfite q̃ sit yste q̃ nunc h̃n² ab aq° bto
// Ex hijs ad form̃ neo a°c3 / ß suff^t q
isto innatamto q̃ito poss3 aq° gdu maior
dilcoes id diligẽ q̃ p̃mo id potat / p3
p exm̃ / si em̃ cu aq° modico lũie ego
suffi^c3 vide aq̃d obm̃ lic3 no ita pfte
no^c qq3 q̃ si lũine intedat² ego suffi^c3
id facilig vide / ß lũie pfiq // Secdo
q° e ista q̃ intelc9 memoria z volũtas
no sit adeq̃ut² in viatoc nec in beato
q̃ q̃um̃ intesio actu aq̃d diligi^le q̃gsit²
ad tn̄ intẽso actu id diligat ul d' illo me
morē² nc eē ego // pba² q° ad p̃ma
pte p̃mo sit manẽte eod actu q̃g̃tois
q° q̃gsit a pt viator no solu no dili
gẽ a ß odiẽ i² no sit ad eq̃u² / aut e
copi^a / q̃na p3 q2 no min9 e possibile q a
q̃gsita² aq° actu q̃g̃tois zeu ullo m° dili
ga² / ß odia3 q̃ q a q̃gsita² isto actu
q̃g̃tois z diliga² 1° actu dilcoes / ß vims
sioñ // Sc° pba² q2 viator diligit deu
sup oia no tñ q̃gsit dm̃ sup oia et
plur q̃g̃tio intedit² vbi amor imitti²
// tc̃um ad z^a3 pte p3 q2 btõ eq3 et
forsan eode actu q̃g̃tois q̃gsit petr̃
limd z petrs z tñ intesi actu pt dili
gẽ petr̃ q̃ limd i² no sit ad eq̃u² integ
voltas zc / aut p3 q2 si alio z alio ac^tu
q̃gsit limd z petr̃ pari roc ip° q̃b3 d'
q̃b3 alia creata ente ul possi cum
vtraq3 q̃gsitat z pqnt eu ratiõe ifinite
sint possibles de ipis q̃rt btõ q̃g̃tac infi
nitas q° vi² impole // Itl p3 ide aut
q° ad alia pte s. q no eq̃li dilcoe di
ligit limd z petrs / q2 pono q petrq sit
melior z p q̃nd mg̃s diligedq i² mag̃s
ul intẽsiõi dilcoe diligi² a bono tunq
dilcõ est pftissie ordiata, q̃na p3 q2
alo actq mag̃s intesq z minq intesq esset
eq3 intesi sit vinq aliq actq abillis
inealit' distictq // Contr^a q° z^a p^s
... ad p̃ma pte q2 si sic ...

se diligeret sor alid a se sit ... q̃gsiq ig²
q̃na p3 / q2 eq3 pfite pt alid q̃gsitẽ sic
se ig² z diligẽ p3 q̃na / si q° q̃b3 va
lid° a² q̃r q°3 z^a3 pte3 d' btõ sit eod
actu diligit btõ deu z creatũ3 ig² eq3
intẽse ig² eq3 pfite diligit creatũ3 sic d'
deu q̃r p^m i² z^a aut / p3 p p bom̃ z^e
pt' p dcte q°s / p^a q̃na p3 q2 alo id
actq simul q̃b3 mg̃s z minq intesq // z^a
q̃n p3 q2 intẽ° actq e eiq pfitio sic q
si est mg̃s intesq est mg̃s pfitq et si
minq intesq minq pfitq / i² si eq3 intesq
est eq3 pfitq // Cofirma² q2 id diligit
btõ z q̃nlz diliget intesiq dilcoe dif
ficilig auellar² ß q̃lz btõ difficilig
auellere² addr a dilcoe sui q̃ a dile
coe dei ig² actu intẽsi diligit se q̃a
deu / ß eu e q no intesiq diligsit
se q2 eode actu q̃gsit se z dm̃ i² zc
p̃ solonibz istoz p̃mitto tale distiuctoz
q2 aliq̃s diligẽ vna re plq q̃ aliaz
pt itelligi q̃druplr vno m° q2 vni desiderat
rat maiq bonu q̃ alri // Sc° m° q2 si
debẽt z poss3 eligẽ oporteret dimitte amo
re altiq illoz citiq dimitteret amore
altiq q̃ istiq // 3° m° q2 intẽsiori ac^tu
diligit illa re q̃ alia // 4° m° q2 i^c3
ftiuq amat q̃ alia ita q difficilig pos
set auelli ab amoc illiq q̃ istiq altiq
// hat distiuctoe p̃missa pona aliquas
ppões / q̃nlz btõ q̃tinq3 scit esse melio
re se mg̃s q̃ se diligit ipm̃ sic q illi
eide optat maiq bonu forte q̃ sibi
ipi // z^a q̃nlz btõ diligit mg̃s dm̃ q
seipm̃ infinite sic q deo optat maiq
bonu forlit q̃ sibi ul alri btõ // 3^a
q q̃nlz viator tet² isto m° diligẽ dm̃
mg̃s q̃ seipm̃ ifinite sicut z q̃lz btus
// 4^a no semp viator tet² ido mg̃s di
ligẽ ... meliore se q̃ seipm̃ ul
q ... fore mig bonu
... btõ diligit dm̃ ifinite plus
... mag pollet eligere

[illegible] amorem sui vel cuiuscumque alterius
quam dei // Secundo quod ad quod tenetur quilibet vi-
ator licet quandoque non semper faciat // Sequitur quod ni-
chil aliud a deo diligit beatus in tantum plus quam
seipsum // 8° quod viator non tenetur in tantum diligere
aliquid aliud a deo plus quam seipsum // 9° quod nullus
nec viator nec beatus diligit vel tenetur diligere
deum vel aliquid aliud plus quam seipsum sic quod fa-
cilius posset avelli a dilectione sui quam alterius
immo difficilius posset avelli a dilectione sui
quam cuiuscumque alterius // 10° non semper viator nec
habitu nec actu tenetur diligere deum vel melio-
re se actu intensiori quam seipsum vel aliud a
seipso licet esset tantum ad hoc tenetur // 11°
actu maioris intensionis potest aliquis magis diligi
aliquo praedictorum trium modorum quam aliud actu
maioris intensionis et econverso // 12° si eadem
dilectione diligat beatus deum et creaturam ipse
non diligit deum intensiori actu quam creaturam
in tantum eodem actu magis diligit deum quam
creaturam aliquo praedictorum trium modorum / Si vero
alio et alio actu tunc intensiori actu diligit
deum quam creaturam secus est de viatore // Ex his
ad primum argumentum concedo quod / quia non sequitur igitur
eque perfecte sicut videtur innuere argumentum / quia esto quod
Sor. diligeret aliud a se actu intensiori quam se
aliud posset se diligere perfectius aliquo trium aliorum
modorum // Ad 2m patet ex ultima conclusione praedictorum
// Ad confirmationem argumentum non est semper verum ut patet ex
praedictis de illis modis dilectionis // Ad argumentum principale
cum dicitur in 2° est vestigium trinitatis etc. patet quia illud
non est naturaliter sed quod [illegible] pertinet
ad perfectionem primae conclusionis // Ad 2m concedo quod in-
[illegible] / et cum probatur quod non paucitate [illegible]
patet quod sit [illegible] / et quid debet intelligi [illegible]
[illegible]

Utrum deus sit ab aliquo
producibilis et arguitur quod non quia aut
a deo / aut a non deo / non a non
deo quia tunc [illegible] productum fieret [illegible]
[illegible] in tali productione producens sit
producto perfectius [illegible] quod a deo [illegible] non esset
deus esset deus [illegible]

produceret seipsum nec 2m quia tunc esset prior se
ipso etc. // Ad oppositum deus ab aliquo generatur igitur
ab aliquo producitur igitur deus est producibilis ab
aliquo antecedens patet / sed antecedens probatur
deus pater generat deum filium igitur etc. / antecedens patet
pater qui est deus generat filium qui est deus igitur deus
pater generat deum filium / prima conclusio patet / quia dicitur
oppositum nullus deus generat deum igitur deus pater non
generat deum igitur nec filium deum // Confirmatur
primo quod dicitur in symbolo / deum de deo lumen
de lumine deum verum de deo vero // Quaestio ista
[illegible] / si deus generat deum
aut iste deus stat [illegible] aut [illegible] / non [illegible]
quia tunc haec esset vera [illegible] generat deum quod
est falsum ut patet [illegible] / nec [illegible] quia tunc
haec esset etiam vera deus generat deum [illegible]
supposito pro patre / ita posset ista concedi et esse
vera deus non generat deum // [illegible] supposito pro filio
vel spiritu sancto quod est falsum / quia tunc [illegible] vi-
[illegible] de eodem // 2° sic deus generat deum
vel igitur deum qui non est pater vel deum qui est
pater / non deum qui est pater quia tunc deus generaret
[illegible] filius / nec
deum qui non est pater / quia tunc deus esset deus
qui non esset pater quod est falsum / quia omnis deus
est pater // 3° sic aliquis deus non generat deum
et non est nisi unus deus igitur nullus deus generat
deum / minor patet / quia aliquis deus est pater et filius
et spiritus sanctus non generant deum / quia [illegible]
est pater non potest supponere nisi pro [illegible] et [illegible]
non generat deum deus pater non generat deum et
per consequens nullus deus generat deum // 4° deus generat
deum igitur deus generat [illegible] / quod est falsum
sicut iste terminus deus supponit pro essentia sicut pro
supposito // 5° quia sequitur pater generat filium
igitur pater distinguitur a filio [illegible]
quod [illegible] gignit seipsum / igitur [illegible]
sequitur deus generat deum igitur deus distinguitur a deo
quod est falsum et antecedens // [illegible] si deus
generat deum / aut voluntarie aut involuntarie
non voluntarie / quia tunc non [illegible] generaret [illegible]
quod filius posset non esse / tum quia si sic tunc
si vellet posset non generare filium nec involun-
tarie quia tunc invite aliquid faceret [illegible]

qcedes // Ad [illegible] ppolois q[illegible]
toꝝ e nondũ q nomen significatiuũ deu
qda st ẽẽlia qda ppolia / qda ppolia
qda qnia qda notonalia // Essẽcialia
st illa q sic supponit p ẽẽ· vl n̄· q si ẽẽ
r suppõm realit' distigu'ret' illa supponent
p ẽẽ· et nõ p suppto sic Gr̄· nome ẽẽ Gr̄·
nome deitas // Et ẽẽlia st illa q ex qm
vsu loqdi suppõnt p ẽẽ· vt ẽẽ· e / ristoꝝ
qda st sbstia qda adiectia vt q̄ilis // Itẽ
sbstia qda st mualia q nõ / noia ppolia
st illa q ex qm mõ loqdi sic supponit
p suppto / q si ab eo distigu' ẽẽ· ad huc
suppoñet p suppto et nõ p ẽẽ· / vl q suppõnt
p suppto vt suppositũ est / sic ista noia suppo
sitũ pat' filig prinitas // Noia qnia
st q ex qm vsu loqdi suppõnt p supposito
et ẽẽ· / et si suppõm distigu' ab ẽẽ· adhuc
supponet p vtiꝫ sic st ista noia res ens
// Ab ista tñ rẽa excipit' Gr̄· nom̄ deg
qd est nome que / qd aliq̄ rapit' ẽẽlit'
qñqꝫ ppolit' / et tñ si suppõm et ẽẽ· realit'
distig'· supponet p suppto / nõ p ẽẽ· // No
mia notonalia st illa q dicu' de vna
ppõ· vl saltẽ nõ de q̄libet et si illa dicẽ'
d creata supponent p q̄buſda actonibꝫ
ẽatuaꝝ sic st ista noia gñacõ actia spi
racio r̄c // Noia at ppolia st duplicia
qda st qnia sic ista / suppõm ppõ· / qda
st ppa et ia st duplia / qda absta q
qcreta / absta sic st ppetes ppoles p
soꝝ / qda qcreta sic st ista pat' et filig
r ista dici' dupl' qda sbstie qda adie
tiue / si rapiãu' sbstie p tuc est pro
ysdepta / sicut dido / ẽẽ· est pat' / si adie
tiue tc e pro sẽclis // Ex q̄ sucd' e q
qdã st v̄ba q dicu' d diuis sic sbstia
sicut est existit / qda adictiua et illa st
r triplici dr̃a qda st ppolia vl ẽẽlia
sic gñac' spidẽ / qdaꝫ ẽẽlia / sic crita'
plisica' / qda qnia sicut itelligit volt
creat et hmõ· // Ex simil' dio sici pt
d' prncpiis // Et hiis pmissis / pnt dal
[illegible] ppõs / p̄ e / oia noia ẽẽlia [illegible]

nõ mualia vl dicu' d [illegible] et quoꝫ
suppto in simli vt dido ẽẽ· est deitas pr
e deitas // Ex q ppo / noia ẽẽlia sbstia
mualia vl dicu' d ẽẽ· simĩ nõ d suppto
vt dido / ẽẽ· est trinitas // Ꝫ· noia ẽẽ
lia adictia dicu' d ẽẽ· / nõ d supposito
vt dido / ẽẽ e qmlis // Ex· oia hmõ
noia ẽẽlia cuiqucꝫ q dicõ exsistat
dicu' d noibꝫ quibꝫ / vt dido aliq̄ res
e trinitas / aliq̄ res est qmlis // q̄ noia
ppolia qnia dicu' d ẽẽ· / vt et d quoꝫ
suppto vt dido pat' est ppõ· / ẽẽ e ppõ·
// Sc̄õ noia ppolia ppa absta pnt
dici d ẽẽ· et suppto aliq̄o vt sic / pat' est
paternitas / ẽẽ est prinitas / tñ e q
nõ pnt pñi nisi ysdeptiue et nõ sẽclit'
// Septia / noia ppolia qcta ppa dicu'
d ẽẽ· et suppto aliq̄o qñ pnt' sbstie vt
dido ẽẽ· est pat' / sꝫ si p dicẽ' adictiue
vl sẽclit' tm̄ dicu' d vna ppõ· / et nõ
d ambg ppoñe // Octa noia notona
lia dicu' d ẽẽ· et aliq̄o suppto vl aliꝫ
ꝫ nõ d ambꝫ vt dido / ẽẽ· est gñacõ
actia / filig' pat' e gñacõ actia // Nona
oia v̄ba et adiectia q̄ sbstia et qnia
dicu' d ẽẽ· et q̄lꝫ suppto sic intellige
velle r̄c // Iõ· v̄ba adictia q̄ sbstia
ẽẽlia dicu' d ẽẽ· / et nõ d ppõ· aliq̄
vt sic ẽẽ qnua' nõ ppõ· // Ppi· v̄ba
ppolia adictia dicu' d ppõ· nõ d ẽẽ
nisi forsan cu aliq̄o addito q ita fat
nõ tenẽ adictiue vl ẽẽ· vt dido ẽẽ·
est res gñans // Ex hiis ad arm̄ pm̄
qcedo istã deg gñat deu sbo suppto
ppolit' et pto / tñ dici' q tuc eade
rone hec est qcedã / d's nõ gñat dm̄
// Dico q d' vtute smõis illa vt' qda
nõ tñ qcedi' ppt' simplices qui forsan
credent / q ista deg nõ gñat dm̄ va
let istã deg nõ gñat et Gr̄· nõ e vm̄
nisi [illegible] deg supplet ẽẽr / et tñ
[illegible] dicu' d eode dico q
[illegible]

[illegible] quia hic qui restringitur pro-
ficitur ambo stant personaliter non essentialiter et
tunc conceditur / ergo aliquis est deus qui non est pater
capiendo hic deus personaliter pro filio quaelibet / et eo
similiter quod non omnis deus est pater si hic
deus sumatur essentialiter vera est / si personaliter falsa
Secundo quaeritur deus est / qui non est pater et deus est qui
est pater igitur unus deus est et alius deus ergo
plures dii sunt // Ad istud dico quod hic
unus et alius possunt esse adiectiva et dico
et sic necessario prima conceditur / quia sic ponitur aliqua alie-
tas in deitate / vel possunt sumi substantive
sic una res est deus et alia res est deus
et sic capiendo hic res personaliter quaelibet prima
conceditur et necessario et ultima / sed sequitur igitur plures res sunt
deus // Ad tertium cum dicitur aliquis deus non generat
deum sumendo hic deus personaliter pro filio concedo / et
cum dicitur quod non nisi unicus deus concedo si
hic deus capiatur essentialiter et necessario conceditur in nullo
deus generat / quia iste terminus deus aliter capitur
in maiori et aliter in minori / et tamen quaeritur ul-
terius quod haec sit vera / aliquis deus non generat qui
deus est pater et filius et respondeo concedo capiendo
hic deus essentialiter non personaliter et ratio minor est
distinguenda ut patet // Ad quartum concedo primam
conceditur / quia quaedam est una copulativa deus generat
et deus generatur et necessario et ultima conceditur / quia quaedam
est una de copulato extremo ut ista deus generat
et generatur quae est falsa sive hic deus sumatur
essentialiter sive personaliter // Sed quaeritur deus est pater
et filius igitur est generans et genitus igitur deus generat
et generatur // Dico quod hic deus potest sumi personaliter
vel essentialiter // Et sic pro tanto sed pater et filius possunt ca-
pi vel substantive vel adiective // Cum autem
si deus capiatur personaliter consequenter capiatur
pro tanto concedo primam conceditur et necessario ambo / Si
vero capiatur hic deus essentialiter et pro tanto capiatur sub-
stantive concedo ambo et necessario conceditur quia si sumitur
pro tanto capiuntur solum adiective vel formaliter / si ut
hic deus capiatur essentialiter et pro tanto adiective concedo
conceditur et necessario ambo ut patet per dicta // Ad quintum
cum dicitur pater generat filium ergo distinguitur
a filio concedo conceditur sic [illegible]
[illegible]

ex [illegible] ut patet ambo oppo-
nentes aliquis quaerit / ubi quaeritur utrum sequitur deus ge-
nerat deum et hominem igitur deus distinguitur ab
illo / non tamen sequitur deus generat hominem ergo deus
distinguitur ab homine // Ad sextum dico quod pater generat
filium voluntate concomitante et naturaliter et voluntate complacentiae
ad id si vellet non generare vel posset non generare
concedo quaedam sed necessario ambo quia implicat con-
tradictionem quia natura ab aeterno voluit // Circa quartam quaestionem
ista deus est genitus de deo id est filius a patre
sive aliquis filius a patre solo / et non factus
nec creatus sed genitus filius est deus igitur
Contra quaeritur primo sic omne genitum habet esse
post non esse sed filius in divinis non est huiusmodi
igitur non est genitus consequentia patet / quia hoc est generari acci-
pere esse ab alio sive quod non habet esse et
per genus habent esse post non esse saltem natura minor
patet quia tunc non esset deus // Secundo sic hic fi-
lius est genitus hic filius est essentia igitur essentia est
genita / consequens falsum et non minor ergo antecedens / Item tertio
hic filius est genitus haec essentia non est ge-
nita igitur hic filius non est haec essentia // Item
quarto sic / Omnis filius in divinis est genitus nulla
essentia divina est genita igitur nulla et cetera // Septimo non
est idem patri esse genitum filius est idem patri
igitur filius non est genitus antecedens patet quia nullus pater
in divinis est genitus / quoddam idem patri est pater
igitur nihil idem patri est genitum / minor patet quia
filius est idem patri // Sexto tamen est una persona
divina igitur nulla persona divina est genita quod
patet sed probo ambo primo sic omne id quod est
deus / est pater / filius in divinis est deus ergo fi-
lius in divinis est pater // Secundo probatur idem ambo
in divinis deus est tres personae / sed omnis persona est
deus ergo omnis persona est tres personae // Tertio patet
idem ambo per Augustinum [illegible] ubi loquitur de
trinitate dicit / quod est trina et una / una propter uni-
tatem essentiae / trina propter tria nescio quod tria licet
possimus dicere tria sed propter patrem et filium et spiritum
sanctum / non tamen possumus proferre uno nomine quod tria
sunt non enim putandum sunt tres personae quia tunc
plures essent in divinis [illegible] cum concordat
Hugo in [illegible] ubi quaerit / cum
[illegible] dicitur pater et filius [illegible]

sit pro· una mag[nitudo] ... una bonitas cu[m] pro·
dicat 2m formam sit illa / et videtur quod lingua
nostra eloquium magna inopia laborat nec est
aliquod nomen quod possit convenienter videlicet cum quaeritur
quid tres sunt quod dicatur sunt tres personae // Pro solu-
tione istorum argumentorum pono propositiones / prima est quod aliquid
sit terminus qui taliter supponit quod quidquid affirmatur
pro eo dicta vel de aliquo primo sit vel de quolibet
de quo ille terminus vere potest affirmari et tamen
sit illi termino qui praecise supponit pro talibus / verbi gratia
quod est albus / quod quod est album est albus // 2a quod
aliquis sit terminus qui taliter supponit quod quod sit
pro eo dicta de uno vel affirmatur de quolibet de quo
iste terminus vere potest verificari sicut sit terminus qui
supponit pro essentia divina vel persona / verbi gratia non oportet
quod si essentia divina est pater quod quaelibet res quae
est essentia sit pater quia filius est ista eadem essentia
et tamen non est pater // 3a quod nullus syllogismus
regulariter praedicari de omni vel de nullo quando
est pluralis vel praedicatur de subiecto aliquo / sed tamen
dicitur de aliquo de quo non dicitur plurale / vel
licet plurale conveniat absolute / non tamen cuilibet
de quo dicitur vel secundum in syllogismo / patet quia hic reperitur
ad hoc quod syllogismus regulariter praedicari de omni vel
de nullo // 4a est quod praemissa fieri non regulariter
praedicari de omni vel de nullo // 5a quod si plures
conclusiones vel assumptiones una res esse tres res
diversas istas praemissas non concludere // 6a quod praedicatum
... est tres istas modos argumenti facere pa[ralogismos]
// Ex hiis ad argumenta // Ad primum / omne ge-
nitum et cetera nego // Ad probationem cum dicitur quod hoc
est generatum / dico quod hoc verum est quod quidquid
generatur accipit esse ab alio non oportet tamen quod acci-
piat esse prius non esse // Ubi autem pater posset
dici aliquo modo prior filio prius dicitur // Ad
2m nego consequentiam / et causa est quia licet filius sit
genitus / non tamen quaelibet res quae est filius
est genita / ideo non regulariter praedicari de omni
// Ad 3m similiter nego consequentiam / quia si valeret
deberet regulariter praedicari de nullo / modo non est
sic / quia oportet quod de quolibet vere negatur
genitus / quod de eodem negatur filius // Eo-
dem modo ad 4m et ad 5m / et ad sextum nega-
tionis // Ad probationem cum dicitur / omne id quod est
... pater ... id pro termino pro ...

fa... sit ita omnis persona quod ... deus est ...
// Alio modo potest teneri essentialiter tamen est verum et
tunc modus argumenti non valet / quia non regulariter praedicari
de omni vel de nullo / Si autem sumatur tantum
personaliter quod essentialiter tamen est aliquod falsa et applica-
ad ... probationem antecedentis // Et ad 3am dicendum
est quod hoc nomen persona potest capi duplex. Uno modo
prout tamen diffinitur a Boetio de duabus
naturis ubi dicit quod persona est rationalis naturae
substantia individua // Alio modo potest capi hoc no-
men persona tamen ... significari esse essentiae / et
sic loquitur Richardus de trinitate capitulo 10 / primo modo
dicitur de deo 2m substantiam sine essentiam et tamen in
singulari / 2o modo non / tamen dicitur in plurali propter pe-
nuriam nominum primo modo loquitur Augustinus et Magister
in locis praeallegatis // 3o quod essentia divina
non generat nec generatur / probatio / quia si generaret
filium distingueretur a filio quem generaret
et si generaretur a patre distingueretur a patre qui
eam generaret / quam probatur quia nulla res ge-
nerat se ipsam ut patet 2m Augustinum primo de trini-
tate primo // Ad idem est / decretalis extra de
summa trinitate et fide catholica capitulo Damnamus
ubi dicitur / Nos autem sacro approbante con-
cilio credimus et confitemur cum Petro Lombar-
do quod quaedam res est incomprehensibilis et ineffa-
bilis quae veraciter est pater et filius et spiritus sanctus simul
tres personae et singillatim quaelibet earundem et ideo
res non est generans neque genita neque procedens
sed est pater qui generat et filius qui generatur et spiritus
sanctus qui procedit // Et sic ... ista autem propo-
sitio / filius generatur ab aliquo ente ... ab aliquo
substantia vel ab aliquo actu / ... est ens sit
substantia vel actus ... actus est ibi nec substantia
nisi essentia divina igitur filius generatur ab essentia
igitur essentia divina generat // Ergo in deo est aliqua
relatio genita / quia relatio filii est filius
ut ait ... libro primo distinctione 33 igitur in deo est
aliqua entitas genita / quam patet a parte minoris
... a parte superius / et ultimum igitur est in aliquo
essentia genita cum omnibus entitatibus sit essentia // 3o
... genita ...

gnat [illegible] ee respetiue dicere ad pri(m)
q(uia) pat(er) est genitor ei(us) rei q(ue) ipse e(st) q(uia) ips(e)
e(st) s(ibi)/ ad 2m dicit aug(ustinus) nulla res se ip(s)am ge
neat/ sed h(oc) no(n) obstat/ q(uia) eod(em) m(od)o arg
ueretur q(uod) pat(er) no(n) g(e)n(er)at deu(m)/ q(uia) pat(er) sit d(eu)s
ipse de(us) seq(ui)t(ur) q(uod) p(otes)t esse genitor ip(s)i(us) d(e)i
// 3o q(uia) s(e)c(un)d(u)m h(oc) ee est fili(us) i(gitur) h(oc) ee
e(st) t(er)min(u)s p(ri)ncipi(um)/ (et) ult(er)i(us) i(gitur) h(oc) ee e(st) geni
ta q(uod) n(on) patet/ q(uia) o(mn)i(um) ista(rum) p(ro)p(ositi)o(nu)m s(ubiectu)m
est ide(m) (et) p(redica)ta (con)t(ra)ria// Sec(un)do s(ic)/ fili(us) e(st)
s(apienti)a genita i(gitur) ee di(vi)na g(e)n(er)at(ur)/ a(n)t(ecedens) p(atet)
p(er) Rich(ardum) 6o de t(ri)n(itate) ca(pitulo) 12/ ubi d(icit) q(uod) n(ih)il
aliud e(st) p(ro)p(ri)o filij q(uam) s(apienti)a genita s(ed) m(u)lti
m(od)o t(em)p(or)ib(us) n(ost)ris surrex(er)u(n)t q(ui) no(n) audet
h(oc) dic(er)e/ q(uin) i(m)mo q(uo)d m(u)lto p(er)iculosi(us) e(st) g(ra)t(ia)
s(an)c(t)o(rum) p(at)rum auct(oritat)e citat attestac(i)o(n)es p(at)r(um)
na(tu)r(arum) tradic(i)o(nu)m audet negare (et) mod(is)
o(mn)ib(us) conat(ur) refelle(re)/ q(uod) s(apienti)a gig(n)at s(apienti)a(m)
vel sapia sapiam vel p(er)ialit(er) negat id
q(uo)d o(mn)es affirmat s(an)c(t)i/ ad id q(uo)d ip(s)i dicu(n)t
auct(oritat)e(m) i(n)ue(n)ire no(n) p(osu)nt asserere auct(oritat)es
no(n) dicu(n)t plures s(ed) s(altem) una(m) q(ue) neget
s(apienti)am gig(n)ere s(apienti)am/ (con)t(r)a ad h(oc) q(uod) dic(unt)
auct(oritat)es m(u)ltas (et) ip(s)i adduc(u)nt loq(u)i
d(e) (con)t(r)a(r)io/ (et) addit Rich(ardus) q(uod) i(n) more go
lie gladiu(m) quo vigla(n)t(er) defe(n)ntes
ad (con)t(r)a(r)ium g(ladi)o p(ro)ced(u)nt (con)t(r)a quo ipse d(icit)
clar(e) h(oc) esse (con)ced(en)da(m) s(apienti)a gig(n)at s(apienti)a(m)
// Ad p(r)imu(m) dico q(uod) h(oc) nome(n) s(apienti)a
p(otes)t capi dup(licite)r. Uno m(od)o q(uod) sit nome(n) ee
le (et) sic no(n) est (con)ced(en)du(m) q(uod) i(n) di(vi)nis sint
tres s(apienti)e// Alio m(od)o p(otes)t capi p(ro) noi(n)e
q(ua)n(tum) ita q(uod) t(antu)m valeat s(apienti)a q(ua)n(tu)m res
q(ue) no(n) est acti(v)us (et) sic est (con)ced(en)du(m) q(uod) i(n)
di(vi)nis esset tres s(apienti)e i(d est) tres res qua(rum)
nulla est acti(v)us// Ad 3m (con)cedo q(uod)
nome(n) s(apienti)a p(ri)mo m(od)o n(ecessari)a e(st) q(uia) q(uo)d p(ri)ma
f(ilius) filius g(e)n(er)at(ur) ab a(li)q(u)o e(ss)e(n)tie/ s(ed) vel a s(apienti)a
vel actiue/ q(uia) 2m aug(ustinus) 7o de t(ri)n(itate) ca(pitulo)
7o licet ista (con)t(ra)rie(tate)s ista di(vi)n(itat)o sit sub
s(ub)s(tanti)a i(n) in s(u)b(stanti)a no(n) t(ame)n ista di(vi)n(itat)e tu(n)c i(n) deo
q(uia) tu(n)c dicit(ur) filius g(e)n(er)at(ur) ab a(li)q(u)o e(ss)e(n)tie
l(ice)t e(ss)e(n)tie no(n) supp(onit) [illegible]
[illegible]
[illegible]

ee s(apienti)a/ (con)cedo a(utem) q(uod) nome(n) 2o m(od)o (con)ce
denda est p(ri)ma q(uia)/ (et) n(ecessari)a est alia q(uia)
a(rgumen)ti q(uia) seq(ui)t(ur) fili(us) g(e)n(er)at(ur) ab a(li)qua re (et)
no(n) e(st) ibi alia res ab a(n)i(m)a a(n)i(m)o(rum) vel (con)si
m(i)l(e) (con)si(mi)li (et) g(e)n(er)at(ur) ab a(n)i(m)a a(n)i(m)o vel (con)si(mi)li
// Ad 2m (con)cedo q(uod) i(n) di(vi)nis e(st) a(li)q(u)a rel(ati)o
(et) a(li)q(u)a e(ss)e(n)tia genita/ (et) nego q(uo)d/ i(gitur)
a(li)q(u)a ee est genita licet e(ss)e(n)tia genita
sit ee/ (et) r(ati)o e(st) q(uia) licet h(oc) p(ro)p(r)ia ge
n(er)a(n)s (et) genit(u)m p(osu)nt p(ro) d(e) noi(bu)s q(ui)b(us)
cui(us) s(un)t e(ss)e(n)tia res (et) t(er)mi(n)us/ (et) e(tiam) s(ecundu)m no
m(in)e p(ro)p(ri)o/ no(m)i(n)e d(e) noi(n)e (con)cr(et)i s(ed) adi(ecti)
to ut sunt de(u)m (et) (con)s(ub)s(tant)iale p(ro)ne(re) g(rati)o
Ad 3m n(ecessari)o p(ri)ma q(uia) q(uia) manet n(o)n
ee e(st) genita/ s(ed) h(oc) genita e(st) adiectiu(m)
d(e) h(oc) ee (et) capit(ur) adiectiue/ s(ed) i(n) (con)t(ra)rie capi(tur)
s(ub)s(tanti)ue/ t(un)c dicit(ur) n(ih)il genitu(m) est ee// Ad
4m (con)cedo i(m)ma(n)e(n)te (et) nego i(m)ma(n)e(n)te/ (et) t(un)c
d(icitu)r q(uod) eod(em) m(od)o argueret(ur) q(uod) p(at)r no(n) g(e)n(er)at
d(eu)m/ dico q(uod) no(n) (est) simile/ dico q(uod) iste
t(er)mi(n)us ee s(em)p(er) stat (con)c(re)te/ iste a(utem) t(er)mi(n)us
de(us) m(od)o stat p(ro)p(ri)o// Ad s(e)c(un)dum t(un)c
d(icitu)r q(uod) t(un)c pat(er) sit ide(m) de(us) s(ecundu)m q(uod) p(otes)t
esse genitor ei(us) rei q(ue) ipse est/ n(ecessari)o q(uo)d
q(uia) lic(et) pat(er) sit ide(m) i(n) d(e)itate cu(m) filio no(n)
t(ame)n est ide(m) de(us) sup(p)o(si)to isto t(er)mi(n)o de(us) p(ro)p(r)io
sit// Ad 3m dico q(uod) h(oc) t(er)mi(n)us p(ri)n(cipium) stat
p(otes)t adiectiue (et) t(un)c p(ri)ma q(uia) est n(ecessari)a (et) 2a
(con)ced(en)da vel s(ub)s(tanti)ue vel i(n)dep(enden)te (et) t(un)c e(contra)
Ad s(e)c(un)d(u)m (con)cedo q(uod) no(m)i(n)e s(apienti)a p(ro) noi(n)e (con)c(re)ti
a(n)i(m)a est n(ecessari)a/ (et) d(icitu)r ad Rich(ardum) q(uod) m(a)g(ist)r(o)
p(otes)t vti(tur)/ (con)cedo a(utem) h(oc) noi(n)e s(apienti)a p(ro) noi(n)e
q(uia) p(otes)t e(ss)e (con)ced(en)du(m) ut ait Rich(ardus) (et) sic p(atet)
q(uod) ipse (et) m(a)g(iste)r s(un)t i(n) eq(ui)voco d(e) h(oc) noi(n)e
s(apienti)a/ q(uo)s a(utem) ip(s)o(rum) p(ro)p(ri)us loq(ui)t(ur) (con)cedo q(uod) m(a)g(iste)r
q(uia) m(a)g(iste)r ex i(n)stitutione d(icit) q(uod) nom(en) s(apienti)a
so(n)e(t) n(on) n(ecessari)o q(uod) nom(en) supp(on)i(t)// 4m q(ue)o est
ista q(uod) di(vi)na ee no(n) sp(ir)at n(ec) sp(ir)at(ur)
p(ro)bat(ur) q(uia) no(n) g(e)n(er)at n(ec) g(e)n(er)at(ur) ut p(ro)bat
m(a)g(iste)r d(e) s(ententia) 1o ca(pitulo) 2o/ i(gitur) q(uia) p(atet) q(uia) ide(m) ead(em)
est r(ati)o vtrobiq(ue)// Cont(r)a q(uo)d arguit(ur) sic ee
di(vi)na g(e)n(er)at (et) g(e)n(er)at(ur) i(gitur) sp(ir)at/ a(n)t(ecedens) p(ro)b(atu)r
p(ri)mo s(ic)/ ee contrahit(ur) i(gitur) p(ro)duc(it)ur a(n)t(ecedens) p(atet) p(er)
Aug(ustinum) 14 de t(ri)n(itate) c(apitulo) 28 ee [illegible]

generatio activa qua patet quia generans et generatio
relationes et non originis igitur idem sicut produ-
cere et produci, etc. quia si sunt aliqua duo corre-
lativa et unum eorum unius sit unum et idem eius
alterius et reliquum reliqui. Sed producens et productum
excepta una et generatio et generari excepto una
ex altera parte sunt termini eiusdem producens et gene-
rans sunt idem igitur productum et generatum // Tertio esse
est filius patris sed est generata, antecedens patet per quia quodlibet
quod filius patris est esse. igitur est generata per illo
quam quod sequitur esse est filius patris igitur pro-
est pater esse, sicut sequitur in aliis terminis sortes est
filius platonis igitur plato est pater sortis et ultra igitur
plato est prior sorte et ultra igitur esse generatur a patre
// 3o filiatio generatur sicut prius esse divina
est filiatio ita erit generatur [illegible] generatur. 4o sicut
in divinis omne generatum generans filium est esse
igitur tunc esse generat filium ab ultra ad exclusionem
de terminis suppositis // Quarto quod arguitur per fidem autem
de processione spiritus sancti contra 7o spiritum sanctum non esse
de deitate patris [illegible] relatione filii sed spiritus sanctus est
de deitate patris et non nisi per spirationem sed deitas
spiratur sed esse // Secundo iste propositiones conceduntur sapientia
est de sapientia lumen de lumine sed eadem ratione
debet concedi esse est de esse // Ad primum concedo
quam sed negatur antecedens ad probationem cum dicitur esse
communicatur sed producitur concedo antecedens negatur quam
et cum probatur primo quia communicari et communicare sunt
relationes oppositae et non sunt nisi relationes originis
Dico primo quod non opponuntur relative licet oppo-
sito modo significantur opponi // Dico 2o quod non sunt
relationes originis ita quod communicari sit originari
et communicare sit originare sed ideo licet esse
communicatur non tamen originatur nec producitur // Dico
3o quod non semper quidquid producit communicat licet
e converso sit verum [illegible]
et cum dicitur si sunt duo relationes etc. [illegible]
impossibile nisi actu utroque existente per actu
[illegible] si sit unum [illegible] sit idem etc. igitur
[illegible] idem et tunc [illegible] deitatem si [illegible]
idem vel eadem propter [illegible] sicut non est in
proposito quia aliquid producens non est communicans
et e contra non [illegible] quod producens [illegible] quod com-
municat nec e contra licet tunc in proposito prius patris
producit filium [illegible] esse [illegible] filio [illegible]

tamen esse divina est filius patris [illegible]
Dico quod primum antecedens potest concedi sine [illegible] sicut non
valet quia ubi adiectivum ratione negationis antecedens et
cum probatur quia, dico quod non probatur nisi cum
terminus in antecedente stat adiective et non [illegible]
// Ad 3m dicendum est quod licet esse est generans sub-
stantive [illegible] in termino notionali quia [illegible] esse [illegible]
sit generans parva quod unum est [illegible] non sequitur
quod ipsa generet quia ad sequitur ad antecedens quod non
sequitur ad quod [illegible] quod et ipsa distinguitur [illegible]
// Ad 4m nego quod sumendo primum [illegible] adiective
[illegible] substantive [illegible] quia in antecedente ly ge-
nerans generans capitur substantive et in [illegible] capitur
adiective et isti modi [illegible]
[illegible] // Ad 5m dico primo quod dicere spiritum
sanctum esse de deitate sicut quod deitas spirat ipsum
similiter est contra fidem // Dico 2o quod dicere spiritum
sanctum esse de deitate sicut quod deitas sit [illegible]
vel eius [illegible] est // Dico 3o dicere spiritum
sanctum non esse de relatione patris sicut quod prin-
cipium est idem quod [illegible] quod est princi-
pium [illegible] sicut pater vel ergo // Dico 4o quod
dicere spiritum sanctum non esse de deitate patris [illegible]
[illegible] a patre et filio per actionem spira-
tionis [illegible] intelligi-
[illegible] // Ad 6m dico quod isti termini
sapientia lumen et [illegible] sunt nomina essentialia et
supponant pro esse et non [illegible] non est concedendum
quod sapientia sit de sapientia et lumen de lumine quia
[illegible] doctores [illegible] nominibus
[illegible] vel notionalibus igitur [illegible]
[illegible] concedunt sed [illegible] dicitur sapientia ge-
nita vel lumen genitum quod esse [illegible]
[illegible] nomina sapientia lumen et [illegible] nomina
[illegible] et ideo [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

pro 9º Aug 9 de trin c. 4. 26 [illegible]
filio sic amet spm scm sicut dicit Mgr
lib. p. dis. 32. c. 1. 19. pat et filius et spc
scs [illegible] qua pz p modū arti dñi
Aug 9 in 9 trin c. 9 dicit q si pater
sapet sapia genita tunc pat esset sapia
genita qd e impoile sicut arz in pposito
// Ergo sic / si sic tunc spc scs pcessione qua-
li q pcedit ad [illegible] nos pcedet a
pre et filio qui pbat esse spm et tunc ca
de roe filius pcedet a spu sco [illegible]
sioe [illegible] talis pcessio sit opacio
totius trinitatis et ita filius mitti a spu
sco quod e gt [illegible] spc sco
c. vni dicit / q filius no e datus a spu
sco et etiam q spc scs no mittit filium
// 3º sic / tunc spiracio cpetet pri et filio
eqlit cu sint eqles in omibz sic pbat
Aug 9 a d trin qui spm / et spiracio co
petit filio [illegible] prez [illegible]
[illegible] spirare [illegible] cpetit pri q filio
// 4º tunc pat sufficit spiraret spm [illegible]
pat [illegible] sicut [illegible] spiracio filij sup
fluit et frustra [illegible] plura ubi pau
ca sufficiunt p phm // 5º tunc esset eq
[illegible] spc scs pcedit a pre ut no eet
[illegible] sic tunc pat [illegible]
[illegible] esset ipoile
si no / q spm scm pcede [illegible]
[illegible] pcedit [illegible] sic dt [illegible] 9 p
cess [illegible] e [illegible] pcre
dit a pre // Ergo tunc [illegible] etiam grecos
esse [illegible] tamen tenat q spc scs no p
cedit a filio et tn [illegible] fideles [illegible]
[illegible] e vm [illegible] [illegible] Jo dam
[illegible] suarum ca [illegible] dicit s. s. no ex
filio [illegible] spm filij noiamus // Ad pimu [illegible]
e [illegible] ipse tamquam amor et dilco pris et fi
lii pcedit et [illegible] p spm scm / alio mo p
[illegible] e catus [illegible] dilco // 2º
[illegible] e q prez [illegible] spm
scm [illegible] amor [illegible] nexus
[illegible]
filius [illegible]

amor mutuus pris
et filij sive sit amor summ eelicit sive
pdolit // Dico 2º q pat et filius diligunt
se spu sco q est amor a nexus utriusqz
no tn diligunt se spu sco formalit sic q pr
et filius sint pr scs sicut amor quo se dili
gunt // Dico 3º q pat et filius diligunt
se formalit dilcoe que sicut ista e esse-
ntia / dilco e pr et filius et spc scs /
Et dico 4º q pr est sapiens sapia
genita i. gnat filium q est sapia pris
vn d s. t. [illegible] Aug 9 / filius e ars dei
omnipotentis plen om racionum viventium
tium i q. dd nouit omnia q fecit p
ipm // 7º dico q pr no est sapiens sa
pia genita formalit et sic pr esse sapia
genita [illegible] Aug 9 vn d trin. cao
9º ubi allegat arm // Dico viº q si
pr et filius diligent se spu sco formalit
tunc pr et filius esset spc scs et si pat esset
sapiens sapia genita formalit esset sapia
genita / [illegible] si pat et filius diligat se spu
sco i. spirent spm scm q e nexus et amor
[illegible] ab utrisqz no [illegible] q pat et filius sit
spc scs / similit si pat sit sapiens sapia
genita i. gnet filium q est sapia qua
nouit oia q pat / no seqr q pr sit
ista sapia genita // Ad 2m pimo scedum
est q aliquo aliis mittere pt intelligi dupl
uno mº quia ut qm [illegible] pate [illegible]
volunte mittentis mitti sive ille sit [illegible]
[illegible] sive no [illegible]
filius mitti no solum a pre [illegible]
a spu sco / [illegible] pate [illegible]
volunte [illegible] ille mitti [illegible] pat
si [illegible] possit missus a filio [illegible]
[illegible] sic frequenter [illegible] mittit
ab alio no solum [illegible] volunte [illegible]
mittentis [illegible] missus no [illegible] d
mittentis [illegible] ego mitti a [illegible]
no a spu sco [illegible] pr [illegible] mitti
ab aliquo // Ergo sicud e q missio [illegible]
dinis e dupl [illegible] spc mitti
spc scs in columbe spe ut [illegible]

Et filius in spe[cie] humana quedam est invisi[bilis]
qua spiritus illabitur mentibus fidelium // Ex quo
pono propositiones / prima est filius potest mitti visibi[liter]
vel invisibiliter non missio patris nec spiritus sancti lo-
quendo de missione proprie // 2a. Spiritus sanctus potest mit-
ti ad missione patris et filio loquendo de missione
eodem modo // 3a. nunquam effective pater potest efficere sic
spiritu sancto nec econverso // 4a. filius non potest visibili[ter]
nec invisibiliter mitti loquendo de missione qua vide[tur]
non missio patris vel filio // Secundo proprie loquendo
pater non potest mitti nec a se nec ab alio
filius a patre non a se nec a spiritu sancto s[ed] s[equitur] quod
nec a se sed a patre et filio // Ad primum argumentum
dico quod filius humanatus dicitur filium non mitti
a spiritu sancto loquendo de missione proprie et non quantum
Ad 2m concedo quod spiratio equaliter competit patri
et filio et generatio competit filio proprie sed tamen
concedo quod pater producit et filius est a patre quod
sit deus spirans et cum dicitur proprie quod unum
quodcumque etc. / dico quod intelligitur de ea relatione
distincta equaliter eumquamodo non sit pater et filius
// Ad 3m concedo quod pater sufficienter spirat nec
tamen potest spirare nisi filius spiret et econverso quamvis
igitur filius supersint / Ad aucto[ritatem] philosophi primo
phisicorum dico quod philosophus loquitur de pluribus pluribus
modo pater et filius non sunt plura plura sed unum
principium spirans spiritum sanctum et per hoc dico quod pater
est ea / et filius est quare pater et filius spiret s[ed]
capiendo causam large pater agit ad hoc non
sequitur quod pater habeat aliquam causam // Alio modo potest
quod sit aliqua talis vera quanta costa s[ed]
procedit a patre et una alia tamen ante
ante ipsius et per hoc dico quod aliqua est talis pu-
ra s[ed] s[equitur] procedit a patre quia pater est deus spi-
rans et per hoc intelligitur humanatus // Si dicitur
in talis est vera tunc ante est ea quare vel
igitur aliquid determinatur per ante quod est ea quare
sit est sicut de nominatur pergens neque quamvis sed
sufficit quod dicitur apte vel appropriatum vel temporis vel
denotatur aliquid etc. // Ad secundum dicitur aliquid
quod etiam grecorum non tenet quia nunc quia eo
filio generali lugdunensi plurimos innumeros
assunt ut interrogatio nobiscum in isto articulo
ut dicit Glossa super Matthei super id cum quod
sed eciam erraverunt et fuerunt heretici ut dicit
[illegible] et non dicit [illegible]

dedit optimates suos fuit hereticus // Secundo
quod pater et filius sunt unum principium spirans s[ed] s[equitur]
extra de summa trinitate et fide katholica capitulo
fideli in vi° decretalium ubi dicitur quod spiritus
sanctus eternaliter a patre et filio non tamquam ex
duobus principiis sed tamquam ex uno principio ex du-
abus spirationibus sed una spiratione procedit
et sunt illius tali dicitur / nos a patre approba-
tate concilio dampnamus et reprobamus omnes
qui reprobare presumpserint eternaliter spiritum s[anctum] a patre
et filio procedere sive etiam temeratio ausu
asserere quod spiritus sanctus a patre et filio tamquam ex
duobus principiis et non tamquam ab uno procedit
// Contra istam conclusionem arguitur primo sic quia aliquid unum
principium unitate eorum et notionali tamen sine
proprietate / non eorum / quia sicut unum esse generat nec
generatur ita unum esse spirat vel spiratur / nec
proprietate vel notionali quia pater et filius non
sunt aliqua proprietas una spirans nec aliqua una spi-
rans notione quantum patri et filio / quia quod non est
nihil quod est duarum personarum generat per hoc nec
quod duarum personarum spirat // 2° sic / si sic
spiritus sanctus procedit a patre et filio in quantum unum
et non in quantum distincti quamvis sicut est in pluribus quando
probatur prius quia spiritus sanctus ut procedit ab eis
est quantum caritas sive amor amborum / sed
quamvis caritas et amor est maxime duo unitas
ut sunt / quia caritas non est adesse sed adal-
terum igitur etc. // 3° sic igitur una esset
relatio eadem sit alia relatio in patre quia priori-
tas nec in filio quia filiatio quod est in
pole // 4° si sic tunc una esset spiratio
patris et filii et s[ic] sic 2m deberet sed relatio
proprie sunt ipse proprie ut probatur Augustinus libro primo
dist. 33 // Item nunc spiratio est pater et filius
et per quod aliquid relativa est pater et filius igitur ali-
qua proprietas est pater et filius quod non est quod fide
// Ad primum dico propositionis prima est pater et filius
non sunt aliqua esse vel aliqua proprietas spirans spiritum
sanctum cum sint due persone et esse non spirat
ut spiratur [illegible] // 2a pater et filius
sunt [illegible] spiritum sanctum non in duo
spiratio[nes] [illegible] pater et filius [illegible]
[illegible] una [illegible]

spiratos sunt una entitas spirans, una vis spi-
rativa. Cum spiratio activa est patris et filii, cum
illa entitas est spiratio activa alia ab con-
ditione aliqua cum entitas est spiratio activa
vel spirans qua non est pater sive filius et aliqua quo
est filius sive pater, et aliqua qua non est pater et filius,
vel sive pater et filius omnis entitas spirativa est pater
vel filius. // Secundo non nota est quod non sit
persona et ecce aliquando tunc est quod est persona et non persone
sunt spiratas passiva sicut generatio passiva et aliquando
quod non est persona vel persone sunt spiratio activa
// Ad argumentum dicas quod unitas notionalis non tamen
persone tamen dicitur quod una est nota spirans quibus
pater et filio et necessario quia unum spirans est plures
persone et plures persone sunt spirantes et non
generantes neque genite. // Ad secundum dico quod per
ratio precedit aperte et sic in quantum sunt unum
principium, quia in quantum sunt in una vi spirativa
sicut tamen sunt dicit glossa vero Iohannis super de-
cretale damnamus Spiritum Sanctum in quantum sunt duo
vel supposita, vel in quantum sunt duo supposita
vel due persone et quod probat argumentum, ideo spi-
rant non ut duo. Si hii duo sunt magis
quam non tamen consequentia procedenda, si hii duo
sunt notionales sive consimiliter persone ita quod sit
neutrum simul quia sic est propositio falsa. // Ad tertium
procedendo et illud utrumque ad illud dicitur quod si pa-
ternitas et filiatio sunt una relatio, igitur paterni-
tas est filiatio, licet non sequitur sicut non sequitur
una relatio ad entitatem est pater et filius et
spiritus sanctus igitur deus igitur unum est alius. // Ad
quartum dico quod aliquando res relativa est pater et filius
quia licet ista res relativa que est unum
principium spirans sit pater et filius sicut et
ista res et filius sunt tres persone et persone utpo-
te pater sit una res et filius una res, pater
sit ista res una tamen persona est pater et filius
// Si dicatur quod quare sunt res relative et
tres persone una et una persona quod est filius et pater necessario
quia una res una est due res et quod
// Ad argumentum principale dico quod deus est producibilis
... abs... tamen dicitur ... ab
... deo ... non ...
... eo producit ... [illegible]

... deus solus deus sit omnino
immutabilis, arguitur quod non deus potest
aliter se habere nunc, quod probatur igitur
est mutabilis, quia patet ex primo
physicorum et 3°. Antecedens probatur, quia deus non cre-
ans fit creans, et deus non dominus fit dominus et
potest deus multis aliis modis aliter se habere.
Oppositum patet per magistrum. // Respondeo premitto
unam distinctionem quod aliquando potest mutari intelligi
dupliciter, uno modo proprie, alio modo per aliud.
// Proprie dicitur id mutari quod est realiter id
quod mutatur sicut homo cum infirmatur vel moletur
vel movetur. Per aliud dicitur aliquid mutari
cum aliquid sibi unitum non essentialiter nec per con-
sequens formalis neque actualis vel materia ab per
intrinsecus proprie mutatur et sic dicebatur deus
mutari ad mutationem humanitatis. // Proprie autem
dicitur mutari dupliciter, uno modo essentialiter
per naturam productorum vel corruptorum, alio modo accidentaliter
et quod dupliciter, uno modo per receptionem vel depe-
ditionem alicuius nove realitatis sive entitatis
sicut per augmentationem sive diminutionem vel alterationem
// Alio modo per acquisitionem vel deperditionem loci
vel situs per motum localem. Ista distinctione
premissa pono quod plura et ista. Solus
deus est omnino immutabilis, et deus non ce-
ad esse vel ego probatur, per singula quod dicti-
o vi. di. quod sola secunda ut cetera quod deus est
immutabilis est cum proprie maxime et vis-
sime competit esse quod cum mutatur non servat
ipsum esse et quod mutari potest est si non
mutetur patet quod servat non esse. Ideo quod
... non tamen non mutatur unum est omnino
mutari non potest verissime dicitur esse ... ista
... et filii et sic et ... ut
aut ... Solus deus habet immortalitatem
// Secundo arguo ... sit solus deus est naturalis
esse id non potest non esse, antecedens patet quia nullus
aliquid adeo est necesse esse tamen quod licet aliquid
adeo sunt contingentes talem ut patet
... quia non est eidem nunc nunc
esse sed ei non esse nunc esse nunc aliquid
esse cum ipsum seu prius eo unum ...

quod facere possit ipsum esse et ipsum non esse ...
id non quia deus quod probatur esse deus // Contra
tamen quod arguo primo sic deus potest non esse igitur deus
est mutabilis consequentia est tenet quia non esse quia non est
sed probo antecedens / quia posito quod deus non crearet sic est
possibile ista est vera deus non creat igitur deus cre-
ans potest non esse / et ultra deus creans potest non
esse igitur deus potest non esse // Secundo sic / arguo quod
potest desinere esse potest muniri isto modo predicto
deus est semper igitur bene probatur sic / deus creans
potest desinere esse igitur deus creans potest desinere
esse igitur deus potest desinere esse / probatur antecedens ponatur
quod deus modo non creet sed immediate ante hoc
creavit tunc sic / omne quod fuit et modo non est
desinit esse / sed deus creans fuit et modo
non est igitur deus creans desinit esse igitur deus cre-
ans potest desinere esse // Pro solutione primum pono
aliquas suppositiones ex quibus inferam aliquas propositiones
// prima suppositio est ista omnis propositio negativa in qua
sunt plures termini apte significativi quorum unus amplia-
tur per alium ... competentem est plures sibi plu-
res causas ... ut sic ista homo albus non
est // Secundo modo negativa est in qua ponuntur plures
termini est vera vel homo non est vel quia
... homo sit non tamen est albus ... homo
non est igitur homo albus non est / ... homo
... albus non est igitur homo albus non est / Se-
cundo est negativa in qua ponuntur plures termini termines
apte significativi // Secunda propositio est aliqua propositio in qua
ponuntur termines termini plures apte significativi vel a
parte ... plures causas ... sic ista
in qua ponuntur ... ampliatum vel pro aliquo quod
ampliat ... ubi / ubique sic hic ...
album est quia ... non est igitur ... album non
est // Tertia aliqua est propositio affirmativa in qua ponuntur ...
quod non habet plures causas ... ut ista in qua
ponuntur ... ampliativum vel equales ubique
... album depingitur non enim ...
non est albus / igitur ... albus non depi-
gitur / nec ... album depingitur ...
est album nec ... homo invisibilis potest non esse
igitur homo invisibilis non est / nec ... homo non est
nec potest esse invisibilis / igitur homo invisibilis non potest

... eiusdem causis ... est igitur ...
potest esse ... non est igitur potest non esse // ...
propositio ... possibili ... aliquam ... in esse esse
possibile ... ubi sit ... propria ... vel appel-
let ... sed non ... album
potest esse ... igitur ... est possibilis ...
illo ... supponebat // Secunda ...
propositio ... negativa ... in esse possibile
// Ex istis ... propositiones aliquas ad propositum / prima
est / hec est possibilis sive deus creet sive non
creet deus creans non est ut patet per ... re-
lativa est possibilis quia omnis propositio vera est possibilis / ...
posito quod deus creet / hec ... deus creans
non est / et non est ... quia ... ap-
posita esset impossibilis / igitur deus creans est igitur est
contingens ... potest esse vera igitur est possibilis
// Secundo quia ... contingentem ... est possibilis
sic ista ... non ... sive ...
sive non / sed deus creans est deus / et deus non
est ... contingentes sive deus creet sive non
creet / igitur ... est possibilis // Secunda propositio est ... / hec
quia est bona deus creans non est igitur deus creans
potest non esse / ista patet per ... suppositionem / quia ...
propositio ... in esse ... una ... possibili // Tertia propositio
quod hec est possibilis sive deus creet sive non
deus creans potest non esse / patet / quia ... ex una
quod est possibilis sive deus creet / sive non / quia
patet / quia ex possibili ... impossibile // Quarta propositio
quod hec est ... / deus creante deus creans potest non
esse / patet quia ... quod est creans hec
est ... creans potest non esse igitur // ... deus crean-
te hec est vera ... hic deus creans
non est igitur hec est vera hic deus creans potest non esse
// Solo concedo primam propositionem et nego ... quia
quia ad istam deus creans non est ... ista quod ...
nullus deus sit creans quod est ... deo creante ...
non ... / hic homo non est ... igitur
homo non est ita ... in proposito // ... est ista
deo non creante hec est vera / deus creans potest non
esse patet quia ... deus creans non est igitur deus cre-
ans potest ... ut patet per secundam propositionem / et deo non
creante ... / ... sic ut

aq° q̄ n° pt n° pt / pt no seq² dicut ip̄i chi
mera pt no esse z cū n° chimera q̄ est nec
n° chimera q̄ pt esse pt no esse s̄ h° non
valz q̄ p̄ y^az suppoz supi⁹ pōitū se². chi
mera q̄ ē / no est i². chimera q̄ ē pt no ee
aūs ē vēr q̄ vl chimera q̄ ē vl chimera
q̄ no ē p̄^a ē f^a. ig². z^a. ē v̄a / sil̄r̄ ē ppōito
ds no creare conc̄do istā ds qui ē c̄ans
pt no ee / s̄ ne° a̧ ds est c̄ans q̄ pt
no esse // Et io ad a^m conc̄do q̄nz p̄^a
p̄te s̄ no p̄ alia / qm d². qui pt esse deus
c̄ans pt no esse // Sc̄a. ppō ē ista q̄ q̄na
no vz ds creas pt no esse i². ds pt no
ee q̄ p̄^a p̄s ē po^lis z^a impo^lis // Ex
h̄is ad a^m conc̄do q̄nā p̄ma z ne°
aūs z c̄n p̄ba² q̄ ds c̄ans pt no ee
ig². ds pt no ee / pz q̄ aūs ē conc̄d
ds no c̄ante / s̄ deo c̄ante ē neganda
q̄na at nūq̄ ē v̄a // p̄pōe z^i pono
ppōes p̄^a ē ds c̄are no pt incipe esse
n° d̄sine ee / pz q̄ seq² q̄ s̄ic es̄ po^r
ds incip^t esse vl ds d̄sinit esse q̄nt ē f^m
i². f^tas q̄t̄ p̄ba² q̄ p̄sit po^lis pōt²
q̄ no sit v̄a / ds c̄ans incip^t ee tūc
p̄bo h̄ōc ee f^m sit / nūq ds incip^t esse
ds c̄ans ē de⁹ i². ds c̄ans no incipit
esse / eodē m° d̄ alia p̄te / Sc̄^a. ppō ē ista
ds pt incipe ee c̄ans z ds pt d̄sine
esse c̄ans pz / q̄ v̄tz istaz ē po^lis ds
incip^t esse c̄ans z ds d̄sinit esse c̄ans /
3^a. ds no pt incipe esse a^q̄ n° desine
ee a^q̄ pz p̄ expō^tes // q̄ n^l pt incipe
esse ds n° d̄sine esse ds z io c̄ans no
pt incipe esse ds n° d̄sine esse ds // 7^a.
Ex duabz ppōibz q̄ꝫ vna ē d̄ p̄nti aff̄
matiā z alia d̄ p̄tito cū h° q̄ ē i mete
i tēīs absol^t apte s̄bū al p̄noīe d̄ m°
p̄tito seq² ppō incq̄ d̄ eodē tēīo p̄t²
h° q̄d est d̄sinit esse / s̄ h° no ē p̄ vbi
vbi tūc pt q̄ntūc // Sc̄a. vna ppōe
aff̄ia d̄ p̄nti z ne^a [illegible] q̄
ē in mete [illegible]
d̄ incipio a p̄te [illegible]
[illegible]

[illegible] vbi [illegible] q̄ntū // ad a^m ne²
h̄oc z q̄n d° q̄ ds c̄ans pt d̄sine esse
ne² / z q̄n p̄ba² s̄ic q̄d sunt ne² q̄na
q̄ ē ibi falla figue dictōis mutādo
q̄nd i q̄le // z^a. q° ē ista / solus ds est
p̄ se i mūibil̄ d̄ loco ad locū ul d̄ situ
ad sitū / p̄ba² sic / solus ds est q̄ no pt
esse i loco n° circūsp̄^ue n° diffini^ue ig²
solus ds ē i mūibilis localit̄ / aūs pz
q̄libz ēm aliud a dō / ul est s̄ba ul ac
ndēs / s̄ s̄ba ul cor^ea / z i^a ē in loco
vl pt esse circūsp̄^ue / q̄ ibi assig² z^m
locū p̄n^m me^m finis ante z retro
dextrorsū z sinistrorsū sursū z deorsū
Sp̄c at c̄atq ē in loco diffi^ue q̄ ali
cubi ē p̄ns z alibi no i veni² / sola
ig². ee. diuīa ē q̄ n°. i loco m°. ali
q° m°. n° diffini^ue n° dc̄ia ac finita
sic sp̄t / n° diuisibilis suscepta sic corp⁹
// Cont^a. q°z a° p̄mo sic / q̄ pt esse
alicubi vbi no ē / m°. ul pt moui lo
calit^r / s̄ ds ē h̄mōi ig². h̄oc pz / q̄
pt c̄are nouū locū vbi no est i² z°
// Sc̄° sic a^q̄ aliud a dō ē ul pt esse
vbiq̄z ig². a^d. a dō est i mū^l z m lo
cū q̄na pz / q̄ q̄ q̄ mū² d̄ loco ad
locū a^q̄ locū dimittit z a^q̄ acquirit
vl a^q̄ acquirit no dimittēdo aliū / aūs
p̄bo q̄^m ad p̄ma p̄te sic / no m⁹ ē h̄u
maitas q̄iūcta deit^ti q̄ aīūs s̄bo s̄
pt ē aīūs vniū s̄bo q̄d aīūs ē vbiq̄z
ē s̄bm ei⁹ ig² z h̄uanitas vbiq̄z ē s̄bm
ei⁹ ig² z h̄uanitas vbiq̄z est ds z p̄
q̄ns vbiq̄z / q̄^m ad alia p̄te pz q̄ ds
ide cor⁹ ponit no sit in tot locis q̄in
i plurībz ig² vbiq̄z // ad p̄mū ne² h̄oc
z dico p̄mo q̄ id q̄d ē vbi p̄us no erat
no p̄ ponēz ei⁹ in loco nouo s̄ p̄
ponēz loci vl sitq in illo no mo². lo².
licet q̄nqz mutet locū sic. v²s h̄ic
ignis / no mo². loca^t. / s̄ q̄nqz mu
tat locū // Dico z° q̄ s̄ a^q̄ esset vbi
p̄us no fuisset p̄ ponēz loci in illo et
[illegible] locū q̄ dimittet

mutare localiter uel mutare locum dico 3° q
si aliquid e quod est ubi prius non fuit p positionem
eius in loco uel mutat locum sed non oz q
moueatur localiter sed talis mutatio est falsa // Di
co 4° q id quod est ubi prius non fuit p pu
tatem eius in loco si ponatur ibi successiue mu
tat locum et mouetur localiter / modo potentia 2° modo deus
potest esse ubi prius non fuit et tamen non oz q mu
tetur // Aliter dicunt aliqui ut dicit boetius / unde
dicunt q deus e non solum intra ambitum celi
sed etiam e extra celum et ubicumque potest esse ad
ubi distans non e nisi deus // Ad 2m modo
primam partem aut sic q aliquid ad aliud sit ubique
et necessario etiam quandoque sed dico aliquando / q positio
q aliquid aliud esset ubique ad quem mutari
possit / tamen q possit non esse ubique / tamen q
possit esse ubi non e p positionem eius in loco et
sic probatur quia q quod quod mutatur etc. concedo
autem q non probat nisi si esset ubique non
mutaretur sed non probat quod esset mutabile ad pro
bandum autem cum dicitur / non immensum e quantum
tas etc. concedat id ad boetius actus id
necessario primo dico q actus potest esse saltem p
potentiam dei ubi subiectum eius non est et ergo similiter
non oz q ubicumque sit anima q ibi sit uo
luntas uel intellectus et similiter anima tota e quanta
manu sit forma et tamen non ubicumque est
anima ibi e manus / unde in proposito ubicumque
quantitatem admitte separatam necessario quandoque / non
plus q sequitur manus dextera est separata ab anima
// 3° 4° e ista deus e immobilis spiritualiter sic
intelligendo sic intelligit augustinus libro 8° super
genesim capitulo 29 ubi dicit q tempora motu
e p affectus communi / unde deus non mouetur
p appetitum i affectum ut potest muniri sic mu
tantur anime uel angeli uel possunt p mu
tari / probatur ista 4° p augustinum ubi prius
et allegat aug. dicit primi deus affectione
munitur non potest q p prophetam aut malachiae
3° Ego deus et non mutor / et de
ipso dicit Iacobi p° capitulo q non e transmutatio
etc. // Confirmatur p augustinum 7° de trinitate capitulo
3° Solus deus sine ulla mutatione muta
[illegible] creatura sine ullo tali motu [illegible]

//ad

lia [illegible] mutuei [illegible] potest dis[illegible]
oz // Contra 4° 3° arguitur potest deus potest fieri amicus
eius ante non fuit amicus ut ego et non
esset aliquid mutatio nisi in affectione dei ergo etc.
deus mutabilis et in affectu et isto spiritualiter quia
e non p augustinum auctoritatem sed argumentum pz quo ad
primam partem q existens in peccato mortali et p quod
inimicus dei potest penitere et sic amicus dei / et
existens in gratia potest peccare / quantum ad aliam partem
pz idem argumentum p° / q capio aliquid amicum dei
continue aliquid actum proprium [illegible] ut delectationis
de illecebra q ex sola nimia et mora
tetis partibus ambobus stat peccatum mortale
et p se necessario ille in uniformi dispositione et ambobus
partibus usque ad istas aliquo delectatus spiritualiter
p mortali tunc deus qui primo erat amicus
istius factus e inimicus ut non amicus / uel 3° pu
mutatione uel tamen aliquid / non sine / q non potest
sic transitus de 3° inimico sine aliqua mutatione igitur
sic e tamen aliqua mutatione et non in actu seu
sine dispositione ut in homine 1° ut ponitur igitur
i affectione dei // 2° probatur eadem p argumentum q
pono q deus modo sit propinquum det preceptum
alicui etc. solis occasionem det electam ut
ille tamen precipitur uelit differre ad quem illius
precepti executionem q diu potest sine culpa et p
maneat uniformiter omnino in tali uolunta
usque diu prius solis occasum modo sic usque post
occasum ipse erit amicus dei et prius usque pe
niteat non erit amicus eius / ut non mu
tatione ut in proposito ut in affectione ut ponitur igitur
i affectione dei // Pro solutionibus istarum 3° et omnium
sunt duo p notanda / p° q doctores intelligunt
p transitum de contrario in contrarium / non tamen intelligunt
q primo unum contrarium sit unum et prius modo aliud
q dato q unum contrarium esset ad quem ad inimicum
corporis possit esse transitus talis / non sic intelli
gunt q quod prius sit e q p aliud uel significatur
sic significatur p contradictionem uel sic significatur sic esse
et prius modo sic est sic significatur p aliud uel significatur
sic esse [illegible] transitus de contradictorio in contradictorium
[illegible] transitus sic
[illegible] formale
[illegible]

g⁹ ut qne pss̄ ptale feny si illa g.
qst ꝑ poz pmo est rpq no est ut qndo
poz pmo e albz ut qn poz pmo e pisius
qnqz at sit tlis tusitq no p muaz tlis
rei s; p muaz vna altiq dainq ut qn
poz e pmo eiqde spei cu ploc rpq no
pcozꝑpraz plome / ut qn pmo poz albz
simil est ploni ul eqlis rpq no pcozꝑoz
albedins in plone / ut p dimu ul p
angm oz plois / ut qn poz psise distat a
ploc p duos pedes rpq no / qpt motu
locale plome / qnqz ub sit tlis tusitq
p poꝫ tusitu actuale tpis / utpote / ut qn
poz p⁹ no tn vivit qm plo vivit / et
pq labi tpt qnqz a tpt qplea sit
poz duozp anozp sit tu // qnqz pt ee
p poꝫ tusitu polez tpis 2m 1⁰ qm
posuit tpt esse motu celi tr celu p pom
dei qcsset / adhuc ptusitu tpis pole
poss ee tlis tusitq / Ego tq̄ adarm
nc⁰ quaz pma / ad pbom eiq nc⁰ pma
pte ant / r ad pbom pma dico q dei
statutu q⁰ deq posuit tpm rc pceuden-
te i delectacoe morosa d' elecebra p
ctu tpt 2 mnale sussi uniciuqz ad abi
cie dn tqmq d'ordinatz suffit ad q̄ut ic
fiat no amiq q ante fuat amiq / qz
no expedit pe d' illecebra inf limites
tpis pfiniti ita q tusitq tpis sibi poz
dinati ad cu aliis petis pu neglig
r qps⁹ mepcacoe / ut tqmq sufficiunt ad tpt
r ita est i isto cau d' suffite execucoez
pcepti ult limite tpis pfinitu // Dico
tn q tusitu tale no facit tusitq tpis
tpt pz ad ctm / qnqz sit tusitq ulla mu
tacoe fcd / s; qz alq muto esse debet in
alio pct si debet ab alq fre r no fac
pt in ist casibz / qz in pmo cau talis
debet delectaq dimic tpt muri alqn
pmiet mortat / In cau 2⁰ tlis debet p
ceptu exequi / r io pt tlis [illegible] fl sine
qnqz q sit [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] qntacoqz mu
tacio / ad ar alq tqnqmai acide no pt
poss // Sy⁰ rac sit incpl incpl q deq
e pt acide do / s; q q est in do secdr
ide e deq iq incpl tale pt acide do
// Cont q⁰z ar pmo sit alqd acns dicit
d' do qd pt no dici d' do r qnct pbi tpat
igit qua no est fcoz pt pz qz dt qqt
q qda sit q ex tpe de do dicit cioz co
venit rc ne m acns / ut cantor domiq
refugiu no pt cantq ul dnatq // Sy⁰
sit / deq e ping motor / alq iqt moz libe
a'nalit / no libe pbo / qz rc poss ame
mole mote sit vellet qd est c̄ pbo
qz pono q sint duo mobilia eqlia poia
r incipiat simul moti sup spacia eqlia
tpt vnu a r aliud b. r volo q deus
moat a r b. pistu modu q a ptusi
rit vna pte pprie ppoile sui spacij
qn b. ptussiuit duas d' suo spacio r
sic a duas b. x⁰z tpt dimeps b. sup
suo spacio pprie duplo plcs q a d'a
ubiqz spaciu fuit ptusitu rc qro utru
a pus ptingit ad tmm sui spacij q b.
ut tardiq ut simul no pt dici q tardiq
qz capio istas i q⁰ b ptusiuit spaciu
suu tc si a no ptussiuit i instati tm
spaciu g⁰ b. ptusiit solu plcs finitas
pz / qz ptusio sep usqz ad tmm spacij
b. ptusiit duplo plucs som q a tpt
excurti q⁰ i duplo pprie / amc at ab
aliquo excessum pprie in duplo pprie e
finitu / i ptes ptusite p a ciunt solu
finite / ex quo seq / q omb ptes spacij
ipiq b. ciunt finite tpt qinuum no ctt
simile i infinitu qd est qt aple in⁰
phis r p⁰ d' celo r i aliis plribz locis
// Nc pt dici q a prq ptingat ad tmm
q b. qz tuc a ptusiet plucs ptes in
alq mesura q b. qd est qt suppom / si
dicat q a r b. simul ptingut ad tmm
// q qz i inctr an id istas mq⁰ vin e
a ptussimisse totu spaciu suu b. ptusi
cat duplo plcs ptes illius ordinis

quam a quia prius quam instans ultimum
instans quo velocius d. b. pertransierat duplo
plures partes quam a. igitur in medietate cum d. b. per-
transierat plures partes quam a in duplo et
per consequens cum ista dicat esse usque ad ultimum
instans b. citius erat perventum ad terminum
quam a. igitur falsum. quod deus non possit movere duo
mobilia simul et per consequens non est primus motor
liber sed naturaliter. contra tamen non semper movet
tertium contra fidem primo in philosophia deus causat
tertium contingentia. falsum quod non semper tenetur ponere
movendi quia patet quod si ante tenetur ponere
et movet naturaliter et non fuisset impeditum
post movisse et semper non tenetur ponere sed tunc
in incepit movere falsum quod aliquid ad veniet
sibi de novo et per consequens fuit mutatum accidentaliter
quod est contra communem // Ad primum dico
quod actus capitur multipliciter / Uno modo pro for-
maliter inherente et sic non est in deo nec
abstractive ut ex tempore // Alio modo pro modo se
habendi accidentaliter sicut dicimus quod mediatas
accidit isti ut paupertas non quod aliqua en-
titas in se sibi accidat sed quia sic se habet
et similiter modo loquendi concedunt doctores
multa deo accidere ex tempore / ut quod homo est non
sine sui mutatione // 3o modo capitur actus
pro terminus possibili accidentaliter et sic intelligunt magistri
multa accidere deo puta quod sit creator quod
sit dominus etc. // Ad 2m dico quod deus est
primus motor et libere movens et sic potest mo-
vere quotcumque mobilia vel quotcumque mobilia
// Ad impugnationem dico quod ad impossibile casum
quod deus sic moveat a et b. ut ponitur in casu
Dico breviter quod iste propositiones dicuntur quarum
extrema pro illo // prima est quod sint ali-
qua duo mobilia ut possunt esse simul incipiunt
moveri sed a et b citato motu unum prece-
dat aliud sed b. precedat a et tamen simul
pertinget ad terminos equalium spatiorum
// 8a quod in medio instanti in quo b. primo
pervenit ad terminum est verum quod in medietate cum
d. instans b. tenuit pertransire infinitas par-
tes proportionales sui spatii // 3a quod in eodem
instanti esse verum quod in medietate cum b pertrans-
[illegible] partes finitas et non infinitas

quod quam b in eodem instanti incipiet moveri
super spatium suum motu reflexo et esset
verum b. nullam partem proportionalem pertransisse et in medietate
pertransibit partes proportionales infinitas istius
ordinis // 5a quod in casu posito concedendum est quod
b. equa velocitate movebatur per totum spatium
suum sicut tamen b in toto tempore sicut a per unum
// Sexta quod in omni parte temporis in quo sunt primo
instans et ultimum instans b. velocius mo-
vebatur quam a. sed in omni parte illius temporis terminata
ad d. a velocius movebatur in duplo quam b. quia
plures pertransibat de spatio in equali tempore //
Septima est / quod a et b in toto tempore move-
bantur equa velocitate ~~nulla tamen parte temporis mo-
vebantur equa velocitate in eo tempore sit e totum
illud tempus~~ // Octava est quod durante motu semper
a et b per aliquid temporis movebantur in equali
velocitate et tamen movebatur equa velocitate in
e tempore sit e totum illud tempus // Nona quod
semper durante motu erat verum quod a move-
batur equa velocitate cum b. in e. tempore in illa
et in aliqua parte est e temporis a movebatur ve-
locius quam b. movebatur in illa / et in aliqua parte
e temporis a movebatur tardius quam b. mo-
vebatur in illa // 10a propositio quod in c. instanti
a et b. incipiunt moveri equa velocitate et tamen
b. incipit moveri in qualibet parte temporis inchoata
a c. velocius quam a incipiat in eadem et
multe propositiones tales possunt isti extra casum dato
ex quibus patet ad argumentum quod sit deus // Tertia
quod est ista / deus passus fuit pater est mu-
tabilis quolibet peccatorum mutatorum utpote in natura
assumpta non in esse propria / sed prima minor patet
quia deus est mortuus // De 2a patet quia ascen-
dit ad celos descendit ad inferos // de 3a
quia afficiebatur nunc ad unum nunc ad aliud
per mutationem diversarum affectionum // de 4a patet / quia
erat esuriens et quia crescebat ad perfectam quantitatem
igitur quolibet peccatorum mutatorum mutabatur deus in
assumpta humanitate ista quod nolo magister de-
ducere nunc quia magister spectat ad 3m // Sexto
et ultimo [illegible] deus sit aliter se habere nunc
[illegible] non esse [illegible]

eat ista q3 primo sit [illegible] sci por. alit
se [illegible] nunc q̄ prius sciendo q̄d prius
no sciuit vel volēdo q̄d p9 nolebat vel
cāndo q̄d p9 no cāuit vel mutare ig̃
si deus alit se h3 nunc q̄ prius vi3 q̄
ve mutatur // 3° nichil ē quo sine p
q̄ deus se posset alit hre nunc q̄ prius
q̄m sit d̄ nouo dns vel cātor ig̃ no alr
se h3 q̄ prius qua p3 q2 nisi sit ex q̄ quod
n̄a cā ē qr̄ rē / si n̄a cā ē no h3 se
alit rē / sed ans pbo q2 qro q̄ non
deus ipe nec cāta aq̄ q2 si creatu
aq̄ eēt cā alicui modi dīni q̄d no vi3
qcedēs // ad primu qcedēs est ans ⁊ nc°
quādz r̄ca est q2 sci por. sciendo alit se
h3 q̄ prius q2 h3 vna sciēz q̄ no hūit
prius sililr volēdo alit se hret nunc
q̄ p9 q2 hret vna noua volicōz q̄
no hūit prius n̄r que est res dista
ab illa q̄ hūit prius sililr cāndo d̄ no
uo motū3 localz vel sillr alta3 in
cāndo ālq ⁊ id ve mu3 s3 non sic
d̄ d̄o io no valz q̄ua // pptoc z° ē
sciedū p° q̄ re alit se hre nunc q̄
p9 ē q̄m tusit d̄ q̄o in q̄o mo sicut
exposito / hoc at gtinet p3 q̄uq3 mod
primo p d̄na mu3 sin ⁊ hc̄ duplicit
quāz p pductōz vel d̄stinctōz alicui
rei in ipa vel q̄d est ipa / quāz p mo
tu locale sm pductōe vel d̄stīcōe alicui
entis // 2° hc̄ gtinet p3 no p pductōz
vel d̄stīcōz ipi9 vel alicui ipa s3 alicui
alti9 q̄ n̄r est ipa n̄r ipa // 3° hoc
gtinget p3 p motu locale alti9 non
sin ipi9 // 4° ppt pnacōz alicui d̄bit
ī eē // 7° ppt tusitu tpis p̄ole ⁊ bre
uit9 q̄t mod p3 s1 tusitū d̄ q̄dc° in
q̄dc° tot mod p3 se res alit hre
q̄ prius // hoc pmisso pano ppōes āgs
p9 q̄ ē ista / aq̄ creatū p3 eē sciut
alti ⁊ p9 q̄ no plus illi nlla entitate
corrupta vel pducta ī ipa s3 q̄m ⁊ alia
// 2° cātū p3 agi [illegible]

sit por ad sm [illegible] n̄ re pducta vel corp̄ta
in por. s3 in alia / ⁊ eo2 mouet de loco
ad locu a° mote // 3° res quāq3 p3 eē
in āq° loco ī q° quāq3 no eēt eē inpoz
anorp / q̄ quāq3 no eēt tot ana3 sede
q̄ quāq3 no sedebat eē ī d̄uita vel calida
rcā q̄ quāq3 se sit no hebat ⁊ n̄a res
eēt cāta d̄ nouo vel d̄stīcta n̄r rpata
n̄r in alia re vide p ex° // 4° hr̄ sequi3
ex ista nlle relōes sit res dist° aqlib3
abso vel alis° n̄r aq̄ sunt n̄a a prīa
nctib3 // 7· q̄ quāq3 res alit se hret
nunc q̄ p9 ⁊ no p corrupōz vel pductōz
sm ipi9 vel alicui in ipa n̄r p motu
locale / similr quāuq3 alit se hreat
nunc q̄ prius l̄ ipse no mu3 // ad arm
tu d̄2 nichil quo vs dico primo q̄ q̄
deus est cātor / q̄ quāq3 no eēt cātor n̄a
res ē q̄ no sit deus vel cāta ista pducta
p q̄ deus sit cātor d̄ nouo n̄r cātio mea
n̄r aq̄ entitas // Dico 2° q̄ deus ē q°
ipe ē cātor q2 ipe met eēt cāndz
⁊ no req̄r q̄ sit se hūit q̄dnd
cāuit cātaz // Dico 3° q̄ cāta est
q̄ deus est cātor / q2 nisi pone3 cāta
deus no eēt cātor / n̄r req̄r ppt h̄c q̄ cā
tua sit rcā alicui mod dīni // Dico 4°
q̄ lic3 ipi9 cātur sit aq̄ rcā no tn̄ est
rcā alia a d̄o q̄re deus est sit cātor
vel dns n̄r d̄s ipe q̄m est rcā p q̄ est
cātor est rcā sm n̄r alicui altius en
tis in hoc nisi creature pducte pri°
// Dico quarto q̄ est aliqua propacōe
ex q̄ tam ex causali inferenti ista deus
ē cātor vt poēt sic d̄o deus ē cātor q2 pduc
alq̄ d̄ nichilo // ad arm phile p3 q̄ ncā
ē qua nisi alit se hreat p pam vel des
tructōz sm vel alicui ī ipo vel p motu lo
cale sit at d̄s no se hr alit nunc
q̄ p9 lic3 quāq3 alit se hrat q̄ p9 ⁊c

Verit3 lic3 deus eō āgo sit
q̄pamlis / ctz p9 q̄ eēt / q2 si
no / maxie vide3 q̄ hr̄ eēt
ī pfco s3 hr no obstat ig̃
plia3 hoz q2 dac īsfom

arguit in dante im[illegible] [illegible] [illegible]
nidz e dacpibi psitoz igr no argt in
for a'q' i psitoz igr pt deo gpete // ad
om qz esse pte eele aliq e dist de
pede ꝯ impsitoz argt go do no pt co
pete tu° pma go est ista dd non
pt esse pom pse aliq fore nalis p'
qz vl fore pbalis vl fore anulis / no
pmu qz tc eodeo ifor 1a fict vnio
vm pe ipque eo esse pse vnu sit
una entitas a'q' entitis pe vna fact
meoz deo / qz in homib / anie tota
e maiq sua pte / n' 2m pfore aude
talis / qz tc in dd poss esse ppe atus
i deq p adnetu i recessu illiq mu
tacoz tuiq om est pbatu // 2a go e
ista dd no pt esse aliq pe pbi for
celis ul aarlis / pba' pt qlz opaco
fore pli pbalis queit a'qlit gpoto
qd no est for 1a 2qlz opaco fore
anulis queit a'qui pse pbo illiq
fore qd no est ista for pz opacio
diuia vllo mo gpete pt aliciu
q no sit deq 1 re / aoz pz qz tag°
ste queit homi idilige ipi dalis
opaonibz anie q e eiq for pbalis
Simili disgregac vl vide queint
pse pbo albems qd tn no est ipa
albedo / hoz pba' qz tc fuct pole
q a'q qd no esse dd creass mudu
igubnact iguact filiu ispiracet
s.s. q sit absurda qua pz qz ille
sit opoed dei i ille gpetut a'au
qd no est deq si deq poss esse for
Nec valz si dic' q dd esse cu vare
for cu aliis forus / qz tlis diuistas
maxie no pone' in hc q no depe
det asua ma° sic mlte fore faciut
pz ete n' aia int°va depedet cu p
diniaz pom poss manie pne pbo
vt pz in morte nali i tn aia sit
est for q est pb celis home gpons
vocor ene for i pcieus pbo ut // 3
q e ista / deq pt no esse a'q q sit
forlis qstio cause intellectual ne
pba' deq no pt supple vice ce forlis
i agedo p modu forme 1 no pt esse
itllas ie aiab e q mxa tle' 2qua
pba' qz a'qa aia vl n' intellectual
treata no pt ce int°va nisi a'q' res
iforet ead n°az re vero itlliony
pso sit no plq pt deq face q aia res itlli
gat i ulla intellas informet eam q possit
face q corpq sit albu i ulla albedo infor-
met illud / pz 2m implicat gdiaoz 1 l no°z
pz qz no est maioz ro d' vno q de alio
n' valet si dicat q no est simile d' albe-
dine i intec° qz deq est intec° tuiqlz q
p a'q intec°ez ecitra poss intelligi / no sit
deq e albedo ul nigredo hc no valz qz
ita dicitz q deq e entitas qua / e vita
qua / i qdaz actq i io no pt ce entitas
tuiqlz entis i vita tuiqlz viuetis i actq
tuiqlz ane qd in' impole // 4a go deq no
pt ce a'q q sit forlis volico anie
volis pba' si sic i no nigs vna voli°
vl demq q alia vl aliq si' q deq pos
set esse odiu dei i volico dimitoia i q
possit esse p°ximi odiu q ania sit absur-
da 2qua pz sat // Si dicat q no valet
qua qz deq no est volico aie illiq nisi
illa q do placuit i io deq potit esse aie
illi volico bo i no volico mala hc non
valz qz q rone gdiaoz implicat q velit
a'q male i no pacq volicoz q est deq
ita gdiaoz implicat q velit bne i no p
a'q volicoz q est deq / si de' vnu i no
reliqu hc est pue volutaru // Eg° qz
si sit si' q cade volico esse volico duoz
gdiuoloz simul i pel qd inde' esse gce'i
qua pz / qz velit deq for dapnari i hc
for nesciat i sic sit pole q deq sit volico
sorti p°' in esse tc for volet no dapi
[illegible] // 5 go est istu dd
[illegible] [illegible] beatitudo sorti
[illegible] possit esse

[illegible] sapiencia sapiencio facilis que no [illegible]
[illegible] q̃ bto poss̃ scientias suc bti mus
z p q̃ms poss̃ q̃ee decepcio / pz q̃na / q̃z scien
tas 1a ẽ ps btimus / z 2a q̃na pbaz q̃z se
por indicamt q̃ clt bto ppetuo z no clt pt
igr dispicebar z aus ẽst pole l3 q̃us est
pole igr q̃t pole q̃ iudicium suu fuit q̃ead
erroz // dex 9o ẽ ista d3 no pt q̃ee pc
deuiq q̃porti ps integlioz d3 no pt deuiq
pse q̃porti ps cclis 1 n integlis / q̃na
pz q̃z tm videz repugite dca vnud pt ad
aus pbaz put pa q̃z nc ma nc for p
duas q̃os // 3o deq ẽ infinitq 1 nullq
pt q̃ee ps / pz q̃na ppsim 5o phiz q̃ isi
niud no pt q̃ee ps q̃z cu to m pt maiq
z psfoq sua pte i finito pt cc ad maiq
z psfiq // q̃m ad 2m arg po pt / po q̃t p
ma q̃oz / no plq repugt do q̃ee pse sbm
deuiq for q̃ no pt deq q̃ cc suppo m ali
cuiq nc q̃ no pt deq vt viz / s3 2m sibi
no repugt vt pz in 3o q̃z deq e suppo m
q̃uamt // 3o nã acti a pt pse i do 1 deq
pse ẽ sbm deuiq actiut / 1 pt cc pse
sbm deuiq for sbalis que patet s3 p
baz aus assiupm q̃z in do est tacco actia
dcm nlla actia // q̃ 2az arz pmltis
auctes pmo auctz lino sup 3m cam
celest iciarchie pte 3. vbi in extuctoe
dt q̃ deitas ẽ cc q̃om vtq vnifi
tatud q̃sitia secie m / z sapia sapientio
/ 3o q̃toz 20 d aia q̃nito 7o dt q̃ sd
sbile diuiz i forin z iaz sit cus intelli
gile oz diuidi i silia q̃sis duobz s in
do simile nc cu q̃ simile for z q̃m
to ie intrte alte psiciuz pse inbitez
z sapiut se pt pma q̃ liba ẽ ali trat
ua / It iz inctc q̃z dicat quod intelle
oms pt pma q̃ponitz expo z actu
no ẽ alq ca sinisi q̃z sriez inforat
insiore pma a nlla ifortz // q̃ q̃oz 3az
azz pt / pmo na itellig lis pt eiudez
sic suma q̃ngeria z infinita dite / et
aia q d3 nomt z no [illegible] tata
[illegible] z aoz pz [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] ad vna pete q̃z
alit q̃z nm pt sate q̃ aia xpi deus
res indicatut / q̃na pz sic ita q̃ vr asse
ciat q̃ isti no parabut q̃ac nob d mosta
z id sisficac possun z deq no pt sac de
no ẽata pp aia assetit q̃h p illa igz
possimuq sic q̃ creatur / Itz q̃m ada az
pte ad q̃ na intellectual pt sic aia
q do q̃sinita ditz / pz d aia x p ch q̃m
lio 3o s3 q̃cius p intcoz ẽata / q̃z ia so
ret q̃fuite pfuo i p simul q̃ret intcos
infinitas // 3o pt cuilz q̃d p ad additu
pt q̃ee albu q̃z albedo pt talit vni
q̃ p iaz clt albud / z plit q̃dz vnu q̃d
p ad addim natu est sic q̃dz sep le
p q̃pl3 ssaoz pt sic z plit pno az ange
licu pt intc q̃ q̃uang itellige si sibi de
bite vnirz igz no viz q̃dcu q̃h intci
q̃uano ca anglico poss talit se vnire
non a in ẽata q̃ p illa vtruq3 q̃ sicet
// Dicez forte q̃ no ẽ sile q̃incinde
q̃ ois albedo alti albe m silis est z m
spem no sic omis intco ouid alti intc al
z psusc ẽate intaie / nc forte dicez q̃
intco no ẽ nata alti a se esse intco
u insorcet ipm / d3 a aiaz no pt isorc
// pmu no solut q̃z 1d q̃d est colol p
additu q̃z calor eode p vnim tar q̃
i colorabz / tm no omis calores sut
eiqde rois / igz duisitas spca no impe
dit // 2m etc no solut q̃z albdo no
pt deitez insorre z talit vnic pt q̃
sic xpt q̃uamtc sibi vnitu dicz ẽo
zppt aiaz sibi vnitu dicz aiata / ita ppt
albene sibi vnitu dicz alba / q̃o silit
no appz q̃ intcq nr pt intq z q̃ ppt
intcoz sibi addita q̃ poss intclc p
intcoz intata sibi alq vnitu / q̃tez
q̃ cc diuia rpntat aia suffime z
ipa ẽ intuiua ul q̃ee pt z ita pus
intci cato sut alq splido alia q̃ rava
forlit q̃ sicet / q̃na pz q̃z ia 2m angq
chems se ipam pse nouit q̃s ẽ pus
sibi / q̃ gez q̃z aia xo fuit voluo
ẽata voles i z aus pz q̃z phs vi

pt ꝛ no alit q̄ ipi ꝑtac no pt ꝑ[illegible]
includit q̄ aīa diligat ꝯdiccoe q̄ ds e
ꝛ velit oppom ei9 ꝙ de9 wlt eā velle ul
ꝙ male velit n̄ā ꝯdico est qn̄ pvoliaꝫ
q̄ d̶s̶ est no cꝫ de9 ipe posꝫ male vel
le //Eꝫo qꝛ dilco q̄ cātā forti^e diligt
deū est ds b̄m augg ꝛꝫ· detni· dilco
q̄· diligimg fr̄es est ipe de9 ꝛalie auc
toitēs plurimē ꝛct ꝯtitant io simāꝫo dꝫ·
ia· // q̄ 7^a aꝛ^e pit ꝗpit aīa ↄ int̄es
pos poles e bta sinuc /nā btid^o ei9 c
ꝛm fr̄es ꝗta maior dari nequit ꝫ
q^e saluat no pt ꝑbti^{ues} ꝗtuqꝫ cāta
fo^a lit infrintēz aīe qꝛ salte de9 posꝫ
face vnā cātaꝫ nobiꝛez ꝛqbi dac bti
tudine maiore ꝙ x^e ꝗcebat //ꝛ^o vi
sio btifica ipi9 bti est ipm obiu ul
ipe de9 ig^e btid^o /quā pꝫ qꝛ visio ta
lis est btid^o ul p̄s btitud^s /anē ꝑba^e
multip^r /ꝑ ^o pit /qꝛ ul ꝑcudꝫ actū quo
btis videt deū vnā vice ꝑcic ꝛpt
vide cā^e dꝫ alia vice pi ꝛone eode
actu q^o vna vice videt obm ꝛ aqm
cātuaꝫ ul alȷ̄s cāt^e is /ꝫ no oms
pt alia vide ꝙ tuc no videt qn̄qꝫ
sit ypa cāta ul creabil ꝛ ꝗt· dit^e ul
no eode actu q^o videt obm ꝛcāt^e aꝫ
pt alia vice vide aliās /ꝫ si ꝗ^e cit
elt ꝑ aliū actū ꝛaliū /ꝑ^a ps· dūr
no pt no pt qꝛ yste act9 facet infi
nite ꝑfcōe /n^e ꝛ^m ps qꝛ ul aduein
ete fr̄es actū corrupi^e poꝛ /ul rma
net /ꝑ̄mū no /qꝛ tuc act9 ꝑmg no
suf̄sꝫ btific9 quā pꝫ ꝑ btm augg 1ꝫ^o
ꝯ tni· ca^o vȷ^o ꝯ magine ul in· de
pwis /ꝛ ꝑ^o dtni· dei ca^o x7^o· /ubi
wlt q nll9 act9 ꝯficacs ꝛ no sep ꝑ
maisni9 e btid^o // ꝛ ꝑꝫ· q ibi no sit
ꝛaliū actuū succeffio pꝫ ꝑ btm augg
1ꝫ ꝯ tni· ca^o 18 vbi dicit q no erit
ibi volubiles cogitacōes ab alȷ̄s
ꝛalios rūsentes atqꝫ reddentes /ꝫ
omem sciaꝫ nr̄am vno simul aspitu
videbim9 // n^e pt dali ꝛ^m s quul
ꝛi ꝛlc̄s act9 ꝗeant^e /qꝛ tu vltꝫ pt

volūco vbi ipigne btifica ꝯgno[illegible]
btid^o q^d dicē ef̄ picofim //Ergo ꝑbat[illegible]
ide anbsit ꝑ visio vbi facit act9 diſtinct9
a nbo ꝛ no cꝫ ipm met obm ꝛ ſequit^e
ꝙ simnc btus no posꝫ ſtate btitue ſua
in ſimno ꝗre noticia ita ꝑfcāꝫ ꝯ crea^a
aq ꝛgnē ſuo ꝑꝑ^o pit ipsimg btus ſuppoto
ꝙ ꝛlcāꝫ ſint cglcs in ſb̄a ꝛin n̄alibꝫ
ſuis quā ꝑba^e /qꝛ pō^e ꝙ pe· ꝗear ꝑfi
ca^e ꝫ viſioꝫ ꝑ lmg q^o ꝑento ſe^e ꝑpoī^m
q ul ex attencōe ad obm alq̄s impediaꝫ
aīa ab atte^{oe} ad a^d obm q^d e q̄t
ꝯopi^a ꝫ qꝛ vna ꝯd^o co multū inteſa
ta· aq^d delca^{te} multū placet aīe
ul no^r ꝯmittit ul to^r ſuſpedit uel
aufert ꝯſcāꝫ ſiml cū aliud // ꝙ ꝑꝯo^{ꝫ}
q^o ꝫ aꝛ^e ſit /qꝛ inte9 ages eſt de9 qꝛ
vt dt ꝯm^{oꝛ} ꝫ^o ꝯ aīa ꝗmto ꝛ^o ꝙ inte9
ages e ſb̄a· ab^{ta} ꝛnig ꝑpoꝛ^o e ad inte^m
n̄ale male ſit ꝑpoꝛ^o liuꝫ ad diyapho
nū ꝛ inte9 ages eſt ſoꝛ inte9 ꝑolis
e ꝑo aīe iup^{le} vt pꝫ ꝑꝑhm ꝫ^o ꝯ
aīa /eſt inꝗ ꝗꝫ inteꝯlger oīa fieri
/ille vo oīa face ꝛ in aīa n̄re eſt
ꝗas ꝯe dicas //ꝛ^o qꝛ ex dltate ꝛ ꝗſna
nitate ꝯſtat x^e ig^e ditus eſt ꝑs inte
ꝯlis // ꝯtm ad ꝫ^m articlm ꝛtu^o
ad rōes /ꝛꝑmo ad ꝑ^{as} q ſit ꝯt ꝑma
q^o ꝫ /ꝑ ꝗꝑ ꝑloc ꝑono alq̄s ꝑpos /ꝑ^a
e iſta /qꝫ ſb̄a ꝯpoīta ꝑ ſe exnis eſt
ſuppo^m //Eꝫ^a qꝫ ſb̄a ꝑſe exnis ꝛ illi9
ꝯpoīti ꝑs eſt ſuppo^m /ꝛidō angel9
eſt ſuppo^m //ꝫ· n^a ſb̄a q ꝑſe eſt ꝑs
ꝯclis ul integlis alti9 altiq ꝑſe
eſt ſuppo^m // q^n illa ſb̄a alti ſuppoito
vnita eſt ſuppo^m // ꝗ^n nllm diuū ſup
poi^m pt ꝑ vnioꝫ ei9 cū cāto ſuppto
dſine eſſe ſuppo^m //ꝫex^o /ꝯlꝫ ſuppo^m
pt ꝑſeuunan ei9 in ſuppoito diuio
ꝯ[illegible] ſuppo^m ꝑlſ ad ꝛꝫ^m ne d^a
[illegible] alienaꝫ
[illegible] formam

actus est i psto // Ad 2m dico q actus
pt sumi tripl / vno mo p aliq re aliam
i ficiente q no e d' sba eius sic albedo
d' actus alicui rei no est in do n' to
venit do pso // Alio mo p aliquo p li
gtigent d' nomine qpo alicui rei vl pno
mie dinostinte illa rez 2 isto mo multa
acti a pnt 2 d' d'cor timo deus / vt d'do
deus e creator deus e iustus 2 licet pdicet
d' do actu ti no sit in do sic in sbo
3o mo p aliquo mo quo res sic se ht gtin
get q i a res pt vmane sic se hre
vl no / sicut ratio q e ille actus et
domini 2 quq relo quq po qumq
motus rei quq htudo rei ad rez 2
multa talia acti a sit in do // Per hoc pz q
dcm ad arm ponendo aliq ppos // pa
e q nm actus q sit aliq res est i do
sine // 2a actus / qd no est aliq res
sz e modus sic se hndi vl htudo rei ad
re pt esse in deo // 3a nuq aliq pro
tinget 2 acti pri d' nomine sigsite
deu 2 p ipo suppone // 4a actus qd sit
aliq res no pt advenire alicui n' ab
eo recedere sine va mutacoe eius // 5a ad
actus e qd no e aliq res qd advenit
deni d'novo p mutacoz eius sic motus eius
local vl altiacoe 2 quq acto rate //
Sexta q e ad actus qd advenit alicui
d'novo vl recedit sine quq mutacione
eius sic ratio do sicet filiatio vl qualitas eq
litas indicatur 2 infinita talia acti a // Ad
rationibz ar torum qt 2a 3a quoz / pono aliq
ppos prima e ista deus no pt esse alicui
q no sit ab eterno // 2a nulla res q nuq
no fuit do pt esse do // 3a deus non
pt esse aliud a do // 4a null ro alius a
xpo pt vl vnq potuit ee deus // 5a
deus no pt esse for' vita alicuius corp'
recipi pz q qz li[...] fuit
[...]
[...]

[...] pt esse [...] eius // p hoc
ad aut' [...] dico q intellt q do e
for' persta q siml acti a sic 2 q senti
monemr sumus 2m Apostlm ipso nos
actie formte 2 nos coopante cu albz
2 qz fore solet dae esse specificu in
formdo 2 ecl spoin no qz quer perctas
fore q for' dicit' alicui pnm opandi
actie no q nicit demi nisi do ideo do
dicit' for' aliq agentu / no e at for'
informdo ea // Ad quoz dm q qm dicitur in
tellig' vl intele debent q oms inte
pt vna recipunt sua ecen q est inte
vl amor 2m gntaltoz / no sic prima 2
ptrato d' psti ab eadm / Sm intelligend
e deus qm tot q oms psciunt ppna
speciq obiectie spis actiaz 2 maim
tentiam qsina 2 actie psciunt si qd
2m eu recipiunt icientes actoes qzauz
si alit intelt qmtoz nendu est // Ad
rationibz ar torum qt 3a quoz pono ppos
q tn nigs titabim' alis / pa e ista
nulla caua pt tuntuz psite qnsre qm
tuz psite qnsit' ado qz tc esset deo
i qnscdo // 2a n a caua pt talitruz sic
qlituz sic deus // 3a n a caua pt ins
inita qnsre qdz dite qz vl ghet qnoz
infinite qnto psto vl qnoes infinitas
// 4a deus sola pt qnsre re quq psite
qnsibilz e pz qz ista sm est ita psite
sic deus qnsit esse caua psite no pt
ea qnsre caua // 5a n a res pt n a
deo nec a caua qnsi quq qnoe
vl qlituz qnscibilis est qz qnsilis
e psite 2 i o mo no pt ado // Sexta
solus do pt qnsre rez qpchesine / pz qz
qpchesio e psitissima qnio rei q deus
het // Septia i infinitu nuq qnscius
res q deus // Octa n a caua pt ee
sic qnstina quo possit p aliqm porum
vitae eternae resse d'cepta // 9a nulla
caua pt conviste vbi assectie alicu
fuco cu p q assensit po no a[...]

ex visioe vni // [illegible]
possit euidet' scie' futura gtinge^a ista te
tabit' als // xj^a // no est po^le q aia
x vl bts ereet zullo m^o q deg ordi
nauit age' agat / pz q deg no gtrit
n^c gtrie' pt ad actu erraf i bto q i
btis nlls e n^c ele error // xij^a si ad
actu error gtrit aliq estimacio cre
atue' ul iudicium ul scia ul euidecia
ul error ul aliq gtio ul volico ista
no potit no fuisse estimato ul iudicium
scia pz q ista qua e bto estimac^o fuit
ig^2 ita fuit q estimacio fuit zaus
pp pq eit uerum i^2 qud // Ex ist ad
arm ne^2 a cz, ppma z z^a z z 10. ppos
// Ad pbom vniq pt ne^2 ans vtrq
vt pz p eand ppom 10^a, s huc pt cata
cre assym fiend sine formine d'futo co-
tingeti // Ad alia pbom aliaz prud als
vi^2 expone' lige // Ad pbon b^ol q ua
dit ita d'ass^u fino sit d'ass^o sacrifico
// Th^o gen^do ans vt pz p sexta ppom
i q^m erraiue d'fto ceculter si sic esset
deq alit q ordiat agee vt pz p x^a
ppom // fforte dic^2 ne^do quaz qua pt
esse alit q x^c vnq assesit i^d est q
n^az ppom // Argu^2 gt^a q x^o scq q aia
xpi voe gaude potat z deu laudac
pona^2 tesse / s pq q d'ftto gaing e z
deu laudant no pt si q sit q gau-
dio gaing z qh deu laudant g n^c q
sit assesit q p toto tpus ppt q pri^c q
gaudio gaudebat z deu laudabat z sic as
setit ig^2 z c^a // Ppsolue ad z^m arm po
no ppos ppma est ista / Sola pncia intc^or
ad ppam intc^lcaz no suffit ad h^o q aia
intelligat p ea pz q deg qui est intc^o
est ps aie nc rcmq q rei // 2^a no
est po^le q po^o cata intelligat intc^o
q no infort ipam // 3^a sola pncia albe-
dini s ptia d'albabili no suffiat ad h^o
q sbm illud sit pmo albm s rquit
i forcio // 4^a si sit gcc^d q deitas sit al
ba q no fuit vniose albedinis cu dei-
tate s cum quanitate vnita // Ex

gtrs ad arm gte. ans ne^2 qua s[illegible]
ne^o pz p x^az z z a^z ppos [illegible]
eum no vale ne^2 assupm z ne^2 qua vl-
tig // Ad aliud i^m ne^2 qua q sola pn-
cia no suff^t z auctas Aug^g q c addu^z
no est ad ppo^m q p q^c pbare q aia
esset gtio // ppsolombz arctoz gt^a x^az q^o^z
pono ppos / pma e / xpc voluit volute
z volicoe i create tam deg z voluit
volicoe cata q p cauca^s idiomatum
tam hoc / pz q dice' q xpc no huit
volute duplice s. diuiz z huana z af-
fectoes gtrees dapnatu est ab ecca
Ergo xpc voluit creat z velle potuit
licite volicoe cata z vo^te gtiue non
voluit vo^te z volicoe i cata v.n z ewan^o
dicebat no qd ego volo s qd tu vis
z magr 3° su. dis. 14. dicat q z^m vo^te
huanaz suie sesualitas volebat no mo-
ri sed refugebat gcepta morte q z^m
volute deitatis voluit // 3^a xpc no vo-
luit alit vo^te z volicoe cata q volut
vote z volicoe i ncata aiaz sua velle
q iam volico cata no fuiss gforme
diuie voluti // 4^a no fuit po^le p gtruz
diuiaz pom q xps male voluit aliq
volicoe q no fuit po^le q x peccaret
// 5^a no fuit po^le mg. diuiaz pom
ordinatz q aia x vellz male // Ex
sa x p pom absolutam dei posset ma-
le velle no tn forte vnita ubo sit
eet sibi vnita // Ex hijs ad arm ne^z
ans z cu dici^2 z c^a dico q potat sal-
uari ee p volicaz cata q no peccasset
vt pz p x^o^r pmas ppos z potat
saluari q no eet po^le q maneis
vnita peccaret pz p gtra / s no potat
salual p cmuq via q implicaret
gdicon illa aiaz peccae n^c adhuc posset
saluari vt pz p [illegible] ppom // Ad z^m
[illegible]

forsitan ut magister plus voluit quia pono
actu dilectionis aliud sed non continuum aliud
ut placet patet distinctione sexta eiusdem dist. 1a primi
libri // Conclusio articuli quarti 7a quarta conclusio principalis
conclusio primum pono conclusionem istam quod tunc magis
tractabitur infinitus quia nulla est beatitudo qua
maior esse non possit beatitudo tamen animae
que est diffinita beatitudo creata summa ...
patet ad argumentum necessario ante // Ad probationem debet
intelligi quod deus non ordinavit aliam dare
maiorem // Conclusio 2a pono conclusionem quod prima
est aliqua posset esse visio quae praeter videre
deum patet quia non plus est habere posse de
aliqua alia re quam de deo / sed habere est posse
de alia re supposito quod visio non sit sua
visio // Tertia visio potest esse una qua videtur
verbum et deus creatura in verbo / quia non magis
potest deus creaturam una visione videre quod
speculum et ymaginem rei visae vel res
visa // 3a visio ubi quae videtur verbum et
deus creatura in verbo / sed non magis est potentia
beatifica ... quod propriam perfectionem videre
verbum non ... quod propriam videtur creatura
tamen singulis ... beatus est qui videt
te et alia / non tamen propter illa beatior sed
propter te solum beatus // 4a si videtur deus pro
ligno et plus de ligno videtur licet cognitione
sit visio alia et alia totalis non tamen
totalis / patet quia alba in alia ... de ...
sed continuitas visionis non continuitatem eadem
vice ... partes dicunt // 5a visio quae videtur
verbum et deus creatura est alia a visione qua
videtur verbum et alia quae videtur creatura patet per prae-
dictam conclusionem // Sexto non oportet quod visio
quae videtur verbum et deus creatura sit alia totaliter
a visione quae videtur verbum et deus creatura patet
ex eadem conclusione // Ex hiis ad argumentum / ad
primam probationem dico quod eadem actu sed non
totaliter / et ideo dico ubicumque ... de novo
videtur deus creatura non ... visio
sed resultat una visio ...
... plus ...

... ad probationem ante necessario quia quia
actus qui est agens creatae in genere causa est
alicuius speciei totaliter ab illa quae est visio ubi est
nullo gradu sibi ... Ad argumentum de copia
videtur quod diffinitas in genere copula est per se potentia
sit oblivio vel ignorantia vel ipso intellectus ...
vitae continuo auferetur // Conclusionibus articuli
quarti secunda quarta pono conclusiones prima est quod
intellectus agens qui est potentia animae non est res
distincta ab anima intellectiva quia non plus quam voluntas
vel intellectus possibilis // 2a quod non est res distincta
ab intellectu possibili // 3a quod non intelligitur per eam
sed cum ... possint quilibet ut cuius
verba sonant patet quia oppositum est articulus parisiensis
// 4a quod intellectus agens non est deus patet ex
praedictis // 5a quod non est pars intellectus possibilis nec eius
forma quia est ipsemet // Sexto quod deus tamen est
quaedam intellectus agens // Ex hiis ad argumentum necessario
ante et dico quod intellectus agens est forma abstracta
quia non educitur de potentia materiae et realiter ipso intellectu
quae res constituitur ipsemet ut agit videtur
quod non est ... intellectus / habere est
intellectus agens ut ... per probationes / sed hic est
... necessario ut patet per probationes / sed hic est
potentia animae potest et nihil distinctum ab anima
// Ad 2um dico quod nulla pars ... sit ex
... et ... sed non est deus simpliciter supple-
plans unam ... ab anima
creaturae ... deus non est pars intellectus ipsius
sed ipsemet est ... deus // quantum ad
contentum articulum // Ad argumentum in oppositum concedo ante
ad probationem dico quod forma dat esse ... vel
dico quod dat ... agens non est impossibile
... sit deus dat ... sed non per modum
formae ideo non competit deo ...

Queritur utrum caritas qua datur
amicis dei sit ipsemet spiritus
sanctus / Arguitur quod sic auctoritate magistri
17o distinctione capitulo 2o ubi ait

Deus in donis dei nihil est maius caritate
... maius donum quam spiritus sanctus / quod
... quod ipse sit caritas qua deus et ...
est // Confirmatur 2o Johannis 4o In hoc
cognoscimus quia in ipso manemus et ipse in nobis
quia de spiritu dedit nobis / spiritus itaque sanctus ...

quo dedit nobis [illegible]
ipsum in nobis sicut et caritas facit ipse b
spiritus sanctus est caritas ista secundum actum magistri libro
primo dist. 17a. // Ad oppositum dicitur quod licet spiritus
spiritus sanctus sit caritas qua deus diligit nos ita
ita etiam sit caritas qua nos diligimus deum
quemadmodum secundum beatum augustinum in libro de spiritu et littera unum
est dilectio nostri unum est fides i. a spiritu sancto non
enim esset in nobis nisi diffunderetur in cordibus
nostris per spiritum unde caritas que dicta est diffu-
di in cordibus nostris / non qua nos ipse diligit
sed qua nos ipse vult facere dilectores sicut
iustitia dei qua nos iusti eius efficimur
et domini salus qua nos salvat et fides xpi
qua nos salvos facit fideles // Ex istis
patet distinctio inter caritatem qua deus diligit nos
et qua nos diligimus deum sed prima est spiritus
sanctus increatus secunda non est spiritus sanctus // Secundo prima
conclusio est quod amicus dei datur aliqua caritas que
est spiritus sanctus / sed creata conclusio probatur originibus sanctorum
primo auctoritate augustini in libro de verbis domini
Caritas dei diffusa est in cordibus
nostris per spiritum sanctum qui datus est nobis a quo
datur ab illo qui dedit hominibus dona / quia
dona spiritum sanctum quale donum dat quale ipse
est magnitudo eius nam donum dat equale
sibi quia donum eius spiritus sanctus patet igitur quod amicus
dei datur spiritus sanctus unde est quedam caritas
increata // Secundo probatur eadem conclusio auctoritate beati
ambrosii libro primo de spiritu sancto capitulo 3° licet
multi dicantur spiritus quia legitur qui facit ange-
los suos spiritus unus tamen dei spiritus ipsum increatum unum
spiritum et apostoli et prophete senserunt et vas electi-
onis dicit quod unum spiritum potavimus / quare / tunc quia
non patitur scindi sed infunditur animis et sensibus
illabatur et sic secularis restringat ardorem
quia spiritus sanctus non est substantia corporalis nec substantia
invisibilem cum actus sic ergo ista ponitur multa
libro primo sententiarum dist. 17 c. 2° // 2° conclusio est ista
amicus dei 2m parte magistri datur a deo
aliqua caritas que non est spiritus sanctus probatur primo
per decretalem illam / extra de summa trinitate et fide catholica
ubi dicit quod ad effectum baptismi in parvulis

[illegible] quidam doctores theologi [illegible]
contrarias quibus de ipsis dicitur putantes baptismum
in parvulis quidem culpam remitti sed gratiam in-
formem non conferri aliis asserentibus econtra quod culpa
ipsis in baptismo remittitur et informans gratia
infunditur quo ad habitum et non pro illo tempore quo
nos ad usum non attenderemus generale effi-
cacia mortis christi que per baptisma pariter applicatur
omnibus baptizatis opinionem 2am que dicit tam parvulis
quam adultis conferri in baptismate informantem gratiam
et virtutes tamquam probabiliorem et dictis sanctorum
et doctorum theologorum magis consonam
et concordem sacro approbante concilio duximus
eligendam // 2° quia actus dilectionis non magis
elicitur habitu acquisito cum eadem convenientie
sicut supernaturalis habitus quo plures potest elicere
actus quam actus fidei vel spei vel iustitie
virtutis si igitur scriptura non obviat vel canon
dices eo quod deus non infundat habitum habitus
supernaturales correspondentes habitui talis acquisite
non plus debet sic negari quod det fidem quam
et iustitiam habitus supernaturales correspondentibus
habitibus acquisitis / sed planum est quod eo non
obviat immo magister videtur velle quod deus det
quod suum est iustificandis peccatoribus quod etiam satis
est quia eadem ratione ponentur esse dei fides
nostra et spes nostra sicut caritas et non obviat
nisi magistri qui in textu convenit non tenet
nec obstat quod multe sanctorum auctoritates sit alle-
gat magister in textu dist. dicunt plane quod
spiritus sanctus est caritas qua nos diligimus deum
et proximum et sine cuius speciali acceptione habitus
creatus nullus habitus in mundo sufficeret ut meritorie
diligamus deum et proximum sed quod non ideo
quin sit caritas increata nobis collata
in principio secundum modum [illegible] confertur nobis
caritas creata tamquam aliud principium nec eo
obstat nec auctoritas igitur etc. // 3° conclusio
est in potestate voluntatis producta per formam
aliquam [illegible] per quam voluntas producitur
[illegible] voluntatis [illegible] spiritus [illegible]
[illegible]

acceptat illu ad vita pq q no accep
tavit foret qd'a successiva via absq aq
q^oc nova corpte rei pu^m ista duo q^da
deq acceptat istud deq no acceptat istud
qd e impole // q q^a q^z pt no e po^a
mlti^o fides isupa qz facit supfluud ig^z
pari rac no st ponede plies caritates
qua pba^r qz una caritas ta efficat pt
i actu sim r actq illorq na^r in via st
celos pt erit gregq sup Ezech / Omel
ultia ig^r no e in aia nisi una caritas
// Jtem qz si ponen^r plures cari^tes i aia
te actq procedes ab illis essent forcior q^m
actq procedes a fide so^m ut ab una i a^z
caritatu / ut in nullo alia fortificaret
actu z ita vide^r qsupfluet // 2° si
pt / spc scs no i mete ap aire^r actum
diligedi deu s^z mete caritate c'ata pret
opat^r actu cre^di spe^di mediz h'itib^z
fidei qd negat cosspe mag^r li pmo
dis 14 // 3° Aug^q 13 de tri^n ca^o 17 et
19 dt q spc scs e domu excellentissimu
z addit qso^m qz domu divid'it int^r fi
lios regni z filios pdicans etiie s^z maiu
est / q si sit aliqa caritas i aia q ipa
dividit int^r h'oies z ita no so^m spus
scs qd ipe negat // 4° i patria no est
aliq poneda caritas q spc scs i^z necc i
via / qz caritas no corredet i patria s^z applin
ci in plio intellcq est vitq mag actia q
voluntas s^z in patria intellcq no eqmit aliq
h'itu nisi essentia dei ad pducedq sim effe
tu i^z volutas ibi mag eqmit h'itu c'atu
qm ipa pt mag actia ig^z rc // 7° si
pt h'^c qsz spc^r alloz volut^s ad amad^z
vl spc^r accep^oz actq s^z utraq st^t pt pssum
frim suffi^t ponedo ipm esse caritate mra
i^z supfluud e pone aliq caritate // Ad
pmud nc^z qua lz no seq^r no st fides
plures ul spes isupe i^z nc plures cari
tates cq^do i^d qd aci^z [illegible] p una ca
ritas pt tm efficat [illegible] pt
una fides i sim actu [illegible]
[illegible] plures cari[illegible]

forcior q sus fide una pt in actu
fidei cuq vo e qz ponedo caritate
c'ata deum e q spc scs no plq fortat
pfata potecias actu diligedi q actu
credendi vl spcandi / s^z eqlit^r inclinat ad
omes actq istos / no tn d^r fides mra
pret dici^r amor ul caritas qz fides z
spes st h'itq eqm^ti z no pmo effiq
scs s^z s^t quaticq alliciat ad omes istos
tres actq e inclinaticq z allicicq qd
est amor spiu r io spc scs d^r amor
in^r z no fides mra n^c spes mra ita
spc // Ad 2^m q^do q i^d negat mag^r q
i h'or no tet^z // Ad 3^m d^r dico Augq
17 de trinitate dico q intedit q so^m
h'^t domu ul aliud domu d^r q^m loqe
gratiam i^d dividit int^r filios rc n^c
p h'oc excludi^r caritas creata qz i^a
q^oritat^r i^d domu si enim in aliquo sit s^s
ita q sit eiq caritas rc in ipo erit ca
ritas c'ata rc^go // q aut Augq no
excludit caritate sed so^m alia dona
d^r quibq loq^r appq q. Si linguis
h'oim loq^r z h'uero omez pphiaz et
omez fide rc. caritate aut no h'eaz
nichil mi prodest / pz p Augq ibidem qz
h'at auct^em apli allegat z concludit qm
q^m ig^z bonu pue q^a ad vitam etiia
creata h^o nemicq pducit eternam
mlis aliis a caritate / vn pz q no
vult p istam dictaz exclusionem excludere n
illa h^o d^o cogitaz no seq^r spc scs esse
i eode acceptate illud sim qz sic ptc
dicit h'a appli // Ad 4^m nc^z aliq qz
pam^z d^r scto hunc glic // Ad ultimu
quartucq simul illa posset salvari
no ponit aliqua caritate creata no seq^r q
i^a caritas que nunc est rc 2^m lege
dei ordinata poit^r pt supflua qz
p i^d aliqam poz pbari / q omne agens
nale supfluet qz deq pt omez effe
tu p se imediate pducere ig^z omne aliud
agens nale supfluet qz d^s pt oc
effiq p se i mete pducere i^z de aliis

ages est supp[illegible] no[illegible]
e ista / hoc implicat contradictionem / ab e ami-
cus dei et acceptus deo et in presente iniustitiam
et non habet in se caritatem creatam probatur
quia cuicumque habenti demeritum dedit potest velle
conferre vitam eternam et si ipse non ponat obicem
potest ipsum acceptare ad vitam eternam nisi
demeritum sibi conferendo / patet quia nichil deum impe-
dit ab acceptatione eius nisi facit peccatum
actuale igitur potest eum acceptare et in presente
iniusticiam dato quod non habeat caritatem
// Contra conclusionem arguitur sic quia habet propositio demerito
illo et acceptus deo vel gratus deo
significat res et pro rebus est vera / sed illa non
significant deus et anima quia deo et anima manen-
tibus et ceteris in nostro multis i[illegible] esse falsa
igitur non significatur illa propositio / significatur res
alia et distincta ab utroque deo et anima et
illa est gratia vel caritas quia cumque res
alia detur arguetur ut prius igitur // Ergo
quia cuicumque anima sit grata deo datur sibi
sic vel igitur sine cuiuscumque alio dono vel
non sine dono alio / si non sine dono
alio habetur propositum / quia illud donum vocatur
caritas creata / si sine dono alio quia habet
non quia ibi est transitus de contradictorio in contradictorium
quod de non accepto fit acceptus igitur ibi
est mutatio aliqua et non in spiritu sancto igitur in
creatura sed hoc non est nisi donum aliquod
recipiat igitur // Item contra istam conclusionem sunt rationes
Augustini adducta contra probationem et conclusionem
Ad primum dico quod ista propositio implicat v-
nam de futuro et dependet eius veritas ex
futuritione alicuius rei nondum existentis / et
non precise significat res presentes / sed significat ani-
mam et quod anima dabit deus bonum eternum
nisi tunc anima ex novo demeruerit quia iam
tunc ponitur deus et anima et in presenti et quod anima
iam existit non demeruerit dabitur vita eterna
eo ipso anima est grata deo et si propositio sit quod
sit precise significat completionem ipsa erit vera et
non plus dicit adversarius per caritatem creata
tam esse animam acceptam deo quam presidem et
[illegible] // Dico ergo quod dato quod nulla

re de futuro data sic [illegible]
sic sunt istae vel in ordine ad res ali-
as vel preciatur existentes ad hoc non oportet
quod convertantur rebus positis eo ipso propositio esse
vera sic patet de ista hic creatura generatur
adeo hic dependet a tali actu et ita
de multis aliis // Ad secundum dico quod de facto
quando datur spiritus sanctus datur donum aliud sed non
implicat contradictionem quod daretur spiritus sanctus et nullum
aliud donum daretur // et quando arguitur de transitu
Dico quod aliquando potest esse transitus de contradictorio
in contradictorium propter positionem transitus actualis
vel per solum tempus in preterito ad quem transitum
sufficit quod ab hoc instanti deinceps pos-
set creatura voluntas per specialem dei cooperationem divinam
in aliquo aliquid incipere vel in aliquo alio proce-
dere in quo prius non poterat vel in quo
non potest si voluit aliquid creatum eiusdem speci-
ei non vult deus sic specialiter deinceps prius
cooperari nunc cooperatione ad libitum uti posse
creatura et ideo iste transitus non est sine muta-
tione existente vel posita in illius collatione spiritus
sancti // Ad primum per quod probatur secundo conclusio potest dici
quod ita est sicut ratio concludit sed non habetur per
decretales quod oppositum implicat contradictionem // Et
quando tenet oppositum illius conclusionis secundo possit di-
ci quod in decretalibus non asserit aliquis caritatem vel
gratiam in baptismo creari / sed dicit quod approbat o-
pinionem illam que dicit quod in baptismo virtutes
et informans gratia infundunt parvulis / et probabilem
opinionem illam que dicit quod non / quod in baptismo
solum peccatum remittitur / sed secundum ut videtur spiritus sanctus potest
dici gratia tenendo viam istam esse informans
gratia cuiuscumque fidelis eo quod spiritus sanctus est caritas
sua et ipse mens est templum spiritus sancti et ha-
bitaculum eius sicut scriptura pluries attestatur //
Ad secundum dico quod argumentum bene concludit sed non debet
quia dicitur sicut dicit Augustinus quod aliud est de
fide spe et caritate eo quod spes et caritas est cum
fide [illegible] caritas [illegible]
[illegible]
[illegible]

qm exiguella3 q pnm actus meritorie e
in ptate volunt[atis] ut ss no si ro accipiat
q spc scs cu hēt no est in ptate volunt[atis]
cooperant[is] ad fine 1o no agat additu ca
ta caritas adhuc sic q actus meritoria no
sit ut e in ptate volunt[atis] et ideo dico q
accipit sm s q spc scs no e i ptate salte
qm sufficit admitte sz dico q qu vo[lun]tas
e iusta tc spc scs est in ptate volunt[atis]
sit caritas creata qm ptinet qz libe
pt voltas hre spm scm ad inclinand[um] et
alliciend[um] et acceptand[um] actu3 meritoriu3
cu ipa est iusta ut e nat[ura]l[ite]r ad hoc q
spc scs sit caritas incr[eat]a q sit i ptate
Alio mo qo ad corrupcoe3 vl creacoe3
aliq sz sufficit q mo pdco sit in ptate nostra // Ad em dicet q includit cdicoe3 s q
cdictoria possunt verificari de eode suppo[si]to
absq alia re nova qd pz in exo manifesto 2m aliqs pono q deus faciat aliq[ue]
cognosce se p9 q nomi[n]at m[odo] in ipo creado
sz pom illabendo sz solu hec est va ille
cognoscit deu et hec p9 no cgruit sint va
et in m[od]o in eo e acqsitu ptotu d' novo
sine creatu vm est q h9 om[n]i scripte divi
et io cedo q n[on] opportet illiq vi3 incipi
t[er]ludere cdicoe3 nec et[iam] // 4 q[uo]d q hec
e possibilis aliqs e amicus dei et caru deo
et no hapt caritate creata aliquid acm q
p9 habebat ea / hec q[ui]a pba[tur] sic primo
nullus sit ca[ri]cus et caru deo nisi sit acceptus
deo ad vita etna 2m pnte instancia sz
ullus e acceptus deo nisi aquirat aliq i et[c]
ai pz qz si sit acceptus deo deus pponit
sibi dare vita etna 2m pnte instancia3
et no p9 i et[c] // 7 q[uo]d e ista q[uo]d non
iplicat cdicoe3 aliqs hēt caritate creata in
aia sua et no est grat[u]s deo nec acceptus ad
vita etna / pba[tur] sic qcunq res sit de
facto stat p aliqd tempus in aliquo scdo eadem
aliq re absolute absoluta [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] aia [illegible] atq beatifica i et[c]
ult. q q deus pt face ipe pt ordinare
et disponere i[de]o ipe deus pt ordinare q iste
hebit form[a]m et nunq beatitudine // 2o pt
qz qcunq for[ma] posita in aia pt deus velle
annichilare aia3 anq dare sibi beatitudine
et velle ea nunq creare i[de]o pt tale
aia3 nunq acceptare ad vita etna a[nte]m
pz qz q q continuat pt annichilare co
tinget i et[c] // Confirma[tur] qz deus pt tam
gratia3 annichilare q caritate donato aia
alit nato cservare / sic nato aget de
exo se // 3o qz sit pena etna se hēt
adpetuo ita vita etna ad caritate / sed
stante qcunq pcto remanente m[od]o in aia
saltem qcunq posito pcto / pt deus de po[tentia]
absoluta no velle ista pena infligere
et et[c] pt velle sibi infligere ig[itur] simil[ite]r in
pposito // 4o pt a[nte] vi3 amor actualis
libe elicitus nato ut ex na rei aia3
reddere deo accepta q amor spiritualis
qlis e caritas infusa cu caritas i[n] illo
sequit ea ptati nre media pace ad hoc
esset dilatare spiritualis acqsita qz illa
in ptate nra saltem mediate sz iste amor
actualis no e ex na sua reddens hominem
deo acceptu[m] nimio ipo posito i aia no tamen
ideo deus acceptare aia3 ad vita etna3
et[c] // 7o no vi3 q istud qui pcellunt
pcto i[m]putabili ut est inimicus dei in ter[mino]
acceptare pa[r]q q ponere in illo qd no
esset i ptate illius spiritus et ut ee pt ipis
ig[itur] et[c] // Secu[n]do actus diligendi deu sup
oia cu omnibus circumstanciis nat[ura]l[ite]r sine caritate
possibilis puo q vellet q q placet deo et
subire morte et ee puris magis ul salte no minus sz ex na sua q faciat aliq
ponere ul libe elicere tale actum
amoris esse acceptu deo q qcunq for[ma]
q no e in ptate spiritus grm ad eius ca
sz tn recipit ea sz stante tali actu i vole
pt deus no acceptare illu actu ul spiritu
tamq p actu istu dignu vita etna ig[itur]
i[n] ptate volunte qcunq for[ma] spiritual[is]

non est in potestate sua sicut deus acceptat eam
vel sententiam ad 2m videlicet materialiter / tum quia talis
actus sit rem acceptabilem tum quia habet rem
virtutis que est actus / tum quia numquam corrumpit peccato
contraria rei eius directe sibi contrariatur / 3m
videlicet clara / quia aliter sequitur quod actus contra legem
dei ordinata possent exprimi naturaliter sine
caritate mereri vitam eternam // Contra quod arguitur
primo sicut sunt apte sunt similes eius
similiter contrarios contraria rei sicut sibi albedo
dat esse album nigredo dat contraria rei
esse nigrum / ergo igitur iniustitia contraria rei
est res odibilis et dat esse odium non
apparet cur non sit possibilis aliqua forma creata
sibi opposita que det similiter contraria rei
esse dilectum vel esse acceptum // 2o sicut
deus communis creator non amat absque ipsius reli
ductione sed dilectio sine amore 2m veritatem
rem inter readamationem dum modo cetera
diligibilia sint communibus cum virtuosis non
readametur a virtuoso suo amore gratui
tia virtuosa fundatur super communicatione virtu
tum ut patet 8o ethicorum philosophus tamen virtuo
sus diligens virtuosum tenetur readamatione
ab amato virtuoso iuxta leges dei quas
est scriptum communicat prius 8. Ego di
ligentes me diligo id est contraria rei deus
diligentem se diligit et secundum spiritualem caritatem
Johannis 14. Qui diligit me diligetur
a patre meo et ego diligam eum // 3o quamvis
contraria rei diligit ex caritate et virtutes
alias diligit principaliter id est virtutes ipse
enim est quod actus fertur super aliquam formam qui
fertur super partes id est formam saltem patens
sicut videns colorem de natura videt lapidem
et omnem qui afficitur illo colore eius de similitudine
de natura vel diligit caritatem et iustitiam
et omnes virtutes / immutabiliter enim diligit se
et per quas immutabiliter diligit suam dilectionem et in
se iustus est et immutabiliter perfectus nullus autem
iustus est qui iustitiam non diligit 2m
[illegible] unde philosophus dicit quod non est iustus
qui non gaudet de bonis iustis operibus igitur
[illegible] de natura quod diligit iustitiam [illegible]

et complacet in suo amore complacet in ca
ritate iustitia et quodammodo spiritualem amo
rem et per quos spiritualis amor decidat ex
contraria rei esse deo placabilis // 4o arguitur sicut deo
acceptabile est quod deus delectabile est et bonum et
placens 2m virtutem dicit enim philosophus 3o ethicorum
quod virtuosus tamquam bene dispositus est mensura
et regula eorum que delectabilia sunt 2m virtu
tem ponens enim delectationem sicut virtuosa et
iniuste [illegible] non est id est virtutes 2m se ipsas
delectabiles et pulcre sunt et bone et delecta
biles 2m virtutem et maxime amor dei igitur
videlicet quod deus contraria rei complaceat in virtutibus
Ad primum dico quod non est ad oppositum
quod ad oppositum quia sicut actus potest esse odium
non propter iniustitiam aliquam vel aliquid detestabile in
[illegible] quod [illegible] aliquid ita eadem ratione
potest actus esse carus deo non propter formam
[illegible] sed quia [illegible] ut actus est odium quia
peccatum communibus non potest ita posset esse actus
carus quia aliquis bene egit communibus alius non
bene agat et habeat aliquam aliam formam quam
prius // [illegible] si omne odium perficiat [illegible]
[illegible] sicut potest esse carus [illegible] igitur potest actus potest
esse odium propter aliquid detestabile in alio
sicut est in puero non baptizato propter peccatum Ade
ita potest esse carus propter aliquam formam in alio
// [illegible] nulla forma reddit aliquid detestabile nisi
quia causatur ab actu detestabili vel odibili id est
Similiter nulla forma reddit aliquid contraria
forma acceptabilem nisi quia causatur ab actu ac
ceptabili / et ita non probat de caritate infusa
// Dico igitur ad argumentum quod quoniam ad aliquid est simile
et quoniam ad aliquid non / quoniam ad hoc est simile
quia sicut nihil est detestabile nisi malum ita nihil
est deo carum nisi bonum / quoniam ad hoc est dissimile
quia actus potest esse 2m se carus vel si nihil
habeat sibi [illegible] nulla forma [illegible] potest
carus / et hoc est quia est aliquid bonum nullum autem
potest esse odium [illegible] saltem 2m [illegible]
[illegible] quam [illegible] caveat [illegible]
[illegible] Dico [illegible]
[illegible] potest [illegible]

eu no odit 2m puriez iusticia s3 iste sint
simul iste punat, ideo eu no odit, si-
lr iste mich punat, ideo odit eu q2 pt
ei infligere pena etnaz / mich tn fuet
q2 ille mich st qpo^les legi dei statute
/ Similit ille mich st qpo^les depo^o
dei absoluta (iste sep vtuose egt) 7 ds
odit eu / Ex dictis pz ad arm / Ad 2m
dico q arm geludit qfito cu hoc tamq
stat q hoc sit po^lis / po2 diligit deu 7 ds
odit po2 q2 deus acceptat po2 ad pe-
naz etnaz // Et p^a si arm geluderet q
ds no po2 acceptare ad vita etnaz di-
ligente se cu ab posst deu diligere ex pur-
nalibz sine tali caritate se^2 q ista no
esset ipo^lis / iste no pt meri ex purnalibz
sine tali caritate / Ad 3m dico pmo
q deus no diligit nam alr qd no sit ds
s3 so^m qtint 7 libere / et dico q nam di-
ligit carite q2 ipe caritas est // Dico
2o q ista qua e nata si a'c cauna
e dil deus diligit eu q2 vult eu esse
// Dico 3o q nua ca^m v3 hec qua si hec
ca^a e deus / deus acceptat eu ul tenetz
eu ad vita etnaz q2 o^m quis pt stare
cu ante // Eode mo pt dici ad quartu
q oe pulcrm ut placet do s3 oe tale
no acceptat ad vita etnaz // Ex q^o q^o
est pro est qpo^le legi dei iaz statute
q ds acceptet 2m pute iusticias sn ca-
ritate creata pbat^2 q2 n^m ds acceptat n^i
sint baptizati 7 n^m acceptat nisi qui
caritate creata / qua pz q2 in baptismo
sibi caritas ifundebatur / tuc qro ul ille
qui pt h3 caz ad hue h3 eu ul no si sic
ig^r no est acceptus do sine caritate / si no
hoc eu ig^r perdidit eu ppt petm de quo
suffic^t no penitet ig^r no est acceptus et
ita se^2 q ul ipe h3 caritate ul no est
acceptus do 2m pute iusticia // q q^2 ar^2
d'cor^a li^o qui ut vi^2 sint acceptus do
cum gratia hitualiter q2 ut ... s d ipo
q ... do ... fuet
fide ...

... gngit fide ... cerngt mo^t
no habebat fide // Ad id pt dici q quaes
ille no erat do accepte ad vita s3 bne
disponebat eu ad gratiaz vl pt dici ut credo
vius q ipe tc habebat fide infusa 7 cari-
tate, s3 no habebat fide acqsita coplitaz
q acqsiuit ex doctrina petri 7 hac sniaz
tnt ... sup Ezechielem i 7tus sup pmo
sententiarum // Ad arm i arta iopposim pz 2m
dicta tria pmo gcludit p p^a q^e 7 aliud
pro prima q^oe 7c / 18

Ueritas. Utrum sine caritate creata
po2 aliqs mereri vitam etnam p^o
q sit alqs sine caritate pt imple-
omnia pt resiste petis ut pba-
bitur i 7c. // Ad arm sine illo no pt alqs
mereri vita etna sine q^o a petis mortalibus
no pt purgari n^i ... sit e d' caritate
creata q^o / Ubi2 e ... 2o li^o sente dis
28 c. 2o assumit ab aug^o p^o retractationum
c. 19. Ubi dicit sic Noint mich p he-
tici pelagiani lib'm at assim voluntatis
arbitriu ut gre dei no relinqt locu et
ps multa dicta sua q pelagius accept p
sola libtate votl sine gra dt voluntas
quippe e q^2 7 a servitute q 7 a potate
vite vinit 7 ipa n gra dei libere
assmite q. sita e sina peti 7 ut victa
semper adiuuet^2 vite pie qz civu a mor-
talibz no pt // Circa q^o3 ista suppo^do
q quq3 loq^2 d'gra in ista q^oe p intelli-
go p gratiaz caritate ifusa pono q^o3 ul as-
sercio // p^a q^o est ista hec copu^na no
iplicat gtrdz sez no hit caritate creata ut
ds acceptet eu ad vita etna // 2o sic
qtinqz pt ds opare ad vita etna 7 p q^a
sibi vita etna qferre sine tali hitu pmo
pt ds raro acceptu hre ista pz q2 q
tuq3 opatus est ad vita etna q ipo pse-
uerante i eade dispone dabitur sibi vita
etna ille e acceptus do hoc eni vo^2
esse acceptu do / s3 ds pt sic opare po2
qsua po abta 7 pt sibi qferre finalit
vita etna absq3 hoc q hnt tale
... ig^r ... // ...

velle gsie for tale [illegible] gr velit
illi p9 gsie aq forin supnale in via
igr pt aq acceptac sine tali for· cuius
pz qr cu ds wlt cui gsie tale vita
a' wlt sibi gsie sine aq° dono p'mio
ut eade roe poz velle domu glie sine
dono pmio illi qui inuch fect status in
demo // Itz 3° sit for sine carite tali
et moia / supo in carite tali ei moiaz
tur qr no uniq pt ds gsie gliaz for·
no hnte caritate q no gsie plom hnti
graz seu caritate / sed in pot a ds no possz
plom incusilac gf // q° no vir qui je
qcan ipe qz p9 no existes acceptos in
pute iusticia potuit acceptac in pute
iusticia et ad caritate et ad stine nullo
alio dono supnali pgresso qui potest
eos acceptac no gfendo graz seu cari
tate // gf qoz qr sit no pt si no
cusente sup ligum si cusies nisi aliq
unicac sita in actu ut in ligno / eadem
pposito / si ds acceptet for ipe no ac
ceptat illu / quia e cui cusit q'gdetio
i gdictom et no est muco in volicoe dei
gf ipor et fect interiu // Ad istas dico
ppos pma e / no e impole q ab sit ac
ceptus d'nouo in etiaz de psriam licz
tunc in pute dei iusticia // 2a ad qui
no edt pus acceptus pt si acceptus in pu
te iusticia pmicoz sitaz in supo ad for
ma supnale qr recipit graz i hentez
sibi ipe qui sit acceptus qui p9 non
sint accepty // 3a p pom dei absolutaz pos
set ab d'nouo fici acceptus in putem
pute iusticiaz p mucoz sitaz in alio et
no p recepoz alicui in se ipo / posset
eni ds ordiac q ad pres alia ipe d'
nouo fiet acceptus / 4° et 1° sit minus
prim qui no edt pri in 4° om pesatio
vel intellem 1° q pmo no edt ut
5a p pom dei absolota possz ab d'nouo
si acceptus in pute iusticia p muscam
sitaz i ipo si no ad aq forin supnale
poz eni ds statuc q quicuz p9 prim
[illegible] dolet d'pcto eo ipo [illegible]

[illegible] et dapet p9 vita etna si pos
puniet pcto d'q° no sufficit dolet // [illegible]
p pom dei absoluta possz ab d'nouo
si acceptus ppolat cusioz tpis d'pcto ucl
d'po· sit penit eom d'statuto q statu
eret q in uetos in chora dic hic de
bet pmuc et uetos dic mactz pmua
re vni et in pposito no vir gdicoz im
plicac q statuat ds q ipe gfendere gic
ita q quilz ab a instati et diucepo
no poneos obice esset ei acceptus et
hntus bene et no an a no appiz et
gdicoz implicac q sit ds ab etno p
ordiat dac caritate aue Jo. tali ho·
et illa dat sibi tali ho· et no an et no
est ibi cusitus d'gdictolo in gdicom u pho
q ds infudet sibi caritate ita q deq
iniq incipit velle dac sibi caritate
p illa hoa q illa hic volunt i in
accepte in pute iusticia et illa ho·
et no ante sine quicuz caus infusione
// Sexto p pom dei absoluta possz ab de
nouo si acceptus ppom sui in esse ipo
te si deus vellet qplz acceptac q no esz
et no pus // Septia q no implicat gdcoz
q d' non acceptio fiat acceptus no p p
ductoz alicui rei sz p d'strucoz possz eni
ds ordiac q illaz aiaz acceptact q
diu esz corpi unita sed p9 // Ex istis ad
arm pz // Ad 3a q° est ista hec copua
no implicat gdicoz for no hnt caritate
infusa carita et ipor iucz vita etna / hec
gopliaz qr qui st plues artus i alicui
ptate q puent gona sua dignus e eta
vita si vbz bonus e glit pt bonus ee
ex nalib3 uaz hnis caustanc mala q
ronc pt unus illoz esse iuncus vite
etne et aliq d'po· dei absolota / sz actus
eius for· tali supnali et actus dilige dei deu
sine tali for· sit se hnt q ucnt 1° ex
na sua est iuncus vite etne sz ds [illegible]
contingent acceptat ut alias ptunt ipi
esse [illegible] pt unus
esse [illegible] abs d'po dei absoluta

[illegible] qm s[illegible] aliq actus eiusdem vois qp n9
fecat aliq circumstanciaz mala sicut deus pt
vnu illoru acceptare tanq meritoriu ita et
altru si actus elicitus pq caltem zan sic eis
dem vois zpt esse q nouit fecat circusta
mala z pq infusaz caltate deq acceptat
tanq meritoriu ig̃ zaliud pt acceptare // 3°
actus diligedi deu libe cautus a vote ingl
tis vorn acceptis z̃ ona sua q̃ gruiz ficus
viat cu ig̃ poz de alio acceptare z̃pe
solu ficuu ymo dsto sit acceptat p̃d
pz d̃ priulo no ficure vsu vombi. no
nunq potit d̃ sua po dei absõta aque
acceptare z̃pt sola ptate diligedi deu
sup oima n az ficure tu ecopint na
libus circustancia malaz sine eti ficutu libe
elicito // Confirmatur qz vnqqrosqz mag
merz veadimetoz ptinirez pp i qd est
in sua ptate q̃ p id qd solu no e in
sua ptate ductz / si actus diligedi deu
ecopint nalibz libe elicitus sine eti caite
e inq in ptate volimt q̃ gruiz volt
ficus ig̃ zd po dei absta z si do pla
cet inq est tlis actus dignus dei dilcae
z vimitacoe q̃ gruiz ficus // Conf 9 az
meritorie pt for agere aliq actoz nisi prim
illius actus sit for agete / pz z de aia
ubi excessor q aia est q̃ vini 9 zpeti9
formalit gclud q aia est for zactus sit a
gete / tu ig̃ opacio meritoria sit opacio
volimt ut formis pvoce opante seq q
id qd meritorie agit sit for eius / sc at quo
merz ut q̃ meritorie agit no pt ee pud
na qz tc ex solis nalibz poss agere merito
z mereri vitam etna qd videtur esse erroz
pelagii c. [illegible] supnale no fides ut spes
tm qz manet in patre iz caritas // Sed si
sit for viz pte qz spalis assistencia spe su
sufficit for at no viz qz nec e actio in
ptate vol insi ipm fecat formam pqua
poss agere si em p aliqd coassistens sibi solum
tm qd no est in ptate agetis poss agere
[illegible] actio no est in ptate [illegible] [illegible]
[illegible] actio supnalis [illegible] [illegible] nisi
[illegible]

volutas agere tamo fecat in se formam q̃ sufficit
libe poss exire in actu meritorium s̃z q actus
meritorius no est in ptate vol // 3° si s s spa
lit zpoin mouat vote in actoe meritoria s̃z
q ipa mouet pt tacio demu i ipa vote z
q volutas dz illius actus no fecat aliq caite
ul ecepez passiaz ig̃ vl e actus aq dili di
deu zita s̃z q actus diligedi meritori9 ul
lo mo pt a vote ul id est aliq a nalit
ptentis actu diligedi z id voco ficutu // Sed
sicut scitur esse capax ad vote dluam sic
ec oditu a do s̃z inuesibil e oditu a do insi
exceptu a diuina spiat in eo aliqd detesta
bile ut odile eona vei q dat formalit esse
odituu patz em eona ici odie a do ino
id qp no est deus volens inuq z̃ pepponi
no acceptatur caitue adeo insi gteg e ad
qd eona vei reddit accepte // 7° qz ples
circustane requiritur ad dilcoz meritoriaz q ad
bruicz ul pstoz mole dilcoa dei si circu
stancias qs actus moris reqirit nullus pfite
z integre pt ea atinge sine gsine consu
tudine acqsita qz in prim q° etiam
mentis circustanciaz atinge sine diffile est
ymo forsan no potit atinge ad circustanciaz
intrisitez qs exigit actus dilcoz meritorie
ponitur tu int circustanciaz cadat tc q oi
diuina volita absto si impleat // Idem
ipole est ad actu im exopint pntibz atinge
ex qo bru implez z acturit vniusa lco
zphe zome dei madatu // Ppolombz
i ozo pono ppos p est / ad actu meritoriu
dsto tu isfluecia dei gerint cauta cari
tas z volutas // Sed no replicat gditoz q
ad im gerit volutas sine gra caitatis
create // 3 q a sola acceptace dei e q
actus pt meritori9 sicut alias ptinuit // Sed
q licet volutas causet actu meritorium no
tu facit actu meritorium esse meritorium qz q
cuiqz actus fiat a vote in libera ptate
dei est i. im acceptare ul no acceptare
// Ad primu dico q ad for q ab for
agat sufficit ut q prim tale ut prialis
sit for eius ul ipmmet qd agit

ypotes // Dico 2° q non implicat contradictionem quod
illud quod meritorie agit sit natura sine tali caritate
nec est error pelagii sed error pelagii
fuit quod aliquis secundum legem datam a deo posset
mereri sine caritate // Ad 2m dico quod non im-
plicat contradictionem quod eius assistentia agit sine caritate
increata alias dico esse quod de facto requiritur principaliter
scilicet assistentia non implicat contradictionem et quod suf-
ficit ad meritum voluntatis principaliter quod cognitio
mentis alia vel dono creato // Ad 3m dico
quod licet articulum concludit de facto quod deus creatur et
scilicet potest in voluntate prius actum meritorio sed ex hoc
non sequitur quod actus liberi creatum a volunta-
tem efficientia generali scilicet sine caritate posset
a deo acceptari sine tali caritate ad vi-
tam // Ad 4m patet ex quarta questione distinctione 14 p-
rimi articuli in solutione / quod etiam solutionem contra / Ad
finem dictum quod sine quacumque re inhabitante deo
potest illa acceptare et non ista re posita in
anima deo potest eam detestari patet quia motus
in originali peccato non habet formam aliquam de-
testabilem deo / et tamen ille est odium deo et
detestabilis deo cum hoc patet a quo caret illa for-
ma / nisi a causa naturali vel a deo sed natura formam
a solo deo creatam et naturaliter creatum deo
detestatur // Ad 5m dico quod non est repug-
nancia quod omnibus creaturis esset nota
et quod ad eas homo posset attingere si deo
placeret quia statue posset quod quicumque super
omnia deum diligeret et non faceret sicut
contra veritatem bonum quia meretur vitam eternam
Ad sextum dico quod non est possibile de lege dei
statuere licet implicet contradictionem // 3a questio
est ista / habet non implicat contradictionem quod aliquis
implet primum preceptum et non habeat cari-
tatem licet non stet cum lege ordinata
ista conclusio probatur / diligens deum super omnia
implet primum preceptum patet quia illud preceptum
et nihil aliud sed non implicat contradictionem
quod aliquis hoc faciat sine caritate ut patet
in ista questione conclusione 3a igitur quantum ad aliam
partem patet conclusio quia non stat cum lege dei
ordinata quod aliquis diligat deum super omnia
sine caritate ut patet in alia questione contra
// ... conclusio 1a et 2a ...

// 4a questio est ista quod multa precepta divina
potest aliquis observare sine caritate secundum legem dei
ordinatam probatur conclusio sic non requiritur ad obser-
vationem multorum preceptorum quod aliquis impleat
scilicet ex caritate secundum legem dei ordinatam igitur
sequitur conclusio / antecedens probo quia si ad hoc quod aliquis im-
pleat preceptum requireretur quod ex caritate imple-
ret sequerentur multa absurda // primo quod
subveniens indigenti in extrema necessitate consti-
tuto si subveniens non esset in caritate et ex
caritate subveniret ei peccaret mortaliter quia
tenetur implere preceptum de dilectione proximi
et hoc sub pena peccati mortalis et non implet
igitur peccaret contra probatur quia preceptum obligat
ad bene faciendum igitur si aliter de facto non implet
ergo peccat // Secundo quia tunc contra formans se p-
recepto negativo de non fornicando vel de non
adulterando pro tempore pro quo tenetur illi precepto
se conformare si non sunt in caritate peccat quia
tunc tenetur implere preceptum ex caritate et non
implet ex caritate igitur non observat prec-
eptum pro tempore pro quo tenetur observare igitur peccat
3o quia tunc omnis qui gravem temptationem de
mortali non posset in mortali vitare quia nec
resistendo nec consentiendo secundum maius est / primum
patet / quia tenetur ex aliquo precepto temptationi resis-
tere igitur tenetur ex caritate illi resistere quia
patet / sed hoc preceptum obligat ut impleatur
ex caritate et non resistit ex caritate ergo
non implet preceptum / pro quo tenetur implere
ergo peccat // 4o quia tunc imminente tempore in quo
aliquis tenetur honorare parentes si honoret et non
ex caritate peccat // 5o quia pro tunc patet in bu-
lacis et morte ne neget deum constitutus in
peccato mortali esset peccatum quia talis ex precepto
tenetur in caritate et ex caritate talia facere
ne neget christum vel deum et non facit pro
tunc ex caritate igitur peccat quod est contra et contra
singulos in libello suo de vera pania et allegatur
a magistro sententiarum distinctione 17 c. 6. pro alle-
gatione ... dicitur quia si aliquis non
... ad ... contra
... quo ... 4o ...

qsimuy pati fame tribulacoz psecucoz
vl flamaz vl ipam cruce vl simo dic
gehenne nllo mo ista culpanda st ymo z
laudanda e pacia no eni dice possumus
melius illi fuisse vt xpm negando mi[ser]abil
horz pateretur qz passus e xpm qfitendo s3
fortasse estimans e itollerabilius ee fu-
turum indicium qz si xpm negando miserabil ho-
ru paterz ex ista tn pene magis videtur
opponi qz tenetur hoc facere in karitate et
no facit igitur peccat // Sexto qz tu religio-
sus nondo horas suas peccat qd non
viz esse qcedendum // Contra quod ista arz
sic vnd si qs posset preceptu aliqd im-
ple sine caritate sequitur heres ut hetz
2o sentenciarum dis 18 c 2 z est ex qtra
glosa Augustini sup eplaz ad Gal. ca o
vlo qui audiunt legem custodiunt vbi
glo sic ait custodiunt legem no occidi no
mechari z alia huiusmodi ad bonos
mores ptinencia sine caritate no pt talia
obseruare // Quarto qz quicunq pt iple preceptum
pt vitam eternam mereri mx id xpi si vis
ad vitam ingredi serua mandata / s3 nullus de le-
ge qmuni sine caritate pt mereri vitam eternaz
iuxta id Appli prim ad Cor 13o si lingw-
wis hominum loquar z angelorum etc // 3o qz
no magis pt qs sine gratia imple vnum p-
receptum qz aliud s3 aliqd preceptu pt obserua-
ri sine gratia secundum legem dei ordinata igitur
qnlibet hoc fm cont 3a3 q3 go etc // 9o
nullus qmittens illicitum implet preceptum
s3 subueniens proximo q no ex caritate vl
abstinens a furto ex gratiam e huius / iz
pbo 9o3 qz vl licet subuenire proximo
ex gratiaz vl no / si no hetz ppom si sic
gt sez iste subuenit proximo ex caritatez
igz est ex caritate pte aus est illicitu
igz z qnis licet esse ex caritate // 7o fa-
ciens qd tenetur no facere peccat / igz faciens
talit qlit tenetur no facere peccat s3 absti-
nens a furto ex caritate facit talit qlit
tenetur no facere igz peccat / Ad primu dico
q aliqd preceptum implet sic esse duplex sine me-
ritorie z no meritorie / primo modo sine caritate
nullus pt imple aliqs error pelagij qtra
verus // 2o modo pt ex vim preceptu impleri
saltem de aliquibz // Et sic pz ad arm p
impletoz qd est in caritate vitaz peccm z
acquirz meritu p impletoz vo qd e sine
caritate vitaz qdem peccm s3 nm acquirz
meritu p vite eterne saltem / vn vix mihi
i hoc posito sic i hoc casu pono q rex
statuat q quicunq erit amicus eius usq3 ad
ann q ipse vocabitur ad bonu officiu et
mo sit quilz amicus regis z q nullus sit
amicus regis qui aliqd mandatu trans-
gressus fuit z precipiat inconsulta precepta
quorum vnum sit q quilz diligat eu sicut
quemq3 ad / q quilz qlz septima huius ann
offerat vnum denarium regi z qlz mense
flore / hoc posito pz q vnus pt imple
vnum preceptum no implendo ad z tn implendo
vnum transgrediens aliud no est amicus regis
nec meretur promocoz regis z tn implens vnum
propter impletoz eius no fit amicus regis s3 propter
transgressioz alterius ita dicte ppoito / z ideo
i Canica Jac c 2o / quicunq3 tota lege
impleuit offendat aut in vno factus e om-
nium // Ad 2m a oz est vera de pa imple ac-
no z a redemptam intellect xpt // Ad 3m dico
q no e simile de primo z de aliis nam cu
lege dei ordinata no stat q qs diligat
deum sup omnia z q ponat obice gratie s3
bene stat cu lege dei ordinata q aliquis
no velit furari propter deum z tn velit sancti-
cari qtra phibicoz dei sic patuit in casu
simili posito de rege nam no stat cu casu
q qs diligat rege sine z no transgrediatur
preceptum aliud a primo z no transgrediatur
p m ita ppoito z sine dubio hoc e vissim
na ego experior q me qtinere i volunte
peccando vtpote i inuriando proximo ex
causa propter deum qd tn qmitterez si vellez
// Ad 4m pt primo dici q no e licitu s3
illicitu subuenire paupi sine proximo ex

caritate sit q liceat qd no liceat sibi
venire pmo illi ad finem eundo ex gra
sed qr no quer esse ex gra q comittes
illicitu i casu implet pceptum // Ergo talis
cmittit illicitu igr petm igr no implet
pceptum // Scdo qr actus subveniendi pxio
est bonum mor et meritorius salte alicuius
boni tpalis vel mittigacois pene igr
ome qd est ille actus e bonum moral
sed actus subveniendi pximo est ille actus i casu
et p cns no est illicitus // Ad pmum dr q
no sequr cmittit illicitu igr petm / qr co
mittere illicitu sit solum esse in peto // Ad
2m cedo q tlis actus e bonum mor et
nec cnam / licz no e illicitus no roe sui sed
roe circustancie eius qui est esse sine gra
vel esse in peto morli // Aliter pt dici
q est licitu subvenire pxio ex gra et
qn infertur iste subvenit isti ex gra igr
e ex gra cedo cnam et qn dr ans
e licitu go cns nec cnam // Contra si
ex licito seqtr illicitu go ex bono sequr
malu et ex iusto iniustu // Scdo qr tc oppz
cedere q hō exns i gra no poss vovere
aliqd qd est sibi licitu utpote q nunq
peniteat de morli qr sic vovendo implen-
do faceret se esse in morli et p cns no licet
// Ad pmu negatr cns // Ad 2m qdo in
casu Aliter pt dici ad argtm et melius
q ista subvenire indigenti sine gra aut
est licitu vel illicitu Rndz e pplexs ...
sic subvenire est licitu esse tn sine gra
est illicitu // Ad 3m nego psa qua qua
sufficit q sit in peto no q cmittat novum
petm // Tm 9o est ista hō est potens

7m 9o

2m lege dei statuta iste est sine caritate
et vitat petm / ista cna pz / ans 2m lege
dei statuta sic aliqd pceptum implere sine
caritate igr vitare petm sine ca. ans
pz experienti cnc cna seqtr ex dississione
peti // Scdo qr ... sine gra tn poss
ab petm vitare sequr q exns in peto
morli cuiuscq temptacoi de qua temptatur
...

qr n poz vitare petm illi temptacoi no
poss assentire qr no cnsentire illi e petm
vitare // Ergo pot dici qd sine gra poss vi-
tare petm et no est maior ro de uno qm
de alio nec in uno tpe qm in alio seqtr
q ab sine caritate poss tota vita sua
etia 2m lege dei ordinata ees vitare
qdcuqz petm qui vr esse error pela-
gij et vider esse cn. scos oms ponentes
q naturalia nra no sufficiunt ad peta vita-
da sine caritate // Ad ista arm Rndz tenens
2o snarum dis 28 / cntra hec adultus
sine gra poss vitare petm morle ubi
dicit q petm qd licet no pt vitare sine
gra / sed petm qdo licet pt vitare s. p
sunt et Rndz ad errorem pelagij dns
q vitare petm sine gra hō pt qd licet
qd est heres sed peto suo no e hereticus
// Contra Rndz ista arm pmo sic p
btm Augm dicen. et h' arm sic dicentem
Dicit em pelagius gram dei qe data
e p fide ihu xpo quod nec est lex nra
ad hoc tm valere ut peta cmittantur non
ut futura vitentur sed ut repugnancia superentur
sed si hoc verum esset utiqz in orone dnica
cu dicitur dimitte nobis debita nra
Aliud vel et ne nos inducas i temptacoem
ut peta caveantur sine vitentur q a patre
in celis nulla roe petere9 si virtute voluntatis
humane hoc possem9 efficere // Item q i d
arm pbtm quiq 21 moral sup i quidde
mltos et innumabiles ubi ait petm qd p
penitenciam no delet mox suo pondere ad
aliud trahit magr 2o snarum dis 27 c 6
pg petm cum reparacoem no pt hō no pt
tare vel deprr i mort // Item Augus de
bono pseverancie pg casu hoim no
nisi ad gram sua volunt de pvenire
ut hō accedat ad eu nuo ad gram
sua ut hō no recedat ab eo go nec
vitare petm nec vincere peto // Item
Augus ... vl iuste
... non delere
...

q(uo)d p(re)cedit ad no(n) peccand(um) sibi dei adiu-
toriu(m) no(n) e(ss)e necessariu(m) p(ro)p(ter) sola(m) lege(m) ac-
cepta(m) (et) q(ua)ndam sufficie(n)te(m) volu(n)tate(m) ab a(n)i(m)ab(us)
o(mn)i(u)m h(uius)mo(d)i (et) ab o(mn)ib(us) anathe(m)a(tiza)ri e(ss)e
no(n) dubito h(abe)re d(e)n(i)q(ue) / Ex q(ui)b(us) v(er)bis
app(ar)et q(uod) h(ab)et (con)clusio s(ecund)a no(n) p(otes)t q(uo)d
dic(itu)r i(n) q(ui)b(us) s(er)mo(n)ib(us) de vitare q(uon)i(am) (et)c.
Alit(er) v(i)det(ur) (con)cedit q(uod) adult(us) sine g(rati)a
(et) i(n) mortali diu vitare no(n) p(otes)t o(mn)ia mor-
talia (com)munis singula poss(un)t vitare // Et
q(uod) si p(otes)t unu(m) vitare ex vitac(i)o(n)e aliq(uo)d no(n)
i(n)dispo(n)it(ur) s(ed) meli(us) dispo(n)it(ur) ad vi-
tac(i)o(n)em 2(m) (et) p(er) (con)se(quen)s p(otes)t o(mn)ia p(e)cc(a)ta vitare
P(ro)p(ter) ista arg(umen)ta (et) auctoritates m(u)lt(i) tene(n)t affir-
ma(n)do pono (con)clusio(n)es aliq(ua)s // p(ri)ma est ista no(n)
implicat (con)t(ra)dic(ti)o(n)em q(uod) homo vivat (con)t(ra)
pecc(atu)m mortale (et) veniale sine carit(at)e
i(n)fusa p(ate)t q(ui)a seq(ui)t(ur) iste implet p(re)cep(ta)
(et) nullu(m) t(ra)nsgredi(tu)r ig(itur) no(n) peccat (et) ta(men)
no(n) implicat (con)t(ra)dic(ti)o(n)em ig(itur) nec (con)se(quen)s //
2(a) e(st) no(n) est p(ossibi)le cu(m) lege dei statu-
ta q(uod) al(iqu)is sive sit in g(rati)a sive ex(tr)a g(rati)am
t(em)p(or)e longo vivat sine pecc(at)o veniali
p(ate)t q(ui)a no(n) est p(ossibi)le ho(m)i(ne)m se(m)p(er) vel diu
i(n) t(ant)a vigila(n)cia vel adv(er)tencia (con)siste(re)
q(ua)nta ad hoc requirit(ur) p(ro)p(ter) m(u)lta i(n) q(ui)b(us)
me(n)s ho(min)is occupat(ur) s(ecundu)m q(uo)d a s(an)c(t)is pon(itu)r
exe(m)pl(u)m de navi in m(u)ltis locis p(er)forata et
de clausura aq(ue) / que si fortifice(tur) i(n) una
p(ar)te erupit(ur) i(n) alia (et) s(ecundu)m unu(m) doct(orem) p(ro)-
nitas n(ost)ra ad malu(m) similis e(st) [illegible]
vel vulpi qui si a c(ur)su suo impedia(tur) i(n)
uno loco i(n)venit sibi aliu(m) locu(m) aliunde
// 3(a) p(ate)t s(ecundu)m ista (con)t(ra) utru(m)q(ue) mortale (et) veniale
p(otes)t al(iqu)is vitare cu(m) g(rati)a p(ate)t q(ui)a al(iqu)is nullo
peccat // 4(a) al(iqu)a s(un)t pecc(at)a mortalia q(ue)
q(ui)s no(n) p(otes)t vitare sine g(rati)a s(ecundu)m lege(m)
dei ordi(n)ata(m) impo(ssibi)le q(ui)a q(uan)q(ue) te(ne)t(ur) elicere
actu(m) dilect(ion)is dei sup(er) o(mn)ia sub pe(na) pecc(at)i
mortalis (et) hoc no(n) p(otes)t de lege data sine
g(rati)a ut deinde est p(ate)t (et) de pecc(at)o origi(n)ali
q(uod) vitari no(n) p(otes)t s(ecundu)m lege(m) [illegible] sine g(rati)a
p(ate)t [illegible] q(ui)a si p(otes)t [illegible] p(ri)ma(m)
[illegible] no(n) p(otes)t sine g(rati)a [illegible]

pecc(at)o in q(uo) e(st) q(ui)a [illegible] no(n) p(otes)t vitare sine ca-
ritate // 5(a) m(u)lta s(un)t al(iqu)a p(re)cepta p(re)ter mortalia
q(ue) vitare p(otes)t sine g(rati)a tali q(ui)a m(u)lta s(un)t
p(re)cep(t)a ut p(re)t(er)it q(ue) p(otes)t obs(er)vari sine
g(rati)a et t(ra)nsgressio(n)es illor(um) esse(n)t p(e)cc(at)a mor-
talia // Sexta q(uo)d seq(ui)t(ur) q(uod) no(n) est p(ossibi)le cu(m)
lege dei ordi(n)ata sine g(rati)a vitare q(uo)d-
cu(m)q(ue) veniale vel mortale q(ui)a hoc e(ss)et
error pelagii // Ex p(re)dictis p(ate)t ad ratio(n)es
(et) ad auctoritates // Sexto q(uo) e(st) ista / ista 6 9º
no(n) implicat (con)t(ra)dic(ti)o(n)em q(uod) al(iqu)is iustificet(ur) a
pecc(at)o absq(ue) infusio(n)e g(rati)e talis creat(a)e
licet no(n) stet cu(m) lege dei statuta p(ro)ba(tur)
q(ui)a pos(sibi)le [illegible] g(rati)a (et) pecc(atu)m n(on) sic formalit(er)
opponu(n)t(ur) n(e)c(essari)o q(uod) p(ri)mo unu(m) sit p(re)se(n)s (et)
[illegible] posito alt(er)u(m) recedat // Ex 1o q(uod)
p(otes)t deus facere in accept(ati)o(n)e ho(min)is mere(n)t(is) re-
ata(m) p(otes)t (et) mere(n)te fac(er)e ex se [illegible] meri-
t(is) g(rati)a vel iustificac(i)o(n)e deus p(otes)t (et) tal(ite)r vo-
le iustificare p(otes)t (et) sine g(rati)a // It(em) q(uod)
q(uod) p(otes)t deus auferre ab ho(m)i(n)e ip(s)o invito
p(otes)t auferre sine pecc(at)o ho(min)is s(ed) o(mn)e p(ro)p(ri)um
ho(m)i(n)e q(uo)d realit(er) disting(uitur) ab eo (et) a q(uo)
ei(us) p(ar)te p(otes)t deus auferre ab ip(s)o ho(m)i(n)e
ip(s)o invito cu(m) l(ibe)r(a) g(rati)a sit h(uius)mo(d)i p(otes)t (et)
sine pecc(at)o ho(min)is (et) p(er) (con)se(quen)s no(n) p(re)se(n)s (et) for(mali)t(er)
opponu(n)t(ur) g(rati)a (et) pecc(atu)m ig(itur) p(otes)t s(ed) no(n) pecc(at)or
p(ost)q(uam) fuit pecc(at)or sine g(rati)a tali p(ate)t q(ui)a
s(ecundu)m g(rati)a ablata ab eo sine pecc(at)o suo e(ss)et
no(n) pecc(at)or sine g(rati)a (et) sic p(er) deus p(otes)t e(u)m
(con)stituere ad e(u)m statu(m) i(n) q(uo) fuit a(n)te pecc(atu)m
q(ua)n(do) fuit sine g(rati)a (et) sine pecc(at)o ig(itur) p(otes)t
iustificari sine g(rati)a // 4o d(ici)t(ur) de p(otes)t(at)e sua
absol(u)ta p(otes)t c(on)s(er)vare unu(m) ho(m)i(n)em in p(ur)is na-
t(ur)alib(us) sine g(rati)a (et) sine pecc(at)o ig(itur) (et) p(er) n(on) ta-
le lapsu(m) r(e)parare [illegible] culpa(m) p(er)
infusio(n)e g(rati)e / s(ed) (con)t(ra) [illegible] q(ui)n (con)s(ecut)u(m) su(um) [illegible]
poss(un)t de d(i)spo(siti)o(n)e absol(u)ta i(n) mere(n)te acceptare
ad vita(m) et(er)na(m) // (Contra) (con)clusio(n)e(m) a(rguitu)r du(pli)c(ite)r arg(umen)t(is)
q(ue) solet fi(eri) de i(n)iurac(i)o(n)e a(n)g(e)lo(rum) i(n) (con)dicio(n)e
sed de hoc plures visu(m) est (et) p(ro)bat(ur) in
[illegible] q(uod) p(ri)ma (con)clusio // It(em) 2o a(rguitu)r sic p(ost)
[illegible] p(ri)ma(m) est i(n)iust(us) post p(ri)ma(m)
est iust(us) [illegible] q(uo)d se(m)p(er) [illegible] [illegible]

iniustum et liberatum a peccato iniustus [illegible] quia
sit iniustum cum sit formaliter privatio non potest a
careri ab aliquo nisi detur ei contrarium [illegible] quia
tollere privationem est ponere contrarium quia in metaphysica opposita
privativa sunt circa aptum natum, anima autem est
apta nata suscipere iustitiam igitur iste qui
iustus fit iniustus factus est de iniusto iustus re-
cipit contrarium illi privationi oppositum si enim nichil
[illegible] sibi plus formaliter quam prius caret modo omni
illo quo prius caruit et per quod esset in-
iustus sicut prius // Secundo peccator dum est peccator
non est dignus vita eterna postquam tamen non
est peccator est dignus et ista dignitas habet
nichil tale continet dum erat peccator igitur etc.
Tertio deus non acceptat peccatorem ad vitam eter-
nam sed iustum acceptat quero quid est acceptare
istum, aut non est velle per beneplacitum
[illegible] tamen prius quia tunc statim beatificaret
se [illegible] ergo est velle sibi secundum dispositionem quam non
habet quam prius non habuit esse dignum tali pre-
mio ista dispositionis diversitas ut videtur poni
in voluntate non potest divina quia est immutabilis igitur
ponitur diversitas dispositionis ex parte istius quia
ista omnimode eodem se habente voluntas divina
vult ipsum eodem modo se habere // 4° quia voluntas
divina que est unus actus in se non habet nomen
oppositorum [illegible] actuum ut velle nolle
absque omni diversitate [illegible] obiectorum non enim
velle divinum est velle beneplaciti et nolle
similiter [illegible] aliquorum obiectorum nisi [illegible] obiecta
distinguantur aliquam contradictoria fuerit absque
omni distinctione realiter [illegible] veritate igitur cum
deus velit istum iustum ad aliquid ad quod non
vult peccatorem ponitur quod [illegible] peccatorem
in se [illegible] aliter se habet in se quando
dicitur dilectus a deo quam cum dicitur odibilis
// 5° Si nichil esset in anima istius qui est
acceptus plus quam cum erat peccator non videtur
quod aliquo modo se habeat aliter ad deum nec deus
ad ipsum quam prius quia non videtur quod esset illa
alietas ponitur [illegible] ex parte dei di-
[illegible] videtur [illegible] quod alio modo se
habeat ad deum et ergo [illegible] ponitur [illegible]
[illegible] et ita aliquid inesset sibi de novo formaliter
[illegible]

et species quia iste inheret in peccatore igitur caritas
// Secundo si [illegible] fuisset ab eterno in petro
moraliter peccatum iustificabitur infundetur sibi
gratia vel gratia caritas ipsa fuisset vera igitur per
naturam potentiam dei potuit esse falsa // Si enim detur
oppositum quod igitur ab eterno et tunc simul vera et
falsa [illegible] in aliquo instanti post tunc post semper
fuisset falsa et [illegible] aliqua [illegible] assertiva de
futuro inheret esse vera // Ad primum dico quod
de facto nullus fit iustus nisi sit per legem
dei ordinatam nisi per potentiam aliquam in eo
creatum de novo fit iniustus nec sit per legem
dei ordinatam nisi prius creatur aliquo dono infuso
quod prius non habuit // 3° non est possibile quod ab aliquo tol-
latur carentia iustitie vel caritatis infuse quin
infundatur sibi iustitia aut caritas quia nisi infun-
datur semper carebit // 4° possibile est quod ab aliquo
tolletur iniustitia carentie carentia iustitie de-
bite et non infundatur sibi talis caritas // Ex
quibus sequitur hec quod non possibile est aliquem privari iu-
stitia debita in esse nisi fiat iniustus // [illegible]
possibile est aliquem esse iustum et non habere talem
caritatem infusam // Ad formam argumenti dico quod argumentum
bene probat quod impossibile est tollere iniustitiam hoc
est privationem iustitie hoc est caritatis infuse et debite
inesse sine infusione talis iustitie et hoc est
concessum in 3a propositione sed non probat quin possibile
sit tollere iniustitiam hoc est carentiam iustitie
alicuius aliquo debite inesse sine infusione talis
gratie // Ad secundum dico quod probat de facto et secundum
potentiam dei ordinatam sed non probat quin deus pos-
set esse per dei potentiam de novo dignus absque
hoc quod talem caritatem reciperet // Ad 3m dico
quod [illegible] deus aliquem acceptaret unus modus secundum dei
eternam presciam et sic acceptare dei est ab eterno
voluisse isti dare vitam eternam / Alio modo
secundum presentem iustitiam et sic acceptare dei est velle
isti conferre vitam eternam secundum presentem dispositionem
et sic dico quod de facto [illegible] deus acceptat de no-
vo secundum presentem iustitiam ipse innititur pro aliquo
dam [illegible] dico tamen quod omni
no [illegible]

disponatur vel premietur vel eterna vita puniretur
et propter peccata non est lapsus a iustitia fuerit dignus vita
eterna quam tamen a non erat dignus et tamen
non esset in initio in deo non tamen iustitia ad
premium sicut a fuerit acceptus quod prius non
erat // Ad secundum patet quod sicut est ut tangitur contra
alietas et diversitas ex parte obiectorum quia actus
et ille divinus esse collatus illius petitur ad
diversa tempora et dispositiones de ea aliter et aliter
secundum alietatem unius partis et alterius in adsuetis
sionem talium temporum tamen in ipse aliquem anni
mutatione contingeret si discederet aliter se haberet
et aliter quo ad non accipere vel acceptari
// Ad tertium dico quod si illa propositio fuisset absoluta
absolutio fuisset vera licet ante implicite contra
dictam absolutionem cum sit fuit sic dinotet in propositio
secundum tamen contingenter sit fuit accipit impossibile sic fuis-
se sit eius quamquam propositio que fuisset vera potest impossibile
fuisse vera / dico tamen quod aliquis fuit ita semper
fuit ita / non est possibile quod aliquis fuit ita et
non semper fuit ita quod aliquis incepit esse ita
sicut probat argumentum // Secunda questio utrum caritas necessaria
est ad hoc quod aliquis mereatur vitam eternam secundum le-
gem dei statutam / probatur quia sine illius ulterius
est vera quod caritas contingenter data sine illa pos-
set aliquis mereri etc. ut patet // Contra quia arguitur
primo sic ista que est necessaria secundum legem dei
ordinata ille merebitur vitam eternam quod habe-
bit gratiam igitur hec vel illa quod contingenter
dicitur id est sibi necessaria igitur quod est propositum
Secundo dicitur illa etc. / illa gratia a deo crea-
bilis est necessaria etc. quod est propositum // Tertio si illa
gratia esset necessaria ad merendum quod illam gratiam
habendo potest aliquis mereri de communi lege quod est propositum
igitur prius quam / sed sine illis aut infinitis sine illis
quod sequitur enim hec gratia informans conti-
git deesse non requiritur de communi lege ut sic
mereatur igitur hanc gratiam non habendo potuit sic
de communi lege mereri sicut de aliis singulis
quod sine illis aut infinitis sine illis quod igitur
que est bonum sicut potest probari per multas rationes
prima propositio quod de possibili ad non possibile ad
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] // Ad primum concedo quam ratio
quam licet quod / dico illam quod habebit et tamen non
sequitur propter merebitur vitam eternam sed quod habebit hanc
quod merebitur igitur habebit gratiam hanc // Ad secundum
concedo illam quam infinitur cum quibus tamen stat quod
ad merendum requiritur aliqua gratia dei non et a
deo creabilis // Ad tertium videtur aliquod quod licet
sine illis aut sine illis sine illis quod non
sit aliquid sine illis quod quam infinitum posset ex
aliquo sine illis aut et propter quod quia illis sit vera
propositio supposita hanc gratiam non habendo potuit
de communi lege mereri propositio tamen copulativa ex omnibus
facta ex omnibus singularibus quod simul suppositis
non est vera ut potest hanc gratiam non habendo
et singulis aliis potest mereri et non
ut quia quod per aliquid infinita vel aliquid infinita
ex ante / dicitur enim quod potuit de communi le-
ge mereri dato quod non haberet vel habitum
sit ex / necessario oculus requiritur ad hoc quod tu
videas naturaliter hec est vera ut in directe tamen
non sequitur neutrum oculum habendo tu potes
videre naturaliter potest quod est propositum / omnes enim expo-
nentes quam sunt fuisse sit ista dicitur neutrum oc-
culum habes potes naturaliter videre vel si neu-
trum oculum et tamen sine illis aut infinitum sine illis
quod // sed sine dubio quod utrumque ista vi-
deatur collata / aliquid tamen fuerit dicit ut intelligi
vir tamen sine illis istius non oculum habendo po-
tes videre sicut vel et contra sicut finite copula-
tiva ex hiis composita est finita et vera / Similiter
ista de copulativo est vera si formetur cum op-
positum contra et non / Ad argumentum unum quantum // Ad
probandum dico quod ista illam gratiam habendo etc.
non est universalis nec particularis nec indefinita nec singularis
quia non est littera sed impropria vel talis vel tempora-
lis vel conditionalis / non dico quod non habet
sine illis ex quibus infertur et quia sive conditionalis
sive causalis sive temporalis est falsa igitur ista simpliciter
est falsa // Dico etc. quod ista est affirmativa
ex ista potest patere quod esse dictum in [illegible]
quod contritio est necessaria ad statum salutis
post quod quo peccatum mortale committit contritionis con-
tritionem habendo de communi lege post peccatum mortale
potest aliquis salvari / sicut ponitur quod de [illegible]

actum dnai^m n^m denai^m tc^t pbi ig^r
n^m denaiu pbi solucdo frangit pmissu
(stt sit q ad de vult ieiunare i pane z
aq^a aq in vno die venis iste i nullo
die veneris tc^r sit mag ieiunare ig^r
nullo die veneris no sit ieiunado no pbabit
vn ad omnia arta ctia nec^o sit que //
Ad arm i oppom pz q sit sdm / ad pmu
p z & z y.^a 9.^a6 // Ad arm i oppom pz
q sit sdm p^a q sta sit

19 Verit^r vtrz sine carit^e creata
possit viator dilige deu sup
omnia ar^r q sit intes expu-
ris nalibz pt tc^r aus pz

q^z intes di^a vitate pt tcte 2 dictare
pct tcde qlibz talia pctica vitare pbo
quaz q^z tcita deliberac pgplim vtrz ds
sit sup omnia diligedus vel no s smet
ab intell^u q sit z vo^tas no possit expur
nalibz 9forit actu elicit poss pctor
hitualit sic vtrz esset in pcto mor-
tali vl no q^z d' 9tingz oppo vol^i p int^m
pt sic vtrz volu^as pt i^a sup oia dilige
vel no ig^r s possit sic an possit dilige
deu sup oia vel no / z no poss sine cari-
te sep^r q poss sic. sc esse in carit^e qui
est s^m q^z nemo nouit vtrz amore vl
odio dignus sit // Ad oppom ar^r ais na
q ppe cunai^r decla^r ad vn o tcz no pt
esse in ad o tcz sine aq^o exi^co //ista pz
inductione d' omnibz rebz nalibz na g'ne
q^d detmna^r ad motu d'orsu nalit no
pt i motu sursu n^c pt no moui deor-
sum amoto impedim^to z sic d' oim re
alia nali f^z qz res nalis detmia^r ad
appe^d esse sui vt pz p phm z^o phisicoz
ig^r no pt appetere sui no esse nalit
z vlt^a ig^r no pt aliud plus q nalit se
dilige sup oi pbo qnaz q^z s sic posset
re^a cicia ex pmis nalibz elicet se no
esse q esse aliud a se no esse // Circa
qoz pmitto distinc^z ista q dilcco que e
motus vl inclinacio ad bonu vl appns
bonu diligenti Tripliciter ac pt sumi

tlis dilcco vl inclinacio / vno mo^o qnitur p
appetitu z motu rei nalis z est sine cognic
sine 9gicoe sicut e appe^tus grauis ad deorsu
z appetitus plazo ad mi^mitu // Alio mo^o
capi^r dilcco magis ppe p appetitu z motu rei
nalis cu cognicoe tn no in in appre
hoc intell^ta vt e appetitus aialis ad ali-
mitu / alio mo capi^r dilcco ppe p motu
z appetitu cre volis in bonu vl ap-
parens bonu / Et ista dilcco adhuc est
dupl^x / q^z qda est nalis qda libera / libera
dilcco est motus vol^s q^o mo^r volu^as mcdie
d' liberacoe p cita z iudicio pctico p cito
p^mo z isto motu no mo^r voluntas p mo^m
nalis agen^s sed p mo^m liber agen^s /
Dilcco vo nalis e motus quo mo^r vol^tas
ad sola simplex appnsioz intes sine aq^a
d' liberacoe vl dictamie pcte // Tunc vis
pono 9os / p^a e ista dilccoe nali nllus
pt dilige deu sup omnia pba^r q^z dilccoe
nali creatura volis diligit seipaz sup oia
ig^r no deu / aus pz ex qda 9oe pme
distinc^ois i q. fuit pbatu q finis nalis
creature volis diligit^r dilccoe e 9sona
cio sui s^z finis nalis create volis di-
ligit^r dilccoe nali sup oia i^r tc^t // S^o
pt ar^t p ar^m fcm in oppom 9° // 9^a
9oz ista ar^r pmo sic / deus e finis oim
rez nalium z actionu q^z oia sunt ppt
ipm s^z dilcco nalis est acto nalis ig^r
deus est finis eius z p quis ipa elicit^r
ppt deu // S^o q^z illa dilccoe dilig^r deus
sup omnia q^d est finis illius dilccois vl-
timus sed d^s e huiusmodi d' dilccoe nalis
pz q^z dilccois nalis finis est deus sup^i
bonu z^d est deus ig^r tc^t // Ad pmu dico
q deus no est finis tc^t intencus a se ipso
// Dico z^o q no est finis intencus a qlz
agente nali ig^r ipe viator no pstituit
sibi tunc sine s^z deus met pstituit sibi in
fine //S^a 9° illa dilccoe no delibera
ta pt ds viator dilige deu sup oia
vt [illegible] 9° [illegible] // z^a 9° [illegible]

no implicat contradictionem iste diligit deum sup
oia et no habet actum caritatis ita quod habet et potest
ex puris naturalibus diligere deum sup oia
Est tamen notandum quod dico in ista conclusione ex puris
naturalibus no intendo excludere generale dei co-
ncursum quod principium vel per donum infusa sed
intendo solum excludere caritatem creatam habet
et 9o sic probatur. Omnis potentia libera potest habere
actum aliquem circa obiectum sibi conveniens igitur volun-
tas potest habere aliquem actum circa obiectum sibi
conveniens id est voluntas potest habere actum aliquem circa
deum sibi conveniens primum et non habet naturalem actum
contra dictamen recte rationis quia tunc cogeretur
agere contra conscientiam et inordinate igitur ex puris natura-
libus potest voluntas habere actum conformem recte
rationi et ordinatum actum dilectionis dei talis dilectio
dei super omnia igitur // Ex quo capio aliquem simpli-
citer existentem in caritate qui in principio repositum in
ubi noverit deum / capio et aliquem peccatorem qui
habet noticiam unde perfectam de deo et cetera sic
iste simpliciter potest diligere deum summe ex motu
vel ex inclinatione caritatis quam habet preter iste
peccator tamen movetur per communicationem naturalem quam
habet de deo igitur ipse potest deum diligere super
omnia / Probo secundum / quia capio quendam aliquem mo-
torem g. et 11o simpliciter et suppono istam propositionem quod
quanto aliquid magis apprehenditur aliquid sub ratione
boni simpliciter vel magis sub ratione boni sibi
vel commodi tanto magis movetur ad diligendum id
sed plenius potest per intellectum apprehendere deum sub
ratione boni et sub ratione sibi boni vel commodi
plus quam aliquis plus quam in duplo et in triplo
et sic in infinitum igitur potest tamen moveri tali
cognitione et apprehensione quam aliquis ex mo-
tione gratie ad diligendum deum sed aliquis ex
gratia potest deum super omnia diligere igitur et habet
iste plus ex motione sue cognitionis // Contra
quia in utroque gratia quod non iuvat voluntatem via-
toris ad diligendum deum summe et inclinatione
caritatis est finita ... igitur utraque acta
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

potest ad diligere deum super omnia // 3o voluntas
meritorie caritatis infusa potest talis actus diligendi
deum super omnia elicere sed non apparet quod ex
talium actuum frequentia posset acquiri et generari
unus habitus inclinans ad actus inclinatus quam
habitus non corrumpit caritatem infusam sed tractat
igitur et deus non plus impedit caritatem inde
talis actus a potentia posse elicere meritorie et
habitu acquisito igitur sine dono supernaturali da-
to posset voluntas deum super omnia diligere
// 3a sic Iudeus qui est maxime zelator
sue legis pro legis defensione vult mori
sic probatur sic iste iudeus aliquid summe diligit
et nihil aliud igitur probatur ... quia non legem
summe diligit quia non diligit legem nisi
propter deum quem maior diligit sic bonus iudeus
deum in causa ... diligit legem propter deum qui
dedit legem sic probatur de moyse et de aliis vel
diligit se ipsum summe quia talis vult generaliter
mori propter aliud quam se ipsum magis diligit nam
aliter non redderet vitam corporalem pro aliquo nisi
plus diligeret id quam vitam corporalem preferat
vita quam plus diligit quam corporalem et quod
sperat se consequi post hanc vitam corporalem si conser-
vat legem quam credit esse consuetudinem propter solum
deum vel pono quod non credit aliam vitam post
istam ... ut prius // 7o sic ex
puris naturalibus potest voluntas aliquo ... constat
non naturaliter inordinate ... cogeretur ad peccandum
igitur ordinate ... alia summe et ordinata circa
aliud obiectum nisi circa deum igitur // Sexto non
... viatoris ad di-
ligendum deum super omnia ex puris naturalibus nisi
... dilectionem ... ex naturalibus sunt
ad se summe diligendum quia habet non intendit
... si sic ... posset vo-
luntas diligere quod se ipsam ex naturalibus quod sit
... naturale votum quod non posset aliquid ali-
quod plus diligere quam se ...
... quod auferret a voluntate quia ... non
tollunt ... naturalia igitur per ...
quod non est naturale voti vel naturaliter acquisibile
[illegible]

quis est finis eius. omnis qui diligit deum ex
caritate potest voluntas summe diligere contra primum
3º ethicorum ubi dicitur quod fortis politicus debet
secundum virtutem suam mori vel morti se exponere
pro bono et utilitate rei publice et communis sed hoc
non posset facere nisi plus diligeret bonum rei
publice quam esse proprium igitur fortis politicus naturaliter
diligens aliquid plus diligere potest quam esse proprium bonum
probatur quia si sic mallet non esse se quam perire sed
plus diligit salutem rei publice quam salutem esse
sui // Respondetur forte quod fortis politicus exponendo
se propter bonum virtutis expectat maius bonum
virtutis et maximam delectationem perfectam continentem
perfectum actum salutis et propter hoc maxima
bona magis debet diligere vel eligere unum ta-
le actum quam vitam ignominiosam melior est enim
unus actus quam multi remissi et non in hoc
eligit finem non esse sed oppositum suum esse et
hoc est quia magis se diligit / quia secundum veritatem
bonum magis est eligendum esse secundum bonum ac-
tum perfectum virtutis quam carere tali actu cum
multis aliis quomodo // Contra 1 dicendum supponitur magis
amatur persona salvatoris vult deus esse suum
quantumcumque virtuosum primo quam esse suum sed
talis forte ne male sit reipublice vult
se et actum suum virtuosum non esse igitur simpliciter
magis diligit bonum publicum quod vult sal-
vari quam se et actum virtutis cum utrumque istorum
velit non esse rei communis // Septimo arguitur fa-
cilius est ut videtur diligere bonum infinitum propter
se quam bonum finitum / sed sine caritate potest quis
diligere creaturam propter se et super omnia igitur ut videtur
deus qui est infinitum bonum potest sic diligi
// Octavo conclusio sine caritate potest velle di-
ligere deum super omnia quia semper dilectio dei super
omnia in via est actus liber alias non fieret
meritorius igitur potest sine caritate diligere deum
super omnia // Contra 9 conclusionem arguitur si ex puris
naturalibus voluntas viatoris potest vel potest
recte agere sine gratia quod est falsum et contra
Anselmum de concordia 9º et libro arbitrii c. 16 ubi
dicit quod recte velle nullus velle potest nisi habe-
at voluntatem quam nullus habet nisi per gratiam
[illegible] 13 voluntas non vult recte nisi quia

recta est nam voluntas non est recta quia recte
vult sed ideo recte vult quia recta est rectitu-
dinem autem non habet nisi per gratiam igitur non potest
recte velle sine gratia / Confirmatur probatio quia actus
dilectionis dei super omnia est actus conformis
recte rationi et per consequens est actus rectus et
non rectitudo eius est per se nota sicut rectitudo
primi principii in operationibus alias non esset summe
diligendum vel aliquod a summo bono // Secundo
confirmatur non odire deum est actus per se ma-
lus nec potest esse bonus igitur firmiter deo est ac-
tus bonus et rectus et non potest esse nisi rectus
et per consequens omnis potens in actu illo sine
gratia potest recte agere sine gratia // Quarto sic ca-
ritate diliges deum super omnia potest velle obe-
dire propter deum / consequentia quia nisi vellet obe-
dire propter deum non diligeret deum summe / sed
velle obedire propter deum est recte velle secundum
Anselmum de concordia c. 16 / sed recte velle non
est sine rectitudine / rectitudo autem tamen data ex
gratia igitur sine gratia non potest creata voluntas
deum summe diligere // Tertio sic si voluntas creata
rationalis ex puris naturalibus posset meri-
torie quod est error condempnatus ab ecclesia
contra pelagium per Augustinum in de moribus c. 12 quod igitur sum-
ma bonitas retribuet amanti et perseveranti
nisi se ipsam etiam quando actionem non
retribuit quia non compensatur amori nec consolatur
amantem nec faciat perseverantem sic igitur a-
manti summa bonitas se ipsam sit retribu-
enda tamen primum premio sit amans me-
bonitate nec potest dici quod sit amans me-
bonitate etiam sed aliter quam beatifice quam sibi
copulat potest alio modo quam beatifice tunc
potest esse premium contra Augustinum c. 69 et absur-
dum quod aliquid natura semper amando ipsum quod sum-
me bonus est et omnipotens nunquam vivat sed
sine beatitudine semper misere vivat igitur voluntas
vel sine gratia potest bene agere quod est falsum
et contra Gregorium [illegible] super [illegible] ad Romanos
9 [illegible] nec currentis sed miserentis
est dei [illegible] ab Augustino libro de perfectione

iustitie ubi dicit voluntas mea nullum bonum agit
nisi dum eius adiuvatur potentia gratia probatur
per Augustinum monol. c. 68. nichil apparet
quod voluntatem creatam ad hoc esse factam ut sum-
mum certum amet super omnia bonum. sicut ipsa
est summum bonum primo ut nichil amet
nisi ipsum possit habere sine gratia possit bene
agere sine gratia // 3o quia ex hoc sequitur quod homo
ex puris naturalibus posset vitare omne peccatum
quod est error pelagianorum /celestinum/ et reprobatur ab Augustino
quia patet quia si ex puris naturalibus sine gratia
posset homo deum summe diligere cuiusque actus
sit voluntatis rectus certa sine posset omnes
actus voluntarios circa ea que sunt ad finem
maxime et per que posset homo sine gratia
implere omnia precepta moralia que sunt de le-
ge nature consequens confirmatur per Augustinum libro de trini-
tate 12. cum deus diligitur et aliis diligendis
non recte creatura unde quod deum diligit proximo
tibi consulit ipse dilectio quilibet alio ordinato
ad dilectionem dei igitur si nullus peccat in dili-
gendo super omnia nullus peccaret in volendo
alia ordinata ad deum et ita homo posset
sine gratia evitare vitare omne peccatum
Si autem dicatur quod licet in rei veritate pos-
sit creata voluntas circa finem ordinate se
habere sine gratia adiuvante non tamen circa ea
que sunt ad finem ipse non sequitur error cele-
stinum probatur quia Augustinus monol. c. 68. dicitur
creature vel nature non est aliud esse voluntatem quam
posse discernere iustum a non iusto verum a
non vero bonum a non bono magis bonum
a minus bono et hoc posse esset supervacuum
nisi quod discernit amet aut reprobet secundum
vere discretionis iudicium / hoc autem sic si voluntas
creature non est ad esse naturale nisi sit posse
discernere sine quo sit creata voluntas igitur sine
gratia habet hoc posse discernendi tunc esset super-
vacuum nisi amaret aut reprobaret conformiter
dictamine rationis recte / dicitur igitur circa finem
posset habere actum rectum ex naturalibus sine gratia
ita circa alia que sunt ad finem posset homo
ex naturalibus secundum rectitudinem [illegible] vita peccatum
peccato quod est errorem [illegible] [illegible] ex toto

sic voluntas sine appetitu libero posset deum dili-
gere super omnia et appetitus naturalis ut visum
est alias tendit in seipsum ut in finem ulti-
mum igitur alter eorum esset inordinatus patet quia
quia appetitus respectus dictamine recte rationis
appetit deum tamquam finem ultimum / et appetitus
naturalis appetitum suum igitur si unus ordinatus alter est
inordinatus / non naturalis quia est talis qualem deus
eum instituit nec alter quia est conformis iudicio
recte rationis // Ad primum dico quod duplex potest
dici actus rectus dici uno modo quia meritorius
alio modo quia conformis recte rationi / et tunc dico
primo ad argumentum quod recte agere non potest aliquis secundum
legem dei ordinatam meritorie sine caritate
et hoc vult sanctus nec tenent rationes que arguunt
sine caritate // Dico 2o quod sine caritate
posset aliquis recte agere et conformiter dictamini
recte rationis quia bene moraliter // Dico 3o
quod non stat cum lege dei ordinata quod aliquis
diligat deum super omnia sine caritate / quia secundum
legem dei ordinatam talis motus semper cum cari-
tate procedit // Ad 2m dico consimiliter quod non est
possibile secundum legem dei ordinatam quod aliquis vellet
licite et omnibus obedire propter deum et non sit
in caritate // Dico 2o quod tamen hoc non implicat
contradictionem quod aliquis vellet in omnibus licitis obe-
dire propter deum et non sit in caritate nec recte
agat vel meritorie / quia deus absolute libere potest
acceptare actum unum vel non // Dico 3o quod
non est possibile quod aliquis diligat deum super
omnia vel velit obedire liberi sine non agat
secundum iudicium recte rationis et forte peccatum
// Ad 3m nego consequentiam secundum legem dei ordi-
natam quod quod sit de potentia absoluta // Ad probationem
quem dico quod beatus Augustinus loquitur de facto quod
ita de facto est quod qui diligit summe summam
bonitatem secundum legem dei ordinatam meretur beati-
ficari in visione // Dico 2o quod ex hoc non
sequitur quod sit impossibile aliquem sic bonitatem
illam diligere et non mereri vitam eternam
// Dico 3o quod cum lege dei statuta non
stat quod aliquis diligat summe deum et non
sentit se indignum pro peccato et ipse sit premio
minus // Ad oppositum ad primum cum dico
primo quod duplex potest dici aliquis bonum vel

moralit' et [illegible] [illegible] dico p'o q'm
pt opari bonu op' meritorie sn carite
z'm lege dei statutaz i'tz // Dico 2o q
cu ia lege stat q sine caritate opet'
bonu moralit' // Ad 3m dicet' talia que
// Ad 4m d' appetu libo dico q no sint
g'm q' appet' nalis tendit p'e a na acept'
tende / Et si arguat' no e i qmo roi nec'
q si dca ro magis hor diligedi magis vl
pt dici q illos appet' pt g'm z q nalis
e cordiat' i cordiatne nali / n' nutu
ra / s q' no appetit q formit' indico
rte ronis // 4a q'o e ista / Adaz i sta-
tu innocentie potuit deu dilige sup oia
q' tuitiq' no h'ret carite pba' sic / Ada
i statu io potuit obsuare precep'm p'bita
ti a deo ig' aud pz q' alr preceptu
fuiss i(n)rōle si fuisset i obsuabile qu
pba' q' no obsuass precep'm nec absti
nuiss a cibo vetito nisi pp' deu et
h' no potuiss fecisse nisi dilexiss dm
sume g' // 2o cu ra rolis fcta sint
vt fruet' do vt pz p aug' monol'
c. 68. z mgr lio po d' 3a dis pma
bi ig' ex na' sua no poss fui do
fuiss i sufficiens fcta q' impotes h're
suaz opom vltiaz exuia sua z sequi'
q no fuiss fec' z pse pse opare talie
ne vl gra et pse opare cuiz nec opo
sibi pt inesse sine aliq'o addito // Co
fuiet' q' nisi creata' et creatae h'uiss
set vnde potuiss dilige deu sup
oia fuiss creata impcd' z indigens
quo fin z gt' aug' d' q aug' d' qrez
n a indige est aq' re carite tu eam
optcat h're qd no fuit i adaz quia
ex quo dilco dei sup oia est pma
opo creatae rolis p'cum tpe opptet
h're posse p' illius opoms quaz plo
pcundo ibid / no at fecit ds puect
pa prete ronale creataz misam
q'm ad intelligendu z amandu se s s'
[illegible] creata ad amand dm [illegible]

z no posset fuiss indigens z [illegible] [illegible]
// 3o q'm aug' h'o i statu i nocentie fuit
i q'da h'itne q'ta h'uiss postea si stetiss
ig' fuit q'etat' i a q'o sue q'm exige
bat ista h'tudo s mag' p pt creatura
rolis quietari nisi p deliberata fruitioz
ig' i isto statu a q'o fruebat' i' / Et ig'
deo a' aliud adeo si ds h'et z p'om
si aba'o te parat q' a'd ado stat sine
suo vltio z diu sine fruitoe delibata
qd pp e pctm z immoderatu // 4o ois actus
volunt' deliberat' vl e fruitio vl vsus
quib acupido fruitioz hoc pz ex dictis
pius q' sic nitz q cuiz vitati vl pp'
se affetit vl pp' a'd qd est magis i'a vo
luntas cuiz bono affetit vl pp' se vl
pp' aliud qd magis dilig' i' volutas
p'mi h'omis i statu i nocentie si aliq'
delibate dilexit a' taq' sine vltim
dilexit z h' vl ex pse nisi tu pm
tellectu vl meptatio vl pp' i'm s mag'
potuit volutas sine pcto libe a' q'
a'd adeo dilige taq' sine vltim ig' in
statu i nocentie h'o h'uit precep'm obsuandi
z tenebat' velle id precep'm / quo te aut
id precep'm tenebat' pmo z pncit' velle s
vac' pp' dm z dei honorez q a'q a'd
si pp' se pncit' no fuit cultus ds debi
tus s magis ydolatra / Sic q no pp' se
pz p h'aug' d' qrez ds dedit h'ituine
homi i statu innocentie ad quodo eius
et iustitia originale q' poss suae p
recepm dedit ad honorez suu ig' pp' hore
dei pmo z pncit' tenebat' velle suare
precep'm g'o potuit dm sume dilige //
Cont' qz ista a'z bi i statu i nocentie
ex pius nalibz potuiss volutas h're ac
tu diligedi dm sup omia z fruendi do
sine apphensioe dei supnalis sic q p
statu pcti poss volutas ex pius nalibz
h're actu illez fruendi sine g' quis est
fl [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] potuit volutas
h're [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] gra sibi
[illegible] [illegible] [illegible] nale [illegible]

non mortali possit / sed in statu peccati mortalis non
igitur etc. posse etc. prius voluntas in peccato et sine
gratia est posse sufficere ad diligendum deum
super omnia quod est propositum // 2° quecumque manet
causa per se et totalis alicuius effectus talis
effectus potest manere / sed non est alia causa per se
et totalis unius actus sufficiendi deo
in statu innocentie nisi ipsa naturalis potentia volun-
tatis quia nichil concurrebat nisi generalis influen-
tia generalis et ista causa potuit sufficienter illum actum
producere et nunc per statum peccati est tota illa causa
igitur per statum peccati potest effectum illum producere
// 3° si aliqua potentia activa sive sit naturalis sive
voluntaria potest producere aliquem effectum uno tempore
et non potest alio tempore aliquid est impedimentum vel
intrinsecum vel extrinsecum / sed nullum est impedimentum in adul-
to non baptizato qui primo venit ad annos discre-
tionis nisi forsan originale peccatum sed hoc non
est aliquid positivum in anima vel in voluntate igitur nulla causa totalis
voluntatis est impedimentum a suo effectu / nec est aliquod
impedimentum extrinsecum quia deus generali generale influen-
tiam impertit nullam nec aliud potest eliciere actum
quod videtur impossibile quia non est impedimentum nec tamen
quod talem actum non elicit // pro solutione istorum di-
co primo quod prima est non stant simul quod aliquis peccet
mortaliter actualiter et diligat deum super omnia
patet quia quicumque peccat actualiter bonum commu-
tabile preponit bono incommutabili corporaliter vel tem-
poraliter / iste tamen bene stant simul iste peccat
mortaliter et potest diligere deum super omnia quia non
repugnat // 2^a non implicat contradictionem quod aliquis pec-
cavit et non penituit et ipse diligit deum super
omnia // 3^a quod numquam per statum vite presentis aliquis di-
ligit deum super omnia nisi sit in caritate // quarta
quod quamvis dilectio dei super omnia est vite eterne quod
ius oppositum non implicat contradictionem // ex istis
ad argumenta concedo quod cadere in istud dimisso vel
accipere sed si simul et istud composito necesse quia
et quod ... necessaria patet ... processus / probatio
non quod non probat nisi quod ... sequitur istud
dimisso ... quod deus est ... stat quod
ipse possit diligere ... concordia
[illegible]

et in peccato // ad 3^m quando prima quando et dico
quod in adulto non baptizato est impeditum
precedens ex originali peccato quod est una affectio
inclinatio ad amorem affectionis quod nisi talis
reprimatur numquam deum super omnia diligit / si vero
per repressionem talis ... talis fecerit quod in se
est statim confert sibi gratiam cum qua dilectionem
dei super omnia eliciet aliter non // 4° quarto est ista
non implicat contradictionem aliquis eliciat dilectionem dei
super omnia sine caritate creata eiusdem speciei
cum illa quam ipse vel aliquis eliciet cum gratia / probatur
idem actus secundum speciem potest elici a potentia sine ha-
bitu qualis elicitur cum habitu licet non ita
perfectus et cetera paribus igitur a multo fortiori
ita est de operibus infusis quod tales actus
potest elici sine illa quia patet quia habitus infusi
numquam cadunt sub ... quod habitus acquisiti igitur
si sine habitu acquisito potest voluntas in talem
actum eiusdem speciei in quo potest habitu mediante
ergo ... mediante caritate infusa potest vo-
luntas in talem actum qualis nobis precipi-
tur dilectionem dei ... sine caritate potest in
consimilem actum eiusdem speciei // ergo precepta non
videntur valere si obligaret hominem ad
impossibile / sed si deus caritatem infundere nollet
voluntas ... posse amorem sui
super omnia immo ... creata ... etiam
... ... vel rete ... igitur ad talem
actum diligendi deum super omnia ex naturalibus
elicere possumus qualis cadit sub precepto
vel cadere potest quia aliter voluntas voluntatis esset
facta obligata ad impossibile // contra quod
ista articula multiplicatur primo sit auctoritas ... libro
de diligendo deum super omnia ubi ait difficile
est immo impossibile propriam suis viribus libe-
rata adeo accepta ex toto ad deum converte-
re voluntatem / et non magis ad proprium extorquere sicut
scriptum est / anima quod sua sunt querit sed ex
... ... patet quod creata voluntas ex liber-
tate arbitrii non quam voluntas magis se
... ad creaturam quam ad deum // 2° auctoritas
... ibidem ... primo facit actum animi
... deum est primum et ...

madatu in lege, diliges dnm, dm tuu
rel q2 qr n̄ infior atq3 fragilior e corpo
aucte qpellitur desinic ts amor cari-
tis q° sto dm oia supra ipm r ppt seipm
diligit et ex hac aucte pz n̄ expse
no suffit ad diligedm deu // 3° aucte Augi
2° de libero ar° libero arbitrio e vo
lutas cu facltate q bonu eligit gra
assistete malu vo gra desistete / tuc
ar² sic dilige dm sup oia r no dilia
sr sedo q cadit sub ptate volut / q
dilige deu sup oia e bom r sim / q hic
no pt libm arbitrium sine gra assiste
te ig vo¹ᵃˢ no pt sim do sine gra
// 4° vi d'eni dr ex suo sine ggstir
volutas utz vita vl pua sit finis
bong vol beitudo est vita etna do ipe
q voluntas eatuc idlis no est vcta sn
gra ut dicit Augg d' grot g° sn gra
deq no e ultimg finis volunt // 5°
ar² aucte Augg despu r aia ca° 30
Duo sit in aia nalis sps a¹ liia q
spe ggsces omia r diiudicas ac oia
r nlis affig q° suo ordine rgvadu
diligit oia unpstaue faculates r mst
meta ggsedi qr ex na ggs tn vl
r ordinis dilaoz no hr ex na nisi ex
gra // 6° ar² apmo p agum dis 19ⁿ
ubi ait q caritas vl ss e dilige dm
r pxim q lio x° dis 29 volutas ho
mis q nalit hr no v3 erigi ad bom
essim voled vl ope impled n̄ libm
p gra3 ut incipiat radime ipsiciat
volr pveit ut velit voleteq subseqr
ne frust velit // Septio qr no vi qh
poita i spacii exhitu suffite ggmate
glis pt hn expmis nalibz paz a'b
sine gra evenie vitac omia pcta mor
talia ptota vita sua qr exq° no p
cat i sit diligedo dm sup oia cadi roc
nec i diligedo alia ppt dm qma s
nigim lio 2° dis 28 / Si actg d'e finis
volis sit bong aln actg ordinati adillu
erut bom r si ille sit malg d' sic

omes erut mali q ex ypothesi simpl
no sit malg ig in ptate volunt est
q nllg actg vol sit malg r ssic p q°
rtuq ipe q vi3 esse error dapty qr q
roc semel geate in pcto pt sit expur
nalibz vitac omia pcta pi rone ppe°
hita tali dilcoe nomt pducta ul gta
ta libe r hec vi3 esse opio pelagn
Octa° sic / qr vm Augg 13 qoe omc
petm e sim utedo uti vl uti fruedo
q i° qui diligt dm sup oia no pccabit
utedo do n° fruedo creatura qr uti do
ipugnt dilcoi dei sup omia pcta pt h
lic vitac // Nono sic Si valet ar²
maiori q adducitur pista oppoe q e q
ex puris nalibz voluntas se pt qforme
dictamini recte ronis q ad nalis dictat
id rel v3 eq pbari pt q ho ex puris
nalibz pt dictac esse mendm ul intoe
dilige sine gra q mam e q ista qua
nichil valz ig nec alia // 10° pro ad
q ho indigeat carite vl gra ad me
rendm no sm ut sit signm r cath ornam
tu q° deg distinit int filios dgni et
filios pditos / qr si sm ppt hoc fuit
fact Adam r mane pone aliq tale
supnale cu deg sine omi tali signo
abetno ggsnt r distnebat malos a bo
nis nec sm pom pt ad acceptandm
psom vl sim vl actu bom qr sine tali
signo poz deg eqlit accepta r psona
r sim sed placet r si² tc gra no est
r ad meritorium expire volunt ad hoc vo
ledm r ad opandm bonu r psevandm in
bono q sm est signm acceptois dune
tuq oppom posuit omes si r omes cla
mat p gra datur r admeritorium volunt
ppt indigetia sua ut ordite r mo de
bito moueatr ig i roe effitis sc q gra
i'u motg r actg vol // Ad pmu dico
q no e pole in lege dei ordiati
[illegible] ad dm sine
[illegible]

sine gra magis inclinat ad gaudendum pcto
talit ad aliud q ad deum // Dico 3o q
cu hijs stat q no implicat contradictoz q q
ipa se conitat totalit ad deum sine tali
gra sz ex puris naturalibz / Eodem mo ad 2m
ad 3m et 4m ad 7m et sextum ipsis ad sepm
et 8m dicetur in alia qone // Ad nonum
dico q no est simile qr mereri no est sub
ptate volis sicut est dilige ppt qd no est
in eius vote nisi dispone q dileccio i. sit
meritoria sz hic est simile qz dr velle mereri
et dr velle dilige ex caritate / licet eni sit
in plena et libera ptate volis naturalis sicut
ie volicois que inmete sr conformes dictis
dictaminibz sicut et ipa volicio qua volo
conformari dictamini quo iudicatur deus esse su-
me diligendus et summe bonus // Ad ultim
dico q gra iuuat volutatem ad diligendum dile-
ccoe iustam et q nunq 2m lege dei ordinata
pt dilige sine gra. tu ex hoc no sequitur
q oino implicet contradictoz // Sexto. conclusio ista
supponitur in solucionibz precedentibus no est 9pleta le-
gi dei iam statute q ans diligat de-
um sup omnia sine gra vel caritate / pro-
batur qz 2m lege dei ordinata vel est
in gra vel in pcto mortali igr si aliquis
diligat deum sup oia vel hic erit in gra
vel in pcto mortali / sz in pcto no pt 2m
lege dei ordinata gerere. ergo si ans erit
pbo secunda pmo pt frui deo est recte
et iuste agere nec pt iste aspo esse i iusta
sz nulla creatura rolis pt recte sine iuste a-
gere sine iusticia igr no pt deo frui sine
iusticia sz impius no iustificatur sine gra
igr sequitur q impius vel pctor no pt deo
frui sine gra. supnaturali infusa // 2o quo-
niam exsistens in pcto no ponit obice gre
statim graz recipit sz nunq pctor diligit
summe dimittit ponere obicem gre. qr
dimittit sum caritatem igr nunq creata
rolis fruatur deo recipit graz / et pquens
sine gra no frui deo // 3o p statu nature
lapse ex libero arbitrio no procedit volutas
bona sine gra specialit data ... statu
... ex ...

rede frui dei qua pz qr fruicio dl scp
est opacio bona qr ita est opacio ad quam
facta est creatura rolis ut pz p Aug. ane
pbo pglogu sup 1o. Ad rom. no est volu-
tas ubi dicitur / no est ex libero arbitrio
bonum volutatis vel opantis est ipa bona vo-
lutas vel opacio sz ex misericordia dei qui
pgratiam appposita facit nos velle et agere
// 4o Aug. de vera vita beata deum habet
qui facit que deus vult sz sz amans q
deum summe diligit facit que deus vult
sz qr ad hoc fecit omem creaturam rolez
igr habet deum no nisi pgratiam igr et
// 7o sic 2m Aug. de correc. et gra. sicut pe-
ccatum homo sponte cadit nullo mo pt resurgere
nisi gra releuetur sz multo dr pcto in
pctum usqz in abissum pctorum pctum di-
minuitur nisi mia retiniatur et ... sic
tanta miserie pctor ducitur ad peccandum
ut no pt resurge nisi gra releuetur
igr nec deum pt sup omnia dilige nisi gra
releuetur. qua pbatur qr dileccio dei sup
omnia est radix et origo omnium actuum
meritoriorum et eorum qui sunt ad finem sz homo nunq
pstatu isto pt habere sine gra. nec ans
pstatu isto pt habere actum ordinatum ad
diligendum deum nisi ex gra // Sexto. arguitur p
glosam sup 1o pt. Spus vadens et no re-
diens ppe a pcto ideo deus pgratiam reuo-
cat homines qr ppe redire no pnt et arguo
sic a pcto no pt ans redire pctor ad
deum sine gra / igr nec ad actum diligendi deum
sup oia sine gra qua pz qr isto 1o
actu ab illo q peccauit inicio dolet de of-
fensis quibz deum offendebat et ve gtr de
pctis igr adiustum actum no pt redire sine
gra // Contra. 9oz ista arguo po. sic pctor
pt exire et exire nata. sua sine motore gre
deum summe dilige 1a ans pbatur qr primi
pagani 9siderent deum esse summum bonum
et summum diligendum naturali rone pt conforme
volutatem suam illi dictamini recte ronis
et pquens etc. sz certu est q no est in gra
... no est in statu Si dicatur q no

pt qforme volũtate sue vite dictam
// Contra sc̃z q(uod) uniuersal(ite)r ad agend(um) gt qfinia
r ita esset aliq(uo)d pctm̃ finitum r no ĩdefinitum
q(uo)d e gt. Aug(ustinu)s li(br)o p(rim)o de ciuitate dei ca(pitul)o 17o
// Cõ(tra) 2o sc̃z q(uod) quicu(m)q(ue) implet p(re)ceptum p(ri)
mum s(cilicet) diliges d(omi)n(u)m etc ip(s)e impleret
o(mn)ia alia p(re)cep(ta) q(uod) e f(als)um exp(re)sse ca
sc̃z q(uod) o(mn)ia alia a p(ri)mo esset si q(uo)fiua(m)
vnu(m) q(uo)ntu(m) esse q(uo)tinuatio o(mn)ium alio(rum) superflu(er)et
enim p(re)cipe aliud a p(ri)mo q(ui)a sit m(ihi)
p(re)ceptum q(uod) ego loq(ua)r superfluu(m) e m(ihi)
p(re)cipe q(uod) apiam os meu(m) / q(ui)a no(n) pos
su(m) loqui nisi apiam os meu(m) sic i(n) p(ro)po
sito si no(n) possum vnu(m) p(re)ceptum nisi im
pleam alia omnia p(ro)p(ter) q(uod) p(re)cipi p(ri)mu(m) sup
fluu(m) e p(re)cipe omnia alia p(ro)bat(ur) q(ui)a q(ui)a
si d(eu)s implet p(ri)mu(m) p(re)ceptum ip(s)e diligit
deu(m) sup(er) omnia r o(mn)ib(us) talis p(ar)te est i(n) gr(aci)a
sed omnis q(ui) est in gr(aci)a implet o(mn)ia p
recepta q(ui)a no(n) stat simul q(uod) aliq(ui)s est in gr(aci)a
r no(n) transgredia(tur) o(mn)ia // 3o sc̃z q(uod) q(uod)lib(et)
transgrediens vnu(m) p(re)ceptu(m) i(n)ti(n)o transgredi(tur)
p(ri)mu(m) q(uo)d no(n) vi(detur) ve(ru)m q(ui)a aliq(ui)s p(otes)t esse p
receptum q(uod) n(on) ...(?) cu(m) p(ri)mo q(ui)a
pono q(uod) s(ort)e p(re)cipia(tur) q(uod) nullum actu(m) libe(re)
h(ab)eat p(er) a t(em)p(or)e s(ort)e i(n) p(ri)mo instanti a t(em)p(or)is
ad q(uod) e in gr(aci)a r lib(er)tas vol(untatis) r gr(aci)a
p(ar)te sufficiu(n)t ad eliciend(um) actu(m) diligendi
deu(m) sup(er) omnia po(n)a(tur) tu(n)c in esse r d(ica)t(ur) p(er)
isto actu elicito vl(tr)a e tu(n)c in gr(aci)a vl no(n)
si no(n) h(ab)et(ur) p(ro)positum q(uod) n(on) est in gr(aci)a r dili
git d(omi)n(u)m s(um)me / si sic / q(uod) ip(s)e transgredi(tur) p(re)cep
tu(m) p(ate)t q(ui)a p(re)ceptum est sibi vt nullu(m) actu(m)
libe(ru)m h(ab)eat p(er) a t(em)p(or)e r h(ab)z tale actu(m) g(ra)t(ie)
// 4o p(re)cipia(tur) s(ort)e q(uod) p(er) a t(em)p(or)e no(n) diligat
d(omi)n(u)m sup(er) omnia h(oc) est q(uod) n(ullu)m actu(m) dili
gendi d(omi)n(u)m sup(er) omnia h(ab)eat p(er) a t(em)p(or)e / et
q(ua)ero a(n) i(ll)ud p(re)ceptum p(otes)t transgredi vel no(n) / si
sic h(oc) no(n) erit nisi diligendo d(omi)n(u)m super
omnia p(er) a t(em)p(or)e r q(ui) transgredi(tur) p(re)ceptu(m)
no(n) erit in gr(aci)a ig(itur) s(ort)e q(ui) dilig(i)t deum
sup(er) o(mn)ia no(n) erit in gr(aci)a / s(ed) sine gr(aci)a r p(er)
q(uo)d de lege d(e)i a(n)tiq(u)a p(otes)t dilige(re) deum
[illegible] omnia / Si dica(tur) q(uod) no(n) p(otes)t i(ll)ud p(re)ceptu(m)
[illegible] // q(uod) pono q(uod) p(otes)t aliq(ui)s cu(m) dispo

sint d(e)s q(uod) n(ullu)m omnino p(re)ceptum h(ab)eat nisi
solu(m) i(ll)ud s(cilic)et adam in p(ar)adiso vnu(m) h(ab)ui(t)
quod tu(n)c vtro statu ista lege posset
talis p(re)ceptu(m) r dapnari vl no(n) / si sic ig(itur)
p(otes)t p(re)ceptum transgredi / si no(n) ig(itur) de ne(cessi)tate
ille obs(er)uat p(re)ceptu(m) / r p(er) (con)s(equen)s no(n) libe(re)
s(ed) ne(cessa)rio q(uo)d est gt. r(aci)o(nem) meriti q(ui)a sic(ut) oe
demeritu(m) est voluntariu(m) r(aci)o(n)e Aug(ustinu)s / ita
o(mn)e m(er)itu(m) e voluntariu(m) r n(ullu)m n(atur)al(ite)r
h(oc) d(ici)t Aug(ustinu)s de q(uestio)n(e) c. 21 dedit deus
iusticia(m) ho(m)i(n)i ita vt illa(m) poss(et) (con)s(er)ua(re)
ig(itur) n(on) h(ab)uit tale p(re)ceptum p(otes)t solu(m) iusticia(m)
(con)s(er)ua(re) r p(er) (con)s(equen)s p(otes)t illud p(re)ceptum transgredi
// 7o capio aliq(ue)m in gr(aci)a et pono q(uod) sibi
p(re)cipiat actu(m) diligendi deu(m) sup(er) omnia
in a t(em)p(or)e r no(n) vl(tr)a p(otes)t a vna h(or)a h(or)o(logii)
ita q(uod) sibi p(otes)t p(re)ceptum h(ab)ere i(llu)m actu(m) in
a r no(n) in b ne(c) in aliq(ua) p(ar)te t(em)p(or)is b. p(otes)t
b h(or)o(logii) i(n)cipe(re) s(ort)e s(u)b / tu(n)c q(ua)r(itur) p(otes)t i(llu)m actu(m) (x diu)
diligendi p(otes)t h(ab)ere in a (ce)rtu(m) est / q(uod) ig(itur)
i(llu)m actu(m) p(otes)t (con)tinua(re) p(ost) a i vl no(n) / si sic
(con)ti(nuar)e p(ost) a h(ab)ebit actu(m) illu(m) r tu(n)c no(n) erit
in gr(aci)a q(ui)a p(ecc)abit transgrediendo p(re)ceptu(m)
vita h(ab)et(ur) p(ro)positu(m) si a(u)t no(n) p(otes)t i(llu)m actu(m) (con)ti(nuar)e (con)tinu(are)
p(ost) a // Contrariu(m) est q(uod) s(ort)e no(n) h(ab)et i(ll)ud h(ab)et
p(re)ceptum de no(n) (con)ti(n)ua(n)do illu(m) actu(m) p(ost) a
libe(re) illud actu(m) p(otes)t (con)tinuare p(ost) a / ig(itur)
vi(detur) q(uod) solu(m) p(re)ceptum (con)tra datu(m) imped(i)t
volu(n)t(at)e r lib(er)tate volu(n)t(at)is viato(r)is ne
(con)ti(n)et actu(m) que sine h(oc) p(re)cepto p(otes)t
libe(re) (con)ti(n)ua(r)e q(uo)d vi(detur) i(r)r(aciona)le r (con)tra
experiencia(m) vt vi(detur) ita est lib(er)a volu(n)tas
viato(r)is p(ost) o(mn)e p(re)ceptum datu(m) sic(ut) ante
// 8o sc̃z(?) q(uod) null(u)s ex(isten)s in gr(aci)a ca
de(re) poss(et) a gr(aci)a p(er) p(ecca)tum (con)missu(m) ex ign(or)an
cia q(uo)d est (con)tra r(aci)o(n)e(m) Aug(ustinu)s 3o li(br)o
de libero a(rbitri)o no(n) tibi imputabi(tur) ad
culpa(m) q(uo)d inuit(us) ign(or)as s(ed) q(uod) q(ua)ere(re) neg
ligis q(uo)d ignoras r p(er) (eun)d(e)m modu(m) dicit
no(n) q(uod) n(atur)alit(er) a(n)i(m)a nescit r n(atur)alit(er) sciui(t)
no(n) p(otes)t h(ab)ere i(m)putabi(tur) in reatu(m) s(ed) q(uo)d
scire no(n) studuit r q(uod) dig(n)a(m) aliq(ui)s
ite(?) fac[illegible] no(n) dedit // Ex(isten)s
p[illegible] gr(aci)a p(otes)t ab mortali
[illegible] q(ui)a ab diligere

deum summe sit se diligere deum summe quia quamvis
potest habere certitudinem de dilectione qua diligit
sicut de fide qua credit / sed de fide qua credit quam
credit et quam non credit habet notitiam certam
intuitivam ut patet per Augustinum 13 de trinitate capitulo primo
et parum in prologo igitur eadem ratione non potest
dilectio inesse ipsi anime quin ipsa anima
intuitive habeat quando inest vel si non inest habet
certam notitiam quod non inest et per consequens si plures
habuerunt aliquam notitiam certam de dilectione dei quam
habuerunt eam nec potuerunt eam ignorare et quamdiu habent
eam non possunt eam deserere igitur ingratitudo non potest
eam deserere et per consequens per ingratitudinem non potest quis
cadere a gratia nisi cadat a dilectione dei quia
per ingratitudinem non potest cessare a dilectione dei et
summo quis sciat quando deserit eam igitur nec a
gratia // Septimo arguitur de parvulis non baptizatis inter
nutritis inter christianos talis cum adultus fuerit
potest se recto dictamine rationis conformare et talis
parentum ex doctrina parentum ex dilectione cognoscit
unum deum esse summum bonum et summe di-
ligendum ergo talis potest summe deum diligere
sine gratia igitur super omnia potest etc. et per consequens
ex puris naturalibus potest etc. Quod autem talis sit
sine gratia patet per primum / gratiam non recepit quam
datur in baptismo cum non sit renatus ex aqua
et spiritu sancto // Octavo capio aliquem existentem in peccato
mortali et quero utrum ante infusionem gratie
potest deum diligere super omnia vel non si sic
habetur propositum si non // contra semper ante infusionem
gratie summe aliquid diligit igitur ante infusionem
gratie aliud a deo summe diligit et quamdiu aliud a
deo diligit summe ponit obicem gratie et
quamdiu ponit obicem gratie nunquam recipiet gratiam
igitur si peccator adultus sine gratia prius non
potest deum summe diligere nunquam possit gratiam
summe recipere quod est falsum igitur et cetera. Quod autem
semper aliquid summe diligit probatur quia semper
diligit summe seipsum quia non potest non diligere
seipsum Augustinus ... in libro de quantitate
anime et libro 3o quero igitur utrum quando
ante infusionem gratie ~~peccat et per consequens ponit~~
diligat ~~deum~~ se ipsum vel se vel propter aliud
a deo ... ante infusionem gratie
semper peccat et per consequens ponit ob[icem] ...
nunquam recipiet gratiam si dicatur ...

ante infusionem gratie habet dilectionem actualem per
quam diligit sive sit sive alterius aliud plus quam
deum ideo non quando ponit obicem gratie quia potest
cessare ab omni actuali volitione qua diligit
se vel quemcumque alium a deo propter deum et ideo
dat deus sibi gratiam // Contra ex hoc sequitur quod
quicumque peccator maximus quam cessat ab omni
actu voluntatis non ponit obicem et per consequens
sufficienter quantum est ex parte sua disponit se ad re-
ceptionem gratie igitur omnis talis recipit gratiam
quia sicut dando est causa recipiendi ita non recipiendo
est causa non dando ut patet per Augustinum de casu
diaboli capitulo 3o / sed non recipiendo non est nisi
per positionem obicis / et obex potest non poni nisi
per dilectionem actualem qua diligit aliquid aliud a
deo plus quam deum ergo sequitur quod quamdiu non ponit
talis dilectionem quod non per unam datur gratia et per
consequens recipitur tunc gratia et ita quilibet malus
quamdiu dormiret et nullum actum haberet gratiam re-
ciperet quod dicere est nephasium // Ad primum di-
co quod consequens deum summe esse diligendum
non potest voluntas sua isti dictamini sine gratia
nec alias sine gratia consentire isto potest conformiter
elicere actum secundum dictamen rationis sed post infusionem
gratie movetur primo anima isto motu diligendi
deum et ex isto motu oritur motus contritionis
peccatorum et ultimus cum instructione quod tunc naturaliter agere
potest consentientes nec quia si paganus comprehendit
per rationem naturalem deum esse summe diligendum si
tunc impietas et iniustitia non faciat eum
dissimulare veritatem illam ut dicitur in glossa
super 1 ad Romanos primo / quod notum est dei
manifestum est illis sic philosophi fecerunt qui cogno-
verunt deum esse summum bonum tunc talis
movebitur motu doloris et meroris peccatorum
quibus naturali ratione comprehendit se errasse et
deum fortasse suum offendisse proponet se dein-
ceps non peccare et si faciat quantum in eo est deus
quod deus infundet sibi gratiam quo movebitur mo-
tu dilectionis dei super omnia per angelum vel per aliud
modum inclinationis ostendet ei deus quod oportet
eum facere sicut fuit de paulo et cornelio et
multis aliis et in antiqua lege de aliquibus
qui susceperunt legem mosaicam prius a deo
datam quia semper a principio mundi fuit via

salutis et ianua salut aptta omnibus
illis qbz ipse sunt no possint obire gre
sz ut ait Augus et pom in glo ad Ro
primo Multi poterunt dim cognoscere et corpa a
qui pri cognoverunt sz maluerunt iniuste mori
in volupte et ipsaz vitate i iniusticia de
tinere et io merito sunt gt eos ira dei et
no gra qz quod predici opa cognoverunt p fois
opa perdiderunt // Ad zm dico quod quia e
bo iste implet primu preceptu igz implet
oia alia q sunt sibi precepta et qm p
ptas quest qz tunc oia alia superfluerent
nec quaz eqm tunc vlt p qz sunt multa
precepta q facili quia no sequitur ex primo igz
oporet quod in sib fac daret ppa nec
valz quia observatio oim aliorum sz ad
observacioz primi precepti iaz de lege sta
tuta igz ex datione primi precepti pt dis
sicc oia precepta alia fuisse sibi data
et dato ad hunc quod sapient hoc possz non
tn no exprimet alia precepta sub forma
ppa ppt simpliciores qui hoc no pnt / vel
pt dici aliter melius nec primo quia
qz dicet quod aliquis e actus quo diligit deus
sup omnia aliquis quo quis abstinet a furto
ppt dm et ad ptm dico quod no sequitur
iste est in gra igz implet oia precepta
sz sufficit quod non transgrediatur in nos sez
iste non transgreditur ergo qlbz implet // Ad
zcm p a quia eqm pba ptas quest qz
aliquod e preceptum qd n az lz gneviori cu
primo dico quod qlbz het tale gneviom
cu primo quod no pt transgredi cu observancia
primi // Ad arm i oppom supposito quod quod
id preceptum sit vole et alia precepta admit
to casu et cu dicitur ille in primo instanti
etc Dico hic quod cu cau stat quod sor eli
ciat aliquem actu i illo instanti // Dico 2o
quod no stat cu cau quod eliciat vel incipiat
elicere aliquem actu i illo instanti et observet
preceptu primo quorumque eliciat vel elicere
incipiat transgreditur preceptu // Dico 3o
quod no stat cu cau quod lege dei iaz sta
tuta quod in illo instanti eliciat vel elicere
incipiat aliquem actu diligendi dm sup oia

qz ad hoc sequitur gra sz quod transgrediatur prec
tu et no transgrediatur preceptum ex qbus pz
ad arm quod no pt i illo instanti stare cum
et lege dei statuta et cu dicitur quod i illo
instanti e in gra / dico quod stat cu cau
quod sit i gra et quod no sit qz si dicitur quod in
nihil eliciat vel elicere incipiat libere i no
instanti tc dm e quod in illo instanti est
in gra / si dicatur quod eliciat actu aliquem
vel incipiat elicere no tn actu dilige
di dm vel tunc gre / est quod i illo instan
ti no est in gra / Si dicatur quod tc elici
at vel elicere incipiat actu diligendi etc
Dico quod repugnat casui cu lege statuta
// Ad 4m qm ponitur precipiatur actum quod non
elicere actu diligendi etc / dico quod id p
ceptu pt transgredi et id preceptu transgreditur
qm vult aliquis vel amat pro quo vult
esse inobediens deo sz repugnat quod ie actus
quo sit vult aliquid pt actus diligendi dm sup
omnia qz ex isto casu sequitur quod vult esse
inobediens deo in aliquo eo quod sibi precipitur
a deo / Et io dico quod no pt id preceptum
transgredi in diligendo dm sume qz hoc
repugnat sz i volendo aliquid qz sequitur nam
ipm gtepnere quod unumque est indiligendo dm
sume // Ad 5m qm dicitur quod deus precipiat
alicui hre illu actu in a tpe et no ulterius
supposita pote casu / Dico consequenter ulterius quod
gtic ulterius a no hebit actu illu sive se
net preceptu sibi datu sive no si ser
net manifestum est quod hic e sibi plus preceptum
si no servet preceptum hoc est ppt aliquod vo
litum et cui vult esse inobediens
deo sicut prius fuit dem et qm tunc arguitur
ulterius qz tunc preceptum datum impedit
voluntatem vel voluntatis libertatem qz absque
illo precepto potuit libere hre actum
illu ulterius a et tn post no pt / Dico quod
voluntatis libertatem id preceptum no impedit
licet tale hre no possit ppter transgressionem
illius precepti nisi de novo sibi infundatur
gra sicut iniustus pt iuste velle et tn quod pt
tamen ... velle nisi de novo recipi
at ... no tollitur libertas

cebitur // Ad sextum quod si peccatum quo quis cadit a gratia sit peccatum commissionis non potest cadere a gratia ex peccato ignorantie et hoc dico posito quod intus non sit affectus pravus pravi habitus sed adhibeat debitam diligentiam circa agenda vel si omittit primum preceptum vel ex infirmitate vel ex malicia et posita disposicione debita intus potest sciens quod dimittit diligere deum super omnia quia cum per actum vel habitum preponit aliquid a deo ipsi deo ipse destruit fundamentum spiritualis edificii ut dicit Augustinus in libro de civitate dei et hoc potest sciens si intus debito modo adiutat // Ad auctoritatem Augustini cum dicitur non tibi imputabitur ad culpam quod invitus ignoras dico quod Augustinus intelligit de tali ignorantia que non sit pena peccati actualis nec originalis sicut aliquis infidelis invincibiliter ignorat in vite aliquem articulum fidei invincibiliter requisitum ad salutem et tunc ista ignorantia imputabitur seu reponetur ad culpam quia culpa precessit vel sua vel primi parentis et hoc est quod ait Augustinus ad Valentinum et ponitur in glossa super illud Ro[manos] 2[o] quicumque sine lege peccaverunt sine lege peribunt qui ignorantia divina mandata non iuit auferetur ab eis excusatio quam solet homines habere de ignorantia // sed nec ipsi sine pena erunt qui legem dei nesciunt licet sit genus peccati homines sciente quod ignorantem ideo eum non est confugiendum ad ignorantie tenebras ut in eis quisque excusationem querat // Aliud enim est nescisse aliud scire noluisse ignorantia quippe non est cordis qui scire noluit sed culpe in glossa // sic dico in proposito quod per peccatum quod est simpliciter ex ignorantia nullus cadit a gratia preterquam cum quis ex ignorantia huius potest quis cadere a gratia // sed illud est inproprie voluntarium et a voluntate quia cum potuit facere quod debuit noluit et in tali non est dilectio dei super omnia quia si esset faceret quod sibi preceptum est a deo // Ad septimum dico quod talis puer non movebitur motu dilectionis dei super omnia // sed si talis [illegible] [illegible] [illegible] adiutum faciat [illegible] disposicionem [illegible] [illegible] [illegible]

recipiat gratiam deus dabit sibi gratiam unde si non potest obicere peccatum aliquod actuale deus infundet sibi gratiam et illuminabit eum ad videndum quod est sibi faciendum // Ad octavum dico quod peccatorem non potest deum super omnia diligere quousque gratiam recepit et quando dicitur quod semper aliquid diligit summe vel actu vel habitu gratie ante infusionem gratie et in actu cum aliquis aliud a deo diligit summe vel actu vel habitu ponit obicem gratie sed ulterius intelligitur necessarium est quia licet habitu diligat aliquid aliud a deo summe dummodo voluntas habeat displicentiam quod deum offendebat et proponit ulterius non peccare sed cavere quodlibet peccatum quantum potest quando motus omnes extrinsece simul preveniunt non ponitur obicem gratie sed talis voluntas disposita recipit gratiam quam movetur ad diligendum deum summe et ideo nisi sit dispositio talis actualis voluntate de lege communi non recipitur gratia post peccatum et talis dispositio actualis nunquam stat cum actuali fruitione creature alterius a deo licet possit cum habitu alicuius fruitione de lege communi // Ad nonum principalem primum probat 3[m] capitulum 9[m] quia cum potest videri necessario quantum prima de lege dei ordinata // Ad probationem quando querit quomodo potest non poterit videri quibus via[tor] possit scire utrum sit in peccato mortali vel non // dico quod ad tantum perfectionem caritatis potest viator pervenire quod certa certitudine cognosceret se esse in statu salutis nam ita vehementer esset potest amor omnis alius amor qui non est caritas et ita mitescit sub amore caritatis quod intrinsecus novit se in comparatione plus ferri in deum per illum amorem quam in aliquod aliud mundi per amorem aliud // Ad illud Ecclesiastes nemo novit utrum odio vel amore dignus sit dico quod hoc non intelligitur de speciali dono vel amore quia nemo homo certitudinaliter novit quia forte non quilibet eorum in caritate novit se esse tunc in caritate quia ita vehementer diligit deum super omnia et ita remisse diligit alia licet non perfecte se quod non certitudinaliter dispensat utrum ad amorem atque alterius quicumque comparatione addita vincit et superat amorem dei et hoc novit quisque experiri per se ipso // et similiter ex alia parte quando et [illegible] non novit certitudinaliter se esse in peccato // Ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

20

bene^r^ dicit^ psona diuina pro
ducens sit psone diuine pducto eq̄lis vel similis arguitur. pmo
q̄ no q2 dr eq̄le alti s3 aliq^d
q̄titatē q̄. s3 id. cui est eq̄le r̄ eade p3 de
simili r̄ similitudine sed vna psō no s3 aliq^d
q̄titatē vel q̄litate q̄ no s3 alia q2 nulla
q̄litas vl q̄titas est in deo aoz p3 dif
finicō eq̄le vl simile / Ad oppo^m ar^z.
pmo q̄ sit eq̄lis p id. q̄d dicit^z i simbo
lo s3 tote tres psone coethne sibi sunt
r̄ coeq̄les p3 etiā p mgrm li^o. j. dis
xj. c. j. gl // Pp̄olog q̄ est p^o sciend.
q̄ mlt^s mod^s aliq^d dicit^z eq̄le alti. vno
m^o q̄nt^r. Alio m^o q̄lit^r. q̄nt^r dupl^r
vno m^o extesiue sicut eo q̄ s3 tot ptes
r̄ no plures nec pauciores no q̄titates
nec eq̄les addere q̄ aliud q̄d dicit^z
eq̄le sibi r̄ isto m^o dicit^z aliq^d eq̄le al
teri ppissime vt^ i pdicamt^s q̄ntu^s e q̄n
titati 2^m ea eq̄le vel // Et p oppo^m
Illud dicit^z i eq̄le alti extesiue q̄d h3
plures ptes vl pauciores q̄ aliud
Alio m^o dicit^z aliq^d eq̄le alti q̄nt^r
intesiue sicut forte duas q̄lz aliq^s r̄ no
plures n^c pauciores no q̄titates adiun
ctez eq̄les intesiue sic albedo r̄ remissa
dicit^z eq̄lis intesiue in gradui eq̄lit^r re
misse // Et p oppo^m dicit^z forte i eq̄lis al
ti intesiue sicut albedo multu intensa in g^e
dui remisse // Essentiał dicit^z aliq^d eq̄le
alti dupliciter vno m^o q2 id est alicuius
pfect^s q̄ditatiue r̄ aliud est etiā alicuius pfe
ctionis q̄ditatiue r̄ no vnu no est q̄ditatiue
pfco alio sed vnu s3 pfectioz ecle eq̄
lez pfectioz altius r̄ sic q̄cuq3 duo i diui
dua alicuius spei eiusde creata sunt eq̄lia
adinuice // Alio m^o q2 vnu e aliq^a
pfco r̄ alteri est eade pfectio nud ecui^r
vnu tn no est altiu r̄ isto m^o n^a crea
tura est eq̄lis alti q2 nulle due create
sunt aliq^a pfco // Scd^o sciend q̄ aliq^d dr^z alti
simile multis modis vno m^o q̄lit^r / a^o
m^o q̄nt^r // q̄nt^r dupl^r vno m^o q̄p^e
... dr^z alti sile q̄d h3 in se q̄litatez

coloremcetez spēcie cu q̄lite q̄ h3 ad sic
cor albus dicit^z similis p̄lom albo //
Alio m^o gnalit^r r̄ sic id q̄d talit^r se h3
q̄lit^r aliq^d aliud dicit^z ei simile // Essēt^r
dicit^z aliq^d alti simile dupl^r vno m^o q2
q̄uenit specie^le cu alto r̄ sic duo indiuidua
creata eiusde spei dicit^z silia // Alio m^o
q2 vnu est eade na vl eiusde n^e cu
cu alto r̄ isto m^o nulla res creata p3 esse
similis alti // Quot modis at dicit^z
aliq^d eq̄le alti vl simile tot modis dr^z
i eq̄le vl dissimile r̄ h̄is pmiss po^o
9os // p^a n^a psō est alti equalis vl
ineq̄lis q̄nt^r intesiue vl extesiue
Ista 9° pba^z q̄ q̄ est eq̄le vl ineq̄le
alti isto m^o est extesiu diminsonaliz
vl intesiu gdual^r sz p descriptōz eq̄
lis extesiue vl intesiue s3 nulla psō
diuina e h̄mōi q2 no est corpus n^c
est intensibil n^c remissibil ig^z no e eq̄lis
alti vel // Scd^o quod q̄ est eq̄le alti p
h̄nc mo^m vl in eq̄le s3 ptes r̄ pte r̄ pq^s
est di^le d^s at est omio i diuisibil^s ig^z vel
// Scd^a 9° n^a psō diuina e sic alti ppe
eq̄lis vl ineq̄lis q̄lit^r / q̄ aliq^a psona
sit aliq^a pfco vl h̄eat aliq^a pfcoz r̄ alia
psō sit aliq^a pfco vl h̄eat aliq^a pfcoz
alia no maiore n^c minore / Et argui^z
sic q̄cuq3 p h̄nc mo^m sunt eq̄lia vl i eq̄lia
sunt altius rōnis vl n^e mo / ig^z diuine psone
no sunt vel ant p3 q2 q̄cuq3 sunt sic eq̄lia
vl i eq̄lia h̄nt alias r̄ alias pfectoes
vl sunt alia r̄ alia pfco ac p h̄ sunt altius
r̄ altius n^e vl sunt alia r̄ alia n^a mo
q̄n^a plia^z q2 h̄ar nom pfco est nome
ecle r̄ io no dicit^z plural^r de psonis / vn^ 3^e
psone no sunt tres pfectoes s3 vna sola simpl^{ma}
pfco // Scd^o sic pfco pris no est eq̄lis
vl ineq̄lis pfectioe filij ig^z pr no e p
h̄nc mo^m eq̄lis vl in eq̄lis filio q̄na
p3 p expositores tiōs s3 ant vi^z esse fra
th^e cu q2 n^a pfco q̄ est pr q̄ vl q̄ h3
pat^r est distincta a pfectoe que est filij
vl ... filij ig^z pfco mo^m n^a psō
... / ... p h̄nc 9° ...

intellecto nisi dicere quod persona divina non est
equalis vel inequalis alteri celesti sicut unus homo
est equalis alteri celesti et inequalis asinus quia
in talibus est dispositio naturarum non in deo // Tertio
conclusio est ista quelibet persona divina sic est equalis al-
teri persone divine quod quantum magnitudine quantum
perfectione quantum potentia est una persona vel in una
est alia vel in alia probatur quantum essentia divina
est una persona in eadem est alia sed quantum
magnitudine divina quantum perfectione quantum potentia
est essentia divina igitur etc. Maior patet primo de
magnitudine ubi Augustinus 6° de trinitate c. 2 non
alio magnus alio deus est, sed eo magnus
quo deus est quia non aliud illi est magnum esse aliud
deum esse, eadem ergo est eius magnitudo que veritas
et eadem essentia que magnitudo patris igitur et filius sit
una essentia et una magnitudo // De potentia patet per eun-
dem 8° confessionum c. 10 voluntas et potentia dei deus
ipse est // Quarto sic nulla persona excedit aliam
in magnitudine nec in eternitate nec in potentia et tamen quelibet
est magna potens eterna igitur quelibet est equa-
lis alteri in magnitudine potentia eternitate. Minor patet
secundum Augustinum probo dicit simul per Augustinum de fide
ad petrum c. 2 et nullus horum aliud aut precedit
eternitate aut excedit magnitudine aut superat potesta-
te quia nec filio nec spiritu sancto quantum ad nature uni-
tatem prior aut maior aut minor est pater nec
filius spiritu sancto // Quinto idem Augustinus probatur singu-
lariter ipso de magnitudine quod una persona non est
maior alia probat Augustinus 8 de trinitate c. primo
dicens quia in magnum est aliunde magnum non
est quam eo quod vere est quia ibi magnitudo ipsa
veritas est et veritas essentia ergo ibi non magis quod ve-
rius non est non autem verius pater et filius nec pater et
filius simul quam pater solus vel filius ergo non magis
utrumque simul quam singulus eorum et quia eque vere est
etiam spiritus sanctus ideo pater et filius simul non sunt
aliquid magis quam ipse, quia nec verius sunt // Item
in essentia veritatis hoc est verum esse quod est esse et
hoc est esse quod est magnum esse hoc est ergo magnum
esse quod est verum esse quod igitur plus veritatis non habet
non habet plus magnitudinis, plus autem veritatis non habet
quod verius non est, non est autem verius una persona quam
alia, vel due quam una vel omnes simul quam sin-
gula. Sic igitur et ipsa trinitas non est magis
aliquid quam una vel omnes simul quam singula

Sic igitur et ipsa trinitas non est magis aliquid
quam una persona non enim ibi maior quam verior non
est et ipsa trinitas est magnitudine eterne igitur quod
una persona excedit aliam magnitudine // De potentia
probatur multipliciter primo sic per Augustinum 3° libro contra maxi-
minum c. 11 nullus minus patre nisi qui dicit omnia que
habet pater mea sunt Johannis 16° nam si minus habet de
potestate quam pater non sunt eius omnia que habet pater totam
igitur habet potestatem quantam pater equalis est igitur patri
in potestate // Secundo probatur per Augustinum 3° libro contra maxi-
minum c. 7 tu nunc dicis quod pater genuit
filium minorem seipso et quero te interrogas qui-
a filium unicum genuit minorem aut non potuit
aut noluit gignere equalem, si autem dicis
quod noluit eum invidum esse dixisti, si
autem non potuit ubi est omnipotentia patris
prosequitur Augustinus aliud vel ut deus pater equalem
sibi gigneret filium aut non potuit aut nolu-
it si non potuit infirmus fuit si non vo-
luit invidus invenitur sed utrumque falsum est filium
genuit ergo pater equalem sibi filium et ab utroque
utrumque equalis spiritus sanctus / De eternitate probat de-
fensor libro primo d. 9 // Contra tamen ista conclusio arguitur
naturaliter primo de perfectione sic filius est minor patre per-
fectione etc. minor filio igitur non sunt equales in
perfectione. Consequentia non est sed antecedens patet quia in quantum est
aliqua perfectio simpliciter quecumque non est in alio idem est perfectius
sed in patre est aliqua perfectio simpliciter, scilicet paternitas vel
generatio activa vel potentia generandi que pro eodem accipio
igitur etc. // Secundo de magnitudine arguitur sic, quod quod est
plura quam aliud et est quod quod est aliud est maius
quam aliud sed essentia divina est quod quod est pater et plura
quam pater quia est filius etc. Immo pater non est aliqua
plura igitur essentia est maior quam pater et per consequens essentia
divina est maior quam pater igitur aliqua res que est
essentia divina est maior quam pater igitur vel pater est
maior quam pater quod est contradictio vel filius est maior
quam pater vel spiritus sanctus et hoc est propositum // Tertio arguitur de
potentia primo sic quia pater potest generare filium et filius non
et tamen nihil potest filius quod non possit pater igitur pater
est potentior filio / Similiter pater et filius possunt
spirare spiritum sanctum et tamen nihil potest spiritus sanctus quin
idem possit pater et filius ergo pater et filius sunt ma-
iores potentia quam spiritus sanctus // Quarto sic filius non est omni-
potens et pater est omnipotens igitur pater est potentior

filio aut pz primo quia non pt generare filium ex
quo pt pat' igr' aliquid pt pat' quod non pt filius
igr' filius non est omnipt' // Secundo pz idem quia
quia sequitur filius e nulli potens igr' non pt generare
filium igr' eodem modo sequitur assumptum filius est
omnipt' igr' pt generare filium quod est falsum igr' filius
non e omnipt' // 3o ad ppositum quia plus e pos-
se generare quam posse creare mundum Sed si filius
non possit creare mundum constat filium non esse
omnipotentem et per consequens non equalis potentie cum
patre potente creare mundum igr' etc // Quarto
Si una persona posset producere caritatem et non alia
non essent equales cum potentiam igr' multo magis
si una persona posset divinam personam producere et
non alia tunc non essent equales eorum potentiam
Pro solutionibus articulorum istorum pono conclusiones
prima e pr pt aliquid re producere quod non pt esse
producere nec filius nec spiritus sanctus filium pz quia tales
esse potentiam generare // Secunda nullam rem pt produ-
cere nec facere esse quam non possit producere et fa-
cere pr et filius et spiritus sanctus // 3a nullam rem pt facere
pat' quin illam possit facere et esse filius et spiritus sanctus
quia facere sequitur productionem ad extra opera autem trinitatis
ad extra sunt indivisa // 4a aliquam rem pnt pro-
ducere pat' et filius quam non pnt producere esse
esse nec spiritus sanctus videlicet spiritum sanctum quem non facere nullam tamen rem
pt producere vel facere filius quin illam facere vel
producere possit pat' // Quinta nullam rem facere
vel producere pt spiritus sanctus quin illam rem facere
vel producere possit pat' esse et filius econtrario e
de posse producere quia ab aliquo vel aliquibus pro-
duci pt spiritus sanctus aliquo vel aliquibus non pt pr
et filius nam sequitur ex articulo trinitatis // Ex quo
potentia divina est tamen esse et est pr et
filius et spiritus sanctus cum non est nisi una persona ergo
pz quod divina potentia est potentia generativa vel
spirativa et potentia generandi vel generativa est potentia
spirandi vel spirativa aliqua tamen res est potentia
divina que non est potentia generandi nec spirandi
scilicet spiritus sanctus et aliqua res est potentia spirandi que non
est potentia generandi scilicet filius / nulla tamen res
est potentia generandi que non sit potentia spirandi // Ex
istis venio ad articulum // Ad primum cum dicitur filius
est minor patre etc nego / ad probationem cum dicitur

ingenitus est aliqua perfectio simpliciter vel generatio et
dicitur quod paternitas sive generatio etc // Tunc pono
conclusiones prima e / non est nisi una sola perfectio simpliciter
// Secunda nulla res creata est perfectio simpliciter vel
perfectio simpliciter // 3a perfectio simpliciter e tres res
vel tres persone et ergo 3es persone sunt una perfectio
perfectio simpliciter et non plures et unum perfectum simpliciter
quelibet tamen e perfecta simpliciter // Quarta nulla perfectio simpliciter
e una persona divina vel in una persona divina
quin in eadem non sit alia vel in alia // Quinta
generatio activa e perfectio simpliciter Similiter generatio vel
paternitas Similiter spiratio activa et spirator pater sed non
plures perfectiones simpliciter // Sexta quod licet generatio activa
vel paternitas sit pat' vel in patre formaliter et non
sit filius in filio formaliter licet nisi proprietatem
intelligimus non tamen sequitur quod ista perfectio simpliciter
sit pr vel in patre quin non sit filius vel in filio
Sic non sequitur paternitas vel pr est esse pr
non e filius igr' filius non est esse // Ad secundum
dico conclusiones prima e / nec infinitum est plura quod ad minus
pz quia nec causatum e plura // Secunda esse divina
plura supposita aliqua et nulla persona e tria plura
supposita // 3a esse dicta est plura supposita quam spiratio
activa quia esse tantum spirator solum duo // Quarta esse
dicta non e plura supposita quam pr pz quia pr
non e plura supposita // Quinta nec infinitum est plura quam
ad pz quia licet esse divina sit plura quam activa
spiratio esse individua non est ad aspirationem activa
// Sexta nec e plura quam ad pz ex dictis // Ex
istis ad argumentum nego consequentiam pater duplicatam
consequentiam nego quia pater licet esse sit quod
quod e pr et pat' non sit quamque res que esse
esse tamen non est plura quam pr quia pr non e plura
// Ad 3m nego consequentiam cuius causa est quia licet filius
non possit generare filium est tamen omnis potentia que
est pat' / Unde sicut non sequitur esse non pt generare
et pat' pt generare et quod est igitur re pt esse pt pat'
igr' pr est potentior esse ita nec in proposito // Sed
probatur quod filius possit generare primo sic / quibus
potentia divina e communicabilis et communicata filio per ge-
nerationem potentia generandi est potentia divina igr' // Secundo
sic ad communicativum est communicabile filio e potentia ge-
nerandi [illegible] esse igr' generandi est [illegible] communicativum
[illegible] filio igr' potentia generandi potentia e communicata

vl gnerabit filio igr filius pt gnac // 3o qr s
Augus li 3o c maxim e 12 filius no ge
nuit non qr no potuit s qr no oportuit in
modera ppe ess diuina gnio vel igr filius
pt gnac // 4o qr filius tantus possit gnac
sibi simile pona a pho ee pfcus igr s
nerit no det a filio tracto // 7o qr vl fi
lius ht potm gnandi vl ipam no ipotencia
qr tr ess no potens ac p hoc impfcus
igr potm // Secdo i qlibet e gnio actia i
pt gnac / s in filio e gnio actia igr a
pz qr i qlibet est aliq for id pt dici tale
zm illa form vt i qlibet est albedo id dr
albu hoi pz qr gnio actia prus e acto
tusiens no i manens qr tur acto tamq
esset in eode / s acto tusiens est in eodem
tamq pducto vt pz 3o phicorum igr // p
solucoibz istorum pono qiuos pi e po ge
nandi no est gnerata nec gnerabilis filio
pba qr m indiuis e po gedi vl esse pt
nisi qd est pat vl esse pt pat et filius
idiuis no e hmoi igr etc a pz qr actus
notonalis addit tanq ecti facit ipm
pat notonalit seu psolit et ideo pr hec
est po gedi igr hoc est patr 2a ppo
filius deus no pt gnac filium qr si pt hec
ess maxe vt pz p instancias factas ad sal
uacion q filius esset eque potens sicut pat / s
hic mouet no dz qr eodem mo ess filius filij
eque potens eius filio et p gnis possit gnac et
sic i infinitum Secdo omnis pso possibilis idis
est dfco igr esset i diuinis infinite psone et
dfco qd est absonum et contra fidem // ad pm
in oppositum no vz qnia sicut nec ista qlz ee
diuina e gnata filio po gedi vl pat e ee
diuina igr tota neco e qrcade po e po
genandi et spirandi et qr po diuina e aliq
ros ipo gedi no e illa // ad 2m qcedo
pma gnaz et gnis s id po gedi e gnid
gnitatu etc qr est sdo ydeptitas s neca
illa igr po gnandi est gnita vl gni
tabilis qr ibi est ppa pdicac formalis // ad
3m videz forum et bnc lio po dicit a gnc
2a tm qui filius no genuit no qr no

potuit q ibi est negacio infinitas vt pt
ps no qr no potuit et no qr fuit ipo
tens et ita qre posuit ibi neco e hec qr
infinitum ipotuit no ess in vsu sicut glosa
hic magr li 2 dsine a e 7 1 no ex
ipo sui fuit // ad 4m neco gnaz tota est
qr ii indiuidua no pnt p manere pudit
deus vt filius poss pduc sibi simile et
ideo ille tantus qui hac pt no est orbatus
et ideo pfcus ille ac qui hanc no pt orba
tus est vl impfcus / s no est pfcus pficus
filium i tantum gnare aliud filium licet pt
pfcos pdcz gnac filium qr filius i diuinis
no est corpalis // ad 7m dico q n sit
n sit s no ht potm gedi // ad sextum qcez
aio si h qlibet dsbua ppo si p ce
neca // pmisori pono ppos pma est
que nichil pdica vc dpte q vc pdic
dgnoc actia regio // 2a gnio actia di
uina no est acto seu pducto elicita seu
pducta seu facta ista sequitur ex pma // 3a
gnio actia est acto tusiens i pductus
alicuius rez q no est pt nec in pte nisi
p circumincessionem // 4a gnio actia no e in
filio nisi p circumincessionem et eodem mo etiam
est in spu sco // 7a no qlz acto tusiens
est i passo vl ipm passiu s illa pta q
est res pducta no exiens in agete // Secdo
no aliud e gnio actia i filio q gnio passiua
in pte // ad 2m qt 3az qoz pma ppositio
est ista / iste tantus omnipo vl omnipt est
tamq eecllis pz qr dr hz ppris dicit simpr
et no plalit qr no tres omnipotens etc
// 2a tu dr aliquo dicitur q pt omnipt de
nominatur psice q ipm possit pduce qz qd
aliqd pso pt pduci pz qr alis iste tg
e simpr no ess nomen eecle cuilz psoe
gnis // 3a q iste tm omnipo et omnipo
ssima sicut eis vtrius sunt qurilos // 4a q
si q dicitur aliqs esse omnipotens denotatur ipm
posse pducere qdz pducibile tantum sine i
creatum no ess qced q ee diuina esset
simpr s q pt ess simpr // 7a q ista
qua a pt pduc q q pt pduc b
et no eq p poin aliqs q no hz b igr

a e poterioz / Sz si omnis po q est a vel q lz a 1a z b. vel illa lz b. vel eqle
no vz gna // 2a nullo pat est potencioz
filio vel e9o esto q pat possz gnac z no
filig // Ad arm nc9 antis zgcedo gnaz
// Ad pbaz antis gcedo gnaz pmaz s. q
aq pt pat qd no pt filig zuc9 gnaz
ig no est omipt // Ad 3m z 2m 9 ca-
de 9az gcedo ista gnaz filig e ulli po"s
ig no pt gnac filiu z tn no seq filig
est omipt ig pt gnac filiu qz tu dz
alq ee omipot dno q nichil posst
pducc sz tu dicz filiu ee omipot dno
ipm posse solu pducc qlz q a qlz pso
pt produci // Ad 1m z 3m z. tu dicz
plus est posse gnac filiu z c. Dico
sic ppos / pma e pfcore raz pducc pt
qui pt pducc filiu dei q qui pt pdu-
ce mundu et no filiu dei // 2a ppo q
no est in aliq9 ma9oz vel pfcoz po q
pt pducc mundu z filiu deu illo qui
pt pducc mundu z no filiu deu // 3a q
cuiqz po no sufficit creac mundi e boz
po q que adhuc sufficit // 4a q no
asso nulla est po q9 suffi ad pducc filiu
licet aliq res sit po gnandi que suff
pducc filiu s pat sicut nulla ee dia e
q9 no sit filig aliq tn pso que est esse
no est filig // 5a que seqz ex ista q licet
gna no valet po gnandi pt genc-
filiu ig aliq po pt gnare filiu // Sc9
q ista gna est bo po creandi pt creac
mundi ig aliq po pt creac mundi et ca
cum istoz est qz eade po est tres psoe
z po creadi z no est in diuinis alia po
ab ista po ad creadi no est alia a po
que e tres psoe nec alia a po creadi
no est tn omis res que est po vel omi-
po vel po creadi qz no e filig u s s.
// Ad form arti q dz plg est z c. Si intelli-
pfccoez gcedo / Si at pam pfccoez vfri
nc et vl nc gna rec date s //
Ad scdm gna nc z cca est qz oipo e qlz
res que est po creata / z po creatia
est qlz res que est omipo po ad ge-
nerandi licet sit omipo no tn est quelz
res que est omipo qz no est filig // q

9o est ista s tria pso diuina est sibi simil
vel dissimil alt acu alti psoe q lic
at aliq qlitate sibi psc in hente sorelio
eade spec vel aliaz spec a qlite q lz
alia / ista pbaz nulla qlitas inet alicui
psoe diuine ig gna pz puba 9o s sz ans
pbat qz nichil est in pso qd no sit ds
z psons no qlitas // 7a 9o est ista nulla pso
diuina est similis vel dissimilis alti p-
sone diuine sit q ipa sit vel hēat aliq
naz distictaz vel pueniētez spec / distictaz
tn imo eadē naz que est alia pso vel in alia
pbaz qz si sit due psoe hent naz di-
stictas sicut hnt duo individua creata
que sim ig stas gnis pz p ingrm lib.
p9 d nc ig vbi sit ait / dicit eni aliq
differe nno gnista dicit ut hr no sicid
nc aliq qd est aliud vel in ipo est qualit
dicit sor z plo z hmi modi nno q modo
no pnt d tres psoe differe nno cte q
in eadē nichil est dini z diuidu vel
1 vno individu9 q sit ad vel in alio gf
potest vle / Alit at est in do qz alq e
vna pso vel in eo q est alia vel in alia et
id no est n na ig vna sola na nno est
tres psoe vel in hg psonis // Sc9 9o est
ista qlz pso diuina sit e plis alti q ali-
qlis est vel aliqlit tlis e / vel qmo se lz
alia / pz qz qlz pso talit est vel tlis
q e cūns vel tali m9 se lz q ret vel
gubnat mundi ig qlz pso dia sit e alti
plis // Sepa 9o q qlz po diuina sit e dis
plis alti q aliq est vna vel aliq tlis
e vel aliqm9 se lz qlit no e qlis no e
vel qm9 no se lz alia / Sz alia pz qz
vna e gnans alia no / vna pdu alia
no z filig pdu pmo m natic io gnaz spr
scs pmodi adsp i spira i rel // Addcim
in appom dcm q no pbat nisi q nulla p-
so est eqlis alti acu cotelle nc natu
spe rata st gressa i pma z qsita gmbz z c
Consequet quetz Utz ds sit
quicqz res q e ds realit arz
q no nullg deg e quiqz res
que est deg realit ig ds
no est gna no e ans pbat qz pr
... ... res que e deg qz non est

filius similiter nec filius est res nec spiritus sanctus
nullus deus est res que non est producens // Oppositum
arguitur sic deus est pater et filius et spiritus sanctus igitur deus
est quelibet res. Probatur consequentia quia est unus
pluris deus et ille est pater et filius et spiritus sanctus igitur deus est
pater et filius et spiritus sanctus. Consequentia patet quia nulla alia res
a patre et filio et spiritu sancto est deus igitur si deus sit pater
et spiritus sanctus sequitur quod deus est quelibet res que est deus
// Secundo principaliter quero an aliqua res est deus que est quelibet
res que est deus realiter. Ista probatur primo sic
essentia divina est deus et ipsa est quelibet res que
est deus igitur antecedens patet per confessionem fidei / secundum
patet sic si essentia non est quelibet res que est deus igitur
distinguitur ab aliqua re que est deus patet consequentia contra
secundum quos fuerunt igitur fratres consequentia patet quia si distinguitur
realiter essentia ipsa ab aliqua re que est deus aut
hoc esset ab essentia aut a persona aut a proprietate rela
tiva. Non primum notum est nec secundum a persona
quia quelibet re ab una persona eadem re ab alia
et pergens a quelibet. Ulterius igitur tota res sic quod non sit
persona nec plures cuius contra est in deo quantitas quod
est heretica et contra decretalem ut sic quod non sit
persona sed plures persone et tamen deus non esset summe
simplex quia nec deus pater nec deus filius nec
deus spiritus sanctus quod est contra decretalem Damnamus et contra articulum
qui dicit quod non est ibi plures et plures in illa parte
// Dicetur forte quod articulus hic dicit quod ibi
non est plures et plures sed non dicit quod in persona patris
vel que est pater sit hic composito ex essentia et relatione
quod non videtur quia tunc esset ibi compositio ex proprietate
et essentia sive contra cuius oppositum dicit glossa ordinaria
vero super decretalem Damnamus quod nullatenus est compositio
patris ad patrem integrale vel species ad genus vel
formae ad materiam / vel eius et nulla talis est in deo
igitur dicitur simpliciter omnino et in quacumque sicut habetur ibi in glossa
// Secundo posset dici quod decretalis non negat
quantitatem rerum sed quantitatem personarum hoc autem
non valet quia decretalis plane negat quantitatem
cuius una unitas esset essentia et aliae tres uni
tates essent tres persone vel tres proprietates
personales quas quantitatem imponebat Ioachim
nigro similiter et decretalis per eo videtur quod non
sequitur quantitas [illegible]
[illegible]
[illegible]

sed aliquis patet igitur quod essentia est quelibet persona et a nulla
persona distinguitur Patet quod non a proprietate personali ut
relatione aliqua patet quia tunc distinguitur ab aliqua proprietate
personali vel essentiali / non essentiali quia nichil
quod sit in deo distinguitur ab aliquo quod sit in deo
essentialiter propter unitatem essentie non personali quia cum ipsa
et relatio sint idem persona realiter // Secundo arguitur
arguitur per dictum Augustini contra Iudeos et omnes qui dicunt
unum ubi non obviet relationis oppositio sed unum
unum sit producens alterum productum sed essentia divina
non producit personam nec aliqua entitate que
est deus nec nec econtra igitur essentia est quelibet res
que est deus realiter // Contra conclusionem arguitur primo
sic quod aliquod quod est deus et deus essentia videlicet pater
contradictio igitur essentia non est quelibet res et quia patet
quia divisio contradictorie est via potissima ad probandum
aliquid a non esse hoc realiter si realiter verificantur
contradictoria de a et de b probatur enim via probat
plures philosophi plurium materiam non esse formam quia
materia manet eadem sub utraque forma contrariorum
eorum forma non probatur etiam via probat plures
unius theoreticae compositionem non esse partes sumi simplici
tas / quia manentibus partibus a et b non manet
b et a sed hoc probatur / quia essentia est tres persone
aliqua res que est deus sed persona non est tres persone
et sic de multis aliis contradictoriis // Secundo si essentia
et persona sit idem realiter et non distinguitur igitur multiplicato
uno illorum multiplicatur et reliquum igitur si sunt tres
persone ita erunt tres essentie quod fuerunt consequentia
patet in exemplis inductive / quia nec ubi et triplex
idem realiter id est sunt triplicia tot sunt homines
et plures in quibuslibet sicut arguitur dominus ultimus
contradictorie signo quin illud multiplicatur contradictorie
sub signo unius quin sic fit in proposito // Tertio
arguitur per Augustinum contra decretalem et secundo non est eo
aliud quo sapiens igitur nec eo aliud vel pater quo
essentia quia patet quia aliud vel pater eo est sapiens
quo est essentia ut patet ibidem tunc sic pater non
est divinitate pater et pater est pater igitur paterni
tas non est divinitas // Et confirmatur per Augustinum
de Trinitate septimo capitulo primo non idem minus significat
nomine patris et filii quod nomine dei non enim
est idem esse deum quod essentia patrem aut filium
hoc iste igitur deus et pater non sunt idem // Secundo
nullum incommunicabile et personis est communicabile

tēg ppoīns hec ppō ē vā qz vnū a pp[illegible]
tinet abalio igr̄ cū hec sit vlis neūa
ptīū cī9 ꝑsno sigͣto diuoꝝ vnoni aq̄ꝫ
suppto rēti sue sigͭo ꝑsōn ꝫ pr̄ ds ꝛsp̄
lig ꝛsp̄t res st̄ suppta hnig tm̄ ꝯnuale
igr̄ a q̄ꝫ in ista ppoe vē nō ee · q ē sig
ficatū hnig tm̄ ꝯnuale // ꝑ ploc p̄m ar
guti pono ppōs pͣ͡ est si dēs ꝛdē a pm̄
vē ꝯdēo · ꝛ a suppot̄ ꝑ re creata ꝛ res sigta
pa nō est res sigͭa p b · realit̄ // Sz ā si
dēs ꝛ dē a pm̄ vē ꝯdēo ꝛ a suppot̄ ꝑ
re creata ꝛ b ꝑ re increata vl' eg9 res
sigͭa p b · nō est res sigͭa pa realit̄ nc
eg9 // 3ᵐ si dē a ꝛ dēs · pm̄ ꝯdēo · vē
ꝛ a supponit ꝑ re i cāta ꝯsimili b nō oꝫ
seq̄ q a nō sit b · reali // ꝫ sufficit q a
ē aq̄ res q nō sit b · vl eg9 ista seqr̄
ꝯ ar lo fidei q° credam9 vna re s̄ ee 3
ee trinitate pson // ꝯ̄ · q si nō ꝯcede9
istū arḡm dicem9 q si dē a ꝛdē b · vē p
dicaꝝ ꝯdēo · oꝫ q a nō sit b · realit̄ nc
eg9 // Ad formā argͭi neo p̄ma ꝯnaꝫ ꝛ
dico q hr̄ nō oꝫ ꝫ suffit q ee sit aq̄
res ꝛ ppō nō sit illa / ad pbōm dico q
i creatis iͣ͡ ē via potissia ad pband
a ꝛ b · realit̄ ee dista q nō deficit
i dō at vbi vna res est tres res non
oꝫ ꝑ ꝛ hr̄ idē diuisꝫ psns si artictm̄
credidisꝫ lm̄ in diuīs si dē a ꝛ dē b · vē
pm̄ ꝯdēo suffit q aq̄ res q est a nō
sit b vl eg9 // Ad 2ᵐ dico p° q ingf
videꝛ ꝯcedi q ee · multipliciꝫ plurificeꝛ
q ppō qz ee ē multe res nulla at ppō
ē multe vl ples res // Dico 2° q si ee
multiꝛ p hnc mō ꝛ ppō sit vera ee nō
oꝫ ꝑ3 multi ꝛ q declaꝛ p exempla
i ductiue dico q nō est sile / qz declatꝛ
vbi vna res nō est tres res / tres em̄
hoīes hnc st̄ tria aīalia ideo seqr̄ 3ᵇ
hoies igr̄ tria aīalia ꝫ si dīn ꝯ ee
tres hoīes q̄a nō valet // Ad 3ᵐ ꝯ cū
allegaꝛ Aug9 dico nō eo vbū q° ꝯ
dico q hm̄ eo pt ee nom̄ ꝛ ē ꝑs9
nō illa re est vbū q est sapia ꝛ sic
est fm̄ Alio mō hm̄ eo pt ee vna g
[illegible] ꝛ nl est ꝯnuāo calis vt sit ꝑs9

nō eo vbū ē vᵐ q° sapio · nō io ē vᵐ
qz sapia ꝛ sic ec̄ est fm̄ dic em̄ ꝯꝫ dm̄
q ista nō est vā io ē vᵐ qz ē sapia nc
ista io est sapia qz ē vᵐ cui9 io ē qz
in om̄i tali vā dnōꝛ aq̄ calitas nulla
at calitas sapie dr̄ vbi nc eg° vl hm̄
eo pt ee ꝯnuc° ꝯdiconal ꝛ ec ē dm̄
q iͣ͡ nō est vā // Alio mō pt ee ꝯnuāo
calis ꝛ ē ꝑs9 nō io vbū qz sapia ꝫ idō
vbū qz genitū ꝛ io pat' qz genuit sed
eo sapia q° ee · diuīa qz eo sapia
qz si deus Gllit io ee dīa qz dē ꝛ sic ido
sine Aug9 intelexisse // Ad auc̄te Aug · dico
q capit sigre ꝑ suppo'e vn̄ itelligit q nō p
om̄i eodē supponit hoc nomē pat' p quo
suppo' hic nom̄ dē / Et io subdit nō em̄
est idē ee deū q ee pr̄ꝫ ꝛ nō q q' ē
de9 est pat' ꝛ hr̄ est vᵐ // Ad em̄ nllm̄
i ꝯrale ꝛc / dm̄ q si i ꝯrale pt capi adic̄
tiue ꝛ tūc est ista ppō negͣͣ qz assūmꝛ
vā qz dnōꝛ q nllm̄ i ꝯrale tēg pt ꝯm
tari ꝛ ꝫ / vl pt capi sbstatiue ꝛ tuc hec
ppō est negāda qz q̄ꝫ ppō · diuīa est ee
q ē ꝯmicalis tēg ppoīs // Sz ā g° aliqꝛ
res ē de9 q nō ē q̄ꝫ res q est deus
realit̄ pbꝛ sic / q̄ꝫ ppō · diuīa ē dē ꝛ nō
est est ꝛc / igr̄ aq̄ res ꝛc ꝯna pꝫ ꝯma
ppō · q̄ꝫ est aq̄ res q est dē / ꝫ an9 pbo
p̄mo sic qz si q̄ꝫ ppō · ꝯꝫ q̄ꝫ res q est
dē nō ꝯꝫ aq̄ trinitas reꝫ q est dē ꝯns
ē hereticū igr̄ ꝯna pꝫ qz tuc pr̄ ꝯꝫ filig
ꝛ filig sꝫ // Sz° nllm̄ ꝑducēs est res
q ꝑducit vt pꝫ p Aug9 / ꝫ aq̄ res est
de9 q ē ꝑducēs s pr̄ et aq̄ res ē ꝑd
dē q est ꝑducta s filig ꝛc // Conꝛ ꝯꝫ
arꝛ sic si aq̄ res ꝯꝫ dē ꝛc hec ꝯꝫ ppō
vl' argtū est / sꝫ q̄ꝫ ppō est alia vt pba
bo igr̄ / pbo minore sic / ꝯnicꝫ vni ꝛ eidē
vnō st' eadē intꝛ se sūt eadē ꝫ ppone
diuīe st' eadē ee · igr̄ // Sz° si pat' nō ꝯꝫ
filig igr̄ pr̄ est nō filig igr̄ ee ē nō
filig ꝛ seqꝛ pr̄ est nō filig igr̄ ee est
nō filig [illegible] igr̄ ee est nō filig ꝯns
[illegible]

aliqua res vel gerendo illa cum eo b... ad p
bam quecumque etc. dico quod plurius intelligit quod
quando aliquorum exemitas potest de meo et meum de
minori exemite vel de meo potest utique ext
initas in modo et sic tunc aliquorum exemitas
predicabitur de minori et quoque vel equo et tunc dico
quod non ex hoc exemitate de exemite potest u
bi r... quidem suppositum per aliquod quod est deus
sed sufficit quod predicata per unam exemitatem sit idem
essentia dicere predicata per alia sicut augustinus sic
quicumque essentia est pater hec essentia est filius ergo filius
est pater // Ad tertium gerendo totum usque ibi / essentia
divina est non filius dico quod non sequitur ergo
non est filius / ad r... ad assumptum etc. ubi
dico ubi potentia infinita preter forte quia
quod bo... et si sit capere ista quod prima essentia est
non filius ergo non est filius sicut non sequitur
essentia divina est pater ergo non est filius // Ad
3m per omnia videtur sicut ad precedens // 3
quocumque res que est deus et non est quedam res
quod est deus est aliqua persona realiter pluralizatur
si aliqua res quod deus quod non quod tres persone
vel illa res quod essentia et hec non quia essentia est res
persone vel persona etc. quod persona realiter vel
personalis proprietas primitas vel filiatio et ista est
persona realiter / ergo quecumque res que est deus et
non est etc. quia patet per sufficientem divisionem / sed minor
probo scilicet quia proprietas personalis sit aliqua persona primo
sic / si non ipsa quod ad secundum quod esset plures
res quod tres quarum quidem quod deus quod est inconveniens
ergo... quia patet quia proprietas personalis
si sit ad est deus et ipsa non est aliqua persona
ut assumitur ergo // Secundo probo idem sic / si proprietas
personalis sit aliquid ergo vel ipsa est persona divina
vel essentia divina realiter / si persona aliqua proprium
si essentia alia ergo ... quia essentia est quedam persona
et ideo essentia non est aliqua res que non sit persona
aliqua // Item hoc per ... sic allegat magister distinctione
27 primi libri capitulo ... distinctione 33 c 1 ...
... alia patris alia filii alia spiritus sancti et
personas non ... sed ... proprietates vel personas
ut ... ... i ... ...
// Contra hoc ... ... quia personalis proprietas
non sit persona ... ... p
sit plures sunt proprietates in una persona ... plures

persone in una persona ergo vel alia illarum est
persona vel aliqua illarum non est illa persona quia
est non ... patet quia inascibilitas primi
tas spiratio activa sunt in patre ergo etc. // Co
firmatur quia plures quam tres sunt proprietates perso
nales saltem ... activa ... passiva
spiratio activa ... ... et non sunt nisi
tres persone ergo aliqua illarum proprietatum non est persona
divina // Secundo sic ... constitutio est ad suorum
constitutivum patet quia ... ...
... ... sed persona constituitur ex essentia et relatione
seu personali proprietate ... quia quecumque
aliqua res convenit cum alia et differt ab eadem
per aliud sui convenit et per aliud sui differt ab illa
// Sed una persona divina convenit cum alia ergo
per aliud sui convenit et per aliud sui differt ergo constituitur
ex illo per quod convenit et ex illo per quod distinguitur
Sed ut communiter ponitur hec sunt essentia et proprietas
relativa ergo persona non est proprietas relativa // Pro
hoc primi dico propositionem / prima est ista omnis pro
prietates divine quibus quedam est deus non sunt plures
quam tres ex quo sequitur quod non sunt quatuor proprietates
nisi quatuor relationes neque nisi quatuor notiones nisi
proprietates vel relationes vocentur nomina // Secunda primi
tas est eadem proprietas et eadem res cum spiratione
activa licet non sit quedam res que est spiratio activa
// 3a primitas et spiratio activa sunt plures pro
prietates patet quia spiratio activa et primitas et fi
liatio ergo est plures proprietates et personis plures res
// Similiter potest dici de patre et essentia quod pater
et essentia sunt distincte persone et distincte res quia essentia
est plures persone ergo etc. // Et si dicatur essentia
et pater sunt distincte persone ergo essentia et pater distinguuntur
non valet quia prima propositio est indeterminata / Secunda non
sequitur // ... nulle plures proprietates sunt pater sicut
nec pater est plures proprietates licet enim primitas et
spiratio activa sint pater et primitas et spiratio
activa sint plures proprietates / non propter hoc sequitur quod
plures proprietates sint pater sicut non sequitur essentia et perso
na sunt plures persone essentia et persona sunt persona ergo
plures persone sunt persona // ... est ista nulle proprietates
convenientes divine realiter in divinis nisi perso
na ad invicem vel proprietas ad invicem vel ad
quas proprietates taliter convenientes ... sunt vere
... ... quod plures proprietates

no sᵗ vel d vnitate simonis ee est in pre
primitas est ꝓprietas pris posito ꝙ pat'
nitas sit pr' ds ꝭ sapia3 ut' ita enim
dt aug' monolog' c. 16. ria pr' di'te
e deꝰ z sic. Ez dici det primitas e pr'
ds e sapia ds e ditas q ds e z sic
d alijs // dico q doctores ysti vtētes ta
libꝰ ꝓnominibz ullaz plus gdu ꝓpos itelligūt
digz reale dnotē / ꝭ vtu' ꝯstr'ue ꝑ iusti
ntia ꝑ ꝯstr'ue iniusta sit etiᵃ faciunt plsi
z bsiꝰ quis loqndi bnd dicitꝰ na. ħans
i. na' q e ħo ca'a sal. i. ca'a q e sal
ħo est ħuanitate i. ħo e ħuanitas
Ad ar'm ꝯ ħijs cu dicit' pl'es sᵗ ꝓptes
i eade pso'. ncᵒ ista / ncᵒ e' ista pl'es
ꝓptes sᵗ pso' in ista ꝯcedo vna psona
e inascibilitas primitas zspiratio actiua
et quid actiua uel / z no e ꝯced' / q primi
tas sit in pre d vite simonis loquendo
ꝭ qd est ꝯced' pat' / nec est ꝯced' / q
ista sᵗ pr' / ꝭ e ꝯced' / q inascibilitas z
primitas ut' sᵗ pr' // Ad ꝯfirmacoz dico
q no sᵗ pl'es ꝓprietes ꝓptes q tres / et
tu dicit' q ymo qz primitas z filiacio spi
ratio actiua zspiratio paua q iste ꝓptes
no sᵗ nisi tres qz spiratio actiua e primitas
actiua zspiratio paua e filiacio et' primitas z
filiacio // ꝑsoloc z i pono ꝓpos // pᵃ est
ulla pso' diuia est pte z pte nec ꝯstitutis
z cōstitutu nec ꝯstz ex ee z velo / ꝭ z e
ee z velo qz pso' qlz est simne simplex
vt ait d trectis // 2ᵃ ulla pso' aliqd
sui quecit cu alia pso' z aliqᵒ sui dtt
ab eodem / ꝭ seipsa quecit z dtt i. res q
quecit z e res q dtt ab alia pz qz
d noiare ibi ꝯstitutᵒ alqᵐ // 3ᵃ ꝓpo q pso'
qlz est alq res q est alia pso' vt est
sibi similis vt alis ꝓtuit z qlz psona
e alq res q no est alia pso' z no dtt
ab alia // 4ᵃ q alio mᵒ vel alit' quet
pso' cu alia mᵒ vel alit' dtt dicet q
qz quecit vel est ide ecclit' z dtt psoalit'
// Ex ista pz q sit dicend ad ar'm // Ergᵒ
est ista quicqz res q est tres psone dic
e qlz res q est ds realit' ista plurat
... quicqz res que est tres psone

e ee z qlz res e ee igr quicqz res
et' aūs pz / qz si no alis res qz pso'
vel psone quo qz ee et' qua plurat
qz quo q res esset no qze. qz illa e
qlz res q est deꝰ realit' nec pso' vel
psonal ꝓprietas qz illa no est tres p
sone // 2ᵒ arg' sic qz 2m aug'. diuina
z diuinis sᵗ vnum. vbi no obuiat relonis
oppo / ez relis oppo no obuiat r'io alicuiꝰ
rei q est tres psone igr quicqz res q e
e tres psone e qlz res que est ds realit'
// Cont' quoz arg' primo sic / na' dia est
tres psone diuine z tn no est volutas
diuia realit' e z est. qua pz ꝭ. aūs
pbo / qz si d na' z vol'te visit' ꝯtraria
oz licet esse dista realit' vel q natura
diuina sit alq pso' z volutas no sit illa
vel ecōtᵒ / ꝭ ꝑ na' diuina z volute visitat'
ꝯtrᵃ. pz p aug' 17. de trinite caᵒ 2. d
vbum dei esse filius dei na' z no vo
lute // sic filius dei procedit mo ne z
intellectꝰ no mo volutatis qz procedit quo
natꝰ no quo datꝰ 2m aug' 7ᵒ d trini-
taᵒ 32. d pncis z pa' lib' pᵒ dis. 13. c.
2. igr ꝯtra ꝯdrᵃ visitat' ꝑ na' z volute
mᵒ na' diuia no est alqᵃ pso' q di-
ua volutas sit illa igr // Ergᵒ sic ꝑ
intellectu diuis z volute diua visitat'
ꝯtrᵃ z tn intcꝰ est tres psone ꝭ ide
voltas sit q intcꝰ no est alq pso' q
voltas sit illa igr aūs pbo q ad 2ᵃz
pte qz no obuiat relonis oppo / qm
ad pma pte pz qz tu qz actꝰ dei v
bu est actꝰ mediate z no volut' / tu qz
vbu pducit' p actu intellectꝰ no p actu
volut' qz ds ex na' rei intelligit p in
tellectu no p volute z vult p volutatē
no p intellectu qz si vellet p intellectu n'alit'
vellet q q vult si n'alit' intelligit q q
intelligit qd est fim tu qz voltas pse
dtiat' ad volendu alqd obm esse z intcꝰ
no dtiat' ex se ad intelligend i qᵈ esse ꝭ a
volute qz tu qz intcꝰ diuiꝰ intelligit
mala z volutas diua no vult ma
la ... visita ... // ꝑsoloc
... psona diuia est ...

supposite pro natura divina vel potest dici ad partem quod non est idem
precise possit poni de termino supposite pro voluntate divina
et non econverso. Consimiliter dico de intellectu divino
et voluntate divina. Tertio natura divina est quelibet res
que est voluntas realiter et econverso. Similiter intellectus
divinus est quelibet res que est voluntas divina et econverso.
Tertio spiritus procedit a patre et filio sicut amor procedit
ab anima cognoscente tamquam a producente
et producto quia pater est producens et filius productus
et pater et filius producunt spiritum sanctum ideo procedit
tamquam amor vel volitio. Quarto quod filius producitur
a patre sicut noticia quia producitur a re
et producta sicut noticia ab anima que non producitur
tamquam ab actu anime ita quod sicut intellectio non
presupponitur ad productum ab anima sine formaliter
ad suum productum sicut nec filius et ideo dicitur
pater filium precedere modo nec. Et sicut intellectio et
modo voluntatis et sicut amorem vel volitionem spiritus
sanctus dicitur quod filius procedit quo natus et
quo datus. Ex istis patet quod sit dicendum ad argumentum
primum et quomodo auctores sunt intelligendi. Ad secundum
negatur antecedens propter quod ad primam probationem dico quod
actum dicendi verbum id est generationem filii esse actum
memorie potest intelligi dupliciter. Uno modo vel quod
memoria producat illum actum et sic est falsum
quia ille actus est pater et sic quia memoria non
producit filium nec spiritum. Vel quod actus iste
[illegible] ut perficiat memoriam in divinis et sic
est falsum quia non est ibi perfectio et perfectibile
quod actus [illegible] divina [illegible] se habeat
ad memoriam divinam et sic est falsum. Alio modo
possunt capi iste termini memoria [illegible] proprie
[illegible] dicitur actus dicendi verbum esse actum
memorie id est per quem producitur verbum et sic est [illegible]
vel verbum producitur a patre sicut in creatura verbum
producitur a memoria et sic est verum sed ex
hoc non sequitur quod aliqua persona procedat de memoria
vel per memoriam que est tertius processus et de
voluntate. Ad secundam probationem concedo quod filius producitur
per modum intellectus non per modum voluntatis
et sicut intellectus non presupponit in anima ad productum
non sicut volitio que presupponit intellectum in
anima productam aliqua cum anima producatur et sic
volitio [illegible] filio [illegible]. Ad
tertiam probationem [illegible] [illegible] dico quod [illegible]

per intellectum id est intellectus volens et intelligit per voluntatem
id est in voluntas intelligens.
Ad probationem assumpti nego quia sicut sequitur quod si
deus naturaliter intelligit per intellectum id est est intellectus
naturaliter intelligens aliqua ita quod per voluntatem intelligit
id est voluntas naturaliter intelligens, respectu deus
non vult naturaliter aliqua per voluntatem id est voluntas
non naturaliter volens aliqua ita est intellectus non
naturaliter volens illa. Ad tertium dico quod si
voluntas esset determinata ad volendum ad oppositum
esset ita intellectus divinus ad volendum id esse et
si intellectus divinus non determinatur esse ad intelligendum
ad oppositum nec ita nec voluntas ad intelligendum
id esse. Dico tamen quod nec intellectus nec voluntas
divina ab aliquo determinantur nec ad volendum nec ad
intelligendum sed intelligit et vult se ipsa. Ad
quartam probationem dico quod ista non sunt contradictoria: intellectus
divinus intelligit et voluntas non vult mala
non inconveniens ... utrum deus
velit mala vel non. Dico etiam quod si intellectus
divinus intelligit mala et si voluntas divina non
vult mala ita nec intellectus divinus vult mala.
Sed contradictio esset quod intellectus divinus intelligeret
aliqua et voluntas divina non intelligeret illa
vel quod voluntas divina vellet aliqua quod intellectus
divinus non vellet illa. Tertio quero utrum ista
Nulla res est vel esse potest quin non sit modo
deus et per consequens possit esse ad quod sit deus realiter
probatur deus non potest incipere esse aliqua res igitur
nulla res potest incipere esse deus. Consequentia patet et
antecedens etiam notum est quia tunc esset possibile quod deus
Fuit non fuit ab eterno. Item arguitur nulla res potest incipere
esse deus sed si aliqua res esset vel esse posset
quin modo non esset et posset esse ad quod est deus
illa res possit incipere esse deus igitur nulla res et cetera.
Secundo arguitur sic hoc est impossibile aliqua res non
est deus quin per consequens erit deus igitur nulla res et cetera.
Contra non. Sed antecedens probo quia ista est necessaria
quecumque res est deus vel erit deus est deus
igitur et hec quecumque res non est deus non est
deus aliter deus non esset necessario deus igitur et cetera.
Contra quod arguitur primo sic sicut creatura esse
aliquid non est deus et tamen creatura ... aliquid
erit deus quia deus non faceret aliquid esse igitur
aliqua res potest esse et erit deus que non est deus

Similit arg. d'ratoe amb q eit ds
r ſq // 2o ſic alq ſuit ds qd mo no e
ds igr alq pt eſſe ds qd mo no eſt ds
gna no e / ſz ans pbat qr ſtia ſucens
adā eſſe ſuit deq r mo no e ds // Si
lit cans mundi d'nouo ſuit ds r mo
no eſt ds i' r d. // Ppoloe am istoz dico
pmo q gna e bo creao e r no e ds
r eadē eit ds igr alq eit ds qd no e
ds Simulit arz ex pte ptni creatio
e r no e ds r illa creao ſuit deq igr
ad ſuit ds qd no eſt ds r pt gna ſt
ppia r auna // Dico 2o q eſt iſta e
bo no ſuppo gſtaria ſbi cu noib no
gnovis Hec res no eſt ds r eit deus
igr alq eit ds qd no eſt ds / Sili
d' ptito // Dico 3o q no ſuppoita gſta
ſbi no valet tleo gne cu noib alqbz
gnovis pcu illis q gtinget d'eo pu
pet no ſeqr ds caus no eſt ds r eit
ds igr alq eit deq qd no eſt ds / gſili
de ptito r pt d' iſt dem eſt ita dem
e d' illis ubi ponr li ubu pt ſic ddo
Hec res no e deq pt eſſe ds igr aliq
res no eſt ds r pt eſſe ds // Dico 4o
q iſta gna eſt bo creao eſt r no eſt
ds r creao ſuit ds igr alq res d'ſinit
eſſe ds Simulit ſeqr creao eſt r e ds
r i'nicet aq aliq res ſuit illa creaco
r no ſuit ds igr alq res incipit eſſe deq
Sz auna pt impolia ex gnaia // 5o dico
q illa gna e bo no ſuppo ſbi gſtaria
cu noib no gnovis Hec res ſuit deus
r Hec res no eſt deq igr alq res d'ſinit
eſſe ds / Simulit Hec res no eſt deq et
Hec res eit ds igr alq res incipit vel
incipiet eſſe ds // Dico ſexto q tleo q
no valet no ſuppta gſtaria ſbi cu noi
bus gnovis gtinget pbalib d' deo
Sexo q° Sexo q° nulla res eſt ds q poſſit no
eſſe ds realit / pbat ſic q q eſt deus
neo eſt deq / ſz qud q eſt neo ad no
pt no eſſe id igr nulla res r // q. q
crz ſit ds pt face q q no implicat
gdtoz / ſz nllaz gdtoz implicat ſpm ſcm
no eſſe dm igr. ſcdz pbo crz ſi ſpc ſcs

no procedet a filio no diſtig abeo r ſi no
diſtig ab eo no eſſz deq igr ſi no procedet
a filio no eſſz deq ſz ans no implicat g
dtoz alis no Hic aſſiſſet gti i2 u' gnd
// Ppoloe iſtig arti pono ppoes / pma e
qlz impole ee vm implicat gdtoz r in
tellig i ſpu gpoeo no dimpo alis no eſſz im
pole / exqo ſeqr q neciu eſſe implicat gdtoz
p3 qr ſit impole qd eſt vm a / ſic arg
a impole e vm igr a eſt vm igr a e pole
r ſeqr a impole eſt vm igr a e impole r
a no e pole r ita ſeqr q a ſit pole r q
no ſit pole // 2a Omis pces alq ppom
eſſe ipole r actuat gcedat an implicat
gdtoz ita eſſe ſicut illa ſigt ſic q iplicat
gdtoz ſicut illa ſigt / p3 qr illi e eudes
illa eſſe ipole / r tm Hec illi eſt eudens
q ex illa ſeqr appoitu ſuu pn // 3a cre
dens alq ppom eſſe impole ſz credes
q ad illa ſeqm gdo. gtinge no ſit ſibi
eudes / r credes alq ppoz eſſe necciam
ſimpr r ppe r gcedes Hic crede vl gcede
q illa eſſe faz implicat gdtoz / p3 qr
ſz crede vl gcede q illa q credit eſſe i
pole eſſe vaz implicat gdtoz r q illa
q credit eſſe neciaz eſſe ſlaz eſt iplicat
gdtoz // 4a e iſta alq eſt ppo impolis
q ſi alis gcedat vl credat eſſe pole vel
vaz no ducer p gnas ſorles r euidetes
ad gcedn gdtoz. ut pote gcedes dm no eſſe
tres pſoas / Et alq e ppo impolis q ſi alis
gcedat vl credat eſſe vaz ducer p gnas
forles r euidetes ad gcedn gdtoz. ut pote
qr ſeqr Hc eſt aſinq igr Hc e r ſeqr Hc
eſt igr Hc eſt rolis r ſeqr Hc eſt rolis
go no eſt ırrolis igr no eſt aſinq qr ſeqr
d' pmo ad ultim Hc eſt aſinq igr Hc no
eſt aſinq / Cofinar d' ppoe nata q ſi alis
negz no ducer r / r alq e q ſi alis negz
ducer vl duci potit qur ruo ad gced
gdtoz // 5a eſt q ppo ad cuiq gceſſioz ſe
qur euidet gdto no eſt admitteda
i pone gſui ſz alia bnc pt admitti
// [illegible] ſimpr impole ſeqr quel
[illegible] r nullq ſimpr

sequitur ad quodlibet propter contradictionem et sequitur ex quolibet licet non semper sit evidens nobis de quocumque articulo quod ex impossibili simpliciter sequitur quodlibet quia sequitur homo est asinus igitur homo non est asinus et homo est asinus vel homo est capra ultra igitur homo est capra // Nota quod aliqua est propositio simpliciter impossibilis ut ista deus non est aliqua paradoxa ut ista deus trinus sunt quod autem naturaliter ex quolibet sequitur probatur quia ex impossibili sequitur quodlibet igitur ex destructione antecedentis sequitur oppositum antecedentis quod est naturaliter ex quolibet propter hoc sequitur quod hinc sequitur deus non est igitur deus est et deus non est sed non est evidens quod sequitur simpliciter. Similiter sequitur spiritus sanctus non procedit a filio igitur spiritus sanctus distinguitur et non distinguitur a filio // Ex quo sequitur alia quod aliqua consequentia est bona et formalis quod non est evidens esse bona // Sed arguitur contra secundam conclusionem quod ex quolibet impossibili sequitur evidenter contradictio / Si ex quolibet impossibili sequitur evidenter contradictio sit hoc impossibile deus non est igitur pater est et quod deus non est igitur pater est et pater impossibile est esse igitur pater est pater et impossibile est pater esse igitur pater est et pater est igitur omnis pater est et pater est igitur isto modo est quod deus igitur deus est omnis qui sunt qui docetis et formales igitur a primo ad ultimum sequitur deus non est igitur deus est et sequitur deus non est igitur deus non est igitur ad ista sequitur evidenter contradictio // Ex isto probatur quod naturaliter ex quolibet sequitur evidenter ex quolibet propter contradictionem quia sequitur deus est igitur deus est et sequitur ut probatum est deus non est igitur deus est igitur a primo ad ultimum etc. // Ad illud concedo primam consequentiam esse evidentem sed secundam dico non esse evidentem ista scilicet spiritus sanctus est quod deus non est igitur pater est et pater impossibile est esse / id concedens primam diceret quod pater est et pater possibile est esse / dico tamen quod consequentia est bona licet non sit nobis evidens // tertiam consequentiam concedo esse evidentem et quartam et quintam et ultimam / sed secundam nego esse evidentem scilicet istam omnimodo pater est spiritus sanctus igitur isto modo est quod deus est nec sequitur plus quod sequitur omnis pater est et pater est igitur isto modo est quo prius erat / sed hinc sequitur quod omnimodo pater est et pater est et deus est igitur isto modo est quod deus est // Secundo est ista videlicet non est deus est et deus non est et spiritus sanctus non procedit a filio distinguitur a filio et non distinguitur ab eo / sed hec non sunt evidentes [illegible]

est ista deus non potest facere quod quod non implicat patet quia non esse impossibile esse implicat contradictionem sit impossibile paradoxa // Secundo deus non potest facere quod quod non implicat contradictionem evidenter quia tunc posset facere quod ipse non esset et quod non esset trinus et unus // Ad argumentum deus potest facere quod quod non implicat contradictionem concedo / sed non potest facere quod non est evidens non implicare contradictionem et ad ullam contradictionem implicat ipsum sum non esse deum / Dico quod implicat licet non sit evidens et tamen probatur spiritus sanctus si non procedit a filio non distinguitur ab eo // Dico tamen cum doctoribus quod ex isto articulo deus est trinus et unus et ex ista propositione spiritus sanctus non procedit a filio non sequitur evidenter igitur spiritus sanctus non distinguitur a filio nec oppositum // Ad probationem concedimus quod dicitur nullus deus etc. / dico quod hic deus etc. potest capi ibi collective etc. antecedens est plurimum et consequens plurimum vel propositionaliter etc. antecedens est unum et consequens unum et isto modo probatur antecedens et hoc est concessum igitur quod in propositione est quelibet res que est deus etc. // Ad aliud in oppositum quod probat quarta propositio etc.

1 Verum consequitur utrumque deus sit quelibet cuiuslibet res que est deus formaliter quod non / deus non est pater formaliter igitur deus non est etc. quia est non antecedens patet quia ista est paradoxa deus est pater igitur non est formalis igitur deus non est quelibet etc. // Oppositum arguitur quelibet res est deus / et deus formaliter igitur deus est quelibet etc. quia patet quia unum quodlibet est formalis et quia videtur esse formalis antecedens patet quia deus est deus formaliter igitur omnis deus est deus formaliter igitur quelibet res que est deus etc. // Circa quod ista sunt aliqua premittenda / primo notandum quod aliquid dicitur potest sumi istud adverbium formaliter uno modo ut distinguitur contra istud adverbium virtualiter vel virtualiter sicut dicimus quod ignis est calidus formaliter non solum virtualiter vel virtualiter / sol autem non est calidus formaliter sed solum virtualiter // Secundo modo capitur prout distinguitur contra istud adverbium ydemptice sicut concedimus est quod iste terminus potest predicari de isto termino proprie formaliter et de isto termino etc. ydemptice et non formaliter // Tertio modo capitur pro isto toto proprie secundum modum vel pro isto adverbio quod dicitur sine frequenter utimur in dicimus homo est animal formaliter vel homo est proprie animal

// 2o modo vel composito tamen non realiter / sed ex
natura rei iste sincategorema utuntur doctores isto termino
forte // Secundo sciendum est quod iste terminus forte
capitur 3o modo facit propositionem magis ponitur moda-
lem. quare ista enim est modalis hec est forti-
al hec possibile est animal Et in hoc isti volo li-
pono regulas aliquas // prima nulla propositio magis ponitur
modus vel subicitur est modalis patet / ista enim
est kathegorica hec propositio sortes currit est vera hec pro-
positio est asinus est falsa quia sed subiectum et copulam
et non determinat compositionem igitur non est modalis
// 2a omnis propositio in qua dictum modus potest fa-
cere modalem propositionem determinat compositionem est moda-
lis patet ista hec contingit currere ista hominem
esse est possibile dummodo li possibile non sit pretium con-
structum // 3a nulla propositio magis non determinatur moda-
lis determinat compositionem est modalis utpote sic
id quod est contingens hec est animal // 4a quod sequitur
ex istis quod omnis propositio modalis de virtute ser-
monis determinatur sensu compositus divisio patet quia modus
stat ad compositionem // 5a Solus modus qui vel cuius
nomine de aliquo re verificari potest facere propositionem mo-
dalem Unde iste modus velociter non potest facere
propositionem modalem // 6a nullus modus qui vel
cuius nomine vere possit verificari de propositione certo
quod illa non significet vere vel false potest facere
propositionem modalem patet iste modus realiter vel
communiter et huiusmodi // Septima Omnis ille modus
qui vel cuius nomen potest vere predicari de aliqua propositione
et non possit de illa predicari nisi significet vere vel
false cum stat ad compositionem facit propositionem mo-
dalem // 3o sciendum est quod ad hoc esse propositionem
forte vel possibile ad talem modum determinare mo-
dum predicari tunc sufficit et ad denotare propositionem esse
forte unde hec propositio homo albus possibile vel
fortasse est animal non est fortis licet sit propositio
modalis hec etiam non est fortis hec est animal
est propositio fortis nec est modalis ut dictum est
prius quia ista hec propositio hec est animal est propositio
componens fortis vel possibile primo modo non componitur
aliquo modo predicari // In propositione vero quod denotatur
propositionem esse forte vel possibile oportet talem aliquem
modum predicari vel subici respectu propositionis talis de virtute
sermonis sed secundum compositum sed in propositione igitur mo-
dus stat ad compositionem denotatur quod res significata per

sensum totalem sit res significata per totum et ad ta-
lem propositionem non sequitur quod compositio in qua partium pre-
dicatur tali subiecto esset possibile primo modo vel fortis et
sit est de qualibet propositione modali vel faciente
sensum divisum verbi gratia cum dicitur album fortasse
est animal non denotatur vel non sequitur quod ista sit pro-
positio fortis album est animal sed sufficit quod hec
sit fortis hoc est animal denotando rem per quam
album supponebat in prima // Hiis premissis
pono conclusiones // prima est ista nulla res ab
aliquo quod est ipsa distinguitur / ista probatur si a
distinguitur ab ipso b sequitur quod a est et b est et
a non est b igitur si aliqua res ab aliquo quod est
ipsa distinguitur sequitur quod aliqua res est et aliquid quod
est ipsa et est et illa res non est aliquid quod est ipsa
sed ista est impossibilis igitur sua contradictoria est vera et
necessaria que est conclusio probata patet quia sequitur quod aliqua res
est igitur est aliquid quod est ipsa igitur repugnat quod aliqua
res sit et non sit aliquid quod est ipsa // 2o arguitur
sic omnis res est quod quod sit ipsa igitur nulla res
distinguitur ab aliquo quod sit ipsa minor est nota sed
antecedens probatur quia si non sit talis res a et cetera quod
a non est sit b tunc arguo a non est b igitur
b non est a igitur b non est res que est a quod est
contra positum // Tertia conclusio Omnis res a
qualibet re distinguitur id est omnis res a se ipsa id est ab
aliquo quod est ipsa distinguitur / antecedens patet quia omnis
res et qualibet res est / et omnis res est non
est qualibet res igitur omnis res a qualibet re distinguitur
probatur secunda patet / quia si omnis res a se ipsa dis-
tinguitur sequitur quod non omnis res et a qualibet re distingui-
tur omnis res sit aliqua res // 2o sic omnis homo
et animal distinguitur sed omnis homo est animal igitur omnis homo
ab aliquo quod est omnis homo distinguitur igitur omnis
res ab aliquo quod est ipsa distinguitur antecedens patet
inductive quia iste homo et animal distinguitur et ille homo
et animal distinguuntur et sic de singulis igitur omnis homo et
animal distinguitur // Pro solutione primi sophismatis
pono propositiones / prima est quod omnis res distinguitur
ab omni re vel a qualibet re // 2a nulla res
distinguitur a re // 3a qualibet res distinguitur a qualibet
re que est ipsa et a qualibet re que non est ipsa
// 4a omnis res ab aliqua re distinguitur // 5a
nulla res ab aliqua re distinguitur quo non est ipsa

// Secundo nulla res ab aliqua re qualitercumque distinguitur
// Ad formam antecedentis concedo quamlibet consequentiam et
ad probationem antecedentis concedo antecedens consequentiam quamlibet secundum
sequitur omnes res distinguuntur a qualibet re et aliter est vel
ex isto non sequitur omnis homo distinguitur ab omni homine
igitur omnis homo distinguitur a se ipso vel a se ipso dis-
tinguitur Ex hoc sequitur omnis homo ab omni homine
distinguitur igitur omnis homo a se ipso distinguitur consequentia
antecedens est falsum // Quod probatur 2o quia concedo propositiones
omnis homo et homo sunt idem et omnis homo et homo distinguuntur
omnis homo et homo non distinguuntur nullus homo et homo
sunt idem nullus homo et homo distinguuntur Similiter ista
omnis homo et animal nullus homo et animal sunt idem omnis
homo animal est idem nullus homo animal est idem et sic
de consimilibus / Et si dicatur contra quia iste videntur
repugnare contrarie omnis homo et homo sunt idem / nullus
homo et homo sunt idem / iste contradictorie omnis homo et
homo sunt idem aliquis homo et homo non sunt idem // Di-
co quod non sed dico quod contraria istius omnis homo
et homo sunt idem ista nullus homo est idem homini
[illegible] in qua aliquis idem homini est homo
Similiter de ista omnis homo et animal sunt idem
contradictoria istius omnis homo et homo non sunt idem
aliquis homo est idem cum homine contraria aliquis
est idem cum homine [illegible]
vel idem homini est aliquis homo contradictoria omnis homo
et homo distinguuntur est ista aliquis homo a nullo homine
distinguitur contraria eius a nullo homine homo distinguitur
et [illegible] aliquid distinctum ab homine
est homo contradictoria autem istius omnis homo et homo non
distinguuntur est ista aliquis homo a nullo distinguitur contraria
eius a nullo homine homo distinguitur [illegible]
[illegible] aliquid ab homine distinctum est et homo
// Tertia quod nulla res ab aliquo // Ad for-
mam antecedentis concedo antecedens et consequentiam [illegible]
secundum [illegible] dicitur omnis homo ab aliquo quod
est homo distinguitur igitur quelibet res a se ipsa distinguitur
[illegible] eundem // Quarta quod nulla res ab
aliquo quod est ipsa formaliter distinguitur probatur ex
prima quod nulla res ab aliquo quod est ipsa
distinguitur igitur nulla res quod est ipsa formaliter distinguitur
antecedens est prima conclusio consequentia patet quia non sequitur
a non distinguitur a b igitur nullo modo distinguitur
a b igitur non distinguitur a b formaliter quod prima
[illegible] quia ex opposito [illegible]

sequitur enim a aliquo modo distinguitur a b igitur distinguitur b // 2o
sic quia si aliqua res ab aliquo quod est ipsa formaliter
distinguitur vel hoc est quia ex natura rei et non per rationem
sed divinitate ab aliquo quod est ipsa distinguitur vel hoc est
quia propter primo modo ab aliquo quod est ipsa distinguitur
non 2o modo quia sic diceretur ad istam aliqua
res ab aliquo quod est ipsa propter primo modo
distinguitur sequitur quod hec sit propria primo modo aliqua
res non est aliquid quod est ipsa et tamen ipsa est quod
est impossibile et implicat contradictionem non primo modo
quia sicut sequitur sortes est homo igitur sortes est res / sortes
est animal igitur sortes est res ita sequitur sortes currit
bene igitur realiter / sortes currit male igitur realiter
a distinguitur a b aequaliter igitur realiter a
distinguitur a b formaliter igitur realiter // Confirmatur
quia nihil aliud ab aliquo distinctum formaliter est illud
secundum quod res est aliquid quod est ipsa formaliter id est nulla
res ab aliquo quod est ipsa distinguitur formaliter antecedens
patet quia sicut sequitur a distinguitur a b igitur a est
et b et a non est b igitur sequitur a distinguitur a b
formaliter igitur a est et b est et a non est b formaliter
// Contra quartam arguitur sapientia divina est boni-
tas divina et tamen ipsa distinguitur ab ipsa formaliter
igitur [illegible] antecedens est verum ex fide probatur hoc
quia sapientia divina non est formaliter bonitas
divina et sapientia divina est et bonitas divina
est igitur sapientia divina distinguitur formaliter a bonitate
divina consequentia patet [illegible] ad du-
as partes [illegible] ad primam partem ista sed sapientia
divina non est formaliter bonitas divina probatur
antecedens [illegible] primo sic si sapientia divina esset
formaliter bonitas divina sapientia in quantum sapientia
formaliter bonitas in quantum [illegible] sic sa-
pientia esset bonitas quod est falsum quod patet quia
[illegible] non collat [illegible] forte aliquis [illegible] addi-
// 2o quia si sic bonitas poneretur in diffinitione
sapientie quod est falsum quia eadem [illegible] fieret ego
// 3o etiam nomina bonitatis et sapientie divine
[illegible] significant [illegible]
idem vel non / Si non [illegible] / Si sic igitur sunt
nomina sinonima quod non [illegible] // Contra
[illegible] r. 8 [illegible] dicimus idem
[illegible] non [illegible] sed [illegible]
bonum sed iustum sed sapiens [illegible]

dicas no mag dicit dei s q ista valz
p solombz istoz pono ppos pa e q ad
hoc q ppo affa i q ptu pt d sbo suo
nu ht mo for sit vea suffit q ppo inq p
bar tale ptu d noie alqo absto rei pgte
psim vl d pnomie dmrato eiusde sit
forlis sic ad hoc q ista sit va albu
pse est al suff q ht sit pse si foret
ht ho pse e al vl ho e al s ho sit
albg exo q seqr q hec e va pr est
forlr deq ee dima e for sapie
dima / sapia dima est forlr bomtas
dima e hmgon // 2 ad hoc q ppo ne
na inq ppo ner ptu absto sit va suf
ficit q vl q res sigta psim no sit vl
q ptu hc no pdicer d sbo vl q de
nllo noie absto rei sigte psim vel
d pnoie d mrato eiusde pdicer ve
ptu pmo forli sic ad hoc q ista sit
va ho no e forlr albz suff vl q ho
no sit vl q no sit albz vel q ista
no sit forlis .i. pse pmo mo ho est
albg vl ht e albu d mrando hoiez
// Exo q seqr q hec e vea ee dima
no e forlr pr licz forlr sit ee
dima // 3 e / ista qua no valz / ee
dia no e forlr pat igr ee dima
distigr forlr apre / qz ad vltate pc
suff vltas cuiusq eius pdicato / et
ad vltate cuiusq ee dima distigr for
lr a pre seqr seqr q ee dima e p
r qd pr est rq hec sit forlis si foret
ee dima no e pr qd est fm / vnde
no seqr ho no e forlr albz igr ho
distigr ab albo forlr s seqr q ista no
e forlis ho no e albz // Ex hijs ad
arm qn dicr sapia dima ret gcedr
r cu dicr q distigr ab ipa forlr ner
ad pbom cu dicr sapia dima non
e bomtas forlr ner r si ista gcedr
adhuc no ser qo go distigr ab ipa
forlr vt pz p 3am ppoz // Ad aliam
pbom aut cu dicr si sapia ret te
sapia i qm foret forlr bomtas i qm
s ante q no sit alq bomtas q non

sit hec vl 1a sm no vz qua qz ulla
e ibis si at intelligr q ex ista eit
sapia e forlr bomtas qdo quaz qz
ser sapia dima est forlr bomtas sic
ser ho e forlr al igr sba e forlis
al // Dico tn q no seqr si ista sit for
lis sapia e bomtas dima q ista sit
forlis sapia e bomtas vl eqo r quado
pbar ptas quit qz tuc ois sapia eet
bomtas q q sit d hoc qua no valz
qz no seqr al e forlr ho i ac al
e ho qz ppo pse vl forlis 2m psim
pa pgtiozp psuppot d ad / s no ser h
e forlis ho est al igr hec e forlis
sba e al / ita est no no seqr ppoito
q q sit d vitate istig aut vl quit hec
e forlis sapia dima e bomtas dima
igr hec forlis sapia e bomtas // Ad
2m neo quaz sic pzbit in vna gocistig
qo d vir q ppo sit pse r forlis // Ad
3m dico q illa noia vl cceptu eis cor
rndetes sigit sev omio ide in do n
tn ppt hoc seqr q ist noia sinonia / qz
vn sigt alqs ratudes exoutes vl polces
coiste qs no sigt aa vl eqo vn hg
n in homie sigtu phor nom ho qh st
sigtu phor nom al r eqo alq tn vcs
sigr phor nom al q no sigt phr no
al ho // Ad 4m dico q Dam intelligt
q ista noia gcta q dir d deo eelr
st illa q qn ipa dir d cature guont
q actus inherens cature vl alq dimpu
ab eis p quo vl qbz stant co mo q
cuiusq dicr stae p guoto r io st pta
actua q ve dicr d deo no stat p
alqo distincto ab eo n p alqo actu ipso
2m sbaz dicr sz Augg 17 de tri
c 8 d pmo dicr inq ds insig bog
sapns 2m sbam sic d spe ses 2m
sbaz // 3 9o est ista sapia dima
r bomtas dima no st in do distincte
forlites n est alia vo forlis sapie
r alia bom [illegible]
[illegible]

vl hmoi pbat qz ſi ſit ſc ꝯpreſſꝰ infi-
nitꝰ in dictis formalibꝰ a et b cārꝫ ꝯtentis
vl dabit q ſint int ſe diſtincte res p̄
qua ſūt iſte due for͞tes a et b q̄ꝛ vna ē
ſapia diuina et alia bonitas diuina vl
vna ē for͞tas ſapie diuine et alia bonit͞
diuine vl ig a et ſapia diuina nllo mō
diſtingu ſilit b et bonitas vl aliquo mō diſ-
tingu Si pmo mō ig ſi ſapia diuina eſt
bonitas diuina ita for͞tas a erit for͞tas
b ꝯ ꝑ qns a et b erit vna for͞tas et nō due
et hoc ꝯ ꝑpom Si vō a q aliquo mō diſtingu
a ſapia diuina ergo realit et tunc ſapia diuina
et bonitas diuina nō ſūt due for͞tes et vltius
ſeq q cū nō minꝰ a diſtingu a b q̄m a
ſapia diuina q a diſtingu a b realit et
ꝑ qns a et b ſūt diſtincte res // Si vō
dicit q a diſtingu a ſapia diuina nō realit
ſ formalit ig eodem mō argui potm tales
for͞tes alia erit formalitas a et alia erit
for͞tas realit ſapie et ſit vna c et alia
d et ꝯſequenter d c et d ſit ꝑꝰ de a et b et erit
ꝯpreſſꝰ infinitꝰ vl dabꝫ ꝯuenit diſtincte
res vl dabꝫ ꝑpom q ſapia etc nō ſūt
diſtincte for͞tes ita q ſit vna res // Secundo ar
ſi ſapia diuina et bonitas diuina nichil
ſūt diſtincte entes ergo i hoc ſūt diſtincte res
ig realit diſtingu // 3o ſi ſapia et boni-
tas diuina nō diſtingu formalit vl ſapia
diuina nō diſtingu for͞r a bonitate diuina
ig ſapia etc nō ſūt diſtincte formalitates qua pꝫ
ꝑ illos q tales formalitates ponūt ſꝫ ans
pꝫ qz impoſſibile ē ꝯtra ꝯditōs vlſicat de a
et de b q res ſignata ꝑ a nō ſit res ſignata
ꝑ b vl q res ſignata ꝑ a ſit ad et res
ſignata ꝑ b nō ſit illud iſta pꝫ ꝑ dicta i
alia q̄ōe ſꝫ ſi ſapia diſtingu a bonitate
diuina formalit ꝯtra ꝯditōs vlſicat de tmīo
ſupponente ꝑ ſapia diuina et de tmīo ſuppte
ꝑ bonitate diuina pꝫ qz ſapia diuina nō
diſtingu formalit a ſe ipa bonitas diuina
diſtingu formalit a ſapia diuina vl ig erit
ꝯcedendum q ſapia diuina nō ē bonitas diuina
vl q ſapia diuina erit ſe q nō ē bonitas

diuina q̄ꝛ vtrūqꝫ ſtrgm ig ſapia diuina
nō diſtingu formalit a bonitate diuina
Contra quartam ar ſapia diuina et bonitas
diuina ſūt duo attributa ex nā rei ſūt aliq
diſtincta et nō diſtincte res ig diſtincte
formalitates ans pꝫ qz ſi nō eſſet diſtincta
attributa vl diſtincte ꝑfectōes attributales et
nō diſtictō attributoꝝ vl ꝑfectōm attributarum
in deo qd nō vr ꝯcedendum // Ex quo ſi ſapia
diuina nō ē formalit ꝑſona creata vl imme-
ſitas vl infinita eternitas vl huiuſmoi
ig ſapia diuina nō eſt bonitas eiꝰ oppoitum
ꝯcedit ex q̄ōe ſcꝫ // Ex iſta q̄ōe infero
q hec ē ꝯcedenda bonitas diuina nō diſtingu
formalit a ſapia ut ego et hoc pbat rō
ratio // Et infero tamē ex iſtis q exiſt
q dicta ſūt in q̄ōe preteri q ſapia diuina eſt
formalit deꝰ et huiꝰ // ꝑpoſitoe pm dico
q hec nom attributū vl ꝑfectō attributalis
ſit capi duplr vno mō ꝑ dc̄a ꝑfectōe diuina
q ſit deꝰ realit // Alio mō ꝑ aliquo ꝑtinenti
vel de tmīo ſuppte ꝑ deo et de tmīo ſupponte
ꝑ qꝫ ꝑfectō diuina ꝯueniti vl diuiſim ꝑ-
mo mō capiendo iſtud nom attributū ꝯceſſ-
ē q in deo nō ſit niſi vnū attributū ſicut
nec eſt niſi vna ꝑfectō ſimplr ut ē ꝯcedend
et q ſapia ſit attributū ut bonitas
diuina ſit attributū ſꝫ hec ē ꝯcedenda q attri-
butū ſit de nōie ſeu tmīo ſuppte ꝑ deo
et q attributū ē iſte tminꝰ ſapia vl iſte
bonitas vl bonꝰ et ꝯcedend q plura ſūt attri-
buta // Ex iſtis ad arm capiendo pmo mō
attributū negāda ē aña ſꝫ hec ꝯcedenda ē q
ſapia diuina et bonitas diuina ſūt vnū
attributū Si aut 2o mō tc ꝯſ neganda eſt
ans ſꝫ hec ꝯcedenda q de tmīo ſuppte ꝑ deo
pnit plura attributa q̄ꝛ vnū ē tmīs ē
ſapia diuina et bonitas diuina reſpectu de ans
// Ad pbatōm ans ſi nō eſſet diſtincta attribu-
ta vl diſtincte ꝑfectōes attributales nō eſſꝫ
diſtinctō attributoꝝ i diuinis / Dico q pmo
mō capiendo attributū ꝯcedo qns capiendo
aut attributū 2o mō ꝯcedo qnāꝫ et nego
tamē ans ꝑ qns vt pꝫ ꝑ dicta // Ad 2m
negō quantꝫ ita negatiuꝫ pꝫ ꝑ dicta

q̃z ꝯ aq̃ ne᷑ abꝰᵗᵒ no q̃uo ᵛᵉ ſupte ꝑ
ſapia diuiā ꝯ vl ꝯ ꝓnomie ꝯmratio ſa-
pie diuie pt pri ſꝫ ꝓtu bonitas ꝓde
forli ista eim ē forſis .i. ꝑſe pmo mᵒ
ꝯb ē bonitas diuia io ſ̄ʒ ē qre ᵈᵃ ſa-
pia diuia ē forlit' diuia bonitas ſʒ
ꝯ nullo nomie abꝰᵗᵒ no ꝯ q̃uo ᵛᵉ ſupte
ꝑ diuia ſapia nᵉ ꝯ nomie ꝯmratiuo
ciq pt ſꝫ ꝓtu po pri c̃atia forlit' .i.
ꝑſe pmo mᵒ ſed ſom ꝑſe 2ᵒ mᵒ vn
ſꝫ no ē ꝑſe pmo mᵒ deq ē po. c̃atia
ſit nᵉ ista deq eſt creato 2ᵒ mᵒ nᵉ aſ
re ꝯmrata ſꝫ ē ꝑſe ſꝫ ē po. creatia
io no ē qre ᵈ) q ſapia diuia ſit forᵗ.
po. creatia // Cᵃ. gᵒ. ē ista / ee diuia no
diſtiq forᵗ. a ppo. diuia vn ee. diua
ꝛ pr no diſtiq forᵗ. ſiue capia forᵗ.
ſiue ꝑ ꝑſe pmo mᵒ ſiue ꝑ diuiᵗᵉ vel
2ᵐ q vl ex na rei / pba ſit ee. ꝛ ppo.
no diſtiq . ig. no diſt forᵗ. qua pꝫ q̃z
ex oppoᵗᵒ qui / inſt oppom aut / q̃z
ſi forlit diſt. pꝫ q diſt ſi diſt 2ᵐ
q diſt // 2ᵒ q̃z ſi ee. diuia ꝛ ppo.
diſtiq ꝯ pluꝫ modicu oꝫ aſſigie aq
vl pla q diſt ſit ꝛ tuc qraꝫ q duo
vl q pla / ſi duo moi vl due forᵗᵉˢ
2ꝫ ꝑbatu hoc pceti ista eim qre-
bat infideles a fidelibꝫ duᵇᵒ / tres
ſi q teſtioem dant i celo ꝛ ꝛ no pt
ꝑ poito ee. ꝛ ppo no diſtiq // Cont.
gᵒꝫ ar. pmo ſic / ee. ꝛ pat ſi forlit
ide ig. ee. eſt forlit' ide / pri ig. ee.
ē pr forlit' aũs pꝫ q̃z ee. ē forlit'
deitas ig. ee. ꝛ pat ſi forlit' ide
Ite q̃z ſꝫ eſt forlis ſꝫ ꝯmrando ee.
ꝛ ſꝫ ꝯmrando re q ē pr ſi ide ig.
ee. ꝛ pat ſi ide forlit' qua tct ꝑ ꝑ
ꝯca qua pma tct q̃z ſe ee. diua
ꝛ ee. diua ſi forᵗ ide ig. ſapia diua
eſt ide forlit' bonitᵃ diuie / ig. ſimilr
ſeq inꝑpoito ee. diua ꝛ pr ſi forᵗ
ideꝫ pꝫ // Et 2ᵃ qua vi. no. ꝯ ſe
ig. ſeq q ee. diua ē pr / ꝛ pr eſt
deq ꝛ ee. no eſt forᵗ pr ig. diſtiguu

forlit' a pre // Oppᵒ ar. ſit q pta gdꝰ
viſtem ꝯ timo ſupponete poe. ꝛ ꝯ no
ſuppte ꝑ ppᵒ. ig. ee. aq̃ʳ diſt a ppᵒ
ꝛ no realit' nᵉ ſom ꝑ ꝓpq inteq .i. forᵗ.
aũs pꝫ q̃z ee. ē tres res ꝛ pat no ē
tres res ig. ꝛ ſ. // ꝑ ꝓloc pmi pono
ꝑpos // pᵃ. ē ee. diua no eſt formali-
pat / pꝫ q̃z iste thugpr ꝯ nullo noie
abꝰᵗᵒ no q̃uotio nᵉ ꝯ ꝓnomie ꝯmraᵗᵘᵒ
deniq rei pt ꝓtoe forli ꝛ ꝑſe pmo
mᵒ ca dica. pq / ex q ꝑpoc ſeq qua
res ē forlit' pr // 2ᵃ. filiq deq no diſt
forᵗ a do pre q̃z ſe filiq dꝰ ig. pr eſt
ꝛ ſꝫ no eſt forlis ſꝫ ē filiq ꝯmran-
do aq ꝑq ſuppoᵗ pat ꝛ ſi ista eſſet
forlis nichil qꝰ ē ſꝫ eſſꝫ filiq ſꝫ
ſm gᵒ // 3ᵃ. pr no eſt forlit' pr .i. ꝑſe
pmo mᵒ q̃z ſe nᵃ res ē forlit' pat
pat ē aq̃ res ig. pat no ē forlit' pr
ſʒ tn ē forlis pr eſt pr ſicut ex nulla
res ē forᵗ. colorata .i. ꝑſe pmo mᵒ nᵉ
albu ē ꝑſe pmo mᵒ coloratu ꝛ tn ſꝫ
ē ꝑſe pmo mᵒ albu ē colorātu vn iſtis ꝑq
i ꝑpoito ꝯpoitꝫ ꝛ diuiſq ſi ſrequit ſibi ꝛ vi-
ce i ptinetes // Qᵃ. pr eſt ꝑſe pmoᵒ
ee. deitas ſapia iuſticia bonitas nᵃ
tn iſtaꝝ ē forlis pr ē ee. filiq ē ee.
ppᵒ. eſt ee. ſic al ꝑſe ē ſꝫ ſꝫ tn no
ē ꝑſe al ē ſꝫ ſimult. riᵗᵉ al ſꝫ.
tn no ē ꝑſe pmo mᵒ rile ē al // ꝛ pr
ē ꝑſe pmo mᵒ eternitas deitas ꝛ ſꝫ
nulla tn etitas ē ꝑſe pmo mᵒ pr nᵉ
ppᵒ nᵉ ppᵒ ē ꝑſe pmo mᵒ ppᵒ nᵉ pr
ē ꝑſe pmᵒ mᵒ ppᵒ. liꝫ ſꝫ ſit ꝑſe pmo mᵒ
pr ē pr vl ppᵒ ē ppᵒ // lꝫ ee. diua ſi
ide forli tn ſꝫ no ē forlis ee. diua et
pr ſi ide nᵉ iᵃ ē forlis ee. diua ē ide
pre nᵉ ee. ē ide pri forᵗ ſicut nᵉ ē forli-
ter in alijs ſꝫ ꝛ riſile ſi forᵗ ſꝫ tn no ē
forlis ſꝫ riſile ſi ide nᵉ iᵃ ſꝫ ē idꝫ
riſili ſic nᵉ iᵃ ſꝫ ē riſilis // Ex ſꝫ ad
ꝛ ꝫ ꝯ ee. diua ꝛ pr ſi ide forlit' ꝯ
ꝛ nᵉ qua ig. ee. eſt forli ide

pri z ea e qz poz reperiri noia ab^ta no
q̃uo va deo vn no suppo^z p ee rad p
prie d' q̄bz pcede pt pmo m^o pre^r ee
ide s; no e ad nom abstu nõ q̃uo^z quo-
tiẽ suppo^{ns} p ee· nt· p nom diuinati^y
ee d' q^o pcede pt sit pmo m^o pdicr
q^r q e riple ee ide pri id no valz
qua rad pba^r qz sec^r ee· z bonitas di-
na st ide for^{t'} Sapia diuia e ide for^{t'}
boniti diue q^{do} quaz rem qt^{ra} ig^r in
oppõito / dico no e sile vt pz pdca / Dico
ecc vltiq q i^a qua in sine acti non
valz ee· diuia e rpr deq e z ee· di-
na no est for^{t'} pr· ig^r dist^r for^{t'} a pre
sit no pr^r tõ e riple e / z tõ no e pre
pmo m^o riplis ig^r tõ dist^r forlit^r a
ripli // Ad a^m nc^o quaz / s; sufficit vt fre-
q^{re} dem e q ee· sit aq^r res ppo non
sit ia rem d^r nl^r· ad^r itellignt doctores
dr dicetes ee^r z distig^r for^{t'} a ppona
nisi q ee· e res appo^r no sit res
Dico q i^a z^a e va z no pma nt pma
q^r bre sinio for^t· illu ppm / qz ad ista / ee
ppo^r for^{t'} dist^r· pr^r q ee· e ppo^r dist^r et
pquo q ee· no est ppo^r io pma e
fla // Ez ad istã ee· est res ppoc z ppo^r
no e res res no pr^r q ee· aliq^r disti-
appo^r nt q ee· no sit ppo^r s; q ee sit
aliq res appo^r no sit illa z io ab vtun^r
ppete pmo sit aliq corp qfite^r // J
q^o e ista ee· diua no distig^r for^{t'} a ppe-
tate ppoli vtpote a prim^{te} pba^r ee di-
ua a nllo qd est ipa dist^r for^{t'} vt pz p
z a^z q^oz ig^r ee· a tali ppete^r no distiguit
forlit^r qua pz qz illis ppetas e aliq qd
est ee· diua // z^o sit ee· diua a nlla
ppo^r distig^r forlit^r vt pz p prete q^oz ig^r
nec a tali ppete qua tet qz vt ptuit
pq qoc preti nl pr^r vel d' qr timo pr-
q id pdice^r d' qr timo primitas z eq^o
q^o pr^r ecc d' qr timo primitas timq
opponi e pbatu // Cont^r q^oz ar^r pmo
sit ee· e ide quit^r ad qte ee^e primi-
tas no qz et primitas ... primi-
tas z ee· no pr^r forlit^r ... sit

qz enti^{te} quitale^r s ee^z qz alr no poz
eaz quitac^r illz entitate equitale^r s ppp
etate sua / Ez nl^r q i quitale^r e forlit^r
quitale^r ig^r ee· no e for^{t'} primitas ig^r
distig^r forlit^r a primitate // 3° sic qz z^m
Augq a d' tri c· z· d' magnis eme qd
relatie d^r e aliq excepta relone sic pbat
i ductic coq^o qclud^r i pn^o ca^l triũ cupt^r
s pr· no est aliq ad seipm no e omio
q^o relatie ad ad est ig^r mire ee· est ise
no ad ad z in ie pr ea q pr e q ad
ad no e d' for^{t'} deitas adse z no adse
// 4° sic quecuq aliq nomia ide signt sic
q nlt^r signtu vniq signtu alteriq nlla pe-
nitq e dist^o vl no ircdeptas z pnt dio
qplex no modes sig^{di} quiale^{s} vel sunt
noia sino^{ma} ig^r si ista noia deitas z pri-
mitas sit sing sic q nlt^r corp signta
nlla e distio nl pnt aliud z aliud mod
sig^{di} quiale^r qz vtpz e absolutu sig^r q
etiaz noia sino^{ma} qd est fm // 5° ee· di-
ua no est for^{t'} eade primi^{ti} vt pz p p
dcta z ee· diua e ig^r est for^{t'} no id primi-
tati qua pz qz ad ne^z d' pto sinito nl
gstatia sibi sec^r aq^r va d' pto isinito et
sec^r ee· diua e for^{t'} no ide primi^{ti} ig^r
ipe e forlis ee· diua no e idi primitati
z no rea^l ig^r for^{t'} // Ad pmu dico q ista
no appz d' vtute smo^r esse qeda ee· di-
na e quit^r z ad eqlit^{te} ide ee^e qz quit^r
d' nlt^r mod z q^o z timorz vl ppom / soli
naqz timi vl ppoes sit qutiles si sim
itelligi^r sic q ee· diua no est aliq qz ee·
diua sit i^d z eq^o sit q^{do} illa z qcedo
ee^r alia s q primitas no e q^s z res q e
ee· diua z in tali ppo^r sine sit ppq sine
ppq q^{do} q^oz z reoli^r no sec^r nisi q ee·
e aq^r res z primitas no est illa res
// Ad z^m pr· qz enti^{te} ee^r q^{do} ecc q pr-
qz enti^{te} i quile^r i· e etitas i quitabil^r
s pr· z primitas z q^{do} ee^r q^oz q ee· no e
for^{t'} primitas eoli^r in no sec^r q dist^r
for^{t'} a primi^{te} // Ad z^m dico q vna res
simpma e ee· adse vl deitas vl de
z e pr ad ad vl primitas ad ad z ...

n' video nisi quilibet sit albedo quod albedo q
albedo eadem penitus sit ad se calor vel
eius et ad ad similitudo vel dissimilitudo n' tamen
oppositum huius est aliqua diversitas in illa re que
est color et aliqua est similitudo ita in proposito licet
pater sit pater filii vel ad filium et sit non ad filium
eadem tamen eternitas est que est esse ad se et aliqua est
pater ad filium et ideo hic conceditur quod nisi pater esset
aliqua eternitas ad se etiam nisi esset esse non esset
pater ad ad et sic est verum // Ad xm dico quod
non omnium accidentium esse verum concessit quod res signata
primum terminum sit ad res signata per aliud
non sit idem est et esse reprimite etc ad oz
per unam simplicem est a s quod non habent aliquos
modos distinctos sicut alios ideo esse est nomen
absolutum non connotativum / proprietas vero nomen relativum
et connotativum ideo non sequitur quod // Ad xm quando arguis
et necessario quando sibi sit aliquid concludet dico verum
le / Ad probationem cum dicitur quod ad necessariam etc dico
quod non est vera sumptum simpliciter in sensu compo-
sito necessario posse probari sibi non sequitur hoc
non est lignum album igitur est lignum non album
non sequitur igitur est non lignum album / non sequitur
tamen non est omnibus coloribus coloratum igitur est aliquo
colore non coloratum / Similiter non sequitur hoc
non est per se coloratum igitur hoc est per se non colo-
ratum / Sed forsan cum gratia sibi sequitur tamen
propositio necessaria utpote igitur hoc est non per se colo-
ratum etc ultimo non sequitur igitur ista est per se hoc
est non coloratum // Similiter tunc omnino proposito
6 9o // Sed quomodo est ista esse divina est per se primo
formaliter iusta sapiens etc similiter et sic per se et quasi
res quod deus probatur ista est formalis per se primo
modo esse divina est iusticia sapientia et cognoscit
igitur etc / minor patet quia sit per se sequitur propositiones
ille sunt duplex monologion c. 7o videndum et ideo
quomodo intelligendum sit quod est natura quod est ipsa
iusticia dicitur iusta quod modo dicitur de natura summa
non proprie dicitur quod habet iusticiam sed quod ipsa exi-
stit iusticia cum dicitur iusta proprie intelligitur
existens non quod habens iusticiam quia per se cum dicitur
existens iusticia non dicitur qualis est sed quod utique
dicitur iusta non dicitur qualis sit sed quid sit
addit quod idem est dicere de summa esse quod
est iusta et quod est existens iusticia et cum dicitur

existens iusticia non est qualitas quod quia est iusticia vel
igitur dicit tunc sine dicitur iusta sine esse ius-
ticia quod proprie cum quando de illa quod est non magis
congrue videtur iusta vel iusticia quod vero
in c xo iusticie convertitur hec de omnibus quod con-
sule de ipsa natura summa dum inter se conveniunt per
totam constringitur quod quod quo illarum de ea dicitur
non qualis vel quanta sit magis quod sit innuatur
cum quod hec esse propositione sequitur sicut tamen esse
divina est iusticia / Huic concordat boecius hic
modo de trinitate super textum deus magis non aliunde
bonus est quam magnus n' aliunde iustus quam
sapiens quia unum magis unum nec bonus nec
aliunde similiter quia unum deus dicitur quod igitur de
eo proprie dici possit convenit dicitur de magnitudine
iusticia bonitas quam dicitur de iustis bonus
magnus etc ex quibus apparet quod hec deus est
iustus per se proprie sumitur equaliter isti deus est ius-
ticia // Contra quod arguitur hec proprie deus est iustus
equaliter isti reciproce sequitur sicut ista deus reddit
unicuique quod suum est sed hec non est magis n'
formalis in n' alia quam tamen primo modo predicandi quod
quod probatur est quomodo prius / respondetur ultimo hec non
est magis esse est iusta n' aliquam eadem vocem igitur
pro hac parte iustus vel iusta igitur esse non est
formaliter iusta // Secundo non apparet quare esse sit ma-
gis essentialiter iusta quam creata vel pater vel filius
vel infinita vel increata tamen hec non est verum quod
tria pro de nullo predicatur ideo cum sunt negativa
igitur n' alia // Pro solutionibus istorum pono dis-
tinctionem istam Omnis propositio vera vel est vera
vel falsa Si formaliter nulla talis est formalis vel ideo quod
si sit vera vel affirmativa vel negativa Si affirmativa
vel predicatur ut abstractum de abstracto / vel concretum de
abstracto vel abstractum de concreto / Si abstractum de ab-
stracto tunc predicatum pro parte predicati de subiecto cum adverbio
formaliter / ut deitas hoc est formaliter hoc / hoc est for-
maliter aliud / aliud est formaliter hoc / vel si abstractum
de abstracto vel superior de inferiori vel equale de
equali vel inferius de superiori / primo et secundo modo sequitur
est propositio formalis sit tamen sapientia est esse / vel
sapientia divina est potentia divina sed tercio modo magis
est formalis [illegible] esse est sapientia aliud est hoc
// Si [illegible] vel [illegible] de [illegible] inferiori

r tlis e̅ forlis vt ddo albu̅ est colo tu
vl ide̅ de se ipo rtc ect e̅ forlis vt ddo
ds iustq e̅ ds iustq / vl albu̅ e̅ albu̅ vl
i suo suori et tlis no e̅ forlis vt ddo
colo tu e̅ albu̅ vl nec pr nec pr rtuc ptu
e̅ cuiq velis r tlis pro̅ magis e̅ forlis
vt ddo po̅ creatura e̅ pr vl magis va r tlis
ect magis e̅ forlis vt ddo pr e̅ infinitq
pr pr e̅ imcq vl 9q poits r no re
late rtlis vl pr 9iungetur r tlis no est
forlis vt ddo quantq e̅ albq vl nullo co
tigente vl quot qh sit res signata psom vl
ps ecclis eiq vt dt tlc quot r c // Si
2o mo tlis i 2o mo dici pse vt ddo idle
e̅ risible Si primo mo e̅ i qh rpse primo
vt ddo ds sapiens e̅ ds iustq // Si at pdi
cet quo vz de abto vl e̅ cuiq potis vel
necus Si necus magis pr inch primo mo
r no ht no e̅ forlis ds e̅ iustq vl i fi
nitq vl hoc eius e̅ bud / Si pous / vel
velis vl no velis ad hunc magis pr ich
no ht no e̅ mch ec e̅ pr vl ds e̅ cus
vl pr 9iungetur supplta 9tinua sibi vt ddo
ho e̅ albq vl fit e̅ colorq / vl no 9tinuet
rtuc vl ptu quot ds qs no e̅ res signata
psom rtlis no e̅ mch nc pse primo mo
lz sit pse 2o mo vt ddo ho e̅ risibilis
vl no quot ds tlc rtlis e̅ mch vt ddo
ho e̅ volis ds e̅ sapiens vl iustq vl bonq
// Si vo pdicet absti de quovis vl e̅ cuiq
potis vl necus Si necus no e̅ mch vt ddo
infinitu e̅ ds // Si potis vl velis rpit
magis e̅ mch vt ddo pr est de primitas
est ee vl no velis rtuc vl e̅ pro natura
vl 9tiges Si 9tiges magis e̅ mch vt ddo
albu̅ e̅ ho / Si natura vl quod aliqua psom
qd no est res signata p ptu rtlis no
e̅ mch nisi pse ht ipsq vt ddo idle
e̅ ho ista tn no e̅ mch risible est ho / vel
no / rtlis no e̅ i qh nisi pse ht ipsq vt
ddo idle e̅ ho ista tn no e̅ mch ssi le e̅
ho lz bne ego r hr 9uale 9iugz cuiq
pdicet vl quovis vl aliq qsi ille qui se hz
i cuiq pdicet de illo qui se ipsq vl sine p
se sine parimis magis e̅ pdicans forlis

Ex istis pz q ppois se pdicos vl magis rq no
ex istis ect pate pt q pta de similis strie pos
sunt ve pri in hc adiubio forlit s qz tlc
ptu pdte forli pt pri de aliquo nomine
absto vel signte psom vl de pnoie de intrao
eiq de vl alit // Ex istis ad arm primu tu
dicit q ppo ds e̅ iustq equalis isti rc
Dico q si sit ista ppq q no e̅ forlis qz e̅
9tiges / Sz si sit eiq ppq vt capit diuis
i exnis iusticia vl tenus iustiaa tc e̅ forl
r i qh nc hc ipsla // Ad 2m arm pz p p
dcta qz vna illaz sit magis i qh vl for
lis q alia // Ad pu lene qua rtc pz p
pdca ysl dcm e̅ de qone r c

Quinde quintu vtz dicit quelz
res que est ds tolit cpsit
ar ds nullo mo distinguatur ab ali
q re q est ds ig ds rlatius
pz q no realr vt primit i prima qoe istiq
mc nc forlit ex qoe pcti nc 2m iam vt
pz bit ergo nullo mo sz quaz plio qz si ds
no e̅ qz res q e̅ ds tolit tc int dis
rplz re q e̅ deq tolit r plz re que e̅
ds no e̅ ydeptitas tolis rpams ibi est
aliq no ydeptas ig aliq distiad illmo
dq distinco // Oppom arz ds no e̅ forr
pr ig ds no e̅ omibz modo pr i ds
no e̅ tolit pr rlm ds e̅ pr ig deus
e̅ aliq res r no e̅ illa res tolit ig p
imed aius pz expe romis que int
medie sit satt note i pesz qo // Circa
qoz po e̅ sciendq q titulq qo pt intel
lligi vno mo q ds sit qh est ds
tolit ita q nullq sit moq ~~no ydeptitatis~~
~~int dis r aliq rc~~ qo aliq res sit eadem
alit qh illo mo ds sit qh q e̅ ds vl
salte id e̅ ds // Alio mo sit q nullq
sit moq no ydeptitatis int dm r aliq rez
q e̅ ds rtc posset esse qo vtp aliq res
q e̅ ds eadem ita q est ds sit aliqr no
idc / r 2m 9psit qz vna ppo e̅ alti ppo
ne no idc realit // Et posset esse qo
int sapiam duinam r iusticia vl essencia
sit aliq no ydeptitas vl distinco salte
2m rom rpbatur e̅ q no est realis

nec formalis / vel possit esse quod utrumque insit eidem
respectu proportionis vel proportionum sit aliquo non identi-
tas vel distinctio saltem secundum rationem // Item
posset esse quod utrumque aliquo modo esse sit ea-
dem esse quo modo est eadem proportio // Et in(?)
ista pono conclusiones // prima licet nulla entitas
que est deus est eadem alicui entitati que est
deus totaliter sic quod nullus sit modus identi-
tatis tamen quod aliqua res sit eadem alicui
quod illo modo aliqua entitas que est deus sit
eadem alicui entitati que est deus probatur
primo sic aliqua est res eadem sibi contingenter
tamen deus non est idem alicui rei que est deus
Similiter aliqua res est eadem alicui tamquam
lapis tamen deus non est idem alicui rei
que est deus igitur etc. // 2o sic nulla res
ab aliqua re omnibus modis distinguitur in na-
tura est idem omnibus modis / quia est no-
tum probatur quia sic actus quod distinguitur
a potentia omnibus modis // Contra actus
non distinguitur a potentia natura quia possit esse quod
actus non contrarie sit non distinguitur aliquo
modo contingenter // Contra conclusionem aliqua
res est idem omnibus modis sibi ipsi igitur
deus est omnibus illis modis idem alicui entitati
que est deus quia tot quot non maior identitate
est idem deus alicui entitati que est deus
quam alia entitas sibiipsi sed consequens probatur
quia si a non omnibus modis est idem sibiipsi
igitur aliquo modo non est idem sibi ipsi et ultra
igitur a aliquo modo distinguitur a seipso quod est
falsum quia probatur quia nihil plus requiritur ad
hoc quod a distinguitur a b nisi quod a sit et
b sit et quod b non sit a igitur a simili vi-
detur quod si a aliquo modo non est idem sibi et
est igitur aliquo modo distinguitur a seipso // 2o ar-
guitur quod ab aliquo nullo modo distinguitur videtur omnibus
modis esse idem illi. Sed deus ab aliqua
entitate que est deus nullo modo distinguitur quia nec
contingenter nec natura nec realiter nec formaliter
nec secundum rationem ut probabitur igitur etc. // Ulterius
videtur ad rationes pono propositiones istas sine
assertione contingenter / prima est nullo modo una
res creata est alicui quo modo alia est eadem probatur

quia sit a et b due res et arguitur a illo
modo est alicui quo b est alicui / et nullo alio modo
b est alicui nisi quo est b et a nullo modo sic est
alicui quo sit b nec b sic est alicui quo sit a et cetera
// Contra / Sit a hoc et b hoc et arguitur a
est alicui quod est hoc tamen b est alicui quod sit hoc
igitur aliquo modo a est alicui quo b est alicui // Ad
istud quia non valet non plus quam ista a est hoc
b est hoc igitur a est b vel nec arguitur de non dando eun-
dem modum // Secundo arguitur quia isto modo a est b
alicui quo chimera non est et isto eodem modo
b est alicui quo chimera non est igitur isto modo
a est alicui quo b est alicui nec arguitur aliquis de non
dando eundem modum sed hunc aliquo tali modo et cetera
// Si autem dicitur modus de non dando nec arguitur quia
sicut alia ratione // Sed quomodo licet solvetur
de nostro modo quo chimera non est tunc
illo modo a est alicui et eodem modo b est alicui
/ nego. Sed alio et alio modo // Si dicas
quod alio et alio modo chimera non est probatur
quod sit deum exdeal // 3o arguitur quia isto
modo a est alicui quo fortius contrariatur et isto modo
b est alicui quo fortius contrariatur igitur etc. / Dico
quod in ista isto modo a est alicui quo fortius est
licet quod potest esse coniuncto copulativa et cuius
quo modo a est ad diminuendo modum quo a
est alicui et fortius contrariatur est utrumque per quam
vel diminuendo semper aliud et aliud modum
Sed eundem quibus / quibus est falsum ut licet quod potest
esse rapi propter et tunc potest esse cuius isto
isto modo a est alicui sic fortius contrariatur est / vel
sic contrarium fortius est tamen utrumque per aliquid
est vel diminuendo per aliud et aliud modum
Si eundem autem est falsum quia una per diffi-
cultatem ut potest esse cuius quod a est ad sic fortius
contrariatur ita quod modus credendi sit ad modum
credendi alicui et quod est falsum immo nisi credendi
est modus taliter se habendi // Secunda propositio est
ista nulla res creata pluribus modis est ad
probatur quia a sic est ad quod nullo modo quam modo
quo est a eo quod ipso sed quod non sit plu-
ribus modis credendi ...
... Contra a sic est quod a

quod est bicubitum et album igitur pluribus modis a est
aliquale. Nec oportet quamvis sit non sequitur a est a, a est
bicubitum et a est album igitur est plura. Secundo arguitur sic
a primo est album quod fit maius et a primo est album quod
fit pedale igitur a est aliquale pluribus modis. Tenet
nec oportet quamvis sit sequitur a fit plura vel quod pluribus mo-
dis est talis. Tertio arguitur sic a est aliquale quod est al-
bum et a primo est et a primo est aliquale quod est sanus
igitur pluribus modis est album. Dico quod utrumque potest fieri
multiplicando secundum unum potest esse quod a primo est aliquale
puta res alba est aliquale et sic est verum. Alio modo quod
a primo est album primo est album ita quod modus essendi al-
bum primo sit alius modus essendi aliquale et sic est falsum sed
est modus essendi aliqualis in primo supposito nec oportet quamvis
Tertio suppono nullo modo aliqua res non est. Probatur quia
non primo est quod aliqua res non est igitur nullo modo aliqua
res non est. Contra aliquo modo chimera non
est quia non est primum igitur aliquo modo aliqua res non
est. Concedo antecedens quod chimera aliquo modo non est
et quod infinitis modis chimera non est et infinitis
modis Cesar non est et nec oportet quod Cesar illo primo
quod nullo modo Sortes non est. Contra suppositio prima aliquo
modo Sortes non est quia nullo Sortes non est quia Sortes
non est nullo. Nec ista nullo Sortes non est et nec
ista quamvis Sortes non est nullo igitur nullo
Sortes non est quia prima facit sensum divisum verum
secundo ubi facit sensum compositum falsum. Contra
ista est falsa omni modo Sortes est igitur hec est vera
aliquo modo Sortes non est patet quia est sua contradictoria nec
quamvis ista est sua contradictoria non omni modo Sortes
est. Contra aliquale Sortes non est igitur aliquo modo Sortes
non est. Dico li aliquale potest construi aptitudinaliter cum li
est et tunc est necessaria vel tamen construitur aptitudinaliter cum
li ens et est contingens vel li Sortes aptitudinaliter et tunc est
vera sed ista aliquale non est Sortes. Contra aliquale non
est Sortes igitur aliquo modo non est Sortes. Nego quia
tamen vult textus oppositum quoniam (?) quod magister ve-
rum responsio tenendus potest ad argumentum. Contra non
sit est aliqua res etc. Dico quod li sit potest
capi pro ista quod sit affirmandi adverbium et
tunc est vera et nego consequentiam. Aliter potest sumi
ut sit adverbium qualitatis ut sit sensus nullo nullo
modo est quomodo aliqua res non sit et tunc est falsum
[illegible] quod omni modo aliqua res non
est ita [illegible] quod omni modo aliqua res non est
Quarto suppono non pluribus modis aliqua res [illegible]

est tanta nec aliquo accidente pluribus modis est
aliqualis licet bene pluribus accidentibus ipsa sit ali-
qualis patet quia si sit quod pedale tunc sit bicubitum
quod in pedale et non magis nec minus nec ali-
ter igitur non pluribus modis est tum. Similiter
de equalitate. Quia quod anima est qualis mediante sua
scientia et mediante sua scientia et mediante (?) igitur
aliqua qualitate pluribus modis est qualis vel aliqualis.
Secundo due res possunt esse quales eodem modo
una qualitate si una qualitate informentur igitur una
res potest esse uno modo qualis duplici qualitate
et duplici modo qualis eadem qualitate. Nego consequentiam prima
quia quod secundum adduplicationem qualitatis sequitur dupli-
catio modi essendi aliqualis et sic patet. Tertio suppono
non tot modis est aliqualis res tanta aliqualis
quot pluribus modis ipsa sit aliqualis nec tot
modis est in loco quot pluribus modis possit
esse in loco nec tot modis est quanta et cetera
patet quia quamlibet qualitate ipsa sit aliqualis alia
qualitate ipsa potest esse aliqualis et non tot qua-
litatibus quot pluribus. Contra possum esse
quod aliqua res sit aliqualis non tot qualitatibus
quot pluribus nec casus tamen impossibile de
qualitatibus non communicabilibus sed de contrariis sit est.
Secundo quia aliquo modo aliqua res tanta est alba
et nullo alio modo potest esse aliqualis igitur aliquo
modo est aliqualis et nullo alio modo potest esse
aliqualis nec oportet quamvis sit non sequitur non est possibile
quod bicubitum sit non bicubitum igitur non est possibile quod bicubitum
sit non album. Contra bicubitum est album et postea non
erit album, igitur aliquo modo quo postea non erit
nego consequentiam quia sed aliqualiter est qualis postea non erit.
Contra isto modo bicubitum est album quo est album et isto
modo non erit aliquale quod desinit album igitur aliquo
modo est aliquale quo modo non erit aliquale. Dico quod
prima potest distingui unus sensus potest esse bicubitum est
aliquale tamen existens album et in isto est vera et non
valet quia aliquid potest esse bicubitum et aliquale primo
modo quo est albus et modus essendi album est
modus essendi aliquale et sic est falsum secundum aliqualiter.
Sexto suppono quod isto modo solo quo res tanta
est aliqualis sibi ipsi et eiusdem est eadem patet quia
si alio modo quo de illo et nullus dabitur quod
illo modo res sit ex quo sequitur quod uno solo
modo res est eadem sibi ipsi. Et per hoc sequitur quod

no e plib; mod e vna res eadem sibi ipi
q alia sibi ipi pz qr vno solo mo // 9
isto mo sor e ide sibi ipi q° mo sor
e ide sorti q° mo albu e ide albo igr
aliquo mo sor est ide sorti sibi ipi q° sor no
est alq // Dico q p^a e distig^da vng^a^s. 9
pt ee q sor e ide sibi ipi illo mo q°
albu e ide albo i tali sens albu
ide albo z ht in s^po 9° ea z nego
bodz / aliq sp^a pt esse q modis essendi
ide albo sit modis essendi ide aliu
z t 1° s^p^o nec^o ipmo e mo 9 essendi ide
aliqli z i illo s^p^o bor e f^a // Septia
s^po no magis e vna res eadem sibi ipi
q alia sibi ipi pz qr vna res no est
magis eade sibi ipi vna vice q alia
q tuc q; psistia^r igr nc vna magis e eadem
rel. // 2° qr vna res no e magis ipa q
alia vn albedo remissa no e mag albe-
do q albedo intensa e^r rel / concedo p^a az
quaz z p^m qus z nc° z az quaz et
zm qus // 2° Vna res e eade sibi ipi
ipi tali qo z alia tali asing 9° pt
cori mo s igr magis videtur e sit ad u^d.
// Octa s^po q n^a res cata a re aliq
distig^r magis q alia res a re a qua
distig^r pz qr sit a distictu ab re a
d. tc si a sit magis distictu a b q c.
a d. vl hor est qr a e magis eius q
c vl d. z hc no qr nec^a no suscipit
magis z minus // Cont^a a e magis ide
eid b. q eid c. igr mag distig^r no valz
qua qr hc no denot hc v^m distig^t //
Itm qr sit a psimi c. / tc a psimon dis-
tacie distig^r a b. q c. a d. cu sit eis
psimi q c. z sua entitas e sua distictio
igr rel. // Nona s^po illo solo mo q°
res cata e alq ipa distig^r a qui; dis-
tig^r pz qr illo mo q° e eade alq illo
mo no est alq igr illo no mo nc dist^r
ab alio // Cont^a tc eodem mo sor distiguit^r
ab asino z a lapide qd e f^m qr tc lap-
z asing eodem mo rel ~~ymo alio mo dist^r~~
~~lapis dist^r a sor~~ // Dico q eodem mo sor
distig^r ab asino z a lapide s a seipo z
nec° quaz igr lap z asing eodem mo rel

ymo alio mo dist^r lapis z alio mo asing
a sor // 10° s^po q ista qua no vz aliquo
mo a no e b igr a no e isto mo ide b.
// Cont^a qr ad nec^v az de pto finito seq^r aff
matia de pto infinito por^m gstatia sbi
// Dico q ista reg^a frequt fallit 1° pz hic
sor no e homies ze / igr e no homies si
lat in pt / oppo^t no seq^r sor no e albu
lignu z e igr e no albu lignu igr hec
qua no vz a aliquo mo no e ide b. igr aliq
mo est no ide b z hq modificat^o aliquo mo fat
q hec reg^a no tet i oppoito // Ex hijs ad
arm nec^r aius z ew pba^r qnt qr si a no
ai mo e ide sibi ipi igr aliquo mo no e idem
sibi ipi z nec° vltig quaz igr aliquo mo dist^r
a seipo // Ad plam cig nec° sibi ne // Ad zm
gre^r q nllo mo dist^r rel ista e f^a qr n°
mo alq res distig^r a seipa z tn nlla res
e eadem omnib; modis sibi ipi // 2^a q° alq
res q est de e aliquo mo eade sibi ipi mo
q° pr est ide sibi ipi z silr q e idem sibi
ipi q° alq res q e de no est eadem sibi
ipi pba^r qr pt pr e ide sibi ipi mo q°
pr est ide sibi ipi z silr e ide sibi aliquo
mo q° pr no e idem sibi ipi qr no e pr
igr alq res q e de rel // 2° ee diuia no
e eade sibi ipi mo q° sons z pre e idem
sibi ipi pr no e idem sibi ipi hoc mo igr
aliquo mo ee e eade sibi ipi q° pr no e idem
sibi ipi // Cont^a q°z ar^r p° sit qr cu dia^r
q ee e aliquo mo eade sibi ipi q° pr no
est idem sibi ipi qro q e ille modus vl e
ee ipa rel ar° hc mo ee e eadem sibi ipi
s pr e isto mo qr pr e ee igr isto mo
pat e idem sibi ipi / Si dica^r q i e mo 9 sit
a d ab ee / gt qr m^l e in diuis nc aliqs
mo 9 qn iste sit ee // 2° sit m^l e ydeptas
z distictio d^u eig de / s pr e ydeptas fi
lij s ydeptas eelis qr e ide eeliz igr
no e distictio d^u eigde z sit igr ai mo
q e pr e idem sibi ipi silr e idem sibi ipi
// P(ro) solutionib; istoz supposito q mo 9 sit alq
pono s^pos aliqs s^pma e omnib modis quo
ee diuia e eadem sibi ipi e ee ipa // 2^a
[illegible] q° ee e eadem sibi ipi z nos pr est

patet, patet quia est essentia que est pater et modus quo pater est
idem sibi ipsi quo essentia non est eadem sibi si sit
ad se essentia. // 3o eadem res potest esse modus
quo pater est idem filio essentialiter et distinguitur a filio re-
aliter personaliter sicut eadem res que secundum rationem eiusdem
personam persone suppositio quod talis ita concedi debeat
et que secundum rationem distinguitur a persona immaterialiter sicut eadem
eadem res est que est similitudo que secundum rationem est similis
personam et dissimilitudo que dissimilis est petro
secundum suppositio quod ydemptitas sit aliquid et distinctio sit aliquid
concedendum est quod eadem res est ydemptitas et distinctio
respectu eiusdem // Contra quod nihil est ydemptitas et dis-
tinctio respectu eiusdem et eodem modo omnino secundum rationem
eiusdem ydemptitas personalis et distinctio personalis ydemp-
titas essentialis et distinctio essentialis // Ad argumentum igitur
quando queritur quid est iste modus / dico quod si sit ad
se et essentia tunc probatur quod non necessario quamvis sit
ista essentia est tres persone patre et essentia igitur etc.
// Ad 2m nego antecedens. Sed hinc sequeret vera si
adderetur eodem modo se patet per premissas propositiones
// 3o quod sapientia divina est ambobus modis
eadem essentie divine quibus est / est eadem sibi ipsi
ita quod illo modo est non idem esse divine vel
distinguitur ab ea nec realiter nec formaliter nec ratione
/ arguitur sic sapientia divina et essentia divina
univocatur se habent ad actum intellectus et per consequens
nulla variatio sit in eis ex parte solo quod intelligitur
igitur si nullo modo distinguitur ante opus intellectus nec per consequens
distinguitur sed ante non quia nec realiter nec formaliter
igitur // 2o arguitur sic si sapientia divina et essentia di-
vina ratione distinguerentur tunc esset quia alia esset
ratio sapientie divine et essentie divine, sed probo quod non
consequentia sic licet sapientia divina est que essentia
divina igitur ibi non obviat appositio relationis
igitur simpliciter concedenda est ratio est credendum
et tenendum igitur / Et sic cuiuslibet sapientie est hec ra-
tio ista probatur quia quecumque sunt ratio sapientie divine
est ratio essentie divine // Contra quoniam arguitur illa
distinguuntur ratione que in anima sunt distincte rationes
vel esse possunt sed in anima res divine essentie et
sapientie divine sunt distincte patet quia alia ratio vel alia
conceptio datur de divina sapientia et alia de di-
vina essentia igitur etc. Maior patet quia sic intelligitur conditio
cuiuslibet aliquorum ratione distinguuntur. 2o sic essentia divina
non est perfectio simpliciter sapientia divina est perfectio sim-
pliciter igitur distinguuntur sed non realiter nec formaliter

vel probatio est igitur 2a ratione. Minor patet quia essentia
divina non est attributum quia attributa perfectio simpliciter
est attributum divinum igitur etc. // Item quia eius vel
scientia non ponitur perfectio simpliciter igitur nec essentia
// Ad primum dico primo quod quecumque est ratio sapientie
divine illa est ratio essentie divine et econverso et quecumque
conceptus concipit essentiam divinam concipit sapientiam divinam
et econverso // Dico 2o quod hoc non obstante aliquis
est tales conceptus essentie divine et aliquis talis sa-
pientie divine licet sint quilibet quia aliquis
non significat iste conceptus essentie divine quod aliquis
non quod non sapientia quod non significat aliquis conceptus
Dico 3o quod si res que est essentia divina et sapientia
divina debet cognosci aliter concipitur sub uno
conceptu quam sub alio sicut est possibile quod est hoc et
aliter similiter concipitur vel diffinitur sub tali conceptu
animal // Dico 4o quod conceptus non sequitur quod aliqua
distinctio nec realis nec formalis nec rationis
sit in forte que est hoc et animal ita nec in propo-
sito // Ad formam concedo antecedens, ad hoc dico
quod omnis ratio que est sapientie divine est etiam essentie
divine et econverso // Et quando probatur quod alia de-
scriptio et alia / Dico quod non sed alia datur
sub uno conceptu et alia tamen sub alio quecumque
tamen datur fuerit ratio sapientie divine et essentie di-
vine // Ad 2m quod perfectio simpliciter potest nomen
alicuius rei que est simpliciter perfecta quod nullam imperfectionem
quibus nec habere potest nec potest esse magis perfecta quod
est et ista est solus deus perfectio simpliciter et non est
nisi una perfectio talis licet tres res sint
quarum quelibet est talis perfectio / Alio modo potest vocari
perfectio simpliciter omne per se significatum cuiuslibet con-
ceptus absoluti cuius aliquod per se significatum sit aliqua
aliquibus perfectionibus in creatura realiter distinguitur ab eis
ad cuius conceptus vim nec de alio non sequitur quia
formaliter idem esse imperfectum de quo talis conceptus ve-
affirmatur mente tunc vero est sic non sequitur
ad est sapientia vel bonitas igitur ad est imperfectum
isto modo loquendo dicitur quod perfectio simpliciter est
que in quolibet melius est ipsum quam non ipsum nec sic
ut credo tunc ut vocabulo perfectio simpliciter est deum quod
omnis perfectio simpliciter est deus / Sed multe sunt perfectiones
simpliciter que non sunt deus addidi autem ad eius significatum
sit actus quia non ponitur quod ens vel scientia
sit perfectio simpliciter quia logici communiter ymma-
ginantur quod pertineat ad hunc et hec unum

quia ad eius significatum in aliquo pertinet ab ad be-
ne esse. Sed quomodo intelligitur quod in quolibet est me-
lius ipsum quam non ipsum. Respondeo vere ad eun-
dem sensum quod ad vi[?] nunc quia conceptus vel sin-
gulariter de aliquo intelligitur ipsum esse melius quam pos-
sit inferri ipsum esse ex vi nunc contra in compositione
illi conceptum de aliquo immo ex vi nunc conceptus
simplex in compositione de aliquo intelligitur ipsum esse in perfec-
tum. Unde sequitur a est sapiens, b non est sapiens,
igitur a est perfectius b. Contra: sequitur igitur b est aliquid
imperfectum. Quarto quaeritur: nulla res que est deus ab
aliqua re que est deus distinguitur sola ratione sed quod ab
illa distinguatur sola oppositione inter eas
illa non distinguitur. Probatur maior: distinctum
ab aliquo realiter potest esse idem illi per quandam
intentionem vel secundum rationem, igitur minor idem aliquando re-
aliter potest ab illo distingui propter intentionem
quia patet quia eadem res videtur utrobique. Sed
ante probo: quia si id esset, unde hoc esset propter
eandem rationem ab intellectu. Forte de illis duabus
rebus. Sed propter hoc non est concedendum quod distincte res
sint eedem secundum rationem, licet valde metaphorice loquendo.
Alioquin esset concedendum quod deus creatura esset idem
secundum rationem, quod non videtur, igitur etc. Secundo quia minor dis-
tinguitur ab aliquo realiter nisi per rem que est ipsum-
met vel per rationem quam includit, igitur nunc idem nisi per
rationem que est ipsummet vel per rationem quam includit.
Sed minor quod est deus realiter includit aliquam rationem
intentionis, minor nunc est idem minor intentionis, igitur etc.
Contra quaeritur primo sic quia secundum [?] terminos re-
incidet quinto 39° in hiis que sunt formaliter non in
materia dispositio et dispositum reducuntur ad unum
in esse et duo in quodlibet, in deo dispositio et
dispositum reducuntur etc. Maior patet quia deus est formaliter
non in materia. Minor: talis dispositio in deo est aliqua res
que est deus, similiter et dispositum, igitur etc. Con-
firmatur per [?] ibidem: multiplicitas in
deo non est nisi intellectus, non in esse, igitur in deo sunt
multa que sunt unum in esse et multa intellectu. Secundo
arguitur: sunt intentiones secundum [?] ibidem et secundum philosophum
ibidem: natura est dividere illa que sunt adunata
in re et non minus potest hoc facere de deo et aliquo
quod est deus quam potest hoc facere de homine et de aliquo
quod est homo, quia potest intelligere hominem non intelligendo
animal vel econverso, igitur etc. Ad primum dico quod dispositio

potest capi dupliciter. Uno modo pro actione [?]
rei cuius est dispositio. Alio modo potest capi pro
termino denominatione passibili de aliquo non [?] sed
passivus. Et similiter dispositum potest sic capi
dupliciter. Modo ad quaestionem dico quod non in-
telligit de dispositione primo modo, quia in deo nunc
est talis dispositio nunc ad tale dispositum quia nunc
est ibi actus aliquid. Intelligit igitur de dispositione secundo
modo et de disposito secundo modo. Vult itaque dicere
quod talia nomina vel verba que dispositionem nominant
aliter capiuntur quando vere predicantur de termino supponente
pro forma non in materia, quia quando vere predicantur de termino
supponente pro re formali vel pro forma existente in materia
stat vel tanquam pro principali significato vel tanquam pro
connotato pro aliquo accidente rei illi inherente, ut
cum dicitur anima est sapiens, quia li sapiens tanquam
pro connotato stat pro sapientia inherente anime. Sed
quando predicantur vere de termino supponente pro forma non
in materia tunc non denotatur quod aliquid accidens connotatum
per illud dispositum inhereat illi rei, sed res pro qua
stat subiectum est eadem res pro qua stat predicatum, sicut
deus deus est volens, non denotatur quod aliqua sit
res que sit volitio distincta a deo inhereat
ipsi deo, sed quod ipsemet deus est illa volitio
que est volens, et ideo dicit quod in talibus dispositio et
dispositum sunt idem et stant pro eodem in re, sed
sunt duo in compositione et diversi conceptus vel diversa
nomina diversis subordinata conceptibus. Ad
confirmationem dico quod multitudo esse in deo potest intelli-
gi multipliciter vel quod sit in deo realis vel similiter
multiplicitas aliqua alia quam personarum, et hoc est im-
possibile secundum intentionem eius [?] quod sit in deo
multiplicitas personarum quia esse in uno modo secundum
Damascenum in logica sua est dicere de illo [?]
multiplicitas est in deo, hoc est dicere quod multa
sunt predicabilia de deo et ista vel sunt in intellectu sive
sunt conceptus vel sunt voces vel scripta subor-
dinata conceptibus communibus in intellectu. Ad secundum dico
quod adunata sunt in re aliqua multa distincta
realiter facientia unum in re vel quorum unum
inheret alteri sicut se habent materia et forma, substantia et
accidens, et componentia et talibus est verum quod intellectus
potest illa separare et dividere. Sed quod potest unum
intelligere non intelligendo reliquum quorum unum
non sit in re [illegible] locutus [?]
[illegible] natura est dividere [illegible] que

unum in esse sine in re intelligendo unum sine re-
liquo. Sicut intelligit formam non intelligendo materiam
vel actum non intelligendo formam et sic intelligit de
rebus distinctis quia sic est. Unde possibile quod cum a
et b sint una res et cetera non distinguitur a b et
cum hoc quod intellectus dividat a ab b intelligendo
a non intelligendo b vel econverso, videtur impossibile.
¶ Tertio quod nulla res creata distinguitur ratione ab aliquo
quod est ipsa probatur primo quia si sit, sit a res que
distinguitur et b sit a et sit res aliqua distincta ipsum
a, tunc a distinguitur ratione a b et cum a non sit
ratio, tunc arguo omne idem vel distinctum intrinsece
dicitur enim dicitur ita quod omne tale seipso vel
aliquo sui intrinseco est unum, et utrumque est, sit unum
seu idem seipso et aliquo sui intrinseco est dis-
tinctum ab utroque est distinctum ergo si a distinguitur
a b, contentibus a et b, quibus modo sibi competeret
... ab eo distinctum circumscripto omni opere intellectus.
Et si non distinctum posito quocumque opere intellectus
non distingueretur. Sed per positum a est b, igitur non
distinguitur a b ratione. Antecedens patet quia unumquodque
eo quod est ens est et est unum et per consequens unum distinc-
tum vel indepsum. Secundo sic si a ratione distinguitur
a b, hoc non est nisi propter diversas rationes fa-
bricatas ab intellectu circa a et b, id est vel quia aliter
potest concipi a quam b. Sed propter primum non est
concedendum quia a distinguitur ratione a b quia ... ratio-
ne propter diversitatem actuum eadem rei in quantum
... concedendum quod res distinguitur a seipsa utpote
quod lac album distinguitur a lacte dulci quod non conce-
dendum est quia tunc ... concedendum quod Sor visus a bove
distinguitur viso vel ... a Sor viso ab asino
... Secundum est concedendum sic quia si a aliter con-
cipiatur quam b, aut idem quod concipitur dum concipitur a
uno modo distinguitur ab illo quod concipitur cum concipitur
b vel alio modo distinguitur. Si alio modo distinguitur igitur
aliter distinguitur a a b quam sola ratione quod est contra positum.
Sed nullo modo, igitur licet illi modi concipiendi dis-
tinguantur tamen a non distinguitur a b. Contra
quod arguitur sic quia secundum philosophum quinto metaphysice et ...
ibidem ens et unum sunt idem realiter et tamen aliquo
modo differunt secundum ... et idem de bono vel
... de parte ... et de multis aliis. Con-
firmatur quia secundum philosophum in multis locis aliqua sunt
unum subiecto et differunt vel non sunt unum ratione aliqua
vel sunt idem et subiecto ratione differunt. Secundum quia ...

porphirium dicit Sor puer differt a seipso sene
et Sor in foro a seipso in theatro. Sed eadem
res concepta sub una ratione distinguitur a seipsa
concepta sub alia ratione. Ad primum dico propositiones.
Prima est ista quaelibet ens et unum realiter distinguuntur.
Secunda nullum ens et unum realiter distinguuntur. Tertia
tamen isti ens et unum realiter distinguuntur quoniam
... significant eandem rem et pro illa re stant vel
supponant unum terminus quod pro illa re stare
vel supponere possit aliquis terminus. Et ideo ad
philosophum et commentatorem dicendum est quod intendunt ibi de-
clarare quod cum ad ens dicitur unum non denotatur
quod aliqua entitas que non sit illa res ...
quia tunc sequeretur processus in infinitum sicut arguitur ibi contra.
Et ideo cum dicitur ens est unum pro illa re stat
subiectum quod pro illa eadem stat predicatum et non differunt esse
idem realiter. Sed differunt ratione quia sunt diversi conceptus
non sinonimi vel termini talibus conceptibus subordinati.
Consimiliter dico de vero bono parte et similibus.
Ad confirmationem dico quod philosophus intendit per tales propositiones
dare differentiam inter nomina vel conceptus quia aliqua sunt que
sic significant easdem res pro eadem re quod quecumque
res quam significat vel connotat per unum significat vel connotat
pro alio. Et ista nomina dicuntur esse idem subiecto et ratione
sicut est eadem re significare et tamen hoc non esset quoniam
... sinonimos vel non subordinari talibus. Alia
autem sunt nomina que quamvis sunt talia quod quecumque
res significatur in recto per unum significatur illarum per re-
liquum vel econverso aliquam tamen res connotatur per unum quod
non per reliquum et ista nomina dicuntur esse idem subiecto et
distingui ratione quia sunt concepta ... distincti vel
nomina talibus conceptibus subordinata quia datur aliqua
descriptio exprimens quid nominis de uno illorum et
de altero. Sed converso non sequitur quod aliqua sunt unum
... nec realiter nec
... nec ratione. Ad secundum dico propositiones. Prima Si
Sor non est ... distinctus vel differt a Sor. Secunda Si
Sor non est albus ... distinguitur a Sorte albo.
Tertia quecumque res creata ... distinguitur
ab hoc ... sit ... distinguitur ab hoc asino ...
... Ad auctoritatem porphirii dico quod
ista est falsa de virtute sermonis. Sed sic intendit quod Sor
... aliter se habet vel aliter disponitur quam dis-
ponebatur quando dum erat puer et quod Sor dum est
in foro est in alio loco quam erat in theatro ...
... sequitur propter distinctionem locorum non distinctio Sortis
a Sor. Secundum ... quod sequitur ex istis ...

i duabz qnibz pcebz e ista / qcuqz res dis-
tigr realit dist pz qr qcuqz distiguit
vel sit duo creati z illa realit distigu
vl sit duo qz vni e cati z ad icted et
illa est reali distig / vl sit duo qz plz
e i catu sed due ppe diuie z ic est real
distigu l z / ad arta p'u lia i pho qo
ad pmu cu d no mo est gcedo ans sed
ppom sine li de suppot celit sine ppot
z nec quaz capido li colit a omnibz mo-
dis / z qn pbat qua qr si de no sit qz
res z / et nec din z qlz re q e de no
e colis ydetas gcedo quaz qr no e
ibi ydeptas qtigres vl arenlie zcu ist
ig e ibi aliq no ydeptas pz p pdicta
q no uz qna // ad ad qdo qz capido
li colit vt ps / di at capiat alit pz
q e ddin p qdo pbatis z

veritr dtz qcuqz res q e
de fuit de etnali q no
filiq de no fuit de etnat
ig no qcuqz res q e de
fuit de etnat / qua pz

ans pbat ome em gecitu pgtiq e ge-
nerante sz filiq e genitq a pre l e pg
tior eo z p qns no e coeting pri igit
no fuit de etnat // oppom pz p id qd
dr i symbolo etnq pr etnq filiq z
// Circa qoz istd pono ppos pma e ita
nl q e deq aliq re q e de pcedt duacoe
pz qr ipole e aliq qd e ide cu diuia ee
no esse etnd sz qcuqz res q e de e ide
cu diuia ee l impole e aliq re q e
de no ee etnd z p qns nulla res q est
de aliq re q est de pcedt duacoe z
Sd qr si esset aliq res q est de q aliq re
q e de pcedet duacoe hc potime videt
d ppo pducete q pducat duacoe ppm
q producit eo q nl pductio possz esse co-
eum pdut sz ppr hc no e ponedu vna ppo
na pcede alia duacoe / nu est zm dnqq
6 decim c / di sol esset abetno radi q
esset a sole abetno / z si ignis fuisset abet
no splendor fuisset ab etno ig z // qt
qoz arr pmo sic / ome qd e z qd incipt
esse quqz no fuit no esse sz ome pduc
tu ab alio incipit esse qr illo no fuisset

ab eo pductu ig quqz fuit no esse l id
qd ipm pduxit pcessit ipm duacoe sz aliq
res q e de s filiq e pducta a pre igit
pr pcessit filiu duacoe // 2o pt dici cor
rupo sic hz ad no esse ita gno sic hz ad ee
// Sed impole e aliq corrupi z etnat du-
rare i no esse ig et impole e gnai z et-
nalit duac i esse ig cu filiq fuit a pre
genitq no fuit etnat de ipe e pgtior pre
duacoe l z // ad pmu gcedo a ocz z nec
froez qr no e va nisi de tpalit pductis
sz de pductis etnat cuiqmoi sit filiq et
sp no e va // Cont qr filiq hz pnm sui
esse qr pr e pnm filij ig pr e inicu
sui esse l incipt esse // 2o dico q pnm
vl inicu pt capi dupl vno mo p ipo p-
ducete qd e inicu seu pnm pducti et hc
qssu qdo ans z nec vltaz qnaz // Alio
mo pt capi p mesura duacois prete pducez
sic dicq q res hz inicu qn p9 no fuit
z p qnos fuit et hoc ssu nec ans z qns
z gcedo qnaz // ad zm dico q no e omio
sa similtdo corpi ad no esse z gnois ad ee
sz si sit aliq similitudo hc prip e hz vitate d
nova gnone / d gnde at q e pductio aliquq
sp anu no esse no hz vitate ttd at e p-
ducto filij a pre // 2o qo e ista nulla res
q e de aliq rem q e deq pcedt pfecoe
pbat qcuqz res q e de est infinite pfec-
ta sit isinita pfectio ig nulla res z
ans z qna sunt pz // 2o qr zm pbm
7o metre illud e poliu pq alio pfecoe qd
e illo pfeq vl ex na rei sic hs por e asio
z pba / por anire vl ex voto gnauia
vl reputacoe sic rex est por comite z
comes milite sz nl qd est de aliq q e
de est pfeq aliqo mo qr id qd esset minq
pfeq no esset de nc vna ppo no esset eqlis
alti q anna sit pfla // q vnu dey i zo
arto arr sic nl e pq z pgtiq ad aliqd
sz ab asiq e por aliqo qoniuic duacoe
vl tpe ig no est q pgtior hoie pfecoe
// 2o q qo i qcuqz e auctas ad aliq
id est pus eo pfecoe ez auctas e in
pre ad filij em hz ig / ad pmu di
co pmd q aliq pt esse prius z posteq

vu eiusdem dimensionis utpote plus densitatis et spissitudinis
tius perfectae vel e contra et aliis modis po-
ritatis et compositionis. Sed eodem modo non est possibile
// Dico 2o quod idem vu eiusdem pt esse per quadrum
uniformiter utpote densitatis et perfectionis et realiter
et huiusmodi // Ex quibus pz ad argumentum quod non est ignis
quocunque corpore ad minus perfectione et compositione
densitatis // Ad 2m dico quod auctoritas pt capi
dupliciter uno modo per maiori potentia vel densitate
vel excellentia et e contra utendo hoc nomine auctoritas a.
est vera et bona sed e contra non capitur sic // Alio
modo vero quoque auctoritas quoque potentia vel aliquid
Et quia pater habet potentiam producendi filium vel est
potentia productiva filii filius vero non habet potentiam
productivam spiritus ideo dicit hylarius quod habet
auctoritatem uno filii quia pater est a quo non e contra
utendo hoc vocabulo auctoritas nec a ox et e con-
verso hoc // 3a quaestio est ista utrum res quae est
deus aliter ratione quae est deus est potentior locali potentia vel
si sicut quod 2m philosophum 3 methaphysicae per 2m lo-
cum dicitur vel per comparationem ad deum unum quod naturaliter
est primum vel per comparationem ad deum unum quod statuitur
primum primo modo ignis est potentior aere et aer
aqua etc // 2o modo idem vu eiusdem pt esse per quadrum
et postea quam dimensa constituitur per se dicit
ibidem aristoteles hic quod sumpsit dicitur deus per 2m lo-
cum et secundo improprie aut nam alibi loco dedi-
cato ut medio aut ultimo apparet evenit
Item ante nam res est potentior alia locali potentia
quae est ubicunque loco est alia sed quaecunque res est
deus est in omni eodem loco sicut est alia res quae est
deus ita quod una persona non pt esse nisi ubi
est alia ergo nulla res quae est deus alia re quae
est deus est potentior locali potentia a. pz quia non po-
terit esse alicubi potentior et per consequens nec potior
b. pz quia deus et quaecunque res est deus est ubique
// 2o sicut si a sit in aliquo loco in quo non sit
b et b sit in loco in quo non sit a a et b di-
cuntur habere naturas sed in quod est deus hoc alia
naturas a natura quam hoc ad quod est deus immo sicut ea-
dem natura ergo in nullo loco pt esse aliquid quod est
deus quin de illo loco sit quodlibet quod est deus et per
consequens nichil quod est deus aliquo quod est deus est
potentior locali potentia // Contra quia sicut filius
dei fuit in utero virginis in carne tunc non
fuit pater quia pater non fuit incarnatus ergo
filius erat potentior locali potentia beatae virginis quam
pater quia patet quia res quae est alicubi est potentior
loco in quo est quam res quae non est ibi et ambo
videntur esse ex parte tenendo // 2o quia aliqua res est deus
quae non est deus ubique sed quaecunque res est alicubi et
non est alicubi pt esse potentior locali potentia re
quae est ubique vel alia re quae non est ubique igitur
aliqua res quae est deus re quae est pt esse pt esse potior
vel potentior locali potentia a. pz quia christus est res
quae est deus quia christus est filius dei et tamen ille non est
ubique tamen cum corpus eius in altari pro tanto an
quam christus quod est essentialiter b. pz quia tunc pr-
sit ubique ab est locum tamen pr est potentior quam
christus ille // Confirmatur quia christus ille quamvis potentior
erat uni discipulo quam alteri quamvis in
nullum quamvis etc ut pz per evangelium igitur aliquo
quod non erat deus potuit esse potior vel potentior
locali potentia et eadem ratione etc aliquo quod erat
deus // Ad primum dico propositionem prima est verissima
est aliqua res quae est deus ibi est omnis res quae est
deus alioquin non quaecunque res quae est deus esset
ubique et per consequens nec deus foret ubique // 2o in
aliquo loco fuit vel est pater in quo loco fuit vel
est deus filius deus in quo tamen loco aliquis secundum quod fi-
lius est secundum naturam assumptam quamvis secundum non fuit
pater quia in utero beatae virginis fuit pater non
tamen fuit incarnatus // Item in morte calvariae fuit
pater ubi fuit filius et tamen filius fuit ibi mortuus
passus non pater // Similiter in caelo filius est homo
et pater non // 3o humanitas unita filio potuit
esse ab aliquo loco ubi nunc deus pater //
Ad formam argumenti concedo filius fuit etc nec etc
concedo quod pater fuit non fuit incarnatus ista ta-
lis est falsa / nam pater pt alicubi esse ubi non
est incarnatus ideo non sequitur quod filius erat po-
tentior beatae virginis quam pater nisi etc ratione naturae
assumptae // Ad 2m per propositionem christus est iste filius christus
est ubique quia iste filius dei est ubique ideo filius
dei est christus etc // 2o nullus aliquis a deo est
ubique quia iste christus non est aliquis a deo immo
est deus etc // 3o filius dei non est ubique christus
quia solum est christus ubi est eius humanitas quae non
est ubique sed nunc filius dei ubique passus est
secundum formam ubi fuit christus // Quarto filius dei licet non
fuit uni discipulo potentior quam alteri secundum deitatem

i aliquo tamen loco sint tunc quando loco erat propinquior dum discipulo quam alteri // Item filius secundum divinitatem non ibat de loco in quo erat in locum in quo non erat secundum divinitatem sed bene secundum humanitatem // Sed ex filius dei fuit alicubi tunc ubi pater non erat tunc non tamen filius fuit propinquior alicui loco secundum humanitatem quam pater nec est inconveniens. Verumtamen tunc non est propinquior asino in quo sedit quam alicui nec filius dei incarnatus est propinquior nec inconveniens dicendo patrem non incarnatum quam filius dei non incarnatus // Ad formam arguendi nego consequentiam. Ad probationem cum dicitur tunc est res quae est deus, concedo. Et cum dicitur tunc ille non est ubique, nego. Licet non sit ubique tunc // Ad confirmationem ista sunt vera pro tanto quia natura humana assumpta non divinitatis // Contra quia est ista nulla res quae est deus est aliqua res quae est deus prior natura vel posterior natura // Ubi procedit quod prius natura dicitur id quod potest esse sine posteriori naturaliter sed non ergo etc. Et aliquid taliter vel posteriori sed materia est prior quam forma et prius secundum se totum et forma prior quam actiones natura probatur pater quia quod est posterius aliquo natura potest non esse naturaliter vel simaliter illo priori existente sed nulla res quae est deus potest per quodcumque positionem non existere aliqua re quae est deus existente immo implicat contradictionem igitur nulla res quae est deus etc. // Secundo patet quod nulla prius alio distinguitur realiter ab eo patet ex quo posterius potest non esse priori existente sed nulla res quae est deus ab aliqua re quae est deus distinguitur realiter licet bene realiter igitur etc. // Contra quia arguitur pater materia est prior forma ipsam informante natura ut dictum est et tamen non potest naturaliter materia existere forma ipsam informante non existente in ipsa igitur non quaelibet prius natura alio potest naturaliter existere sine eo. Antecedens patet ex dictis. Minor patet quia alias materia posset esse sine forma naturaliter // Secundo patet quod deus pater producat deum filium et non implicat evidentem contradictionem quod ipse sit filius non existente vel saltem minorem contradictionem implicat quam quod pater sit filio non existente quam ergo etc. Deus pater precedit natura deum filium minor patet quia hic non videtur prius natura. Hic ad primum dico propositionem. Prima est magis est ad alium quod possit non esse deo existente quia ante creationem mundi deus erat et nihil aliud et ideo si prius natura dicatur id quod posset esse sine alio et non ergo per quodcumque positionem solus deus esset

prius natura creatura et ulla creatura fuisset prior natura alia nisi forsan prius secundum se totum // Secundo propositio creatura non est prior natura ipsa forma potest quod possit esse naturaliter sine forma et non ergo quia non plus naturaliter potest esse materia sine forma quam ergo et ita est contra ista non concedo materia est prior forma quia iste quantitas prior fuit secundum tantum simul communiter et distributive // 3 materia quaelibet forma ipsam informante est prior natura patet quia quaelibet dicta materia potest naturaliter esse sine illa et non ergo // Ista materia potest esse naturaliter sine omni forma non tamen potest naturaliter omni forma carere // Item quod simpliciter haec non est concedenda ista est prior natura actione sibi inhaerente sed ista est actione sibi inhaerente natura est prior // Sed quod ad hoc est concedendum haec materia est prior natura hac forma ipsam informante et haec forma est actione sibi inhaerente // Ad formam patet ex propositionibus dictis.
Ad secundum prima propositio est ista nulla contradictio maior contradictione magis opponitur vel repugnat quam invicem contradictoria patet quia quaecumque ad invicem contradictoria impossibile est simul esse vel excludere. Secundo quod non est maior contradictio quod deus sit et deus non sit quam quod forma sit et forma non sit et si dicatur aliqua contradictio sit cum alia contradictione potest esse una et aliqua contradictione ad nihil potest esse unum igitur ista magis repugnat quam alia concedo ambas et nego consequentiam // Secundo contradictionem includit aliquam personam divinam esse aliam personam divinam non existente et ergo et non maiorem nec minorem quam una de alia et de altera patet quia hic est impossibile et unum impossibile non magis impossibile quam aliud.
3 contradictionem nobis evidentem includit patrem esse et filium non esse similiter ergo et non magis nec minus evidentem sit quam ergo quia evidenter sequitur pater est igitur filius et ergo // Contra illa re esse quae est deus pater et illa re esse quae est deus filius videlicet una personam esse et alia non esse implicat contradictionem nobis evidentem nec ergo. Sed nec quod deus pater non produceret deum filium aliquando opponitur nobis esse evidens // Item deum patrem producere deum filium dicitur contradictionem implicat sed non evidentem suppositio tamen articulo quod deus pater genuit deum filium et ideo hic quod nulla res producat nec producere possit re quae perfecit sequitur quod deus filius non prefuit deum patrem producere sed non ergo posset existere vel sequitur evidenter // Sed ex

quod non asseco sed quando aliquis dicit quod de nulla re que
est filius vel deus vel non deus implicat contradictionem
nobis evidente illa precessisse distinctione rerum
que est eius prius communis theologus concedit quod saltem
de deo filio contradictionem implicat ipsum prece-
ssisse distinctione diu prius // Ad formam argumenti
cedo primam partem antecedentis et aliud negatur quod in ad
aliud quod patet predicta // Sed quando est ista aliqua res
que est deus aliqua re que est deus est prior generatione
quia est aliqua res et aliqua res que est deus non est
ista res et sic vocatur aliquis prius natura et communia patet
quia divina essentia est tres persone et pater deus non est
tres persone et tamen essentia divina est deus et deus
pater est deus igitur aliqua res etc. // 2o contra spira-
tio activa est patris et deus et filius et tamen pater non
est pater et filius igitur etc. // Contra quod arguitur sic di-
vina essentia est prior aliqua positione persona divina
sequitur quod inter divina esse et ipsum est aliqua
relatio realis quia relatio prioritatis et posterioritatis
sunt esse respectu realiter ad personam quod non videtur
concedendum // 2o quia si essentia est prior persona generatione et
eadem ratione intellectus creatura est prior generatione
persona quod est falsum communia patet quia intellectus cre-
atura est tres persone patet consequentia patet quia si
intellectus creatura foret prior patre sequitur quod cre-
atura prius fuit intellecte antequam pater produxit
filium quod non est concedendum // Ad primum dico quod
essentia divina potest ad aliud realiter referri vel
relatione reali quia potest ad creaturam realiter re-
ferri antequam creata creatura // 2o dico quod essentia
divina potest ad personam realiter referri relatione
independentie // 3o dico quod etsi ad personam dicatur
realiter referri relatione independentie quia est eadem
persone relatione prioritatis prioritate non video in
quibus aliquod sequitur si dicatur quod tunc foret ens
illum quando quod quod contra eternitas mundi et est
absoluta res relata et ad ad potest referri // Di-
co secundum mentem doctoris quod essentia non potest ad
aliquam personam referri relatione originis quia nec
generat nec generatur relationem relatam realem ne-
gat fieri ab essentia // Ex quibus patet ad argumentum
quando quod // Ad argumentum quando primum quando et
quam probatur eius falsitas quia intellectus creatura fo-
ret prior patre et [illegible] est quia non
sequitur prius quod [illegible] essentia est prior patre generatione [illegible]
ad prius fuit essentia quam pater produxit filium vel quod

pater fuit ubi enim valatur modus prioritatis // Secundo
quando aliqua res que est deus aliqua re que est deus prior
origine vel productione vel causalitate quia per eodem
[illegible] probatur quia aliqua res que est deus producit
aliquam rem que est deus quia pater filium et hoc vocatur
esse prius origine aliquod sed id producere et non econverso
igitur aliqua res etc. antecedens patet consequentia etiam
communia patet ex communi modo loquendi doctorum etc.
2o quia prius alio origine est id a quo al-
terum sed aliqua res que est deus est ab aliqua re sed
que est deus sed filius a patre igitur etc. // Contra quando
arguitur primo si sit igitur aliqua res que est deus est
prior aliqua re que est deus igitur hoc et hoc con-
cipitur in divinitate que est deus communia patet quia
comparativus gradus [illegible] temporis
[illegible] patet quia tunc illa res eius sit aliqua
res que est deus foret prior seipsa // 2o quia
si pater sit prior filio origine igitur pater est in
aliquo priori originis vel fuit in quo non fuit
filius quod falsum igitur communia patet quia sic arguitur in
aliis [illegible] si a priori [illegible] et aliquid
[illegible] priori vel in aliquo tempore priori fuit
a in quo non fuit b [illegible] a priori b [illegible]
pone in aliquo loco priori est a in quo non est b igitur
[illegible] patet quia si pater fuit
in aliquo priori in quo non fuit filius ergo in quo priori
vel in priori loco et hoc est contra [illegible] quod vel in
priori tempore et hoc est contra primam vel in priori esse
et hoc non quia esse filius est in esse hoc esse eadem
esse que est pater vel in priori patre et hoc non quia
esse filius est in patre per circumincessionem vel in pri-
ori filio et hoc non quia tunc filius esset prior patre
igitur in nullo priori est pater deus in quo non sit deus
filius et eadem res que est deus // Ad primum negatur
prima sed totum residuum argumenti quando non sequitur
aliqua res que est deus aliqua re que est deus est prior
origine igitur est prior origine quam re que est deus
Sicut non sequitur [illegible] est aliquo homine melior igitur
[illegible] est melior aliquo homine quia sequitur quod [illegible] esset
melior quam aliquis homo et per consequens quam ipsemet
Ad 2m dico quod ordinata 2m prius et posterius
sunt dupliciter [illegible] aliquando enim sic sunt ordinata quod
ex hoc quod sic sunt ordinata concludit aliquid
extrinseca ordinata 2m prius et posterius ita quod
unum concludit unum et aliud alteri sed
illa quod unum est prius alio tempore vel loco quia

alia ps corrndz pori alia pgtiori z aª ps loci vel locy alig corrndz pori zm locio zalig pgtiori // Alia st ordiata zm p9 zpgtig qbz exitus q talit st ordiata no corrndet alq exnta ordiata zm p9 et pgtig st iª qz vnd e pg alio na vl psitde vl oigine vt pono exemplo / pma e Si alq res q no e tpe vl instas pce dt alia tpe vl duacoe sez q ipa sint i alqº pori tpe vl sitre ve iqº no sint aª pz p exepla // 2ª Si alq res q no e locy pcedt alia loco sez q ipa sit in alqº pori loco iqº no e alia // 3ª Si alq res sit por alia na no sez exigit q illa por sit i alqº pori iqº no sit pgtior / pz qz ma e por na tñ fot rtn ma exigit no e i alqº pori i qº no sit tñ fot pz qz qro dillo pori q q vote vl sign ne vl ad vl e spa vl acnis Si acnis no oz q ma sit in illo acnte pori iqº no sit fot / Si spa vl ma vl fot vl gpoita / Si gpoita ita bne e tñ fot i illo gpoto sit ma Si ma / g qz matia no e in ma Si fot tr no dz ma esse i alqº pori na sz i aliqº pgtiori ig exigit q ma e por no sez q ma sit i alqº pori iqº no sit fot // 4ª Si alq res sit por alia psitoe no sez exigit q iª res por sit in alqº pori iqº no sit pgtior qz toty e pus psitoe sua pte qro go an toty sit in alq pori iqº no sit ps vl no / Si no tñ ppom / Si sit / vl i alqº pori reali vl ronis qsi sit i illo est totu sine ptibz zp9ª qro q e iª zno pt ad invenivi qn i illo sit ps ita bne sit totu Si i alqº pori ronis tñ e pm tu qz aliq psitoz ordian est dico q n faret enis ronis / tu qz nª enria ronis st qro vnd sit pus alio ita q vnu corrndeat toti z ad pti ymo tria etia ronis sinist pone re // 7 Si ee e por gtate ipa pro no sez exigit q ipa sit i alqº pori n sigº oigimis n alio qnqz iqº no sit ppa qz qro dillo signo al e ens creatu / al in creatu No creatu qz qu n cat catu q sint ee eit por gtate pro n e ens

i creatu qz al abtu al relatu / no abtu qz qz pro e in alia zita ee no est in alq pro qn qz pro sit in illa saltē p duincoe oz et ita qz ppana esset no i illo signo zpgnis id no illud pg iqº sit ee z in illo no sit pro ig exigit q ee e por gtate pro no oz gcede q ee sit i alq pori iqº no sit pro // Secº Si dz pr est por filio oigine no oz gcede q pr sit i alqº pori vl in alq sigº oigimis i qº no sit filig sz filig sit i zº sigº pz qz qnqz alq st ordiata zm p9 zpgtig qro vnu e in alq pori iqº no e altu liz rpugnet ption ee in illo pori iqº pus est z no pgtig tu no rpugnet pgtiori pori esse i oi illo iq e pgtig pz dordit i tpe zm pg zpgtig qnis em pus zpgtig no st simt in pmo instati duacoms por tn poterit esse simt i pmo instati duracos pgtiois ysig ig qnis pr zfilig no possit esse simt in pº signo oigis in poterit esse i zº sigº oigimis ig pr zfilig erit simt oigine salte i alq signo oigimis puta in zº Sz nichil e in zº signo oigimis n oigmatu qz ee i zº signo oigimis e esse oigimatu ig ve oigmacoe qd est fm Et io ad saluadu q pr e por oigine filio sufficit q pr ve pducit filiu // Ex qz pz ad qoz q qucqz res q e deg fuit deg eternalit // Ad arm phe ne ans / ad pbacoz Omne genitu pgtig e gnante vm e oigine / sz no oz q duacoe tu qz at q filig e pgtibz pre oigine stat q filig sit ipo pri coetnq zio tu tñ stat q fuit deus eternalit cz

Verit utz alqd futu possit euidet a diuino intellcu sciri esse futu / arz q no nllu n detiate vm est abalqº futu sz futu est futu no e dtiate vm spa futu gtiges ab vtlz ig a oz pz qz qlz futu e vm zqlz vm e dtiate vm / boz pbaz psim pmo pyarmas aliogn zm eu non optet gsiliari negz negociari // Cor del mel z Domine tu q nosti oia augi ptat / Ut ad hebreos 4º / Omia nuda

et apta ordo eius ad quod nos sumus igitur de quibus
futuris aliquis intendit illud esse futurum // Item Augustinus
super Genesi libro 7 et recitat magister distinctione 37
primi libri quod inquit deus nota canit quod non est
erat et tamen quod ea fecit quod sibi non non
erant non quod consentit ignarus non ideo fecerit
non facta cognoscit providit antequam fierent et erant et
non erant, erant in dei scientia non erant in natura
Vocando igitur futurum id quod non est sed erit et
supponendo quod vocetur evidenter scitum deo quod pa-
tent sex hoc prologi pono de quo quaestio
prima quod est ista quidquid futurum deus scit erat evi-
denter esse futurum probatur primo auctoritate Augustini 5 de
Trinitate capitulo 8 deus scit optime et verissime vi-
dit cuncta priusquam fiant etc quod dicit quod
confiteri deum esse et negare esse prescium futurorum
apertissima insania est // 2o quia nisi quidquid fu-
turum deus sciret evidenter hoc futurum tunc quamvis
diceretur etiam esse praedicata a primo quod est ...
consepnatur et quia Gregorius 12 moralium c primo
ubi exponens illud Iob constituisti terminos qui
praeteriri non poterunt dicit nulla que in hoc mundo
fiunt absque omnipotentis dei occulto consilio ve-
niunt nam cuncta futura prescius ante secula
qualiter perfecta disponuntur // 3 patet / non magis
est immensa dei scientia quam eius esse ut patet sed
eius esse patet immensa est quia propter eius immensitatem
nunquam desiit vel desinet et eius potentia immensa
est propter quam potest omne possibile producere
igitur propter eius immensitatem scientiam nullum scibile vel cognos-
cibile latet eum // Contra quod est primo arguitur
in primo quaestionis // 2o patet quod non est scibile non potest
ab aliquo intellectu evidenter sciri / sed aliquod futurum
esse futurum non est scibile igitur antecedens patet / minor
probatur quia quod potest aliter se habere non est scibile
ut patet primo posteriorum / sed de contingenti futuro potest
esse aliter quam quod illud sit futurum igitur // 3o patet
omne scibile est diffinibile ut patet primo posteriorum
sed de nullo futuro ipsum hoc est diffinibile quia
quodlibet tale est singulare contingens et de nullo ta-
li est diffinibile ipsum hoc ut patet septimo
metaphysice igitur // Ad primum dico propositionem / prima est
ista aliquid est futurum probatur quia iudicium dei est
futurum similiter antichristus est futurus et dies
crastina est futura igitur quod futurum nichil
est igitur futurum nichil est futurum ...
... patet quia futurum distinctum ...

prius nulla res est // 2o si aliquid sit futurum sit
id antichristus gratia exempli tunc sit antichristus est
futurus igitur futurum est antichristus igitur futurum est aliquid et
quia patet per conversionem // 2o patet de contingenti potest aliquid
... potentie ipsum ens / Sed de antichristo
potest ... quia antichristus est antichristus igitur ...
// 3o Si antichristus est futurus igitur antichristum hoc esse
verum quod est falsum consequentia patet ... per conversionem
quod verum est antichristum hoc quod est falsum quia ...
id verum sit antichristus vel non antichristus / si antichristus igitur
quod est verum est antichristus quod est falsum ut patet quia antichristus
et id verum conceditur Si non antichristus igitur non antichristus est
antichristus quod est falsum // 4o Si aliquid sit futurum igitur id
potest quod appetere prius sum cum id futurum non potest
ad ... non est finis ... operationis ...
appetere voluit ... ab ... possibiliter
agere propter nil vel propter nullum finem // 7o Si ali-
quid sit futurum igitur defuturum posset aliquis operari quibus
... quia potest operari in ... voluntas quia
patet quia potest operari id futurum esse futurum vel esse
sibi utile // Ad primum istorum nego quia et
dico quod prima non conceditur ... est quia in
prima li nichil stat pro hiis que sunt / in 2a tantum
pro hiis que sunt quam pro hiis que erunt // Ad 2m plus
nego quia bene dico quod non debet prima pro ...
... Sed sit antichristus est futurus igitur futurum
erit antichristus // Ad 3m nego quia / non ... sequitur
antichristus et igitur hec est vera antichristus est / sed
bene sequitur ista est quod antichristus erit // Ad 4m
quarto quia ... / ... dicitur quod ... futurum
esse finis istius operationis distinguendo futurum ...
prius nego quia sed sequitur quod erit finis ut patet
de operante propter finem qui est finis et nunc non
est finis // Sed quia causa finalis est una quattuor
causarum igitur est aliquid // 2o quia finis movet
agentem ad ... et ... // Item finis dicitur
relative ad operationem cuius est finis quia quod opera-
tio non ... sine ... prius igitur ... aliquid
operatio est eius finis est // Ad primum istorum
dico quod accipiendo causam finalem pro causa finali
rei ... sit illa non erit quousque tota operatio
illa sint completa / tunc erit causa et non
est quia erit finis operationis et non dum est ...
proprie loquendo quod quidlibet causa finalis que erit
... finis qui erit nunc non est // Ad 2m dico

q̄ ꝗtio deniq̄ finis mouet agēte ⁊ no
ipe finis qm no ē // Ad 3m dico q̄ quātu-
cuq̄ iste finis refeāt ad opaꝫ cuiꝰ ē
finis no optet q̄ s opacō sit q̄ eiꝰ finis
sit // Ex istꝰ pꝫ ad 4m q̄ ab pt ꝑpare
ꝯ futō qd nūc incipit eē ſꝫ cū sit ꝯ indiō
ꝛ reuelone // 2a ꝑpo ē ista q̄ futm pt
eē ⁊ id no ē pꝫ qꝛ aūx pt eē ⁊ tm aūx
no ē // Cōr q̄ nl eē no ſit alic pōm
nl ad posse ſꝫ tāle futm incipit eē //
2o qꝛ s ab pt eē ⁊ id no ē igr alic pt
eē ⁊ no eē quod fīm igr // Ad pm dico
cū ꝯmu ꝯcam diali q̄ ad dicit posse ee
no qꝛ ipm pt eē ꝑpua pōm sed ꝑ altiꝰ
pōm ⁊ ita mudꝰ fuit pōlis anq̄ mudꝰ
fuit vl potuit eē // Ita in ꝑposito // Ad 2m dico
q̄ ille ꝑpos no idē signt alic pt eē ⁊ no
eē ⁊ alic pt pt eē ⁊ no eē vl ſal-
te talit aliꝰ signt q̄ suffit q̄ vna il-
laꝝ sit va ⁊ no alia // 3a ꝑpo ē ista ni-
chil pt incipe eē futm pbaꝛ pmo ꝑ
ꝑsm no refert dicē ꝑ mullesim anū
an alic eē futm vl ꝑq̄dcuq̄ tpt an
igr futm no incipt eē futm in b tē
vl i instati futō // 2o si ad futm aliqo
tpe vl instati incipiat eē futm / Sic
go ḡ cō q̄ a futm incipit eē futm
in b tpe vl instati futō et arguo sic
a incipiet eē futm i b instati futō
igr a i mete pꝰ b instans futm erit
futm ꝛ sic igr a no incipiet eē futm
i b instati futō ꝛ sic pt argui ꝯ q̄-
cuq̄ instati pꝫ qnā ꝯcuq̄ in 1o dā a erit
dicet vm qꝛ sic erit go m o a ē futm
igr no incipiet eē futm // 3o a inci-
piet eē futm in b ⁊ no est maioꝛ
rō qꝛ ē b q̄ in alio instati pori
vl an id intim igr a nuq̄ incipiet
eē futm / fforte dicēꝛ q̄ magꝰ incipiet
eē futm vno tpe q̄ alio ꝑpt dispoꝛ
cause // Cont sit a tale futm qd
ꝑ est futm ꝯtigens ad vtrūlꝫ quicqꝫ
fuit in eē tc sequꝛ q̄ no magꝰ i vno
tpe q̄ in alio incipt eē futm // For-
te dicēꝛ q̄ hr ē ipole ꝑꝑ sit ꝯtigens
ad vtrūlꝫ quicqꝫ poꝛ in eē // Cont ac-
tꝰ volr erit ꝑdcs sit ꝯtinꝰ q̄ volutās

anq̄ ꝑducat actū suū erit indiens ad ꝑdu-
cēdm ⁊ no ꝑducēdm ⁊ sic pt eē in aliis ca-
tuis // Et plur argr de acōe dei q̄ anq̄
actu agat ē indiens ad agēdm vl no agēdm
// Itm toto tpe qo ē ꝯtigēs ad vtrūlꝫ ꝑ
erit vm dicē q̄ erit / sꝫ in omni tpe anq̄
sit erit ꝯtingēs ad vtrūlꝫ igr tc // qo
sic Si ad futm pt incipe eē futm sit
igr a ita q̄ a incipiat eē futm ꝑ mul-
tos annos anq̄ sit / ita q̄ pꝰ no incipet
eē futm nc pꝰqꝰ / ⁊ sit b ad futm qd
pt incipe eē futm i minori tpe i duplo
⁊ c i minori tpe in tplo q̄ pt incipe eē
futm igr tādm pt ad ad deuenire q̄ nūc
pmo ē futm et nuq̄ an fuit futm quod
ē fīm ⁊ modꝰ argr pꝫ ꝑ ꝯmetatores ar 2a
q̄ ꝗlitas actiua i elemto no pt dimitti
nisi dimittatꝛ forꝛ ꝯbalis elemti qꝛ s
pt illa ꝗlitas dimitti manete forꝛ ꝯba-
li ⁊ eadm ē rō ꝯ toto ⁊ ꝑte igr // Cont-
tra ꝑpoꝫ argr pō sic alic pt eē qd
no erit igr ab pt eē futm qd no ē
nūc futm sit id a / ⁊ arꝛ a pt eē fu-
turū ⁊ a no ē nūc futm igr a pt inci-
pe eē futm, quā pꝫ ꝑ expositōꝫ li inci-
pit // 2o s vm ē futm eē id futm no
pt no eē qꝛ ꝯa oppom seqꝛ ꝯdcō pmit
s vm ē futm eē ſꝫ no ē vm futm et
ſꝫ fīm igr tc // Ad pmū nego quāꝫ / Cōmilr
ad 2m // 4a ꝑpo ē ista futm no pt desine
eē futm an pōm eiꝰ in eē ꝛ vōco ꝑfcō
futm qd erit ⁊ no ē / pbaꝛ qꝛ s pt sit
futm a qd desinet eē futm in b tpe
futō vl instati an pōnēꝫ sui in eē / tc
sit a ē futm igr a erit ⁊ no ante b nc
pꝰ qꝛ tc no desinet eē futm nc ib
igr a no desinet eē futm // 5a ꝑpo nllm
futm pt incipe deꝰ scire id eē futm
pbaꝛ qꝛ s pt sit q̄ in b sciet a ⁊ no pꝰ
// Cōr qꝛ sic mutareꝛ in sciēdo vl res
illa futaꝛ mutareꝛ qd ē fīm qꝛ cū no
sit nc vnq̄ pꝰ fuit seqꝛ q̄ no mutaꝛ
// 2o qꝛ s a incipet in b tpe sciri a
deo eē futm seqꝛ q̄ ab etno deꝰ no
sciuit a eē futm / ꝑpari rōe seqꝛ q̄
ab etno nllm futm deꝰ sciuit eē futm

quod est falsum quia tunc mutaretur // 3o Si a inciperet in b tempore sciri a deo esse futurum igitur si a sit ad a deo fiendum sequitur quod ab eterno non sciuit fiendum ab eo vel diceretur quod id futurum quod fuerit ab eterno non fuit futurum // Sexto quia est ista qualibet propositio est determinate vera vel determinate falsa probatur primo sic / omnis propositio est oratio verum vel falsum significans sed omne significans verum est determinate verum / et omnis propositio significans falsum est determinate falsa igitur etc. // 2o quia cuiuslibet contradictionis altera pars est vera determinate et alia est falsa / sed qualibet propositio est pars vel esse potest alicuius contradictionis igitur // 3o sit nisi propositio esset vera tunc videretur maior ratione futurorum contingentium de quibus nullo esset determinate verum quod esset futurum nunc quam nunc // Et quia a erit vel non erit igitur a erit vel a non erit quia patet quia in singularibus nunquam est instantia quia ad illam de disiuncto extremo sequitur disiunctiua // Et hic in talibus quia non sequitur omnis homo erit vel non erit igitur omnis homo erit vel non omnis homo non erit / et aliud patet per id quod primum et necesse de qualibet esse vel non esse // 4o quia ab eo quod res est vel non est oratio dicitur vera vel falsa de presenti id est ab eo quod res erit vel non erit dicitur oratio vera vel falsa de futuro / Et a determinate erit vel a determinate non erit igitur ista est determinate vera erit a erit / vel ista a non erit // 7o quia nisi in talibus altera pars sit determinate vera et alia determinate falsa sequitur quod deus non sciret que pars est vera sed solum sciret quod a erit vel non erit quia sic tunc non maiorem haberet scientiam de futuris quam ego // Sexto sit quia tunc aliquis vtilis esset vera esset vera determinate puta ista copulatiua futurum est futurum cuiuslibet ulla significat esset determinate vera etc. si fortes quibus est quia talis copulatiua ex suis singulis compositis sed copulatiua non videtur vera cuiuslibet nulla pars est vera igitur // Similiter sequitur quod aliquid participium erit verum nulla singulari existente vera licet qualibet fortes ... quod est falsum // Contra oppositum ista arguitur primo sic / quia non potest assignari ratio quare plus est una pars vera quam alia et ita vel utraque pars est vera vel neutra / primum est impossibile secundum est naturam // 2o quia contra philosophum primo periarmenias in singularibus de futuro non ... altera pars ... determinate vera et altera falsa sicut in ... de presentibus ... quia si sic sequitur si unus dicat ... erit ... alius dicat ... non erit ... determinate

... sed quia est falsum quia tunc nihil fieret a casu nec ad utrumlibet sed omnia sicut ex necessitate quam probat philosophus quia et quod est ad utrumlibet contingens non magis determinatur ad unam partem quam ad aliam / igitur propositio Si i est determinatum quod erit vel determinatum quod non erit fiet ad utrumlibet sed ex necessitate // 3o quia si sit ita quod nunc sit album verum erat primo quod hoc erit album ergo semper verum fuit dicere de illo eorum quod fiet ... quia quicquid est ... verum est dicere quod est vel erit non potest non esse vel futurum esse quod autem non potest non fieri impossibile non fieri et quod impossibile est non fieri necesse est fieri / omnia igitur que futura sunt necesse est fieri et ita ex necessitate omnia erunt // 4o ab eo quod res est vel non est dicitur oratio vera vel falsa / sed de futuro contingenti non est magis determinatio in re quod erit quam quod non erit igitur nec oratio significans id esse vel non esse est determinate vera // Item hoc videtur esse contra philosophum expresse primo periarmenias // Ad primum dico quod est ... quod una sit vera sicut illa que significat sicut est futurum esse et non alia que oppositum modo significat // Ad 2m quando quod si unus dicat hoc erit et alter hoc non erit unus dicit verum et alter non quia secundum veritatem ita eueniet sicut unus predixit / non sicut alius / neuter tamen ... potest si dicat verum vel falsum usque ad aduentum rei de qua tamen hoc et eum determinare non ... ut dictum est // Ad 3m quando quod deus mouet et tamen libere et contingenter quod ... a fuit futurum / Et ulterius quia igitur ... erit futurum non solum non ... sed nunc ... hoc Ad ... dico quod una est determinate vera et alia est determinate falsa quia determinate ita est in re vel re erit sicut una denotat et non sicut altera // Ad philosophum dicitur aliqui quod aristoteles probat contradictionem includere quod aliquid incipiat esse futurum vel quod aliqua propositio de futuro incipiat esse vera ... tempore determinatum vtpote quod incipiat in tali die vel in illa ... sit ... potest desinere esse preteritum nec esse verum de preterito ita nec potest incipere esse futurum / et ideo ut dictum est non sequitur a potest esse futurum et a non est futurum igitur a potest incipere esse futurum sed solum sequitur non futurum potest esse futurum / tamen hic sequitur a non est futurum et erit futurum igitur incipiet esse futurum // Sed philosophus ... expungit ... quod sit possibilis // Sine dubio non apparet ... quod ... quod aristoteles laborabat ad ... probandum quod nichil potest incipere

ee futuꝝ ymo ꝗ̄ fuit ibi tamē pre no
tui dns in 2º suo arto q̄ si ꝗ̄ sit mº
futuꝝ sic ad mille annos vel ad annum mil
lesimum cum fuit futuꝝ eo vi¹ vel dixi q̄ isingh
de futuro cum presens non e veritas sit determinata
set in illis de preterito vel de presenti nondum q̄
fuit sic determinatum e adfuisse q̄ ullo pt p
aliquam potentiam non fuisse rome qd est ucie et
imediate post hoc instans ipsum fuisse non sit
e tam de futuro non contingens aliquis ipso de futuro
etiam sit vera adhuc immediate post hoc pt nunquam
fuisse vera et pt non esse vera primum // conse-
quentia alio non competit neque negocium neque
consilium nec sic tempus q̄ una sit determinate
vera et alia determinate falsa sed dicetur q̄ de futuro
si per impossibile deus non plus sciret q̄ possibile eveni-
ret q̄ nos sciamus nichilominus tamen ad quem v-
na pars contradictionis esset veram et aliam
falsam sortietur eo cum ipso sit possibile q̄ ut
e est possibile q̄ ambo contingat neque q̄ neu-
trum ergo alia pars de futuro eveniet illa
pars est vera q̄ illa fore contingit similiter falsa
alia tamen disiuncta est vera contradictoria falsa // Consis-
tatis probatur ad articulum primum et pertinet quod // ad
2m quia q̄ non e possibile et credo rationes
boetii et quomodo probatur quod pt aliter se habere et
necessario ista ymo dico et q̄ id qd est contin-
gens est possibile esse et ad propositum dico q̄ licet
contradictoria nature et non de futuro contingentium
Eodem modo ad tertium // 2º quo quod futurum deus
presciunt contingentia et vult contingentia esse fu-
tura ita q̄ quod futurum scitum vel volitum
a deo esse futurum pt numquam fuisse scitum vel
volitum a deo esse futurum et numquam eveniet
probatur ista quo primo auctoritate Augustini 3º de libero
arbitrio c 8 d q̄ prescit in eo tua non cogit
sic esse que presciunt ut deus prescia sua
cogit facienda q̄ futura sunt // 2º eo modo pt
deus aliquis presciunt facere quo eveniet quia si indi-
caret ea alio modo esse futura q̄ eveniret
falleretur igitur si contingent aliquis eveniret con-
tingenter presciuntur a deo esse futura // 3º probatur
ista quo per Boetium 7º de consolatione c 7º
et de incipit usque ad finem libri // Contra
quod arguitur multum deus non aliud novit sciens
quod sciendum sed deus novit sciens sit q̄ non
pt ea non hoc igitur si novit sciendum et

alio probatur per Augustinum io de civitate c de primus // Item
primum ibi de civitate c 18 d q̄ tamen prescita
narrantur q̄ futura prophetantur cum q̄ futura sunt
iam in predestinacione dei facta creant quia creata
sunt Item Isidorus de summo bono li. pº c 19 in
prophetis scribitur sepe ea q̄ ventura sunt facta nar-
rantur sic est i. i. pº. dederunt in escam
meam fel // Et cum futura sunt pretrita scribuntur
ut quia ea q̄ adhuc facienda sunt in opere iam
facta sunt in predestinacione // Idem probatur de cor-
rectione gratie c 33. ubi presciti ipsis posuit
de velis futuris tamen iam fecit deus q̄ iam
ut fierent ordinatione disposuit / et 2º li. de
tri. ca. 13. non aliter deus novit creata q̄
creanda // Item Augustinus de genesi c 2 // Et quia
per Boetium c 7º de consolatione prescia dictum est al-
legat dictum eiusdem q̄ x futura q̄ ex
li. ar. presciuntur ad intuitum relata di-
vinum necessaria sunt per dispositionem divine voluntatis
prescientes ut quia absoluta autem nature sue non deserit
libertate // Et confirmatur per Augustinum de genesi c 7º
ubi tractat id Job constituisti terminos eius
qui preteriri non poterunt sed ad eo libertate
sed eo necessitate eveniat dixit deus constituisse apud
se immutabiliter quod apud homines prius quam fiat
mutari posse pt // 3º sic quando aliquid quod est
necessaria si non pt per aliquam potentiam impediri quoniam antecedens
sit verum non pt impediri quin consequens sit verum
sed ista consequentia est necessaria deus ab eterno scivit
a esse futurum igitur a erit sed nulla creata pt
impedire quin antecedens sit verum quia id quod e preteritum
non pt impediri quod e preteritum // Et quia creata
e potentior virtus sive dei quia ab illa creata igitur
non quin consequens sit verum et ultra a erit et deus scit
a fore et antecedens e necessarium igitur et consequens // quod Augustinus
de genesi prescire a li. ar. ea q̄ deus prescit
necesse e esse futura / sed omnia futura deus prescit
igitur vel contingentia eius et per consequens nichil fit contingenter
esse futurum // 7º deus scit vel deus posset prescire
quod numquam presciunt igitur posset ad prescire de no-
vo et per consequens eius scientia non esset immutabilis
quod est falsum quia nichil de novo nichil incipit pt
ad prescire igitur ex opposito omne quod deus
prescit vel pt prescire ab eterno presciunt et omne
quod presciunt erit igitur omne quod pt prescire
erit [illegible] non pt non esse [illegible]

+ et iam ... possibile est quod ... nolim q amor erit erit

Secundo quia si deus sit prescient contingenter possibile fu-
turum contingit esse futurum igitur prescient malum
futurum contingit esse futurum quod secundum rationem ...
evangelii amen dico vobis nescio vos / 1o
quia vel divina prescientia est causa quod res presciantur fore
sit futura vel econverso secundum dictum primum tunc prescientia dei
videtur eis facere mutabilem eveniendi sicut dicit magister
dist. 38. quia non illa unquam futura fuissent
nisi deus ipsa prescivisset. Non possunt ipsa non
evenire cum deus ea prescivit. Si autem impossibile est
ea non evenire quia prescita sunt videtur igitur ipsa
prescientia que prescita sunt eis esse causa eveniendi
et ubi igitur nullo eveniret quia aliter prescientia di-
falleretur. Item quod divina prescientia sit causa rerum
probatur auctoritate Augustini 3o de trinitate c. 13. Universas
res namque creaturas spirituales et corporales non
quia sunt ideo novit deus sed ideo sunt quia novit. Non
enim nescivit quod fuit creaturus quia igitur scivit creavit
non quia creavit scivit. Item auctoritate Augustini 6o
de trinitate c. 7o Non enim quia creata sunt ideo sciuntur
a deo quia facta sunt sed ideo facta sunt vel potius ideo
facta quia immutabiliter a deo sciuntur. Si non di-
catur quod quia res future sunt ideo deus prescit eas
sicut sicut ponit Origenes super epistolam ad
Romanos: non contra est. Ad quod dicitur ... deus futurum esse
sed quia futurum est ideo scitur a deo antequam fiat hoc
videtur repugnare dictis Augustini et magistri dist. 38
c. 3. Licet enim nunquam res non essent future nisi
prescirentur a deo non tamen ideo presciuntur quia futura
sunt. Si enim hoc esset tunc eius quod eternum est ad
... a causa ab eo alienum et ex creaturis
penderet scientia creatoris et creatum esset causa increati
// Secundo quia philosophus solum quod aliquid sit contingenter determinatum
a parte b tempore quod ad utrumque possibile est ut nunquam
aliquando fuit determinatum non potest sciri scientia certa
et infallibilis sed sic est secundum divina voluntas
ita libere et contingenter determinata est per se ipsam
ad agendum a parte b tempore quod ad utrumque possibile est ea
sunt fuisse determinata igitur evidentia certa et
infallibili non potest sciri per ipsam determinationem ... 9.
... prima non obstantibus istis teneo conclusionem quod
futurum scitum esse futurum est contingenter scitum et esse
esse scitum esse futurum contingenter. Patet per predicta. Sic
enim sicut est scimus credere quod ita ita erit
et ita erit ... a ... amor erit ...
ita quod amor erit ... possibile est
... me non ... quia possibile ...
non erit ... possibile est quod non sciret ...

est quod ... non sciam a / ... de volunte
pono quod volo de cetero ... erit ... et
... ita quod amor erit ... te
... volo quod erit ... et possibile est quod ...
... non velim quia possibile quod amor non erit
... // Ad primum argumentum potest dici quod deus non ali-
novit facta quam facienda quantum ad certitudinem
quam ... evidentie notitie de utrisque tali-
ter aliter novit facta quam facienda quia nullo
novit facta esse facta sed contingenter novit fie-
da esse futura. Sicut ... potest evidenter
ita sciri quod ipsa pendet sicut ipsa sunt quod si
... est aliter est unum tamen est contingens ad eventum
// In hoc ergo est differentia quod de contingentibus ubi de preteritis
... unum est quod deus novit esse vel fuisse
... erit status ... dum ... contingenter fuisse sed non
sit de ... futuris ... est quia dum sic est
esse vel fore vel fuisse non est ... esse
vel fuisse vel fore et hoc notum est deo modo si
amor sit futurus ... ad utrumque
est contingens quod amor erit vel sit futurus et per consequens
... deus sciat amorem fore ad utrumque est contingens
sed si Adam fuit et deus hoc novit non est possibile
Adam nunquam fuisse et deum hoc novisse / sed est
necessarium Adam fuisse et deum hoc novisse // Vel
potest dici quod non aliter novit facta quam facienda
quia non per mutationem sui novit facta esse facta
nunc futura esse futura // Ad secundum dico quod Boecius
intellexit quod non est possibile quod deus inducat aliqua
futura fore futura et non sit eveniat de quibus-
cumque tamen futuris deus disposuit illa fore
potest esse quod illa nunquam fuerunt futura / sed possibile
est quod causam disposuit aliquid fore quod non erit
modo cum quacumque providentia disponente causas naturales
ad effectum stat quod effectum non producat / et per istam
solutionem patet id quod ... moralia li. 10. c. 10.
Omnipotens deus ... tempora singulorumque ad mor-
tem prescit quo eius vita terminatur nec alio tempore
quicumque mori potest nisi illo quo moritur quod
est igitur quod dicitur de iniquis nunquam ablati
sunt ante tempore nisi quod omnes qui presente vita
diligunt longiora sibi eiusdem vite spatia
promittunt // Ad 3m quero quia aliqua quia est
notitia si non potest impediri per aliquam potentiam quod
amor sit verum non potest impediri quin quod sit
verum / hic dico quod impediri ... sit aliquid
tunc esse vel fuisse et per consequens impediri ec

ituit iudeo credo q si nllq pt impedic
qz a pt vm vl fuit vm nec ee impe
dic pt qz a eit ioc tt a possit desine
esse futm an pom rei in ee Si at in
telligat pt qz alia qua euida q no pt
face qz aus pt vm no pt face qz qns
pt vm // Et tc dico q contingz ds pr
ucit a ee futm ad hue pt cata face
a nunq fuisse scitu a ds esse futm Sy
dico hic istas ppos / pa est de contingi ad
utrulz cuig sut dependet a contingte lib
te volunt cate pt volas y ita face
q ds ab eterno sciuit id esse futm et pt
face q ds nunq sciuit id esse futm pz
qz pt face a q id pp fuit futm et pt
face q nunq fuit futm // 2a q illd
qd nunq pscivit ds foe pt cata fa
ce dm pscivisse foe et id qd pp pscivit
foe pt face eu nunq pscivisse foe
3a aequali fuit ab eterno et cata pt fa
ce q nunq pt fuit et aequali pt sep
fuisse et nunq talit fuit / et qz arg
oppom id qd e pgtu no pt impedic
i qd est pus qz fuit et // Dico q no
debet concedi q ab impediat scia dei
vl pscia / sz cata contingit po e pt fac
q rapi do large face pt dic i foe
d pnt q a foe futm no est a ds p
scitu nc nunq fuit a ds pscitu / qz
vitas hmoi dependet ex aliquo qd est fu
turz et pgtu // Ad dcm Aug dico q
Aug no dt insi stando opioz qz
q vult argue sz exnitiose plicat oppom
puta q int lm arm exqo multa puc
mat c pscia dei q omnia puidet
no e aliqua repugna // Ad pm qz dic
Si ds pt pscire ad qd nunq sciuit
pt pscie aliq d novo qo ista quaz sz
negacez illa in psu dimpo et ita e qz
ista sit duc ppos quaz utrz e polis ds
pscit a foe ds nunq sciuit a foe nc
pnt simul esse vc nec sut vc una pq
alia ideo nec pt incipe d novo ee
va // Ad sexaz dico q notia vl scia
quiz rapi psimpl notia / et p appsce
foe yst ds dic gsce oima puria
pteta et futa polia et impossia // quiz rap
p notia appstiua vl iudicata q iudica
d futuris iudicado illa foe vl foe tlia et
ista notia dic in ds pscia // Et io dicit
Augr q pscia e tm futorm vo itm q si
nlla esset futa no esset in ds pscia // quiz
rap p notia cu volunte beneplaciti seu ap
pbacois et isto mo scit ds homines bue
face et meri qz applicat p oppm cuius dic
i ewano Amen dico vob nescio vos // quiz
sumi p tali notia cu displica seu detesta
coe et vocat tc scia reprobois hic e q
scire loqdo sole reprobi finali dapnandi
dicu pscici ex hac dicoe sunt ppos ad artm
// Ad an dico ppos pma e pscia di e
ca oim q pducer i e ca oim q pducer
pz qz pscia dei e ds // 2a pscia dl no
e nudo ca nc et nuc ca futorum contingem
// 3a q ista talis e va qz ds sciuit fo
re aliqm aius eit / et no ista qraius eit
ds sciuit aliqm foe // 4a q d contingz cata
sci ista e va si sor e / ista e va sor e et
nd eqo / et io dt philr q ab eo q res e vl
no e etc // 5a q ti ista condnalis e va
si aius eit ds sciuit aliqm foe et si aius
no eit ds no sciuit aliqm foe / Et io
dt Augr q si nlla esset futa nlla esset
in deo pscia // Dico q si est pscia dei
futa sit ca oim q pducer no in eo q p
scia e / sz in eo q votas vl beneplam // Ex
q patz pz scilz ad formam arti // Ad 3 et vltim
neo quaz pma et pquis maiore qz dato hoc
q posset diuia votas ad hoc nunq detia
ta fuisse ad agedm a p b tpe no tollit
qz decreto fuit ab eterno immutabilr ad hoc det
iata / Et io possibilitas ad oppom no tollit
dcam sciaz sz solum arti concepit polc q no
fuit eternali pscitu a pvolutu // 3o qo
e ista cu hoc q ds pscivit sor finalr p
ceciturm dapnadm vl saluadm stat q libe
ptate sortes eit vl est q ipse saluet vel
dapnet pbat ista qo po sit na no contingit
et in leges putat votate ipso ad incliad
ad ad ... credendm vl sperandm / sz ppes ipso
lo ... ad sperandi q ut

gracia gratiam vel gloriam finaliter et ad quam finaliter
gloriam si bene facit ergo iste prescitus potest finaliter
habere gloriam // Item si prescitus necessitatur ad actum ma-
lum et non nisi peccatum superiore igitur voluntas necessitate
deus vult ipsum peccare igitur si peteret in oratione dominica
fiat voluntas tua petit peccatum suum // 3o opi-
nio vel dubitacio quod ad omnem actum voluntatis
deus necessitat cum tamen habet dubitare utrum de
peccato commissio potest unquam penitere et si dim-
ittet et esse corpus sine corporis non habet de
dominica una fiunt pace // 4o arguitur per augustinum de
libero arbitrio 3 li v. 50 sic arguit si prescientia dei fa-
ceret necessitate ergo cum deus presciat quod ipse metu
est futurus scilicet quod ipse necessario faceret omne quod esset
facturus // 2o arguit sic ibidem deus futurus est te
beatum et hoc prescit sed non te invito immo te volen-
te esse beatum et si volente in nullo modo necessario et est
tibi beatudo probatur quia quia nihil est ita bene in
potestate voluntatis quam ipsa voluntas, si sic igitur beatitudo
qua voluta est non necessario sed libere erit tibi, nam
ut dicit si voluntas necessario volo, scilicet quod non volo
quia non erit voluntas // 3o arguit sic deus est volunta-
tem prescius libere igitur voluntas nostra erit libera
probatur quia sic erit sicut deus prescit et vult voluntas
nostra non erit libera nisi actus eius sit potestate
eius igitur prescientia non concludit libertatem // 4o arguitur
sic si aliquid necessario erit quia deus prescit scilicet quod
quod deus prescit necessario erit quod falsum quia ut ait
augustinus non quia prescientia dei necesse est fieri quod prescivit
sed econtrario quia prescientia est, quia si non esset proposit-
um illa quod fiet quod prescitur sicut dicit augustinus quod
sicut homo memorando non cogit preterita facta esse
quod preterit sic deus prescientia sua non cogit facienda
esse quod futura sunt habet augustinus // 7o sic cum predes-
tinacione divina stat liberas voluntatis per quam
destinatus potest salvari vel dampnari igitur probatur antecedens
/ primo ergo evidencia suppono quod predestinacio non sit
aliud quam preordinacio predestinacio gracie autem que
precedit et in adultis salvandis sit predestinacio
preordinacio dei ad coagendum eos ad actum
liberum et meritorium, habet prescripto patet per beatum pa-
gistrum libro primo d. 40 40 c. vii. probatur igitur autem
primo sic actu divina libere arguo quod gracia adap-
ta liberum non compungit libertatem in actu igitur
non preordinacio actus divina sed ista est preordinacio
igitur // Item predestinacio divina non ...

antecedente ad actum liberum igitur non necessitat ad ac-
tum ipsum quia patet antecedens probatur quia qui reprobat
nomine predestinacionis non cumitat gloria eius sequitur
actum et actio dei concomitatur actum gratia non dicit
quod precedit actum illa data non ut necessitet ad
actum sed ut voluntatem iuvet et reddat potentem
ad actum ut patet per augustinum // 2o sic cum repro-
batione divina stat libertas voluntatis per quam predesti-
natus potest salvari vel dampnari igitur quia videlicet
antecedens probo primo ergo evidencia suppono econtrario
quod reprobacio sit prescientia finalis iniquitatis cum preparacione
ad dampnacionem eorum ex hoc arguo sic de illo
de perpetrando est in hac vita vincere sed ille sua
sua est suadenda igitur quia peccatum continuus p-
recitus penitere potest sed non nisi actu libero potestate
igitur etc. Item finalis impenitencia in malis li-
bera est et subsequit peccatum sed eius prescientia est re-
probacionis aliquam quam habet eius effectum quod est dampnacio
igitur cum prescientia reprobacionis stat libertas patet quod
// Contra 4om arguitur sic impossibile est deum nunquam
scivisse quod sciunt igitur si deus sciunt socratem esse
dampnandum impossibile est deum nunquam scivisse socratem
esse dampnandum igitur socrates non potest facere aliquid unde
ipse non dampnetur // 2o sic si id fuit quod de-
pendet ex libertate voluntatis potest non evenire
et ita contingens prescita sunt non potest non evenire
quia si non evenireret cum prescita sit fallere
dei prescientia, sed dei prescientia non potest falli scilicet
quod deus de tali futuro non habeat prescientiam quod est
falsum // 3o deus non potest aliter res cognoscere quam
cognoscat sine alteracione vel variacione cognoscentis
rei, sed si alias quas cognoscit facere contingenter
cognosceret non facere, cognosceret eas aliter quam cognoscit
quia aliter est cognoscere eas facere quam cognoscere eas
non facere igitur deus cognoscens alias res fore non
potest eas cognoscere non facere sine variacione cognoscentis
ipsarum antecedens patet per augustinum 7o super genesim et
postea dicit 37 p. ipse nanque insuper ideo non
audeo dicere alio modo aliquid innotuisse
cum ea fecisset quam illo quo ea noverat ut fa-
ceret apud quem non est transmutacio nec vicissitudinis
obumbracio // 4o sic quod quod fuit verum non potest
non fuisse verum postquam fuit verum necessario fuit verum
sed antichristum esse preteritum fuit verum et non potest
non fuisse verum postquam fuit verum ergo necessario fuit
verum // 7o id quod verum est in preterito et eodem ...

qd ullo mo e tle nc pt in futo ee tle nisi e fuisse tale / Sz deus ia sit a instati duy hesterne pdestinasse istud ad vita etna sic tuisset a ptuo q ia a pdestinat istud ds ad vita etna tn nc mo pdestiat eu ad vita etna t a nc vnq pq potuit eu pdestinare t a ad vita etna ig istud pdestinasse dm ia ad vita etna i iste e nato salvabil // Sedo q q sit fuit q nunq nunc no e nc pqa pt esse nam e id fuisse Sz vitas hing ds pdestinat istud ia fuit t no est nc pt pqa ee ig nalr e id fuisse tp hc ig nalr e istud fuisse tp hor l nalr e q hor fuit va iste pdestinat t a tpque adhuc e nalr q iste sit pdestiatus // Tercio si ds pstiat sor dapnatu et pt no pstie sor ee dapnandu po in esse in seqr q ds pstiet sor esse dapnatu no e pstiet ipm ee dapnatu // 4o sic / ds nullo pdestinat eterno ig no j e in ptate pdestinati q ipe dapnet aut pbo / qr sint duo adulti sine gra t peccet p ordine finim cu omnbz circustaciis eqlibz excepto isto q vnus sit pdestinatus t aliquo tn in casu illo posito pdestinatus qunq peccat q psitus nc pt nunc no peccare qunq nc potuit pqa no peccasse nunc qunq alio go no potuit no fuisse in hc instati pdestinatus go nullo i hor istati fuit pdestinatus / pa ps istius aut pz s q pdestinatus qunq peccet pz qr e maxia circustacia huius ig si appetat nigs e ingtus ds t p qnbz qunq peccat Alia ps eius aut pbat s q no potuit no peccasse qunq qr pot q illud q qunq peccat ds statu puniat / et sic ds istud quiq puniunt ig iste qunq peccat qua est bo t in leges puites Si ig no repugnet legibz q ille peccans peccans falsificz qnbz ig nc plificz ans tpi sic seqr q viator possz libe facere q lex ista no fuit adeo gdita qunq peccans qunq puniet // Ad pmu qn dicitur impole e dm nunq sciuisse / et dico q hor in sensu qposito est va et hor sensu dividi q hor sit impolis ds nunq sciuit id qd p scivit ß in hor sensu non valz qua

In sensu vo supto dimiso an te aus sm e qr inutil qd dnotat qd nil qd nunq sciuit vl pscivit ds fore pt ds ff pscivisse fore qr hor vlis ß instacia deglz futo q nc e nc vnq fuit // Ad 2m dico q illa q a ds sit pscita fore pnt no evenire qn pbat oppom qr si no eveniret et sit pscita evenire possz falli ds pscia, ddm q pmisse repugnt io no mirz si inferat vm impole scz cu no eveniret i no sit pscita t ecu eo ex appoto qnt scz oppm aut sit sit pscita fore ig eveniret // Et dicat ista qua e bo ds indicat a fore t a no erit ig ds fallit ig seqr ds indicat a fore t a pt no fore ig pt ds falli / Dico q pma istarp qncs satis e bo ß 2a inutil valz tn hic seqr ds indicat a fore t a pt no fore ig ds fallitur vl pt nunq indicasse a fore ymo si a no erit ds nunq indicavit a fore io exit duabz una e de inesse t alia de poli no seqr dm posse falli // Ad 3m dico pmo ista gpoz q ds no pt res alit t alit gnoscere paliete sin indicm sit fat variata volis sed ide est indicm qo ds pmo indicat a fore t qo pqa indicat a esse // Dico 2o q no e pole dm aliquat gnoscere re t pq mom alit gnoscere illa sn alq mutatoe sta in ipa re Sm si ds scit a fore ipe ff scit a fore qnoscz a erit vl fuit // Dico 3o q qtingz ds scit a fore pt scire a no fore ulla mutatoe sta in re Sz tn si po in esse scz q ipe nunq sciuit a fore // Ex istis pz ad 4m necdo quacz Sz vi ista qo in sensu diviso ds qpota ds no pt no qgnoscere alit res fore psq qgnut fore eas nisi mutatoe alq sta in alio adeo // Ad 5m tu dr q q fuit vm etc dr q li pq fuit vm pt gstruitur tu hc toto no pt no fuisse vm pq fuit vm t in illo sensu neco adz // Alio mo pt qstrui cu pto sic pq fuit vm nullo fuit vm t in illo sensu adz gcedo // Ad 6m cu dicitur istud fuisse pdestiatum no pt no fuisse vm pq fuit vm si capiat i sensu [illegible] Et i sensu diviso va e / Alit dico

necessario hoc // 2m° dico quod ista causa est potest
non fuisse vera postquam fuit vera et ista inspiciatur
recepta sed tamen arguendo potest quod quod fuit verum et non
potest fuisse falsum postquam fuit verum et tamen necessario simpliciter
a ceteris // Ad 7am dico quod hoc non est ubique vera
quia non de illo quod potest tangi tangeret in puncto
in secundo aliquo et aliqua certa mensura quod adhuc
non potest tetigisse in puncto in secundo aliquo et aliqua
certa mensura quod ad hoc potest non tetigisse in p
puncto in secundo tale in tali vel in tali me
sura et sic est in proposito // Ad 8am dico primo quod
contingens quod fuit et necessario non est illud potest esse
quia deus potest illud reparare // Dico 2° quod per vir-
tutem propriam non intelligo nisi ipsam propriam
veram // Dico 3° quod contingens ista veritas
fuit tamen absolute est possibile illam veritatem numquam
fuisse // Dico tamen 4° quod illa res que fuit ve
ritas naturaliter est fuisse contingens non potest numquam
Sed quando illa res fuisse veritate cum
et nulle vires proprie possunt deducere // Ad argumentum
videlicet Augustini dicitur quod ista deus presciens fore
esse dampnandum potest non prescire tamen non debet sic
ponere in esse deus presciens et dicit deus
non prescit a fore quia prima est impossibilis // Alii
dicunt quod sic potest ponere in esse nisi ipsa est
impossibilis sed possibilis quia est negativa quod nichil
ponit // Ad 9m necessario causa / ad problema non
credo quod predestinatus contingens peccaret ceteris pa-
ribus tamen plura quia est maxima distantia
beatitudinis post mortem beatum aggravat dicetur
alius posito tamen quod predestinatus peccet contingens
Dico quod ad hoc est contingens iste contingens peccet
Ad problema concedo ista quia licet le-
ges statuant et deus contingens puniunt hunc peccato
suo quod alius ergo contingens puniatur et concedo quod iste
potest salvari quia licet non possit habere satisfactionem iste
contingens fuit punitus quod aliquis sed contingit potest
quod non aliqua causa adhuc punia- / nisi forte ultimum
quia in potentia viatoris potest facere quod lex
ista non esset condita hic contingens puniatur contingens
puniretur / quod quo 9a argumento sic / quia aliqua opposita
sic se habent quod impossibile est ea simul verificari
de eodem utrumque vero unum illorum contingit impossibile est
sed sequitur reliquum / sed predestinatum esse et dampnari
sunt huiusmodi ergo etc. quia impossibile est quod aliquis sit predestinatus et p
destinatus et tamen quod postea dampnetur ... 10

esse immutabilem et mutabilem sed divina predestinatio est
immutabilis et ideo est immutabilis et predestinatus
ergo divina predestinatio est necessaria et ideo predestina-
tus necessario est predestinatus ergo nullus talis potest dap-
nari // Ad 9m concedo quod a° est falsa tamen
loquendo de talibus oppositis que respiciunt futura con-
tingentia talia sunt opposita ista / predestinatum
prescitum / dampnatum esse salvatum esse // exemplum
esse conditionaliter sedere unum non et esse unum non possunt simul
esse vere verificari hoc de ista propositione sortes sedet et sortes
non sedet propositione hoc verificari potest hoc esse et vel e converso
// Similiter fuisse futurum et non fuisse futurum
sunt opposita talia et tamen quia est non possunt sibi invi-
cem succedere tamen idem est cum dicitur quod fuit futurum
post ipsum potest non fuisse futurum et cetera // Ad 10m
patet solo ex quo sequitur // quod 9° est ista divina
scientia vel predestinatione non potest esse immutatio
aliqua propter illa primo quia deus est omnino immutabilis / sed
scientia dei est deus ergo etc. // 2° patet per glossam
super epistolam primam ad Corinthios 13 / deus ad tempus
non videt nisi ad nomen est in visione eius
vel scientia eius ad visionem sed ad affectum proprie
corporales hominum vel celestes mentes angelorum
tamen aliquid novum est in scientia vel visione corporis quia
non est aliqua immutatio vel innovatio in scientia
dei per minorem temporalium salutem per nobis
et angelis accidit // 3° per glossam super primam 3e
petri circa illud sed unus dies apud deum sicut
mille anni ubi glossa in cognitione divina vel
eminentia repleta consuta equaliter presentia con-
stat ergo non potest esse immutatio in cognitione dei
// 4° per Augustinum patet 16 de civitate dei natura scientia dei
et universalis est possibilium et omnino immutabilis
// Contra hoc arguitur primo sic / si predestinatio
dei primo fuit immutabilis ergo predestinatus esset
immutabiliter predestinatus / quod est falsum quia simpliciter
probo nullus immutabiliter aliquis potest non esse talis
sed omnis predestinatus est immutabiliter predestinatus
ergo nullus predestinatus potest non esse predestinatus
// 2° scientia dei potest augeri ergo etc. minor
minor potest ergo potest minui causa potest quia aliquis
potest tempore scire quod modo nescit vel aliqua non scire
que modo scit // 3° ista quia verbum a nunc
non est et in mente post hoc erit ergo incipit esse

et a no e zimete pq q̃c no erit i. do-
sinit ee ist ig. ista qña ne ve bo e
a nu͠c no e zimete pq q̃c potit esse
ig. a pt incipe ee zita a nu͠c e zi-
mete pq q̃c pt no esse ig. pt desine
ee / Sz psria dei i. b. no pt ee ig.
pt incipe ee zplit psria dl vo esse au-
tid nu͠c e zimete pq q̃c no erit ig.
pt dsine ee ig. no e i mu͠tabilis // q̃on͠m
i mu͠tabile impedibile e i mu͠tabile / sz sria dei
e impedibilis ig. pbo boez qz ee omne
qd erit creata pt face q no erit creata
pt impedire / sed psria dl vo esse aliud
e i mu͠tabilis et e i mu͠tabilis erit zsuit ab
eno creata pt face q no sit no fuit
no erit ig. pt psriaz dei impedire //
Psolonibz istoz dico pio q sria dei e
i mu͠tabilis z e i mu͠t sria cuiq e psria
vl sria q̃m e ex pte sui // Dico 2o q
cuiq e sria cuiq no est nulo sria vl
aliq̃h est sria q̃lit no e nulla sria
sz cuiq e ptinget sria vl psria // Dico 3o
q psria dei ullq futuri e nulla sria no
pmodo vl ygmod // Et io adpm qcedo
qñaz zqñs z q̃n dz ullq i mu͠tabilis zcs
nego qz dico q ad e ee i mu͠t tale
ad nulo tte pz yposito mille nam sr
ppos d futo q pmus idemi pnt esse
ve vl fle no tn pnt ee ve i q̃m sunt
fle no ego sic pz d ista aux fuit fu-
turq zid ista i mu͠tabilis est va sz tpno
e nulo va // Ad 2m neo aus // ad pboz
dico pio q d nulla re pt ds scire sriaz
d q pus no sciuit sriaz // Dico 2o q
d aq̃o aq sciuit q̃lit no sciet vl pt
no scire illud ego // Dico 3o q sicut poss di-
ti pbatur q cp mo sciat aux ee que
nuq sciuit ee no sciet ad qd pq no
sciuit sz aq̃lit sciet q̃lit pus no sciuit
// Dico 4o q ex sicut pbatr no plulbus
mods sciet q bz incipiat scire sic e ipe
dsinit scire sic q aux no e q̃lit pus
sciuit scit e de nobis z deo sic nc
augetur vl mutatur no at sria dei // Ad
3m als patuit qno est sile d aliq p-
mis z de aliis tn dico ppos istas

Pma e aliq pt gria qz ucrpz pt ee vo
no tn simul cu alio no simul vec pq ad // 2a
Aliq e ppo va q pt esse fa z ullq pt eiq
veritate destrue // 3a aq e ppo q no e va
z pt esse va z no pt incipe esse va // 4a
aq ppo e fa z pt ee va / z tn nullq pt
face q sit d nouo va q si an fuit va
etn fuit va // Ad xm neo boez / ad pbom
neo miore qz impedire mutare dsere
z tn pngnt illa pcesisse q impeta sunt
Sz nu͠c impole e q psria q deq psciuit
aux soc pino sciet z pq no sciet // 7a
qo no e pole q aq̃r ds sciat vl velit
re ee zpq no talit sciat vl velit esse
z ullq nu͠o actual vl polis sria sit i aq̃o
alio ado / pbatur qz ipole e si tusitu de
qdco o i qdco m sine aq nu͠oc actuali
vl poli bz ibi e tusitq d qdco i qdco m
ig. e i aq̃o / sz no in do i m ao ado zs
ppom sequitur // q. q. oz si no e pole q deq
sciet aq esse futm no sciat i. ee futm
sz sciat i d esse sn nu͠oc pq nat sria m
alio q deq sciat i d esse tue nu͠o sria
in re fuet ea scie dl aus fm zq Augq
i dectim c. 2o z allegat magr lio po
d. xq. c. 2o // 2o sic sciat deq aux
foc futm / tt sic ds deq sciet aux foc
futm / no requir nu͠o zao adeo pq q
ds sciat aux no esse futm qz pouo
p ymaginaoz mq pq sunt multis re-
alis aq / tn fuet tcz vm q ds no sciet
aux foc futm / qz seqr m nu͠o et
aux no e ig. aux no erit aus pt ee
vm sn nu͠oe cuiq i qns // Cofirmatur qz
ad auxm esse futm no requir aq nu͠o
sz suff no nu͠o altq rei // 3o sic si sic
tt pq nat foet re esse futaz sm deu
scie re esse futam pbatur qña qz no
e pole q ds nesciet re ee futaz sciat
re esse futam / u p nu͠oz futaz nalit
pq in illa q deq sciet esse futaz qns fm
qz tue i qd est pq nalr alo posset p d
naz pom esse sn posiue po q deq poss
face q re [illegible] zq deq no sciet q
re esse futa re // 4o sic tt deq sciet

re scire quia res esset vera antequam dependeret in
esse actuali // Tertio si posset deus sciret rem scire
quia res esset vera antequam dependeret in esse actuali
quod patet per Anselmum quod probat quod pater non
sapit sapientia qua genuit quia tunc idem posset sape-
re esse si pater sapiet sapientia qua genuit potest esse
sapientia qua genuit // Preterea posset dici secundo dampnum
est in solue altera argumenti quod quo 2o quia
non ideo scit deus res esse futuras quia res sunt
future // Aliter posset dici cum magistro libro primo dist. 39
c. ergo quod rapidus causa pro illo sensu quo non possit di-
ci quod re esse est causa quare deus sciat rem esse
quia nisi res aliquando esset futura deus non sciret esse
taliter nisi res esset futura deus non sciret rem
esse futuram / Si dicatur quod etiam tunc ergo res non
esset futura nisi deus sciret eam esse futuram quare
igitur dicit magister quod non quia sunt res ideo novit sed
ideo sunt quia novit // 2o etiam rapidus causam in pro-
ducto concedit non solum illa quia sunt res future
novit deus eas esse futuras sed etiam alia quia
deus novit eas esse futuras res sunt future // Dico
tamen quod ista non esset vera quia res sunt ideo novit
eas quia causa quod non esset ad sensum quod causa eas
// Nec illa vero quia deus novit res ideo res sunt
sunt causa cum tamen // Dico etiam ista conditionale esse
veram si res sunt deus novit eas non tamen si deus
novit res ipse sunt // Ad tertium dico quod pro nomine
notitie 2m magistrum comprehendit beneplacitum dei quod
est causa quare res sunt // Ad 2m et eius confirmationem
dico quod sciret ad argumentum // Ad 3m quod quod posset de partibus
aliis necessario quamvis ista propositio valeat est res futura
quod deus sciat quod res deus sciat quod res sit futura
igitur posset facere quod res sit futura et quod non sciat ipsam
esse futuram / Vel sicut non sequitur sortes propositio valet est
albus quod sit homo igitur deus posset facere quod sortes sit albus
et quod sortes non sit homo / Item propositio est valens artifex ar-
tifice edificat domum quod domus sit edi-
ficando et tamen non potest esse quod artifex faciat
domum et quod nulla domus sit ipsa / Item propositio est
valens homines peccat mortaliter quod in peccato mor-
tali esse et tamen non potest esse quod homo peccet mor-
taliter vel fuit in peccato mortali // Ad 4m dico
quod non sequitur ... probatur quia primum argumentum ...
... patuit alias ... // Dico
quod est ista deus in hoc instanti ... voles

aliquid sciet posset non scire vel velle aliquid scire
sed consequens est impossibile probatur quia contingit scit et vult
aliquid scire igitur posset non velle non scire aliquid
scire posito quod in esse ... quod illa est sententia ...
quia abeterno sit voluit // quod quia deus ... scire
de sua potentia absoluta quod non velle ... et tunc
vel faceret aliquod in causa vel non / sed in tempore / Si in
causa tunc faceret mutationem in causa quod est contra quo
// 2o idem probatur quia deus potuit non posset scire vel
non velle aliquid non scire / quod est activa quod pas-
siva / Si passiva tunc est ad formam quod posset re-
cipere et ita deus esset mutabilis / Si sit activa
tunc non sit agit in aliud igitur nec sic ad patrem
et per quod ... // Ad primum istorum dico quod deus
pro primo velle posset in hoc instanti velle aliquid
non scire sed consequens sequitur in alio vel in tempore
nisi rapidus faceret valde large pro velle nec
tamen de novo sic velle igitur abeterno sic voluit
et ideo in deo nulla est nova voluntas nec ...
// Ad 2m concedo quod illa est potentia dei pro quam dici
posset primum non velle aliquid scire et dico quod est
activa quia deus est potentia activa et non quamvis
igitur ut sit agit in aliud ... quia suf-
ficit volitio in deo ut dictum est // Ad 3m pro-
tile in oppositum quod patuit ... primo
quod ut dictum est ... patet 4o

Quinde queritur utrum deus sciret
posset futurum numquam fore et arguitur
quod non quia dimittatur contingens fu-
turum sequitur deus vult contingens futurum fore

igitur sic erit / antecedens est notum ... / quod antecedens
sit notum probatur quia quod deus vult non potest non
velle cum sua voluntas sit immutabilis Malachie
3o Ego sum deus et non mutor Et Jacobi
1o / apud quem non est transmutationis umbra / quod autem sequitur
ipsam voluntatem fore immutabilem patet quia si homo
vellet modo hoc ... ad voluntatem eius nuntiare
igitur eadem ratione de deo // Oppositum arguitur deus posset
in hoc instanti totum mundum annihilare et ultra
... producere igitur posset facere futurum numquam fore
quod est ... sed antecedens probatur quia ... mundus
non fuerit deus non dum causavit igitur deus posset fa-
cere mundum annihilare quandocumque voluit // Re-
nuntiando futurum id est quod erit ut aliquid vel
die iudicii vel huius pono de hoc duas
conclusiones // prima conclusio quodlibet futurum contingens est futurum

pba. qd͡lz a dō pducē ɔtiget ab eo pducē
kʒ dꝫ a deo . mtꝑl nc̄io pducat ꝭ qd͡lz
futuꝝ a dō pducē. qꝛ ad pductōꝫ cuiqꝫ
effcꝰ ɔcurit deꝰ vt alꝰ pbat̄ ꝛ pɔnꝰ ɔtin-
gent est futuꝝ // Cont̄ ꝑ Augꝰ ꝺ ciuit. caº
x. Vbi nc̄io ē fuisse qd fuit ꝛ eē qd
qd est et futuꝝ eē omne qd erit ꝛ ſı nc̄e
eē qd erit futuꝝ igr̄. eē futuꝝ ꝯtīgēter e-
veniet // 2º ſı no qd͡lz futuꝝ fieret nc̄io
futuꝝ hꝰ maxime videt̄ ꝺ multo ꝛ deīmto
futō volun. ꝭ tale qd͡lz nc̄io erit igr̄ qd
kʒ futuꝝ nc̄io erit hoꝛ pbat̄ na ıd qd agit
pmoꝝ instinti nc̄io agit / ꝭ voluntas agt̄
pmodꝫ instinti igr̄ pꝫ ꝯſe nachariꝑ ꝺ qº
ɔſa. x. Ve assur vga furoꝛ mi ꝛ baculꝰ
ıpe ꝛc. Vbi dicit glo. ıaıata tꝫ ſt̄ instr̄-
uīta vl pꝑe agēta ꝫ peīu ꝙ aꝫ monet
ſt nc̄ ſenacharip pꝑe ꝭm dei volūte
ɔparꝰ ē // 3º ſt hꝫ ē nc̄ia aıꝰ erit
ꝛ eadꝫ roe deqꝫ alıo futō igr̄ qd͡lz futuꝝ
nc̄io ē futuꝝ aıꝰ pbo hꝫ ē nc̄ia ſol
oritur cras ꝛ ſıt vl no orit. cras no est
nc̄ıꝯ nc̄ia ꝙ deꝰ vult ſole cray oriri
oriri cras igr̄ deꝰ vult ſole ori ē nc̄ia
kt ſt deꝰ vult ſole ori cras ē nc̄ia ꝫ
no mıꝰ deꝰ vult aıaꝫ ſoc igr̄ pbo hocꝫ
qꝛ ſolꝰ ꝑ deꝰ ſt aꝙ ıtaꝛ ꝑſiſte ꝛ tūꝫ
ſt ꝑſiſtcat vna ſıct alia ꝛ eqꝫ facilit
igr̄ ſı vna ē nc̄ia ꝛ alia // 4º nc̄ıꝰ est
aıaꝫ dāpnari igr̄ ad futuꝝ nc̄io erit
qna pꝫ aıꝰ pbo qꝛ nıſı foret nc̄io aıaꝫ
dāpnari ꝫ foret in libtate aıꝰ pſciti
ſaluari poꝫ aıꝰ face ſe no eē pſcitu
ꝛ eē pdestinatū // ꝑıſt nouıꝫ ē pmo
ꝙ dupꝑ ē nc̄ıꝫ eē alicuıꝰ effcꝰ qdā
aıꝰ ꝛ qdā ɔnꝰ nc̄ıtas aıꝰ ē illa nc̄as
ꝙ aꝙ ē ſıt vl erit ab aꝙ cā qd no ē vl
erit ın ptate illıꝰ cē ꝙ poitꝰ omıbꝰ
alıꝭ ad effcm rqſıt no poni. tlıꝭ effcꝰ
ſıt pꝫ ꝑ btuꝫ Augꝰ 2º ciui. deꝰ hꝰ c. 2a.
Et Augꝰ li. decim. c. 10. ꝛ Boecꝰ 4to
ꝺ ɔſolac pꝛa vltıa // Nc̄as vo ɔſeqꝰ ē
illa ꝙ ſıt ē ꝛ no ē ın ptate mea vel
alicuıꝰ ꝙ ıta ſıt // Exıſt mſtō ponēs
p̄ᵃ est nllꝰ effcꝰ pduci a dō nc̄ pducē
nec pducebat̄ a deo nc̄ıte aıcete pꝫ qd͡lz-
cuıqꝫ poıt nc̄ıꝭ ad pductōꝫ effcꝰ ſt deꝰ effcm

illu no pducē // 2ª ꝙ nllꝰ effcꝰ a qd͡lz
ſıa cā pducıt̄ nc̄ pducē nc̄io nc̄ıte aıcete
// 3ª alıqꝭ effcꝰ pducē a plıbꝫ cauſ
ꝛ ab vna pducē nc̄ıte aıcete ꝛ ab alıa
no pꝫ qꝛ ab cā ſt pduci nc̄ıte aıcete
ꝭ a dō no // ıt qꝛ actꝰ volūt a volūte
libe elicitꝰ pducıt̄ a volūte pꝰıe nc̄ıte aıcete
ꝛ ab ꝯtītu vl notıcıa nc̄ıte aıcete // 4ª
actꝰ libe a volūte pductꝰ cā nc̄io pducē
nc̄ıte aıcete pꝫ qꝛ no pducıt̄ nalıt
ıt qꝛ poıt omıbꝫ rqſıtꝭ ad poſıtōꝫ tlıꝭ
actꝰ ſt voltas illu no elicē // 5ª oıꝭ effcꝰ
ab aꝙ cā mē nalr pductꝰ ab illa pducē
nc̄io nc̄ıte aıcete pꝫ qꝛ poıt omıbꝫ re-
qſıtꝭ ad pductōꝫ ıſtıꝰ effcꝰ no ē ı ptate
cāe mē nalıt agentꝭ ꝙ ılle no pducat̄
Sıt eū hꝰ ꝙ effcꝰ pducıt̄ nc̄io talı
nc̄ıte aıcete ſtat ꝙ ɔtıget pducı. pꝫ
qꝛ cū hꝰ ꝙ pducıt̄ nalıt ſtat ꝙ pducıt̄
nalıt // De nc̄ıte ɔnte pono ꝓpoꝭ pꝰıa
pmıttēdo ſcōꝛ ꝛ doctoꝛꝭ / pꝰıa ē Nullꝰ
effcꝰ pducıt̄ vl pducē nc̄ıte ɔnte pꝫ
qꝛ ɔcuıqꝫ effcꝰ pducı. ſıt ē vl erit ı ptate
alıcuıꝰ ꝙ ē poſſıbıle ꝙ ılle no ſıt futurꝰ nc̄ ſıt
// 2ª nlla reꝭ alıa a dō eſt nc̄ıa nc̄ıtate
ɔnte pꝫ qꝛ ɔcuıqꝫ reꝭ ſıt ılla poſſıbıle ē no
eē // Cont̄ qꝛ 2ᵐ Augꝰ ꝺ. pꝰꝰ nc̄ıte ɔnte
nc̄e ē reꝫ eē ꝙ reꝭ ē ꝭ alıa reꝭ a
dō ē ꝙ ē igr̄ alıa re a dō nc̄e ē eē
nc̄ıte ɔnte // Dıco ꝙ btꝰ Augꝰ ıtellıgıt vl
ꝙ ꝯna ē nc̄ıa vl ıtellıgıt ꝙ ex quo aꝙ eſt
ꝑ pꝰ hꝰ nc̄ıꝫ erit ıpꝫ fuıſſe no ſıt ꝺ futō
ex quo eꝫ aꝙ ē futuꝝ ꝛ ꝑ pꝰ erit nc̄ıꝫ
ıpꝫ fuıſſe no ſıt de futō ex quo eꝫ aꝙ ē
futuꝝ no ꝑ pꝰ hꝰ nc̄ıꝫ ē fuıſſe vl foc fu-
tuꝫ ꝛ demēte btı Augꝰ. dıcē pꝰ ın ſolone
pꝰm // 3ª aꝙ reꝭ alıa a dō ē ꝑpo nc̄ıa
nc̄ıte ɔnte qꝛ omıꝭ ꝑpo nc̄ıa ex quo ſeꝫ ꝙ
nlla ꝑpo ɔtıgēꝭ ē nc̄ıa nc̄ıte ɔnte ſed
oıꝭ ꝑpo ē nc̄ıa ſıc nc̄ıa nc̄ıtaꝭ exclꝰ ꝙ
ē nc̄ıtaꝭ no ē aꝙ cā nc̄ tꝫ ꝑpe tꝫ ſal-
te nc̄ıtaꝭ ſımplıc qꝛ 2ᵐ btuꝫ Augꝰ tlıꝭ ıl
effıcıt hꝰ eꝫ ē no ꝑpe loqndo cā alıq
qre ſı hꝰ ē al eſt ſıct vıſu fuıt ı alıa
q̄ue // 4ª oıꝭ ꝑpo nc̄ıa nc̄ıte ɔnte ē nc̄ıa
nc̄ıte [illegible] eqꝰ pꝫ qꝛ oıꝭ ꝑpo nc̄ıa
nc̄ıte [illegible] ꝑpo nc̄ıa / ꝭ no omıꝭ ꝓpoſıcıo

necessaria necessitate que est necessaria // Tertio aliquis concedit consequentiam et non tamen esse necessitate que dato quod nulla creatura esset quia adhuc sic esset quod deus esset et quod chimera non esset // 2o notandum est quod communiter in sacra scriptura necessitas aliquando exprimitur tali modo loquendi in quo modus necessitatis exprimitur ut [illegible] necesse est eum iudicare vivos et mortuos. Item Luce 2o necesse erat accidere passionem. Item necesse est impleri omnia que scripta sunt. Sed necessitas quando exprimitur tali modo loquendi in quo modus necessitatis mediat inter subiectum et predicatum ut [illegible] vel narratio moralis [illegible] narratio erat verum sic scriptura concedit necesse erat accidere passionem negavit tamen ista passionem necessario accidere concedens ista necesse est impleri et negaret ista omnia necessario implebuntur et concedens ista necesse est ut eveniant scandala negaret ista alias necessario fiunt scandala et [illegible] // De isto tamen non multum curo nisi propter expositores auctoritatum. 3o notandum est quod consimilis distinctio sit potest de ista propositione aliis est facta de necessitate sicut una sit aliquando 2a quando // Ad primum dico quod non est de intentione beati Augustini quod futurum necessario sit futurum immo in loco preallegato dicit contrarium sicut patet aliquando enim quia fuit et est et erit aliquid non evenire // Et ideo pro intentione beati Augustini dico quod Augustinus accepit [illegible] et idem preteritum predicatum de se ipso vocat necessariam pro tanto quia quia est necessaria vel arguitur aliud ad propositum unde ad huius declarationem sciendum quippe non est idem rem esse preteritam et rem preteritam esse preteritam vel rem esse presentem et rem presentem esse presentem vel rem esse futuram et rem futuram esse futuram sicut non est idem dicere rem esse albam et rem albam esse [illegible] cum non necesse est esse album quia aliquis prius quam fiet album potuit sic non album lignum vero album [illegible] est necesse esse album quia nunc [illegible] sit nunc [illegible] est potest esse album potest sic non album esse quod intentio beati Augustini est quod omnis propositio [illegible] idem de se potest est necessaria et hoc non debet intelligi quod sit simpliciter necessaria sed quia non est possibile quod hoc verum est predicatur [illegible] 2o adiacentes quando et vere predicatur de propositione unde ista non potest esse vera lignum album est quando ista potest vera lignum album est album cum hoc tamen stat quod hec est contingens et potest esse falsa lignum album est album sicut ista lignum est album sed non eadem contraria [illegible] propositio est quod prima potest vera sed non 2a [illegible] proposito ista non potest esse vera [illegible]

sit quod preteritum est preteritum nunc quod prius est quando ista sit quod prius est prius nunc quod aliquando erat quando futurum sit futurum cum hoc tamen stat quod quod plus aliquod contingenter est prius et quod futurum contingenter est futurum // Ad 2m concedo antecedens quod illa est una tantum inter alias et necessario sequitur // Ad propositum dico quod institutum est duplex quoddam est voluntarium et liberum quoddam naturale agens // tunc dico quod institutio agentis liberi sicut voluntas communis institutio dei prius dei operatur non necessario agit nunc necessitate antecedente nunc consequente // Institutio naturalis agentis producit effectum necessario necessitate antecedente quando non est simpliciter necessitas non tamen necessitate consequente // Et ideo quando dicitur de [illegible] quod nichil prius sed in voluntate dei operatur est concedo quod fuit institutio dei. Dico tamen quod in actibus nostris liberis fuit institutio voluntaria contingenter non tale et contingit non sequitur quando contingenter producit [illegible] Ad 3m quando concedo maiorem et necessario antecedens // Ad propositum dico quod hoc non est necessarium simpliciter [illegible] forte antecedente necessitate // Ad 4m quando concedo sed nego antecedens ad probationem quando quod aliquis potest salvari et potest facere aliquid unde salvabitur etc. et possit facere aliquid quod sit contra sue reprobationi vel possit esse contra sue predestinationi dicitur alias. Tamen [illegible] dici potest secundum magistrum libro primo distinctione 41 quod predestinatio duplex capitur uno modo pro eterna dei electione et volitione qua voluit alicui dare gratiam et gloriam et ista predestinatio non est ex meritis nostris unde [illegible] 2o [illegible] ex operibus iustitie // Alio modo capitur pro effectu predestinationis et isto modo capiendo predestinationem ipsa gratia modo est sub potestate nostra et libertate et 2m Jo. quod ait [illegible] receperunt eum etc. [illegible] alias // 2a questio est quod futurum debet potest fieri non esse futurum probatur sic quod futurum contingenter potest non esse futurum aliter non esset contingenter futurum sed quod futurum contingenter est futurum ut patet per primam questionem ergo quod futurum potest non esse futurum // 2o quia deus potest facere quod quod sic non implicat contradictionem sed quod cuiuslibet futuri de necessitate nullam contradictionem includit id non esse futurum utpote non ita aliquid non est futurus alioquin ista esset necessaria aliquid est futurus // Contra quia arguitur sic Si futurum etc. vel potentia sua ordinata quam ipse ordinavit etc. vel per potentiam absolutam non per ordinatam quia ipse ordinavit quod futurum esse futurum [illegible]

futo ipe ordiat id esse futum zpgns s fa-
cet oppo^m q^e ess gt sua pom ordiata ut
p absolutam qz tc ess in ds aq po q ex-
cedet pom dei ordiatam zp qns in ds fore
dupl^s po // 2° sic ipole est dq relom de-
nouo acide atm ul denouo recede abco-
de sine mucoe fcm in aq^o/ s ds volens
aur^m fac qdam^o rcst^z a ad cataz igit^z
no e pole q fiat no voles aur^m fac imp
fiat mucio in aq^o/ s no in deo ig^z auc^o
// 3^a qfma^z pa ro dei po ut abta est
no est maior po dei ut ordiata e igit^z
mecpl pt fac deq dpua po ut absoluta
e qd no pt face dpua po ut ordinata/
aus pz qz po dei ut ordiata e/ eifi-
nita qz opa q iam facit arguit ipm
esse dm rifinite pote^e c^z cius po ut est
ordiata est infinita aus pz p id Jo^ms
x. Opa que fuco ago ego facio i nomie
pris mi ipa testian^m phibet dme/ et
ibidm Si no vultis crede micti opibus
credite ut cdatis cognostatis qz ego i pre
z pr in me e dm ibigi li^o pmo dj z^a
ca^o 2° accedat qd cata rsarat tale
relid ztale ca z dicam q ds est // Ppolo-
nibq istoz qz doctores valde freqnt lo^u
d po ordiata dei z po abta/ e am po-
no d qt ppos/ pma e q po dei absoluta
z ordiata st eade po z vna ec qz po^a
dei est ds // 2^a q po abta no est maior
po ordiata nc eq^a pz ex q st eade po
// 3^a m^l pt face dpo absoluta qm i poz
face dpo ordiata pz qz po^z q faciat z
tc pcst q p^9 ordiat id fi ig^z id pcest
dpo ordiata ex q pc^z // 4^a q ds no pt
oppo^m face illiq qd ipe ordiat pz qz alis
ista fact polis ds facit appo^m qd ipe or-
dinat face // 7 oppo^m illiq qd ds or-
dinat face pt face z multa ordiat ds
face q ipe pt no face z multa q no or-
dianit ds face pt ds face // Ad istud sm
dicunt doctores deum posse face ad de po
absota qd no de ordiata vm qsimili
m^o loqdi utunt iuriste ubi g rex pt
dsito multa q no pt d iure iam statuto

zpit d^z q ds dpua po absota pt multa
face dsito q no gerunt zm lege ordiata
// Secdo q licz deq multa q no ordiat posst
deq face d sito no pt tn de sito face q no
ordiat // Exist ad pma dico q futum pt
ds face no esse futum z de po absota z de
ordiata qm dicitur q no p pom dei ordiatam
qz ds ordiat zc/ Dico q qtuncq ds sic
ordiat ad hnc pt esse q ds pp ordianit oppo-
situ z ideo stat cu hr q ds pt face futum no
esse futum p pom ordiataz/ et no e pole q ds
faciat ad de po absota insi ee faciat de
ordiata/ z exist pz ad qfma oz // Ad 2^a q-
cedo maiorez z posito q sit hor v^a s q ds
voles aur^m fac sic resiat ad cataz/ dico
tn q no est pole q ds pmo velit aur^m
fac z pq^a no velit aur^m face sine qcuq^z
mucoe/ ds tn voles aur^m fac pt non
velle aur^m face sine qcuqz mucoe zc
3^a q^o est ista/ ad est futum qd cata face
pt no esse futum/ pbat^z dm libe a volunte
cata elicitq est futus s voluntas pt face
illud no esse futum ig^z pbat^z hor qz si non
posst face illud no esse futum/ cess futum illud
esse futum nemo faceret illd esse futum zpqns
nccio^z ad illud pducend que fm qcit no
libe pducit^z // 2° sic ages pt face essem
no esse futum in cuiq ptate e illud pduce
ul no pduce/ Sz i ptate volut est pdu-
ce actu libe ab ipo pducedm z no pduce
ig^z hor pz/ qz Emen^ po dicitur hod sabte
erit appetq tuus zcu dnabeis illiq q lo-
in^l hucaue/ i ptate tua est qz libm ar-
bitu es aq^o loco sptue qt capi^do dt duqq
p^o d li^o cz^o c 1c q ipd miti veg^m i libi-
dine etna lege qcess est q ppt^r rsim
nos e qcessid zpt in ptate ma positu
apq moz libm arbitm ad hor ppo^d
ydo rignet petm in vro morli corpe
Cont q^oz ar^o pt a actu pductu a volunte
sor pbo tc q sor no pt no pduce q et
ar^o sic Si dm velle sor ess simp nai^m
zpt dm velle sor face a sit sor nai^m
sor face et nai^m sor Sz dm velle
sor face a e sor nai^m a ig^z sor face
a est sor nai^m/ hor pbat^z qz si facit
in ptate sor aliq m^o dm velle sor

face a te poz por face vn aq° m° cat peq
dm abetuo aq voluisse qub impole qz
te id qd e tpale effz aq° m° ea istiq votis
dei q etna e qd est cor. cygum ko p°
dis 3 d c x // 2° sit ageb pt face effem
futm q nllo m° est in ptate por no pt por
face no ee futm / s acty volunt port fu
tuny nllo m° e in ptate por ig. pbo boez
cra si ad aq effem eqmad q no sit iptate
nc eiq effty cit in eiq ptate pz si cm no
posse eqtae / nisi ipez eque zipe eque
nc est nc fuit in ptate mea inale vi q in°
eqtate e in ptate mea / Simili si ab effty
no possit si sine aliq° instinto z i° instinto
ipe vl no ipe nllo m° cadit sub ptate mea
nc effty cadit sbptate mea mo volito dico
eqm adactu volunt por futm eysta
nllo m° e in ptate por i z f // Ad ista dico
q acty ab e in ptate atriq q in ipsa ea
gnali dei z aliis eqsit pt acty libe pro- ille
duci // Ad forme gcedo aoez z nego
boez vn dico q dm velle por face a no
e por nam nc eoqc se q in ptate por
sit q ds velit por face a vl no face
// Et dico ecl z° q no qz por facit a z
ds volt vl volint face a / Oz eq qz deq
volunt por face a por facit // Ad zm nec°
boez nec° est am // Ad pliom eiq si em
atm qcludet pbact q nuq ad ageb ea
tu poss aq effem pduce p° qz in nllq
tus aget ptate e aq age nisi deo co
agete / s no e in eiq ptate q ds coagat
ig no e in ptate eiq q agat / m vm e
q i° atm line pbact q nlla reb ereata
poss ee ea tolis effty atriq // 4° q° q
nllq acty libe volunt pdu di dima vo
lutas est vl eit nitans / aut pba insti-
pina sit nllq effty dima volutas et nitans
aut pz qz libe pduce vt pz ipsa / Sc
e d tali actu vt pom ig ef // Si q sit pt
ee q ds velit aq eatez iole face aq
puta a actu ipa tiecat pom z possitez
ad oppom q° porro az° sit / tiec eata no
d nitte facet a / qz tiec eata pt face
a z oppom a pillo instati q q° pom face a
ig tiec eata no nitte nitte ante face
a / Si capi volutas dei q volt a actu votis
pduci i illo istati zeu aniile ea instatib

p sinppl ad pduccoz a ad tiuc ipsi statibus
pt esse in eata po ad no pducedm a / s
oppom a in tic instati i volico dima no
eit nitans eataz nitte aucte ad pducz
a // fforte dice q ds velit impole e q
ds velit aq eataz puta p face a p b
istati z tu q in petro sit po ad no faced
a sed oppom a p b instati // Cor no re
pugt q ad faciat aq z tu tiecat posse
gim / qz sic e d deo q ad dima q fat
ad eo z ds pt velle oe de eata f q p
faciat a p b instati z tu q petry tiecat
posse p ao istati no face a / s oppom a
// Simili sic vi ee pomo a plsis z thco
logs q eata volis tiet posse face mlta
q no facit nc faciet p plm q° mete ptas
eata volis vz ad oppta // 3° Si volutas d vi
foet nitans aus tlis acty vl q nllq ac
tus volunt eate foet ei imputady / patz
gnd / qz te state volte dima ad vm oppom
stiate no tiret eata volis plq in ptate
sua no age q brutu liz posse no appette
qn mo ab appe li / vl q lapis d orsum
poss no descede qn sup est in ae net
vz dice q hic facit voltas volet io tlis
acty e ei imputady / qz sicut brutu no
facit nisi appetes eity no det sbi impu-
tari // 4° Si volutas dei e sit nitans ac
tu vl nitas aus q porta no stituet
in eata po ad oppom q in iale vi eu
ds pcept a actu / facet culpady si non
tiret actu eu no sit nc fuit in ptate sua
tire a actu nc tior fuit in culpa sua
nc ex aliena / vl em eugq in lio d dua
bq ciabz ad ven tene qz no facit qd
face no pt sine z gtinetie z d inetie
est / z 3° d li° 42° c p° tilla appse
di pt x vbi nitas q duat
// q q° z 42 sit / Si state volite dima
q ds vult petrz no pduce a actu volf
facet in liba ptate petri ad tiuc pdu
ce actu ig petry poss pduce a actu
isi ds no coaget eu eo ab pductoz a
acty qd est sm i se q petry poss pdu
ce / a isi ds volunt petrz pduce a qns
sm z impole e petrz pduce a nisi ds
volunt z sinlt petrz pduce a // 2° sit
Si volutas dei facet sic nitla nitte

contra quia si deus vellet a fieri vel esse non posset
esse quam deus vellet tunc voluntas dei de necessitate
effectum suum esset necessitas antecedens et omnia futura de
necessitate evenirent sed voluntas dei non est necessaria
ita efficax sicut tunc esset et replicatur ad conclusionem se-
quens igitur non est necessitas antecedens quia tunc esset necessitas
antecedens pluralis quia tunc volitio quam deus vellet vere sine
non staret possibilitas ad oppositum nec in deo necessitas
igitur etc. // 3o sic. Si aliquis homo voluit in principio
mundi creationem velle aliquid fieri et voluntas illa non
fuerit impedita impedibilis non fuerit omnia que talis
voluntas vellet fient sicut et voluntas dei est bene [illegible]
efficax et non plus impedibilis quam esset voluntas
talis creature igitur a nullo fore [illegible] quod deus vult
fore necessario est fore // Confirmatur illud argumentum quia
si aliquis vellet volitione creata aliquid fieri et stante
illa volitione posset ergo impediri productionem
illius effectus tunc illa volitio foret fuerit impe-
dibilis igitur eiusdem ratione stante volitione divina
[illegible] ad productionem alicuius effectus posset ergo
facere voluntatem divinam impedibilem // 4o sic. Si
stante volitione divina qua a fiet stat in petro
posse ad non producendum a, ponatur quod deus ve-
lit immobiliter a non fieri tunc adhuc potest pe-
trus producere a. faciat igitur petrus quantum facere
potest ad productionem a. vel tunc producet a vel non.
Si non, habeo propositum quod petrus non potest produ-
cere a. Si petrus producet a et deus vult non
produci igitur deus in isto petro producet a.
Si petrus potest producere a actu, aut igitur
deo coagente aut non. Non potest sine deo coagente,
non sine deo coagente. Constat. Sed deo coage-
nte tunc si deus voluit cum petro ad productionem
a agere petrus producet. Sic si non posset
petrus portare [illegible] lapidem sine paulo
eius adiutorio. Si paulus vellet petrus
non posset. Replicatur in proposito // Ad primum
nego consequentiam quia deus vult quod petrus non potest produ-
cere a nisi deus voluerit petrum producere quia
ad illud sequitur ypotesis. licet est possibilis deus
non vult petrum producere a et petrum
producit a. Sed cum hoc stat quod si sit
possibilis deus non vult petrum producere a et pe-
trus potest producere a. // Ad 2m concedo antecedens
et ad minorem dico quod voluntas est ita ef-
ficax sicut tunc sed non est ita immutabilis sicut esset
tunc quia immutabiliter futura et contingentia tunc
esset ea necessaria racione tunc non staret possibilitas

ad oppositum sicut nunc stat // Ad 3m dico quod consequentia
non valet nec est simile quia si aliquis volitione
creata [illegible] prius hoc nunc est verum simpliciter
quod [illegible] si illa non posset impediri necesse fiat
volitum ab ea esse vel fore. Sed consequens est de divina
volitione quia ipsa non est sic volita quod possit esse
preter ipsam nec sic ~~non fuit~~ nec fuit volitio vel illius
obiecti et cum tali volitione quam deus vult esse fi
licet ipsa non sit impedibilis stat possibilitas ad oppositum
// per hoc ad confirmationem // Ad 4m dico quod si deus no-
luit a actu produci potest tamen petrus producere a et
quando ulterius arguebatur faciat igitur petrus quantum
potest facere ad productionem a actus // Dico quod ista
repugnant quod deus non velit producere a actu quod
petrus potest producere et quod petrus agat quantum a-
gere potest ad productionem actus a quia si petrus agat
quantum potest agere ad productionem a producitur a et tunc
si deus vult a esse productum a petro a est //
Ad quintum dico quod petrus potest producere a actu deo
coagente et non est possibile quod producat nisi deo coage-
nte et nego consequentiam. igitur si deus noluit coagere cum
petro ad productionem a petrus non potest producere a.
// Ad argumentum de exemplo de petro et paulo dico quod si
paulus vellet adhuc petrus posset portare et
[illegible] quod non est simile
et non est quia si petrus non posset portare a lapi-
dem sine auxilio pauli et paulus nollet [illegible]
posset velle petrus tunc non esset in potestate petri
portare a lapidem // Sed non obstante quod non potest
petrus producere a actu nisi deo coagente tamen cum
hoc quod deus noluit agere petrus a stat posse in
petro ad producendum a et in isto stat tota difficul-
tas [illegible] quod potest ad fieri quod deo no-
lente et coagente [illegible] coagere vel velle non
modo sit in potestate voluntatis creature vel libertate
[illegible] sit in potestate creature / in creatis enim
non videtur sic posse esse / sed sic si voluntas pauli
esset sic subiecta voluntati petri quod non posset aliquid
velle nisi sic petrus vellet. Sed nunc quod sit
petri actus voluntatis fuerit in libertate potestate
pauli / Sed omnis volitio petri fuerit pauli
necessitas antecedens / exemplum si levando digiti petri
[illegible] in paulo actum voluntatis et non posset
paulus habere actum voluntatis nisi levato di-
gito petri [illegible] actu quod paulus haberet
[illegible] ante [illegible] a simili in proposito

si no e pol(e) q(uod) ... actu d(e)q(uo) volu(n)t(as) sit d(eu)s
... ap(er)te d(eu)s vult si n(ecess)a(ri)e e q(uod) fiat vi(delicet)
q(uod) ulla act(us) sit in libe(ra) pot(esta)te c(re)ate volu(n)t(atis)
// Ad illud / dico q(uod) r(ati)o(n)es sc(ilic)et bn(e) tenent de
c(re)atis no(n) de deo r(ati)o e q(uod) p(ro)p(ter) rugebat q(uod) vo-
lu(n)tas c(re)ate sp(eci)e deviata e (et) no(n) c(on)tinge(n)s q(uia)
si semel si n(ecessa)rie sit sp(eci)e illa fuisse (et) io eo
volu(n)t(a)te no(n) p(otes)t stat(i)c p(otent)ia ad oppo(situ)m in illa
fuit impe(dita) ... Sed voluntas divina de futur(is)
e c(on)tinge(n)s r(ati)o d(eu)s volu(n)t d(eu)s si pol(e) q(uod) in(...)
voluit i(d) si no(n) cu(m) tali volu(n)t(a)te q(ua) vult
effec(tu)m si stat p(otent)ia in c(re)ata ad oppo(situ)m (et) imo
ab utraq(ue) op(er)a(ti)o // ... possit ee no(n) e pol(e)
q(uod) d(eu)s velit a(li)q(ui)d esse futu(rum) r(ati)o no(n) sit futu(rum)
p(atet) p(er) A(u)gu(stinum) sup(er) Gen(esi) ca(pitulo) 2(o) / i c(re)atu(m) voluntas
vero ... e (et) enchiridion ... e ut
velit q(uia) n(ecessa)rie e si si voluit // Sec(un)do q(ui)a
a(li)q(ui)d e futu(rum) i(d) ab eterno fuit sunt futu(rum) p(atet)
q(uia) quicu(m)q(ue) fuiss(et) facta ... sign(is) vel duo(bus)
i(d) ... illa ... fuiss(et) ... // Et contra p(atet)
q(uod) ... p(otes)t impe(dire) ee futu(rum) // Ad a(rgumentu)m in p(ri)n(cipi)o
q(ue)st(io)nis ... // dico q(uod) an(te) no(n) e ...
ne(cessari)o a(rgumentu)m / Ad p(ro)b(ati)o(ne)m eiu(s) ad ... aut(oritat)es
dico ... no(n) e vol(un)tas ... / q(uia) d(eu)s q(uod)
velit esse futu(rum) sp(eci)e volu(n)t ee futu(rum) ... p(atet)

Conseq(uen)ter q(ue)rit(ur) utr(um) futu(rum) re-
uelatu(m) ee futu(rum) possit no(n) ee
futu(rum) ... q(uod) no(n) / d(eu)s no(n) p(otes)t re-
uelac(ione)m ... ig(itur) futu(rum) reuelatu(m)
esse futu(rum) no(n) p(otes)t ... / maior p(atet) q(uia) si po(ssi)t no(n)
ee futu(rum) p(otent)ia in esse ... q(uod) no(n) esse et
reuelatu(m) fuit a d(e)o oppo(situ)m ig(itur) reuelatu(m) a
deo fuit fal(su)m // Oppo(situ)m p(atet) q(uia) ... 2(o) Reue-
latu(m) fuit Ezechie q(uod) more(tu)r ... ista
... no(n) fuit ita / ig(itur) oppo(situ)m // Pen-
dens q(uod) ... sciend(um) p(ri)mo q(uod) e reuelacio
Reuelacio q(ui)d(e)m ... e(st) manifestacio ducens
intellectu(m) ad assenc(ie)nd(um) alicui ... p(ro)p(ter) ig(itur)
p(otes)t ... Contra ... ...
q(uod) ... noticia no(n) reuelat(ur) ... q(uod) ...
... reuelac(i)o / ... q(uod) rapi... re-
uelacio(n)e(m) no(n) ... e(st) reuelacio ...
... e(st) ... / Alio m(odo) ...
... rap(t)o reuelac(i)o ... reuelac(i)o
e(st) ... ducens intellectu(m) ad assenc(ie)nd(um)
alicui ... q(uod) ...

... volu(n)t(a)te et ex libe(ra) r(ati)o(n)is c(re)ate
// 2(o) sciend(um) q(uod) multis mod(is) p(otes)t reuelacio fi(eri)
Uno m(od)o a d(e)o i(m)mediate // Alio m(od)o media-
te ... // ... multis Uno m(od)o p(er)
a(li)q(uo)d signu(m) ... p(er) ... reuelat(ur)
fide // Alio m(od)o p(er) ... q(uod) ...
videt pol(e) ... sunt ...
q(uod) d(eu)s ... t(em)p(or)e passio(n)is // 3(o) ...
... sic in sompn(i)is ... Bal-
thazar regi fiebat reuelac(i)o ut ...
in Daniele / (et) ... ut ...
Alio m(od)o ... sic p(er) ...
... sic ... / ...
e ... futu(rum) i(m)mediate reuelatu(m) a d(e)o esse futu(rum)
p(otes)t no(n) esse futu(rum) / p(ro)bat(ur) / no(n) ... futu(rum)
reuelatu(m) esse futu(rum) n(ecessa)rio e(st) ig(itur) no(n) ...
... oppo(situ)m e(st) no(n) e maior r(ati)o ... q(uod)
de alio ... p(atet) ... / q(uia) si o(mn)ia futura
reuelata i(m)mediate a d(e)o ig(itur) o(mn)ia futura a d(e)o ta-
lia esset / ... o(mn)ia sunt reuelata i(m)-
media(t)e a d(e)o ig(itur) o(mn)ia ... a d(e)o ... e(ss)ent
... e(ss)ent ut p(atet) p(er) aliud ... (et) no(n) minor ut
p(atet) p(er) ... // ... ubi d(icit) q(uod) ...
no(n) ... / Similit(er) Aug(ustinus) 2(o) li(bro)
... ca(pitulo) 13 d(icit) q(uod) ...
... (et) ... sua ...
fuit ... // ... no(n) e dubiu(m)
q(uod) ... no(n) ... reuelac(ione)m q(ui)b(us)
mors sua utilis e(ss)et / q(uia) ... no(n) fuiss(et)
... fuiss(et) passu(m) seu mortu(us) ... no(n)
fuiss(et) a talib(us) laudatu(s) ...
no(n) ... q(ui)b(us) mors sua e(ss)et utilis / fuit
(et) no(n) ... reuelac(ione)m ... p(er) re-
uelac(ione)m / ... p(er) reuelac(ione)m ...
... reuelatu(m) n(ecessa)rio eueniet ig(itur) o(mn)es
illi e(ss)ent n(ecessa)rio saluandi / Alio arg(umentum) ...
... p(er) reuelac(ione)m q(uod) ... illi esset
saluandi ... (et) ... n(ecessa)rio ...
q(uod) o(mn)es alij n(ecessa)rio esset dampnandi et ...
... no(n) ... reuelac(i)o ig(itur) ... re-
uelac(i)o ... q(uod) o(mn)es alij esset dampna-
di ... p(otes)t ... sal-
uandi n(ecessa)rio esset saluandi ... (et) o(mn)es dap-
nandi n(ecessa)rio ... dapnandi // 2(o) reuelet
d(eu)s alicui ... q(uod) ... e ...
o(mn)ia n(ecessa)rio ... // 3(o) ... p(otes)t ... reuelat(ur)

quod a erit igitur a necessario erit. Dicitur igitur ad istas ad revelationem faciendam de a, tunc sic in b non mutatur deus quod revelabit quod a erit igitur in b non mutatur deus quod a necessario erit igitur ante revelationem non mutatur deus quod a necessario erit igitur revelatio nichil ad hoc facit, antecedens probatur quia absurdum est dicere quod deus aliquod futurum sic quod non, non mutatur se esse futurum. Quarto sic illa necessitas que est necessario erit post revelationem aut dependet a voluntate dei qui vult quod sic sit, aut non; non potest dici quod non quia tunc sine voluntate dei esset quod sic erit, sive non erit illa res faceret et illa res tunc necessario faceret etiam si deus non esset quod est absurdum. Si sic igitur voluntas dei est eius causa, sed ante revelationem erat eadem voluntas dei quod a esset, igitur ante revelationem erat illa necessitas, igitur illa revelatio nichil facit ad necessitatem. Septimo revelet deus alicui in verbo aliquid contingens puta Cesar fuit futurus et ita quod de Cesare immediate fuit ante revelationem [illegible] Cesar aliquid quod fuit erit et non erit, tunc nisi contra sit necessario videtur sequi quod Cesar necessario fuit futurus, quod falsum, quia non est post revelationem necessitas ante et post non erit necessitas ante, quia revelatio antequam esset nullius necessitatis causa esse potuit, igitur etc. Octavo quia si tale revelatum necessario faceret, sequitur quod deus posset necessitare se ipsum ad faciendum aliquid quod contingenter potest facere, quia ipse cum revelat sit futurus aliquid sic ipsemet necessario est, contra patet quia revelet ipse se esse id quod futurum est, patet contra. Nono contra sic: si revelatum intuetur a deo potest non esse futurum, sequitur quod beati non possent esse certi de eternitate sue beatitudinis, cuius est falsum contra Augustinum 12 de civitate dei c. a ubi post multas contradictiones enarratas de beatitudine ponit istam distinctionem quod omnino est fore certum quod ita erit, et idem de civitate dei capitulo 13 probat quod angeli beati certi sunt sue beatitudinis eterne, contra probatur per Anselmum de casu diaboli c. 21 ubi dicit quod id quod potest non esse neque quod certa ratione cognosci [illegible] habet, et per hoc probat quod diabolus non potuit prescire casum suum quia necessario non erat esse futurum. Si igitur beato Michaeli posset non esse eterna, neque quando certa ratione cognosci potest esse eterna, igitur ex opposito cognosci sive certus est Michael de eternitate sue beatitudinis, sua beatitudo non potest non esse

eterna repugnans vel non erit certus vel revelatum a deo intuetur non potest non esse futurum. Item sic patet quod si sit futurus ad peccatum sine [illegible] sive istius, tamen ad peccatum sit a repente quod deus revelet angelo vel alteri beato in verbo a esse futurum, accidat sibi pena que sit puniendus est propter peccatum suum sic b, scilicet videtur in verbo peccatum a fore et puniendum esse, sic propter a et habeat angelus istam voluntatem conformiter quod vult sic puniri propter a peccatum quod sit c, tunc arguitur sic c fuit igitur b fuit, consequentia ista patet quia nichil est volitum nisi sit cognitum et ante in toto tempore preterito istas producere erit necessario quod consequens est verum. Ex quo b fuit igitur a fuit erit et ante erit necessarium, antecedens a sit igitur consequens et ante erit necessarium, patet quia deus illa re que fuit potest deus facere illa non fuisse ut patet in alia questione. Si dicatur quod est possibile quod b numquam fuit igitur eadem ratione possibile est deum quod cuique alia volitione vel cognitione in verbo contingenter fuit quod illa numquam fuit et ita nunc est possibile quod Gabriel angelus a principio sue beatitudinis numquam vidit aliquid futurum in verbo. Ex quo foret possibile nunc quod cognitio sua vera ipso quoque esset prius et certior quam cognitio vera in verbo, esset falsum. Tertio si sic sequitur quod est possibile quod clara visio esset in verbo erronea, cuius falsum, quia contra Augustinum 11 de civitate dei capitulo 11 et 21 nullus beatus nullo errore falli potest, minor deus aliquem fallere potest, quia si clara visio dei posset esse erronea, sequitur quod deus non esset veritas, que probatur quia contra istam visionem beatus id dicat illa futura fore, si fuerit adhuc quod illa erit, sed non potest esse quia idem indicium fuit et illa adhuc igitur si non sit eveniat sic indicatum est, illud indicium fuit erroneum et si hoc indicium fuit erroneum igitur visio virtute cuius fiebat fuit erronea. Quarto sic quia sic sequitur quod esset possibile quod deus fuit simul in caritate et in peccato mortali vel in peccato et sine peccato, probo consequentiam quia pono quod deus propter michaeli in principio sue beatitudinis quod numquam vellet ad nisi quod deus appareret in verbo vel in visione quod habet in verbo

ro le illi est tkor pceptio ꝛ instio ꝛp quo pt
dari cãte roli ꝛ pquo cui bto ꝛ posito
ꝙ videat in vbo ꝙ quec petm ꝯmittet
aut quo finalit perseuerabit ꝛ io volt
eis pmine pe ꝯtemdere peto suo // ss
to posito ar o sr er ꝯsi po le ista visioz
peti aut ꝙ michael sciuit michi fuisse
ig e pole michi michaele ꝯmisse aut
ꝯmissum esse tm petm qz vt suppo a o
m o no ꝯgnit a puisioz i vbo ꝛ si no ꝯg ot
eis esse ꝯmissum tm petm mo t volunt
eis puiri tata pe ꝛ p quos tuss dicabz pcep
tio ꝛ pitabit aut est po le ig ꝛ quo e po le
puta ꝙ pitanit mortal pq pu m salua o
sue ꝛ hec e vera // iste sunt in cari te a
pricio cari t sue vsqz nunc ꝯsess sunt
bto ꝛ sep simul e bitifica fruebar o / iz
sunt in cari te ig no pt no fuisse icai
tate ꝛ eu quo vtz tuss dicebat prepto
sibi datio ꝛ p quo vtz pitat mor t ig
ꝯtinus e vtz simul sunt i cari te ꝛ i peto
morti quo e fm qz i po le e i vo le catatz
simul esse in caritate ꝛ in peto mortali
qz hic includit ~~contradictio~~ ꝯdictioz ꝙ aqs
sit simul caritas deo ꝛ no caritas do // ꝯi o pt
pono ꝙ in raptu pauli qn vidit deum
pitellectuale visioz vidit tm vnu futm
ꝯtin us in vbo sit i a / tue arg o paulus
vidit a in vbo i a erit ista qua sunt
vo aut in tpe medio int visioz ꝛ aduc
tio a et tunc fuit nra m ig quo / ꝙ a et
tunc fuit vitam pba qz hic fuit raro pau
lus h visioz in vbo ꝯstat ꝙ illa visio fuit
reuelacio eciam ꝙ siliter fuit vera ꝛ no
i v alius ꝙ v a ig hec fuit vera hec
visio fuit v a ꝛ ꝯseqz visio v a fuit
ig a erit nra m e tunc ig quo et ita
fuit nra m futm i eueniet // tercio pt po
no ꝙ michael ꝛ gabriel fuit omnio eqles
in naturalibz ꝛ in gtuitis ꝛ q ꝯ dicit audit i vbo
duo bo eqlia p spale reuelacioz puta z o
gaudia spalia q eueniet eis in finali
iudicio ꝛ pono ꝙ vtqz dicit pripriat ꝙ
diligat bonu suu ordiato tm ad finem
ꝛ m vltim sue po e hic posito sr ꝯsequentes ꝯsi
po le ꝙ gabriel magis vidit ꝙ reuelacioz
fratz in vbo bonu i d sibi venturum / ꝯsi

tur po le ꝙ vnu bonu speratio ab vno eqlit
diliget abiste ꝛ tu vtrqz ordiate ꝛ m vl
timum sue po e elicit actio ita ꝙ vnus ita
intese ꝛ fferet diliget ꝛ no sperata sic
alius diliget re sperata ꝛ hec ꝯs omnibz aud
staciis similibz vbi vtqz amaret debito o
fm posse quo e i po le qz se spes adiqri
redi ad no aget ad dilecioz illius // ꝯtra
Aug 10 de ciui ca o 2 o vbi dt cuiquqz rei
ꝯtinebz spe no gelt / a omnes no amat et tepi
de diligat quis ꝙ pulc sit videat quaz
pbo qz p ꝯsequentes vtqz istor eliciunt d v sim obi
pati tam intesio actio vtili di ꝙ m ordiate
potuit elicere intele ꝯsone spe illius boni
sperati sic iste duo dilecioes qum est vera
a ꝛ b sunt eqles ꝛ eqlit intese ma a tio
est exposito ꝙ hic e ꝯtin us ꝙ gabriel vidit
i d bonu sibi venturum ꝛ p quo hec est ꝯtin us
ꝙ gabriel vidit i d bonu sibi venturum ꝛ p
quo hic e sibi ꝯtin us gabriel spat i d bonu
sibi venturum ig hec copul ua est ꝯtinges a ꝛ
b sunt eqles ꝛ gabriel no habuit spez de bono
sibi venturo qz po le e ꝙ gabriel no vidit
bonum sibi venturo in vbo ig e po le ꝙ michi
habuit spem de illo ig e po le ꝙ michael ꝛ
gabriel simili dispositi diligunt duo ꝛ m
vltim sue po e ꝛ vnum istor e speratio ab
vno ꝛ a d no est speratio ab vno ꝛ a d no
e speratio ab alio q ꝯ o e impo le ꝛ p quo
vtrumqz bonum visum ꝛ speratum nra m est esse
visum ꝛ speratum // ꝯ p solucionibz istaꝝ pmitto ppo
pcos // prima est no e po le ꝙ vbu reputet
aliquat fuisse vel esse vel fore qlit
no fuit e vel erit pz qz no aliter vut re
putat rem esse vel fore vel fuisse nisi qlit
asserit esse fore sz no asserit esse fore ꝛ s
nisi qlit est vel fuit vel erit vero pz qz
aliter erraret // 2 a est i vbu dim na a et
naliter sibi reputet qlitcumqz nra m est esse
vel fore vel fuisse pz qz no pt aliqualit
esse nisi taliter esse reputet ee diuina
aliter no esset oibz virtus vel lateret eis aliquis
// 3 a ꝯtin t ꝛ no nra o vbu reputat sibi ta
lit esse qlit ꝯtinges ꝛ no nra m est esse
pz qz sr nra o reputat taliter esse ꝛ pt michi
taliter esse posse fieri sibi reputare ꝯt prima
ppoem // 4 a vbum diuinum nulli creature

reputat aliquid esse nisi contingeret patet quia nihil agit
ad extra nisi contingenter // 3. nullum universaliter causatum
reputatum in verbo potest sibi non fuisse reputatum
patet quia adhuc sequeretur proprium numquam fuisse // Secundo
quodlibet futurum reputatum causaliter in verbo potest sibi
numquam fuisse reputatum in verbo, patet quia non
magis est necessarium futurum reputatum causaliter in verbo
natura sibi fuisse reputatum quam potest fuisse necessarium
futurum reputatum imprimet verbo igitur etc. // Ad primum
principalis solvendo dico istas propositiones / prima est quilibet
beatus potest non esse beatus vel nullus beatus necessario est
beatus patet quia quilibet beatus posset annihilari vel
similiter de libero arbitrio angelus potest tantum facere quod deus
de nichilo fecit potest redire in nichilum // 2a non
est possibile quod aliquis sit primo beatus et postea non sit
beatus videndo beatitudinem fruendo beatifica dei et vi
sionem in eterna duratione patet quia hoc implicaret
contradictionem // 3a nullus beatus potest esse assecuratus
de eternitate sue beatitudinis quin ipse posset
numquam fuisse assecuratus patet quia quilibet beatus non
potest esse beatus et econtra patet quod quelibet securitas quam
habet beatus de eternitate sue beatitudinis potest numquam fuisse
securitas // 4a nullus assensus firmus apparet
quod contradictionem includit quod talis assensus sit in anima
et anima nec sue delinquere et non impediatur et
ipsa non assentiat sic esse sicut sibi significatur esse
per illud medium ex quo beatus potest assensus talis fuit universaliter
et illud fuisse igitur ex quo beatus potest fuit assensit
impossibile est beatum non potest assensisse // 5a quod quilibet
beatus potest errasse a principio sue beatitudinis videndo
suam beatitudinem in eterna duratione certe quilibet beatus
qui videt in verbo eternitatem sue beatitudinis potest illam
numquam vidisse in verbo // Sexta quod non distat
quod quilibet beatus sit assecuratus de eternitate sue
beatitudinis patet quia fuerit sine quacumque formidine
assentit quod sit et quod ita erit // Ad formam
argumenti negando antecedens ad probationem quando dico quod assensus
loquitur de eternitate sue duracionis non ad locum
de eternitate adhesionis tamen in casu potest stare
quod ipsa numquam fuit eternitatis [illegible] dicetur // Ad
secundum admitto casum / et ad argumentum cum dicitur est fuit
igitur b fuit dico quod li b potest significare illam
visionem vel cognitionem non quando sed [illegible]
assensum quo assentiebatur tale penam infligendam
pro [illegible] capitur b quando istud quando
est fuit igitur b fuit et negando illa b fuit igitur
a erit // Alio modo potest capi b pro visione qua
in verbo videtur a fore [illegible] nec [illegible] quando et

concedo et ad tertium dico quod causa est quia isto modo a quod fuit potest
numquam fuisse b et non sequitur b numquam fuisse quod est
contingens ad [illegible] fuisse quod est necessarium // Ad 3m negando
[illegible] iudicium possibile est fuisse erroneum
Dico quod possibile est idem iudicium non fuisse ex visi
one dei ita quod verbum primo modo dei reputavit
sit fore licet bene posset esse quod idem iudicium quod
erat erroneum fuit a verbo causatum primo modo essentialiter
// Ad 5m negando consequentiam / ad probationem admitto casum
et ad argumentum quando dicitur si esset possibile illam visionem petri
antichristi quam michael habuit numquam fuisse igitur est possibile
/ Dico quod non est possibile illam visionem vel assensum non
fuisse quo assentit antichristum fore puniendum sed ad
huc est possibile illam cognitionem vel assensum non fuisse
ex visione in verbo ut non fuisse visionem verbi
Et dico quod adhuc est possibile michaelem erronee
voluisse antichristum puniri pro peccato / et dico quod contin
genter ita sit quod michael non cognovit antichristum fo
re puniendum nisi ex visione in verbo tamen adhuc
est possibile quod a numquam cognovit in verbo // Sed contra
que est in verbo certior est scientia que est in proprio genere sed
scientia que habetur in re in proprio genere non potest non fuis
se scientia postquam fuit scientia [illegible] patet per augustinum
super genesim c. 28 ubi ait quod scientia in verbo
[illegible] dei [illegible] rei in proprio genere / Dico quod beatus
[illegible] capit ibi scientiam perfecta notitia certitudinis
adhesionis [illegible] non vult dicere quod non est possibile quod verbum
primo modo dei reputetur aliquid esse quod aliter non
est / non sit de causa primus [illegible] potest vel
propter dispositionem organi vel medii ut dei potest
assensus firmus causari per que assentitur causaliter aliquid
esse quod non est / vel aliquid non esse quod aliter
non est // Sed ultimo ad argumentum michael errat
volendo antichristum puniri pro peccato et habebat preceptum
ad oppositum igitur peccat / et [illegible] est possibile [illegible] quo
Dicetur quod consequentia non est possibilis quia hoc non impli
cat contradictionem et alias potest // Contra hoc [illegible]
sit deum cum argumentum probat 2m lege ordinata
// Item quia arguitur quod possibile est eum dilexisse
deum super omnia et peccasse aliter dicitur quod preceptum
potest numquam fuisse preceptum // Contra preceptum non
est nisi [illegible] quedam signum efficaciter procedens
deum velle fieri ab illo sit cum precepto sub [illegible]
obligatione // Aliter dicitur quod preceptum non esset
[illegible] // Contra quia [illegible] distinctis preceptis
[illegible] numquam fuit [illegible]
te [illegible] de resurrectione ultima finali

indico Et no d' q; prep'm i' cadit sup hec q
videat i ubo id vl no videat s; sup futur assu'm
q pol'is est cari sine c'lpa sua io si assepit
no fecit q'r prep'm n' prrat' p3 d' illo cui p-
rep'e q no errat ut // Ad -m admitto ca'm
q dr' paulus videt a in ubo i' a' ? / di
co q in tpe inc'o aus fuit q'tiges ? no ra'm
q; pba'. q; fuit rari pauls h'uit visioz
d' a i ubo ? io dico ulti'o q esto q h'uit vi-
sioz ist rat'm h'uisse visioz de a i ubo // Ad
rer'm admitto ca'm ? ne'o quia / ad pba'z co-
cedo q dilcos a ? b fuit oq; intrisse ? dico
q h'et no e q'ti'us gabel vidit id bonu d'
vetitu' lic h'et sit q'tiges vid' i' in ubo ?
id dico q h' no e q'tiges gabel sp'at illd
bonu sibi vetitu // Et io dico q h'et ra'na
no e q'tiges a ? b fuit eq'les ? gabriel
in'q h'uit sp'ez d' bono sibi vetito // 2' q' e
ista q'lz futu' p'ubiu extius vuelatu pt no
esse futu' pba'. p'o sic ubiu d' intu'm q'o ab-
etno p'duo' d' d'e q'lz futo i' e'e futu'
no vitatur ad futa esse futa ig' // 2' eid
isto stat q futa tali ubo p'dra prit non
e'e futa: g'o multo mi'g ubiu extu'cu q' no e
pt ubiu i tutu nisi vox vl vnq' sung i ac
// 3'o sic x'. p'ubiu extu'cu vuelat q' tpe
mor'z ig' p9 vuelacoz no potuit no mol
n' sic q'o sit va // 4'o q' q q d' pt face
me' t'e ra 2'a pt sine ea si ig' me' voli
vuelacoe pt face q a futu' ra'o eit i'
q'o pt sine vuelacoe tali ? t'e sequ' q d'
pt incipe esse na'ro futu' sine vuelacoe
p'ria ? sine mutacoe i ip'o vl in q'tiq;
q'ns vi' no ittile / tu q' cogi' dt li
p'o dis 30. ca'o e q uoia q' p'uelit d'o
q'uit illo m'o prit dici sine mutoe
q'tiq; q in d'o no est ig' 03 q sit i'cana
tu q' ead' roe ante p'ducaz mundi potuit
al'q incepisse e'e rat'l futu' / tc seq' q p9q'
ad ab etnite sue h'tun'us ab etno fuit co-
tinget futu' q ip'm incepiss sine tpe e'e
na'o futu' q'd no est pole s; claudit g'oo.
q' seq' q d'eciate fcet p9 ? p'gti'g // 2'o
sic q' p9q' x' d' petro / t'er me negab'
vl petrus fuit na'o negaturu x' vl con-
tinget si contingens sequ' p'o si ??? q'
petru' no pc'at q' no p'rat i co??? vitae
no pt ? m Aug'g 3'o d'e li'o a' // q'. q'z a'.
p'o sic si vuelatu a d'o vo'l pt no esse
futu' seq' q no pl'g esset credend' d'o vuelati
q c'tu q; alt'l c'tu q; h'oi q'ns f'm ? cont'
Aug'g in d'etm'. ca'o ? ? neq; e'm sic h'oiez
ita d'm contingit fo'isi puntet rui'g est
d' omib; ca f'ura futa' q c'ta sic ? p'ma
pba' q'a q' fra' h'9 vuelacoe p'ma-
net tu'a q'tiget' ad vtr'ol; sic p9 ? pt no
evenit q'd fuit vuelatu // 2'o sic seq' h'.
fuit vuelatu p ubiu extu'ci ig' h' erit q'a
ista p3 q' no est pole q vuelatu sit d'
de'ig' fls ? aus e rat'm ig' q'ns / p'bo
q aus sit rat'm q' vuelari a d'o p'ubiu
extu'cu no est nisi h' esse d'm g'o ra'o e
h' fuisse d'm / sic rat'm est q'lz futu' fuis-
se futu' ig' // 3'o sic nulla p'phia pt e'e
fl'a s; alig' p'phia e q'dam vuelaco fra
me'l ubo extori d' al'q'o futo q'tigeti ig'
m'oz p3 p d'iffi'ne p'phie data a Cassiodo'
i p'logo sup psaltiu / p'phia e diuina i'spiraco
rez eventu' i mob'l vitate d'nuncias m'oz p3
q' p'phete p'phias suas m'ltas ore tamen
explicabat vl in sc'ptis redigebat // 2'o sic
si p9q' futu' e sit vuelatu a d'o fal'e fu-
tu' poss' a no fore seq' q d's poss' alique
decipe q'ns f'm ? q' Aug'g d'z q. q. 10. b
p'h' pbat q ca'z b assig't fuit vl ca'g
? uo fatasma vl fatasia q' si sic d's fefell't
? si fefell't vitas no e / si at i'a q'a sic
b'o. eade roe seq' i' ip'osito d's fall't ig' d's
no e vitas s; q'ns est pole ergo ? aus / s; p'a
q'a pba' q' p vuelacoz vole pt d's face
intellem h'oi's assetire alicu' errori ? p'q'ns
poss' falli p vuelacoz dei ? sic d's poss'
falle p vuelacoz q' falli vl errac no e
a'd mi appbac fla p'ucb ? ved' p fl'is
2'm Aug'g q tu'iste facet ex vuelacoe ig'
// 7'o si p9 assen'oz assec'oz q' x' assuit
petro se negaturu' vl q' assuit se e'e pas-
suru' a iudeis potuit no evenit i' q'd ass-
uit p9 asse'oz sua q' fuiss' q'tiges petru'
no negab't x'm vl x' no pac'e q'ns f'm
q' ex ista x' no pac'e a iudeis ? ex una
alia rat'a seq' impole ergo h' ? inc'o tpe
i pol'is x' no pac'e a iudeis aus pba'z
q' se' ista x' inc'ptu est ? p q'ns x'
p'rat' q' aute inc'darm e p'tm s; Aug'g

Enchiridion c° xj. et in li° de mendacio nec sequitur a non erit futurum et xpus asseruit a esse futurum igitur xpus mentitus est vel dixit mendacium tamen aliqui post assertiones suas fuerunt nota xpus assentit a fore futurum probo quia cum hec quod aliquis asserit ab aliquo esse verum non oportet nisi quod ab dicit alteri aliter et faciat voluntate quod aliquis credat credat ei in dicto suo et assentiat ei / Sed eapse tempore in quo xpus predixit discipulis suis passionem suam fore veniendam tamen ipso fuit nota xpus dixit eis hec et explicit xpus voluit ut discipuli sui sibi crederent in isto tempore igitur tamen fuit nota xpus assentiendi deum et quod est impossibile et non a quo ut probatum est igitur [illegible] xpus non pateretur a iudeis igitur in isto tempore oppositum fuit notum // Sexto sic quia xpus predixit iudicium esse futurum et hoc asseruit et non erit ita sicud predixit igitur asseruit falsum a quo est nota et tamen est possibilis ergo quod possibilis // Ad primum nego consequentiam quia contingentia cum revelatione dei stat oppositum possumus sic possibile sic cum revelatione tamen non tamen stat simul quod deus dixit aliquid revelando et non erit ita sicut stat simul quod homo dicit aliquid et non erit ita credendo [illegible] est de deo credendum quam alteri quia homo potest mentiri // Ad secundum concedo consequentiam sed dico quod antecedens non est notum quia revelari a deo [illegible] non est nisi hoc esse deum vel dicere / dico quod revelacio plus importat a hoc esse deum [illegible] dei et cetera esse verum quia hoc est contingens quia potest numquam fuisse verum [illegible] est contingens an hoc fuit revelatum // Ad 3m dico quod prophetia potest esse falsa quia dicto quod prophetia de futuro potest non fuisse prophetia // Ad auctoritatem Cassio. quod intelligitur quando est possibile quod aliquid sit prophetatum et non eveniat / quia tamen futurum prophetatum esse futurum potest non fuisse prophetatum // Ad 4m nego consequentiam quia xpus nec mala voluntate nec mala intellectione posset inducere creaturam rationalem ad assentiendum alicui falso et hoc est [illegible] quia si deus conducat vel ipse [illegible] per aliud intellectum [illegible] ad [illegible] infligendo sibi penam pro peccato suo non sequitur quod deus eum decipit quia ex dei iustitia debet sibi talis error tamquam pena pro peccato suo et potest concedi [illegible] quod talis est magis deceptus / tamen ipse concedit quod decipit seipsum

quod deus decipiat eum sed si intellectus creature rationalis non per peccatum induci a deo ad assentiendum falso nullo modo debet concedi quod decipitur vel quod deus decipit eum // Ad 5m dico quod post assertionem fuit tamen contingens [illegible] non negabit verum dico quod ex ista et alia nota sequitur impossibile et ad probationem quando probatur quod xpus mentitus dico quod non sequitur a non est futurum et xpus asseruit a esse futurum igitur xpus mentitus est vel dixit falsum quia ut accipitur in argumento asserere ad esse verum non est aliud nisi ad [illegible] cum testimonio et [illegible] voluntate quod aliquis assentiat in illo et si talis probatio testimonia [illegible] plexi et volicio quod [illegible] vult aliud sibi credere stati et notum ista assertionem fuisse sed non sequitur hoc quod asserebatur sciretur esse falsum igitur asserens mentiebatur quia non sequitur nisi probato testimonia fuisset inordinate facta et volitum quod voluit fuisset mala et non oportet esse verum de xpo // Vel potest dici vel voluit aliud assentire voluntate increata [illegible] esse possibile in nunc tempore numquam sic voluisse [illegible] numquam sic assensisse vel causata [illegible] possibile quod [illegible] quod 2m [illegible] mendacium protulisset sed tamen non sic fecit // Ex istis patet ad sextum // 3a conclusio quamlibet futurum aliquod publice in mente vel per verbum [illegible] revelatum potest non esse futurum probatur quamlibet futurum modo [illegible] revelatum esse futurum potest non esse igitur revelatum aliis modis antecedens patet ex duabus primis conclusionibus // Ex istis sequitur [illegible] quod futurum esse futurum potest numquam fuisse revelatum esse futurum patet quia tale verum revelatum de futuro potest numquam fuisse verum igitur potest numquam fuisse revelatum patet consequentia quia sequitur a numquam erit nec fuit igitur numquam fuit revelatum [illegible] vel fuisse et quod est possibile ergo // 2° sic [illegible] ab tunc 2m quamlibet [illegible] ab alio potest deus facere sine illo igitur quamlibet absolutam in verbo ~~igitur absolutam~~ seu absolutam revelationem de hoc quod a erit facere absque quod a non erit [illegible] // 3° sic a absque revelatione absolute et revelet deus aliquo prophete [illegible] quod a erit non tamen quando a erit / et arguitur sic [illegible] ab [illegible] predictum revelatione per mille annos post revelationem potest deus [illegible] duo milia [illegible] sine statu igitur [illegible] tempus potest deus celare ad non producendum a [illegible] ut [illegible] revelando non [illegible] producendum a

qz no e pole ds vult a foc z tn n'm a n'
m b. n' m t. vult a foc // 9o vuclet ds abte
michaeli a foc z cu h' sibi vuclet q mag
abte vuclabt gabeli a foc tn pt ista vuc
latoe n no obstante pt ds d' cimpo sua co-
gtoz illa michaeli ut simile sibi fac'in
gabele zpch' ppom // 7o pt dnic b potut
ds vuclac q ullaz spnalc cataz ppe
dispictid aiatm ds mich ract z tn isto
no obstante poss ds d'sua po. abta non
tat qn plcs rac z c // bcxo ds iam
vuclat anic xpi petm morle actide an
texpid z tn ille potit no paac finalie
ig bo z pz qz no uncitabt cu ad peccand) mor-
talit ig z f // Cont. ista 9oz arg pt por
q xpi vuclet alicui de aliquo futo gtigenti
puta a q ipm sit futum kt arg seqz q
id e cuitabilit eueniet z pqns 9o e pla
pbo que qz alit pg dcm xpo h' ess co
tigens a crit zp qns ecf a no crit qns
fsm qz si a no crit tu sit uutm xpm dixis-
se a esse futum ig id qd xpc pdixit ec
futm no eueniet vult. q xpi negaret se
ipm qd est impole z h ultra qua e m
possitas qntf pz pglom sup id z. thio.
z. negac seipm no pt ubi dicit glo: xpc
qm e vitas no pt seipm negac q tn
facet si dcta sua no impleret // zo qz ex
ista qna viz seqz q ds possit ec deceptoz
qna pz ut viz qz pq q vuclacio sta e
alicui a do z iste assetit vt credit ita foc
si extunc no pt no credidisse si no eve-
niat ita deceptus fuit a deo qm talia
sita esse illi vuclauit mo id Richar-
q. li. si decipim dne a te decipim // s
h' est impole q ds alq decipiat z m'singl
dz q. q. w. z dnus i mediaue quane
decepta // zo qz ex 9o c seqz q h pt u
pollis xpi e mctitus qz sit ita q xpc p
mittass alicui a fore assetacte sit a futm
tlc qns / tc si ps asseroz b fuiss h qtin-
gcs a no crit ex ista zex una ppone
ucia s. ista xpi assetit a foc seqz vt
viz q xpi sit g mctitus seqz q xpc pcat
cu omc mcdacm sit pctm zm Augus
Enchiridion cao xvn z m dedicat. Bana
ca° xx. ig // ad pimu nego qna z cum

arz. vlt. dico q pq pdz h q a. b h' est
gtiges a crit sicut hec a no crit zqn pbat.
qz xpi seipm negac no pt vm e qd dicit
glo: qz q xpi seipm negac no pt laus
e dinnc poc sumb em tata volis sibi
vcita poss seipam isto m° negac z facc
qd sibi no credc nec credi debet sicut
multi ppe h' e / vimp vimpt xpi no pt
hoc facc zm pam dei ordiata / mich em
alb pdixit nec pdixit qn ita crit sicut m-
te debet pnuciac q css tn ulla pnunc°
unitat dm qn poss noimplc qd pnun-
ciat vl fecit credi futm esse // alit poss
dici q negac alq ppc loqdo est renue
vl repne ipm ul includit ipm velle et
q daz volun / abitroz v.v illis hec h' p-
lio dei no potit ppete v.v sm ipis s. vo
luntate dimaz etia est seqdo sua volunte
cata zm pam sua ordiata z h' no pt
facc qz aia ista sit no pt deu odic sz zm
pam sua abita q sibi dimitti poss est
unita zm multos no e impole qn aia d
poss salte patius odic dm vl oppnc
seu detestari / ppe at no e detestabil
ds n' odiosus // ad zm uc. qna vm p
illo actu mi assido dico ppos / pma est
q ds in aliquo i mcte vl no imcte pt
gtrc ad errocz aliq z ad alq deceptoz
i mcte dcuuz canda // z. q illa rez
q esse pt error vl q poss esse deceptio
poss do ppeipm i mcte dcuuz rac
zm q ds ppeipm imcte no pt alq decipe
pz qz h' css pctac // 4a q quicuqz pos-
sit ds q alt erret no tn pt decipe
sit pz p pdcta // J. 9o est ista qdz futm
adeo vuclatu pt adeo esse futm pbat.
omc vm pt adeo vuclari sz d' qlz fu
to illd esse sit vm e vm ig z 4t aoz pz
qz no appz maior ro de uno q de
alio // Cont. qz tc bte virgim l potuit
bto petro anq negaret xpm vucla
re q ipe negaturus ess vm zp qns lita
virgo potuit sibi credc ans fm ig. ptas
quef pbat qz si credidit nccm est sibi
credidisse / sz petrus no potuit eu deci
pe ig nullo pcauit qd est fm pbat

bo² q(uia) b(ea)ta v(ir)go h(ab)uit maiore(m) i(n)nocentia(m)
q(uam) a(dam) h(ab)uit in p(ar)adiso / s(ed) ill(e) potuit d(e)ci-
pe in p(ar)adiso t(er)restri q(ui)a t(ame)n p(ost) p(er)petravit
culpa(m) ig(itur) m(u)lt(o) (ma)g(is) pet(ru)s potuit ead(em) decipe // Ad
p(ro)p(ositu)m d(ic)o q(uod) iste q(ui) credit(ur) p(re)scit(us) et
p(re)videt futura (con)tingentia futura p(otes)t s(ed) s(ic) ut
sup(ra) p(ro)p(ter) alia(m) tantam c(ir)cu(m)specta(m) c(ar)itate(m) an-
gelice v(e)l h(um)ane tam revelare s(ed) d(e)i n(on) i(n)ducit
ut pat(er) quid evidet p(re)scit futura (con)tingentia
tunc e(st) u(nu)m suffi(ci)t po(n)ere t(ame)n signa p(er)

2 apparere in creaturis in c(a)tu(m) q(u)ib(us) fuit
apparuit tam facie // 2o q(uod) s(ecundo) sic d(eu)s tunc
poss(it) d(e)s at(ra) revelare sua dampnac(ion)e(m) tunc
poss(it) a(li)q(uis) tangere ad desperatio(n)e(m) q(ui)b(us) f(ace)r(et) q(ui)a tunc
poss(it) tangere ad p(ec)candu(m) a(li)q(ui)d qua p(ate)t q(uia) tal(is)
h(ab)et tede sui q(uod) dapnac(ion)e ig(itur) // 3o q(uod)
s(ic) p(otes)t tunc d(eu)s poss(it) revelare sor(ti) ex(isten)te in
c(ar)itate id(est) s(i) (com)mittis ad pe(cca)tu(m) mortale fia-
lit(er) dapnaberis p(ossi)b(i)le est e(ni)m q(uod) d(eu)s velit sor-
tis subtrahe(re) s(ua) (gra)tia(m) q(uam) incidat in pe(cca)tu(m) mor-
tale nu(m)q(uam) p(ost)q(uam) sibi g(rati)a(m) datur(u)m / h(oc) revela-
tio(n)e sic sor(ti) q(uo)d vit(a) sor(tis) existit p(otes)t p(ec)-
care mortalit(er) vel n(on) / Si sic / ig(itur) p(otes)t velle
p(ec)c(ar)e vel (con)misit pe(cca)tu(m) (con)t(ra) deu(m) de c(a)u(sa)
dy(abo)li c. 2o / Si n(on) q(uod) in isto c(a)su q(uo)d c(a)u(sa)
po(s)ito / n(on) e(ss)e(t) vol(unt)a(ti)s lib(er)a c(on)cedet (con)t(r)a
h(ab)et(ur) li(bro) 2o di. 27. Si dicat(ur) q(uod) id a(rgumen)tu(m)
t(ame)n p(ro)bat q(uod) vo(lun)tas n(ost)ri p(otes)t ad a(li)q(ui)d n(on)
volendu(m) et h(oc) n(on) negat m(a)g(iste)r // (Con)t(ra) q(uia) po(ne)r(e)t
i(n) c(a)su po(s)ito q(uod) d(eu)s revelet sor(ti) q(uod) ip(s)e finalit(er)
dapnabit(ur) faciat a(li)q(ui)d c(ir)ca (con)t(ra) bona et
t(ame)n p(ro)cedit a(rgumen)tu(m) q(uod) mutabile ad id volendu(m)
// 4o p(otes)t q(uod) t(ame)n angelo v(e)l ho(min)i ex(isten)ti in
c(ar)itate poss(it) d(eu)s revelare c(a)su(m) suu(m) et
pena(m) etia(m) sibi (com)pulsa futur(am) i(n) q(ua) cadit
q(ui)b(us) vi(detur) f(ace)r(e) (con)t(ra) Aug(ustinus) d(e) c(a)u(sa) dyaboli c.
21. Ubi p(ro)bat q(uod) angelus n(on) p(otes)t p(re)scivisse
c(a)su(m) suu(m) p(ro)pria spe(cie) d(e)ci(de)n(te) mox (con)temptio(n)e
seu (con)cupisce(n)tie suspicione p(ate)t i(de)o q(uia) t(ame)n iste c(a)su(m)
sit p(re)scitu(m) i(n)duceret s(ibi) stare c(um) c(ar)itate
summa dolore(m) et pena n(on) mod(icam) q(uia) po(tes)t
sic fuit q(uod) an(te) p(ri)m(u)m lapsu(m) n(on) fuit lap-
si q(uia) dicit Aug(ustinus) li(bro) o. retractat(ionum) / o(mn)is pe(na)
si iusta e(st) pena e(st) pe(cca)ti pena est // 7o
p(otes)t q(uia) tunc an(te) incarnatio(n)e(m) potuit d(eu)s re-
velare Gabrieli i(n)carnac(ion)e(m) futura(m) i(n)carnatio(n)e(m)
qua p(ate)t s(ed) q(uod) q(ui)b(us) p(otes)t f(ace)r(e) p(ro)bo q(uia) volo

e(st) r(ati)o(n)e illi(us) revelacio(n)is Gabriel venit ad Ma-
ria(m) et salutavit ea(m) sic sc(ri)pt(ur)a d(ici)t tunc in t(em)p(or)e m(edi)o
int(er) salutac(ion)e(m) b(ea)te virginis et t(em)p(u)s in q(uo) (con)cepit
a(rgumen)to sic / (Christ)us n(on) e(st) incarnat(us) ig(itur) Gabrieli n(on)
e(st) revelatu(m) u(nu)m fac(er)e i(n)carnac(ionem) qua p(ate)t q(uia) c(um)
isto t(em)p(or)e m(edi)o aut(em) fuit p(ossi)b(i)le ig(itur) et q(ui)b(us) / et
ult(im)o n(on) e(st) Gabrieli revelatu(m) q(uod) x(ristu)s i(n)carnabit(ur)
ig(itur) Gabriel n(on) venit ad virgine(m) n(ec) ea(m) salu-
tavit a(nte) q(uo)d e(st) p(ossi)b(i)le in illo m(edi)o t(em)p(or)e ig(itur) et
q(ui)b(us) q(uod) t(ame)n e(st) i(m)p(ossi)b(i)le et qua p(ate)t q(uia) p(ro) po(s)itu(m)
Gabriel n(on) h(ab)uit aliq(ua)m c(aus)a(m) veniendi ad Ma-
ria(m) n(ec) ea(m) salutandi n(is)i q(uod) fuit sibi revelatu(m)
q(uod) x(ristu)s i(n)carnabit(ur) // Sexto sic q(uia) d(eu)s poss(it) reve-
lari o(mn)ib(us) electos et illos q(ui) salvabu(n)t(ur)
p(er) passio(n)e(m) x(rist)i q(ui)b(us) f(ace)r(e) q(uia) d(e)inde d(e) nu(mer)o
illo(rum) aliq(ui)s v(e)l iste p(otes)t dapnari et d(eu)s
fallet(ur) p(ate)t qua p(er) Aug(ustinum) d(e) corrup(tio)ne et (gra)t(i)a
h(um)o(rum) s(ed) p(re)d(e)stinato(rum) s(ic) q(uod) q(uis) p(otes)t fallit(ur) deus
s(ed) null(us) eo(rum) perit q(uia) n(on) fallit(ur) d(eu)s s(ic) q(uod)
q(uis) p(otes)t vic(t)o h(um)ano vinc(itu)r d(eu)s / s(ed) nemo
q(uia) nulla r(ati)o(n)e vinc(itu)r d(eu)s Si n(on) igit(ur) ne(m)o
salvabit(ur) / Ad p(r)imu(m) (con)cedo q(ua)m (con)t(ra) q(ui)b(us) et
(con)t(ra) plur(es) f(ra)tres (con)t(ra) q(ui)b(us) (con)cedo q(uod) s(ic) q(uia) s(ic)
q(uod) a(n)i(m)a credidit n(ost)r(u)m e(st) ea(m) c(re)didisse et
n(e)c(essari)o mor(tu)e / Id dico q(uod) pet(ru)s potuit eu(m)
decipe ex q(u)o c(u)m fuit viator et passibilis b(e)n(e)
potuit decipi et errare tali errore salte(m)
n(on) culpabili et forsan (com)p(ar)at(ur) p(er) q(uo)d facit
i(n) Luc(a) 2o Existimates eu(m) esse i(n) (com)mitatu
requirebant eu(m) int(er) (co)gnatos et notos // Ad
a(rgumen)tu(m) pono (con)c(lusi)o(n)es // p(r)ima est q(uod) h(om)o p(otes)t
d(eu)s revelare sua(m) dapnac(ione)m p(ate)t q(uia) Juda
discipulo fuit revelata sua dapnac(i)o //
2a q(uod) ex(isten)ti in c(ar)itate p(otes)t d(eu)s revela-
re sua(m) dapnac(ion)e(m) p(ate)t q(uia) forsan iste e(ss)et
in c(ar)itate q(uia) d(ebu)it se (con)templari p(ro)p(ter) d(i)vina(m)
iusti(ti)a(m) // It(em) q(uia) n(on) m(a)g(is) p(otes)t r(ati)o(n)e(m) q(ua)m q(uod) ex(isten)-
ti in c(ar)itate p(otes)t d(eu)s revelare q(uod) ip(s)e p(ec)cabit
mortalit(er) // 3a q(uod) (con)t(ra) absolute sine (con)di-
c(i)o(n)e p(otes)t d(eu)s h(omi)ni revelare q(uod) ip(s)e dap-
nabit(ur) p(ate)t q(uia) s(ic) sub (con)dic(ion)e solu(m) ut p(otes)t
s(i) moriat(ur) in pe(cca)to mortali ita possu(m) sibi
h(oc) ego revelare ig(itur) // It(em) s(i) n(on) pl(us) dap-
nac(i)o(n)e poss(it) a d(e)o (c)ertificari q(uod) dapnabit(ur)
q(uam) n(on) dapnac(i)o(n)e q(uia) n(on) dapnac(i)o(n)e p(otes)t c(er)ti-
ficari q(uod) s(i) moriat(ur) in pe(cca)to mortali dap-
nabit(ur) // iste e(nim) revelet(ur) sua dapnac(i)o

haberet credere firmiter quod oppositum eveniret vel posset
evenire et quod deus non puniret eum nisi iuste et
propter sua demerita et quod potius salvaret // Item esto quod
si talis haberet devotionem illa de speciali non est
sibi petita // Secundo quod talis potest iuste rogare
deum ne dampnetur patet quia stat cum revelacione
quod ipse sit in caritate. Sed ad hoc tenetur seipsum
diligere ex caritate igitur potest iuste velle se sal-
vari et per consequens potest hoc iuste orare. Item ad hoc
tenetur amare proximum suum ex caritate et velle
sibi vitam eternam sed quodammodo talis est in carita-
tis vel equaliter debet se diligere et ad tantum
bonum sicut proximum igitur // Contra forte non potest
velle quod dicitur quod credit deum velle. nam Augustinus
tenetur conformare voluntatem suam voluntati divine quia
nemo spiritum quia simus facti voluntate dei sim-
iles Lucas 12. Sed tale credit voluntatem dei esse
quod ipse dampnetur quia sibi revelatum est igitur tenetur
hoc velle contra non dicitur per oppositum orare
Dicitur forte quod non oportet hominem conformare vo-
luntatem suam voluntati divine in volito semper sed sufficit
quod velit quod deus vult velit sicut ipsum velle
secundum Augustinum Enchiridion capitulo 10 Bonus filius
vult licite et optat patrem suum vivere quem
tamen deus vult mori. Sed contra istud videtur esse Augustinus
12 de civitate dei capitulo 13 ubi plane dicit quod ecclesia
nunc non orat pro dyabolo malo nec pro mortuis
malis ut salventur sed orat tamen pro omnibus
bonis et hominibus et malis si sunt in via et addit
quod de aliquibus malis ita certa esset ecclesia ut qui
sunt illi noti quibus in hac vita sunt constituti
tamen predestinati sunt in eternum ignem cum dyabo-
lo pro illis oraret sed quia de nullo certa est ecclesia
orat pro omnibus hominibus et eorum constitutis dicet
tamen pro omnibus exauditur hoc ille Ex quibus patet
quod ecclesia non debet orare pro aliquo quod sciret
esse dampnandum et si adhuc viveret // Item si forte
sciens ex revelacione se dampnandum iuste posset
orare quod sciret contraria oracio stulta foret et
contra quam ad suum intentum quia patet quia sciret
quod non impetraret // Item si forte iuste posset ora-
re tunc angelus eius bonus iuste posset orare
pro salute sortis quod est falsum quia nullus angelus vult
nisi quod deus vult per Augustinum in psalmo capitulo ultimo
unum non aliud aliud valuit nisi quod deus vult
quia patet per [illegible] capitulo 5 de
[illegible] dicit quod angeli omnes [illegible] et

orantes nostras feliciter audiunt cum oportet // Ad primum istorum dico quod ad est de dam-
natis et ad de predestinatis via in libro pre-
te dampnatorum non est quod ipsi salventur nam in
utroque alterius a deo potestate est quod ad salutem
disponantur cum propterea non orat ecclesia. Sed pro
de dampnandis licet sit ita quod dampnabuntur posse
tamen est cum eorum potestate est quod numquam dampna-
buntur cum et ipsi et alii debent orare pro sa-
lute eorum // Ad secundum dico quod si sciret evidenter
non haberet orare. Itaque tamen ponendo ipse tenetur
credere quod possibile est quod oratio sua non est contra
// Ad tertium dico quod angelus potest iuste orare
et cum stat quod velit conformiter deo quod iste dampnetur
orare tamen potest deum quod velit quod iste non dam-
netur quia credit quod deus potest hoc velle // Ad
tertium questionis principalis dico quod ponendo casum forte potest
peccare mortaliter et velle unum nisi est
Ad auctoritatem Augustini dicendum quod licet nullus possit possit vel
appetere esse miserum tamen potest velle actu unum forte
secundum ordinationem dei quod ipse erit miser propter
sui concupiscentiam vehemens impelleret eum ad
volendum nec Augustinus aliter dicit quod non possit
si sciret se esse dampnandum puniendum dato
quod peccare vellet velle unum esse miserum. Sed
dicit quod si firmiter non possit volens et hunc
beatitudinem sponte velle unum miserum esse
et intelligit secundum sensum compositum. Sed quod hoc est
impossibile angelus volens et hunc beatitudinem
perfectam vult hoc unum miserum esse et si loquitur
de speciali beatitudine tunc dicitur planum est
quia sic beatus non potest peccare sed secundum statum
ista beatitudine de qua alias // Ad sextum primus
questionis pono propositionem aliquas. Prima deus
possit homini vel angelo innocenti realiter
exponere sua potentia per naturam futurum re-
velare patet quia ipse ita est revelabit
et contingens sicut sunt alia futura contingentia
igitur si deus potest illa futura revelare et
ista certum illud. Item deus potuit angelo
non casuro revelasse casum casurum ergo
et illi qui sunt casuri quod probatur quia
sic ignoro secundum utrumque sicut patet applicando
argumentum Augustini quod pertinet movet quia si
unquam non confirmati possunt casum alterius
aliquo voluit quod cadet et sic volunt fuit
iniustus et noluit et dolunt et fuit miser

Itt xc defcto rvelavit iudeis q in pcto
suo moriens rpetro cōnti in carite q
radet pnegacoz x xpi igr // 2a est ista
q ds no poz p lege ista statuta r quez
rvelac pmo tacto q deus ex sua misi
cordia nllaz vult pati penā mis ppt
culpa / hc tn no poss depo sua abta
// 3a est ista anglus ex mc natr qqinbz
no potuit pcc eam sicud pz p ron
dnsz. d cau dija li tao 21 vn ifinc
cali ait / dirupte qui diliget intelligit
r dicat patet vidz q ullo mo pdestiac
vl pcc potuit anglus malq se ma
le fecitm q malefeat // 4a est ista mea
rvelacoe potuit credr firmr se casu
ru qz potuit plq crede do q ppe
stabiliti in bono rpotuit ees time de
sua rpsencancia ppt nimez cugamq
volim no qfinate in bono imobilit
licz 2m dnsz. no poss nalr dubitac
qn psencaret q dm staet in volunte
porr fina pseuca psta pmc expena
parandi vl inclinacoe // 5a e state acc
actuli lio no solu nalr ad angli ad
sepm vl hois in statu innocee. ubi
exoff exgrupyte qle expmi no i
repellet q mo qsi violent ad malu
rsunt ad hoc qgito q pe. etna rsua
bom etin sibi rfligez si parat no ess
rptate eiq nali stet simt cu hns
pecc qz amor simb no impeditq ab
actim te sua p teptacoz ut alio mo
cid od dei adiutorio vote parandi sic
tez exclud et sic pz p dnsz. hc ees pz
p 1d pnm psd q w l eo efficax dcing
finis facit velle frui reqm r nolle
fruit debe impedire si ad ess // sexa e
q si no sunt attedet ad ista poz parac
r vn misi ess // Ex ist pz satis ad arm
// Ad pm qeds qnaz r qnb rad multo
cam r qredo ista qnaz xc nō e mutz
uadq igr gabeli. 2f Dico q in tepe
isto intmeo fuit aus pole r qnb r qz
vlt. gabeli no est rvelata ut i gab
el no venit 2f uco ista qnam / qn pbat
pponta gabel no sunt dq cam / dico

q hc e vm statu ad qur e pole q no sunt
rca rvelacom ista / vn dico hic pmo q
assq qo ipe credidit fuit in ca rpiq vic
rnio est pole qn fuit in ca // Dico 2o
q iste assq fuit vnpo in abo // Dico 3o
q esto q rvelaco fuit in ca nisto tn tpe
intmeo eat pole q nuq rvelaco fuit
in ca // Cont qz sicut te pisto tpe meo
fuit hc pole gabriel errar fuit plus
mutaq gabriel ffe r erronee indicar
// Dicen e q licz qo sit impolis 2m ordiaz
dei sctaz / no tn est impolis 2m dei poz
abspotu / ex hoc tn no seqr gabriel e me
dax ut q sicut possilis gabriel fuit plq inc
ciq // posit hns pcipe q pus cuiq ro
e qz no diviss aq qr qsciaz sua qd tn
rfunt adhc q ds incarnaz r ido si aliqs
qsipet id p plm incarn r incdacoem no
esset sibi qcedeq data q dict qvenissz
q gabriel nuncat q ipe fuit plq inc
tiq s solu q erroneq ut q erraiss //
Ad sexm qcedo q qnuqz dimato iste
pt dapnai r ipe pt salvari / r dico pmo
q mb pdestinatoz pt no esse mb pdes
tinatoz // dico 2o q iste qui e dnno p
destinatoz pt no esse dnno pdestinatoz
// Dico 3o q hc no e pole plos salvabiz
q ds ut pdestinat ut rvelat dapnai
vl salvar // Dico 4o q hc no e possibile
mb pdestinatz immuez ut augentabz
// Sexm qo ds pt dalqo futuro qtigenti
pdimaz rvelaoz cetificari plaz pt dus
potes asse ueram veritati d futuro qtinti
pmc qnuqz formae pt d illa cetificari
p aliq rvelacoz / 8z ds pt ueram veritati
de futuro qtinti igr 2f hoz pz qz gabriel
anglus asseu q xpe fuct incarnadq b
mali bta virgo rsinc qnuqz formidine
// 2o qz bta qmlz assent pmc qnuqz for
dine q bea sua pcetuabz / hc no e vn
nisi p rvelacoz igr 2f // 3o qz de qualz
atticlo est certiq ecd p rvelacoz / s aq
articli sut d futuro igr // Cont qz pono
q ds rvelet summo anglo aliq veritate
de futuro q sm depedet ex diuina volutae
volunte et pote q resurrectio erit tali die

vl tali tue go iste anglus no maiorez tz
d'ista vitate notitia qp p9 hnt / s3 pus
ullaz omo hnt ut pz alibi igr ucm tz
pba a° qz p9 reucla°z est oppo'm hnt
eqlit in ptate dimia sic an eat igr eq-
lit pt de9 facie sic ante poss ul potuit
ut ad iqns e si oppo'm fiat igr oppond
e dubiu p9 sic eat ante zpqns no a°ez
dtiue tz p9 reucla°z qp ante // 2° qz si
sic se q in ptate mea ess q maxim9
error caue i intel' angli qd app'z val-
de iqns pbo quaz ds volit finale maz
pserue tz futuz q d'qui lege igta est
simid anglo reuelet igr pbi de9 istad
vitate tsi ex ista reuelone hret dtine
poss dtitudiat assere tc arz sic sinun9
ptate e facie q hr sit plu i eq ptate e
facie q maxi9 error sit in intel' angli
illi9 s3 in ptate mea e facie q sit fm i²
// 3° qz si sic tc poss anglo ptez reue-
latez detiate sic vna pte esse vlz 2
alia slaz sic detiate vna ps est reuela
ta 2 no alia / quo est fm zqt pbin in
p° pyar ab / qz utraqz est eqlit depedes
a po' libe agete igr ex pte rei m est
qre vnu pl9 est ven q° ad / s3 ex pte
rei no e q utraqz sit ven igr ex pte
rei nl est qre vnu sit ven 2 no alt
zpqns neutra pt facie detiate esse ven
nec a ds nec ab anglo i² pullaz reuela-
roz pt anglo hre dtitu'nez d'tali futo
// 4° sic qz tc ptez reucla°z poss viator
dtificari q tm iste d'mid istoz duoz qui
paruib' hoc finalr saluab qz hoc est
vna vitas q reuelari pt alti istoz s3 hr
ans est fm / qz sta reuelacoe illa alti
istoz si poz ee dt9 d'futo reuelato pono
qpsit dt9 q° ponto queo a' iste assens re-
uelacoi det velle ptac hoc vl no si sic
igr velle ptac est licitu zpqns ptac
licitu e qd includit qdacz pz qua qz no
est valeb a'q facie nisi qd licitu e fa-
ce si no // q nigl malu suie od ptac de
est nigl fugiedu q ini9 malu s3 offede
dm etnalit est mai9 malu q offende
dm ptpius solu g° hr est nigl fugiedu
igr qui dtitu'm adhet q alium facet nigl

det elige fuge mai9 malu s3 hr no pt
vt credit nisi hoc valedo ptac io hodie
det ptac vl velle ptac // 5° ulla reue-
lacoe sta adem miore facit dtitudine
q fecit reuelato sta jone pphe s3 ista
omo ullaz fecit dtitu'nez de reuelato g°
// sexto qz tc posz poz dtifici p reuelacoz
d'peto suo futo quo fm i² / pba' sic as
qui sic si poss assentire casu suu ee
futu / a' putact istu fore coactu aut
spotaneu / no coactu dtudest qz no pt
suspitari d' a'q° cogi i volunte n' pu-
tac pt suu casu foe spotaneu futu
qz qui vult i vitate preuedac tallo m°
putac pt se sola volunte ita ee dstitu
zsep dum m° hcat carite 2 iusticia hc
vitate preuendi i illa igr dum m° e in
iusticia no pt putac se spote casum
abea // Et qfimat' qz si sic ex9 i cari-
tate se casum extract spetu / a' extract
valedo hr a' nalede / si valedo igr hz
ptac zpqns no e in carite qr casu
/ si nolede // q quto pl9 est hr vellz
tato iustifi'or ess igr qto plz pl9 hr pu-
tact valedo tato iustifi'or ess 2 quto
ami9 iusti'or ess tato ming credet se a
iusticia recessum igr qto pl9 hr cre-
det tato ming credet // Ad primu admit-
to cum qn dicit iste anglus no maio-
re dtinez hret ul nec° ista zne° quaz
addita p eiq pbacoe qz licz ulla sit ibi
ucras fmacs dtitu'ne plus p9 qm an
tn fides est p9 q no fuit an / io no se'
q eqlit est dubiu anglo sic an / tu dco
si no eueniet nec iqns sez // Ad zm a'm
nec° quaz 2 qn d' / in cui9 ptate ut nec°
ista qz ille assen9 i intel' angli pont ee
sens qz posim no preuedac no tn seq'
q assm 2 reuoncm vl errorez possit cave
i intel' angli / s3 ab isto a'q° caue iste ass9
caue iste error si ass9 sit error / Nec
ecl e iqns si i intellctu angli possim
caue errorez qz nec e iqns i intel' liti
q'ad qsteaz qp hr d'robz in ppo grue
posset esse error ut ass9 sius du m°
illo error no sit pinciqn qz p sinpce
errorez som i intel' no impedit assic suo

nec ab aliquo modo conformandi se in fine vel se
ordinandi ad finem et ideo ex tali errore non
sequitur ipsum esse deceptum quia nullum malum sibi
inde ex hoc proveniet nec sequitur quod inducens
aliquem sic assentiendum decipiat eum quia non est ad
malum inducti nec ex mala intencione indu-
centis etc patet // Ad 3m dico quod ad esse dicta-
te verum potest intelligi dupliciter / primo quod sciat in-
tellectus aliquid eum esse sic quod pro tempore non potest ex-
quo sit verum quod sit esse verum et dico quod sit
nullum verum in illis de futuro dictate sciencie
esse verum quia nullum istorum est sit verum dicta-
te quia per omnem instanti pro quo tale est verum
potest non esse verum quia potest esse quod tunc numquam
fuit verum / et ad illum intellectum de propositionibus quod
contingenter de futuro non est dictata veritas
Alio modo potest dici aliquid dictate esse verum quia
intellectus pro actum fidei vel signum vel per ali-
um signum maiore fidei quam est signum vi-
dens assentit illi parti contradictionis que est vera
et ad istum sensum potest intellectus preuelare
dictate assentire verum parti // Ad 4m quando
queritur et cum et cetera utrum assertor revelatum
debet velle hodie peccare vel non / dico
quod non debet velle peccare nec debet
hodie peccare ymmo debet magis vellenon
peccare // Ad aliam ulterius quando dicitur quod maius
malum sine omni comparatione est magis fugiendum
Dico quod maius malum est magis fugiendum
sive sit malum culpe sive malum pene
et concludo quod eternaliter offendere deum ceteris pa-
ribus est maius malum quam solum momen-
taneum ideo magis vitandum / sed ille qui nec
haberet voluntatem hodie peccandi nec haberet vote
umquam imposterum peccandi vitat maius ma-
lum et minus malum quod in ipso est quia semper
vitat et fugit omne malum dum modo non velit
peccare et hoc est quamdiu stat in ista volun-
tate bona // Sed quando credit firmiter quod non potest ma-
ius malum vitare nisi prius quod eligat fa-
cere minus malum et efficaciter vitare vult ma-
ius malum igitur non potest non vitare minus
malum stante efficaci voluntate ad vitan-
dum maius malum que patet quia unus actus
voluntatis necessitat voluntatem ad alium ita
quod stante priori actu non est in potestate
voluntatis non elicere actum istum plus quam oppositum

extremus est in potestate voluntatis stante actu effi-
caci ordinato ad opus tale in voluntate exi-
stente efficaci voluntate quod sortes vult ambulare
si sortes potest ambulare ipse ambulabit ut patet per
philosophum et commentatorem 9 methaphisice quinto ideo sic est
sicut patet commentatore considerare aliquid vel dictare
intellectus unus actus voluntatis necessitat voluntatem
ad actum sic existens in mari firmiter existimans
quod non posset salvari nisi proiciat merces in
mare si haberet efficacem voluntatem ad sal-
vandum vitam suam necessitabitur ad volendum proicere
merces in mare / et patet de infirmo credente fir-
miter se non posse habere sanitatem nisi ambu-
let si tamen vult efficaciter necessitatur ad volendum
ambulare eodem modo in proposito si iste firmiter
credit quod non vitabit eternam offensam dei si
non peccet hodie et vult efficaciter vitare igitur
necessitatur ad volendum peccare hodie // Ad 6 dico
quod licet talis firmiter asserat quod dominus ymmo istorum
qui peccabit hodie finaliter salvabitur ex hoc non
sequitur quod credat se non vitare posse maius
malum nisi prius quod eligit facere hodie minus
malum quia ad nullum malum culpe sit deductus
ideo nonnumquam aliter vitari potest unum peccatum quam
per hoc quod committit sic peccatum ... hic quo-
minus assentiat firmiter firmiter revelationi tamen
iste salvabitur qui peccabit hodie et velit effi-
caciter non eternaliter offendere deum eum non necessitat
ad peccandum hodie nec ad volendum peccare hodie
/ Sed si intellectus haberet unum tale dictamen
de quo in nullo haberet quod non potest vitare
penam eterne dampnacionis nisi peccet hodie
et haberet voluntatem efficaciter ad vitandum peccatum
pro quo finaliter dampnaretur necessitabitur hodie ad
volendum peccare / sed id dictamen esset erroneum
tali errore quod non potest stare in intellectu aliquo
existentis in caritate quia existens in caritate non potest
carere donis spiritus sancti nec erit in voluntate sine
suo demerito pro vitioso errore / igitur patet quod talis
necessitatur ad peccandum nec debet peccare // Ad 7m
quando dicitur nulla revelatio sancta debet facere
maiorem certitudinem de revelato quam faciat re-
velatio sancta tamen etc dico quod quia non apparet
quia procedit ex principiis nec ubi / unde dico quod
ad certitudinem revelacionis requiritur quod revelatum
sit verum ideo tamen non fuit sancta revelatio ad
... sed quod ipse capit quod non est minimum
si non habet certitudinem / sed pro revelare aliquid

28

ipe pt hre certitudine fidei salvo qz pt eis
pt revelatu est // Ad ultimum quando quando
quod probatur quia certus dicis qz nullus amicus
perit puta pt dueri estimare ca[s]u suum
dum velit perseverare sine aliqua negacione
contra suo vel sine experiencia parandi sive
fragilitate vel inclinacione ad peccandi quia quoniam
ad quod si non esset revelato modo esset quod tacet
tale estimacionem nec quoniam ad minus non esset
votas / sed voluntas divina velit perseve-
rare et nichil sit ad eius motu quare
voluntas impacet intellectum ad assenciendum quod
propter quod cadet non posset voluntas impacare intelli-
ad assenciendum sicut probatur ut quia esset aliquis
exemplo ut revelato vel preceptu vel aliquis
sicut unum robur posset movere voluntas ad
imperandum intellectum et omne tale exclu-
det vel ex nullo ullo modo movetur voluntas
ad imperandum et secundo pt esse quod deum velit
perseverare in veritate / Similiter si sine omni
modo non impacet voluntas intellectum aget per
quod patet et non cadet unquam extimacet
se esse casurum // Ad confirmacionem dico quod sive
volendo vel non volendo deum existit in
caritate pt estimare se casurum nec patet et
quod etiam quanto plus nollet iustior esset et
hoc esset neda tunc quanto iustior esset tanto
minus credet se a iusticia casurum quia oppositum
possit esse verum puta quod quanto iustior esset
tanto minus credet se a iusticia casurum
// Ad argumentum in oppositum nego consequenciam / et quod dicitur
ponatur in esse admitto / tunc nego minorem
re et sic sunt revelatum etc.

Queritur quinto utrum deus possit
velle vel facere mundum nunquam
fuisse arguitur quod sic per Petrum 1º
sente. dis. 42. c. 7. manifestum
est deum omnia posse facere
// preterea magis dignitas eius ledetur eius
intelligencie derogatur / sed si mundum nunquam
fuisset in nullo derogatur dignitati vel excel-
lencie divine igitur etc. // Contra quod pono bre-
viter et sine opposicione aliqua aliquas conclusiones // Oppo-
situm omnibus ipso deceptio est vera nunc et eius
oppositum impossibile sed ista mundus fuit est vera et de
preterito igitur etc. // Contra quod pono breviter
et sine opposicione aliqua aliquas conclusiones / sed antequam ponam
quas volo premittere aliqua // primo suppono
quod duplex dicitur naturaliter / unum simpliciter
quod semper fuit naturaliter et ipse est // Alio modo p
actuus quod non semper fuit naturaliter de enim
pactum pt nunquam nunquam fuisse // 2º suppono
est quod facere pt capi generaliter quod est producere
vel agere et sic volo uti // Alio modo p agere
exemplo et // 3º suppono quod duplex dicitur aliqua
res agere / uno modo positive // Alio modo priva-
tive // positive dicitur uno modo ponere aliquid in
esse // Alio modo aliquid defendendo // privative
sic dicitur quod nauta propria absencia causa
est periculi navis quia ipse non custodivit
navem quam custos erat / et isto modo duplex
uno modo aliquid corrumpendo / Alio modo aliquid destru-
endo vel impediendo // Ex istis infero conclusiones
// primam est quod aliquid quod naturaliter est pt ab aliquo
produci patet quia filius dei naturaliter est esse et sic
pt a deo produci per productionem filii nunc
de a aliquid pt esse et aliquid est quod nichil
facit esse generaliter // Continuacionem naturaliter et esse
simpliciter esse exemplo deum patet quia ista est possi-
bilis est vel est deus enim facit sic esse per
bacio quia vel positive et secundo quia dato quod
nullus sit esset aliquid sic quod ita esset vera
nec destruitur quia dato quod nil destruat ad
hunc ita est // Nec privative quia tunc ipse
posset esse causa oppositi quod falsum est // 3m
est impossibile pt simpliciter deum non esse deus
non pt facere deum non esse patet quia isto po-
sito ponitur deum esse possibile // quartum conclusiones
contingens est esse vel non esse defendendo
contingens // quintum naturaliter taliter pt deus facere
esse vel non esse patet quod quod contingens non
eius pt deus ponere et quod contingens futurum
pt deus non ponere // quintum est aliqualiter
est et deus est causa quod taliter pt et si non est
sit deus erit causa et faciet quod non taliter
erit apparet quia falso privative // Sextum si
aliqualiter pt esse vel aliqualiter non esse et
non erit ita qualiter pt esse vel qualiter
pt non esse deus sic faciet esse vel sic fa-
ciet non esse aut argumentum patet in magistro
modos suos positivos et privatorios // Istis positis
venio ad questionem et sit hec prima / non est
evidens nec evidenter probatum nec exposi-
ta a sapientibus verificari quod deus posset velle mundum
nunquam fuisse probatur quia nec per propositum nec per
se notum nec per demonstracionem nec aliter quia
alias ego non possem dubitare vel non du-
bitare et tamen est in dubium etc. // 9. 9º3

arg. primo sic homo voluit alqd et pt esse
q no voluit illud igr hoc q ds voluit
alqd pt esse qd nuq voluit id et p ons pt
esse q nuq voluit mudu fuisse pma gna
pz q no mag appz pole s deo q s home
// 2a gna pz qr no mag d isto volito q
d alio // Sz aut pbo d xpo home / xpc
voluit aucxm fare et pt esse q xc nuq
voluit auxm fac po qr si no pt esse
q xpc voluit auxpm face igr nec
est q xpc voluit auxm fac quod fsm qr
si nec est q xpc voluit auxm fac igr
nec est q xpc voluit auxm fare et
pole est q aux no erit igr pole e q
xpc voluit alqd fi qd nec fcm e nec
fiet reade rone q ds voluit alqd
fi et // Sz o sic deus quoz potuit libe
velle mudu nuq fuisse ut mo defto
voluit libe et no pt libe velle mudu
nuq fuisse igr nuc muta est pa dei
libi pz gna / qr ad omia adque nuc
ht libertate ut ptate abetno ht li
btate et ptate et ad alq ht prius li
btate et ptate ad q no ht nuc libtate
et ptate gna pz igr libtas et ptas dei
sut mutte p peccat mgri li. po dis xl.
ca o po ubi tractat an ds sep velit et
possit omne qd prius potuit et voluit
// 7o Si deus no pt velle mudu ex aut
hoc e qr id qd ptitu est no pt esse
obm dine volunt ita q defts est
ex pte obi / vl hoc est q volutas di
na no pt id velle et ita q sit defts
ex pte dine volunt / no 2o mo qr
tuc volutas dina no foret ompa
Si dicat q hoc fit primo mo qr id qd
ptitu est no esse ptitu no pt esse obie
tum dine volunt ita q defts sit
ex pte obi // Contra aliqd est ptitu
qd no esse ptitu est bnc et volibile in
tm obm cate volunt igr ptitu pt
esse obm dine volunt igr no e defts
ex pte obi tn eodem mo se ht nuc sicut
prius iste modus argdi vz bonus i omi
materia ut si visus no pt vide obm
a ut est defts ex pte visus vl ex pte
obi ita q sep erit defts ut ex pte
pote actie vel passive // Sz o si deus no

pt velle mudu nuq fuisse sequr q nemo
vult mudu fuisse q est fsm qr omia que
vult deus ab extra vult libtate indifferetie
// Et pt confirmari p Augm 2o Civ dei
ca o 14 ubi dicit q omnis natura deo sub
iacet et eius volutatis nulli subiacet // 7o
Si ds quoz potuit velle mudu nuq fuis
se et no pt modo velle mudu nuq fuisse et
ita natu est dm ita velle igr volunti
dei nuc accidit nova necitas quia nec
alq ea e nuc et no ptitio mudi igr p
ptitio mudi necitat volunte dei quod fsm
igr fatas quis pbat primo sic qr si ptio
rei necitaret volunte dei volutas dei
foret minus libra q nra qr volunte nram
no pt necitare ptitio rei // Sz o qr volita
a deo no sunt cause volicos dine id
no necitat eu ad volendu // 3o qr si ptitio
et eu futuritio rei plus hcat d esse qm
ptitio qr hz esse in pa futuritio necitaret
voluntate divinam ad volendum rem futuram
Sexto qr si deus no possz velle ref eade
rone no possz nuc velle mudu prius fuis
se q fuit / ut q id qd nuc primo e fcm
fuisset heri fcm quod vz i gnis qr si deus
no possz mudu prius fuisse q fuit sequr q
deus abetno no potuit pduxisse mudu
gna pz qr in omni instanti etni / 7 imagi li
itri fuit q in illo instanti ds no erat po
tens pduxisse mudu igr nuq potuit ab
etno pduxisse mudu // Septo sic aliq vo
licos fuit et pt nuc esse q illa volicos nuq
fuit ut admiq nuq fuit volicos vl illius
obi cuius fuit volicos qr ds voluit aliq
abetno et pt nuc esse q nuq voluit sic
sz oriu igr eade rone sic pt esse d vote
reata // Octavo aliqd est ptitu qd melius
est no fuisse q fuisse igr velle ds pt
illud nuq fuisse aut pz qr actu peti
melius esset no fuisse q fuisse et gna pz
qr alit ds no esset sume bonus nisi velle
possz id qd melius est // Ad primu suppo do
q nulla creata pt velle p volicoz i crea
tam sic alias tenui vindos / 9o p 3 gnaz
et nego alia alq voluit deus et pt esse
q nuq voluit id igr pt velle mudum

numquam fuisse necesse est aliquid prius quam / Ad probationem
quae quaerit dicatur quia non minus de isto volito quam
de alio necessario idest contra dico quod aliquid est volitum
a deo contingenter et de tali volito potest esse quod
ipse numquam voluit idest ad nostrum propositum quod ipse potest
deus quod mundus fuit et quod et de tali volito non
est possibile quod deus numquam voluit // Ad probationem autem
cum dicitur christus voluit aliquid impossibile dico quod
vel intelligitur de voluntate creata / et de illa di-
co quod quaecumque voluit aliquid impossibile facere ad quod
est possibile quod ipse numquam potest voluit / vel de vo-
luntate increata et de ista dico quod si voluit ali-
quid impossibile non est possibile ipsum posse numquam volu-
isse // Dico etiam quod satis erat possibile quod per vo-
luntatem creatam christus aliquid voluit et numquam volu-
erit post eventum // Ad secundum necessario quaeritur utrumque
forte per istam / deus potest quod quod ipse [illegible] et
ipse potest quod prius est et numquam prius [illegible] in sua
cui est angelicam non sequitur / nec sequitur deus potuit
quicquid prius potuit facere esse et modo non potest facere prius
[illegible] ergo potentia sua est diminuta nec sequitur
[illegible] potest in [illegible] nostra deus quicquid potuit de no-
vo producere non tamen [illegible] prius et nunc non et non
potest ergo / Sed hic sequitur aliquas res potuit a deo
produci et illa non potest a deo produci ergo prima po-
tentia est diminuta // Ad tertium dico breviter quod nul-
lus est defectus nec ex parte potentiae nec ex par-
te dei / sed quia deus alias [illegible] idest non est
possibile quod nunc produxerit idest et [illegible] quod velit
se illud produxisse / quia tamen in argumento ponitur non
probatur quod praeteritum fuisse est verum et volibile in
tamen omnium creaturae voluntatis ymmo debet
sibi displicere quod idem numquam fuit et de [illegible] volu-
// potest dici quod deum velle aliquid potest dici dupliciter
vel uno modo voluntate signi / alio modo voluntate
beneplaciti / tunc dico quod [illegible] non [illegible] potest deus
velle voluntate signi sed non voluntate benepla-
citi quod [illegible] ista / est [illegible] omnium voluntatem
creatae ergo et divinae verum est voluntate signi / sed
non oportet voluntate beneplaciti quia impossibile non
potest deus velle voluntate beneplaciti // Ad quartum quaero
quid est et quis / quod probant [illegible] quia omnia
quae deus vult etc / dico quod verum est necesse esse potest
quod non potest deus quod idem deus possit velle etc vel
non esse [illegible] // Ad auctoritatem beati Augustini

dico / quod intelligitur quod effectus quicumque fuerit quia
a causis vel causalibus naturalibus cum efficacia di-
vinali non potest impediri / et ideo causas naturales
necessarium est [illegible] possibile causas illas
effectus subiaceat divinae voluntati // Ad 5m dici-
tur quod voluntati dei non accidit nova natura
sed deus modo vult mundum fuisse et non prius
vel non semper voluit mundum fuisse et dico quod
nulla est ibi [illegible] deus quod possit mundum
in esse et voluit ponere mundum in esse et vo-
luntate beneplaciti necessarium est ipsum voluisse
et posuisse mundum esse // Ad 6m dico quod quod
potest de quo concedo [illegible] est in [illegible]
[illegible] implicat [illegible] quod mundus fuit [illegible]
fuit nec potest deus potest velle concedo tamen illud
quod [illegible] voluit mundum esse potuit vel-
le mundum esse et [illegible] fuit [illegible] potuit
esse [illegible] et concedo quod ab aeterno potuit deus
voluisse mundum esse et mundum fuisse [illegible]
potuit velle mundum esse quod potuit velle
mundum fuisse non ergo // Ad 7m concedo aliquid
et necessario [illegible] est ad aliquid non sequitur
[illegible] rem quae fuit non fuisse / sed [illegible] bene
sequitur ad quod // Ad 8m ab aliquibus negatur
antecedens et dicitur quod nec est bonum nec malum quod
peccat vel [illegible] non peccat et ideo nec me-
lius nec peius [illegible] bonum fuit quod non peccat
et malum quod peccat et sic de aliis // Sed contra
bonum est sibi quod non peccat ergo bonum est sibi
quod non peccat necessario / cum dicitur debet sibi
displicere quod peccat ergo malum est quod peccavit
necessario quia sed malum fuit quod peccat // Aliter
dici potest sic ad 2m [illegible] prima [illegible] lo-
quendo de voluntate beneplaciti licet bene [illegible] quod
[illegible] de voluntate signi // Ad probationem quae cum dicitur
quod deus aliter etc necessario illud quia [illegible] impossibile
est deus non esse summe bonum sed velle aliquid
voluntate beneplaciti // Aliter [illegible] et dico
quod melius est peccatum esse vel fuisse quam eius
oppositum licet non factum [illegible] dist. 40 c. 6o
dicitur est Augustinus Enchiridion ca. [illegible] the-
lius iudicavit de malis bona facere quam ma-
la nulla permittere // Secundo est ista non [illegible]
multi cives nec [illegible] notum [illegible] in
[illegible] quod possit mundum non fuisse probatur
[illegible] // [illegible] deus potest

fac mundum no fuisse g° po^le e mud
no fuisse qua pz aus pbo q^z nisi deq
poz face id qd futuz e no esse ano fuisse
futuz no facit omnipe ig^z a simili di ds
no pt face ruelle i^d qd ptitu est non
esse ptitu no est omnipe // 2° ptitu no
esse ptitu est ymagi^le abintellcu no
gceptibile ig^z ds est po^le qua pz p illd
Ephe. 3° Ei qui cuncta pt face sup
possu gintellige // 3° a^q xpo ut ab hui
ut ad simile i^putas ad ipt e q no re-
putat sibi ig^z eade ione pt esse d' aim
alio ptito / a^m pz q^z cc. dima reputat
amic xpi z anglis q amo^r eiz zcy
pt esse q nunq reputat z gsimil pt
esse d' i^putacoe alicuius ptitoris ut hui
ut alicui gplis // 4° si hec est polis
mudq no fuit g° a^q po pt ea ult^e
ig^z ds hec pt cu no sit petiu ut actq li-
beri arbitriq qua pz aus pba^z na
qus dea essedi cu gdicq tpe mundo
accidt cu no sit d' ioe mudi n^c d' eius
esse puta esse z no esse fuisse z non
fuisse ul 3z ulla e xpo nuda tunq
ptio accidt pb sbo ut acci^ns sibi gt^r i z f
// 7° si mudq nullo fuit z no e po^le
q a se ipso ig^z nec^o mudq pductq fuit
ab alio z ult^e ig^z ad nec^o pduxit mu-
du ig^z no libe z gsimil seq^z q deq
nec^o egit z eade ione nec^o agit ad
pnt // Sexto creata. ro a^q pt face
q de a^q° fuerit p^o pri^o d'mo^u tirando
ad a q^z an hec fuit q at qc fuit q^z
pt creatura tlis q an q^z mouebat^z
motu tirando ad a / face q no tirabit^z
ad a ig^z ds cu infinitu maiori po^e
sit q a^q creatura pt face q de a^q° me^r
ptito no fiat ptitu // a. apud deum
nil ptiyt ig^z si pt face apud dm q
nichil ptiyt pt face ap^t creatz qua
pz p i^d Augq sup ps pulcri^do ag-
mentu est et Angr allegat li p^o
3° apud dm nil ptiyt nil futuz est
ig^z mudq nunq fuisse no icludit gdicz
ig^z e simpl^r z gsqns po^le aus pbo / q gse^z

exista foret p^q seq^ba^z exista / si ista fuis-
set anq mudq fuiss anq mudq fuiss z
tunc seq^ba^z foret gdco ig^z no seq^z foret
nunc Si dica^z q hec sit impo^a mudq nu-
q fuit q^z seq^z gdco ut nunc z no foret
// q 2^m hec foret hec impo^a Ego sto nunc
ds poss nunc face stare q^z seq^z ut nunc ego
sto ig^z qui sedeo hc sto q^z ista ut nunc
gtin^z z ult^e ig^z sedeo z sto z sic exista
ega sto seq^z gdco // Itm q^z nec est ut nunc
pl^q seq^z gdco ad ista chudq qui fuit
nunq fuit qm ad ista nunq fuit mudq
// Itm q^z tenere e dice q a^q esse bona
gnaz ut nunc est z no foret q^z nisi qua
sit foret no valz n^c nunc n^c umq va-
luit n^c valebit // Ad primu gcedo gnaz et
nec^o aus // Ad pbom nec^o gnaz q^z no e
simile d' ptito z d' futo sit nunc g'nalo
d' gtigeti // Ad 2^m q q sit d' aute nec^o
gnaz // Ad pbom dico q apls ult dice
q multa pt ds face z mlt^s modis q nec
quos modos gsistit ut gsiste possimq
i^mpali salte nat^e // Ad 3^m nec^o gnaz q^z
ecm quqz sit i^putasse ad hunc e gtiges
nunc sit id fuisse detimo ul despone
dico q no e po^le // Ad 4^m nec^o aus / ad
pbom dico q no accidt m° mudq ipm
fuisse cu e cq q in gruqz dca tpis nu-
dq est gtiget z acci^ns est // Ad 7^m dico q
mudq no nullo fuit / s gtiget z q qnqz
fuit gtiges ipm fuisse / 3z m° no e co-
tinges // Ad sext^m gcedo aus z nec^o gnaz
z cca e q^z / pluriqz tlis motq fuiss tran-
dq ad a cu ss nisi adfinc motq fuit
gtinges ipm tirand // Ad sep^m dico q
btus Augq ult dice q deq nil hunt n^c
a^q pfiroz q^m m° cureat nec est hunc
a^q pfiroz q nunc no hcat // Ad 8^m dico
q est a^q xpo deq no est m euidens q
exista seq^z gdco n^c oppom z cq illa est
ipo^lis utpote ds no est ul nil est exq seq^z
2^a q no de q^ls impo^le est z nichil euidens
q ex ipo seq^z gdco // Dico 9° q data
q ex a^q° no seq^z gdco foret pt cu esse

impossibile saltem partis // Ex isto patet quod sit
dicendum ad argumentum // 3a conclusio evidens et invincibilis quod
deus facere potest mundum non fuisse tamen deus facere
potest fuisse positive vel destructive patet quia implicat
contradictionem quod faciat mundum non fuisse mundum po-
nendo in esse vel mundum destruendo // Et 9o
conclusio ista non est invincibilis evidens licet quod impossibile
sit aliquod preteritum numquam fuisse non enim per exempla
nec per rationem quia nullus dimicat ut videbitur igitur
// Contra conclusionem istam arguitur multipliciter primo sic deus de pre-
terito posset esse quod numquam fuit igitur hec propositio est
vera vel ego conclusio non est invincibilis evidens vel
quod impossibile aliquod preteritum notum quod secundum
Augustinum 22 de civitate dei c. 13 vel saltem debetur
quod nullus sit evidens se appetere vel desiderare
vel gaudere vel dolere etc. sequitur quod nullus debet
[illegible] super sacro dei evangelio quod hec vidit
aliquid vel quod heri loquebatur quod patet quia potest esse
quod non sit ita nec umquam sic fuit et potuit
esse et quod numquam sit vel fuit igitur potest rationabiliter
dubitare // 3o sic quia si sic sequitur quod hoc modo
sit impossibile Christus fuit heri crucifixus et natus ex
virgine et negatus a petro patet quia quia si deus
quod fuit potest esse quod non fuit igitur eadem ratione
de eo quod non fuit potest dici quod fuit // 3o quia si
sic tunc dampnato propter peccatum originale
potest deus facere quod numquam fuit corruptio propagata
et quod numquam contraxit peccatum originale et per conse-
quens tunc erit iniustio quod numquam fuit dampnati
// 4o quia tunc hec esset possibilis petrus numquam peccavit
igitur hic potest petro revelari quod hec verificabitur
petrus numquam peccavit igitur ut videtur petrus novo
gaudio gaudebit nunc gaudet quod sicut
quia possibile in esse quod petrus numquam peccavit nec
paulus sequitur quod non habet in hoc tantum maioris
gaudii quam paulus // 7o sic de illo qui peccat
potest esse quod numquam peccavit igitur eadem ratione ego
[illegible] innocens nunquam possum ad peccandum ista
ultima quia patet quia si fiat sic non erit a
libertate ista // Sexto quia tu pro tuo remanente
tempore potest deus facere numquam fuisse et
sic ista virgo natus est de virgine [illegible]
potest facere quod nullam maternitatem // Septimo
quia tu prius tunc et tu potest deus facere vos

et eadem ratione quod mundus iste non durat nisi per
unum diem probatur quia quia si potest facere quod prius
numquam fuit igitur potest facere quod numquam preteriit pre-
teritum cum potest tollere totum tempus preteritum et
aliud relinquendo // 8o pono quod deus annichilet
michaelem ita quod ista sit vera michael fuit
et non est quero si plus valet ad verificandum istam
michael numquam fuit vel magis vel equaliter potest
quecumque dicatur // Contra nulla potentia requiritur
quia potentia quod nulla potest michael fuit
numquam fuit // Confirmatur quia de michaele existente
non potest deus facere ipsum non existere nisi eum
corrumpat vel annichilet igitur non potest facere
quod non existeret vel existebat quia per consequens fortiori
michael corruptum vel annichilatum quod numquam
michael fuit // Ad primum dicit adversarius
negando consequentiam nec sequitur alibi dicit cum contingenter
stat evidentia et non contingenter dicitur per se qui
gaudet possit esse quod numquam gaudebat
cum ista est quod ipse gaudet et hoc novit
per experientiam // Ad secundum apparet quod oppositum
conclusionis sit evidens vel dicit ipse et eodem modo
respondeo // Ad 3m conclusio cum quod oppositum conclusionis non
est evidens // Ad 4m conclusio quia hec est
possibilis petrus numquam peccavit et hec possibilis
sciretur petro quod ipse numquam peccavit et dico
quod in hoc casu maiorem quam actualiter sentit opportet actuali
tamen gaudium quam paulus eo quod sic certificatur
per revelationem // Ad 7m dicit conclusio quod de illo
qui numquam peccavit potest esse quod ipse peccavit et nec
quia et innocens numquam potest ad peccandum quod quod
sit de contingentia et dico quod contingenter non sit possibile
quod innocens peccet cum illud qui sunt innocens
possibile est peccasse // Ad probationem cum dicitur quod si
hoc fiat non erit a libertate illius dico
quod sic de isto qui numquam peccavit possibile et quod
peccavit ita de illo a cuius libertate non
procedit peccatum possibile est peccatum pervenisse
Ad sextum dicit ipse conclusio prima concedendo
quia quod est una probatio descensus contingens etiam
concedit ipse ista igitur deus potest facere preteritum
tamen numquam fuisse te remanente quia ad hoc
potest facere te remanente quod numquam fuisti preteritum
nec tamen et tunc conclusio ultimam negando igitur
potest verificare istam tunc natus est de virgine
// Ad 7m dicit conclusio negando et tunc dico quod hoc
est possibile preteritum et tunc contradictio [illegible]

z qcedo ultimum ad quod q hec e possibilis iste
mundus non durauit nisi per unum diem volo
dicere q in omnibus istis q non est euidens quare
esse planum // ad 3m admitto eam dicet ic
qui tenet oppositum q ita arguitur am plus vgra
dico q non maior possibilis sed eque reade quare
quam sufficit ad michaele destruere sufficit
facere michaele nunquam fuisse / z qn dicatur
q nulla po vgm quia si nulla sunt po
michael nunq fuit qcedo quidem z dico q
aus implicat qdcam zetc quod dicitur igitur
dicere adusquum pz igitur q non pbatur euidenter
// J. qc non e michi euidens nec eui
det dimitto nec confide scripsis q ipole
sit q ds faciat mundum nunq fuisse capi
endo facere ut prius pbatur omnino sit preterius
// Cont tn qz arguitur multum primo sic quod
est preterium non eius non pt esse psse olim po
sibile abeade / sed solum ex hoc q ipm res-
picit eius aliquid ut primum ul tinum vel
seqz pairez ul destruct atque entis sed hic
nec mundus nunq fuisse est preterium non
eius nec preterium aliquorum istorum morum respicit
eius ergo non pt esse olim atque pote
sibile abilla / ct dectatur sic posito q
ds nil ad scetissime adiunctur pbatur q ds fa-
cere non pt psse imperat q mundus non sit ul
q non erit / pbatur sic ista tunc esset deus
ca ul esse a dd adeo ul facit quod sm qz si
p ymagi oz ul p impole ds non esse adhuc
mundus non esse ul faret igitur voluntas dei non
esse ca qre mundus non fact igitur destructa
omni ca mundi adhuc ca non esse mundus
igitur mundum non esse non est olim atque po
sibile ab illa // Sil aliquando mundus fuit
ita fuit q mundus nunq fuit igitur qre mu
dus fuit non fuit ca deus n sic dicimus
loquitur d cam dijali .i. ca° .i. q deus pt
facere mundum q° facto seqz q non est ita q
mundus nunq fuit z hoc est ee cam non
entis z pnacius ut ipm non eius respicit
eius ad ad omnium pom ul destructioz sequitur
ipm zita non pt ds abstulisse illam
puom ad psicom mundi / similiter arguitur
pds non pt facere aliquid q° facto seq ipm
fuisse esse / Sil ds non pt facere non
esse ipius aliquid nisi impedito pductiom

aliquid / Et sic similiter ds non est ca atque
non entis dicitur igitur sic nulla sed ul non eius
est olim possibile fuit abea u zm q
respicit eius ut primum ul tinum sequendo sz
pom ul destructioz atque entis hic hunc di
est mundum non fuisse uz q nullo istorum mo-
dorum respicit eius pbatur q si deus faciat
omnia que pt adhuc non seqz q mundus nu
q fuit // Ex his igitur ut pz seqz q ds non
pt facere // 2° Si ds pt facere z seqz q
mundus nunq fuit z q nil sit sine aliud mu-
tacoe reade tunc q pater meus non sit z
ego filius tunc sine mutacoe / seqz est q
possit facere me non esse si hoc q destruct
esse meum z nulla alia pz quia quia si facit
q mundus nunq fuit ul esse tunc a q° esse
mutato nec tunc ad q // 3° si ds possit fa-
cere mundum non fuisse cum hic non sit re vo
seqz q voluntas dei si hoc ponatur esse ca
qre qdictio non pnt simul va // a igitur causa
nata ul liba / si liba igitur pt esse ca qre
qdeto non pnt simul va zesse ca qre si simul
va z illa qdeto pnt simul esse va // Si di-
catur q sit ca nata seqz q voluntas sit nata
ad pductioz atque puacionem qd uz i qmo
sit q voluntas nitatem ad pductioz atque po-
sitiui // 4° Si ds possit facere q mundus est
a igitur fecit hic ex aliquo ul ex nichilo Si
ex aliquo igitur fuit ex quo factum est mundum non
fuisse z e impole // Si ex nichilo q° i°d
non e intelligibile f q ex n° i mets fiat m
dicit q de homine fiat ho ide m° Sil
ois factio est mutacio requirens tum z aq
z ad que / oz expsse qdacoz includit q il
lis mutatur pt ad tunc a q° nec tunc ad
que igitur zet // 7° Si ds posset esse ca
sufficiens effns ipius pure non entis q° e
mundum nunq fuisse nec ce / tunc posse q
ita sit seqz et q ita p puaco e ad bonum
pducta adeo in esse ad aliquod fine
qd sm qz non est zmse bonum nec ad ad
bonum igitur nullo m° est bonum // Sexto Si
sic seqz q ds narato esse ca z narato factor
z pductor ad exo quod sm pbatur quia qz
nec pt esse nec potuit esse q esse ca
effns [illegible] ul sue pnacio // a° si sic

possibilem esse rationem quod non plus per potentiam dei quam
mundus non fuit quam per potentiam nostram patet quia
quia iam potentia dei actualiter quod numquam aliquis mundus
fuit. // Secundo quia si potest eadem ratione quod non fuit
potest facere semper fuisse faciat igitur quod totum tempus fu-
turum fuisse et sequitur quod plura tempora simul fuerunt
contra tenentes oppositum positionis. videtur ad ista quod
non est dubitandum. Unde ad primum tunc dicitur quod
prius non ens non potest esse obiectum potentie
ab illa, sed solum ut ipsum respicit aliquod ens
ut productionem vel terminum vel sequelam productionis vel destructionem
alicuius entis. Sed mundum non fuisse est [illegible]
puta productio nunc alicuius istorum modorum respicit
ens eius etc. // Potest dici quod sic multa que
non sunt entia nec aliquid tamen hec [illegible] secundum
formam loquendi sicut cecitas dicitur aliquid ut patet per
philosophum quinto metaphysice. Ita potest dici quod fuit [illegible]
in [illegible] / quod facere potest dupliciter dici uno modo
[illegible] quod non est aliquid [illegible] aliqua res sit.
Alio modo secundum formam loquendi quando dicimus quod deus
facit ne res sit et sic dicit Augustinus [illegible] contra Faustum
[illegible] quod deus facit ne fiet vel esse futurum quod [illegible]
opinatur esse futurum // Dico igitur quod isto modo
loquendi et eodem modo potentia activa quibus est potentia voluntatis
dei [illegible] est [illegible] assumpta et sua contradictoria est
vera [illegible] deus facit negationes multas que
non sunt res nec entia / puta si [illegible] aliquid
quod deus potest facere quod non facit nec faciet tunc
deus non facit a non esse vel futurum [illegible]
quod vult a non esse vel fore // [illegible]
si per impossibile deus non esset vel voluntas dei non
esset [illegible] non esset vel futurum esset [illegible] voluntas
dei non esset causa eius // Dico quod si per impossibile vo-
luntas dei non esset ipsa non esset [illegible] causa
quare a non esset / Exemplum sicut nauta [illegible] in
navi velit ipse nauta navem submerge-
re submersionis navis causa est voluntas naute
et non absentia tamen [illegible] quod absentia
naute possit esse causa [illegible] posito per
impossibile quod voluntas dei non sit tunc voluntas dei
non esset causa a non esse / vel dicitur possit quod deum
non esse implicat contradictionem et [illegible] ad deum non
esse [illegible] / [illegible] contradictio [illegible] quod [illegible]
[illegible] includit sed non simpliciter evidenter // Ad
secundum quando dicitur quod deus potest facere quod mun-
dus numquam fuit et quod [illegible] nichil sit [illegible]
[illegible] quod deus potest facere [illegible] numquam

fuisse per [illegible] non [illegible] in [illegible] dimi-
sso termino [illegible] cuius oppositum dicunt
alii tenentes deum posse facere mundum numquam
fuisse et hec apparet quia ista est una negativa quia
nichil ponit [illegible] quod deus potest facere [illegible]
[illegible] / dico quod est
evidens quod ista sint impossibilia // Ad tertium quando
dicitur eadem ratione voluntas divina esset causa
contradictionis non ponit sunt vel nec aliud
quia dato quod contradictio fuit eius quod ipsa non
esse sunt vel illa causa est tamen [illegible] potest ab-
solute [illegible] sicut quod filius in divinis sit a patre
illa est causa [illegible] eodem modo [illegible] absolute
necessarium [illegible] dicunt tenentes oppositum quod
illa est causa quod mundus numquam fuit // Ad [illegible]
quando dicitur [illegible] possibile esse admitto
et quando dicitur [illegible] deus fecit mundum non fuisse
ex aliquo vel nullo sicut ex nichilo / Dicunt oppositum
tenentes quod non ex aliquo sed ex nichilo sicut quando
[illegible] fuit apud philosophos quod ex nichilo nichil fit
[illegible] quod ex nichilo nichil fit non est
intelligibile sicut quod ex [illegible] fiat in mente [illegible]
[illegible] dico quod [illegible] contradictio [illegible]
[illegible] vel [illegible] quod [illegible]
correspondeat [illegible] nichil
fit sicut [illegible] recte fa-
teor [illegible] esse intelligibile sed non [illegible]
[illegible] nichil est quod iste terminus
significet id quod non aliqua res ut sit [illegible]
nichil fit [illegible] non ex alia re
nichil fit et iste modus loquendi [illegible] intelli-
gibilis quia significat quod deus vel [illegible] agens [illegible]
quod nichil sit [illegible] absolute et hec non facit [illegible]
re [illegible] fuit [illegible] privationem [illegible]
mundi // Ad [illegible] quod [illegible] ista privatio
fiet quod illa esset ad bonum quia deus bene et
iuste vellet mundum numquam fuisse // vel potest
dici et melius quod non sequitur [illegible] sit res
[illegible] // Ad sextum dicunt tenentes oppositum quod
deus non est [illegible] causa istius quod mundus sit vel
fuit nec est etiam causa [illegible] quod mundus non
fuit nec est etiam forte [illegible] causa quod mundus
sit vel fuit vel non fuit [illegible]
Ego vero dico oppositum ideo [illegible] deus
[illegible] sit causa [illegible] non est tamen
[illegible] causa // Ad [illegible]
[illegible] quia [illegible] per potentiam dei mundus

sunt potius in esse p potentiam ca si fiet q
mundus nunquam fuit in esse potius non fuit
de po mundi conceditur q tunc deus esset causa q aliquis
mundus ab isto nunquam fuit videtur contra
sequentiam // Ad secundum concedo primam sequentiam et antecedens
et dico q licet tempus futurum posse ipse fa-
cere q fuisse quia non pono q deus sit aliud
a rebus permanentibus ut arte permanente et
igitur videtur ad auctoritatem ista dedi omnes vos
tenent dicentes tenentes deum posse facere mun-
dum nunquam fuisse, sed ad omnia argumenta ista
dico sufficienter probatum quod q nos non con-
cludit evidenter assumptum antecedens et evidenter ut
concludunt quod quod non est evidens esse impos-
sibiles nunquam probat oppositum conclusionis // Tertia conclusio
est q quod loquendo non esset concedendum q deus
esset ut esse pt causa aliquid actum talis p-
uacio ut esse negationis contingit sit pos-
sibilis id non est causa actum talis quo posito
ut non posito impossibile effectus ponere
sine talis causa esset sine non in hoc ponere
talis privatio // Contra hanc argumentum q mundus
nunquam fuit et tunc sit ab eterno voluit
deus respicit volunt beneplaciti et non approbationis
mundum nunquam fuisse igitur voluntas dei
et eius notitia sunt causa quare mundus nunquam
fuit quod patet per magistrum libro primo dist. 20.
ubi vult magister q notitia beneplaciti sit
causa quare rerum omnium dist. 38 dicit q
idem est deus voluntas et ideo auctor // Secundo
sit ab eterno deus noluit et voluit mundum
nunquam fuisse aut igitur deus noluit et voluit
quod quia ita sunt aut sic sunt quia sic esse
voluit ut noluit, sed nunquam mundus
fuit quia deus voluit ut noluit mundum nun-
quam fuisse et tunc dei voluntas et notitia
sunt causa quare nunquam fuit quod erat probandum
// Si dicatur q deus voluit et noluit
mundum nunquam fuisse quia mundus nunquam
fuit tunc mundum nunquam fuisse fuit causa quare
deus sic voluit et noluit, iste modus
argumenti magistri libro primo dist. 38. ubi quod
videtur scientia dei sit causa rerum ut eius // Tertio
si voluntas dei est causa essendi rerum et p
quas non esset mundi ab eterno sunt causa
iste modus arguendi est philosophi primo physicorum ubi

ad. sit ubi q quare pulmone esset causa res-
piracionis non quare pulmonem esset causa non respi-
racionis sit in proposito // Quarto sic similiter in-
corporeus sunt ab eterno efficientis adeo et tamen si-
militer aliquis nil causat igitur simpliciter videtur esse
posse q deus sit causa non esse mundi ab eterno
// Ad ista patet quare mundus nunquam fuit quia neque
p voluntatem qua aliquid volunt producere in esse nec p
voluntatem quam aliquid volunt impedire esse // Ad primum
ad auctoritatem magistri dico q voluntas dei beneplaciti
est causa omnium rerum sed non omnium privationum quod non sit
pro deo ut magister ibidem q Augustinus intelligit de bo-
nis tamen et de creaturis quas deus agit et
si dicatur peccatum est privatio et tamen voluntas peccatoris est
causa peccandi seu peccati, q peccatum sit non causa
et privatio patet per beatum Augustinum super Io. 1 sine
ipso factum est nichil glossa Augustini et cetera. 1
peccatum dico q peccatum sit similiter p privatione
debite rectitudinis et illa nichil est nisi cer-
tum / Alio modo p actu privato tali rectitudine
et talis actus est aliquid causatum // Ad secundum nego ista
distinctio / aut deus voluit et noluit mundum nunquam
fuisse et mundus nunquam fuit ut contrario et
hac distinctionem negat magister li. 1. dist. 30
non idem autem est de peccato deus noluit peccatum
esse aut non noluit quia peccatum est aut non noluit
quia deus noluit nec tamen est concedendum nisi est aliquid causa
quare deus noluit ista cum talis est vera deus no-
luit mundum nunquam fuisse quia deus est // Ad ma-
gistrum dicitur q id dicit arguendo ut si dicendum est q
magister loquitur ibi de bonis et de causis // Ad
tertium de modo arguendi philosophi dicitur q non quare pul-
mo non est quare causa non respiracionis quia nichil
facit cum nichil sit, sed de modo loquendi causa privativa
respiracionis non inconveniens quin isto modo possit esse ad causa
privationis ut negationis // Ad quartum de causalitate
similitudinis de qua dicetur in alia questione // Ad
secundum principaliter argumentum quia conclusio deus potuit ab
eterno ordinasse et disposuisse q mundus nunquam
fieret et non esse rei deus esset causa // Dico q
ista ordinacio ut disposicio dei non fuisset
causa non esse rei quare efficientie loquendo de causa
// Alia conclusio est ista impossibile est ut improbabi-
lis q deus non possit facere mundum ab aliquo
principio nunquam fuisse q oppositum // Ad secun-
dum tenent moventes auctoritates [illegible] primo

Augus 26 li° q̄ faustū ca° 3° ubi Augus
tetrās muũ d' omnipoa dei dt / quisquis dt si
omnipt ds faciat ut q̄ facta st facta nō sint
nō vz ht dicē Si omnipt est faciat q̄ illa
st eo ipo q vā st facta sint volēs Augus
q id oz tn̄ stte st dicē q facta sunt nō fuis-
se fca efacē q vd st eo q vā st fca ee
ę pq dt Augus sncam q̄ dicāq a'q fuisse ds
fcam facē nō pt // 2° aucte Jem i epla
ad Eustom cu omīa possit ds suscitare
vginē nō pt pq̄ruinaz // 3° aucto^te beti
Ans 2° Cur ds ho ca° 11° ubi dt q pq̄
a'q sunt ē iam nō pt nō esse fcm // 4° aucte
Phyri li 6 dis 22 ubi dt q licz ds scat
omnes pam q pq smt nō tn pt in omne
id eqo olim potuit // 5^a aucte Ans d'cōcor-
ca° p° ubi ponit dcaz int pns ptitūz
futui d. unq cu si pt ut rēs q ptita
ē fiat nō ptita st qda rēs q pns ē pt
si nō pns a'q rēs q nō valet futa est
pt nō esse futā // Jdē dt c 2 ubi dt q x°
nō pt m° itaz it resurgē sic olim potuit
qz nō pt nūc p'mo resurgē uł icarnari
// 6° p eos A phisoz in 6° etice dt a-
gathon q solo p'uat est deus igenita
facē q utiqz st fca // Jt ad hoc tenēdu
mouent dicti doctores hc tenet sic alex
d' hal f^a p^m sns tn̄ 1 dis 20 q ultima
ubi expsse dt q n^m ptitū pt nō fuisse
ptitu // Jt Egidiq sr p^m di 20 q x
Jt Alb sr p^m dis 20 // Jt altisiodorēsis
sup p^m dis 78 // Jt bonauētā sup p^m d.
20 // Jt godfrid in q°tibz in suis quodl
q 2 / Et id qz tenet tanti doctores opinioz
ista licz nō hēant raones / Ad una ptem tn
assencio isti ptī cu formidie // Jt q ds nō
poss facē mundū unq fuisse pbo sic qz
si deus posset facē mundū unq fuisse m°
volo q faciat et arg° sic ds facit mund
unq fuisse equqz nō fecit mund unqm
fuisse i'ad nouo fac mund unq fuisse qd
implicat cōdcoz qz sequ° d'nouo ds facit
mund unq fuisse ig° mund unq fuit
esc° ds facit mund unq fuisse i'de nouo

ig° nō fuit sic ita q mundq unq fuit
et sic ig° mundq unq fuit i'ad illaz
sequ° cōdco / aliis gre° ex cau zbi° seq° cōsi-
de qz ds creat mund // 2° sic / Sit sor
filiq plonis z^m rei virtute te arg sic
nō unq pt ds plonē unq fuisse q imu-
dū / si nō pt facē plonē unq fuisse ig° n°
mundq a°oz pz qz tanta po ul maior req-
req° ad facedū mund unq fuisse // pbo hoc
qz uł hoc pt facē m° imutado ca a'q
rem alia ul nō et // nō pt dici 2^m qz
implicaret cōdcoz qz si deus faciat plonē
unq fuisse a'q imutado ca alia re
nc aliter facē posset sequ° q pto a'q tn
[illegible] hnit adilla re [illegible] pto fuit
// Jt nō unq pt ds facē plonē unq fu-
isse ca imutado ca alia re q pt des-
truē plonē in imutado ca aliarez
Sed 2^m nō pt qz nō pt destruē uł a-
nichilaē plonē nō destruēdo uł anichi-
lado a'q a'q ad nc cōsiendo // Jt si ds
pt facē plonē unq fuisse sequ° q plonē
pt facē unq fuisse m° ad cōrrupedo
uł destruēdo ig° n^m mo^m cuius aliqs
rei imutado ig° nō pt dici 2^m n p^m
qz sequ° ulta ight p'mo q sor est pducq
ex rebq nā tūc p creacoz uł gnacoz pz
qz sor ē ado z ds nō creat sor pz qz
si sic iam imutaret a'q mo^m ecōdicoīq
sor nc p gnacoz qz nullq gnat eu nō n-
pto qz unq fuit ut ponit nc aliq qz
ex hoc q ds facit plonē unq fuisse non
imutaē° a'q ca res alias zz^m inuenit
nullq aliq a plone gnat sor / Sed z° q
nullq ds hnit inuēi zunq hnit pie3
// 3° sequ° q ds sit dapnatq p homicidio z
unq accidit homines qz accidit sor plonē
z dapnac° adhuc pt ds facē plonē
unq fuisse m° imutado ca sor nec
aliq mo^m sic hndi sor tunc sor ē dap-
natq p homicidio z tn n^m homicidiu co-
misit qz nec plonē accidit n aliu // 4°
sequ° q x^s redemit nos p morte suam
sine cruxifixione p nob etc n iudei nec
alij crucifixerut eu n iudas tradidit eu
z tn iudas est dapnatq [illegible]

pz quia si faciat ds illos nunq̄ fuisse
doles oppo^m tenē pt tn euadē omibz
auctoritatibz aliq̄^r sctorum z opinioibz sctorum doc-
torum q loquunt^r d' po^a dei ordiata nō ab
so^ta / ul q loquunt^r d' facere esse nō cussump
tiue pp̄ mom̄ ds ucl ad adeo dici ca
deng neg^o^c ul pnomis // ad pma ronē
pt dici qn dic^r oi ds zc^d / admitto q
ds h^oc faciat et qn dic^r q qn ds facit
mūdū nunq̄ fuisse ccedo z nc^o ista quez
nō fecit z^cf ymo dico q sp fecit ido
quinquez z^m^ri veritate mioz pt va cogo
tn obligat^o sum ad sustinend^m a^ocz z b^oz
est sibi ippo^lis io nego b^ocz / ad z^m
qn d^r oit sor filiq plomis admitto
z ccedo q ds pt face plom nūq̄ fuisse
z dico q ds pt face plom nūqm fuisse
nichil imutado ctā re quiuqz alia /
Et qn d^r q multa sc^z i dn^a nc^o quam
qz qn infert^z q sor est pductus nc^o quez
qz dico q̄ vn ista q est admissa reo
ressa sor est filiq plomis nō stat q ds
fecit plom nūq̄ fuisse stat tn ista q
ds pt face mūdū nunq̄ fuisse z^a ystam
ma^m videat h^o q sibi po^z z iste quest
videat z nō sit ccedē aliqd magis p
dictorum // ad ar^m i oppo^m quois tenes q
ds nō possit face mūdū nūq̄ fuisse di
cet q face mūdū nūq̄ fuisse derogat
dignitati dei qz ms̄ q nō pt impedict
q^d uaci^m est sit mūd^m nūq̄ fuisse te
nes oppo^m ccedet q^oz // ad ar^m i oppo^m
tenes p^ma pte ccedet a^ocz z q^oz te
29 nes oppo^m negaret eade a^ocz z sic pz
Onsequent^r quit^r vtr ds oipt
possit face q̄ q nō implicat
cdictoez ar^z q nō / qz ml^l esse nō
implicat cdictoez / sz ds pt face
nichil esse igr / a^oz pz ad ista ml^l est
nō seq^r cdictio / ad ullaz enim nc^o vaz / seqt^r
aff^{ti}ua d' for^a / sz ista est negatiua igr^z ad
ista seq^r nulla aff^{ua} z^{i} sic ad quaz nō
seq^r cdictio b^oz pz qz aliogn ds posset
face deū nō esse // ad oppo^m / Omē
po^le esse pt a ds fi / sz q̄ q esse nō ympli
cat cdictoez est po^le esse igr qz quodlz

impo^le esse implicat cdictoez igr q q esse
nō implicat cdictoez pt adeo fi igr // ppo
sicōe h^mōi q^oz suppo^do q facē gnalr
capiat^r siue pducē siue cseruaē siue mo^ue
siue poīne siue puatiē pono q^oes // p^a
e q^odlz po^le esse q nō est ds / n^r esse pt
ds pt ds facē / pba^r qz omēz effcm pdu
cibile pt ds pducē / sz q^odlz po^le esse q^d nō
est ds n^r pt esse ds est effcm pducibil^e
igr // [illegible]ont^a q^oz ar^z sic / pctm seu malus
actus n^r est ds n^r esse pt ds z e po^le esse
igr pctm ul actus malus a ds pt fi / q̄s
sequit^r qz tunc ds posset tare deūd sm // z^o
sic pe^a h^oīs iusti sicut pena Job ul alig
mrīs pt esse nulla nō est ds n^r pt esse
ds igr q^lz pena pt adeo pduci q̄s sm
qz tunc q^lz pe^a q^s iusta z tunc iob pena
iuste sustinuiss et sic xpc z mrēs // z^o
sic q aliqm li i dis xi maiu^s e magz
deū oia posse pt eā q^lz eiq dignitas le
det^r eiq q excelle^c derogare^r igr p h^oc
pceptia pt va tunc sī aliq^s ul esse puit
q ds nō pt face // q^o qz si sic tunc deus
pt face aliq q^d ipe nō facit ul faciet
q̄s fsus igr pbo quez qz aliū mūdū ab
isto est po^le q n^r est ds n^r pt esse ds z a^m
mūdū nō faciet igr pt face aliq q^d ipe nō
facit ul faciet sic^o qnt^s pz qz ponat^r
in esse se^z cdictio // 7° qz tunc ds pt face
veritate h^mōi ppois ds nl^l facit z p q^s
tunc faciet aliq q^o tunc h^oc esset fla ds nl^l
facit igr tunc ds nō faciet vitate illiq
Ad p^mū dic^r q actū malū ul pctm fieri
adeo pt esse dupl^r Uno m^o q ista entitas
quiuqz sit fiat a ds z h^oc vi^z sat^s esse po^le
gce^dm zpe itelligedo cceda quez z q̄s
Alio m^o sic q illa entitas male fiat a ds
z sic itelligedo q̄s nc^o quez z q̄s // Sz
qt^a q q a ds fit tolit^r fit / sz actus malus
pt adeo fi igr pt a ds fi tolit^r / Undeo
dado pces / p^ma est / actus malus pt a
ds fi tolit^r z i mete a ds fi sic q^d ideo
pz qz q q pt ds mete^re ca z a pt imete
pcipm / z^a e / nō est po^le q actus malus
ul pctm fiat tolit^r adeo pz qz si actus sit
malus ille fit ab aliq^o male Sz nō fit

ado tolit' ille no fit ado male // 3° pz
aliq' res omio eiusd' spei cu actu suo actu
malo in inctē aliq' cavet ado i incte aliq'
illa no esse i incte aliq' pmo instanti sue
creatois n' p tpe p q° a deo qsuac' actus
malus pz q2 tuc actus malus esset tolit' a deo
// 4° satis esset pole q aliq' res cavet a deo
tolit' z illa no esset actus malus q2 cu dimis
sa in volunte z volunte no impedita p hu
q libe qsuac' a volunte fiet actus malus
scd ale divi z dedi ex° d' lumie lumie
// 7° q sic q fiet est po bis actus malus fiet
qui no fuit actus malus ut actus malus erit
qui no erit actus malus pz p pmo fiet et
qsuac' acreata incte ds z p qsca a solo
do ut eo° // Sex° q cu q° q vna alibi res
pit a do cata ut ado qsuata tolit' stat
q vna qsilis eiusde spei cu pma cat'
a volte pncal' inscipa z io illa spo dupices
det demidari a na dvepa det intelligi nal'
z illa auctas d' qsuatio q° dici q no pot
simul in eode sbo pla acci'a eiusde spei intellig'
d' accntib3 no fancietib3 pse vnu z d' accnt'3
q° p ut vtrumq3 cat' in sbo n alit' z alit' co
suat' in sbo // Ego istis satis pz ad arg'm
Ad 2m dico pmo q q°mq3 pena ds infligit
no pt infligere nisi iuste / q2 a sua actio
dei est bona z iusta // Dico 2° q aliq' pena
ds pt infligere z no p petō illi cui infligit' pz
q2 q°uam' xpi sunt inflicta pe° et no p petō
/ Sz dicat' q2 2m Augustinus li. q.q. ze
ds qui iuste regit oia no sinit aliq' pena
i imito infligi n' aliq' pena i imito dari et
addt q imitio pene est petm et imitio p
iu est vite sim / Dico q in ista qone vult
bts Augustinus pbac' q nl' teme ut casualit'
fit i mudo / Sz q oia fiat ex diuina puidea
et q2 maior vide' dubi'm de petis in mudo
z de pumis io bts Augustinus qclud' hec d' illis
facite tu vm est q ds no pt infligere de po'
dei ardiata pena alcu nisi p petō p° ut
alti9 pnti psito ut futo // Dico 3° q aliq'
pena solet ds infligere vl' ut insti p pacia
inita augeat' ut iob / vl' ad custodiam
virtutu ut ne supbia regnet sicut in paulo
vl' ad corrigeda peta sicut in° csepm ul ad

glaz dei sicut in ceco nato ul ad inicum pe
ne ut i herodi / qtcq9 si' videat' c insino
co seq' z i° pz p mgrm li. 2° dis 31 ca° 2°
// 4° q stant simul q aliq' pena iuste infli
gat' a deo z ab hoie iniuste // Ex istis pz
ad arg'm q licet sathan iniuste affligit
iob z iudei iniuste xpm / tyrani iniuste
marti9 ds tn affligit eos iuste // Ad 3m
dico q illa exceptio d'vi volunt' e pla
f q ds pt oia face pt illa q drogat
eius dignitati / vl nulla si' ul esse pnt q°
drogat eius dignitati / Sz magr intelligit sicut
Augustinus li. p° Enr ds hs ca° 12 Ubi mouz
qoz plc f q° m° est oimpe z summe libe
z summe benignus f no pt petm cimitte
i puritu // Videt qsic debe9 intellige eius
potm z eius benigte z libtate ut no videat'
repugnare eius dig'ti / Alij magr z dns vo
lut dice q ds pt face vl face quitumq3
no rpugnt eius dignitati sic velo' bn sa
pient' / Sz no male n' iniuste n' insipient'
n' bnig° // Ad 4m nc° qnaz hec sc' q
aliq qd ds no facit n' faciet ymo mul
ta q ds no facit n' faciet pt ds face
z alit' no pbat' qna // Ad 5m dico q fa
ce pt capi spe p face d'nouo sic p velre
z sic // Alio m° gnal' p qcuq3 face si
ue creac' vote' face siue v oe' pduce
siue qsuac // Dico tn pmo q ds pt co
suac' ista vltate / ds nichil fcit capi do
li facit spe // 2° dico q ds no pt face
vltate istius ds nil facit capi do li face
gnalit / et li fac' cap' gnalit // 3° dico
q vltate ista ds nl' cat ul facit capi do
li face spe pt ds face / Sz tn qn fiet do
a ds ista no e va // Dico qrto q capi
gnal' li face / ds pt face vltate istius nil
facit ullaz re pdu do q p qsua et / Ex istis
pz q ds pt face d'nouo aliq' si nichil
faciat d' mudo d'nouo sic cessado ab
oim pducoe qsuacoe // Ex istis pz ad
arg'm // 2° q° aliq' res aliq' pt fi' qb'
no pt fi' a ds pbat' q2 aliq actus pt
male fi' impote acreata / z no pt a
deo male fiel Similit aliq pe pt alic'
i iniuste infligi ut sup patuit z no pt

a deo iuste infligi similiter quod quod producitur a
ca 2a producitur ab ea dependet similiter quod quod
producitur a ca 2a producitur ab ea et quod a causa
et ut a creata sit non potest a deo produci etc.
sed 3o // Contra quod arguitur sic quecumque conti-
gencia deus vult quod sint sunt ergo quecumque con-
tingencia deus taliter facit idem omnibus probo
si deus nollet quod sit esset non sit esset aliquid
aliqualiter fieret contra voluntatem dei igitur si sit
est deus vult quod sit sit etc. si deus vellet quod sit esset
sit non sit esset etc. per quod deus facit quod taliter
sit // 2o sic quodlibet contingens deus scit id
esse ergo quecumque contingencia sunt sic deus vult
taliter esse igitur etc. deinde quodlibet est contin-
gens possibile esse potest deus facere esse igitur quecumque
contingencia sunt possibile esse deus potest facere taliter esse
// 3o sic quia si aliquid facit creatam aliquam
qualiter non potest facere deus igitur aliquo modo facit
creatam aliquam quo modo non potest facere deus idem
quod de isto modo aliquid sit a deo vel non
si sic sequitur propositum si non et iste modus
aliquid igitur aliquid est quod non est a deo // Ad ista
in oppositum videlicet intelligi concedo quod quecumque
sint deus vult sint esse et aliquid contingenter
sit deus facit sic esse // 2o quod quecumque sint
deus vult efficaciter sic esse // 3o quod quecumque
est a deo deus vult voluntate beneplaciti sic esse
licet non equaliter quia ut dictum est alias deus vult
voluntate beneplaciti sic esse dictum esse et non
est a deo quod deus sit // 4o videlicet concedo secundum
oppositum quod deus facit quod alius peccet et quod sit
peccator et vult voluntate beneplaciti quod iste
peccator et quod mala fiat sed non male vult
vel facit sic // Dico 7o quod non est possibile quod
deus immediate se solo faciat vel velit aliquid
esse vel aliquid esse et aliquid sit malum vel
male fiat et quod hic concordes doctores dicunt
quod deus non vult mala fieri intelligitur quod deus
non vult mala male fieri // Tunc ad primum
argumentum quando dicitur quecumque contingit concedo et primam
consequentiam et necessario 2am sed quod deus facit quod talia
fiat idem licet non taliter faciat idem // Ad 2um
dico quod hoc taliter potest determinare hoc facere
necessario utraque consequentia vel potest determinare hoc esse
et sic concedo utraque // Ad 3um concedo primam
consequentiam et quando queritur de illo modo dico quod iste sit
a deo et quando dicitur quod non sequitur propositum nam a deo

est dicere deus facit illum modum et deus facit istam mon-
stra contrarium modum et non est deus facit deus licet
non faciat contrarium modum sic non sequitur deus facit
hominem peccatum id est deus facit peccato modo sed sequitur
deus facit ingrate igitur deus facit ingratum vel
ingranti modo // 3o queritur aliquo modo potuit deus fa-
cere aliquam rem qualiter modo non potest facere illam rem vel
aliqualiter probatur quia sic deus potuit facere adam
quod ipse faceret adam qui numquam fuit prius vel primo
et non potest modo sic facere aliter posset facere adam
numquam fuisse prius igitur etc. // Item deus potuit fa-
cere adam in 2a die creationis mundi et non potest sic
facere adam igitur etc. // Item deus potuit facere quod
prima dies creationis mundi esset ipse non potest
facere modo igitur etc. // Contra quod arguitur primo sic re-
pararet deus mensuram in qua adam primo fuit
productus et in ista produceret adam sed reparatio
tunc arguitur sic in hac mensura sic illa a deo
producit adam sed numquam nisi a mensura pro-
duxit adam igitur taliter produxit adam qualiter
prius produxit adam quia produxit adam sic quod non
prius produxit adam nec primo // 2o arguitur quia
repararet deus 2am diem prime creationis mundi
tunc sequitur quod nullo alio modo produxit nec produ-
cere potuit quam produceat // 3o quia repararet deus
omnes entitates que umquam fuit sequitur omnis
entitas que umquam fuit est reparata igitur sed
modus hoc que umquam fuit est reparatus a entitate
igitur qualitercumque fecit rem taliter ipse facit tamen
cuius est impossibile igitur etc. // Propterea dico pro
positione ista prima quod impossibile est deum
qualitercumque reparare rem qualitercumque fuit // 2a
impossibile est qualitercumque rem aliquam esse qualiter
ipsa vel alia res prius fuit // Ad formam
primi argumenti potest dici quod non est possibile quod deus
repararet omnem mensuram immo nec aliquam me-
suram que prius fuit // ~~Ad formam primi argumenti potest
dici quod non est possibile~~ // Aliter dico probatur quod
deus potest reparare omnem mensuram que prius fuit
si mensura sit entitas aliqua sed tunc illa mensura
producta non qualitercumque se habebit qualitercumque
se habebat prius quia si sic dicetur non erit to-
taliter vel totum a creatione mundi qualiter vel
quota fuit prius et tunc ad argumentum concedo consequentiam
quia tunc ista mensura si repararetur non taliter
se habebit qualitercumque se habebat prius // Ad
2um per eundem modum // Ad 3um necessario consequentia quod quecumque

omnes res repare² qm plures sunt sed tn non
possz q omni modo res reparata sit qlt plures
fuit // Ar. 9ª est ista / Omnez re q non e ds
pt ds destrue nulla re q no sit ps eius
destita / pba² sic Omnez re pducibilez pt
ds pduce no pducedo rem q no est ipa
ut aliq ps eius igr² destruc quia pz qr ecz
facile est destrue ut destrue r aus pz
ex p̄ª 9ª ac // pba² 2º p aug de li· ar· m̄º
6· ubi dicit sic totam sttam q̄ de nilo
fecit ds redige pt in nichilu // Conc· 9ª
ar² sic qr si sit ds possz homnez iustum
r diligete anichilac r p quis a nullo fac-
tari possz ipm delinque r bnfacia sua q̄-
tinuta abipo retrhe qus qt aug 1 de
va rela prma ca° 9· ubi ait ds q sit
incepit bnfacere simul nos no delinqs nisi
plus eu delinqnes destrue at essz hoiez
delinque igr² q̄ du tenet se cu deo p
iustiaa ds no pt eu delinque uel dest-
e // 2° qr tuc potuissz homnez iustu puni
cu homibz malis interime quis fmz qt
aug 9 sup i° Gnes 19· ubi dicat aug
in pso dei ad loth· qui rogamt ut poz
mitte una purua ciuitate sodomoz angls
tu dt ei non possim qq q̄ face dou
illuc fnis sup q° loco dicit aug non
potat p iustiaa ciuitate sodomoz dste
nisi ps loth· saluad² ne cu mal inti-
me² // 3° qr tuc possz pte pene debite
dem pa q° peto dimitte tu qr iuste pt
pec malis sic pbat aug monol· ca°
9 tu qr sacdos pt pte debite pene ali
cui pa q° peto dimitte qr pt pec eis q
qsiten² ei ut dz 9 va prma ca°· 9· igr²
pari rone pt totu dimitte qr ide iudicu
est de toto r de pte r p quis ds homnez ad
btitudine admitte sine qtione qfessioe
r satisffioe qd e qt aug a Cur ds ho
ca° 19 // Ad pm qcedo quaz de po dei ab
so ta sz no de po dei ordiata r aucte aug
no dicit nisi q ds no pt facere / Dzq
nl pt ds face qd no rpugnet eius insti
tie r bonit / sz tale instu anichilac re
pugt diuie iusticie pz p aug li 2° Cur
ds ho ca° 2° dt q sapie r iusticie diuie
rpugt ut cogat aliq morte pati in cpa

q insta ad etna btitudine fecit / r li 2° Cur
ds ho ca° q° pbat q ho p̄s no debuit
mori nisi peccassz dt sic nic cetd do at
nos qm existimab uit creaturez q fecit
iusta ad etna btitudine miseram esse
sine culpa cogat homnez no inuitum
miserz e r ideo tenet qda doctor q hoc
no possz ds face qr qsto q no rpugnaret
diuie po° ut pot est repugt tn diuie
iusticie ut iustiaa est r hoc solam co
firmat p thgrm in hyst / sup i° Math 19
ffacilius est camelu p foramie acus
trsie qp ubi dt thgr q pone aliaz q
sic intellig² nomie diuiti / igta Si pt ds
de po no tn pt de iustiaa Sine dubio ccdo
q ds homnez instu possz de sua po absota
anichilac r ecl innsno pone qr totum
mudu possz anichilac q° r qslz pte mudi
r uo est maior io de uno r de a° q̄ de a°
// Ad roes ung dico q pict solet disting
po· dei in absta r ordinata r ecl diui
scia r bonite tuc dz q aliq pt ds face de
po absta qd rpugt eius boniti r iusticie
ordiate no tn eius iusticie r boniti absote
vn q q pt de po absta pt de iustiaa et
de bonite absota et eq° r ex hoc pz qlit
qlit auginalia pdca debet intelligi //
Ad 2m qcedo quaz r quis / r dico q intelligit
de po absta r iustiaa ordiata // Ad 3m
dico² alr un p nuc qcedo q auez pcm
ss° pt ds remitte // 7 9° est ista q qtr-
ciuz sit pole sz aliq qlit no seq² agens
esse impfm talit solm tali pt ds face
pba² p illud auct² thgri allegatu ar°
3° q· 9ª nullu itaqz est rel· // Ar pz ista
9° q m ad ambas eius ptes inducendo
qr sapnt poter diliget / r sic indu do
pt ds face / sz no insipiet uel impotent
uel thug // Cont homnez i iniusticia sua
pseuare valere pt ds adglam assu
me sz hoc est inqiuste face igr² rc
2° qr pt deus face flm / sz hoc est male
face igr² a° pz p aug Cur ds ho ca° 10
ubi dt q xs potuit dice flm allegas
dotu xpd de pre suo ad iudeos / Si dix
ero qr nescio eum ero vob simil mendax
// Ad pm istoz ccedo q implicat qdtoz
q aliq i iniusticia pseuare valete as
sumat adglam rco sit no pt face ds

sed cum hoc stat quod sit in iniustitia per-
severante possit deus assumere ad gloriam
// sed talis tamen non perseverabit in iniustitia
nisi sic faceret deus / iniuste faceret // Ad 2m dico
quod aliquid dicere falsum est male facere et men-
tiri operari et sic non potest deus dicere falsum
non omne tamen dicere falsum est mentiri vel
peccare // Sed contra quia est ista deus non potest facere
quod quod esse vel quantumcumque esse non implicat
contradictionem probatur quia mundum numquam fuisse non
implicat contradictionem et tamen deus non potest facere
mundum numquam fuisse. Maior patet ex alia questione
et minor probatur quia quod quod semel fuerit ad aliquam
propositionem semper ad illam fuerit sequebatur / sed ad
illam mundus numquam fuit vel sibi simile
numquam sequebatur contradictio / aliter semper fuisset falsa
et impossibilis igitur etc. // 2° quia aliquid esse vel
aliquando esse non implicat contradictionem quia est
verissimum sed deus non potest facere aliquid esse vel aliquid
esse quia tunc sequitur quod ipse deus non faceret ad hoc esse
vel aliquid esse nichil esset et nullatenus esset
quod est falsum quia vel aliter fuit deum nichil
sequitur ex quibus // Contra conclusionem quia deus potest facere id
quod implicat contradictionem igitur potest facere quod quod
non implicat contradictionem consequentia patet ut videtur sed
probo antecedens quia deus potest contradictoria verificare probo
quia Sortes est et probo est sibi contradictorium et ista sibi verba
igitur // 2° probatur antecedens sic deus potest facere rem
non esse que est / sed hoc implicat contradictionem
igitur antecedens patet quia modo est ita quod antichristus non
est qui est contingenter ita est quod antichristus non
est qui est igitur sic facit deus esse quod patet
per dicta in aliis questionibus et maior probatur quia
necessarium esse falsum implicat contradictionem / sed rem
esse que non est est necessarium modo id probatur
Omne quod est quando est necesse igitur rem non esse
quando est implicat contradictionem // Ad primum sicut alias
dixi dico quod aliquam propositionem esse impossibile potest
intelligi dupliciter uno modo per se et simpliciter // alio
modo per accidens / tunc ad argumentum nego minorem quia di-
co quod impossibile per accidens non implicat contradictionem
nec est possibile fieri // Ad 2m nego antecedens / admit-
te quod loquitur / ad probationem dico quod contradictoria
sibi attribuere mutuo contradictoria non potest deus
verificare contradictoria tamen aliquid quod sibi invicem
contradicunt potest deus facere verificari / sed hoc non est
facere aliquid quod implicet contradictionem // probatur

utriusque probamus alterius ante propono propositiones / prima
est / hec est falsa Omne quod est quando est est patet quia
arguo sic / omne quod est quando est necesse / sed asinus est
quando est igitur asinus necessario est // 2a est / ista
est vera / omne quod est quando est est et per consequens
necessario omne quod est quando est / patet quia ista
non potest esse falsa nisi per eius significando // 3a est / hec
est vera si antichristus erit antichristus erit ita hic
sic ista si Sortes est / Sortes est vel si Adam fuit Adam
fuit // 4a hec est contingens Sortes est quando est / et si-
militer quelibet propositio affirmativa de inesse de presenti in qua
non ponitur verbum ampliativum in quo subiectum supponit
pro creatura patet quia ista potest esse falsa sic per eius signi-
ficatum igitur hec est contingens antecedens patet sequitur Sortes non est
igitur Sortes non est quando est et antecedens est possibile igitur consequens
// 5a hec est contingens Sortes non est et hec est vera
Sortes contingenter est igitur Similiter hec Sortes non est
in a instanti vel Sortes non erit a instanti est
possibilis sit a instans in quo Sortes est patet quia
talis potest esse falsa / Si dicatur quod hec sit vera
Sortes est vel fuit in a instanti sit Sortes primo
instanti a et arguitur sic / in mente post hoc erit
vera Sortes est vel fuit in a instanti igitur Sortes est
vel fuit in a antecedens est necessarium igitur consequens / et ulterius
Sortes est vel fuit in a igitur Sortes est in a et antecedens
est necessarium igitur consequens // 2° in quolibet instanti fu-
turo hec est vera Sortes est vel fuit in a instanti
et arguitur ulterius ut prius antecedens patet quia in hoc instanti
erit vera Sortes est vel fuit in a / prima qua
patet quia nullum est vel erit instans in quolibet instanti
futuro nisi prius instans // Ad primum concedo
maiorem et consequens et antecedens / Sed dico quod antecedens non est
necessarium sed in quolibet instanti est contingens // Ad 2m
concedo antecedens et nego consequentiam / ad probationem concedo antecedens
formaliter // Sed contra Sortes sic contingenter est quod in mente
hoc post quod necessarium est Sortes fuisse / sed antichristus est sic
contingenter futurus quod in mente post hoc non erit necessarium
antichristum fuisse / et in hoc est differentia inter veritatem
de presenti et de futuro // Alia hec est impossibilis
Sortes non erit in a instanti et a instans est sit
a instans in quo Sortes sit patet quia non potest esse
vera per eius significando // Si dicatur quod inperpetuum deus
a instans post non esse Sortes tunc est ista propositio
vera // Dico quod est impossibile deum reparare a
instans ita quod reparatum sit a instans // Contra
hec est possibilis Sortes non est in hoc instanti et hec

instans e instans qr post mortem sor. propter
erit ista vera si sortes. Si dicatur quod hoc
instans e a quo si hoc sit possibile sor non e
in hoc instanti et hoc instans est igitur et hoc
sor non e in a instanti et a instans e necessario
contra // Contra / hoc e possibile anno non erit
i a et a erit sit a instans in quo anno erit
10 hoc non e possibile sor e quando non est // Ad
formam arti necessario anno / sed concedo quod potest deus fa-
cere / ad probationem quando dicitur deus potest facere rem
non esse quando e necessario / sed concedo quod potest deus facere
sor non esse quando est / et dico quod hoc non im-
plicat contradictionem // Ad probationem bonis concedo quod non
implicat contradictionem quod necessarium sit sed concedo ut
propositum quod ista e necessaria res est quando est cum
hoc tamen stat quod illa non sit necessaria sor e quando
e Et ad auctoritatem philosophi dicunt quidam quod debet
intelligi propositio una conditionalis sed hoc e falsum
qr in hoc non haberetur differentia inter illas de presenti
et de futuro / sed debet intelligi quod si aliqua res est
in mente post hoc erit necessarium ipsam fuisse non
tamen si aliqua res sit futura in mente propter hoc erit
necessarium ipsam fuisse futuram // Ad aliud oppositum
dico quod impossibile esse implicat contradictionem / sed non e
michi evidenter probatum / sed e michi verisimile
quod oppositum quando dicitur quod ad illam necessitatem sequitur
absolutam. Dico quod ymmo ad necessitatem impossibilem
simpliciter qr ad illam sequitur contradictio // Vel posset
dici ad aliud concedo consequentiam qr illa fuit quo sed a
et dicitur quod non implicat contradictionem nichil esse
vel deum non esse / credo tamen quod hoc implicat
contradictionem ex quo est impossibile simpliciter ut dixi alias
alias // Ad ultimum oppositum patet per dicta etc.

Consequenter dubitatur utrum quibuscumque
teneatur velle talitercumque esse quali-
tercumque deus vult esse / arguitur quod non
nam deus vult esse omne quod e
et omnem modum quo aliquid e vult deus esse / sed non
omne quod est et omnem modum quo est tenetur quis
velle esse igitur non qualitercumque vult deus esse tenetur ad
quis esse. Antecedens patet qr quod est et alius modus
quo est sicut contingenter est a deo est igitur a deo vo-
litum esse et sed probatur nam actum peccati sor
e et male e preter sor et sor non tenetur velle
istum actum esse nec taliter esse igitur etc. // Oppo-
situm arguitur nam quilibet creatura tenetur se con-
formare voluntati divine nam voluntas dei e regula
singularis creature vel creaturarum voluntatum

igitur // Pro evidentia questionis premitto aliqua / primum
est quod aliud e dicere deum taliter velle esse ita
quod hoc aliquid debet hoc velle et aliud e dicere deum
velle taliter esse ita quod aliquid sequitur ista propositio
deus taliter vult esse / et aliter ista deus vult ta-
liter esse nam prima denotatur modus dei volentis
et per secundam modus rei volite // Secundum dico
quod ista deus facit aliquid esse ita quod hoc taliter
continet hoc facit deus facit taliter ita quod
hoc taliter continet hoc esse / nam prima deter-
minatur modus facientis per secundam modus rei facte
// Quibus visis notabilis infero aliquas conclusiones / prima
e deus potest bene velle vel facere quod taliter sit
qualiter male est vel sit patet qr male est
vel sit sicut malum e. Deus autem bene potest velle
et facere quod malum sit igitur bene probatur patet quia
suppono quod qualitercumque contingit est a deo e pluribus
deus potest bene velle et iuste facere quod male
sit et iniuste ab alio ut patet de crucifixione
Christi // Secunda non e possibile quod deus vel creatura
bene velit vel faciat qualiter ab ipso vel ab
ipsa male fit patet qr sicut modi oppositi qui
non possunt eidem agenti competere respectu eiusdem effectus
et eadem ratione // Tertia aliquis vel aliquo modo potest crea-
tura velle vel facere quo modo deus non potest velle
vel facere licet illam rem nec aliquo modo possit
creatura facere quam deus possit istud facere // Quarta
non quocumque modo potest res sic vel esse volita
potest a deo sic vel esse volita // Quinta sequitur non
est possibile quod aliquid malefiat vel malefit vo-
litum ita quod nullo modo bene possibile tamen est quod ad
a deo vel a creatura benefiat vel benefit voli-
tum ita quod nullo modo bene et ab ipso vel ab alio
sit odium dei ab odiente deum // Sexta quecumque
res potest aliquid facere vel velle aliqualiter qualiter
taliter potest id facere vel velle qualiter nullum aliud
agens potest illud facere verbi gratia deus potest velle
vel facere ut deus et non potest facere ut creatura
sor etiam potest agere tamquam causa sor et ipse non
et per de aliis unde e quod iste modus magis
est modus agentis quam actionis et ita conceditur
modus quo aliquid malefit magis modus agen-
tis quam actionis // Et ex istis sequitur primo quod
quamvis entitas quamvis actio est bona cum quo stat
tamen quod aliqua entitas et aliqua actio sit mala
et malefiat // Secunda secundo quod nullus tenetur vel
debet vel facere omni modo quo deus vult vel fat
qr hoc est impossibile et nullus potest sic volunt[ate]

sua qforme volunti diuine // Dr 3o q
ds pt velle et prcipe creaturã facere aliq
aliqo mo vl aliqr quod ipse no pt facere qz
pt velle rest prcipe q creatura faciat ad
depededu et vt creatura // Dr 4o q ds vult
vl velle pt q ad aliqr fiat vl sit vo
litum qualiter ipse no pt velle id vl facere qz
impperfectio depedet et malefit ad creatura
et deus vult q sic fiat vl opatur ad hoc
q sic fiat et sic volitum et tn nec illo mo
vult nec isto mo facit // Sz sic q n9 pecca
nisi velit aliqr aliter q deus velit eum
velle pz qz n malo // Dr resp q n9
peccat volendo aliqr aliter q ds velit
eu velle pz qz qualitercuqz velit ds vult
eu taliter velle aliis qualiter fiet et deus
no vellet q taliter fiet // 2o e pncipi
q multiplr dicitur ds aliqd velle ad vno
mo qz vult illud fore esse vel fuisse et sic
fuit vl est et sic ds dicitur velle aliqd sic
et sic velle e velle beneplaciti vn magr
li 1 dis 45 c 7 fit eni oïe qd bne
placito suo ds vult fieri et oïe qd vult
no fieri nequaqm fit // Ite Grego sup
Gñ exponens Erat vir in cunctis pspere
agens multi dei pagunt vn nec mutac
gredunt consilio dei resistentes obsequut
qr ei dispoem militat qd plicami
studiu resultat et hr allegat magr li
1 dis 40 vn qcludit aptr credit qz
sic mali qsilio dei et precepto resistunt
q dei voluntas appellat idem voluntas eius
impletur q disposito vl beneplacitu vocatur
// Alio mo dicitur ds aliqd velle qz emittit
psignum aliqd sic illud velle et sic velle
est signi et hoc mltipr facit vno mo
precipiendo id fieri et tale volu precepti vl
qpulendo et hec volu qsilium // Alio mo pmit
tendo id fieri et tale signum vocatur pmis
sio // Alio mo id prohibendo et tale vocatur
prohibitio // Alio mo pmittendo et hec vo
catur pmissio // Alio mo adimplendo
sic pmittendo vl puado et tale vocatur adim

pletio // Pro qua declaracoe pono qclusiones // Prima
e voluntas beneplaciti e voluntas signi et ego
pz qz est ds vn voluntas beneplaciti no est n
voluntas sic volens et voluntas signi e volu
tas precipiens etc // 2a nulla volunt diuine
signum e diuina voluntas pz qz preceptu dei
no e deus nec qsilium sz e actus quo quis
asserit q ds vult eu sic facere sub pena
eterna // 3a no q quid vult ds voluntate signi
vult voluntate beneplaciti n e qo hr e aliqd
faciet ds vl facit q no precipit n pre
cipiet nec precepit sic vl qpulit nec qsulit
Similiter aliqua precepit ds fieri vl qsuluit et
q no facit nec faciet nec fecit // 4a q
voluntas beneplaciti dei sp implet resp sz
no voluntas signi pz qz q quid ds vult vo
luntate beneplaciti sit vl fiet vl fiebat
Sz no quidquid precipit ds fieri vl qsulit ds
fieri pz de precepto facto abrahe sup immola
cõe filij sui cui qui immolacõe ds nolebat
voluntate beneplaciti // 7a q multa alia pos
sunt poni signa diuine volunt vt operacõe
reuelacõe missio visibilis xpi vl spus
sci vl hmoi Sz pdicta signa sunt magis
ppria // Dr 8o q sic voluntas beneplaciti dei
sit et dr futurorum et preteritorum et presentium oim
tn voluntas signi precepti qsilij et hmoi
est dr actuum volunt // 9a q ab eterno
fuit voluntas beneplaciti dei sz no ab eterno
fuit voluntas signi // 3o notandu q alr
solet exponi mo quibus ds vult vna
ds dicitur aliqd velle antecedenter et dr ena
aliqd velle qsequenter et io dicunt doctores
duplice volunte esse dei s antecedente et
qsequente antecedenter dicitur ds aliqd velle vl
facere q dat alicui naturalia oia quibus
pt aliqd qsequi cui ds est parat eoa
go si aliq velit nec sibi deum inan
ferabit cum precepto vl qsilio excepti
p mea pertinam exclud instancia
de abraham cuius exemplo q ds retulit
poni immolandi filiu ds tn nolebat
sibi reaple voluntate beneplaciti ad immola

sin filii vel manifestavit sibi oppositum precepti
// Sed per ultimam particulam excluditur instan-
tia de malis quia quecumque dicit deus ali-
cui vadia vel est ante quibus deus potest fa-
cere malum s. fornicari furari et huiusmodi et deus
non manifestat sibi contrarium s. nolle sibi mage
non tamen precipit nec consulit parare sed precipit
vel consulit contrarium ideo non dicitur antecedenter
velle malum sed dicitur antecedenter velle
istud merere vel bene agere vel aliquid huiusmodi
// Ex secundo non dicitur deus aliquid velle quod
vult aliquid effectum ponendo istud in esse // Ex
isto sequitur quod quedam voluntas dei quandoque impeditur sed
semper impletur // Secundo quod quedam voluntas dei
antecedens sunt multa hoc est facit multa que
et deus sibi precepit et consulit nec illa facit
// 4° notandum quod aliter exponi solet modus
quibus deus vult ita deus dicitur velle aliquid
approbando quod primo vult dare premium alicui facienti
hoc vocatur a doctoribus velle approbationis
et per oppositum dicitur nolle aliquid quod pro illo vult
vel disponit infligere penam facienti hoc et
reprobat. Ex isto infertur contra primum est quod
nullum malum culpe deus vult voluntate ap-
probationis id est nullum malum approbat // 2m quod non
quodlibet bonum vult approbando predicto modo
quia actus solis non approbat per hunc modum
ut satis patet // 3m quod non quodlibet quod deus vult
voluntate beneplaciti vult voluntate approbationis
patet per predicta / unde est quod doctores indistincte ca-
piunt voluntatem approbationis pro voluntate benepla-
citi et econverso // 4m quod capiendo beneplacitum
ut prius aliquid deus reprobat quod ipse vult vo-
luntate beneplaciti et econverso non tamen quod ipse vult
voluntate approbationis // His premissis dicitur
conclusio // prima est quod licet peccante deus vult
peccare voluntate beneplaciti capiendo quantum ad
facit et cum peccat et quod ipse peccet probatur
quecumque bonum est esse et sic est deus vult
esse voluntate beneplaciti patet per predicta sed
bonum est quod malum sit et quod aliquis peccet igitur
ista conclusio ponitur ab Augustino Enchiridion c. xcvi
ubi dicit quamvis ea que mala sunt non sunt

bona tamen non solum ut bona sint sed ut ma-
la sint bonum est // 2a quecumque debet esse
et sic est deus vult sic esse et ita sit et hec
conclusio probatur ab Augustino capitulo 8 ubi tractat
an quod quid est debet esse quibus autem videtur
non debere esse quod tanta bonitas et tanta
sapientia facit vel permittit // Videtur dicit esse
peccatum et quod facit et quod permittit deus sit et
concludit igitur et ideo debet esse et debet
non esse / debet esse quantum ad illa que ma-
la voluntate hoc facit // 3a quod quicquid deus agit
et facit esse ipse vult voluntate beneplaciti
et non capio beneplacitum pro approbatione sed gene-
raliter probatur quecumque deus facit esse sed deus facit
malum esse et peccatum esse hoc patet per Augustinum
de gratia et libero arbitrio capitulo 20 deus agit in cordibus
malorum hominum quicquid vult reddens eis se-
cundum merita eorum et ponit exemplum de Roboam filio
Salomonis et Ieroboam et quod suscitavit
Philistinum ut ascenderet in terram Iuda et
dispergeret eam et dicit Augustinus agit deus super
in cordibus hominum etiam malorum motum volunt-
atis eorum // 4a peccatum plus prodest quam nocet
et magis est bonum quam malum igitur melius
est ipsum esse quam non fuisse et sic sit deus
vult peccatum esse antecedens patet quia si malum esset
plus noceret quam prodesset esset plus ma-
lum quam bonum ex eo quod deus sineret ma-
lum si simul sit a omne bonum quod est
ratione peccati tunc sic peccatum est magis ma-
lum quam a bonum quod a est bonum igitur nec
unquam malum esset nec a esse nisi peccatum
esse quam a esse et peccatum esse / Sed si deus
non sineret mala esse equaliter faceres isti
dicta sed nec oppositum peccatum esse nisi a esse
sinendo mala ex hoc non erunt nisi a
et peccatum igitur simpliciter magis malum est non sinere
mala esse quam sinere igitur simpliciter malum
est sinere mala esse // Ex ista quarta infe-
ro et ratio que est ista quod stat simul quod aliquis
faciat aliquid omnino ut deus vult eum fa-
cere tali voluntate beneplaciti et tamen talis
peccet / probatur primo sic potest esse quod aliquis
faciat voluntate beneplaciti a peccatum et tamen quod
deus precipiat peccato quod non faciat illud quod

pon(en)do faciat i(d) eo m(od)o q(u)o deo placet a
pet(r)o s(ecundu)m statu(m) no(n) natu(r)a(m) (con)sit q(uod) p(re)cepta s(unt)
p(ro)b(atio) q(uod) pet(ru)s p(e)c(c)at s(ed) pet(ru)s facit isto
m(od)o q(uo) deo placet illud s(ecundu)m statu(m) no(n) na(tur)a
(con)sit q(uod) p(re)cep(tu)m ig(itur) p(e)c(c)at // 2o no(n) (con)ting(i)t
nec est i(m)p(ossibi)le q(uod) deus volu(n)tate beneplac(it)i
velit petru(m) ali(ter) fac(er)e (et) inexcusabi(li)t(er) et
eo m(od)o q(uod) sit (con)t(ra) p(re)cep(tu)m dei q(ui)a no(n) e(st) ig(itur)
sed de f(a)c(t)o v(er)u(m) est q(uod) p(re)cep(tu)m est ad aliq(ui)d
q(uo)d e(st) (con)t(ra) volu(n)tate(m) bene(placiti) sic(ut) fuit ab-
raham p(re)cep(tu)m ad i(m)molac(i)o(n)e(m) filii sui tu(n)c
sic in casu isto si pet(ru)s faciat ut de(us)
vult eu(m) fac(er)e facit inexcusa(bilite)r (con)t(ra) dei
p(re)cep(tu)m ig(itur) p(e)c(c)at // Co(n)firma(tur) q(ui)a no(n) obsta(n)-
te q(uod) d(eu)s vult petru(m) fac(er)e i(d) e(st) eo m(od)o q(uo) hi-
bet volu(n)tate petri est fac(er)e i(d) illo m(od)o q(uo)
h(oc) no(n) obsta(n)te stat q(uod) pet(ru)s sit culpa(bilis)
(et) p(e)c(c)et // 3o po(n)at(ur) q(uod) pet(ru)s faciat a(liquid) i(n) a(liqu)o
t(em)p(o)re (et) sit ita q(uod) fac(er)e in illa t(em)p(o)re e(st) (con)t(ra)
mediu(m) actuale h(o)i(m)is (con)t(ra) (con)sc(ienti)am (et) sit
d(eu)s vult (et) volet p(ro) t(em)p(or)e ista pet(ru)s
lib(er)e fac(er)e a (et) vult q(uod) (con)t(ra) (con)sc(ienti)e sit fac(er)e sit
(con)t(ra) mediu(m) h(o)i(m)is (et) (con)t(ra) actuale (con)sc(ienti)am
pet(ri) s(ed) nullo m(od)o sic s(ecundu)m p(ot)est n(is)i pet(ru)s p(e)c(c)-
et (et) sic s(ecundu)m est a deo volitu(m) volu(n)tate
beneplac(it)i ig(itur) d(eu)s vult pet(rum) // 4o p(ot)est q(ui)a
revele(tur) pet(r)o h(ec) vo(lun)tas dei beneplac(it)i
e(st) q(ua)n(d)o v(er)o debeat se volu(n)t(at)i divi(n)e co(n)-
forma(r)e ut no(n) s(ed) si sit tu(n)c t(em)p(o)re no(n) poss(ibi)l(e) s(ine)
p(e)cc(at)o tu(n)c p(e)c(c)ar(e) // Si no(n) h(oc) est q(ui)a ista
vo(lun)tas est ut t(a)lis p(e)c(c)et ut faciat q(uo)d s(ecundu)m
no(n) p(ot)est sine p(e)cc(at)o (et) p(ro)pt(er) h(oc) d(eu)s vult vo(lun)tate
beneplac(it)i q(uod) ille talis faciat q(uo)d facie(n)do
p(e)c(c)at // Co(n)t(ra) (con)c(lusion)es arg(uitu)r sic p(ri)mo sic
p(er) a(ns)elmu(m) d(e) v(er)ita(te) et g(rati)a 26 no(n) obstat
d(eu)s nob(is) p(re)ca(ri) ut h(ab)eat quib(us) i(m)p(er)at(ur)
sed sic ad sanandu(m) volu(n)tate(m) p(ro)p(ri)o esse
dic(itur) nec p(ro)p(te)r h(oc) optat dic(itur) ut vol(un)t(ate)
// Ex p(ri)mo sic q(uod) q(ui)cq(ui)d vult volu(n)tate beneplac(it)i
p(ot)est de(us) p(re)cip(er)e s(ed) de(us) vult malu(m) vo(lun)t(at)e
beneplac(it)i q(uod) p(e)cc(at)or faciat malu(m) ig(itur) p(ot)est
p(re)cip(er)e ig(itur) si(mi)l(ite)r vult tali volu(n)tate
beneplac(it)i q(uod) p(e)cc(at)or faciat malu(m) ig(itur) p(ot)est
p(re)cip(er)e q(uod) p(e)cc(at)or faciat malu(m) // 3o de(us) vult
a(liqu)i(d) p(e)c(c)are volu(n)tate beneplac(it)i ig(itur) facit

h(om)i(n)e(m) p(e)c(c)are ut faciet ut fecit q(ui)a p(atet)
q(ui)a vo(lun)tas dei beneplac(it)i s(em)p(er) i(m)ple(tur) (con)t(ra)
q(u)e(m) p(atet) p(er) i(d) Joh(annes) 1 O(mn)ia p(er) ip(su)m fac(t)a s(un)t
(et) sine ipso fa(c)tu(m) est nichil i(d) e(st) p(e)cc(atu)m // Ite(m)
d(ist)i(nctio) 4 q(uestio) 3 p(ro)bat q(uod) d(eu)s no(n) est actor ma-
li q(ui)a nullo sapie(n)te sit h(om)o det(er)ior // (con)t(ra) p(ri)o
s(u)p(er) Genesi(m) ad litt(eram) sine nichil(e) d(eu)s actor
no(n) est // 2o q(ui)a act(us) fact(us) (con)ditionib(us) ut alio
p(ri)nc(i)p(io) h(ab)et ab a(lio) mag(is) p(ri)nc(i)p(a)li (con)ting(i)t deb(e)t i(m)-
putari agenti p(ri)nci(pa)li sed si act(us) mal(us)
fiat a deo (et) volu(n)tate p(ri)ncipali(us) fit a d(e)o q(ui)a d(eu)s
cuicu(m)q(ue) coagat (et) p(ri)nc(ipa)lis agens ig(itur) (et)c.
fact(us) ig(itur) a(liqu)a(n)do (et) p(ro)pt(er) h(oc) d(eu)s no(n) vult p(e)cc(atu)m
volu(n)tate beneplac(it)i // Ad p(ri)mu(m) nichil app(ro)b(an)do
dico q(uod) beneplac(i)t(u)m p(ot)est capi (con)t(ra) p(ro) vol(un)t(at)e
facie(n)te i(d) est ut sit esse ut sit // Alio m(od)o p(ro) pa(rte)
p(ro) app(ro)bac(i)o(n)e ut p(er) sic(ut) dic(tu)m tu(n)c dico ad
ista(m) auct(orita)te(m) et ame(n)s p(ro)les q(uod) capit(ur) ben(e)-
pl(aci)t(u)m p(ro) app(ro)bac(i)o(n)e no(n) (con)s(um)pta volu(n)tate
// Ad 2m ne(go) a(ntecedens) q(ui)a tu(n)c ip(s)e velit q(uod)
t(a)l(is) odiat ip(su)m ut patet ut d(i)c(tu)m est se(quitu)r
q(uod) p(ro)ss(ibi)l(e) p(re)cip(er)e q(uod) ab [struck through] d(eu)m odiret
// Ad 3m (con)cedo q(ui)a (et) q(ui)a lo(quen)do p(ro)bat
n(ihi)l app(ro)b(an)do (et) dico q(uod) o(mn)es s(an)c(t)i dicentes d(eu)m
no(n) fac(er)e malu(m) i(n)telligu(n)t d(eu)m no(n) fac(er)e
malu(m) male ut p(e)c(c)are // Ad arg(umentum) sic
iste act(us) est a d(e)o iste act(us) est mal(us) (et)
p(e)cc(atu)m ig(itur) p(e)cc(atu)m est a deo // Ad 2m nego
a(ntecedens) (et) ca(usa) e(st) q(ui)a p(ot)est esse q(uod) p(ri)ncipali(us) agens
no(n) oblige(tur) vo(lunta)bi(li)t(er) ad no(n) p(ro)duce(n)d(um) actu(m) illu(m)
(et) agens mi(n)us p(ri)nc(ipa)le oblige(tur) et q(ui)a q(ua)nd(o)q(ue) h(om)o
p(e)c(c)at ut (con)mitte(n)do ut obmitte(n)do ip(s)e (con)mitt(it)
ut obmittit i(d) est ad cui(us) opp(osi)t(u)m (con)mitte(n)d(um)
ut obmitte(n)d(um) obliga(tur) vo(lunta)bi(li)t(er) no(n) a(utem) d(eu)s
sic obliga(tur) vo(lunta)b(ilite)r h(om)o p(e)c(c)at no(n) a(utem) de(us)
// Ex istis seq(uitu)r 3a (con)c(lusi)o q(uod) q(ua)n(do)q(ue) p(e)c(c)at vo(len)do
(con)fort(are) volu(n)tate(m) sua(m) volu(n)t(at)i divi(n)e sic
q(uod) ip(s)e vult sic(ut) d(eu)s vult eu(m) velle q(ui)a q(uo)-
cu(m)q(ue) vult aliq(ui)d vult sic(ut) d(eu)s vult eu(m)
velle p(atet) ex d(ic)t(is) s(ed) q(ua)n(do)q(ue) p(e)c(c)at vole(n)do
ip(s)e vult aliq(ui)d ig(itur) (et)c. // Co(n)t(ra) (con)c(lusione)m istam
arg(uitu)r p(ri)mo sic // Ad 2m (con)clusi(onem) i(d) est C(on)t(ra) d(eu)s
h(om)o ca(us)o ei ubi tetat q(uod) delic(tu)m h(om)o d(eu)s
(con)t(ra) q(uod) tot(us) h(ono)r q(uod) debe(tu)r deo e(st) ut
volu(n)tas n(ost)ra n(ost)ra (con)t(ra) (con)tra divi(n)e vol(untat)i

tur sit nullus potest complendo deo honorem
sibi debitum igitur nullus potest volendo peccare
deus vult eum velle quod patet quia volens peccare deus
vult eum velle contra voluntatem signi divine
voluntatis // Ad idem nec(?) contradictionem / et ad probationem dico
quod non quia volens peccare deus vult eum velle contra
voluntatem beneplaciti divine voluntatis ut patet in precedenti
ti conclusione // Contra conclusionem est ista stat simul quod deus
velit aliquid esse voluntate beneplaciti et tamen
quod viator non teneatur se conformare illi voluntati
sed teneatur se difformare illi probatur posito per possibile
quod deus invenerit petrum quod dei voluntate bene-
placiti sit a esse peccatum mensura quod posito
et percipiatur petro quod ipse non velit a esse
vel non / si sit igitur potest licite velle contra preceptum
tum et sic erit / Si non / igitur potest licite in hoc
conformare voluntatem suam voluntati divine // 2°
quia si teneatur se conformare divine volun-
tate sequitur et quod non licet alicui de
peccato petito / quia sicut probatur quod sit possibile
quod sortes commisisset homicidium et sortes sit quod
deus voluntate beneplaciti vult quod occiderit illum
quod occidit igitur hoc esse ab eo sortem non debet
sibi displicere sed magis placere // 3° quia si
sit sequitur quod nullus potest licite dolere cum delibera-
tione de aliquo malo seu peccato proximi pro morte
amici sui vel pro incendio vel simili malo
contingenti quod patet quia si sit quod ordinata sit
de voluntate beneplaciti dei cum non debet conformare
// Et eodem modo sequitur quod si deus invenerit ali-
quem quod ipse peccabit mortaliter et sit dampnandus
talis tunc tenetur velle et optare
quod deus permittat eum mortaliter peccare et dap-
nari eternaliter et auferri ab eo gratiam et ipsum
esse sine gratia et sit talis licite precipiendum
dicere // 4° quia inveniet aliquem quod ipse contra
honorem recto modo studeat unum hominem
et quod ex utroque talis volebat honorem agere ut p-
curaret tale vel non / si sit igitur volunta-
tis peccare / si non sequitur oppositum // Similiter
non nisi conclusio sit vera sequitur quod creatura cum
non est voluntas dei nota in respectu hoc
volunt peccare vel velle / Sed conditionali-
ter deus quod voluit ... conclusio ista debet ...

na tamen circa voluntatem dei impleri optat de
stricto ut efficiat voluntas tua / sed hoc non potest
intelligi de voluntate signi / quia non ab omnibus talis
voluntas erit impleta // 2° non inconveniens
alicui contra voluntatem dei beneplaciti velle vel
facere sed contra tenetur contra voluntatem divinam sine
facere aliquid delinquit contra deum igitur ... patet
per illud Luce 12: Servus sciens voluntatem domini
sui et non faciens plagis vapulabit multis
// 3° sic peccatis non adhesit in cor pravum
glossa non adhesit in cor pravum id est contrarium
quod hic quando non vult omnia que deus vult // 4°
voluntas signi dei sicut est voluntas precepti
vel consilii obligat voluntatem creatam ad
conformandum se illi // 7° quod quod vult deus sive iustum
tum est et volunte et oppositum iniustum igitur precise
oppositum eius velle non licet // Pro solutionibus
istorum argumentorum ponens hanc conclusionem quod nullus potest
licite velle oppositum illius ad quod deus
per aliquod signum voluntatis ipsum obligat pro-
batur quia tunc alius posset peccare licite quod
implicat contradictionem // Ex conclusione est ista conclusio-
nem et solum tali quod vult deus homines
vult velle hoc voluntate precepti vel consi-
lii quod deus facit tenetur hoc velle patet quia ad
solum precepta vel consilia hoc obligantur
homines quibus promissi videntur adposite dico
quod loquitur de voluntate precepti vel consilii que
de facit me velle sicut tu ordinasti prin-
cipiendo vel complendo me velle // Ad 2m
concedo antecedens ad probationem dico / quod ubi est de
voluntate signi in parte precepti vel consilii
// Ad 3m dico quod illo hic cor pravum quod
non vult omnia que vult deus voluntate signi
precepti vel consilii // Ad 4m dico quod voluntas
signi precepti plus obligat quam voluntas bene-
placiti que non est voluntas signi precepti
quia melior est obedientia quam victima
// Ad 7m dico quod aliquid potest dici iniustum dupliciter
uno modo moraliter alio modo mistorice(?)
aliquo modo dicitur non iniustum et simpliciter iniustum
Tunc dico quod quod quod vult deus sit est iniustum
ita quod non est iniustum / sed non oportet quod inconveniens
oppositum talis sit iniustum ymmo solum oppositum

ꝯtrā ad qd deus voluit hōiem obligare e īiustū demitorie ꝓplum id qd est ꝯ dictam racōis recte e īiustum
ad Et io dico q ad pt velle oppo illi qd deus vult volūte bn̄placiti ꝯiuste sic pono q foret in reuelatum q sor dapnabit finalit tc sic io q voluntas dei bn̄placiti est q sor sit ꝯpletiuus ꝯt m̄ lz q sor saluet velle sor saluari et cum ꝑ eo et io est q ꝓpter hoc ad oppom s de dileccōe ꝓximi ꝯio voluntas signi est q ego diligam sor tm̄ hoc ꝯfortē me // Notandū est ꝓpter ꝑ dicta q si deus dicit oc id facere uł velle qd ipse nō ꝓbaret saltē nō actu ꝓpter q hōiem reꝓbat negaret ꝯtus ꝑ dictas / Sed qr suppono q ꝑ quod est uł erit saltē nō nulo sunt adeo deus vult ꝯ facit esse fuisse uł fac volūte bn̄placiti ꝯ io posui in hoc s°u et nō in alio nł assūdo ꝑ dictas ꝯtus / Ad arta ꝯ oppom ꝯt pz satis ꝑ dicta
31 (41) tertium ꝯclz petm viatoris sit sum ꝯ ꝯsciaz suam ergo primo q sit ꝯclz sum ꝯtra ꝯsciaz est petm ꝯ intelligē petm mi sum ꝯ ꝯsciaz ig̃ ꝯnā pz ꝯ aūs ꝓbo q° ad primā ꝑtē tā ꝯsciā e lex nature scripta mete q° ꝯtrariū lege diuine ig̃ facere ꝯ ꝯsciā siue vera siue erronea est ꝯtrarie lege dei ꝯ at si nō pt siue peto ig̃ nec ꝯ ꝯsciaz pt qs venire sine peto ꝯ ꝑ quos suūs actus volūtatis libe elicitus ꝯ ꝯsciā etsi erronea est demitorie q° ad 2am ꝑtē ꝓbat deus ꝑmiat est ad ꝑmiandū ꝯ ad puniendū / s ꝑ cum sicto ꝯ ꝯsciā potuit taqꝰ ꝑ peto ig̃ ꝑ oi sicto ꝯt ꝯsciā puniat sed m̄ q° puniat est petm ig̃ // Ad oppom argu° sic ad est petm sctm ꝯ ꝯt ꝯsciam ig̃ nō ꝯclz sit ꝯ ꝯsciaz pz ꝯnā ꝯ aūs ꝓbat ꝯsp nō / sic q ꝑ dictas hēsim ꝯt ꝯsciaz nō peccaret et q licet appostatare a fide ꝯ q ꝯ ullus tenet deponere ꝯsciaz erroneā que

patet et ꝯtraus ꝯtus // ꝓ solucione ꝯtra ꝯclōs sine assōe pono ꝯclōes ꝯ ꝯclōes prima e ista nullus exns in statu inocencie ꝑ ꝯsusis se ꝑ dicta ꝯsciaz suam ꝓbat ꝯsta sufficiēta ꝯsciā notitia ꝯ ꝯ ꝯtrigit nā ad salutē operantis ꝯ nulla ꝯsciaz nō paciat s in statu inocencie hō hūit sufficientē notitiā ꝯ ꝯ ꝯ lz qd fuit nā ad salutē alioqn ꝑ mi parentes imperi fuisset an petm si nō hūisset ꝑtāte adeo q sibi sine pīt ꝯtue deus ꝑ ꝯ fuisset vltor ꝑ hō petor qūs sit ꝯ ꝯ angli v̄ sup Gñer ca° 3ꝯ deus nō ꝑ ꝯ e vltor qm̄ hō petor ꝯ io vbi culpa nō ꝑcessit nec originalis nec actualis / nullus potuit ꝯ ꝯ vantis pene uł ꝯformādo se ꝯsciē sue // ꝯ ꝯtūs arg° qr ewa peccauit seducta ꝯsciaz suam et tn̄ erat i statu inocencie ig̃ pz ꝯnā ꝯ aūs ꝓbat qr uł seducta est ꝯsciaz suam ꝯ hēc ꝯ oppom uł sic ꝯtra fecit ꝯ ꝯsciaz suam ig̃ tunc nō fuisset seducta quūs sit ꝯ ꝯt angli pz ꝯnā qr ꝯ hūit sufficientē notitiaz ꝯ ꝯ ꝯ ꝯ vnā erāt ad salutē sciuit tn̄ ꝯ q omē sum ꝯ ꝯsciaz est petm ig̃ si sciēter fecit ꝯ ꝯsciaz sciēter peccat ꝯ ꝯ quos nō fuit seducta qr ꝯt angli ꝯ ꝯtio ꝯ seducti sit qui ꝯ faciunt nō putat esse malū // Ad id dico q sciēter fecit ꝯsciaz ꝯ hūit ꝯsciē ꝯ in ꝯ et ꝯcedo q in hoc nō fuit seducta / Et cum ꝓbat ꝑ id angli ꝯseducti sit / dico q hoc e inter angli Seducti sit illi q faciunt malū qd nō putat esse eualiꝯ puniendū / Sic ewa fuit seducta q° ad ꝯ ꝯ felicitatē simpliciter Sed nō qn̄ ad ꝯ ꝯtrariz mali et peti hāc cum sciuit q fuit vetitum ꝯ petm / s decepta ꝑ dyabolū credidit q nō foret sic puniendū / dixit cum ei ꝑ dyabolus necquaqꝰ moriemini ꝯt ꝯ licet sciuit q sic faciendo meretur tale penā nō tn̄ sciuit q si sic faceret deus tale penā tale infligeret / Sic credo q si sciuisset ꝯ ꝯ ꝯ ꝑ eius ꝯ ꝯ ꝯ ꝯ ꝯ ꝯ ꝯ ꝯ ꝯ ꝓbat

aug9 dcan dyn. ca 23 Si mch sciuiss
no poss potes et voles rone bn̄u
sponte velle bn̄ mis ess ita in proposito
licet scincrit q̄ mor' pcm no tn̄ scinit
q̄ illud pcm ḡret eo solum q° ad h' sint
pedneta // Dices si sit ig' no h'nt suff'
sciaz ad salute nec° q̄uaz // 2° sic sipes
sint tali q̄ prim pntes ig'r noint
et potuit eos d'cepisse et scisse crede
d' aq° malo ipm esse vtile ig' q̄forn
do se tali erron' p̄ccare potuiss no sa
cedo q' q̄sciaz // Ad illud nego sma q̄z
sed solu sint in hor cig talitas q̄ nomt
in hor d'rupe q̄ faret ei vxor at aliq
credcht q̄dz p̄tarct no tn̄ sit pum
tct' // Sz a 9° est ista illg conis insta
tu gre mor' p̄ccat se q̄ido cosciaz sua
plaz q̄ gra sep q̄d simd est inspirat
si sit qui incipiat 2m Augg vn ad q̄
cia no solum ptinet exitac volunt'
s' dige melim sic' dicit a 9 de spu
et aia c. x. aia sacte ygstedi r dili
gedi no h't nisi ex gra // Cosmas pgy
x. chora c. x. vbi dicit q̄ caritas enors
spuals vine docuit dz ac mch deligh
esomioz q̄h inspiralit sibi id q̄d nalm est
ad salute et pomt eam d'marito cm sup
po' alic' q̄ si supponat' faciat q̄d in eo
est dz docebit eu et de ydolatria pa'
eam plit // Cont' 9oz ar' q' pona' q̄
sor ipcm pctu venial' cadat in cosciaz
erronea plene sibi dictate de aliquo
malo in gnē morliu q̄d id est faciend
r q̄foret se sor q̄sic sue tuc sor h'et ad
h'ut graz q' solum p̄ccat veniali r sor
p̄ccat morlit' in q̄forndo se tolit' q̄sic
sue et non p'nus p'dz graz sua q̄ sic p'
cab' morli ig' ab eo in gra p'cabit
morlit' se q̄forinda q̄stie sue // Ad illud
inmch viz q̄ arg'm q̄cludat h'ac q̄ c po'le
aliquē esse in gra h're q̄sciaz erronea
q̄ no spngt gre r p̄spmom coforire se illi
q̄sic / Sz qn incipiat se q̄forre tc no
incipiat no h're graz sed no p'bat q̄
ab simul sit in gra r co forit se q̄sic
erronee d' morli // 2° sic p'cipiat deg
alicu iudici qui est in gra q̄ sor vcid

ocidat r nllo m° ocidat plaz i tur ap
paciat plo illi iudici rcicdat iudex
d' eo q̄ sit sor r acidat plam tuc sit
iste iudex e in gra r p̄ccabit mor' q̄form
do se q̄sic sue et no p'9 pdet graz q̄
sit p'cabit ig' // Ad illud p'ct ad p'tenis
r p't est dici q̄ nisi iudex ponat cul
pa' obice ul' dz relaxabit sibi obice
precpm ul' inspirabit sibi plem notiam
q'b est sor // 3° 9° est ista illg p't bnc
facre faci d'o q' q̄sciaz q̄rz erroneam
p'bat' ra sup id ad R° p° / Omne
q̄d no est ex fide pctm est et glo. q̄
omne q̄d est q' q̄sciaz pctm est nam
omne q̄d ptinet ad q̄sciaz si aliter fiat
dicit Apl'us esse pctm q̄uis cui fiat
q̄ bonu est r si no esse faci' credat ig'
q̄scia erronea obligat ut id fiat tat'
eam // Contra 9oz arg' p° sic pono q̄
sit q̄scia talis in mete alicui q̄ no e
bnc vo' q̄ est erronea alud est act9
libe' elicit9 q' q̄sciaz ista erroneam
est pctm ig' ul' q̄ua no. aus p'ba' q̄
act9 q' q̄sciaz illa elicit9 no est nisi
act9 quo voluntas bnc vult s' act9
q° voluntas bnc vult no p't ee pctm
q' h' est oppom in adicto / ig' no aus ac
t9 q' q̄sciaz erro'z elicit9 est pctm
Ad illud nec° bodz ad p'bam dico q̄ act9
tlis q' tale q̄sciaz elicit9 no e bnc
velle / s' est bnc velle velle / vl p't dici
q̄ q̄scia tlis est sit erronea q̄ illa
state sive q̄formit' velit sive difformit'
ipe p̄ccat // 2° sic / h'eat ab q̄sciaz q̄
nisi pcet venialit' cit' a instas dapna
bit' in etnu indicet tuc intellig9 illiq
q̄ p̄ccand' est cit' a instas ne incurrit
dapne act9 q° no vult venial' p̄ccare
cit' a instans difformis est illi q̄sic
r no est pctm q' tlis dct p̄ccare ci' ul'
tra a instas ul' no si sic ig' p̄ccando
veniali facit q̄d fac' dct ig' no p'
cat Si no dct p̄ccare nec p̄ccand' est
ali eo ig' volendo non p̄ccare veniali
vult sic' velle dct ig' velle q̄ tlis dz
no vult p̄ccare venialit' cit' a instans

non est peccatum igitur non omnis actus liber elicitus a voluntate contra conscientiam erroneam est peccatum // Ad primum dico quod iudicium est erroneum et illo stante non facit contra illud iudicium non peccando venialiter sed volendo non venialiter et hoc est stante peccare per ma conscientia et ideo dico quod non debet peccare venialiter et necessario quandam igitur velle quod talis vult vel sed licet sic velle debet tamen tamen non esse et tunc vellet contra illa conscientia non eius oppositum // 3o sequitur stante conscientia quod tenebantur interficere Christum respondeo si ad hoc tenuisset nolle interficere ipsum illud nolle non fuisset eis demeritorium et tamen fuisset actus difformiter elicitus a voluntate conscientie erronee immo contra conscientiam erroneam igitur vel verum patet quia conscientia eorum fuit quod Christus esset destructor legis et preceptum erat eis in lege quod destructor legis interficeretur sed quod talis actus non fuisset eis peccatum quia si sic ipsi non fuissent obligati ad oppositum illius actus et ad non tenendum actum illum propter quod fuissent obligati ~~ad interficiendum Christum~~ ad volendum interficere Christum et ita sequitur quod ipsi fuerunt obligati ad aliquid ad quod [illegible] et interficiendo Christum non fecerunt aliquid nisi sicut facere tenebantur et propter quod est aliis culpabile tamen dicendum secundo [illegible] hoc non fecerunt nisi quod facere debuerunt quia est iniquus // Ad primum dico quod stante illa conscientia nolle interficere Christum fuisset eis peccatum et necessario quod tunc fuissent obligati ad oppositum sed erant obligati ad nolendum interficere Christum et ideo videtur michi quod aliquis est obligatus ad aliquid et non est possibile ipsum facere illud sine peccato stante conscientia erronea de opposito et illud valet ad solvendum multas formas in illa materia // quod sic capio duos contradictorios contingenter de futuro quorum pro tunc eadem sub libero arbitrio potest facere secundum palam et non facere palam ut [illegible] [illegible] et volo quod aliquis habeat talem conscientiam quod utrumque istorum eligere est peccatum et malum stante illa conscientia necesse est alterum istorum eligere [illegible] quia talis peccat in eligendo alterum istorum vel non si sic sequitur quod talis in illo actu caret necessitate ad peccandum et per consequens non peccaret / Si non sequitur oppositum quod talis in eligendo non peccat contra conscientiam

illi qui crucifixerunt peccatum in aliquo et [illegible] peccatis alias

quia talis stante illa conscientia quodcumque istorum eligat eligit contra conscientiam cum iudicet utrumque istorum esse malum / Si dicatur quod quodcumque istorum eligendo ipse peccat sed hoc fuit fatua et erronea conscientia et ideo stante ipsa ipse necessitatur ad peccandum // Contra quia si in eligendo alterum istorum ipse peccaret et hoc dictat sibi conscientia sua quando quod peccabit eligendo alterum istorum est opinio sua non est falsa et erronea // Ad illud dico quod talis conscientia est erronea et debet illam deponere et non est possibile quod illa diu stetit et talis non peccaret nisi propter hoc necessitatur ad peccandum ut prepedium est et quod finaliter arguitur quia si eligendo vel dico quod in hoc non est conscientia sua erronea quod ipse iudicat quod ipse peccabit alterum istorum eligendo stante conscientia sed in hoc quod iudicat quod utrumque eligere est peccatum et ista non sunt idem // 7o arguitur sic pono quod aliquis iudicet a esse faciendum contra conscientiam si a sit licitum ab eo stante isto iudicio vel a est faciendum ab eo contra conscientiam vel non si sic tunc arguitur / Si a est ab eo faciendum contra conscientiam suam igitur licitum est sibi facere contra conscientiam suam et per consequens licitum est sibi facere a velle contra conscientiam // Si dicatur quod non est faciendum contra conscientiam igitur licitum est sibi facere a contra conscientiam et ipse indicat a esse faciendum ab eo contra conscientiam suam igitur licitum est sibi facere contra illud iudicium et per consequens contra istam conscientiam quia hoc iudicium est illa conscientia // Ad primum dico quod ista conscientia est deponenda et ideo non licet sibi stante illo iudicio facere contra iudicium / Secundo voveat aliquis quod ponitur obligatus est ad preceptum quod numquam ad consilium faciat ideo videtur esse licitum vovere quia sibi licitum est numquam ad consilium facere quia non tenetur ad consilia cuius voto servat ad consilium propter intellectus dictat esse faciendum ab eo tunc vel hoc est faciendum ab eo et hoc non quia est contra votum suum et non est licitum sibi facere contra votum / Si dicatur quod non est faciendum stante illa conscientia et tamen intellectus dictat [illegible] esse faciendum ab eo igitur licitum est

sibi velle non facere quod intellectus dictat esse
faciendum // Ad 1m potest dici quod votum non est li-
citum nec tenendum / vel potest dici quod talis con-
scientia voto stante debet deponi // Septimo
capio aliquam conscientiam erroneam respectu alicuius faciendi
et quod illa dictat esse faciendum a non / si sit igitur
non est conscientia erronea quod est contra positum
quia si conscientia sit quod a est agendum et ita est in re
ista conscientia dictat a esse faciendum non est erro-
nea sed vera / Si a non est agendum igitur licitum
est non facere et tunc non facere a est contra conscientiam
igitur licitum est velle non facere a velle contra
conscientiam // Ad istud dico quod a non est agendum
contra conscientiam et concedo quod licitum est non facere a
sed non est licitum facere a conscientia stante // 8o
illa lex que iniusta est repugnans contra legem
divinam videtur ligare / sed conscientia erronea
talis lex est quia opponitur conscientie recte que est
iusta lex mentis et ista est lex iniusta
mentis / conscientia erronea contra legem dei que
est maior recta igitur conscientia erronea non ligat
et per quod non est peccatum facere contra eam // Ad 8
dico quod conscientia erronea non ligat ad fa-
ciendum contra eam / sed ligat ad non faciendum contra
eam et ideo si sit lex iniusta tenetur tamen er-
rare esse lex iniusta // 4o quod non quilibet
sine peccato novo peccat contra conscientiam ita quod alius pec-
cat novo peccato contra conscientiam / probatur primo sic Si
nullus faciens contra id quod conscientia sibi dictat pec-
caret igitur omnia que conscientia sibi dictat esse lici-
ta possunt fieri licite et sine culpa / sed omnia
plagiaria sunt contra mandata dei igitur omnia possunt fieri licite
// 2o quia si sic tunc nullus solus faciens contra
conscientiam peccaret et ita idem esset peccare et
facere contra conscientiam igitur quanto aliquis magis facit contra
conscientiam tanto magis peccaret. Sed peccator quanto
plus peccat et frequentius peccat tanto minus facit
contra conscientiam quia nudiore habet conscientiam igitur sequitur
quod quanto aliquis magis peccat tanto minus peccat
// Confirmatur quia tunc ille qui nullam habet con-
scientiam non peccaret / sed maxime peccator cum
in profundum venerit nullam conscientiam habet / sed perdit
conscientiam igitur talis tunc non peccat et quod ab-
sit talis pater patet quia ex quo unus actus
magis [illegible] magis [illegible]
[illegible] tollit [illegible] quia tunc infideles

non peccaverunt discredendo articulis fidei nisi
quando sunt contra conscientiam Iohannis evangelista exprobrat incre-
dulitatem illorum et duritiam cordis quia iis qui
viderant eum resurrexisse non crediderunt et patet
quia quia non sunt contra conscientiam de incredulitate sua
esset eum condempnare // 6o sic Si nullus faciens
preter dictamen sue conscientie peccaret igitur iudei
qui crucifixerunt et alii tyranni trucida-
tes apostolos et martyres quia sic faciendo non peccaret
quod patet quia fecerunt contra conscientias suas quia Iohannis
16 dicitur Omnis qui interficit vos arbi-
tretur se obsequium prestare deo quod falsum ut patet
per beatum Bernardum epistola 10 de heresibus petri
abelardi // 7o sic et est quasi confirmatio 2i argumenti
Si nullus peccaret nisi qui facit contra conscientiam
tunc igitur actus posteriores ceteris paribus similis
contra conscientiam quam actus priores consimiles sed quod
actus posteriores sunt fortes minus mali et minus
peccatum quod falsum ut patet in Causa de [illegible]
nullus / Ubi dicitur directe quod per plura
mortalia sacrilegium homicidium per
nimium superbia invidia et longo tempore
iracundia et ebrietas si assidua sit in
corpore nunc computantur et quamvis ebrietas prius
tunc peior est quia magis tenuit ad consuetudine
// Confirmatur per ysidorum libro 2o de summo bono
capitulo 23 neque mirum(?) est peccare peius est
consuetudine facere a quibus facile abstinendo
vel labore constringitur // Sexto sic Si quis
dixit iustum iniustum et iniustum iustum utrumque
abhominabilis est apud deum quia mortaliter peccat
Sed talis est sicut conscientiam erroneam ipse sic
dicit et iudicat igitur mortaliter peccat ubi glosa
dicit quod habet penam quam comparat ei quod ait Augustinus
super epistolam ad Corinthios quod errare in rebus
necessariis est peccatum mortale igitur iusto fortiori
agere contra illa que est peccatum mor-
tale // Septimo bernardus de precepto et dispensa-
tione / ipse vero talis nequam est qui prius et
tunc bonum agit et malum credit utrumque
recte operando et malum operando bonum
sibi dicit in malum et tunc malum quod non
credit et sic quod est ad propositum quia in bernardi
reliquitur ubi nec pia intentio nec bona
opinio invenitur actus tamen ut communiter

malo fact' reputat bonu(m) in(m)o fide sp(er)a
Simili inveniat et pe(r) p9 sine utraqz
malu(m) putas q(uo)d forte agis sive bonu(m)
q(uo)d opar(is) utru(m)qz pecc(atu)m est q(ui)a neutru(m)
ex fide est / Sed sane admo(n)e(n)t leni(us) p(ar)
cet(ur) ubi sana inte(nti)o vult (con)m(en)d(a)re sola
rep(re)h(en)sibilis actio fort' manet Sicut ille
// Octa(v)o q(ui)a tunc h(abe)t (con)s(cienti)am q(uo)d (con)s(cienti)a me
tiend(i) in (con)fessione est Simili(ter) in(m)o d(icit)
Greg(orius) b(ea)tor(um) mentiu(m) est ibi agnosc(er)e cul
pa(m) ubi culpa no(n) est tal(is) sit mentiendo
(contr)a (con)s(cienti)am no(n) peccat q(uo)d f(als)u(m) (et) (contr)a Aug(ustinus)
d(e) v(er)bis ap(osto)li et allegat mag(iste)r li(bro) x. dis
t(inctione) r(espo)n(de)t(ur) xx. q. t(er)t(ia) eo t(ame)n similit(er) est
mentiens / dicit Aug(ustinus) si no(n) eras pecc(at)or (et)
anq(ue) mentiens mentiendo efficieris q(uo)d vi
tanidas vitas inte(ntio)ne no(n) est imp(er)i ita dix
eris reportare ut eris ho(nesta)s (con)s(cienti)as //
(Nono) sic tunc h(abe)t (con)s(cienti)am q(uo)d esset furand(i)
a divitib(us) ut det(ur) elemo(sina) paup(er)ib(us)
posset ita licite furari q(uo)d f(al)s(u)m (et) (contr)a
m(a)g(ist)r(u)m li(bro) 2o dis(tinctione) 40 ca(pitulo) 40 / Cum ip(s)a
op(er)a ip(s)a pecc(at)a sit ut furta stup(ra) blas
phemie q(ui)s dicat ea p(ro)p(ter) causas bonas
esse facienda vel pecc(at)a no(n) esse q(ui)s dicat fu
rem(us) a divitib(us) ut habeam(us) q(uo)d dem(us)
paup(er)ib(us) vel falsa testi(moni)a p(ro)feram(us) ut non
in nocentes ledat(ur) s(ed) poti(us) salvet(ur) vel
p(er)imat(ur) r(eu)s // 10. sic p(ro)b(atu)r i(bi) d(icitu)r / e(st) via
que videt(ur) hominu(m) recta (et) novissima ei(us) du
cit ad morte(m) (et) p(atet) ut vid(etu)r in mult(is)
rapib(us) talib(us) ei(us) credunt sed in(ca)ntatores
q(ui)b(us) in ac arte labor(an)t et q(ui) no(n) peccat
et no(n) faciunt (contr)a (con)s(cienti)am (et) t(ame)n sunt d(e)cepti
(et) peccat (contr)a m(a)g(ist)r(u)m li(bro) 3o di(stinctione) 39. c(apitulo)
16., q(uonia)mq(ue) arte labor(an)t q(ui)s invet deo
(con)s(cienti)e testes ita accip(itu)r sic ysa cu(m)
invat(ur) intellig(itu)r (et)c(etera) quo(modo) q(ui)t m(a)g(iste)r i(bi) ite(m)
sit p(ro)ximi(s) q(ui) f(al)s(u)m iurat putat esse ve(ru)m
(et) dicit q(uo)d sit / q(ui)a mens rea est du(m)
iurare p(re)sumit q(uo)d ver(um) p(ro)spicit no(n) dep(re)
he(n)dit / Un(de) b(ea)tus d(e) c(on)t(em)pto (et) d(e)sp(i)c(i)e(n)d(o) Si bo
nu(m) q(ui)s diligat et no(n) approba(n)t eligat h(oc)
zelum s(ed) no(n) (contr)a (con)s(cienti)am s(ed) nescio q(uo)mo(do) iudi
cio v(er)a possit esse cu(m) (con)trari(et)ate simplicitas
veles vel adv(er)saz simili(ter) in s(an)c(t)is d(i)c(it)i os

Augu(stinus) vitaris dicit / Estote p(ru)dentes sicut
s(er)pentes (et) simplices sicut columbe p(re)misit
q(uo)d (Christ)us (et) p(ru)dentia sine q(ua) nemo fuit esse
simplex q(uo)d d(icitu)r simplex est ecl(ectu)s cu(m)
ignorancia vite ad q(uo)d v(er)a p(otes)t esse sim
plicitas q(uo)d simpl(e)x ign(or)at vitas s(e)c(un)d(u)m te
cu(m) ign(or)ans ign(or)abit(ur) // Ite(m) Isidor(us) de su(m)mo
bo(no) li(bro) 2o c(apitulo) 37. vi(det)ur ista (contr)a p(ro)bare q(uo)d
al(iqu)is sit vicio(s)i reputat se esse v(ir)tuosos (et)
ponit ibi ex(empl)um similit(er) Un(de) ibi (con)cludit
Un(de) se n(on)nulli iustos esse (con)fidunt inde
magis reprobant(ur) // Contra (con)s(cienti)am arg(uitu)r m(u)lt(um)
p(ri)mo sic / Omnis peccans facit (contr)a (con)s(cienti)am
suam ig(itu)r nullus facie(n)s p(ecca)t(u)m (contr)a (con)s(cienti)am suam
peccat q(uo)d ter(tio) p(ro)bat(ur) a(uctorita)s p(er) illud Jo(hannis)
in Cano(nica) sua ca(pitulo) 3o Si cor n(ost)r(u)m no(n)
rep(re)he(n)dit nos fiduciam habem(us) ad de(u)m
(et) q(ui)cq(ui)d petierim(us) accipiem(us) ab eo q(uonia)m
mandata ei(us) custodim(us) (et) q(uo)d sunt beneplac
ita cora(m) eo facim(us) / Ecce si h(ab)et (con)s(cienti)a(m)
ap(osto)li sic bo(na) Si cor n(ost)r(u)m no(n) rep(re)he(n)dit
nos mandata dei custodim(us) (et) q(uo)d sunt bene
placita cora(m) eo facim(us) eo q(uo)d ages
in(m)o dictam (con)s(cienti)e sue et (con)for(mi)s sit talis
cui(us) cor eu(m) no(n) rep(re)he(n)d(it) ig(itu)r q(uo)d talis
solu(m) facit ea q(ue) s(un)t beneplacita d(e)o i(ta) talis
no(n) peccat / Ad illud dico q(uo)d auct(oritas)
intellig(itu)r d(e) h(ab)entib(us) gr(ati)am // 2o sic Omne
pecc(atu)m est (contr)a (con)s(cienti)am sua(m) ig(itu)r nullu(m) f(als)u(m) s(ed).
(con)s(cienti)am est pecc(atu)m p(ro)bat(ur) a(uctorita)s / q(ui)a si no(n) oc
pecc(atu)m est (contr)a dictamine (con)s(cienti)e f(al)s(u)m s(ed) hoc
q(uo)d est f(al)s(u)m (et) (contr)a b(ea)tu(m) Greg(orium) p(ri)mo mo(r)al(ium)
ca(pitulo) 12. Ubi tradit duo v(er)ba b(ea)ti Job et
innuit q(uo)d rep(u)gn(an)t q(ui)a exceis prof(er)r(e) q(uo)d esset
al(iqu)od pecc(atu)m q(uo)d no(n) esset (contr)a (con)s(cienti)am / primu(m)
v(er)bu(m) fuit i(d) peccavi q(ui)d faciam tibi o
custos hominu(m) / 2m fuit i(d) n(e)c enim me
rep(re)he(n)dit cor meu(m) in vita mea no(n)
e(ni)m d(icit) greg(orius) Nunq(ua)m (contr)a ut culpa op(er)is
(et) irrep(re)he(n)si(bili)tas cordis ig(itu)r ut vi(de)t(ur) ista
p(er) greg(orium) rep(u)gn(an)t q(uo)d ad d(eu)s peccat (et) cor
eu(m) no(n) rep(re)he(n)dat ig(itu)r o(mn)e pecc(atu)m sit (contr)a
(con)s(cienti)am // Ad i(d) n(on) au(ctorita)s / Ad p(ro)b(ationem) dico
q(uo)d Greg(orius) sic intellig(itu)r q(uo)d ista 2 rep(u)gn(an)t

quod alicui existenti in gratia cadat a gratia per peccatum
mortale et quod tamen tunc non compungit conscientie cedat
eius cor sibi post tamen forte per quam postquam peccaverat
peccato peccat sine conscientie remorsu cordis // 3o sic
Si homo conformando se conscientie sue potest peccare
igitur peccator positus in peccato suo non tenetur con-
sciencia de peccato suo quod est falsum et contra Isidorum
de summo bono libro 2 capitulo 26 Omnia effu-
gere potest homo preter cor suum / non enim potest quis
recedere a se ubicumque enim abiecit reatum
sui conscientia illum non derelinquit quamvis humana
iudicia quis subterfugiat / et qui male agit
iudicium tamen conscientie sue effugere non potest igitur
omnis peccans tenetur contra conscientiam de peccato suo et per consequens
nullus peccat contra conscientiam // Ad illud concedo
quod et quia / Ad Isidorum dico quod non plus
vult nisi quod homo non potest licet esse conscientiam
sic esse velles vel nolles // 4o sic bonum est
actum tamen non est peccatum ex iniquitate et secunda
ad Corinthios 10 Gloria nostra hec est testimonium
conscientie nostre et glossa Ex reddite predicato-
ribus ad cor id est ad conscientiam / Omnes iste
auctoritates et alie multe videntur dicere quod solum
illud est peccatum quod est contra conscientiam et quod in-
conformitas conscientie est imputabile ad peccatum // Ad
illud Omnes iste auctoritates loquuntur de conscientiis
bene regulatis non de errantibus // 7o sic Si
ad fieri contra conscientiam esset peccatum consimile
fieri contra conscientiam esset infinitum maius
peccatum et per consequens ad peccatum infinite malicie
intensive quod falsum et patet quia peccatum est
finitum quid / Capiuntur duo actus quorum
unus sit contra conscientiam alius contra conscientiam et
sint pares in malicia quamvis tunc illa
circumstantia qua est contra conscientiam infinitum plus
aggravat quam circumstantia quandoque peccati aliorum
sicut quod in capitulo posito in eodem genere peccati par-
caret equaliter tenebatur conscientiam de peccato suo et
non tenebatur quod videtur contra quod igitur // Ad illud negatur
prima quia ad probationem conceditur quod ibi usque
deducitur // Sexto sic actus exterior non est
malus nisi propter maliciam voluntatis a qua
procedit igitur si volitio sit bona actus erit bonus
Sed ubi conscientia dictat aliquid esse faciendum
propter divinam voluntatem conformiter conscientie

est bona quia illa est voluntas faciendi deinde
ubi est falsum bonum et per consequens unum est peccatum
// Confirmatur hoc per historiam de Iehu 4 Regum
10 Cum dicebat velle adorare ydola
ut ea destrueret et laudat eam eius preceptum
de facto suo et tamen mentiebatur igitur mendacium
fuit ibi excusatum propter piam conscientiam quam
habuit que sibi dictavit quod fuit menda-
ciandum / Idem patet de Iudith cuius conscientia
indicat esse mentiendum et Holofernum esse
perimendum et non videtur ibi tamen excusata
a peccato nisi dictamine conscientie igitur nullus
conformans se dictamini conscientie peccat // Ad
illud dico quod bona est falsa de peccato quia
numquam sic propter deum faciendum est // Ad confirmationem
dicitur quod Iehu non laudatur de mendacio
Sed de destructione ydolorum // Et Iudith
non laudatur de mendacio sed de liberatione
populi Israel // Sexto sic nullus conformans se
conscientie sue facit iniuste vel est iniustus
in hoc quod conformat se conscientie sue igitur nullus
peccat in conformando se conscientie sue quia patet
ante probatur per processum Anselmi de casu
diaboli capitulo 22 ubi probat quod primus
angelus sciuit se non debere velle quod preva-
ricando voluit quia alias dicit Anselmus igno-
rasset se dei voluntate dei tenere et tunc non
fuisset iniustus quia ignoratur fecisset iniustitiam
sic in proposito quilibet agens contra conscientiam
primum credit se bene facere vel ignorat / Si
primo modo non peccat / constat / Si 2o modo ad
hoc non peccat quia ignoranter facit sicut Anselmus
quod patet // Ad id negatur quod ante // Ad pro-
bationem dicitur quod si angelus habuisset ignoranciam
quam sic prevaricando voluit tunc non peccasset
quia habuisset sed illa ignorancia et non excul-
pata fuit // 8o quilibet peccans iudicat se
peccare sed nullus qui solum agit secundum conscientiam
suam iudicat se peccare igitur nullus talis pec-
cat antecedens patet per beatum Bernardum de gratia et
libero arbitrio quia liberum est posse ubi peccat
ibi se iudicat // Ad illud dico quod aucto-
ritas intelligitur de peccante in mente per quam
habuit gratiam / 9o sic xi q 3 quicumque de cetero

iudex aliquis testis quod conscientia tua non erit in
iusto iudicio contra conscientiam tuam / Noli timere
igitur si conscientia dictat nullum erit periculum // Ad
illud loquitur de conscientia recta / 10 sic ii q. 3
In tractatu ad eorum [illegible] semper verendum est
ut ibi nullius lingua implicet ubi conscientia
non accusat quia si conscientia defendit liber est
inter accusatores et dicit glossa quod lingua
debet esse ablativi casus ut sit sensus dicit
glossa quod propter nullius linguam credat aliquis
se esse reum ubi conscientia non accusat // Ad
illud dicitur quod decretum intelligit quod homo
non debet plus credere alteri quam conscientie sue quando
nominat se facere vel velle facere quod iustum est
ad hoc quod vitet peccatum // Sexto sic Habeat
aliquis duo iudicia unum iudicium quod est fu-
randum vel tale quid faciendum et aliud iudicium contra
conscientia non quod habet nullo modo est dimittenda
tunc talis aliquis iudicabit licite aliud non / Si sic
habetur propositum Si non / contra vel contra conscientiam suam
vel dimittit eam / Sed dimittere eam est
facere contra eam igitur peccat si eam // Ad illud
dico quod casus repugnat legibus datis quod aliquis
habeat tale conscientiam nisi in pena peccati ad-
missi in tali casu dico quod talis conscientia est depo-
nenda sicut patet in alia questione // 12o sic
Si homo nullam haberet conscientiam esset in paralus
omnino igitur etc. Antecedens patet quia si nunquam habuis-
set conscientiam nunquam peccasset igitur si non habet
conscientiam non peccat // Ad id nego quia quia
potest habere conscientiam habere erroneam in pena
peccati et tunc peccat Si autem nunquam pecca-
set nunquam sensisset illa pena sibi inflicta
// Ex ista questione sequitur contra [illegible] quia quamvis homo non
semper mereatur sequendo suam conscientiam probatur expres-
se per glossam super id ad Romanos 14 Omne quod
non est ex fide peccatum est non tamen dicit glossa
Omne quod est ex fide id est conscientia bonum est
Secundo probatur per Gregorium 3o Moralium c. 8 Non
nunquam fit reatum omnis quod putat esse causa
virtutis // Unde de amicis beati Job dicit Gregorius
unde se estimant premium mercede accipere
inde eos contra reatum reprehensionis invenire
et sequitur Sunt namque nonnulli sepe in dei iudicio cul-

pa esse deprehenditur quod utique ante iudicium
putatur unde exspectatur premia virtutes operis in
se supplicium iuste consequitur ultionis
// 3o sic / quia tunc iudeus adulterium faciens
contra legem suam contra conscientiam et mechus quando
eam non puniretur quod punitus non baptizatus
patet quia quia actus sine fide contra conscientiam
esset meritorius et minueret penam
et augeret gloriam quod sunt contra quia tamen pecca-
parvulorum non esse mitissima contra Augustinum in
Enchiridion capitulo 18 // Quarto sic / Gregorius
9 Moralium c. 13 ubi legitur de advocatis
qui credunt se mereri defendendo iustitiam
propter inimicos rei et non nulli plerumque
terrena premia appetunt et iustitiam de-
fendunt sed cum innocentes estimant se esse
defensores tutiores exultat cum se
spes nummi subtrahitur a defensione iustitie
protinus cessat qui nequaquam iustitie re-
titudine sed nummos querunt de quo patet quod
non omnes agentes contra conscientiam merentur immo se-
quentes peccant / unde sequitur eadem 9o li. c.
13 Ne eadem suppliciis se nescientes impli-
cant unde se aliquid facere licere exultat
// 7o sic Ysidorus de summo bono li. 2 c.
7o per magnum pressinum videlicet ad hoc probo
arguere et dicit sic quia vicia species
virtutum esse videntur Sed tamen virtutes non sunt
nam vincunt pretextu iustitie crudelitas
agitur et putatur esse utique quod est vicium re-
missa segnities mansuetudo esse creditur
et qui agit tollerans negligentia putatur agendus
indulgentia pietas [illegible] talia exemplo Bernar-
dus [illegible] se non ulli iniustos esse confidunt
unde maxime exprobrantur Ite Augustinus 1 de civitate
capitulo 24 nam licet a quibusdam tunc vere putentur
esse virtutes cum referuntur ad seipsas nec
propter aliquid expetuntur etiam tunc inflate atque
superbe sunt ideo virtutes sed iudicia iudi-
canda sunt // Sexto sic si quis actus fuerit
contra conscientiam sit meritorius igitur committens actum
malum in genere credens illum esse bonum
actum eius [illegible] faciat non haberet putare
Sed [illegible] contra est quod committit patet quia

quia primo fuit sibi invita et non peccavit sed dimitte-
ret cum gaudio / Sic forte necessaria qua-
liter fuit tali invita invitus et non liceret de-
liter dolere patet de beata Lucia que dixit si esset
invite violata ex quo ipsa meruisset
et tamen doluisset dupliciter quia fuisset violata
et id non posset // Contra si habuisset dolorem de
hoc quod fuisset violata tantum igitur infinite ha-
buisset dolorem si fuisset voluntarie viola-
ta sine infinito dolore non sufficeret // Quinto
dicitur in textu in quo aliquis credit ductu precepte
nali quod esset agendum prima contra veritatem et
sic ageret ex conscientia videtur quod talis quamvis peccaret
et contra Augustinum de verbis Domini sermone propter hoc non
non auferat veritas iniquitatem nec una in-
pediat veritatem et specie quod est ad propositum si
per unam indicamus contra veritatem alia quod in-
gredia veritate contra iniquitatem non ambulabo
in via iniquitatis una et vitabis excusatio-
ne aliter obviavit sibi commercio bona
si una non potest excusare totum // Octavo quia
nullus peccat ignoranter nesciens se peccare pre-
terea quia est contra decretum. Rz. dis.
rector sepe increpando detegit culpam
quam sepe nescit esse ipse qui perpetravit igitur
aliquis peccat nesciens se peccare // Nono si sic
Ewa incurrit comedens pomum prohibitum quia
quia Ewa non putabat esse peccatum quod fecit ut
patet quia Ewa fuit seducta in textu Augustinus
li. de civitate dei capitulo 17. qui dicit illos se-
ductos debere intelligi qui id quod faciunt
non putant esse peccatum igitur Ewa non putabat
esse peccatum quod voluit et per consequens non peccat
quod est falsum et contra Augustinum ubi prius dicit quod
si credendo non sunt ambo decepti sed
solum Ewa intellige sed dicit Augustinus quod sunt
ambo capti et diaboli laqueis implicati
Contra quorum argumentum primo per argumentum istum ipsius
quod quia tunc deus prior esset ad puniendum
quam ad premiandum // Ad primum negatur quia pridem
contrarium fundatur error Pelagii qui ex puris
naturalibus potest quis mereri vitam eternam sed prior
est deus ad premiandum quam ad puniendum //
Ad 2o quia fuerit excusatio in casu quo quis
crediderit esse alienam et cognoverit dilectam

ad cognoscendum eam intimum carnis // Similiter adul-
terium excusatur in casu quo quis cognoscit alienam
credendo esse suam ut patet per Magistrum li. 4 dis.
20. Et in multis casibus ubi peccatum excusatur
eo quod aliquis facit contra conscientiam propter ignorantiam
// Ad illud et ad alia similia patet in alia
questione ubi peccatum excusetur per ignorantiam // Ad
contrarium patet quod sic dictum 32 (42)

Utrum videlicet aliquis possit esse
perplexus inter duplicem ma-
litiam. Arguitur primo quod sic quia
in decretis dis. 13. et sumitur
a beato Gregorio. 32. Moral.
capitulo 18 dicitur sic / Cum mens inter mala et
minora mala constringitur si omnino nullus sine
peccato patet aditus minora semper eligantur igitur
mens aliquando potest constringi inter duplicem ma-
litiam et hoc est esse perplexum // Oppositum arguitur
ab Augustino indicante quod de duobus malis alterum est
faciendum adveniente tempore excrutionis vel tempore
...natio facit alterum vel utrumque vel neutrum
Si alterum vel utrumque ipse perplexus / Si neu-
trum facit contra conscientiam suam et peccat igitur est perplex-
us // Pro solutione questionis sine assertione pono quod
prima est ista nullus secundum opinionem suam perplexus
inter duo mala ~~[struck]~~ licet facere minus ma-
lum probatur multipliciter et primo sic Si aliquis elige-
ret minus malum faceret contra conscientiam suam igitur
peccaret et faceret illicite antecedens patet quia utrumque
tamen magis malum quam minus malum et contra
conscientiam suam et quando patet quia talis damnatur
omnis enim qui facit contra conscientiam edifi-
cat ad gehennam et non nisi per peccatum committitur
// Item quia si non peccaret mortaliter posset statim
recipere eukaristiam ex quo non esset in mor-
tali / hoc autem est contra Apostolum dicentem
probet autem seipsum homo talis autem non esset bene
probatus ex quo staret in mortali // Secundo sic
si sit perplexus secundum suam opinionem posset licite
facere minus malum igitur omne malum posset
fieri licite igitur perplexus inter violationem
voti et eius transgressionem si credit esse minus
malum votum violare quam transgredi talis posset
licite fieri votum transgredi quod est falsum et contra
Augustinum 2o Contra [illegible] c. 17 [illegible]
[illegible] nullus unquam velle posset // 3o Si

talis sic perplexus tunc posset eligere minus
malum igitur eligendo minus malum non faciet
contra conscientiam igitur sic non peccat eligendo minus
peccatum sic peccatum igitur in non peccando peccaret quod
includit contradictionem // 4o sic Augustinus secundo de civitate
dei c. 17 // cum sibi ita despiciat ut dicat
nunc peccemus ne forte postea peccemus hoc est perpe-
tremus homicidium ne incidamus in adulte-
rium // 5o sic Si licet tali perplexo facere
minus malum ut maius vitaret igitur licet
facere minus malum ut fiat bonum tamen consequens
est id maius malum igitur licet facere ma-
la ut eveniret bona quod est contra apostolum
ad Ro. 3o dicentem quorum damnatio
iusta faciamus mala ut eveniant bona
// Sexto si aliquis sic perplexus licet et est re-
commendabile velle committere minus malum ut
maius evitet igitur quanto intensiori et inte-
riori actu vellet committere minus ut maius
vitaret tanto laudabilius faceret sed velle
sic committere malum minus est velle com-
mittere malum igitur in tali casu quanto magis
vel intensius vult committere malum tanto
laudabilius facit // Septimo sic in casu perplexi-
tatis excusatur homo propter perplexitatem quod non
faciat minimum malum de numero istorum inter
que perplexus est sed nullum est vel esse potest mi-
nimum istorum inter que perplexus est igitur probatur
assumptio quia sint a et b duo mala a ma-
ius et b minus et sit sortes perplexus inter a
et b. tunc non excusatur nisi committendo b.
probo hoc quia sortes est sic perplexus quod committere
a et b sub [illegible] volitorum vel non
licitorum electorum sed nullus est minus [illegible] electorum
vel volitorum quod sortes potest committere a vel b
igitur nullum est minimum peccatum istorum inter que
sortes est perplexus // 8o sic ex hoc pone
sequitur quod aliquis actus esset laudabilis et quanto iste
actus esset remissior tanto fieret magis
commendabilis et minus reprehensibilis consequens probo
consequentiam quia quanto remissiori actu iste e-
ligit minus malum tanto remissiori actu
eligit malum / Sed quanto remissiori ac-
tu ipse eligit malum tanto minus facit
contra conscientiam igitur quanto actus iste electionis

esset remissior tanto laudabilior // 9 sic Si sic
perplexus est igitur conscientia erronea non obligaret
ut ab tenetur dimittere conscientiam erroneam
probatur [illegible] quia conscientia erronea excluderet peccatum
in casu perplexo cum talis perplexitas sit solum
erronea sive ab errore causata sed alio peccato
facta si sic faceret igitur error iste in multis
sibi prodesset quod est falsum et contra Augustinum nullus
errare prosunt aliis in via pedum sed non
morum Sed contra quia solum peccatum vel indu-
cens hominem ad peccatum tenetur homo dimittere sed
sed conscientia erronea neutrum horum est igitur etc.
// 10 sic / Omnes iudei fuerunt sic perplexi
inter acceptionem Christi et transgressionem sue legis
et reputabant minus peccatum occidere Christum
igitur non peccabant ista quia esset bona
apud negantem illa [illegible] ista et causa esset
sibi dicimus igitur quod non est ab ipso nec
quod est falsum quia reprobatur ab ecclesia sicut
apparet in epistola beati Bernardi epistola
10 // Contra [illegible] arguitur [illegible] primo sic dic-
tet conscientia de duobus malis solum alterum
esse fiendum vel igitur talis est utrumque facere
vel neutrum vel alterum / non utrumque quia vel neu-
trum quia tunc esset contra conscientiam et non magis
quod minus // Ad id dico quod neutrum casu dato
quod tunc faceret contra conscientiam // Dico tunc quod
debet deponere conscientiam illam cum primo sequatur
eam sive faciat contra eam peccat ut patet
in alia questione // 2o sic in omni casu lici-
tum est facere [illegible] doctrinam traditam et appro-
batam ab ecclesia / Sed ecclesia docet talem
sic perplexum minus malum eligere et facere
patet per decretum sicut allegatum est in prima
questione // Confirmatur per glossam ibi in casu perplexi-
tatis quod non est nisi [illegible] perplexi-
tatis / Sed [illegible] licet stricto perficere
peccatum non peccato vel magis non fugere
peccatum quod peccatum patet quia mendacium iocosum
est peccatum et tamen id haberet minus fugere
quam permittere hominem occidi in casu
quo omnibus possibilibus haec impediret iocose
mentiendo // Ad id dicitur quod [illegible] et dico
consilium [illegible] primo

Ad Ro. Co. q. vnqnqz vr̄ez an
piat ppt' fornicacoem hoc ac dico z m
indulgēciā no z m impn̄d / vn Greg9
32. mor c. 18 paulq zn cēnā dic qda
incinctes aspiat imod gressit sil maio
ra declinacr. // 3o sic / omē 1 e licitū
hoī id qd ex lege ciuie tet / ʒ ās tet
face mi9 malū ex lege ciuie igr face
mi9 malū tūc est sibi licitū aōz pʒ qz
alioq̄n leges ciuie essēt iniqz z iniuste
si ad h' obligaret boīez pbo p decretū
dis 13. Duo mala / duo inqꝫ mala ex
cautissime omio sunt pcaueda si tam pi
culi nāas vnū ex his ppetrare cōpleuit
id debē q' resolue 1 face qd minoi nexu
n noscit obligac // Ad 1d ne9 imore
ad pbam dico q glo exponit ibi nāas
1 casq vt 1 esseatz hoc ad opinioz similiter
Dico ex q lex ciuie est mai9 malū
magis esse fugiēdū et mi9 malū mi9
esse fugiēdū immo tn̄ esse eligendū
// 4o p 1d Aug9 ꝭo de lib. ar. lege
qm inqꝫ sat videō minima q caucioz
hgremod q in eo pplo que regit imo
ribꝫ malefitis ne maiora gmitteret
dedit liceciā // Ad 1d dico q̄no dedit
liceciā ppe / ʒ indulgēciā pmittit
eni multa mala pʒ d' publicis meretri
cibus ne peiora gmittar // 7o sic vtile
est tali recipere mi9 malū face igr
est sibi licitū qna pʒ qz nm petm est
vtile qz plꝫ dāpnificat q fructifi
cat pbarz anꝫ p ipsū. d' sumo bono
li. 2o c. 33. aliqn inqꝫ vtilr peccoz 1
minimis pcis cadit ut in maiora vtiliꝫ
caueant lege dippm dt ipso pmitte
re minora pctā ne maiora ppetret
d' tali igr cui sic expedit fiat cāz
// Cofirmar sic ex tali casu pplexitatis
vtile est in tali petm gmitte q' a
multo forcori 1 tali pplexitatis anꝫ pʒ p
Aug9 li 18. d' trin c. 13. d. audeo di
ce dicit d' 9pplex. ex vtile cade in
aliqd apte manifestū petm vn sibi dis
plicat q ia sibi placēs cecidit ca-

lebat igr petm sibi displicuit q̄n placuit
q q̄n pscripsit sibi placuit et adducit
ps adhuc imple facies eorꝫ ignie ut q
rant nom tuū dne / ptꝫ 2o d'iām c. 16.
plurimi vno accepto legis pcepto quitti
sūt sunt pnalibꝫ vicijs spualitatibus eiꝫ
effctū ad grām gsurgit ex īuate
cpi sunt z amariꝫ p cm do. z vehemēꝫ
pungendo d'o subditi atqꝫ ita cariui
ppposita mete victores // Ad 1m ne9 anꝫ
ꝫ est etiā vtilis // Ad gfmaoz silit
ne9 anꝫ // Sexto sic inx smaz phi
3o ethicoz d' duobꝫ malis mi9
malū est eligēdū ut igr in casu p
plexitatis ut ex pplexitate si in tali
pplexitate hectz ppom si ex ꝫa multo
forcori in casu pplexitatis / Ad 1d dico
q phs intelligit q mi9 malū mi9
est fugiēdū // Sexto sic ponar q sic
pplexus inx opinioz suā velit gmitte
mi9 malū ut fugiat mai9 malū et
inquantū ad velit ptiur / tr aug. sic talis
solū vult fugā maioris mali et
n volēdo no peccat qna pʒ anꝫ pbo
p aug. de cīuit. dei li. c. 13. q vult ad
solm ppt bonū no vult in se vlitudicz
igr ita in pposito q vult aliqd solm ppt fu
gā maioris mali no vult a d' q fuga
maioris mali sed talis e sic pplexꝫ
qz no vult in se fugā maioris mali z
p peruicoz minoris mali vult solū ppt
vitacioz mali maioris igr talis no peccat
// Ad 1d pt dici q casꝫ e impossibile
q ꝫ ex petm cōplexꝫ cūꝫ oppoītꝫ pbt
in vna gōe ut pt dici q pricialiꝫ eli
git fugā maioris mali // 8 sic hō pt
licite face malū in casu ut eueniat
bonū igr eade rōne face pt vnū ma
lū ut euitet tm malū qm est illud
bonū ppt qd licet face id malū qna
pʒ pbarz anꝫ qz hoc pt hō face li
cite face alii qd vellet fi sibi ipi ꝫ
quilꝫ vellet aliū pcurac vemalitꝫ cū
tract pstor morale in sempo // Ad 1d ne9
anꝫ // Ad pbam puto q alꝫ 1 2o d'
hoc sunt dicm Rono arg. sic opꝫ

alis esse vera generale 2m quos ambo dicunt
vitue sz in casu nuqo de duobz malis indi
cibile alterum eliged no pt esse vera q
eligat maius malu quia tunc esset pura vera
et oio gt viciu igr oportet alia vera dal
si q eligat minus malu // ad 1 dico q vera
bo est q depoat illa gscientia erronea
z de illa det sequi // 1o sic di no fa
cet alterum sit facere tali pplexo z malo
alterum faciet igr malo peccaret z si malo
faceret igr no peccaret / igr peccaret z no pec
caret // ad 1 dico q no malo faciet
alterum // 2o qo est ista illius 2m opinioz
sua pplexus int duo mala mortalia est
licite facere quodcumque illorum voluit malu
pbatur quia tenetur alterum facere et pqns
alterum no esset peccatum gt pactum q go
viz tunc pglom d. 13 um // 2o pt
augi li 2o dis lo. censimur ab aliquo
li gt medam / omnes actus 2m intencio
nem dt aliquos indicados esse bonos
vl malos pt qsda qui ita sunt mali
ut nusq possint esse boni etsi boa
videatur causa intencio nusq plurimu q ca q
sine q intentione q fiat sed ea q gstat
esse peccata nulle ee bone obtentu ullo
qi bono fine ulla voluit bo intencione
facienda sunt igr ur in casu pplexitatis sunt
aliqua talia mala recte facienda // 3o quia
nisi go sit vel sequitur q licz velle peccare
mortaliter in casu talis pplexitatis pz qua
quia sit alis pplexus inter peccare mortaliter
a pcto z peccare mortaliter b pcto di igr
tali liceat eligere qd voluit igr sibi li
ceat eligere peccare mortaliter igr no licz
eligere nisi qd licet velle igr licz vel
le peccare mortaliter / sz no est i infinitu
gravius peccare mortaliter q velle peccare mortaliter
ymo maior gtemptus est in hac q ds
wlt peccare mortaliter q ex hoc q no
cogitat de casu utrum sit mortalis ulnus
igr licet peccare mortaliter sz hic cludit g
dictorum // 4o sic quia sunt a et b illa duo
int que sor est pplexus z sunt eqlia

z peligat talis a ipi b te quia sit sor
eligit a nec gmittat b sit igr c talis
gradus q sor eligit a nec gmittat b tunc
sit d gradus electiones subduplus ad b z argo
sic melius esset sor eligere a nec gmittet
b d gradu electionis q c gradu quia hic eligendo
d gradu minus ageret gt gscientia cetis pibz
z tunc argo sor pt eligere a nec gmittat
b c gradu electiones et melius est eligere sit
d gradu q c gradu / igr sor d gradu electionis
posset gmittere aliquod peccatum gravius q a nec
gmittat b z ita in casu pplexitatis licet
sor eligere stricte maius malu nec eligat
minus malu et ultra gna pz p hoc q
possibile est esse peccatum ad stricte ult in
illa pporcione minus d electo foret melior
q c quod est fm quia si sor melius eligendo
gmittere a nec gmittat b d gradu elec
cionis igr eque sor peccaret ul saltem no
minus si peligeret b ipi a eodem gradu di
lectionis quod fm quia a z b sunt peccata mor
talia eqlia igr tm posset qd meriti
pferendo a ipi b sic eque b ipi a
Contra quoz arguitur quia in casu ubi castitas
periclitatur licet alicui se interficere z cetera
qd pz 23 q   no e nrum i psecu
coibz no licet mi ppria ferire manu
absqz eo ubi castitas periclitatur qd eque
pz quia hoc esset minus malu // ad i dicendum
ibi glossa q li absqz tenetur exclusive q. d.
nec in istis nec in alijs nisi viz licz ali
cui se occidere z dicit glossa q sic potest ibi
pulare sed gene tue absqz eo qd in
tibz sequitur latet sic potest ut hic dicto absqz
exclusive nullu mod loqui pbat
p una pz inde // 2o sic pplexus int ista
duo d no excendo relig z ius pfessy
z de pmitte peccatum z mirz mori pfame
pt elicere licite contra religionem ut si
vemat pro z inri z cetera g pa pb aut
pz auctoritate Jeroni. ad demetriade z alibi
dcr. dist 12 q q 23 pa quippe no
constingitur qd ad comitenda pcepta ur
ab illis aliquando absolvitur si mag

ad ista ligat ipsa ad invicem coniug
ad celandum duo sunt gravia mandatorum ipsius
clausa est tamen iniuncta unum prohibendi
et alterum imbendi sed super singula precep
tum eo quod omnibus unum mandatum est non
virgo non nupta non vidua ad quam impio
soluta in quocumque proposito in quocumque gradu eliciat
peccatum est ab prohibita admittere ul iniusta
non facere igitur cum quamplurima sunt esse in religione
preceptum conveniens parentibus non potest per quem
a precepto absolui confirmatur per apostolum
Si quis suis et maxime domesticis non providet
fidem negavit et est infidelibus deterior // ad
id patet in una quacumque parte quorum in que dicitur
dicitur // Tertio quo ultimum secundum opinionem suam perplexo
non inter duo mala est licite facere mi
nus malum probatur quia talis non potest licite
facere minus malum nec quod voluit tamen non
maius malum patet quia quia est minus videtur
et ante patet ex duabus partibus quibus // quod
quo ultimum potest esse varie et realiter perplexus
inter duo super mala probatur quod sunt et probatur
perplexum dist. 13 adeo quod tenet oppositum
quod ultimum realiter est perplexus et probat sed quia
tunc deus ex necessitate teneretur facere malum sed
sic est peccatum sed glossa quia vasa ire deus in
quod redderet malum et spontaneum inveniretur
sive delictum ut patet 23 q. 5 Nabucho
sunt et sed glossa Si ex necessitate tu lex per
cibus id malum esse impossibile quia fuit ut patet
dist. 5 c. erit ideo excludit glossa quod perplexi
tas quantum ad rem non est quantum ad stultam
opinionem opinionem aliquid est // quod quia ista ar
quod dist. 13 adeo dicitur sit minus malum ul
lius dispensatio admittitur nisi forte duo
mala ita urgeat ut alterum corpus necesse
sit eligi igitur saltem possibile est ut ad perplexus
inter duo mala ut necesse sit alterum corpus
facere sed talis est realiter perplexus igitur // ad id
dico quod intelligit ubi duo mala urge
ant secundum opinionem perplexi et cetera per dispensa
tionem intelligit indulgentiam ul permissionem
in a predicto // Tertio potest et glossa ibidem facit
multa argumenta que videtur probare quod aliquis
potest esse realiter perplexus inter duo mortalia

ut medici inter curatores vel confessarium propter
consilium // Item ab potest esse perplexus inter veni
ale et mortale ut in casu in quo virgo im
minet quando alium invitat ad occidendum quod
sic dicit est // Si quidem vel est et dicit quem
sic dicit est peccatum mortale Si autem necesse eum
ibi esse pro salute venialis et mortalis
Si sunt perplexus ut habetur 12 q. 2 ne quis
Si taceo ex tacitumitate mea presumitur // Item
glossa ponit ibi ad exemplum vel est de perplexus
inter mortale et veniale ut si uxor petat
debitum vir ac reddit aut negat Si ne
gat mortaliter peccat // Si venialiter reddet ve
nialiter peccat quia actus coniugalis non potest ex
cusari sine peccato saltem veniali ut habetur
33 q. 5 vir cum propria // Item si quis semper
ubi promisit se bibere plus quam possit potest
Si plus bibat peccat saltem venialiter ut
patet 27 dist. Omnis Si non bibat peccat
quia ubi compromissio est peccat venialiter
ut patet 22 q. 2 primum // ad id videtur glossa
quantum ad primum dicit quod medici non audiunt perplexi
quantum ad rem quia potest dicit glossa de bonis
quamplures apostolos et spiritum et debuisse
maliciam suam dimisisse // Secundum ad secundum
dicit quod talis est causa nec quo si noverit
se alium ex tacitumitate sua putat aliquod
ut patet 33 q. 7 de occidendo aliquid ut
ea que bono animo facimus et // Item
non propter se quod qui tacet consentit ut patet
86 dist. tanta // Tertium ad secundum dicit glossa
non credo quod talis delectatio sit peccatum si
tamen velis tenere quod sit peccatum veniale in
dicas quod vir debet invitum petente
debitum prudenter illudere permittere propter quem
factum donum per quem petere cessaret sed si
nec illa sit desistat peccat // Et tamen
ad ultimum dicit quod talis permissio semper intelli
gitur si licite possunt impleri ut habetur
credo 22 q. 4 // Tertio sit Si ab potest esse
perplexus realiter inter homicidium et periuri
um ul votum similiter inter homicidium
et inter iniustum usum rei aliene igitur et cetera
quia patet ante probatur in casu quod de alio
quam deponit arma sua apud alium quam

incat sibi redde quamuis petet peccata
devenit sumus et arma sua petit ad
occidendum seipsum et tunc iste qui habet ar
ma est realiter perplexus // Ad id dico quod
talis non est perplexus non enim debet sibi re
dare arma nec ad hoc tenetur quod licet id quod
promisit esset tunc licitum quando promisit tamen fac
tum est illicitum et ideo non obligatur u 22
q. 4 nec tenetur quod sit reus tamquam retinens
rem alienam in vito domino quia non animo reti
nendi simpliciter hoc facit sed reddi quam cito
poterit // 8o si ad est realiter perplexus inter
confessionem iuris naturalis et obedientiam plati sui
igitur ecce probatur cum in casu precipiat pla
tus subdito quod non dicat alicui secreta de
bonis quibus et committat sibi unus in confessio
ne tunc proditor si non dicit facit contra
ius naturale si hoc faciat aliis ecce subi
re aliena detinet quod in confessione natura
commissum quia dixit dicere est i obediens
// Ad id dico quod talis non est perplexus vnde
aus Ad probationem dico quod debet dare ele
mosinam pauperi si hunc sciat quod est contra
ius naturale si quod iste mercator nisi sibi da
ret nec est tunc inobediens quia tunc oppositum
non cadit sub obedientia // 9o si obliget se
ad ad utramque partem contradictionis tunc talis est
realiter perplexus // Ad id dico quod talis obli
gatio est fatua nec obligatur ad executionem
sed potius ad primam de sua per supra dicta
// Sexto si potest quod plebanus voueat solep
niter quod faciat a actum actus si a
actus erit opus supererogationis et non fa
ciat si sine non peccabit ut patet probatur ergo
sit quod plebanus tenebitur actus facere a ignorans
a non erit opus supererogationis igitur si
plebanus faciat a peccabit quia faciet contra vo
tum Similiter si non faciat a quod a
a erit tunc opus supererogationis ergo si
ue sit sine aliter peccabit igitur est perplexus
// 10o sit vouerat ab quod intrabit religionem
si abbas talis loci dicat sibi vnum et
post dicat abbas sibi tunc non intra
bis religionem ergo quod erit perplexus de duo
bus suppositis patet probatur // Ad ista duo dico

quod talia vota non obligant maxime est repu
gnantia ipso voto eiusmodi sed talia si fiunt
fiant si imputabilia ad culpam tamen talis de
bet doleo de peccato suo et confiteri habenti pota
tem absoluendi de tali peccato // 11o sit
obligatus voto castitatis et postea incumbens
respondens actui coniugali perplexus est realiter
quia tenetur reddere debitum vxori et tenetur se
uare continentiam // Ad id dico quod talis obli
gatur ad continentiam et quamcumque petit debi
tum peccat non tamen est perplexus sed enim sustine
re potest castitatem et recedere ab vxore // 12
9o est ista quod perplexus contra opiniones sua multi
aliqua pro gratia inuincibile seu totaliter ex
cusabile a peccato non facit malum alterum con
trarium faciendo probatur quia nullum fuit contrari ignorantia
totalia est peccatum // Sexto 9o perplexus inter duo
mala contra opiniones suas propter ignorantiam priua
excusabile a peccato non tamen peccat quamuis peccaret
sine perplexitate alterum istorum faciendo pro idem
probatur et ex dictis i. q. de ignorantia // Septima 9o
nullus existens in gratia sit vere perplexus est
contra opiniones suas inter duplex mortale peccatum
propter executionis probatur quia vel talis facit
vnum et sic non faceret in gratia vel neutrum
et sic faceret contra conscientiam nec hoc facit cum
gratia / Et sic talis error perplexitas repug
nat gratiam gratie et virtutum // q docet de
omnibus necessariis ad salutem // Contra 9o ista
arguitur p. sit Capio simpliciter existente in gratia
et pono quod platus suus sit hereticus et instruet
eum de opposito alicuius articuli fidei puta
quod Christus non sunt deus vel quod unus deus non sit
trinus et vnus et precipiat sibi quod asserat doc
trinae hoc posito videlicet quod talis sit perplexus
inter duo mortalia quia si consentit illi doc
trinae peccat mortaliter tamen erroret illius
quia sibi necessaria sunt ad salutem quia sine fide impossi
bile est adulto saluari sicut probatur per scrip
tum igitur si iste simpliciter adhereat plato suo
heretico in hoc ipse peccat et si non adhe
ret similiter peccat quia sibi dicit contra suam
quod plactum esse ... non assentiendo
sibi ipse facit ... sua ... peccat

//Ad i.m dico q talis no est pplexus q no
sit adhere dict.e plati z q. phat q sicut
gstia sua sibi dictat Sic dico q hoc no
est poss.le d lege dei ordiata cu gra q no
pmittit homiez errare in neccijs ad salute
ppe isto p q.o in.a sic si ti haret p spaciu
potetia tale gstiam z no posset illam
dpone q no reputo vim puto q d.s in
hoc abrogaret illa lege sine fide etc.
Si.o sic exns in gra sic habe gstiaz ista
q est mendaciu ad saluadu morete d mor
te talis ul menti.z ad saluadu ul no / Si me
tit.z ipe peccat ut pz p Augg d menda.o
Si fine sic dus / ex ipsis at esse ad
genus mendacij q peccatu no sic putauit
d ptict scipm turpit ig.z sine redat me
daciu esse peccatu sine no ipe peccat / Si
no mentiat.z ista gstia stante ipe peccat q
facit d.tte gt.a gstiaz q est peccatu ig.z
exns in gra habes illa gstiaz necc.o est
pplexus int duo peccata q ipe sep peccabit
quicuq pre eligat // Ad i.d dico q talis
sit illa gstiaz dpone // Z.o sic capio casum
Augg ab c an indice et vult iudic q
da s.m pono q vnus exns in gra solus
sciat q aliq vult pmadare se ut possit eu
auite a pmtis sue nisi mando eme.y
suu a debet eme suu manda a no / Si
sic indoxo inficiet illu et ita erit ca
sue mortis p pdictaz r p q.us peccabit / Si
no debet manifestare ipe pindbit se et
ita ipe pmittat eu mori spualit ibi
poss eum impedire et p q.us peccat tu ppo
nat corle bonu spuali bono pproximo
q sep est peccatu siue fiat in pximo si.e
in scipso q z in psm 10.o ethicis c. z.o spm
pni hois est ut pura peligat bona
incssi bonis ut pura peligat facere d.p c.
pissim ad vitadu pena modica cuius vita.e
pnum bonu ul nullu e in gpatione ad illd
bonu q tollit.z pmala que eligit Si ig.z
sit pni hois sep sic elige i scipso z eodi.o
pni hois sic elige in alijs // Ad i.d dico

q facere debet q.m licite potit ne alius
pmiret se Si at n.o sic potit impedire
pmittat eu pindire nec pp.z q pponat
corle bonu ut p.mo ppomt spuale sui
ipig bono pximi et hoc no est d lege
caritis // Q.o sic po.z q ab sacerdos exns in
gra queritur.z a duobz ad audiedu gfessio.e
q.z vnus e paup alt. diues / paup no
est in extremo articulo diues e in extremo
r pibit eternalit nisi statim vadat ad eum
sacerdos sed ex alia pte multi scandaliza
bunt.z scandalo q est peccatu mortale si pmo
eat ad paupem ul ig.z ibit ibit ad
paupez ul ad diuite no ad diuitem
pbat.z q nullus sine peccato potit peligere mul
tas aias proximorum suorum pire p aia
vnius istorum / Sz si vadat ad diuite pmo
dimittit piret multas aias pire psalu
te vnius ig.z peccabit nec sine peccato pt p.o
ire ad paupez in illo casu pbat.z q di
ues est in extrema necc.te e paup non
ig.z tet.z ciuis ire ad diuite Sz id a quo
ab tet.z no debet omitte pp.t scandala
quecuq in alijs q plus debet ab vi
tare peccatu vnius in scipso q.m mille ia.o
ig.z debet pmo ire ad diuite q ad pau
pez // Ad illud dico q det in illo casu
ire ad diuite et pacificare proximos q
tum potit d scandalo tunc tn licet ipe
sit in ca no tn in culpa // 7.o vouerat
ab se ~~intrare caritate~~ in caritate intra
re religionem infra annu ul aliqd eciam
tpus z auch interet efficiant.z parentes eius
degentes z dubitat ille pbat an teneat.z
sump.t pvide parentibz an non / in illa necc.te
tam est poss.le d exnte in cari.te / Sz talis
est pplexus int duo peccata q ul intrabit
religionem infra annu z sic ipe peccabit p bo
p tam dubitat utrz debeat sump.t pvide
parentibz d necc.is ad vita et no facit ig.z
dubitat se culpabil.r omittere z p q.us du
bitat se peccare et ita peccat q omis lib.e
faciens ul dimittens alis vnu dubitat se
peccare mortalit peccat mortal.r / Si non

intelligit tenetur credere se facere contra votum de
quo tenetur ergo credit vel dubitat saltem
se peccare mortaliter ergo peccat mortaliter et per consequens
talis sic dubitans erit perplexus // Ad illud
in illo casu supposita probabili ratione que
debet eum movere de necessitate peccatum ipse non
tenetur intrare religionem nec peccat non servando
votum Si autem dubitat se transgredi puto
quod licet ista dubitatione deponere // Sexto po
no quod aliquis symoniace sit promotus ad cu
ram animarum contra quam talis vel de peccato suo ipse
post contritionem suam erit in gratia et tamen
perplexus probo quia si teneat sive deserat
illam curam ipse peccat mortaliter et alterum
oportet facere ergo utroque peccabit nam si teneat
curam ipse peccabit Nam secundum Gregorium Omne
reatu criminis non est qui sacram sede
prelaturam emptam tenet / et si deserat curam
peccat quia pono quod videat quod si dimittat
officium et curam multe anime periclitabuntur
et multe etiam dampnabuntur ex quo quod ipse re
cedit de officio isto ergo hic dicendo ipse peccat
ergo quamcumque partem eligat oportet eum in illo
casu peccare et per consequens est perplexus // Hic
dico quod talis debet ad superiorem recurrere et
symoniam suam ei revelare quod si voluerit
sibi curam committere gratiose concedere debet eam
ut puto dimittere // Septimo pono quod aliquis
iuret alteri ad non detegendum secretum suum
et committat tunc adulterium et velit occidere
maritum adultere et hec sibi revelet in
casus vel revelabit vel non si sic incurrit
periurium quo peccat / Si non incurrit crimen
homicidii cum non possit vitando cavere homi
cidium // Si dicatur quod in vitando ipsum quem
potest prodesse et non obesse ipse non incurrit
crimen periurii quia iuramentum non est obser
vandum nisi ubi iuratur id quod licet decet
et expedit ut patet extra de vo. et vo. re
demptione libri dicit quod tria sunt consideranda
in voto et iuramento scilicet quod conveniat secundum licere
quid deceat secundum honestatem et quid expe
dit secundum utilitatem Sed in casu posito non
licet nec decet nec expedit id dicitur

celare iuramentum non ligat illud iuramentum dummodo
per revelationem potest illud alteri potest prodesse et
nemini obesse // Sed contra istud non solvit quia
pono quod iste iurans similiter credat quod id
iuramentum simpliciter liget eum stante tali con
missione non potest revelare aliquo modo sine peccato
et per consequens est perplexus // Ad illud dico quod tale
iuramentum non ligat et dico ultimus quod
stante illa conscientia ipse licet eam deponere non
stante simul quod non deponat eam contra conscientiam
// Octavo dicitur aliqui conscientia erronea quod id quod
precipitur sibi prelato suo est contra preceptum dei
et pono quod non possit per aliquod tempus conscientiam
illam deponere talis sive obediat prelato suo
sive non / ipse peccabit nam si obediat prelato
suo credit se facere contra preceptum dei ad quod tenetur
vel vel credit se teneri ergo peccat / Si non
peccat peccato inobedientie probo quia sibi non
est constare nec iudicare utrum preceptum superioris
iustum sit vel iniustum dummodo non sit contra deum
et contra fidem ergo tenetur obedire // Ad id dico
quod tenetur suam erroneam conscientiam deponere quia
licet quod secundum illam est perplexus et illa deposita
nullo modo erit perplexus et non si sit perplexus
erit culpa sua // Nono pono quod aliquis iudicet
iudicium quod supra faciendum est contra conscientiam erro
neam talis vel se conformet illi iudicio vel non
Si sic ipse conformat se iudicio erroneo ergo ipse
facit contra conscientiam erroneam quia conscientia est quod
unumquemque est conformandum iudicio erroneo ergo ipse
peccat Si autem non conformat se illi iudicio et
reputat se debere conformare illi iudicio ergo
facit contra conscientiam suam ergo peccat et ita talis
de necessitate peccat et per consequens est perplexus // Ad id
dico quod talis licet deponere illud iudicium
erroneum // Decimo quia sic faciendum contra id iudicium
quod facit talis contra conscientiam erroneam vel non
Si sic ergo conformat se illi dictamini quod faciendum
est contra conscientiam erroneam Si non facit contra conscientiam
erroneam non facit contra dictamen et ita videtur
quod conformat se illi dictamini et per consequens conformat
conscientie erronee sed hoc est facere contra dictamen
illud ergo illi dictamini se conformat et ita
peccat nec potest dici quod teneatur illam conscientiam

depone et sic virtute sue plenitudinis et si
non quia non sit illa censura deponere sed potestas
nam si deponeret aut faceret contra censuram ecclesiasticam
faceret plus aut non. Si sic igitur facit differentiam
ad idem dictam quia sic non deponit nec facit
contra censuram ecclesiasticam igitur non contra illud et ita
non deponit eam. Ad illud ut plus dico
quod debet eam deponere et quando queritur quod aut
deponendo faceret etc. dico quod non faceret contra
censuram ecclesiasticam nec contra illa et non sequitur
igitur non deponit eam quia deponere talem censuram
non est facere contra eam. Secundo quo quod existens
in gratia sit opinans quod tempore futuro faciendo
erit alterum de duobus peccatis mortalibus probatur
quia non videtur quod talis error repugnet gratie.
Si dicatur igitur existens in gratia potest esse perplexus
inter duo mortalia peccata necessario quando quia non
stat simul quod aliquis sit in gratia et ipse in tempore
executurus alterum duorum peccatorum mortalium
iudicaret se facturum alterum istorum. Ex quo sequitur
quod quare quod non est possibile aliquem esse et in gratia
opinantem esse perplexum inter duo mortalia
pro tempore executurum alterum istorum et non potest
patere quia committet unum istorum et per consequens peccabit.
Tertio quod quod religiosus videns patrem vel
matrem in extrema necessitate et non potens aliter
eorum extremam necessitatem relevare nisi per exitum
religionis debet religionem exire probatur ista quia
per beatum Bernardum de precepto et dispensatione c. 1. Siquidem
prelatus contra statuta patrum contra caritatem
tenetur et in c. 2. dei caritas inter
regule sancti Benedicti precepit et ita cum preceptum
in nobis sit de diligendo parentes vno voto
vel alio ope contrahi tolli potest obligacio de
ipsis suadi. Ista pars tenet doctor sol. 12 questione
q. 23. Secundo sic Augustinus 19 de civitate c. 19 quia
nullus facit pertinet ad civitatem celestem quo
tantum vel minus vivendi si non est contra preceptum
divina ista fide quod pervenitur ad deum quemquam
prestare ita et non debet sic quemquam esse o-
ciosus contemplativus ut utilitatem non cogitet
proximi nec ita activus ut contemplacionem non
requirat dei. Contra quoniam arguitur multipliciter primo
sic existens in statu videns patrem et matrem in
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] religionem

et permittere eos mori igitur a multo fortiori
existens in religione non tenetur exire ad subveniendum eis probatur antecedens quia talis volens
sic intrare religionem nescit utrum parentibus expediat mori perfectionem sed tamen quod expedit
sibi religionem intrare. Secundo per idem a contrario
non est retinendum ut patet 3o q. vltima et de
peccato di. a c. 1. igitur talis non debet dimittere religionem intrare ut parentibus provideat subveniat.
Ad primum dico quod licet talis nesciat utrum
expediat parentibus mori scit tamen sic quod non
expedit sibi permittere parentes mori et idem
debet esse sibi etiam prout etc. nescit an
expediat parentibus mori ita nesciat an
expedit sibi religionem intrare quia pro aliquibus
pro aliquibus non expedit quia sunt detestores
ut habetur dist. 28. et 10 dicatur per per c. 2o
cholica est viam vitarum non agnoscere etc.
Secundo sic plus tamen quilibet diligere propriam animam
quam corpus proximi vel parentis vel matris infinite
plus ut videtur igitur nec bonum anime proprie debet
dimittere propter bonum corporis vel corporum parentis
et matris sed dimittere intrare religionem est di-
mittere bonum anime. Confirmatur per id Luce
14. Si quis venit ad me et non odit
patrem et matrem non est me dignus. Ad idem
concedo antecedens sed consequens non sequitur quod nec bonum
anime proprie est debet dimittere propter parentes et
causa est quia vere bonum anime proprie dimittere
de aliud bonum sibi acquirit quod ad animam
propriam sunt multa impletionem preceptorum. Ad-
firmativa dici potest quod qui non odit odit pa-
trem et matrem i. vitia patris et matris quod
loquitur dicitur modo habetur Augustinus de vera innocentia
sermone 27. Qui legem dei diligit probet
se in hominibus vitia id quod contra legem est
odisse non homines. Tertio sic vita contempla-
tiva est melior simpliciter activa quo nullo modo
dimittenda est propter activam sed intrare reli-
gionem est intrare vitam contemplativam ea dimit-
tendi propter subvencionem patris et matris est ea
dimittere igitur etc. Si dicatur quod vita mix-
ta est simpliciter melior quam simpliciter activa vel
contemplativa. Contra activa est peior contempla-
tiva igitur ipsa mixta contemplative comparatio

eius preius pz qua psalm charitas vi the
zaurizate vobis in celo ubi glo' prodesset
res digniora dum inferiora inspicit. c. xij. mu
sice c. 13 dum pulcras argenti pertusa
sium mixtione prodesset // Ad id pt dicendo
primo q vita mixta est melior q simplex
sicut gregorius ad choralem c. 16. contra in-
lapis anglarem dicitur q qr quicte utriusq
vite actiue uz et contemplatiue insit ex mo
stratur ab activa longe distat contemplativa
Sed ex incarnatus redemptor veniens dum utra
q exhibuit insit utraq; sociat. dum i
urbe miracula facit in monte uero ora
do nocte continue pernoctat exemplum suis fide
libus prebuit ut contemplationis studium propter
proximorum curam negligant nec rursus
in cura proximorum immoderatius inherenti con
templationis studia derelinquant sed sic i utrisq;
mente per cedo coniungant quatenus nec amor
dei impediat amor proximi ut amo
re proximi abiciat amor dei //et ille
qui probatur oppositum qr activa peior ig' ipsa
mixta complectitur quam negat damascus
sup Enei c.º 12. dns quis cum di
cat qr q excelsior est sit videri q'
audiendi ro expediret quam caritas esset
e or oculi z auris no esset // 4º pt
qr si sic ig' a multo fortiori vita eterna
contemplativa ul gradu vite eterne ul vitacionem pe
ne eterne patris ul matris qua pz 23.
q. 8. ipsa pietas ubi dicitur pt q ig'
de spe mee contemplativa eterna adhipiscen
da z pena eterna vitanda homines de
bet impedire indicandum est si p salute ita
q no solum tpali sz est brevi z ad tpe
exiguum quedam sit ne subvenire hominibus
ro vel z benigna compellit // Ad id negatur
quia nisi certa esset pia q licet exire
a religione propter contemplativa gradum vite eterne
licet exire licet contemplativa patris salvanda
z ca e qr v'in tradit sub precepto ad no
certa no sunt pia qr no pt qd sic indige
ria corporalis proximi in extrema necessitate vn ita
auctas canonis intelligitur certis pibz
7º qr si sic tunc non insinuite plus tenetur

de parentibus q alijs proximis in extrema
necessitate constitutis ig' propter proximum aliud
a patre z matre licet a religione exire
ut eis subveniret ut tpaliter moriantur quis
fm ut vi' qr tr xc qui sunt perfectissimi
z perfectissime dilexit unum proximum tpaliter
perire permisisset cui subvenire no fecisset
dum sunt viatores quis fm ut pz de Johanne
baptista q martiri permisit // Ad illud
quidam concedunt quis / alij negant quam nec
e simile ad id qd adducitur de xpo ex
Johannes dicitur q certis pibz no licet ho
minem a malo suo impedire ro i illi
tam no fecit sic subveniendo mortui nec
moreretur z propter hoc d sic potens subvenire
e eiusdem secte cum eo qui martirizatur
// Sexto cum quis plus teneatur diligere se q
proximum ul matrem igitur licet alicui exire
a religione propter vitam propriam tpale salua-
dam et ita professi in arta religione pos-
sent exire // Ad hoc concedatur qr ubi sibi
immineret statim mors corporis si retenta
sunt pia q tunc tenetur exire ne sui ipsius
fieret homicida // Septimo sic In aliqua persona
tm est apostotare a fide qd pz ex augusti-
nis persona quia una est pessima vana
exire pene religione alius perfectissimus exire
in religione sic ig' per sic perfecta plus ipse
tenetur ar.º a tanto bono et a tanto
multo licet plani recedere propter subvenire
patris z matris sic per / Sz per licet exire
a religione propter subvenire patris z matris ig'
planus licebit recedere propter subvenire pre-
patris z matris quis fm // Ad id dicitur quia
et ca e qr alij sic peccata ex intra q no
pnt bene ad statum et illa no sit fuerunt
quibus in propter angustiam alij ut obligata
scandere homines propter sola tpalia non pt
excusari et tunc scandere homines pt ex-
cusari // 8 sit a religione minus ab no
pt subvenire patri z matri sic in religio
minus arta minus prosperatis tunc arº pt sibi
liceat exire ul a religione ex statu in
sola ut subveniant patri et matri z a multo

sicdon licet ūcdē ab a et ingdi b· qnd
fm qz tūc cessare nāte pumū ul ipis
mortuis no tenet~ tlis redic̄ ad a pz
quā pl̄or qz ultimo pfessꝫ ē in b z re
ligio volunte assupta z sine pcto no pt
gperi sine pcto ut sct~ 27 q 3 // Adid
dico q licet tli intrare religio̅z b· 28~ q
mortuus pntiby tenet~ pete licētia de
redeundo ad pmā religām z forte ets
petita licētia nec obtēta et maxe si
tlis sit spū sco inspiratꝰ ut 19· q 2· duo
// q· sit di pn liceat subvenire pfessꝰ
a religiōe ig~ pnt fideli z infideli z tūc
eqlit̄ utiꝫ tenet~ ul vm̄ magſ q alti
qz fideli magſ dis 86· pfecto libtas
sta si omibz debet~ una mpto amplius
q infideli magſ pbat~ qz certis pnbz ipe
magſ indiget et in qpt infidelitate a
q forte reddet tn qpt picliū carpis
Ad id uidet glo· dt di· 30 di q filij
q magſ tenentur pnt fideli qm̄ ifideli z
no pnt~ si infidel· magſ indiget q̄pt
lor magſ sibi teneant~ // Ad ctm̄ in
pn̄o qōe dictum est in suloc arg~ z·
qt pmā qōz // Atm̄ in appom pbat
qōꝫ qclusionem

33(43) Uenitur ad qd̄ prtinēria
toris volunt excuset ul
excusari possit p ignorantia
at~ pmo q no p id qd sct~
in decretꝫ 17· q 1· i volute
ubi loqꝰ d' infidelibz dt nllū corp
in pdia pna pseuerante scat igna
excusat z q ronē de pcto infidelitꝰ
eadē ronē videt~ de pctꝫ esse dicendū
alijs // Inoppōm arg~ sic nllꝰ pctā pt
nisi sciat se pctā ig~ nllꝰ pctā pt igno
rantꝰ qnā pz aūs pbat~ qz nllꝰ pt
face alti iniuriā nisi sciat se face illi
iniuriā ut sct~ 17· q 1 nllo pati qs
iniuriā z si no sciat pt face ūe noo
pt nisi qm sit se face iniuria et si
nesciat tn faciat zpont ex· // p elu
deria qōnꝭ pono 7 distinctōs pma ē ista
qdā est ignorantia negōis qdā disponis
ignorantia negōis est ista q dr nescit

ad maz aqꝫ q ē dm̄ nec credit oppom
z ista vocat~ ab actoribz nesciā / Igna
disponis est illa q ab tz opinado ad
maz aqꝫ / ali qm̄ sit in re / hꝫ se~ ore
late q ois ignos ignorantia disponis errat
dꝫ no ignorantia negōis // 2ª distinctō est
illa q ignorantia qnqꝫ capi~ p eo qd se
tenet apte intellcū qto intellcū in illo
qui ignorat sine sit ignoradantia qsteranis
sine errorꝭ // Alio mō p eo qd se tet
apte volunt qto est voluntas in eo
qui ignorat sine sit uotlis ignorandi sine
sit caristia volunt sciedi / pmo mō
no est pcē et pmo ~~no est~~ pctm qz oe
pctm pcē et pmo est in volunte qto
est voluntas zm Aug d' qceptu dgnali
ca° x / Et tlis ignorantia est i intellcu qto
est in intellēs ut dcm est / ꝫ 2° mō capido
ignorantia aq est pctm aliq no
Tria distinctō est ista q ponit Aug
li· 2° di 22 c 9· q ē aliq ignorantia cessa
z affectata istoꝝ qui scire nolut z tn si
re pnt / Alia invincibilis istoꝝ qui scire
pnt / Alia no affectata z ista est dupr
qdā invincibilis illoꝝ qui scire volunt
ꝫ no possunt / Alia invincibilis illoꝝ q
scire pnt no tn scire nolut ꝫ ex difficlte
acqrendi scidꝫ scire negligūt // 4ª distinc
tō est ia / q qdā ē ignorantia iuris alia fri
est ignorantia iuris // pma dupr una dr
naloꝝ ad salutē / alia dr no naloꝝ
ad salutē // Itꝫ ul istoꝝ q qnqꝫ nāria
sunt ul quē mō sunt nāria ul q mō
sit erūt nāria // Itꝫ alia dupr qdā iuris
nālis alia iuris canonici ul ciuil //
7ª distinctō est illa q ē ignorantia plē
et pfecta qm̄ ab sit ignorat q no dubitat
d' opposito / Alia est simplē qm̄ hꝫ
nec dectiat~ ad aqꝫ pte qdā qpt hꝫ
inde mōrā // Sexª distinctō est q aq
est aqꝫ face ignorāte ul ignoranter exigno
rantia qz qnqꝫ pctāt est ignorans ig
norantia negōis z disponis vn et 2ª phm
3° ethicꝫ / Ois malꝰ errans // Dꝫ ignorat

vel ex ignorantia potest aliquid facere vel quia ig-
norantia est sibi occasio sic faciendi ita quod si
non esset ignorantia non sic faceret vel quia est causa
faciendi // Propositum istis pono conclusiones. Prima
est quod quilibet adultus habens usum rationis er-
rans in hiis que ad ius naturale pertinet
talis ignorantia est peccatum vel cum peccato probatur
quia nulli habenti usum rationis licet ignorare
quod naturaliter scriptum est in corde suo, sed lex
naturalis naturaliter scribitur in corde humano ut
dicitur in glossa ad Romanos secundo, igitur nulli tali licet
ignorare ius naturale et per consequens si ignoret non
est sine culpa // Secunda conclusio scientia legis naturalis
non corrumpitur nisi concupiscentia et affectione vo-
luntatis sequitur impetum passionis, sed talis af-
fectio numquam est sine peccato igitur in tali ad-
ulto ignorantia legis naturalis numquam est sine
culpa sua // Tertio talis adultus tenetur ad
talem scientiam sub pena peccati igitur illam ignorare est
obmittere culpabiliter et per consequens ignorantia illius est
obmissio culpabilis igitur ignorantia talis est pec-
catum vel non sine peccato // Contra conclusionem arguitur
quia faciat aliquis aliquod peccatum contra ius naturale ex
ignorantia vel igitur est minus vel equale vel maius
peccatum quam simile factum scienter commissum ab
aliis paribus, non equale vel maius quia constat
est maior contemptus et factum ipse utrumque utrumque
est equale igitur malum scienter factum est simpliciter
maius malum hoc est contra decretum 32
q. 1 quadmodum nec minus probo quia nulla
proportio accidentalis cum quod sit in subduplo minus
accepto tunc ad peccatum eiusdem speciei scienter
commissum quod sit a et peccatum ignoranter commissum
subduplum ad a quod sit b et peccatum sub-
duplum ad a et scienter commissum quod sit c
tunc arguitur sic b et c (?) se habent in equali propor-
tione // Ad 3m igitur [illegible] se sunt equalia et
b est ignoranter factum et c scienter igitur commissa
sunt eiusdem speciei quorum unum est scienter
factum et aliud ignoranter sunt equalia peccata quod
est contra decretum ut dictum // Ad primum admisso casu
potest dici quod ex quo certa sunt paria peccatum igno-
ranter commissum est minus ut ponit decretum
et admisso quod in subduplo concedo quod
est possibile quod b et c sunt equalia sed tamen certa

non sunt certa paria quia ignorantia [illegible] quod
decretum // Secundo sic tale factum circa quod certa paria
est malum igitur non est peccatum consequentia patet quia non
est malum de se. Si enim esset malum de se
tunc a quolibet certa fieret idem esset malum quod patet
quia si deus idem faceret idem non esset malum et patet quia
per dominum de quo certo vel ubi probat quod primum
motus non sunt peccata de se quia tunc essent peccata
in quolibet sic est in proposito, sed antecedens primum probatur
non enim tale factum est malum quia sit a volun-
tate quia voluntas non imponit maliciam
illi actui possibile enim stare simul quod voluntas
ageret hoc et tamen non esset peccatum nec est malum
quia sit contra iudicium rationis quia tunc ille nullum
iudicium rationis habet nec est malum quia pre-
cedit cogitatio culpabiliter quia tunc omnia mala
ab ignorantia precedentia essent peccata equalia
// Ad istud dico quod idem factum est malum quia fit
a voluntate obligata ad non faciendum et quia
facit contra iudicium recte rationis quod habere
debet et non habet et cum hoc ignorantia illa
est occasio quod illud sit peccatum nec oppositum
actus illorum probat consequentiam // Tertio sic affectus malus
operi tuo nomen imponit ut ait Augustinus de
sermone domini in monte et habetur Magister libro 2
distinctione 40, igitur ubi non est affectus malus ibi
non est opus malum, sed in tali adulto non
est affectus malus [illegible] operibus que ipse facit
contra legem naturalem quia si sit hoc esset quia
afficitur ad maliciam quod constat, sed hoc non quia
non novit eam et per consequens non vult nec
appetit eam quod patet per textum quia sub sua
forma per Augustinum libro de [illegible] 3 c 2 ubi ait
quod autem ignoro nec memini nec volo // Ad
istud dico quod est possibile in tali casu talis operibus
esse affectum malum et dico quod afficitur ad
maliciam sibi notam licet ignoret se affi-
ci ad maliciam nec hoc excusat eum
cum tollitur eius ad oppositum tenetur // Secunda conclusio est quod
quilibet adultus habens usum rationis ignorans
ius divinum aut canonicum in hiis que sibi
necessaria est ad salutem pro illo tempore suo talis
ignorantia est sibi peccatum vel non sine peccato
probatur nam accepto [illegible] quod adultus pro aliquo
tempore tenetur [illegible] facere et arguitur sic

iste adultus non potest tunc facere vel vitare
peccatum tenetur sine debita consideratione illius igitur si
tenetur debito modo tunc facere vel vitare tenetur
ad considerandum quia sine illa non potest hoc sic facere
vel vitare et per consequens non potest hoc ignorare sine
culpa sua // Confirmatur quia ponatur quod talis a-
dultus ignorat a vel b in tempore sit a aliquid
quod tenetur facere de necessitate salutis igitur non facit
a in b tempore sed de necessitate salutis ut ponitur
tenetur vitare quibus igitur ambo igitur talis ignorancia
vel est peccatum vel non sine peccato // 2o sic non
talis ignorancia esset peccatum esset vel non sine
peccato numquam ex tali ignorancia nascitur quod ad
peccandum quia quod necessarium peccatum est vel cum peccato
non necessitat ad peccandum sic quod non est possibile
illud vitare et tamen non peccare quia sic anime
te denique tunc ignorancia vel error quod magis peccatum
sit faciendum ad vitandum maius peccatum stante
illa ignorancia necessitatur aliquo modo predicto ad pec-
candum quia vel faciat unius malum vel non et
sic peccat et non et ipse agit contra consciam
igitur peccat patet quia per oppositum // 3o arguitur
per ysidorum de summo bono nullus in culpa ma-
ior est quam ille qui dum nescit igitur illa ig-
norancia vel nesciencia quod dum nescit est cul-
pa vel non sine culpa // Contra conclusionem arguitur
quia capio puerum baptizatum et volo quod ab
infancia includatur et nutriatur inter infideles cum
venit talis ad annos discretionis ignorabit
ea que sunt sibi necessaria tali ignorancia tamen
incidit sine culpa cum non peccat et cetera
// Secunda pars antecedentis patet quia expresse non potuit
ad eorum considerationem devenire nec tamen instruc-
torem / cum enim dicit glossa nullus peccat in eo quod
vitare non potest et per consequens non peccat // Et prima
pars antecedentis patet quia cum apostolus ad Hebreos sine
fide impossibile est placere deo et ibidem / oportet
accedentem ad deum credere quia est et quod est
remunerator sperantium in se nam fides ut ait
magister libro 3o dist. 27 est mensura sine qua
numquam aliquis potuit esse salvus et talis a-
dultus non habet fidem // Ad primum dico quod primo
quod talis ex quo in baptismo potest sed gratiam re-
cepit et non posset aliquod peccatum dum
venit ad annos discretionis consciencie

sufficientem quo ad omnia sibi necessaria ad salutem
si fecerit quod in se est vitabit quodlibet peccatum
mortale // Dico 2o quod ex ista illuminatione
potest sed illuminabitur in credendis de necessitate sa-
lutis // Dico 3o quod si discredat aliquibus
articulis ipsis fecit quod in se est puto quod
non peccabit per infidelitatis vicium sed semper
permanebit in eo fides spiritualis et infusa
et apostolus loquitur de communi lege et de potencia
dei ordinata // Dico 4o quod si talis non sit
talis baptizatus et sit extra gratiam dei non erit
possibile cum hoc quod ipse peccet non enim habet
inimicum quo possit cuilibet peccato resistere
et ideo talis non faciet de contingenti quod in se
est et sic forsan multa sibi necessaria ad
salutem culpabiliter ignorabit // 2o sic quia sa-
cerdos quia platus habens curam animarum mor-
taliter peccaret in hoc quod ignoraret que sunt iuris
divini vel canonici necessaria ad salutem curam
vel officium suum exequendum quibus firmum quia illa
sunt talis circa igitur eciam vale non sufficit
ad cognoscendum omnia ad officium eorum de necessitate
salutis pertinencia et per consequens talis ignorancia
non est eis imputabilis et quia patet ex quo
sunt iuris divini vel canonici in quibus que ad
officium suum exequendum necessario pertinet est
de necessitate sibi ad salutem // Ad primum dici potest
quod talis ignorancia non est sine culpa sua
quia talis peccavit in nondum suscipiendo officium
dum tamen sciunt vel credidit se non posse
addiscere ea que necessaria sunt ad executionem
illius officii quia per susceptionem voluntariam
officii obligatus est ad sciendum ea que
sunt necessaria ad executionem illius offi-
cii et ideo propter per quod de necessitate salutis
tenetur illa sciencie ignorancia est sibi impu-
tabilis vel non est sine culpa et ideo puto
quod talis tenetur dimittere officium et tamen non
possit idem palam exequi vel non possit a-
liunde super quantumcumque ignorancia dispensare
// 3o sic ex hoc sequitur quod aliquis tenetur ad
impossibile propter per quod est sibi impossibile quibus
firmum quia nullum impossibile est inductum vel de
inductum cum non subsit libero arbitrio probatur
quia quia fidelis articulorum fidei est necessaria

in fideli adulto illos ignoranti et illa pro tunc non potest scire eo quod non habeat doctorem nec sua naturalis ingenio ad hoc sufficiat // Ad primum illud patet quod dictum in positione prima // Est quarto quamvis adultus habens usum rationis ignorat fidem vel saltem quod sibi necessarium est ad salutem pro illo tempore sicut talis ignorantia est sibi peccatum vel non sine peccato probatur quia non magis est quam de ignorantia iuris divini vel canonici secundum sic et de illa sicut patet secundum ... per quorum partem igitur // Dico super isto ad primo ignoras quoniam benignitas dei ad penitentiam te adducit sicut dicit glossa et est ... patientie quia impunitate tua permittis in peccando sed contempnis patientiam quia contempnis bonitatem dei in eo quod te expectat ad penitentiam ... peccatis quia ignoras te contempnere / sed ista est ignorantia cuius scientia est necessaria ad salutem igitur Tercio patet quia ... dicitur quod ... est pluribus modis quia non habet scientiam et loquitur de scientia sine captivitas ad ... pena que non redditur nisi propter culpam // Contra quia sic sequitur quod nullus committere posset unum peccatum mortale quin committeret mortalia infinita quia quia tunc deus non posset eidem infligere tantam penam quanta sibi debetur secundum ... dei ordinata probo consequentiam / quia quam totiens tenetur nosse hoc scientiam quod si ignoraret peccaret eadem ratione peccaret in obmittendo quodcumque sine quo non possit implere scientiam suam preceptum et eo ipso tunc preceptum esset sub pena peccati mortalis non ad etiam non posset hoc implere nisi perficeret perficiet oportet peccata mortalia ... infinita obmittendo preceptum peccaret tot peccata quot sunt partes mortales in spacio et per consequens infinita // Ad istud nego consequentiam loquendo de peccatis infinitis non concedentibus / ad probationem concedo quod talis in omittendo quodcumque sine quo non possit implere preceptum peccat et ideo concedo ultra quod si talis non posset nec ad etiam nisi pertransiendo hoc mortale peccaret eo quod illa pertransire et non faciat ipse peccat / sed non oportet quod id peccatum novum et distinctum non concedendo correspondeat non pertransitam linea partes sed

unumquodque correspondet omissioni tantum totius Et ideo dicitur sic / quia tunc quilibet adultus debet mortali tenetur scire non esse mortale quod est impossibile / multi enim doctores de multis dubitant et probo consequentiam quia quilibet tenetur vitare quodlibet peccatum mortale et non potest nisi cognoscat id esse mortale // Si dicatur quod scientia quod non sit in generali quodlibet mortale est peccatum sufficiat et illa potest quilibet adultus vitare scire // Contra quia propter hoc requiritur scientia quia sine illa non potest vitari peccatum et sic eo modo quo quilibet tenetur vitare peccatum eo modo tenetur scire id esse peccatum / Sed in particulari tenetur vitare quodcumque mortale peccatum igitur in particulari tenetur quilibet scire de quolibet mortali ipsum esse tale // Ad id dici potest quod de quolibet mortali quod mortale esse omni committenti tenetur adultus scire ipsum esse mortale vel saltem dubitare ipsum esse mortale Si de illo actualiter consideret et committat id nec talis ignorantia quam circumire appeteret ab de peccato mortali sibi quod ipsum non esse mortale posset esse in eo sine peccato et pro illud modum parit simplices et docti dubitant de aliquo peccato utrum cuilibet committenti sit mortale vel non Sed ex peccato pro morte parvum est hoc quia sicut videtur non potest sine difficultate eligere quod melius est nec discernere quod verius est et contingit quod pro statu isto non quilibet tenetur scire vel opinari de quolibet mortali ipsum esse mortale // Secundo ex hoc sequitur quarto quod quamvis dubitans de aliquo an sit mortale vel non si faciat id stante illa dubitatione peccat mortaliter quia voluntarie facit id quod credit vel dubitat se facere contra preceptum divinum et per consequens facit contra conscientiam et sic dicitur utique eo modo vel dico quod si scit statuit punire quod ipse cognoscat id scientiam in speciali et in genere an sit mortale vel dubitet // Dico / Tercio sicut dicitur de causa dyabolica capitulo 22 probatur quod primus angelus peccavit se non debere velle quod peccando voluit quia aliter ignorasset se voluntarie non tenere et ita non sinistre [illegible] in proposito talis quam igitur [illegible]
se non [illegible]

ex hoc est ... // Ad ... dici q ...
loq̄r de ignorancia invincibili i q̄ a'b no in
cidit ex culpa sua ... respectu quo
no indiuia ... ad salute
// 4o quo nullus peccat nouo pecto ita maz
a'q̄ ... de illa plenam ignoranciam invin
cibile p quo est ignorancia vel invincibilis et
inp̄tatae pbatur quia nullum petm e omnio
involuntarium ... pbat aug. p̄o vetero
c. 14 d' omni pecto ... ignorancia tales pdete
ne ... omo in voluntarium ut p3
p p̄lm 3o ethicorum igitur // 2a pt quolibz
nat.m ... ad salute est sibi pole
ad ... sta ... q̄ paruet
mortali nisi ... eo est sibi nata ad
salute igitur est sibi pol. ad ... q̄nus
opposita ignorancia no est sibi invincibil
// 3o arg p phym li. 2o ... est
ignorancia ... qui sic volunt ... no punit
et excusat // Contra quod arg. q si sic se
q ignorancia invincibilis infinite pficit ignor.
p ... quaz q si ignorancia invincibilis ex
cusat ab omni pecto excusat a tota la
titudine p quanta latitudine poss a'q̄ sua petm
aggrauare ... a'q̄ sua poss aggrauare
petm ... latitudine 2 alia p dupla
et alia p triplam ... infinitum sequitur q
illa ignorancia excusaret ab infinita la
titudine peti ... sequitur q ... ignorancia
invincibilis tm sibi pficeret q̄m a'q̄ ...
stancia ... petm poss sibi pfi
ce ... infinite ... tm sibi pficeret
q̄m a'q̄ sua poss sibi noce ... infi
nite // Ad id ... quaz // ... p ...
... alia q ... excuset in ... ma
... ab omni pecto ita q ille actus sit
... pecto qui sicut ... pecto ...
no tm excusat ab omni latitudine ... q
posset a'q̄ sua po lis ... aliis circumsta
ciis ... petm aggrauare ... tm excu
sat ab aggrauacione peti illius ... q̄m
... circumstanciis ... de
... quia

no est ignorancia // 3 pt ... in q ... ig
norancia invincibil p illa q no pt ab ignora
te vinci ... et ... no polis ...
po. a'q̄ ... ul ... illa ... nunq
sicut sibi polis d' illa po. ... licet
d's potuit illum illuminasse ... p illam
sciaz no p. mo ... ignorancia in
vinci le iste qui asserit ... dictam
nunq malum e faciendum ad vitandum maius
malum pono q a'b ... fac. ...
mediatum ... diceret ... q ... meti
ne sit ... iste ... tale ignorancia q
p viam ... no pt ad noticia opposita
puenire 2 tm ... se ... erro
nee ... // Nec 2o mo ... adultus
faciens opa infidelium q ... sit mala fu
it illa ex ignorancia invincibili q ... p
se vincere pt 2 tm nunq excusatur ... si sic
posset p multos annos facere opa infi
delium ... p illam erroneam consciam 2
tm i ... no ... petm nisi originale
quod est ... baptismum nullus inf
ideles illarum ... no peccaret
opa infidelium ... // Ad 1m dico q
capio i quo ignorancia invincibile ...
p ignorancia illa q nec ... sua na
le nec ... dei q sibi data fuisset
d' lege ordinata dei si fecisset quod in se
fuisset quod facere posset ... pt ... po.
Et tunc dico q ... liberum arbitrium n
ponat obicem q d' duobus mal ... ullum
esset faciendum et ... nale ... p
diuinaz illuminacionem q no incideret ... culpa
sua et sic dico d' opibus infidelium // Si tu
p pole ul inpole faceret a'b ... se
est et adhiberet omnem diligencia q pos
set 2 tm ignoraret puto q actus ex ig
norancia ... accusiona ... no esset
sibi inputandus // 3o arg. ... excusta ...
... q a'b ... ...
... in adultando 2 ... poss val
de ... prepm ...
... pl ... ut tm q ...
... preptm ...

qd vr absurdu et pz quia certe si possz aliqu
illa facere sine peccato possz mereri in faciendo
illa. Si enim actus liberi eliciti a voluntate
non sunt tamen demeriti preter illi vr contrariu
meriti // Ad idem nec quidem // Ad plenam dico quod
non est simile. Si enim aliquis facit homicidium
vel adulterium vel aliquem actum eius consimile quo
ad substantiam actus et excusatur per aliquam ignoranciam
invincibilem tunc esset in eo sopitus usus ro-
nis Sed nunquam aliquis nisi plenum iudicium
habeat ideo non est simile // Tertia questio est quae
sequitur quod si aliquis ipsa stante in furia continua
quod in illa incidat ex culpa sua in nullo
actu suo peccat peccato novo immo excu-
satur per ignorantiam invincibilem probatur multiplici-
ter. Primo sic nullus simpliciter carens usu rationis non
peccat in aliquo facto suo stante tali
carentia usu rationis non plus quam brutum igitur
nec talis furiosus Antecedens patet per Augustinum de fide
ad Petrum et ponitur 17 q. prima nullo. Similiter quod de-
quod non dum propria voluntate credere nec peccatum
proprio quod oritur tamen sunt aliquid preter sacramentum
fidei quod est sacramentum baptismi quamdiu ratio-
nis eius etatis capax esse non potest sufficere ad
salutem super ad salutem finisse credere et
sequitur in Canone // Item augustinus auctoritate
quamdiu rationis eius etatis etc. Evidenter datur
intelligi nulli post baptismum peccata imputari
si non sit rationis capax et queritur ibidem in
dicitur per Augustinum quod simile est de talibus et de-
lirantibus et amentibus // Item ibidem sic mens alie-
nata furore cum sui compos non sit cum quod
admittit reatum non contrahit quia facultate
deliberandi non habent in pupillo et furio-
so quorum in maliciis subvenitur ut non
eis imputetur ad penam quod excutere delibera-
tione non potuerunt // Secundo quia si non tunc talis
furiose plene furiosus possz facere mille milia
peccata mortalia nova nescientes tamen licet quod fa-
cerent quod vr absurdum quia si rationem eum de-
non sit primo ad primum quod ad primum autem
sequitur quod qui incidisset in furiam non ex culpa
sua sed ex magno motu puta ex vulnere
illato in bello quod suscepit pro defensione

[illegible] nescientes quod facerent faceret
tamen mille milia peccata tamen mirabilia non
potest bonis mens quod nemo credit contra nec ex
alia parte // Tertio arguitur primo quod habetur 17 q. i
similiter ubi dicitur sic de furiosis evidentissime
probat Augustinus in libro quaestionum veteris et novi tes-
tamenti dicens a [illegible] subito demectos factos
sic fuisse lapidibus morsibus nomisse vel
tos quosdam autem accidisse raptos ac crudi-
libus oblatos nunc reos factos eo quod
non voluntate sed impellente vi nescientes quod hoc
gesserint nescientes quomodo enim reus constituitur
qui nescivit quod fecit // Contra quartum arguitur primo
per glossam super decretum allegatum dicentem illi
qui homicidium commiserunt in furia licet
prima causa ingeredit quum culpa ad furorem
pervenit // Ad id potest dici quod hoc fit ad cau-
telam nec unquam simile culpam perpetret
ut ex horrore pene horreat culpam quae per-
venit ad statum brutalem et totum tempus perdi-
dit quod debuerat deum examinare et vitam corre-
xisse [illegible] dato quod non ex culpa sua
incidisset in furiam tamen propter timorem vitis
in aliqua negligentia fuit commissionis vel omissio-
nis potest enim aliquis punire sine culpa sua sed non
sine causa sicut dicit innocentius super canonem quod
[illegible] de pen. ex quo et dicitur ibi quod hic est
ad intentum ipsius qui sustinet si tollet pa-
tienter // Secundo arguitur quia infirmitas ignorantia vel in-
potentia quod inevitabiliter excepta non excu-
sant nos a peccato sed furia si ex culpa nostra
pervenit est huiusmodi causa 17 q. i nullus dicitur quod
furor non sit peccatum est tamen pena peccati sed pe-
na peccati non excusat a peccato igitur // Item ibidem
dicitur quod infirmitas anime est contra ipsi peccatum
non sit est tamen pena et causa peccati ut est obligatio
et ignorantia in peccatori quae est pena
est peccatum est peccatum // Ad id dico quod non omnis
infirmitas ignorantia vel impotentia excusat a
peccato sed omnis talis quae tamen non est eo posse me-
tis excusat sed quod in tali dispositione sunt
ab eo nec [illegible] // Tertio sic
motus brutalis [illegible]
[illegible]

[illegible] in sua [illegible] de
q. c. 10. ubi ait aug. cum paulus apostolus
de illis qui continere a concupiscentiis noluerunt vole
tes mil. dt dampnacionis est in hiis qui sunt
in xpo ita q non secundum carnem ambulant quia est
voluntate non consentiunt sine dubio. [illegible] eos qui
non sunt in xpo sequi dampnacionem si qui concupiscentias
carnis assentiunt eis si non secundum illam ambulat
et subdit tamen quam sit sitis et ita ut ea se
tire non debet // Ad illud dico q ille motus
qui non assentitur eis nec ve ni ad imputationem
non imputatur ad novum peccatum nec fidelibus
nec infidelibus / Ad auctoritatem aug. q concupiscentias
tenentur ex gracia resistere talibus motibus ut ipsos
regulare vel refrenare quod quia non facit infi
delis cum desit gratia q debet tamen non facit
eo modo quo facere tenetur quia peccato [illegible] q pluries
suorum delibationem ab eo procedentem non tamen et
[illegible] est in peccato // Secundo quo est q dormiens
dormicione tollente iudicium racionis propter igno
ranciam invincibilem q tamen in ullo actu suo
peccat peccato novo probatur per glossam super decreti
d. 6. c. p. pollui in dormiendo mens
nec rea in sompno est nec rea post som
num sed tunc fuit rea qui se ingurgi
tat et post adhuc maior in q probatur q
ibo in sompno non peccat sed post peccat. Et d. s.
6. c. testimonium dicitur q ex non superfluitate dormi
enti eveniat pollucio tamen illius animus ti
menda non est quia tunc et si nunquam pertulisse
nesciens magis dolendum est q fecisse. q di
6. c. 1. in apparatu dicitur sic secundum quosdam nocturna
polucio vel illusio que ex infirmitate procedit
non est peccatum et veniale qui vero ex culpa
procedit peccatum est veniale Similiter que procedit
ex cogitacione precedenti sed illa cogitacio non
precessit ad consensum pole pollucio ex ipsa proveni
ens veniale peccatum est / Si non precessit
tunc est mortale // Ad id dico q ibidem glo
implicat opinionem opinionem [illegible] istorum acci
dit q ab nesciens peccat mortaliter venialiter
aliter et intelligitur bonum et vicium etiam q non
est usus sompno nec peccat mortaliter nec venialiter
/ [illegible] testimonium [illegible]
[illegible] [illegible] ex crapula
[illegible]

[illegible] sacri [illegible] presbiter non debet / Sed
ab in [illegible] sacri [illegible] ut arbitror
abstinere debet humiliter // Si tamen talis illusio
per crapulam fiat dormiendo ex turpi cogitacione
tunc precessit oportet abstinere a communione et ab
immolacione propter turpitudinem ex tunc patet quod propter
pollucionem nocturnam est aliquando abstinendum
a perceptione et confectione eukaristie aliquando ab
alio tamen Sed tamen nullus debet a missa abstinere
nisi propter peccatum // Dico q talis tamen abstinere
ut dicit glossa non propter peccatum sed propter reverenciam
sacramenti cum enim tamen sibi ex culpa sua
deveniat licet per penitenciam dimissa ad
tunc tamen [illegible] abstinere donec turpitudo
plenius sibi fuit resecata / non quia dor-
mientes peccaverunt sed quia ex culpa sua peccata
non est in corde disposicio ad digne cele-
brandum // 2. c. est q ebrius ebrietate tol-
lente usum racionis propter ignoranciam invincibilem
q tamen in ullo actu suo peccat peccato novo
ista q. probatur 17. q. prima Si concupiscencia et i-
titulatur ubi Aug. contra faustum li. 2. v.
dicitur sic inebriavit loth filie eius
et se nesciendo miscuerunt quamquam culpandus
quidem non tamen quantum incestus sed quantum ebrie
tas ista ne ergo incestus non fuit sibi
imputatum // Contra quod arguitur 3 extra [illegible]
27. et 13. dicitur ebriosi duplici pena digni
est ergo // Ad hoc potest dici q prius loquitur
de pena intelligenda ad cautelam et est quia
nescitur utrum ignorancia sit / vel potest dici q
ebriosi multiplici pena dignus est quia talis
sciens vel voluntate contrahit mala ebri
agit et contra est ipsemet alias spatans
est ex ebrietate et tamen hoc non obstante
aliquis alias se permittens inebriari peccat non
solum peccato ebrietatis sed peccato quod est nol
le vitare iniquitate ad flagicium et propter hoc si
non vitet imputabuntur sibi utrumque quia non tamen
nominis peccat cum in plena ebrietate attrait
homines // 3o arguitur 15. q. prima Sane
dicitur sic vitanda diximus ebrietatem
per quam [illegible] vitare non possumus nam multa
per ebrietatem ignorantes committunt nesciunt
quod loquitur quia nimio vino indulgent

io q si q p vinu delinquit [illegible]
mia quidem debet glo. i minor pe. q. si
extra sria fecisset sed si lenit dapnatur
actores et intitulatur ambo in li. d. pirat
this // Ad i. dico q iste peccat p mittens
se tebari vel fiat quanta mala quni-
tate ebrii vt wlt dice q illa que fint
in plena ebrietate sit tamen licet sint contra
mei ancxonum non dum ppmam eive
datum sed sibi debet ipom gmor pena
q ppola ebrietate ut melius caveat
ebrietate // 3o sic / quia si iste qui incidit
iebrietate p culpa sua et pg accides
homine non peccat et tamen peccaret si non esset
ebrius Si simile facit d portaret licet
d ignorancia sua incidit excusa
// Dicendum q qua non valet hinc tamen sequitur
q ex ebrietate luxuriatur dato q in ebri-
etate delibasset et occidisset hominem
immoraret et in tali casu proposito inebr-
iasset se et p ebrietate excusaret ab hoc ho-
micidio puis deliberato et pg ex hoc
seruto et hoc non est vim in hoc sic non est
in proposito // Secundo quia est ille homo qui ig-
norancia plenam vel atque in ignorancia
nulla sua culpa actuali vel originali
incidit peccat mortaliter vel illius in excu-
li ignorancia illa stante probatur quia stante
tali ignorancia secundum sive non est voluntarium
nec venter imputatur igitur non est peccatum
// 3o sic tapio aliquem in tali ignorancia ex
hoc q incidit in tale ignorancia non peccat
quod tunc vel stante illa ignorancia vitare
pt a peccatum igitur ab ignorans et sine cul-
pa sua vel non Si sic igitur ex illa ignorancia
non peccat mortaliter ipa stante quia illa
posita vel non posita vitare pt a peccatum igitur
ab ignorans et sine culpa sua vitare
adspirandum // 3o sic Omne peccatum mortale
tetur adulterium vitare igitur omne quo posito
sequitur mortale peccatum tenetur ipe
vitare igitur si ad aliquam ignoranciam sequitur mor-
tale mortale peccatum vitare igitur si ad aliquam
ignoranciam tenetur vitare et non vitavit eam

ig aliquis [illegible] q tebatur ig peccat ig-
io incidit hanc ignoranciam sine culpa sua
quod est oppositum positi // Quo dicitur de li. cap.
c. 21. vel io. q. ignorans quinsque non recte facit
io dicitur peccatum Sed quia de peccato hic voluntate
origine ducit igitur p oppositum si non sit peccatum
voluntarium non sit ignorans non recte facit vel
in illa ignorancia originem ducat nullus sic ignorans
excusatur vel non recte agit // 9.
quia dicitur tunc [illegible] peccatum ex tali ignorancia
igitur peccat / pz quia contra [illegible] precepti
ad quod transgrediens tenetur est peccatum ante probatur
Sunt hic duo quorum unus est innocens alter latro
adiudicatus morti et minister qui debet exequi
iusticiam ignoret simpliciter quis istorum adiudicatus
sit morti et sine culpa sua credat innoce-
tem adiudicatum morti et eum suspendat
tunc ille minister morte igitur transgreditur
quod at hoc sit sine culpa sua pz quia nec
ignorat veritate quia voluit ignorare nec quia no-
luit scire quia libentissime sciret vellet aut
supra nec peccat omittendo diligenciam apponere q
debuit quia pono q adhibuit / Sed si ex culpa
sua incidisset in hanc ignoranciam aliquid istorum mo-
dorum iudicisset committendo vel omittendo // Ad 1m pt
dici q in casu illo supposito omnibus dicitur in
argumento 1o non peccat nec transgreditur preceptum immo
meretur si faciat executionem illa zelo iusticie
// Quod occidit innocente cuius oppositum preceptum // Di-
co q non / sed preceptum innocente non occidi iniuste
vel non sic facit in hoc casu // Quod iste in-
iuste occiditur quia non meruit occidi et cuius
occisio iniusta prohibetur igitur occidens agit contra
prohibitionem // pt dici sicut de xpo pannum que
fuit iniusta quantum fuit actio indecorum et fuit
iusta quantum volita a deo Sic pt dici q
in illo casu ille iniuste occiditur et tamen aliquis
te occidit eum // Vel pt dici q nil denotatur iust-
um vel iniustum nisi a iusta voluntate vel in-
iusta io pt dici in proposito q iste iniuste oc-
ciditur et q occisio eius est iniusta et negatur
illa qua non meruit occidi igitur iniuste occi-
ditur quia si deus occidit innocens non
meruit occidi [illegible]
dicitur // [illegible]

adulterium [illegible] peccat ex ignorantia nisi incidit
sine sua culpa patet quia qui committit adulterium
est peccato mortali probatur. Augustinus quia possibile est
quod aliquis credat de concubina quod sit uxor sua sine
culpa sua quia adhibuit tantam diligentiam
quantam potuit ad sciendum an esset uxor sua
et commiscebatur cum illa corporaliter incidit in
illa sine culpa sua // Ad 1m negatur antecedens quia
hoc nomen adulterium impositum est ad significandum
actum et iniustum voluntarium et non contra qua con-
miscetur cum aliena igitur committit adulterium de quo
voluntas sua causa est vel ex inprobitate quia
commiscetur cum concubina / Et ideo dico quod potest esse
in illo casu quod mulier sit adultera et vir non sit
adulter et econverso cum uxore propria potest esse adul-
terium quia actus ille propter est adulterium qui credit
propter sub illa prohibitione non adulterabis // 3o
arguitur quia credit aliquis de patre suo quod sit simus similis
tali ignorantia et talis utitur patre suo tamquam simo
et propter non honorabit eum honore debito pri-
mo ut dicit glossa prima ad thimoth. honor
est obediendo et reverentiam exhibendo quorum
neutrum ille facit propter ignorantiam quod licet igitur trans-
greditur illud preceptum honora patrem tuum et ma-
trem // Ad 1d dico quod talis non honorat patrem
licet credat se honorare patrem non tamen in illo
casu peccat nec facit contra 1d preceptum admit-
te preceptum quia forma est intentio precepti quod
illum quem credit firmiter esse patrem suum ho-
norat tamen et honorando suum quem credit pro
patre suo esse [illegible] ipse implet preceptum
// 4o arguitur quia dicitur ex tali ignorantia potest inci-
dere contra [illegible] in ydolatriam igitur in peccatum mor-
tale patet quia / Sed Augustinus probat quia credit aliquis hos-
tiam non consecratam esse consecratam et adoraret quasi
esset consecrata / Item apparebat dyabolus in figura christi
aliquis enim sathanas transfigurat se in angelum
lucis et credat aliquis ex tali ignorantia ipsum esse christum
et [illegible] // Ad 1m potest dici probatur quod ta-
les ignorantie non sunt contra legem et ordi-
natio dei sine culpa vnde glossa super 1d ad
Ro. primo [illegible] veritate dei in me-
dacium [illegible] dei tenere esse
[illegible] est

creature sicut per creatorem et sic estimatio
[illegible] ratione corrupta per malam voluntatem
ideo dicit glossa ille veritatem dei commutat in me-
dacium qui deum non vere estimat quia deum quia
creature voluit et valuit constituit unum vim deum
esse et ideo si ratione corrupta estimat aliquid
adorandum esse deum et ideo tamquam deum velit veritatem
dei in mendacium vertit ut possit dici quod si in
tali ignorantia possit quis incidere sine culpa
sua ipse non peccat nec est ydolatra quia
ad hoc quod sit ydolatra requiritur quod illud quod
credit firmiter vel dubitat in peccato adoret tam-
quam deum et ideo non possit adorare [illegible]
et non esset ydolatra nec [illegible] qua adoret
non deum igitur est ydolatra quia posito iudicio
in eo sine culpa sua sicut [illegible] potest dici de
mutando creaturas et sicut iudicio [illegible]
[illegible] ipse non est ydolatra // Quarto queritur est quedam
ignorantia que non est volita vel affectata nec
ex negligentia potest esse sine peccato // Dico pro
certo vere quia ignorantia vere affectata [illegible]
qualis tenetur augmentat peccatum et sic potest ideo quarto
[illegible] li. 2o di. 22. [illegible] ignorantia eorum
qui scire voluerunt tamen possunt non excusat quia
ipsa peccatum est // Item Augustinus ad Valentinum
Aliud est nescisse aliud nescire voluisse quia
in eis qui nescire voluerunt ignorantia peccatum est
// Dico etiam pro certo ex negligentia quia ignorantia eorum
qui negligunt vel non apponunt quod deberent
in sciendo necessaria ad salutem non est sine peccato
ut patet per 3d primas [illegible] volita sal-
tem ex negligentia probatur quia nullum est peccatum
nisi sit volitum vere vel ex negligentia [illegible]
[illegible] dico negligentie igitur // Contra [illegible]
arguitur sicut peccata contra voluntatem sunt quedam peccata
igitur a multo fortiori quod sunt non per voluntatem
sunt sicut in tali ignorantia Augustinus probatur per Augustinum
et ponitur ubi patet 17. q. 1. multa quia que
sunt peccata volentibus vero a nescientibus committuntur
an et hoc possunt dici peccatum volentis quia fa-
ce compellitur et probatur ibi quod [illegible] quia sunt
contra voluntatem dei solet // Ad 1d dico quod Augustinus
loquitur ibidem ingrediendo et dicens admittere eius
quibus illa sunt peccata contra voluntatem vel concupiscentie

et p(er)uitates nob(is) [illegible] q(ui)a s(un)t vicia n(atur)e
q(uia) p(ro)p(ter) statu(m) s(ed) i(m)putalia ad pe(n)am aliq(ua)m
alia, ad illa q(ue) debebat(ur) p(e)c(ca)to originali s(ed)
ul(tr)a q(ue) no(n) delinq(ui)t(ur). // D(ici)t(ur) 3º s(i)c q(ui)libet adult(us)
tenet(ur) s(em)p(er) actu(m) s(an)c(t)ifi(can)di sabbatu(m) i(n) sabbato
n(ec) ab illo p(re)cepto no(n) vi(detur) q(uod) d(e)b(ea)t adult(us) excipi
a(ut)(em) p(ro)p(ter) n(ec) d(e) p(re)cepto diligendi d(eu)m sup(er) o(mn)ia
actu u(e)l h(ab)itu capio t(ame)n adultu(m) s(im)p(li)c(ite)r q(ui)
tenet(ur) s(em)p(er) a(li)q(uo)d istor(um) actuu(m) aliq(ua)n(do) h(ab)e(re)
te(m)p(or)e d(e) m(od)o diligendi d(eu)m ig(n)ora(n)ti(a) no(n) volita
nec v(e)l nec i(n)t(er)p(re)tatiue q(uod) h(ab)e(re) s(i)t p(ossi)b(i)le
p(atet) q(ui)a u(nus)q(ui)sq(ue) s(un)t i(n) p(o)t(est)ate sua deb(e)t facere
s(ed) nec p(er) i(n)geniu(m) suu(m) n(atur)ale q(ui)a e(ius) ad
h(oc) no(n) sufficit ut p(ate)t i(n) p(ri)mo libro
nec p(er) doctrina(m) q(ui)a forte t(ame)n fi(d)es et
o(mn)ib(us) aliq(ua)q(ue) potuit adq(ui)re(re) ig(n)orat
sic ip(s)e t(ame)n c(ontr)ig(er)it s(i)c // h(ab)ere no(n) h(ab)(e)t actu(m) ad
q(uem) tenet(ur) ex p(re)cepto dei et eo m(od)o q(uo)
tenet(ur) ig(itur) p(ec)cat // Si dicat(ur) q(uod) p(ro) illo t(em)p(or)e
tenet(ur) ad tale actu(m) q(uonia)m ex i(n)t(er)c(essi)one
p(re)c(e)p(t)i t(ame)n cadit sub p(re)cepto s(ub) i(n)te(n)t(i)o(n)e h(ab)et mod(um)
ig(n)ora(n)tia // C(ontr)a s(ed) q(uod) d(e)b(ea)t adult(us) posse viu(er)e
p(er) actu(m) an(n)os et t(ame)n no(n) tenet(ur) p(ro) illo t(em)p(or)e
actu(m) s(an)c(t)ifi(can)di sabbatu(m) u(e)l diligendi d(eu)m s(uper)
o(mn)ia u(e)l honorandi p(a)ren(t)es c(ontr)a t(ame)n c(ontr)a q(ui)l(ibe)t
adult(us) p(re)cipi(tur) p(ro) loco et t(em)p(or)e q(ui)b(us) s(um)p(ser)i(t) q(ui)a
s(i)ne a(li)q(uo) istor(um) actuu(m) no(n) p(otes)t i(n) aliq(u)o
salu(us) esse // Ad i(stu)d p(otes)t dici q(uod) p(ro) t(em)p(or)e p(ro) q(uo)
d(e)b(e)t tenet(ur) s(em)p(er) actu(m) diligendi d(eu)m u(e)l
s(an)c(t)ifi(can)di sabbatu(m) tenet(ur) s(em)p(er) no(n) tame(n) u(e)l m(odo)
dictu(m) q(uod) h(ab)(e)r(e) e(st) sacra(m) et s(ic) p(ro)p(ter) h(oc) no(n)
p(otes)t omitte(re) s(i)ne p(e)c(ca)to ita nec e(n)i(m) / et io
ig(n)ora(n)tia s(i) h(ab)eat(ur) e(st) volita saltem
i(n)t(er)p(re)tatiue q(uod) s(i) no(n) dicam q(uod) t(un)c omittens
d(eu)m dilig(er)e u(e)l s(an)c(t)ifi(ca)re sabbatu(m) no(n) p(ec)caret
// 3º s(i)c aliq(ua)n(do) s(un)t casus i(n) q(ui)b(us) c(om)mu(n)iter
de q(ui)b(us) doctores mag(is) dubitant utru(m) p(e)c(c)at(um)
e(st) mortale u(e)l no(n), capio s(im)p(li)c(ite)r a(li)q(uo)d q(uo)d q(ui)s
c(om)mittere vi(de)t(ur) h(ab)ere ex ig(n)ora(n)tia nec volita
v(e)l nec i(n)t(er)p(re)tatiue, q(ui)s a(utem) p(ec)cat a(ut) no(n)
Si s(i)c h(abe)o p(ro)p(ositu)m / Si no(n) ig(itur) ull(us) i(n) casu
tali p(ec)caret mortal(ite)r q(ui)a talis ig(n)ora(n)tia e(st)
c(om)mu(n)ib(us) s(im)pli(ci)b(us) v(e)l illor(um) // Ad i(stu)d et ad p(ro)
si(mi)lia dico q(uod) de facto ex(cus)ans i(n) g(ra)d(u) no(n)
p(ec)cat a(ut) c(ontr)a i(n)dig(n)at(ur) re t(ame)n ex h(oc)

q(ui)a ig(n)ora(n)tia affectata [illegible] cr(e)deret
et dubitat i(n) talib(us) casib(us) an s(un)t p(e)c(ca)ta
mortalia u(e)l no(n) et t(un)c exponendo se disc(rimi)-
ni p(ec)cabit mortal(ite)r // Si u(er)o no(n) cr(e)deret
h(oc) nec dubitet h(oc) q(u)i(a) est ex affec(ti)o(n)e
sua mala q(uonia)m ip(s)e h(ab)(e)bit ad actu(m) s(ic) i(n) m(od)o
t(un)c t(ame)n ip(s)e s(i)c ig(n)orabit et ig(n)ora(n)tia
e(st) affectata i(n)t(er)p(re)tatiue // Si u(er)o h(ab)(e)ret h(oc)
ig(n)ora(n)tia et e(ss)et i(n) g(ra)d(u) puto q(uod) no(n) p(ec)caret
p(e)c(ca)to nouo // xi. 9º q(uod) ex aliq(ua) ig(n)ora(n)tia
i(n) q(ua) d(e)b(e)t i(n)cidit ex culpa sua originali
p(otes)t d(e)b(e)t tal(ite)r i(n)cide(re) i(n) nouu(m) p(e)c(ca)tu(m) p(ro)b(atur)
c(a)pio u(nu)m no(n) baptiz(a)tu(m) q(ui) nou(ite)r venit
ad an(n)os discr(eti)o(n)is tal(ite)r ig(n)orat ea q(ue) sibi
n(e)c(essa)ria s(un)t ad salute(m) puta bap(tis)m(u)m et alia
sacr(ame)nta e(ss)e fide(m) et alias v(ir)tutes /
s(ed) no(n) q(ue)r(it) u(e)l velle no(n) q(ue)re(re) n(e)c(essa)ria ad sa-
lute(m) e(st) p(e)c(ca)tu(m) t(un)c ig(n)ora(n)tia e(st) ca(usa) et co(n)-
stat q(uod) illa ig(n)ora(n)tia no(n) e(st) ex a(li)q(ua) culpa
actuali illi(us) s(ed) ut d(icitu)r h(ab)(e)t(ur) d(e) s(ac)r(ame)nt(is)
illa ig(n)ora(n)tia e(st) ex p(e)c(ca)to o(ri)ginali nec s(ed)
eo p(e)c(ca)tu(m) o(ri)ginale redd(i)t h(omine)m a(cti)o(n)e culpa-
bile et q(uo) ad ig(n)ora(n)tia(m) ex p(ar)te ra(tion)is et
c(on)cupi(scentia)m ex p(ar)te volu(n)t(at)is c(ontr)a v(ir)tutes e(st) p(ro)-
latu(m) et ea p(e)c(ca)tu(m) et p(ro)p(ter) p(e)c(ca)ti h(ab)it q(ui)lib(et)
a p(ar)entib(us) suis // xii. 9º e(st) q(uod) ex aliq(ua)
ig(n)ora(n)tia i(n) q(ua) d(e)b(e)t i(n)cidit no(n) ex culpa sua
p(otes)t a(li)q(ui)s i(n)cide(re) i(n)cide(re) i(n) nouu(m) p(e)c(ca)tu(m) p(ro)b(atur)
q(ui)a i(n) p(ri)ma i(n)u(eni)re e(ss)e s(un)t ig(n)ora(n)tia s(i)ne
culpa salte(m) p(e)c(ca)ti t(em)p(or)e occa(sio)ne p(ec)candi q(ui)a
si scien(s) fuiss(et) q(uo)d t(ame)n fuiss(et) f(actu)m et me(n)da(ciu)m
q(uo)d sibi dyab(olu)s p(er)suasit no(n) e(st) dubiu(m) q(uod)
illa s(ente)ntia(m) s(u)p(er)fuiss(et) et no(n) ita cito assensiss(et)
sibi ig(itur) ig(n)ora(n)tia o(mn)i(n)o fuit occa(sio) ad h(oc)
credendi dyab(o)lo et ita c(a)d(i)t s(i)ne c(u)lpa p(ro)p(ri)e
// 2º ig(n)ora(n)tia q(ue) t(ame)n s(im)p(li)c(ite)r ig(n)orat fore
t(ame)n e(ss)e ita g(ra)ue p(e)c(ca)tu(m) s(i)c e(st) / e aliq(ua)m
occa(sio)ne(m) p(ec)candi / q(ui)a s(i) sci(re)t q(uod) g(ra)ue p(e)c(ca)tu(m) e(st)
e(ss)et occa(si)o no(n) p(ec)candi et sic c(on)stat q(uod) h(ab)et
ig(n)ora(n)tia(m) p(otes)t a(li)q(ui)s h(ab)ere s(i)ne culpa sua p(re)-
cedente q(ue) s(i)t ca(usa) p(er) h(ab)e(re) t(ame)n ig(n)ora(n)tie
ig(itur) occa(si)onat(ur) p(otes)t aliq(ui)s p(ec)care ex ig(n)o-
ra(n)tia n(ec) q(uod) [illegible] sua / xiii
9º e(st) [illegible]

tanta vel excusat peccatum a tanto licet non a toto probatur per augustinum li. 2o dis. 22 c. q. e ignorancia eorum qui cum propter negligunt non reminetes (?) vel ponentes facere quoniam inple excusat / sed fit fortasse ut minus puniatur // Et idem augustinus ad valentinum ut ibidem recitat magister ignorancia vero que non est eorum qui scire nolunt sed eorum qui tamquam simpliciter nesciunt neminem sic excusat ut eterno igne non ardeat / sed fortasse ut minus ardeat // quia quamvis autem sit nulla circumstancia mala diminuit peccatum / sed ignorancia est circumstancia mala quia scientia est circumstancia mali boni // Ad primum principale aliquis licet scientia sit circumstancia boni de se medium tamen aggravat peccatum non propter se sed propter circumstanciam malam que sequitur eandem scientiam scilicet contemptus maior et presumptionem ignorancia licet non sit de se bono diminuit tamen peccatum econtrario quia ipsa propter tollitur circumstancia mala quam si peccans sciret contemptus (?) quia minus peccat // 2o sic vel talis ignorancia excusat peccatum finite vel infinite / non infinite quia infinite procedit nec finite quia probo per augustinum 2o Civitatis dei libro ... in libro dicit quod peccatum quod iudei commiserunt ignoranter crucifigendo christum fuit peccatum finite ... si scivissent fecissent (?) ... infinitum // item sic ad pro peccatum diminuit talis ignorancia quia non obstante ignorancia ad hunc est peccatum sub a gradu in infinitum pro quo possunt aggravari per aliquas scientias ymaginabiles igitur excusat a latitudine infinita et a tanta // Ad primum dico primo quod ignorancia iudeorum in illo casu non erat omnino invincibilis nullus enim debet voluntarie aggredi ita ardua sicut interfectionem hominis vel persecucionem contra proximi ex aliquo inspiracione nisi sit prius sufficienter certus quod ita sit agendum hoc non fuit de eis quia contra eos potuit facere lex ... ipse in quo vero fecit eis promisse // Si dicatur quod saltem simplices reputantes se obligatos maioribus ad obligandum in persecucione ... fecerunt quod ex ignorancia invincibili eis cum zelo prestandi obsequium deo sine omni ambiguitate vel invidia erga christum // dico quod de facto sicut temporales ... non diviserunt pater ignorancie talis ... sed omni obediendo ... christi

morte defendendo non obstantibus miraculis sibi notis ex libidinoso ... odio proprio dixerunt plebi sanguis eius super nos et ... erat rumor in populo provenies ad pilatum quod ex invidia maiores accusabant ... quod christum sciverunt per inde tot ... in contrarium se excusasse et totum maioribus reliquisse aliter quia non fecerunt sed minores levitate maioribus consenserunt cum tamen maxima multa sciunt et contrarium eos videre de peccato peccaverunt minus tamen quam si scivissent sed non nisi finite // Ad augustinum dico quod loquitur excessive sicut verum est peccatum potest vel potuit esse infinitum forte licet de ... tamen aliter // Ad aliam confirmationem potest dici quod quicumque tenetur ad aliquem actum facere aliquo tempore tenetur pro illo tempore habere scientiam de illo et est dare vel maximum gradum scire quem talis potest tenere habere vel minimum quem non tenetur habere et in tanto diminuit ignorancia peccatum // Ad motum aliter dictum est in ultima questione 2a // 3o sic aliquis ex ignorancia peccans non peccaret nisi esset ignorancia ita quod ignorancia esset causa peccati ut patet in ... q. igitur ista ignorancia non excusat // Ad primum dico quod licet aliquis committit peccatum vel omittit ad quod tenetur quod non committeret nisi haberet illa ignorancia nec omitteret et non propter ... igitur ignorancia talis non excusat quia quamvis id peccatum nunc fuisset commissum nisi illa ignorancia fuisset tamen peccatum est minus quam si fieret cum eisdem circumstanciis malis deducta illa ignorancia quia tunc haberet scientiam aggravantem peccatum quod nunc non est et omnes alias circumstancias equales ... propter quod peccatum esset maius // 4o quia ignorancia vincibilis excusat peccatum quod est vel peccatum quod non est de peccato quod est de illo est reus peccans ille / nec peccatum quod non est quia ipse non plus excusatur ab illo peccato quam unusquisque alius qui numquam peccavit tamen 1o peccatum non sit // Si dicatur quod peccato talis ignorancia dicitur excusare quia ignorancia talis fuisset in sequenti quam fuit ... est ut videtur quia eadem remanet infinitas malicia minor et contemptus minor quia eo quod malicia peccandi est minor / peccatum est minus malum similiter et de contemptu et tamen non sequitur quod peccatum excusetur // Ad primum dico quod non est sic ...

d'igrãcia et d' malicia vel ꝯtempt⁹ qr ma-
licia aggravat peccm̄ et ꝯtemptũ ymo ꝓd
ipīs nõ eēt peccm̄ nõ sit d' igrãcia // ꝯ-
q° poss eē q̄ igrãcia qñto ē maiol
diffīte ē vincibil tãto mag' excusat p̄c-
catũ cetis pibus // Ad ar̃m in ꝯ p̃ri° q̃o
dico q̄ igrãcia infideliũ nõ excusat q̄r
nõ est omĩo invincibil et nc° q̄ ꝯfor' sit dm̃
d' omib; aliis ficr // Ad ar̃m in oppo' inc°
ãnt ad ꝓbam dico q̄ hec est vni n'
sciat ve' ul' inꝑitatĩe q̄ nõ fecit dilige-
ciã suã ad p'ced' et potuiss sciẽ et tene-
ret' modo scire et

Utrũ peccm̄ debitoris debit'
possit excusari ul' corrigi'
p̄ qñlz impoīm / ar̃z q̄ nõ p̄
Aug' p° Cur d's hõ c. 2e.
ubi dicite disc'lo qui deo

q̄d d'et nõ reddit s; redde pt iniust' ē
Si redde nõ pt q°m° iniust' / Videt'
Aug' Si ulla incl' in ipo est ca ipotẽ'
aliq̃t⁹ excusari pt / s; ꝑa impo° culpa
ẽ ꝑt nõ alleviat peccm̄ ita nõ excu-
sat nõ reddere debitũ naz si
q̄s iungat aliq̄d opus suo suo ꝯcipi-
at illi ne ꝑcipitat se in fovea q̄ illi mo-
strat unde ullo m° exire possit et ille
ꝯtēpnẽs mãdatũ dni se mittit in
istã foveã ut ullat⁹ posset opus iniũ-
tum facẽ putas ne illi ipom̃ ista ali-
q̃t⁹ ad excusacõz valẽ cũ opus iniũ-
tum nõ faciat ce et p⁹ hõ qui ꝑa cul-
pa et sponte se dimittit i hanc ipom̃
iexcusabil' est ipã naq; in p° est
culpa q̄r nõ debet eã hẽre nã sicut
culpa est non hẽre q̄d hẽre d'et ita cul-
pa est hẽre q̄d nõ hẽre d'et hec Aug'
// Ad oppo'm q̄r nemo ten' ad impossibile
ig' impotẽa totalit' excusat // Ad evidẽ-
ciã ꝯsequencie est nõand' q̄ est aliq̄
teneri ul' obligari et q̄ est illud ab-
solui ab illa tencõe ul' obligacõe // ali-
q̄ teneri ul' tenẽa nõ est nisi p̄ aliq̄
legẽ ipm̃ obligari ut debitu quo obligat'
ad aliq̄ agẽd' ul' nõ agẽd' ut ad aliq̄ paciẽd'

et hec fit pt mult' modis // aliq̄ rõne
precepti ut ꝓhibicõis // aliq̄ rõe ꝑi ꝯsēs⁹
sic est in ꝯtractib; puta in voluti' muta'
ꝓmiss // aliq̄ rõe peccũ sic hõ ꝑ peccato suo
ten' ad ce'ta pe'm et lege divina nã
ad aliq̄ agẽdum obligat' q̄d rõe precepti
sed ad nõ agẽnd' rõne ꝓhibicõis / ad utrũq;
rõne ꝑi ꝯsēs⁹ / ad paciẽd' rõne peccati s-
ta sũt q̄ faciunt hõiez aliq̄ teneri ad aliq̄
s; duo sũt ꝯtraria q̄ ꝯtrarie solvunt hõ-
miez a tali tencõe ul' obligacõe puta
dispensacõ et debiti solucõ // dispensacõ
est iur' ꝯmũs relaxacõ qua ad aliq̄
ꝓsonã et hec pt fi' mult' modis s' ul' p̄
voluntate eius a q° est obligata ul' cui facta
est obligacõ // ul' hec fit rõne ꝯmunis ꝯdi-
cõis rei ad q̄ obligat' sicut ē impotẽcia
simplr' observandi illo m° q° tenebat' s; sic
est nc̃itas absoluta ita est respectiva na-
m Aug' 2° Cur d's hõ c. 21 ē nc̃itas
precedens quidē est ut res sit et est
nc̃itas sequens q̄ res facit et ipã nẽ
efficit aliq̄ ut cũ dico te ex nc̃itate lo-
qui cũ eni hec dico significo nõ facere
posse ut dum loq'ris nõ loq'ris alis dixi
q° m° intelligi' hic puto q̄ ꝯtigerit et
et nõ nc̃ario loq' // Similit' eodem studio
dicũ dupl' est impotẽcia opposita ipsi du-
plici nc̃itati / quedã est absoluta q̄dã
respectiva / absoluta est illa q̄ est vn' actus
impossibilis simplr' nõ sunt ꝑse sive sunt
pacius / talis aut impotẽcia dupl' accidẽ
sit in ꝯtrarietã ul' accidit ex parte rei ad
q̄ quis obligat' sic ex eventu tẽporis
ul' accidit ex parte ꝓsone q̄ obligat' / Res-
pectiva est illa q̄ nõ est ꝯmũis impossibilis
simplr' s; tm̃ ut nũc respectu alt' q° sup-
posito est impossibilis i nõ sibi ꝯpossibilis ul' ali-
q° ꝯdicõe posita s' q̄r repugnat alicui
q̄d iam actualit' ponit' in eē // Iste
illa ad que creatã talis tene' se hūt
in dupl'ci [illegible] ꝯprimit
illud [illegible]

dm ut do subitat et ad dm tedat ta
qm ad fine sine et iste ordo creature ad
dm includit politiu ordinatz creature ad
pepm et ad dm et ad pxi[m] sine qbg.
et singulo eorz no e talis ordo creature
ad dm ut est dilco dei uel gra gtu facie
d' po dei ordinata // Alia fit q no nalo res
picint ordine ß sut sict mnulmta et p
motia talis ordis creature ad dm ut sut
Voluntaria paupertas castitas et qmoi
q ptinet ad ewangelia cosilia de qbg e ippe
votu qr voto fit ad augtu carit[atis] z tn
sine illo augto poss manere caritas cpli
tudo dei q respiciunt ordine creature ad
dm p mo m°// Viß ist si hec pma q°
nllo cong in gra tenet sub pcc° pcti no
mi ad faciend alqd uel omittend alq° tpe q°
p illo tpe est sibi impo[ssibi]le facere uel omitte p[ro]
sit Omne nitol[unta]ri[u]m uel demitol[unta]ri[u]m sunt si
ta ide / ß ome qd est in pcepto uel in phi
bitioe sub est lib° arbitio, sed n[u]m i po[ssibi]le sub
est lib° arbitio ig[itur] n[u]m est i po[ssibi]le qd sit sb
pcepto uel phibitioe/ sed ac q ad qd quis
tet est sub pcepto uel phibitioe qr alit
no tenet ad id ig[itur] ad n[u]m i po[ssibi]le tet ali
// 3° sic / Omis opacio hois al e viola
al nalis al volitaria et capio opacoz p[ro]ut
est gnalis uel quis dictioz uel omissioz ig[itur]
ois opacio pcti est violenta uel nalis uel
voluntaria ß n[ul]la opa° pcti sit gnal[ite]r ac
cepi do est violenta uel nalis ig[itur] ois opa°
pcti est volitaria et p q[ue]ns ome d' nitol[unta]ri[u]m
e voluntariu et cadit sub lib° arbitio volut
ig[itur] n[u]m impo[ssibi]le est demitol[unta]ri[u]m et p q[ue]ns
pcat omitto impo[ssibi]le z cosq[ue]r p[ro]z ulr
q no tetr ad impo[ssibi]le nec teneri p[ro]t // 3°
sit viator ad m[od]i tet nisi ad qd ex pcep
to uel phibitioe iuste legis obligat / ß nulla
lex iusta alq° m° alm pcipit alqd uel
phibet cui° execucio uel impletio no est
in ptate sua qr tl[is] est impo[ssibi]le pape ad
alm q p illo tpe no sit impo[ssibi]le ig[itur] nulla

tet vitare cui° impletio p illo tpe p q°
tet no est in ptate sua / ß nichil q°
sit e impo[ssibi]le e in ptate sua ig[itur] ad n[u]l
qd est sibi impo[ssibi]le tet viatoz // 9° q° z arg[uitur]
p° sic ponat q alq° vgo voueat sua
vginitate pptuo / p q° fornicet uel cotrahat
matrimo[n]i[u]m q stat q talis p[os]t q deflorat vgini ad
tate pptuo suadet eo voto n[on] p q tu[n]c ad q[uo]d
no absoluit a pcto uel ab obligatoe qr
tuc reputatt lucra d' pcto suo z pctm suu
sibi p[ro]ficiat qd no est qced[endum] ig[itur] ad huc
tet sua vginitate ß h° est impo[ssibi]le
// Ad 1d dico q talis absoluit ab illa
obligatoe nec seq[ui]t q lucru d' pcto suo
reportet qr tet ad pnia[m] d' p[ro]tin[uis]sione
q[ua] fornicata fuit tet ad gtinu[am] ppetua
gtinecia q eq[ua]lz vgini[ta]ti q[ua]m k[ab]i d' habr
Si no votu solepne fuit et si p[ro]pterea
m[atri]moni[u]m q[ue]cit tet ad ppetua q[ue]tinecia
// 2° sic capio alq° i[n] noctte q[ue]m nuq[ua]
pcat mortalit z voueat ipe sit se[m]p st[at]
tum ut nuq[uam] h[oc] sit v[er]a ille pcat mor[taliter]
d' votu rectu est z licitu qr e de m[elio]ri bo[n]o
cu delibatoe dei sit pollicitat° ig[itur] ill[u]d
votu obligat ipm ad obs[er]uacoz ei°
q[uo]d p[ro]t voue se nuq[ua]m pcare mor[taliter] z si nuq[ua]m
pcat mor[taliter] facit q nuq[ua]m h[oc] sit v[er]a ipe
pcat mor[taliter] z iste p voto licite ei
se p[ro]t obligare ad a[liud] ig[itur] p votu p[ro]t se obl
ligare ad que ß h° f[ac]to ipe tet p[er]inq[uam]
facere q nuq[uam] h[oc] sit v[er]a ipe pcat mor[taliter]
q[uod] si pcat mor[taliter] cosq[ue]r no pl[u]s absoluit
ab obligatoe illa q p[os]t q pctm no h[abe]t
auct[oritat]e nec ptate absolue[n]di h[ab]i[tu]m ex
voto ia[m] emisso nec h[abe]t ptate dispe[n]sa[n]di
uel in voto uel in obligatoe ad q[uam] astrigi[tur]
ig[itur] p q pctm ad huc tet iste face q h[oc]
nuq[uam] sit v[er]a iste pcat mor[taliter] / ß p[os]t q p[e]c
catu h° est sibi impo[ssibi]le ig[itur] si pcat mor
talit ipe tenet ad impo[ssibi]le // Ad 2d dico
q absoluit ab illa obligatoe tet tn pni
te d' t[ra]nsgressioe voti et tet d' cet[er]o no pcare
mortalr ita q si p[os]t q[ue]d pcat mor[taliter] te[ne]tur

est tunc ipse confessor voti et impleti peto paciet
// 2º q. e ullo co. graz tet. sub pena
pcti nomi ad faciedum aliqd vel omittendum
aliquo tpe qui pro illo tpe est sibi ipo^le facere
vel omitte p̄bat nam primus tho tebat
omnes motus insurgentes quos vincit v̄primere
et illos etiam non tenere sub pena pcti mortal
// Sed post peccatum ad quem vero ipso tenetur
sub pena pcti mortalis quia primi motus non
sunt nisi pcta venialia ergo ab illa ob
ligatione primus absoluti sunt propter infirmi
tate in quam incidit tho ipse et nos propter eum
ptur arguit sic si infirmitas sola et non
alia causa absoluit eum et nos ab illa ob
ligatione qua tenebamur vitare omnes motus
tales a multo fortiori impotentia vitandi aliquid
qui habet absoluit ab obligatione illius quod est
impo^le igitur qui ex culpa sua incidit sicut
illa possibilitas quia sic illa infirmitas vel impotentia
ad vitandi tales motus non absolvisset
eum ab illa obligatione qua prius tenebatur
vitare motus illos tunc ipse ex culpa sua
incurrit se impotentia illa // 2º sic si
simo non tenetur ad aliquid faciendum vel vitandum
ex deliberatione ipso statu in sima nunc peccat
in aliquo facto suo plus quam bestia ut patuit
in alia questione q. i. // Sed tunc est propter im
potentiam deliberandi igitur impotentias absoluit
3º sic / Ebrietas magis non totaliter ligatur vo
in pte excusat fornicatorem et adulterum tamen non
ita quod fuerit peccat quis qui in ebrietate committendo
ad illicitum sicut faceret si totaliter vsum
rationis haberet et ex deliberatione idem in genere
committeret / sed constat quod ebrietas non excusat
nisi in quantum ligat vsum et quanto magis ligat
tanto magis excusat igitur si ex toto vsum
ligat ex toto excusat / sed tunc non esset
per impotentiam absolutus ab illa obligatione
qua prius vitare tenebatur // 4º sic
eadem lex est posita bonis et malis igitur
ad eam parte ligatur bonum et mali quia non
ligatur ad aliquid nisi per aliquam legem et si ea
dem lex sit ut neque boni et mali ad id

omnis ligantur sed bonum non ligatur ad aliquid
impo^le cuius ut patet in prima questione igitur mali non
ligatur ad aliquid eius impo^le // Contra quia sic
quilibet adultus tenetur vsum rationis tenetur cre
dere actualiter vel habitualiter quia fides est
sibi necessaria ad salutem / sed cuilibet infideli pro aliquo
tpe est impo^le credere omnes articulos fidei
quia fides est sibi necessaria ad salutem igitur probo
secundum quia aliquis infidelis habet rationes ita proba
biles ad oppositum quorundam articulorum fidei quod
non est in potestate sua non dissentire oppositis
istorum pro illo tpe igitur pro illo tpe est sibi
simpliciter impo^le illis assentire / quia cum non sit
in eius potestate pro aliquo tpe non assentire oppo
sitis quorundam articulorum patet quia si sic quare esset
vel propter rationes magis apparentes ad articulos
quam credunt alie ad oppositum et constat quod intellec
tus talis non potuerit vel articulos vel hoc
esset per imperium voluntatis captivando intellectum
et imperando sibi assentire non obstante ma
iori apparentia ad oppositum sed talis captivatio in
tellectus non potest fieri subito sed per magnam delibera
tionem et collationem quam requirit certum tpe ante per q
enunciatum tenetur habere fidem de istis arti
culis et non potest habere tunc fidem de illis igitur
pro illo tpe obligatur ad sibi impo^le // Ad
id ptinuit in simili quod preter questionem 2ª in soluc
primi argumenti // Dico igitur quod credo a conclusione po
te quod ad alios articulos teneatur de necessitate sa
lutis et necessario huiusmodi / Et quando probatur quia hoc
esset vel propter rationes vel / Dico hic quod talis
et si non possit assentire articulis fidei sine
speciali gratia dei vel adiutorio tamen si fecerit
quod in se est deus iuvabit eum taliter quod ass
entiet et si non fecerit deus sic de sua potestate ab
soluta puto quod talis non peccabit pcto novo
tamen impotentiam excusabitur // 2º sic quilibet viator
existens in mortali pcto tenetur de pcto suo co
teri quia hoc est preceptum impetrandum de pctis su
is credere a igitur tenetur conteri quando non est
pcto mortali / a quia est / [illegible] pcto
mortali tenetur [illegible] est sibi po^le igitur tenetur

ad dandum pro aliquo tempore quando est sibi impossibile quod est
contrarium / nec potest dici quod quando non est in peccato quia
tunc non est reus alicuius peccati et habet reatum
culpe igitur tunc de nullo peccato tamquam sit reus
tenetur conteri respondeo sibi alludere tenetur tunc
est quando est reus peccati et tunc est sibi impossibile
// ad istud pono conclusiones / prima est aliquis tenetur ad
aliquid in aliquo tempore sed non pro illo tempore sicut iam quilibet
tenetur ad communicandum in die pasce // 2a te-
netur quod mora in peccato aggravat peccatum mor-
tale mortaliter est dicendum quod existens in morta-
li quolibet tempore quousque fuit non fuit in mortali te-
netur sub pena peccati mortalis quod meruit si non
conteratur in illo patet quocumque tempore mansit in
peccato contra illud peccabit mortaliter // 3o teneo
quod mora in peccato de se non aggravet peccatum
mortale est dicendum quod licet quocumque tempore quo
peccator est in peccato tempore teneatur conteri tamen
non tamen sub pena peccati mortalis de novo in-
currendi // 4a aliquid est tempus vel esse potest quo
aliquis est in peccato mortali et in illo conteri tenetur
de peccato mortali sub pena peccati mortalis de no-
viter incurrendi patet quia celebraret aliquis missam
in peccato mortali // 5a ex omnibus istis stat
quod nullus tenetur conteri quando est in peccato morta-
li nec quando non est in illo quia primum est impossibile
secundum non est necessarium // ex quo ex omnibus istis
stat quod quicumque est in mortali aliquo tempore tempore
de necessitate salutis tenetur conteri in illo / ex
hiis patet solutio ad argumentum // 3o sic iste via-
tor tenetur deprimere motum libidinose tempta-
cionis ne mentem inbalneat(?) / quod si non
facit tenetur sub pena peccati mortalis aliquando
sit mortale / aliquando non est mortale / non aliquando
sit mortale quia sepe tamen est veniale igitur tenetur
illud motum deprimere quando est mortalis et per consequens
quando est mortalis tenetur facere quod non sit mortale
et hoc est sibi impossibile igitur tunc tenetur ad im-
possibile // ad istud dico conclusiones prima est talis
tenetur sub pena peccati mortalis deprimere motum
aliquando sit mortalis // 2a tamen non peccat mor-
taliter nisi quando est mortalis // 3a quod est dare
… instans et quo est in peccato mortali vel vel-

tinuus nunquam non est in peccato mortali // 4a
quod si demum primo concedendum est aliquem esse
in peccato et tamen non peccare nec peccasse
de tempore peccare // 5a quod aliquis tenetur ad aliquid
obmittendum aliquo tempore et tamen si omittat
illo tempore non peccat / sed sufficit quod extunc usque
tempus incipiat peccare de modis istis loquendi
iuxta dicta prius alias // 3o quod est aliquis
ex … tenetur ad aliquid faciendum vel omitten-
dum vel ad aliquid se habendum et non est possibile
de potencia dei ordinata et quoque absoluta cum illis
que iam habet facere … vel omittere vel habe-
re hic probatur primo nam iste qui est in peccato
mortali eodem tempore quo est in mortali ut datum
est tenetur conteri de illo peccato sed hoc non est
possibile illi peccato igitur // 2o sic quia contra legem
dei quilibet tenetur esse in caritate vel habere gratiam
dei sed habere non est possibile peccato mortali
contra legem dei // 3o quia quilibet existens in
peccato mortali tenetur non esse in peccato morta-
li sed hoc non est possibile cum hoc quod sit in
peccato mortali de quacumque potencia absoluta vel ordina-
ta igitur 4o patet quia nunquam adulterus tenetur
non esse in actuali peccato mortali quando primus
tenetur esse non esse in virgili(?) / sed primus
… tempore existenti tenetur non esse in con-
iugali quod est … in sic
quia per quocumque tempore talis discedat quod est in con-
iugali … / sed non potest
ad quia non habent quod debuit habere igitur per
omne tempus tenebatur habere … illa quod peccat
… et a multo fortiori quilibet ad-
ulterus existens in mortali actuali tenetur pro omni
tempore habere … quod peccat peccatum mortale
et per consequens pro illo tempore pro quo est in peccato tenetur
non esse in peccato // 5o precepta negativa
obligant ad semper et pro semper igitur transgrediens
illa tamen tenetur ad illa pro tempore transgressio-
nis observanda igitur non salvabitur pro tempore trans-
gressionis a tali obligatione quamvis non sit
possibile cum hoc non transgredi quia aliter
non plus obligarent affirmativa precepta affirmativa
quam negativa // contra conclusionem arguitur quia hoc non videtur stare

tu sumbus pte[z] primo vi[z] q oia aug[ta] g
adducta q ob i[a] impleat / p[m] pbo q illi
q e in pcto morli ipo state in morli
ipole est gtri rad h[c] tene ig[z] // Ad
h[c] dico q no est sibi ipole ut illi qui
no est in carite ipole est esse i cari-
tate n[c] ille qui est in pcto ipole e
ee sine pcto lz sit ipole illis q sit
// Si dicat[z] ul est d[i] pole ppom q sit
ul p pom dei / no p pom q sit edm
sbiectia dei gnali qz sic no esset gra
tuita nec ppom dei qz i[a] no est in
ptate sua // Ad h[c] dico q e in ptate
sua dispositie qz al pot obice ipe
hebit graz q gita in[l] eit ico ma
pole gtrai ul gre // 3[o] sic cont i mor
tali pcto tac tet inde tam i pena
ppcto suo sinia ppetua rituale ipe
ut dam est tet[z] hre carite et no esse
in morli lz hor sit ipole illis que
iam sit / Sz hor e sibi simpl[r] impole
ig[z] hec q[o] no stat cu pcto // Ad i[d] di
co q pnis ihis teat[z] ad dm ordiai
m[o] debito pcarite i iusticia n[c] ab
illa obli[oe] possit absolui tn sup his
nllo m[o] cadat dispesatio cu pilla a
missioz q omit hor no me[z] noua
pem n[c] denovo pctat qz cu no hcat
usum liberi arbitri put vq[z] ad uitu
ul d[i]mitu no oz q plg dcnuda[z] d[e]no
uo q dapnatg / pz qz si hns carite
corpt in sinia tali sic q li arbi esset
totalr ligatu ipe no me[z] nouum pmi
um tn btuosu ul laudale poss agere ig[z]
eadem rac nec malg tali statu me[z] pe
na noua cu no hcat usum ronis
l[r] q[o] e simili d[i]nouo pctanti aliq ipe
est impole illo ipe no pctac pla[z] ovdua
bz pmiss gmibg qz ul ihis est ingra
dl co graz si illi tc est impole no
pctac illo ipe q[o] pctat qz ul quit[do]
ul omit[do] i hor no ut pz expdict /
ig[z] etc // q q ar[z] p[o] sic / p[o] debitu ordo

ticate[z] ad dm no pt gsuari i ptate vsu
li ar[g] sine voluntate ita no pt sine gg
roe / sz oiue i[d] sine q[o] no pt ihis ordo
expite tet[z] carite vole gre g[z] hez gg
tet[z] hre et pgins eius igratiam aliq p illo
ipe pq[o] no pt debito m[o] ordiari ad
dm sine ggroe apposita tet[z] ad impole qz
tet[z] hre tale ggroz pa ipe i no e sibi
pole hre hez ggroz ysta ig[z] tet[z] ad
impole // Ad id pz satis q dictu pilla
q in hac qoe i in alia dcd sic / dicit eni
q si ihis igrua no stet cu ggroe na[l]
tn no ppt h[c] h e impol[e] illo ipe // 2[o]
sic sacerdos nescas offi[m] sium dice sit
lib[o] et tn tet[z] offi[m] dic[e] to[m] dic si li-
bros ad tuuillos amittet li[m] sium no
pt dice horas suas et pilla ipole
q mit gst no excusa[z] ab obligacone
q tet[z] om[n] dic dice hos suas qz sexz
q ex culpa sua reportact luez ul co
modu si absoluet[z] ab illa obligacone
// Ad id dicit vna solucio q state hac
q ihis sacerdos no pniteat d[e] pcto suo
q[o] pctauit i no dicedo officiu suu p q[m]
cuiz ipe stat sine pena ille tet[z] ad of
ficiu sic pq i[a] in ptate hndi libru
no obstante / sed si pq[a] pniteat d[e] pctis
suis i faciat qd in ipo est ad hndu
facltr offi[m] psoldi salte tuc i post[te]
ipe solu[z] ab illa obligacoe q cottidie
tebat[z] offi[m] suu dice quagz d[e]ueiat
dicedi facltas / sine dubio no placz m[i]
solucio / pono q no glz mod in pcto
morli mor[r] aggrat qz qtuncuz ihis
no pniteat dcd m[o] velit hos dice
i no possit cedo q absoluit[z] a nouo
pcto // dico ig[z] q sacerdos ihis dcd libru
amisit si sex sunt in ppono dicedi ho
ris ludo durate i ipe i restituet ad
dicedu ludo sito det appone diligea
d[i] recipiendo libru i de adquirendo corde-
tenus offi[m] talz dei dat sibi supplic[e]
q q no est libru i alias oras qs ipe

tpe sint [illegible] obligacionis
contra de proposito esset in quo si ad tempus aliquis
qui fuit in potestate sua non dixit esset suum con-
tradicere peccato quod non peccat peccato novo non ob-
stante quod in ludendo librum suum amiserit
licet propter hoc sequitur quod lucrum de peccato reportat
tat // 3o quia tenetur non facere adulterium vel
non adulterari quia precepta negativa obligant
ad semper et pro semper igitur tenetur non adulterari in
a tempore posito igitur quod adulteretur in a ipsum
non adulterari in a est sibi impossibile quia
ex quo adulteratur in a non possit non adul-
terari in a et tenetur non adulterari in a
igitur tenetur sibi ad impossibile // confirmatur quia ex
quo prohibitio ipsum obligat ad non adul-
terandum in a et pro eodem alio tempore pro tunc ipsius
non absolvitur ab illa obligatione igitur ad
tunc tenetur ad hoc // Ad id patet per predicta quod so-
lum concludit quod non est compossibile eundem quod
adulteretur quod non adulteretur sed tamen quando ad-
ulteratur ad tunc est possibile quod non adulteretur
et pro illo tempore obligatur ad non adulterandum
et quia non observat preceptum peccat // 4o sub
obligacione quando aliquis tenetur ad aliquid est verum futurum
deinde quod subiciatur et nullo modo est verum
potest esse preteriti quia sic nullus tenetur non pec-
casse eo hoc non subsit libero arbitrio eodem modo
nullus peccans in hoc instanti tenetur non pec-
care in hoc instanti licet ab peccans
alio tempore tenetur non peccare illo tempore eo hoc
non sit in potestate sua // Ad hoc videtur
[illegible] actum dico quod non solummodo futurum
sed etiam presens subest libero arbitrio et hoc fuit
alias dictum in 2o satis diffuse // 3a questio est
cuicumque peccanti in aliquo instanti vel tempore
impossibile est ipsum non peccare vel in tempore vel
instanti est probatur patet sed secundum instans vel
tempus tunc non est possibile a instans vel tempus
esse et sic non peccaret // Sed secundum ad unum
impossibile tenetur igitur // Secundo quod est nullus de
novo peccans contrahit de novo peccatum an
quando peccat vel postquam peccat vel postquam peccat
sed solum non cum actualiter peccat vel incipit
peccare [illegible] aliquis sit vel postquam
[illegible] [illegible]ncia

actus [illegible] peccato [illegible] quia quia peccatum
actuale est actus vel omissio actus // Contra
quod ideo arguitur multipliciter primo sic // pono quod
ab peccet mortaliter per aliquem actum malum
qui primo cadit in gratia sic a instans in quo
actus malus incipit esse et arguitur tunc sic
iste tenetur vitare istum malum actum et non
vitabit ante a igitur amittit ante a culpam
igitur peccabit ante a consequentia probatur primo erit
malus in a per actum malum incipit esse
malus in a igitur peccabit // Ad id dico quod non
peccabit ante et quando dicitur tenetur vitare etc.
hoc est verum sed non subsequenter peccatum de impu-
tandum ante a // 2o sic pono quod ab habeat
a motum libidinis veniale et sic incipiet
permittat usque ad b instans erit mortale
permittat motum illum incipere usque ad b
instans exclusive et discedat ab illo in
b ita quod b sit primum instans non esse istius
etc. arguitur sic post b erit hoc verum iste peccavit
mortaliter et non peccat nisi quia amisit motum
illum reprimere ante a tenebatur reprimere
igitur perfecit pro eodem tempore peccavit aliquando
pro quo tenebatur reprimere et per quod hoc non est
verum quod solum peccat in b vel post b et tamen
non fuit mortuus ante b igitur peccat aliquando
contraxit mortale peccatum // Ad id dictum est iam
in hac questione et alias dictum est diffuse
de formis talibus in 3o in illa questione utrum
voluntas creata quod in hoc instanti non dimittetur
etc. questione . . illius questio // Dico igitur primo
quod talis non peccabit ante b et dico quod si b
instans esset primum non esse illius tempus non peccasset
mortaliter // 3o sic et est contra replicatio quia po-
no quod fuisset unus alius cum primo quando fuisset
incipere usque ad b sed non peccavit tempus
post b in quo peccavit deliberasse ad consentiendum
pono quod discedat ante id tempus instans
vel tempus et arguitur isti duo quantum in ipsis
fuit equaliter peccaverunt contra legem dei ad quam
tenebantur quia in nullo peccasse est magis im-
putari contra legem dei peccasse quam primus
probo quia in b et post b ad illam legem tenebatur
quam tunc ipsius est plus quam alius quia in b non tenebatur
illum motum reprimere quia fuit de impossibili non

contra illud nec post hoc in ipso ad dissen[illegible] sed
pro certo illo toto tempore non tenebatur nec contra
motum illum mortale illum igitur toto isto
tempore non est transgressor legis dei et toto
tempore quo hoc fuit isti duo equaliter culpabiles
et ambo transgressores legis divine propter quod
fuit igitur oportet ponere quod uterque transgressor est
nec vel tenetur legem dei quando hoc instans
dico non potest dici quod tenetur igitur oportet dicere quod
uterque et per quem uterque peccavit aliquid peccatum
contraxit // Ad idem credo casum esse impossibile
isto tamen admisso puto quod iste tunc hoc
esset primum instans non esse eius vel peccasse non
mortaliter ex casu illo / aliquid non semper vincens
in hoc tempore hoc incipit peccare in hoc et quam
probatur oppositum quod iste tunc in hoc tempore hoc
ad illam legem tenebatur // et dico quod immo
si ad non contradicit motum illum in hoc nec
post hoc et quod dicitur quod est sibi impossibile in hoc
non contra motum in hoc nec post hoc contra secundo
negatur sicut patet exponendo Si itaque arguitur
Si aliquis intendet initium simul utriusque ad hoc
exclusive et in hoc moriatur iste puni
etur et in perpetuum gehenne quoniam contrarium est
in hoc // Si semper vincet in hoc / Similiter si quis
peccaret mortaliter vel venialiter utrumque ad hoc
exclusive et primo non esset in hoc dap
nacionis et in exigentia peccati quod contrarium
in hoc Si semper vincet in hoc igitur in proposito
Si aliquis intendet motum quem esset mor-
talis et talis esset mortalis vel incipit esse
mortalis in hoc Si semper esset in hoc et iste primo
non esset in hoc iste dampnaretur tamquam pro pec
cato mortali // Ad idem licet reputem casum
impossibilem [illegible] lege casibus tamen admis
sis nec [illegible] / quia dico quod in tali casu
in hoc non esset motus mortalis / sed in hoc inci
pit esse mortalis ita quod hoc esset instans
in quo motus iste ultimo non esset esset
mortalis // Quarto sic omnis culpabilis omis
sio est pro illo tempore pro quo idem quod omissum est
in potestate committentis ad contradicendum vel non
contradicendum sed illicite actum in hoc vel incipe eli
cere actum hoc secundum quod fuit in potestate committentis
quando hoc instans igitur quando hoc instans fuit cul

pa[illegible] omissio [illegible] iste quod
[illegible] omissionem // Ad idem patet quod quod di
citur et ad quartum presupponit rem esse veram quod est
quod non reputo verum immo quod actus eadem
contra in potestate elicientis actum illum non
esse in illo tempore / Ad dictum probare sicut in
primo questione quod arguit pro aliquo quod ex impotentia
que ex culpa meruit etc. / Dico quod non
alleviat in aliquo culpam pro quo incidit
in penam nec excusat non reddere debi
tum a peccato voluntarie precepto quod tenebatur
in pena nec in illa pena excusat in aliquo
a peccatum quod voluit non reddere / sed impotentem
se facere et hoc probat bene exemplum ibi addu
ctum a beato Augustino de ebrio / sua non excusat
a culpa ex qua meruit sua sed excusat
non fraude in futuro sunt nova peccata puni
bilia cum ita excusat impotentia de non
faciendo agendo / Sed cum illo vellet efficaciter
agere si posset non diceret ex hoc quod peccaret
postea impotentia non et voluntarie causata sed per
[illegible] non sunt nova peccata pu
nibilia in purgatorio vel in inferno secundum
Si talis peccavit in voluntate non facien
di hoc in gehenne carentia quam tenet contra
rex ea vellet facere si posset tamen nec ad
[illegible] peccavit quotiens non fecit quod
primitus facere potuisset et debuisset nec nos
etc. / Et ideo si gratiam quis non teneat nec
totiens peccat quotiens ea necessario tenetur
aliquid facere vel velle complere non quia non
licet / sed quia per eum stat quod non tenet quia
non dat operam faciendi illud quod potest ad
consequendum gratiam dei quam nobis concedat
qui vivit et regnat Amen.

quod sacramenta nove legis con-
ferunt graciam / secundo quod eo prin-
cipio creati utrum sacramenta
instituta sint realiter et
effective productiva gracie / et arguitur
quod sic quia sacramenta sunt aliquo modo causa collativa
gracie secundum omnes et non materialis nec formalis nec
finalis igitur causa productiva quod patet quia non sunt
plures cause // Ad oppositum arguitur quia gracia a so-
lo deo producitur igitur quod tenet secundum omnes patet quia gracia
creatur igitur a solo deo producitur // Pro solucione questionis
pono conclusiones // prima conclusio nullum sacramentum omnino nec
nove nec antique legis est causa gracie effective
// 2a conclusio quod nulla creatura potest esse animo causa
effectiva gracie // 3a conclusio omnis accio creature dum
accio est necessario dependet a subsistendo [illegible]
// 4a conclusio est nulla creatura in dimissibilis aliquem
effectum positivum et absolutum potest ex se
generare positive // 5a conclusio omnis effectus per crea-
turam productus necessario dependet a solo deo per
primam inceptam productionis sue // Sexta conclusio sacra-
menta a deo instituta sunt causa dispositionis
gracie // Duas primas conclusiones probo simul sic / gra-
cia non est impossibilis alicuius subiecti igitur a nulla
creatura potest effective produci quod videtur quia alias
creatura posset creare quod est contra doctorum
dicta et veritatem ut credo omnes patet quia si
gracia esset impossibilis alicuius gracie tunc ipsa ex
se ipsa et ex suis naturalibus cum dei generali
influencia possit se reddere acceptum deo quod
videtur absurdum igitur // 2o sic si gracia possit
effici a creatura eadem racione quod ad alia res
puta angelus vel anima christi possit esse creator
et conditor omnium rerum et per quos evidencia [illegible]
[illegible] non est ~~evidens~~ valet per quod probat dominum
creatore tunc iudei non peccaverunt videntes fieri
miracula a christo eo quod non crediderunt ipsum
esse deum plus quam qui nichil viderit eum faci-
entem humana opera quos tamen quia illa per se fe-
cit christus ut converteret corda eorum reddunt eos
[illegible] credendi in ipsum et ideo reprehenduntur
tamen [illegible] credendi et
[illegible] vocat qui

[illegible] / Si 1o non faciat
quod ille qui peccavit vel qui nulla [illegible] et
ideo credo quod plus peccaverunt iudei non credendo
quam gentiles quia patet ex quo omnia per fidem a
creata // 3o sic si aliqua creatura potest producere
aliquid sue speciei et aliquid alterius speciei / Sit igitur gracia
exempli quod ignis creet calorem tunc arguitur
sic si ignis est agens naturale cum ipsa ac-
cio non presupponit materiam / igitur ignis produceret
caliditates infinitas ex quo non requirit pas-
sum quia ubi creacio est ut supponitur esset et
eodem modo arguitur de quolibet agente naturali sicut unus
[illegible] produceret infinitos leones et tamen omnia
[illegible] // 4o sic quia si aliqua creatura sic aliquid
[illegible] posset se movere sine resistencia quod
patet quia non plus naturale agere sine materia quam ex
materia presupposita [illegible] patet quia tercio
[illegible] se movet subito quia si se posset ma-
[illegible] semel usque oriente et [illegible] omni-
[illegible] posset in eodem
loco simul et semel quod patet quia sicut deus
[illegible] sibi [illegible] eadem racione potest
sibi [illegible] et reliqua ex quo idem potest a deo sibi
[illegible] nullo modo appareat quod [illegible] agens
illimitatum // 5o sic / Si virtus creandi potest quod
[illegible] creature eius virtus creandi sit ab eo effectus sequitur
quod aliqua possit creare virtute creandi quam sic posset
ex se inceptiva ipsam facere creaturam patet quia posset
exercere in se virtute creandi quam sic posset
de se facere creatore patet quia quia communicando ali-
cui creature virtutem creandi aliquid aliquid influit
sibi aliquid minus vel maius [illegible] quod si modo potest tale
esse plus potuit quod verum est si deus promisisset
et tunc theologo proponitur quia ita potest impedire tale
facere et non minus igitur primum quod calidum est calefa-
ctivum igitur si deus communicando creature virtutem cre-
andi nichil influit sibi sed tunc agit creando
deo plus sunt naturale creatura / si dicitur quod aliquid
influit // Contra si deus potest dare virtute crean-
di influxum illum tunc facto sic deus nichil
sibi dat nisi dicatur quod sic precise in infinitum
quod tamen verum non est // Sexto sic si agenti
naturali communicaretur virtus creandi quia agens [illegible]

suave. Sit gratia exempli calidum. Si dicatur
quod agens suave // Contra quia tunc ibi nulla
esset tamen successio quia ibi nulla est mane-
ret prima dispositio ut ponitur. Si ita dicatur
nec talis requiritur in actione non potest dici quod
subito creabitur / quia sic potest vel subito aut
libere vel subito et naturaliter / non potest dici quod
naturaliter libere quia non est liberum nisi naturali-
ter creabit subito / quia ex eo quod utique supernatura-
lis est sibi collata sua utique naturalis est
sibi ablata nec sublata, et per consequens illa
utique naturalis continuatur adaucta et resistit ali-
qualiter virtuti supernaturali / sed ubi est resistentia
ibi successio et per consequens non subito nec suc-
cessive ut deductum est prius etc. // 4°
Si deus potest creare vel potest conservare sine no-
ticia omnium illorum quorum deus est ut potest ce-
tera patet quia quicumque potest creare colorem ca-
dem ratione potest creare quantumcumque actum intelligendi
et potest causare quem sibi placet absque cognitione
talium quorumcumque propositionum immo videtur potest obiecta quod-
cumque existentia et non existentia pariter con-
tacta patet quia potest libere creare visionem ali-
cuius quamvis albi [illegible] non potest primo in
rerum natura et sic talis poterit esse ita sapi-
ens sicut deus // Septimo Si utique creari potest etc.
Tunc sequitur quod deus potest sermone beatificare deo
non agente quia potest ipse causare summum gau-
dium et summam delectationem et per consequens talis esset
beatus quia ad beatitudinem non requiritur nisi quod deus sit
amicus [illegible] sed consequens nullo modo est verum quia
sic causare causaretur impugnat quod sit summus supple
ita impugnat deum sermonem beatificare saltem
per tale medium medium causans absolute corpo-
reo // 9. Sic Si utique causa possit agere
causatum simul non potest illa aqua calida tunc
esset sicut posset vel causavit aqua calorem quem po-
tuit vel aqua dimittit causando / Si causavit ergo
igitur cessat agere et sic sequitur quia causando idem re-
manet aqua post quod non est destitutum igitur
calorem aqua potest causare quia nihil videtur obsta-
re / Si dicatur alterum per quod quamvis idem calidum
est agens naturale et prius produxit quantum potuit igitur
produxit a et b prius quia ex se nullum fuit

[illegible] quod prius produxit igitur
[illegible] produxit et per consequens tale agens naturale causa-
ante creare implicat contradictionem patet igitur quod utique
creari non potest creare competere quantum et per consequens
nec causatum potest esse tamen effectiva generis et ideo
ad probandum illa adduxi multas rationes / quia
probat istis duabus quibus alie sequentes simi-
liter et 8° erunt satis clare / nunc sequitur quod ac-
tio causatur dependet a suo et quod res omnino
sibilis non potest ex se aliquis absolutum causare
et hoc vult beatus Augustinus super septimo super Ge-
nesim ex angelo nullum absolutum potest causare
quia tunc idem causaret quod est beatus Augustinus per impossibi-
le et sequitur quod omnis effectus procreatum ut productus
dependet a solo deo nullo principio suo
producatur / Et sic ex istis sequitur sexto quod
creatura facta non potest esse tamen effectiva generis
specialiter tamen dispositiva quia et deus sic aliquo
modo tamen // Conclusio 9° sexto contra sic quod
solus deus sit tamen effectiva generis cuius sit summum
bonum et summum bonum probat vita eius privatio
eius erit summe mala patet quia quia tamen bonum
est res quod mala est eius privatio sed sed talis
patet quia non est magis malum et magis
fugiendum quam quocumque per dampnationem ut supra dicitur
patet per positionem quam in suo 3° primo po-
suit sexto quod quod contra prima fuit quod non est sta-
tim eligendum esse ad vitandum penam finali-
ter probatur primo sic Esse hominis est sibi magis
bonum quam quocumque malum pene sit sibi ma-
lum igitur esse suum quamcumque pena est ab
ipso magis eligendum quam non esse probanda quam
quam pena / Alius probat quia esse hominis est magis
ab eo diligibile et magis bonum sibi quam
esse bonum cuiuslibet delectationis igitur immo forte
quam esse cuiuscumque rei / Apparet per exspectantiam secun-
dum quam eliget esse suum quam quamcumque delectatio-
nem esse delectationis tamen bonum ut magis
bonum sicut quocumque malum pene est malum
igitur / Et idem nunc alius idem quod esse hominis est
sibi magis bonum etc. / quia primo complet tale
bonum est finite magis bonum quod bonum idem
malum et [illegible] est aliquod
malum [illegible]

[illegible] esse sibi [illegible] quam [illegible] esse hominis
est ab eo magis eligibile et magis [illegible] quam
esse cum illis delectationibus ad primo dico quod de-
lectatio bestifica est talis quia est melior
bestie quam ex hoc quod est bestia quam ex hoc
quod est homo et sic dicit quod hoc pater per
corporis [illegible] dico quod hoc non corpori [illegible]
est quod esse sit sine delectatione licet
non [illegible] sic nichil probat // [illegible] 2°
sicut non esse hominis non est ab eo magis fu-
gibile quam non esse delectationis est ita malum
sicut quodcumque malum pene est malum ergo
non esse suum est ab eo magis fugibile quam
cuiuscumque malum pene quia ad non esse hominis
non sequitur esse utriusque et per consequens non esse ho-
minis est ab eo magis fugibile quam non esse
delectationis. Hoc probatur quia non esse delecta-
tionis est ita malum sicut delectatio est bonum
per illam regulam quod bonum est aliquid tam ma-
lum est eius privatio modo delectatio est ita
bonum sicut quodcumque malum pene est ma-
lum // Ad illud dico quod capienda non esse
delectationis pro illa carentia delectationis in
debito modo [illegible] eam et inflictione pene
etiam sicut [illegible] argumentum // et ad probationem [illegible]
[illegible] non sequitur ad non esse esse [illegible] non esse
hominis // 3° arguitur sic esse asinum sine
quacumque pena est magis fugibile quam esse hominem
cum quacumque pena sed non esse hominem est ma-
gis fugibile quam esse hominem cum quacumque
pena quia magis est in ordine ad finem de-
bitum quam esse asinum sine pena // Ad id [illegible]
[illegible] primo [illegible] quod [illegible] adducit
alias probat satis sufficienter quod talia possunt esse
pena quod plus haberet eligere aliquis esse lapidem
quam esse hominem cum [illegible] et ideo non esse
vel deum esse // Ad probationem cum dicitur esse ho-
minem cum quacumque pena est magis in ordine
ad debitum dicendum quod communis esse hominem
sicut deus similis et utilior tamen esse magis
appetendum propter penam inclusam nec [illegible]
[illegible] in illo
[illegible] ibi

non haberet propter [illegible] arguitur sic recedere
ab ordine debito nec est in honore dominum
et ad hoc habere suum amittere et in aliquo [illegible] primo
Cur deus homo capitulo primo et de similitudinibus
capitulo x° ergo [illegible] eligendum
non esse propter vitandam penam haberet plus quam
vitare penam suam quam honorem dei et haberet pro-
prie commodum suum privatum vincere et honori
dei quod sibi non debet // Ad hoc dico quod recedere ab
ordine etc. quod sic est intelligendum ut non
recedere ab ordine precepti divini frangendo id
est deum inhonorare sed appetere illum ordinem
quem non debet propter vitationem pene non est sibi
proprium deum inhonorare et hoc tali non eligit
contempnendo deum quia hoc nullo modo est sibi prop-
rium quia si esset haberet tunc [illegible] obedire
quam eligere suum non esse // 7° sic maior quanti-
tas boni est magis eligenda ergo maior separatio
magis fugienda sed summa separatio sit per non
esse ergo illa est maxime [illegible] quod est contemptus
Illa summa [illegible] a beato Augustino de libero arbitrio capitulo 13 Con-
sideres inquit quod bonum est esse quod si [illegible]
[illegible] in deum remissum videbitur [illegible] non [illegible]
quod ei qui summe est sed ei qui non solum esse
nullo modo [illegible] sed per miseriam [illegible] pe-
ne [illegible] eliget non in talis separatione // Ad
[illegible] cum dicitur quod maior quantitas [illegible] dico quod si
intelligatur de quantitate penali [illegible]
vel de quantitate [illegible] sic concedo et quod
[illegible] ergo maior separatio est maiore fu-
gienda // [illegible] dico quod si [illegible] separatio dicat ca-
rentiam quam non valet [illegible] supponitur quod [illegible]
aliquo positio // tunc dico quod aliqua pena posi-
tiva magis est fugienda quam illa separatio
[illegible] per maximum peccatum est magis fugienda
in ratione pene quam aliqua dampni // [illegible]
[illegible] dicat [illegible] naturale et perfectam
[illegible] tunc dico quod non appetet quod [illegible] appe-
tat [illegible] perfectione quia forte [illegible]
[illegible] appetere [illegible] angelum [illegible] esse
non angelum non esse sibi penale et si-
[illegible] non valet // Ad probationem [illegible] beati Augustini
dico quod ibi loquitur de esse naturali intelligebat

p miseria puta puuaz i quo hoi p
tor e tato mags mis est i tato mim
dd simil r'no hiic credo q esse tm m°
appetend est cetis pibus no inve
niat pe mag ut tec q sit eqlit ul
mag malu // Sexo arg sic si no esset
mag eligend hoi esse qr pe esset ma
gis mala sibi q esse esset sibi bonu sz
q' qnd est sm vita augmitat dd tal
le esse tatu q sit melig hnti id q ia
pe sibi mala tut id augtu pde est
fugibilig q illa sustine et ags tad
dixit aucte bti aug // Ad e° credz q
illa pe facit sibi mags mala q esse
suu bonu / et qn pomitz appom / dico
q suppo° q esse hois sit possz angel
qd forte no est vn de esse tutali ho
mins hoi tn posito dico ultig q na
lia tm posset angel q plg esset fugiend
no esse q ita pe qr una pe pe plg
flagellat una malicia et io i tutu
possz trac una natz q plg hret elige
no esse q stac in illa misia r alia natz
sit ita modm trac q potig hr sustine
illa pem q elige no esse r sic arm
no pbat ult / qr in ui tau est plg
fugiend no esse q queuqz pem sustine
dz hic pbat de aq pe su pus
ad arm alias no vide // 2° sic hoi
q no esse p ppe no est fugiend ad vitand
pena ppe et arguit sic pmo / no
esse simp no est eligend ad vitand pem
ppe simp ig tertiu pz qua qr eade
est copaco no esse simp ad simp pem
sic no esse ppe ad pena ppus aus
pz ex pa 9ae // Ad id dico q qna no
valet / sic no sequz no debeo volibilr
elige esse ppe mortuus igz no debeo
elige morte p hora r sic q sit d qna / aus
patet r est negatu // 2° argt qr si
esse no ppe eligend est ad vitand pena p
tpus / sic igz q no esse p hora ad vita
dum b pem tetu anoz qua pz p ex
posito es qr d'ueme sit ad aliq pena

durat [illegible] hora q esset ita ma
[illegible] sit b pena ad vitand b pem illa pho
ra esset no esse eligend p eand hora
/ Ad id dico credo illa 9oz esse vam hic
posset ymaginari aliq pem esse tata q p
illa vitada p hora hret aliq elige no ee
p hora ymo p duas hos // 3° arg sic
qr si no esse p hora r c / Tunc p hoc
q sm vita esse btm p hora est mags
bonu q viue ppe i finito i mundo i
sta in maxis delicijs sine qrumqz tristi
cia sit bonu Sed sic viue est mags
bonu q sustine pena aliq ppe sui tu
sit malu igz ec btm p hora est mags
eligend q sustine pena ppe malu a ar
pz p btm aug 3° de libero arb° in fa
tata est pulcritu e in iusticie r c. // Ad
illud credo pma quaz r q sequeus r plicaz
pcias qnt qre° a a cz / ad hocz dico q
si copening malu duratum r etnu r ma
liny duratm psic p hora penes suas
suas sic credo p q pe duratia p ho
ra sit esse tata q erit maig malu in
sua intesione q ille delitac in sua
Sine tn est p suppoita tata intesio
ymo plg qm eligedu est sit hinc i
delicijs // 3° 9° pom fuit ista q no e
p ppe hoi no est eligend p delectacoe
futa ppus qr no esse no est eligend
p vitada dapnacoe ppus ut dixit 9°
precedes et delectaco et ita bo sit poa
est mala ig // Ad illud nec ans nec
ipe pbat i // 2° argt sic / Si no ee
r c. Sit go no esse p hora sit eligend
p delectacoe tali futa r etu anoz ead
rone no esse p duas horas esset eligend
p tali delectacoe duorcior anoz et
no esse p 8°z p delectacoe q r etu anoz
r sic infinitu ig no esse p qntmqz tpe
p qtuqz delectacoe hnda ppe esset elige
dum / Ad id dico / q si totu eligibile inte
das q r p duas horas hret elige
no esse r p qua°z r sic ult r credo q
nuq dabit [illegible] delecta
ca pa[illegible]

aq pt [illegible] no esse [illegible]
nec oppo^m pbat io sua // q^o q^sm sim
tet si no esse ptpt sit eligend p vitada
pca sue pdelitatoe quada ptpt ses
codit^s meis q ds tret rolibet elige
ptrac venialt p tpt ppena vitada ut
pdelitatoe quada ptpt pbat qr ticiq
tet ptrac venialt q maiq malu
Ad illud dico q^d non dixi sic sicut pz
in isto ph^o mo Sed dixi q ds ticiq
tret elige actu illud qui est venial
q malu sed tuc no esset malu nec
pctt bn posui ibi tuc vna dystitoim
q dimebitem q no vitat / et io ad qr
dico tunc vitade pene tpal debite
pcto veniali no plq tret fuge actu
illu q no esse licet bne tunc qtepty
dei vitadi ut quemadmod pctm est de pcto
mortali / exolter pz q q^o sua q dixi
q e tunc no esse eligend ut tunc ad
vitad pctm veniale rcet q dixit q
no esse est eligend ad vitand qtepty
dei no est qr me z hoc sufficit p solo
nibq tonu eiq // Cont^a qo^s meas
datione ar^o et vi^z q creatura posset cre
ac qr ponat q calid passum debitu
et debite sibi applicatu pducat ca
lore et ponat q in pmo instati in q^o
calor ille pductq est ds manuteneat
illu sic q recipiat in sito hoc vi^z pole
ds nam ipe actus separac a sbo z p qns
a nullo fortori pt i^d actus qsuac qr
no recipiat in sbo quo sito arg^r sic
iste calor pduct a creatura psmpon et
no pducit^r nisi p creacoz igr a^or pz sz
ho^r pbat qr iste calor nullo m^o depen
det nec umq dependebat a ma^a nec
in esse nec in fi^e qr matia nullo m^o age
bat ad eiq pductoz rcet qr matia no
est n po^a passia et receptiva sz m^d no
recipit illu calore igr nullo m^o calor i^e
fuit dependens [illegible] p qns tlis
[illegible] intetu

[illegible] ad [illegible] q [illegible] no esse vln q
calidum heat passum debitu sz hoc no
est pos^le q no recipiat in ma^a Nā ista
duo repugnat agens nale pducat aliquē
effcm et in pmo instati illiq effcq effe
tq dependet a solo deo qr qt est agens
nale agē est effcm dependē a creatura
qr alit^r aim agens nullo mo^o vocabit^r ca^a
z qm d^r q ds pt hoc facē sic facit ac
cidencia sine sbo esse // Dico q no q hoc
si implicat qtdcoz sed bne qcedo p
qnqz instati recepti ds pt facē q ef
fcq no dependeat in esse a creatura
sed tn exoq^o fuit pductq in esse a
creatura dependet aliq^o m^o a matia p
aliq^a mensura Alit pt dici ad ar^m
admittendo casu et tuc dicē^r q in
nullo instati no pducat^r calor ille sz
pducebat^r a ds z a ca^a / sz in illo
qtrariti sustetat^r a solo ds et ita et
ista solo plq michi placet igr // 2° sic
calid pt pducē calore in vacuo igr
calid pt creacē calore qna pz qr
tuc pducet calore nec in matia nec
ex matia ans pbo qr si calid no poss
pducē in vacuo no obstacet nisi qr ibi
no est sbm receptim calore sz hoc no
valet qr ita bne pt calor sustetari
a manutenencia diuina sic et sustetet^r
nalit a qcqz sbo igr tu ma non se
heat ad calore illu nisi in gnē re
ceptoris calor ita bne pt esse sic si
sustetac^r a ma^a sed^r q calid no obsta
te absencia sbi pt creacē calore //
Ad i^d nego ans / ad pbacom tn dicat^r q
no obstante rcet qcedo q ita bne ymo
forte melius sz tc nego ista qnaz igr ca
lid ptue pt creacē calore et ca est / qr
qnis ds ita bne sustetacet no tn esset
sustetatu pportionatu a cai cate q tm
requirit^r // 3° sic po^r q ds supploat vice
cause malis pape no supplendo vicez
cae effcm q hoc possz patz / qr supplē

pt vice aliq q [illegible] aq̄ [illegible] / q̄o [illegible]
pt cac̄ calore si ma̅ eē͡ƀ sibi ꝓ̄ꝑ̄nati
cetis pib; g° m° pt / tūc q̄na q̄z m̄l
modo ꝛq̄m̄r nisi cū malis sed illa ꝑ
casmi est do suppleta ig̅r omo m̄l defi-
cit nec impedit q̄n ꝑducat calorez
Dz si sit ꝑducet ve caret ig̅r // Ad
ad dico nc̄° cam tāq̄ impo̅le ꝛ si
negadz q̄naz q̄z ablata cā materiali ages
nale nullo m° aget / Cont̄ dō pcā̄m
suspendit actim̄te creatē ig̅r creatura
pt ad h̄nc agē et m̄ tali dispone // Ad d.
nc̄° q̄naz q̄z ꝑ suspendē creatē actim̄
tate n° intelligo nisi creatūz in nali dis-
pone posita n° agere vn̄ pt sit ages
nale n° h̄nc passum sibi debite appli-
catū tūc si n° agat dō n° dic̄r eius
actim̄te eo q̄nō eē͡ƀ in dispone nali ada-
gendi / 4° sic / ages nale pt semel ꝑduc-
tum ꝑducē ig̅r a multo fortiori pt calē
q̄na pz an̄s ꝑbo et capio tria calida
omnio similia et tā passa eq̄lia sint
tā calida a.b.c. et passa sint d.e.f.
f tūc arg̅r sic / omez calore q̄ pt ꝑ
ducē a in d. pt ꝑducē b. ꝛ c ꝛc in f
ꝛ q̄c fanedo ꝛlt ꝛc ꝑductū bis pt fa-
clac pz / q̄na pz ꝛ an̄s ꝑbat̄r q̄z passa
st° omio eq̄lia ig̅r q̄ntūq; calore cali-
dum vnū pt ꝑducē ad et q̄ntūq; calo
re pt passum vn̄ recipe ꝛ ad pt ꝑduc-
ta caloē ab a. in d. n° ē impotentez n̄c
fm̄ n̄c passum impotentiq / ig̅r ad h̄nc
b. pt ꝑducē eundē calore q̄z nllm̄ pt ee
impedimentū // Ad 4m nc̄° an̄s loquēdo
nalit / ad ꝑbam dē͡b; calidꝰ cc̄l tū d3
eū calore ꝑductū ab a pt ꝑducē b
cc̄l q̄rc° ꝛ nc̄° q̄naz ig̅r si a ꝑduxit ꝛ
ladeꝛm̄ ꝯsum n̄c. ꝑmo dico q̄nali q̄
n° ē impo̅le q̄ cāta ꝑducat al̄q̄ effm̄
n̄ detinet̄r ab aliq° agente nōo qd
detinuit ꝑl° ad ꝑducend effm̄ illū q̄
aliū q° effectū ꝑducto ille effc̄ n° pt
nalit ab alio ꝑduci // ꝗ. di. salte illo
ages q̄m ē dispe pt illud eundē calore

[illegible] q̄ [illegible] poss̄ de
[illegible] in po nali creatis [illegible] ꝛ q̄c fc̄o
poss̄ creato ꝑduci q̄mis dubiū poss̄ ee
vtꝛ dō h̄c poss̄ q̄nrcac̄ cāte / ſ q̄z dato
seq̄r ad h̄nc q̄ poss̄ eadē rōe q̄nrcac̄
v̄tute creandi q̄z nullo m° ages nale pt
agē sine ma̅ vt dem est ig̅r / 7° sic
n° pl° aufert̄r creado actū nali ꝑpt
absenciā passi nalis q̄ aufert̄r actō a
caloē q̄ni q̄de calor n° h̄ret modo ee-
di nale ipsꝰ statim pz q̄ n° ē pl° na-
le agenti h̄ret h̄re passum in sua actōe
q̄ est nale ee actiui in sba ad h̄oc
q̄ agit / Dz actiuus n° obstante illo q̄
existat nalit in sbo aq° debeat suscitari
ad h̄nc n° impedit̄r a sua actōe pz de
actiuis existentibz in sacramto q̄ n° sūt
ibi suscepta a sbo / Et tū agenti suas
actōes Na albedo dic̄r sapor gustat̄r
sic assuz ad ꝑpm / Ig̅r eadē rōe calidū nec
debet impedit̄r solū a sua actōe q̄mis
n° h̄eat passum nale // Ad 7m tūc dic̄r
q̄ n° pl° aufert̄r ꝛ nc̄° ꝛdico q̄ al̄q̄
modo nalis est de essentia actō ꝛ nalis
sine q° m° est impo̅le est ee actūz nale
ꝛ de m° q̄ nalis ~~est d° eē actōe~~ q̄ n°
ꝛq̄m̄r ad h̄oc q̄ sit tūc vbiq; agenti
nali nale est ee in loco ꝑꝑio ꝛ na-
li et tū h̄oc sū̄ n° ꝛq̄m̄r ad h̄oc q̄
pt agē sic / dico q̄ ad h̄oc q̄ ages nale
agat essentialit̄ ꝛ n° ꝛq̄m̄r passum q̄-
mis n° sep ꝛq̄m̄r q̄ sit q̄ntūq; ma̅ q̄ue-
nienti et sic q̄mis actiua in sacramto n°
sint in sba sbiūc in q° nalit ee debet
n° tū ꝑpt h̄oc seq̄r agat q̄ sep ad actōz
creatē. ꝛelit ꝛq̄m̄r ages et passum de
bitū et n° valet racō // Sexto ad idē
sic ponat̄r q̄ dō m° creet aliqd lumē
ꝛ in ꝑmo instanti creacōis ysti° luīs po
nat id lumē in ma̅ et eē͡ƀ id lumē
nale ꝛ q̄ple in ma̅ q̄similē / Sit lumē
creatū a ꝛ lumē ꝑductū ꝑ agens na-
le b. / tūc arg̅r sic a lumē est creatū
ig̅r b. lum̄ [illegible] pcā̄m
et an̄ [illegible]

[illegible]
in materia precisum igitur nulla omnino apparet
similitudo inter a et b respectu quibus si a est creatio
et b erit agens creativum per creationem // Ad
illud admitto casum et tunc dicitur a lumen est
creatum igitur necessario generatum // Ad probationem cum dicitur
si b sit creatum hoc non est nisi quia dependet
precise in materia tamquam in aliquo subiecto a quo de-
pendet eius esse formaliter saltem mensuratum
et a quo dependebat in fieri quia dependet in materia
non sufficit tamen quia ista non creatur cum
stet quia dependet in materia et sit aut est causa
quod dependet in materia // Secundo sic pono quod lumen
sive per aliquo instanti producatur et producebatur
a lumine et pono quod per illo instanti deus
creet a lumine hoc patet possibile / quia ex eo quod
deus creat a lumine nulla potest esse distincta a
lumine saltem per illo instanti igitur ante id quod
potuit an agere tunc patet ex quo tale quod ab
eo non producitur nec fuit productum nec est ali-
quo quo sequitur quod deus creando lumen semper deliquit
potentiam agentis naturalis vel suo actui illius lumen
primo sequitur quod non possit aliter facere creando
quod falsum et absurdum pono igitur casum primo
et post quod posito arguitur sic a lumine est cau-
tum a deo igitur est creatum ab agente naturali
probo quia quod aliter sequitur quod idem effectus unus sit
creatus et naturaliter productus sequitur etiam quod non
repugnat nec esse producere bis idem unum
quia ex quo agens naturale potest id idem producere quod
deus creat per illo instanti / non video quare
ad agens naturale consimile non possit producere
naturaliter idem in alio passo respectu quibus admitto
a multo fortiori modo creationem // Ad id dicitur
nihil assumendo admittendo casum et quod instat
Credunt aliqui sic possibile esse // Dico
quod nunc existente producto propagatum naturale cre-
at nunc in instanti posse nec apparet eis quare
esset negandum de potentia dei / et quod dicitur ulterius si
agens naturale potest idem producere quod deus eadem ratione
ad agens naturale potest consimile producere negaret
hanc consequentiam / quia posito quod unum agens naturale produxit
effectum illud non potest amplius idem producere si
[illegible] quod deus
[illegible] plus

[illegible] non sequitur creationem posse esse creando per
nunc quod non stat simul quod aliqua res sit et cre-
atur producta a deo creet illa ex quo patet
ad argumentum // Secundo sic aliqua creata vel potest anni-
chilari igitur etc. patet quia quod non dicitur esse
unum plus repugnare quam aliud aut probo sic
dicitur primo quod creet deus calorem in certa materia
et frigidum possibile taliter applicari quod corrum-
pet illud calorem quia ille calor est in materia
resistentie quam frigidum resistentie potentie et
ille calor est in materia susceptiva alterationis
respectu cuius agens naturale possit agere in id quod
subiecto arguitur sic illud frigidum corrumpet ca-
lorem huius igitur hoc frigidum annichilat
huius calorem probo quia saltem in casu
quia ita vel hoc frigidum annichilat huius ca-
lorem existentem in hac materia sic vel deus si
huius calorem in hac materia annichilaret
patet quia ille calor ex quo fuit vere creatus
non dependet aliquo tamquam causa plus
sive non esse in materia. Et si non esse in materia et
corrumpitur ab agente naturali vel annichila-
tur ergo modo defecto per agens naturale annichilatur
// Ad id necessario aut loquendo de annichilatione
// Ad probationem creet deus etc. volo et quod dicitur
frigidum corrumpet id dico quod si calor ille
uniatur nunc unione naturali sic unitur per
agens naturale / Tunc dico quod frigidum agat in
illud et non sequitur ergo annichilat quia corrumpit
id quod dependet in esse a subiecto et sic quandamodo
dicitur corrumpere in materia non precise annichil-
Si non calor ille non uniatur nunc modo
naturali sed a deo sustentetur totaliter et non depe-
deat in esse a materia credo quod nullum fri-
gidum nec aliquid agens creatum in id agit
eo quod non est in passo naturali in quo potest fri-
gidum agere et huius talem passum sic per dyna-
deus cum cunctis actionibus naturalis credo quod per
ad non evidenter annichilatio de causa quia
non abstractis illis causis stat primum quod
// Ad argumentum in principio quaestionis / Dico quod sancta
nove legis sicut causa dispositiva gratie sicut patet ex
creatum aia hec / sexta quaestio
ista sit satiata facilius pali
quod melius in alio quod sit probi

fortis beatitudo [illegible] p(ri)mo [illegible]
lior aiae q(uam) sit ipa beatitudo ig(itur) beatitudo
no(n) e(st) melior fortis pole ip(s)ius aiae p(ate)z
q(uonia)m q(uia) iusticia est ip(s)ius aiae bte fortis
posst. aie p(ro)ba(tur) q(uia) ad pe(c)t(u)m q(uo)d est carencia
iusticie est m(a)g(is) malu(m) et fugi(bi)le q(ua)m beati
tudo fortis est eligibil(is) et q(ua)m malu(m) et
fugibile est p(ri)uacio iusticie ita bonu(m)
et eligi(bi)le est iusticia ig(itur) iusticia e(st) me(li)or
et m(a)g(is) eligibilis q(uam) fortis beatitudo ig(itur)
//Ad oppo(situm) arg(uitur) auct(orita)te b(ea)ti aug(ustini) 3(o) de
lib(er)o ar(bitri)o ca(pitul)o vl(tim)o vbi loq(ui)t(ur) de vita be
ata d(icit) tanta est pulcritudo iusticie tanta
est iocunditas lucis et(er)ne s(cilicet) etc. si no(n) liceret
ampli(us) in ea manere q(uam) vnius diei hora
p(ro)pt(er) hoc so(lum) i(n)numerales an(n)i hui(us) vite ple-
ne d(e)lic(ii)s et affluencia bonoru(m) t(em)p(or)aliu(m)
merito (con)temnerent(ur) et statim (con)firmat No(n) e(nim)
falso et p(ro)bo affectu dictu(m) e(st) q(uonia)m melior
est dies vna in atriis tuis sup(er) milia
//P(ro)loc(ucio) istius q(uestio)nis p(ri)mo est tractare
penes q(uid) attendit(ur) bonitas vel malicia
p(ri)uacionu(m) entitatu(m) // 2(o) penes quid
bonitas vel malicia p(er)sonar(um) // 3(o) penes
q(uid) (con)t(ra)rietas vel malicia pe(cca)tor(um) // 4(o) d(e)sce(n)-
dendu(m) specialit(er) ad q(uesi)tu(m) // Cu(m) ad p(ri)mu(m) p(ri)mo
pono distinccio(n)e(m) ista(m) q(uod) q(ua)druplex est bonitas
s(cilicet) q(ue)da(m) t(em)p(or)al(is) q(ue)da(m) n(atur)alis q(ue)da(m)
moral(is) et q(ue)da(m) infinita Tu(n)c pono (con)cl(usi)o(n)es
P(ri)ma (con)cl(usi)o Tantu(m) res est bo(na) bonitate
n(atur)ali q(ua)ntu(m) est in entitate p(er)fecta p(ro)ba(tur) p(ro)por-
cio bonitatu(m) n(atur)aliu(m) seq(ui)t(ur) p(ro)porcio(n)e(m) p(er)fectio(n)u(m)
entitatu(m) ig(itur) q(uan)tu(m) res est p(er)fecta in entita-
te tantu(m) est p(er)fecta p(er)fecta in bonitate n(atur)ali
//S(ecund)a (con)cl(usi)o nulla res creata est melior
alia re creata in infinitu(m) s(ed) so(lu)m p(ro)porc(i)o(n)e
finita p(ro)ba(tur) q(uia) nulla res creata e(st) in
infinitu(m) p(er)fectior in bonitate n(atur)ali q(ua)m alia
ig(itur) (con)cl(usi)o p(ate)z q(uia) q(ua)lis entitas est talis bo
nitas et (con)cl(usi)o et a(nte)c(eden)s suppono ex vltia
q(uestio)ne p(ro)logi declaratu(m) // 3(a) (con)cl(usi)o est ista ex
cessus n(atur)alis vnius bonitatis n(atur)alis sup(er)
alia(m) attendit(ur) penes maiore(m) et minore(m)
recessum a no(n) gradu bonitatis ig(itur) a(nte)c(eden)s et (con)cl(usi)o
p(ate)z ut p(ro)b(atur) // 4(a) (con)cl(usi)o aliq(ua) res est melior
n(atur)alit(er) et essencialit(er) alia et tamen illa res

[illegible] est melior q(uam) i(ll)a
q(ue) est m(a)g(is) bo(na) n(atur)alit(er) p(ro)ba(tur) q(uia) caritas est
m(a)g(is) bona cu(m) sit actus ut suppono vltim(us)
t(amen) [illegible] e(st) ita bon(us) sic(ut) ipa caritas est
bo(na) // Ex ista seq(ui)t(ur) q(uod) est alia res que
no(n) est alteri tantu(m) bo(na) q(ua)ntu(m) ipa est n(atur)alit(er) bo(na)
et aliq(ua) res que est alteri magis bo(na) q(ua)m
ipa sit n(atur)alit(er) bo(na) // 5(a) (con)cl(usi)o q(ua)ntu(m) res e(st) bo(na)
n(atur)alit(er) tantu(m) est sibi bo(na) q(uia) q(ua)ntu(m) e(st) bo(na) n(atur)a(lite)r
tantu(m) est sibi p(ri)uacio sicut e(st) mala ut p(ate)z ub(i) b(ene)
ig(itur) q(ua)ntu(m) e(st) bo(na) n(atur)alit(er) tantu(m) est sibi // 6(a)
(con)cl(usi)o q(ua)ntu(m) res e(st) alteri delectabil(is) vtilis et
honesta tanta est sibi p(ro)ba(tur) q(uia) [illegible]
nichil est alteri bonu(m) nisi sit sibi vtile
delectabile vel honestu(m) (con)p(ar)ac(i)o(n)e p(ro)pt(er) h(oc) q(uod) est
sibi vtile vel honestu(m) ig(itur) q(ua)ntu(m) res est etc.
// Ex ista seq(ui)t(ur) q(uod) vna res est alteri m(a)g(is)
bona q(uam) alia attendit(ur) penes hoc q(uod)
est magis vtilis delectabil(is) vel honesta //
Septima (con)cl(usi)o nulla res c(re)ata est sibi n(ec) alteri
bo(na) nisi t(em)p(or)alit(er) p(ro)ba(tur) q(uia) nulla res creata
n(atur)a(lite)r durat vel durabit n(isi) t(em)p(or)alit(er) ig(itur) et cu(m) hoc
stat q(uod) aliq(ua) res eterni sibi et alteri
est bo(na) et alia res nec sibi nec alteri e(st)
eternu(m) bo(na) et talis dicit(ur) bonitas t(em)p(or)al(is) alia
dicit(ur) eterna // 8(a) (con)cl(usi)o aliq(ua) res est bonu(m) infi-
nitu(m) et tamen nulli alteri a se est bonu(m) infi-
nitu(m) p(ro)ba(tur) q(uia) nulla res est alteri bo(na)
nisi q(ua)ntu(m) sibi bo(na) est p(ro) illa vtilit(er) delecta
bilit(er) et honeste s(ed) creature no(n) nisi fini
te p(ro) aliq(uo) re ig(itur) d(eu)s qui e(st) bonu(m) infinitu(m)
no(n) est alteri bonu(m) nisi finite // Ex ista
(con)cl(usi)o(n)e seq(ui)t(ur) q(uod) infinitu(m) est aliq(ua) res dili-
gibilis ab aliq(uo) m(a)g(is) q(uam) ipa sit bo(na) sibi
p(ro)ba(tur) q(uia) d(eu)s infinitu(m) magis diligibil(is)
creature r(aci)o(na)li q(uam) ipe est sibi bon(us) q(uia)
infinitu(m) est diligibil(is) creature r(aci)o(n)ali
no(n) tamen est sibi bonu(m) infinitu(m) // 9(a) (con)cl(usi)o
Res r(aci)o(n)alis talis alteri r(aci)o(n)alium talis
est bona moralit(er) q(uanto) melior vel in melior e(st)
ei(us) [illegible] (con)formit(er) elicit(us) dictam(en)
recte r(aci)o(n)is p(ro)ba(tur) [illegible] actus vel [illegible]
talis est [illegible]
o(mn)ibus [illegible]

co9. r seq^z. vltio q bonitas moral no
e sibi bo. moraliter // 10°. 9° q excessus q
una bonitas moral e alteri magis bona q
alia no attenditur penes hoc q una atte-
ditur magis diligitur conformi dictamine recte
rationis q alia, sz p hoc q per ordinatione
dei ad maius premium temporale vel eternum accep-
tatur no ex hoc q sit acceptabilis pz ista 9°
9° ad primam partem, quia no magis formaliter eligitur
una bonitas q alia sicut nec unum dictamen
recte e magis verum q aliud. 9° ad 2^m partem pz
quia nullum e premium quod ad id possit acceptari
quaelibet bonitas, igitur nec attenditur formaliter
penes intentionem q e aliqua bonitas maioris
intensionis q alia et illa q est intensioris vir-
tutis est magis bo. hnti eam n^c penes
bonitatem nalem persimile ratione. Igitur attenditur pe-
nes hoc q ad maius premium acceptatur. Si
dicatur q deus no acceptat bonitatem moralem
ad aliquod premium temporale nec eternum adhuc
esset excessus unius super alterum et 2^m mo-
dos praedictos. Dico q no attenditur penes hoc
nec esset sibi ita bo. tunc posset attendi r
forte iam attenditur penes hoc q conformius
est r iustius et deo placet, r ideo placere possit
maius premium reddi uni q alteri // Ex ista
9^ne seq^z q aliqua bonitas moral melior
est hnti eam q sit in se bona // 2° seq^z
q plurales est acceptatio dei quam sit hnti
eam ita bona sit est sibi bona q ex sua
bonitate nali // Ex bonitas gratuita potest
distingui. gratia bonitate nale et temporale est gratia
dei vel habitualis vel actualis vel gratum faciens
vel gratis data r ex excessus gratie gratis date quo
una talis bonitas est alteri magis bo. quam
alia attenditur penes hoc q una ad maius
bonum ordinatur q alia r excessus bonitatis
gratuite gratum facientis attenditur penes q per se
ex ordinatione ad maius premium eternum 2^m
punctum iustitiam ordinatur una q alia. Dico
aut per se q due gratie possunt esse equales item
p actus hntibus eas erunt i equales r inc-
qualiter bone sit p una gratia r augmento
[illegible] sit premium 12°
[illegible] q p-

dest // xiij 9°. ex hoc aliqua res est alteri ma-
la q in est sibi inutilis vel tristabilis r in
honesta pz per ... parte 9^e. Ex ista
seq^z q res in se bona est alteri mala
// 2° seq^z q no quaelibet res bo. est cuilibet al-
teri vel bona vel mala sicut forte femina
existens in Hungaria no est bonum n^c ma-
lum asino existenti in Saxonia // 3° seq^z q
aliqua eadem res bo. est alteri et alteri
mala sicut est modo bonitas gratuita et
moralis demonis e alteri mala quia ex hoc fu-
mit ... in vidie // xiiij 9° q licet quaelibet
quaelibet bonitas temporalis que no est nalis aut
gratuita nec moralis aliqua tamen bonitas mo-
ralis saltem temporalis particularis est potius 9^e
unicuique hnti eam est bo. q quaelibet una
bonitas temporalis imaginabilis pz quia vigintum
esset bonum hnti q unus dei digitus pe-
dis sui. Similiter possunt imaginari due
bonitates una nalis r alia moralis et
moralis erit magis bona hnti q nalis
aliquam eius // Consimiliter de una nali r alia
gratuita // Ex istis pz de quaelibet rebus quali-
tercumque bonis vel malis in tanta proportione
est una sibi magis bona quam alia ma-
la // Secundus articulus est videre
penes quid attenditur bonitas vel mali-
tia peccatorum // Pro 9° primo pono istam
distinctionem: sicut est quadruplex bonitas
sic est quadruplex privatio, una quaedam na-
lis sicut est surditas vel cecitas, quaedam
boni temporalis ut paupertas et inditas, quae-
dam boni moralis ut ... r quaelibet
vitium, quaedam boni gratuiti sicut peccatum
mortale, quia saltem est privatio boni gratui-
ti tunc pono 9^nes // prima 9° est ista no
quaelibet carentia rei alicuius est privatio proba^z
quia sola carentia rei debite in esse pro tempore
quo debet in esse // Sz 9° q no quaelibet care-
ntia boni alicui debet esse mala pz quia
solum carentia rei debite in esse e ma-
la alicui seq^z q quaelibet multi malum q no
sunt angeli vel deus igitur sola carentia de-
biti in esse est mala r illa est privatio
// 3° 9° q aliqua carentia e alicui privatio

2y cu[..]
b)

et per consequens posset esse mala vel bona et aliter nec
est nec esse potest sanctus nec privatio. // Quarto
quod contingit boni privatio est mala illi cui
est privatio patet quia contingit privatio boni privatio
est fugibilis et non nisi quia mala. ergo
contingit boni privatio est mala // Secundo quia ali-
cuius boni privatio est mala quia carentia
beatitudinis est mala dampnatis et non ma-
ior ratio quare unius boni privatio sit ma-
la quam alia. igitur contingit boni privatio est
mala // Contra conclusionem arguitur primo sic si
privatio contingit boni sit mala cum privationes
omnium rerum fuerunt ab eterno et ex tunc
tunc sequitur quod tot mala fuerunt ab eterno
quod bona causata fuerunt. Secundo sequitur quod inter
defecta sunt multa plura et preciosiora mala
infinitum quam sunt bona quia potest deus facere
aliquid melius quam sunt facta et sic illorum me-
liorum possibilium privationes que cum ista po-
sitorum sunt mala tamen mala quoniam ipsa si
essent forent bona et per consequens plura et preciosa
sunt mala quam bona. Similiter sequitur
quod quelibet creatura infinitum plus participat
de malo quam de bono. Similiter sequitur quod qui-
libet creatura nulla esset in celo quam sustineret
penam et dampnum. Similiter non est michi
malum quod non habeo regnum vel civitatem vel
librorum copiam mei. Igitur non contingit boni pri-
vatio est mala // 3o quia similiter omnis ma-
li privatio esset bona et habet non causant infi-
nita bona. Adversatis rationibus videos dico quod
probat bene quod non quelibet carentia boni est
mala nec quelibet carentia mali est bona
bona non tamen probat de privatione boni vel mali
quod illa sit bona vel mala. verum est quod magister
holkoth capit indifferenter privationem pro care-
ntia et illo modo loquendi non apparet mi-
chi quin modo loquendi concordat et non in sententia
non discordo ab ipso nisi in modo loquendi
// Tertia conclusio nulla privatio boni est per se
mala ita quod nullum positivum est per se ma-
lum et loquitur ista conclusio tam de malo culpe quam
de malo pene. probatur primo auctoritate beati
Augustini Enchiridion capitulo 13o et primum libro secundo dist.
34. ubi querit quid est malum et videtur
privationem boni et loquitur tam de malo cul-
pe quam de malo pene dicit. Morbi et vulnera
privationes sunt eius boni quod est sanitas sunt
dicit et cetera. de moribus manicheorum [illegible] quod est
igitur malum nisi privatio quod dicit nichil // 2o
idem de fide ad petrum capitulo 19 firmissime tene
et nullatenus dubites nulla bona est sed quia eius bonum au-
geri potest vel minui sentium mala et quod
bonum eius minui nec ad malum et quam
privatio boni. Et ac loquitur tam de malo cul-
pe quam de malo pene patet per id quod sequitur
Constat quod esse causatum voluntatis malum
unum quo ipsa voluntas deficit a summo bo-
no ad quorum vita pariet eternum ignis
suppliciis // 3o beatus Augustinus contra manicheum
quod vocant fundamentum fidei usque finem tractatus
quid sit malum dicit quis enim dubitat totum id
quod dicitur malum nichil aliud esse quam corruptionem
potest quidem aliis vocabulis alia et alia ma-
la vocari et non tamen. Et quod omnium rerum
malum sit in quibus advenit potest ad bonum est
corruptio. Exemplificat corruptio l-
anime imperitia est corruptio vim lapidis
corporis quietis labor corruptio pulchritudinis
feditas corruptio pulchritudinis est sinceritas et
pax post [illegible] facile mihi vocari corruptio
nisi quod labe facit statum naturale. redeo tamen ego
natura sed quod natura et addit quod si non inveniuntur
in rebus malum nisi corruptio et corruptio non
sit natura ulla itaque natura mala est. // Et per
hoc patet conclusio et de malo culpe sic
dicit ad sit peccatum cum quod est peccatum dicit illud
a [illegible] sit a corruptio et dimittitur
de bono quia aliter non noceret nec faceret ad
malum sed beatus Augustinus 2 de civitate dei capitulo 1 ubi
dicit quod vitium est malum nisi quia corruptio nature
et bonum. Conclusio [illegible] sic a [illegible] aliquod po-
sitivum per se malum et privat bonum possibiliter
deus in aliquo non obstante a malo consumatur omnia
que sunt in [illegible] quia omnia contraria potest deus simul po-
nere in eodem tamen a non privaret nec mi-
nueret aliquid de bono et per consequens a non noceret
nec foret malum et per consequens a non est per se ma-
lum // Secundo sic a aliquod positivum possibile deus
facere per se a [illegible]
rete et [illegible]

igitur a non est per se formaliter peccatum sed ratione
alterius privationis // 3 sic et haec arguitur probat
ecclesia tam de malo culpe quam de malo pe-
ne dicit aliquid positivum et non tantum quia
privat bonum tunc a privat bonum aliter non
esset peccatum ut argutum est et a non solum
est malum ratione privationis alicuius dicit igitur gratia
exempli b positum tunc a esset malicia ab
ipso b et sic a adhuc esset malum culpe
et pene et tamen nichil diminueret ut nullum
bonum privaret quod est impossibile et quod auctores
simpliciter ponitas igitur // 4o nulla natura est per
se mala et per consequens sola privatio est per se mala
// Contra quartum ista arguitur primo sic quod non solum
privatio boni sit malum per dominum de Candia li-
bro 16 ubi ponit duplex malum pene et
culpe et dicit quod id malum quod est iniusticia
est semper malum vero quod est incommoditas
aliquam sine dubio nichil est et ideo aliquid
est ut tristicia et dolor / Et sic videtur
quod malum pene est aliquid positivum non solum
privatio // Ad istud dico quod aliquid est malum pe-
ne quod est privatio boni debiti inesse
sine inflictione et est contingens mali positi-
vi sed si non sit malum culpe est tamen malum
quod dampnum id malum non plus quam malum
culpe licet ipse tamen efficiente sed magis defi-
ciente // Aliud est malum pene quod tamen habet
quod cum privat aliquo bono in esse infligit ma-
lum positivum quod melius esset non habere quam
habere cuiusmodi sunt aliqua processus penalis et
id malum est malum pene secundum quod in positivo co-
ncrete et tale malum non est aliquid malum
per se malum nisi ratione privationis et de malo
tali intendit Henricus quod est aliquid // 2o sic po-
natur exempli quod fortis patiatur et dolorem
tunc a non est malum et tamen exigitur quod pri-
vat sit b illa privatio sequitur quod tamen faceret
penosum habere privationem ceteris paribus sine a
dolore quod non videtur verum consequentia patet quia
illud malum dolor non est privatio ali-
cuius boni igitur etc / igitur illud bonum posset
de auferri ceteris [illegible] sine dolore [illegible]
[illegible] privationem
[illegible] positionem

non faceret malum penitus flagellatum verbera-
ri et similia patet quod verum in quibus // Ad illud
sic patet per dictum bonum cuiuslibet capitur per se bo-
num cuiuslibet capitur privatione rei quod esset aliam
mala et eodem modo malum cuiuslibet capitur privatione
boni rei bone patet quod est per se ma-
la sed dico etc quod res non esset mala nisi
aliquo privaret sic tristicia non esset malum
nisi privaret quiete mentis // Aliter potest
dici cum dicitur ponatur quod fortis etc volo et
concedo quod a non est malum nisi ratione privationis
et concedo quod a sit b tamen nisi quod tamen fo-
ret penale habere privationem ceteris paribus
et concedo de penа dampni non de pena sensus
// Ad confirmationem dico quod verbera penitus etc
sunt mala taliter quod faciunt privari sani-
tates sed non sunt mala per se sed ratione ma-
li consequentis // 3o sic aliquid est bonum // 3o
sic aliquid est bonum quod non est privatio ali-
cuius mali immo est per se formaliter et eadem
ratione consequenter aliquid est per se formaliter malum
quod non est privatio boni // Ad istud nego
consequentiam sic non sequitur per se bonum est aliquid po-
situm igitur per se malum est aliquid positivum
// 4o sic fames est aliquid positivum non so-
lum privatio boni quod patet quia fames
est appetitus immoderatus edendi et fames
est penalis ut patet libro 2 distinctione 10 c. a. Similiter
tristicia et dolor et similia sunt pene et
mala per se et tamen positiva sunt // Ad illud
dico quod fames et similia non sunt per se
mala sed efficiunt tamen et causant quod privat
bonum etc. quod est debitum in esse // 7o
sic delectatio est per se bona igitur tristicia
est per se mala ante patet 10 ethicorum et quia
nota per illam regulam de opposita de oppositorum
proposito etc // Ad istud dico quod loquitur de
oppositis privative / Similiter tristicia est
mala sed non per se sed causat quod privat bo-
num // 6. quod contra istam quaestionem videtur quod aliqua
peccata faceret pena dampni et nulla faceret pec-
cata quod est contra omnes doctores qui peccata di-
stinguunt // Ad istud dico quod per illa doctores
illas sic distinguunt quod non omnis pena

dapm est pe ppd sz eu qz ois pena
ppd bonu nec pudit qz passionē ppi le
mst vbiq sz istd agit in homine ho
petit calorē a diffinitē ad illa prep
tom nalit sed dolor tristicia dolor
e actic corporis quiet nalis ul ali
cuiq boni gsilis di tn istd mam gsu
mact et ho no petict passionē nl pti
pet tn no ess dolor uel pe aliq
ppd sz tn dapm // 4o arg pt si sola
pnato boni facit pte mala et in
alo facet malu in qo pus no fuit
malu maifestu in qo fact pnato ali
cuiq boni q pus no fuit quo fcm
qd pbo pt / pot gra exe q inpoite
pt pnato alicuiq boni q pnato no pt
malu hoc e pole / qz no tnigz boi
pnato est mala sz tn boni debiti i
esse et pono qd dici pt id boni de
bitu in esse hoc pt ds face sine po
sicoe alicuiq boni qo facto ero pt dit
a illa pnato et a est malu et tn for
est malu qd pus no fuit et tn i illo
nlla est carecia qo pus no fuit et
pqns vi q no sola pnato boni est
mala / ad id pz solo per ma ar
supponit q qlz carecia boni pt pus
cuiq oppoindem est et in casu dico
q illa carecia boni nq ess debi
ta in esse no edt malu nec pnato
porro tn bonu id fit debitu i esse
carecia illa fit mala et pnato // 5o si
sola pnato facet pte mala tuc aliq
p pnato facet pte mala pbo q no
qz tnigz iusticie pnato pt esse in
creata voli et no esse petm igr nllg
iusticie pnato pt esse uel e pte mala
inocē pbo qz qnqz iusticia data pt
ds illa auffe ab aliquo sine eiq de
mito qz licz ho ptet et quod no e
ds potecie ad aucthand gram qm
facet si no ptact simili gra no e
plq in hens ipi aie q qntitas ptie
sz qntitate pt ds separe a tta cnto

quia igr multo forcori hoc pt separe
iusticia ab aia eci sine suo demerito
// ppoloe istiq arti e nondu id qd diffu
se dem est in prima qoe 2i vtz liu
arum viatois libe eligat actu suu
vbi fuit pcif visum q iusticia pnat
petm et q no vnq vnq petm vicando
iusticia gram videt mchi q poss
esse petm no tn poss esse pnato ius
ticie et no esse petm no tn poss pnato
iusticie cum esse pe dapm ul dap
malu dapm / poss tn esse dpo abso
luta carecia tlis iusticie // Ex hoc
pz ad arm // Nono poz q pt aliq
creata volis pu for sine omni sup
addito pbe artif ita q pt vna for
palis i dimpbil ullo mo gposita
qo posito tlis creata pt pcare et esse
mala / tuc ero pt illa creata e ma
la illa malicia eid malu qo creata
est mala et in pnam porro e pnato
alicuiq boni debiti in esse igr iuic
pnat alo bono qd pus hnt qnb
fcm qnt pbam nec inp se tn qz
pt aliq hnt pus qd nuc no hz id
fuiss supadditu nalibq et tuc hec creata
in puris nalibq gpact no appet q petm
pnaret aliqd boni positm tn ess egluc p
nato iusticie sic alr dixi q palte est
etc pnato boni oppitum ul esse oppkine
// Alr videt in dicend ee q licet pnato
boni sola pte malu pene et eclit ma
lu culpe / ab tn dolor poss esse ma
lu pene sine pnatoe entitatis cuiq
cuqz ul pro alicuiq boni positiui / sed
tn dolor tlis no ess pte et eclit ma
lu pene q poss in esse ad bonu / Et
tuc ad hnt licet ess penale inpu
to no tn malq / Cria videt mchi q
ab actu possit esse malu culpe absqz
eo q pnact aliq entitate debita sz
tn tlis actq no ess pte et eclit ma
lum pene [illegible] mal

privacio alicuius boni non potest esse quin sit ma-
la malicia pene vel culpe patet igitur quod
non obstantibus istis igitur // Sexto quod ista
quod privacio rei debite in esse est tantum ma-
lum ad eum quantum esset sibi bonum illud quod pri-
vat patet et declaratur si esset et sibi deesset probatur
primo per exemplum quia si aliquis auferret a me
librum meum tantum malum et dampnum fa-
ceret mihi quantum liber meus esset mihi bonus
et utilis probatur quia si non aliquid bonum quod est
minus bonum quam liber meus et magis bonum
quam carencia libri mei est malum sequitur
Si tu auferres conferres minus et auferres ma-
ius et per hoc quamvis sit iste nullum malum
fecit mihi nisi privacionem et carenciam libri
mei et fecit michi aliquod bonum quod est maius
bonum quam privacio et carencia libri mei sunt
mala igitur // Et consimiliter secundo eadem quia si
perderem xx solidos et lucrarer xl quomodo in
genere contrarium lucrum quam dampnum quia dampnum
illud non est michi carencia xx solidorum quia non
est michi tantum dampnum quantum bonum est michi
xx solidi sed precise tantum tantum vel
minus quantum xl solidi sunt bonum igitur habere x solidos
est magis bonum et lucrum quam perdere xx solidos est
malum vel dampnum // Tercio sic aliquis respicit p-
rimum super-intrium vel n alius super lucrum semper
attendit ad quantitatem boni recepti igitur eodem
modo de dampno capitur quod tantum est dampnum quan-
tum bonum fuit nobis ablatum // 3o sic pa-
carencia exterior quod est carencia non est bona
nec mala ut patuit in 9o 2o // Sed ex hoc quod
est privacio boni debiti est mala igitur ex hoc
patet quod est maioris vel minoris debiti in esse tantum
illud precise est privacio magis vel minus mala et per
quod quantum aliquid est bonum ad eum tantum eius
privacio est sibi mala // 4o Carencia visio-
nis est aliter ideo tantum mala quantum
bona esset sibi eius visio igitur eadem racio est de
aliis privacionibus probatur antecedens quia sit a visio
divina et b eius carencia tunc sic sequitur b est
minus malum quam a bonum et non indiminubilis igitur
[illegible] bonum quam b
sibi sit malum quod est falsum // quia sit illud c
quod ex aliqua causa perderet a et acquireret c plus
gauderet de lucro quam de dampno quia minus dampnum
gauderet nisi b // Sed c est tantum utile vel magis
quam b sit sibi malum vel dampnum igitur tantum
vel magis est de lucro quam de dampno // 7o sic
Si in eadem causa b sit minus dampnum quam c
sit sibi bonum aggregatum ex b et c et forte
bonum et utile quod est falsum quia data opcione
illud aggregatum nullus habere forte vellet tamen
haberet illud eligeret quia si non quod faceret tamen non ca-
reret a quia illa non faceret forte tamen malum
sit et faceret sibi bonum // Sexto sic privacio
rei debite in esse est malum penale quia a-
liter mali infusio non puniretur nec per quod
esset pena sed talis privacio non sunt pene sed
sed dampni tantum igitur attenditur tunc in talibus
privacionibus malicia penes quantitatem boni priva-
ti quantum est bonum privatum ad eum bonum tan-
tum eius privacio erit sibi mala // Si autem
penes aliquid tamen attenditur malicia potest
tunc esse quod maioris boni ad eum privacio sit
sibi magis mala et tunc plus noceret auf-
ferre ab aliquo rem sibi minus bonam quam rem
magis bonam // Contra quartum argumentum primo sic quia
adhuc sequitur quod tantum puniat deus quemcunque
peccato mortali quantumcunque modico quantum quemcunque
puniat pro quocunque magno merito probatur consequencia
Sit forte quod mereatur beatitudinem quantumcunque ma-
gnam de condigno vel de congruo Si quantumcunque peccato
mortali peccaret forte in modico merito ca-
rencia illius beatitudinis et omnino aliquod
beatitudinem et si forte decederet in isto peccato deus
puniret eum tali carencia igitur si carencia
talis tantum est mala quantum ipsa beatitudo est
bona forte merentur tantum malum pene pro
quocunque modico peccato mortali quantum meretur
premium pro quolibet et consequenter quod deus plus puniret
malum quam premiet meritum patet consequencia quia
sit forte quod bonum et labitur in modicum
peccatum mortale et dampnetur et plato salvetur
tunc forte privatur toto bono quo premiatur
plato pro bono merito suo ex quo privacio est
tantum mala quantum bonum est ipsum premium

zpt illud penam est per aliud penam co
mictat patet ff9 Igitur per simpliciter plus punitur
quam punitur plato z multa talia secutur
ppoloc ystig acti et aliarum formarum que sur
ficiunt sine assertione pono 9os sex // p^a
quod punitur accipitur quantum ad affligere quantum
p nocere seu p nocumentum inferre // 2^a de no
plus punit pena ff9 z dapni quod sola pena
ff9 capiendo punire p nocere alias non appret
mcolest // 3^a de punit ppto pc ff9 z pc
dapni capiendo punire p nocere alias non ap=
pret mcolest quo pc dapni quam pc
Dicta quod ad pena est maior pena i
magis nociua quo est magis afflictiua
// T quod pc est nociua tanto est ma
la non tamen quod est mala tanto est afflictiua
// Sexto quod capiendo punire p nocere quantum
magis punitur pactus quam ipse qui c
tui ex ordinatione dei debebitur punitur a z
p9a pciat et moritur magis punitur pactus
quam ille cui debebatur subdupplum qui co
similiter pciat z moritur // Cum ad arta
tu dicitur quod ad hoc sequitur quod tamen punit ut
dico quod non capiendo punire p affligere ut et
p nocere patet // sed hunc pactus // Ad istud ipsum
f quod non de plus punit cui in c ca
piendo punire p nocere non tamen p affligere
ut hoc pbat argumentum // Sexto arguitur si ha
carentia visionis diuine esset ita mala quam
bona est eius visio videtur quod nullus carentie
dapnate melius foret non esse quam esse cum
illis pnatio mala plus dicat de malo quam
de bono // Ad istud dico quod melius est 1 aggra
tum habere quam non habere non sequitur carentia
diuine visionis est fugibilis respectu eius quam non
esse simpliciter et ita est quare non est ita fugi
bile z malum esse cum illa carentia sicut a
carentia est mala // 3° quare te sequitur quod
aie purgande in purgatorio tantum punitur
quam punitur in celo z plus / patet quia quare
aliqua aia sit in purgatorio puniendum diem
illa die ppto suo carebit illa beatitudine
quam haberet si non fuisset petitum quod illa ca
rentia est tamen malum dapnum et malum
pbi quam .n. quod caret fuisset pbi ergo tantum
pitur e posita quam post puniabitur p eque
tpe in celo // Ad illud patet solo sic ad ar^m pp
mum de pena nociua z afflictiua // 4° que
ritur sequitur quod ad possit mereri beatitudinem de 9
digno quia patet quare petitum non est magis ma
lum quam actus ad sit esse bonus et beatitudo non
est magis bo quam carentia illius sit mala i
si ppetum sit ad mereri penam carentie bea
titudinis de 9digno sit p actum bonum multo
rum mereri beatitudinem de 9digno // Ad i^d nego
utramque quantum quare licet petitum non sit magis
malum quam actus bonus sit bonus plus tamen sit
petitum ad dimerendum gloriam // 7° si carentia
foret tantum mala quam bona est visio sequitur
quod quis haberet racionem tunc eligeret esse asinus
vel lapis z sic ff esse quam eternaliter uti ni^o
mur bonis cum carentia visionis quia patet
quare si ita bonum esset fore esse angelus sicut
pbi malum est esse asinus z quantum acciperet
ppordinatorum in pfatione primitarum in naturam an
geli tantum acciperet imperfectorum primitarum
i naturam asini et melius esset fore habere visionem
dei quam esse angelus et p ponitur quod bona
est visio diuina tam mala e eius pnatio
ergo carentia diuine visionis est fore tantum
in aliud ut magis quam esse asinus esset pbi
malum et pariter data opinione fore sequitur
ut prius // Ad illud nego quantum / et ulterius ad
ar^m admittitur quod ita bonum ut magis
est fore esse hic cum visione dei quam
esse angelus sine diuina visione ceteris pi
bus z cetera credo quod malum esse fore ceteris
paribus diuine visionis carentia quam esset pbi
malum esse asinus et tamen nego quantum / Igitur
esset fugiendum fore esse hic cum carentia
visionis diuine quam esse asinus / quare si esse
asinus caret diuina visione hunc tamen haberet
por eligere esse asinus ut ppes nolis ita
modicum pfta sit e asinus cum visione di
uina si esset possibile quam esse hic ut angelus
pnatus diuina visione // Sexto sic sequitur quod
carentia diuine visionis non sit dapnatorum
tantum mala [illegible]

pbo pono igit gra exepli q sor in eterna
carebit ee diuina p bo q carentia no sit
tm malu q̄m btitudo est bo. q si foret
nunc si ds faceret q illa carentia qz in sor
zno qz sibi mala ectis paribz tantu
bonu faceret sorti q̄m faceret si daret s
btitudine pbo qe p oppositum q̄ bom
e btitudo tam mala e eius carentia s sor
z q mala tantu bonu faceret ipam auferre
quo ad esse mala sic foret bom dare
sorti btitudine qd no videt verum // Ad idu
qua qe minus bonu z mus eligere foret
sorti hre illa carentia cu esse malu q
auferre a q pena ss q // Et ad arg i
vlt nc qe q malu e a q tam bonu
e auferre illud q adesse mali // Septio
sit sc q petm mortale esse magis bom
q a q gra sit bo. et q omnis gra sit ma
gis bo q aliqd petm mortale sit malu
pz qe omne petm mortale puat gram
contingz magnu pt hoc petm facit vm
aliud malu et gra unu ad bonu // Ad
id nc utriqz quaz cetuncz gnis sz hic
facere q in casu modicu petm mortale
e efficere alicui magis malu q aliq
gra continz magis fuit ei utilis z adeq
eq net hec sola q unu sit pse et eccht
puatio gre talis tm petm pse et eccht et
puata instat deinq // Dicit pono gra exe
pli q carentia libri mei sit m ta mala
qm hic lib mihi erit nl bonu et q liber
ms sit ita bo q sorti sic puato eius mihi
mala est Tunc sol imo ppositoz istaq q
restauranit libri mei foret in duplo m
melior q eqlis possessio est bo. sorti q
no bi. sed q hoc sequi arg sic restitutio
libri mei facit mihi tantu bonu sicut
facit sorti eqlis tanto // Ad id dico q no
obstare illo malo in uno tm in alio no
magis utilis foret liber ille unu malu
in me z no in sorte // Itm plus bonu e m
q sorti ig // Septia q q nulla puato
est pse z eccht alicui magis mala q bo
nu [illegible] est [illegible] esset bonu

pba. p p aug li z. c. ur. d[illegible] [illegible]
ubi tractat q̄m malu fuit mors x z d.
q oe bom tm est bonu q̄m mala est
eius destitutio // Itm bis eius d duabz aia
bz ca z dicit q quato aliq bz e me
lior alio tanta est eius puato puatoe
alterius peior z exeplificat d auro z
virtute d q quato bz est pstatior auro
virtute d q quato auro carere miserabilius
est // Itm pphm z ethic eius corrupto
e magis mala ipa res est magis bona
pstano esset vel nisi malitia puato no
attendit penes bonitate rei puate z
sic no est puato magis mala q cetrius
puato e bo // Sz arg sic nulla puato
alicui est magis mala q sibi noceret et
no plus sibi noceret q bonu puat si esse
bonu ig nulla puato e alicui magis
malu q bonu qd puat sibi esse bonu
// z sic sit a una puato bom b. pbaz
tur q a no est magis malu alicui q b.
esset sibi bonu si sibi inesse z arg sic si
inesse auferet a rone mali qd pse et
eccht facit a ig tm pdesse b. q̄m no
cet a ig ita utile z ita bom fo
ret b sic nunc nocivum z malu est a
z eadem rone sic erit d alia puatione et
bono sibi opposito ig // 4o sic sit a
puato b. z magis malu sorti q esse
b. bonu sibi tu no sit ad impossibile magis
malu e dare aliqd bonu magis q
b. z minus bonu q a. est malu sit tunc
id c. bonu tunc arg sic a e magis
malu q c. est bonu ig si a auf
ret b. bonu ipo sorti z daret sibi c.
magis bonu plus noceret sorti q
pdesse pz qe faceret sibi a malu co
lum c. bonu qd est maius bonu
q est malu quis est manifestu // 7o
sic qe tur data optoe sorti hre b.
bonu uel c. cetera rone haret eligere b.
z dimittere c. q c. est sibi magis bo
nu simplr uel esse sorti melius b. sz
qt qe melius est sorti no hre a q m
hre c. z hre b. est no hre a et c.

essencialiter cum in se gerentur sit melius
est sibi tenere h. quam c. // Cont. quod arguitur primo
sic. Si illa privacio foret magis mala quam
bonum cum appositum est bonum sequitur quod peccatum
non esset malum quam iusticia cum oppositum quod
eligibilius quam tunc non esset plus illud peccatum fu-
gibile quam iusticia illa sit eligibilis // Ad
illud concedo quod si peccatum non est malum
per se et essencialiter quam iusticia sit bonum quod autem sit
illa iusticia aliquo magis patebit in 2o et
nec ultra quod non plus esset fugibile etc. // 2o
sic. Si illa privacio sit magis malum quam
bonum cuius oppositum sit bonum sequitur ut videlicet
quod sit maximum peccatum quo quid potest esse ma-
lus quod finem quia patet de sorte in sorte est
dare totum et maxima iusticia quam sor-
tes de facto etc. sor. est iustus Sit a illa
iusticia tunc probo quod sor. potest peccare ma-
gis malo quam a sit bonum et ergo sic
privacio non potest esse magis mala quam a
est bonum privacio a esset maxima priva-
cio iusticie que potest esse in sorte Similiter
si potest esse peccatum sortis magis malum quam
a est malum sit illud tunc b est per se et essencialiter
privacio iusticie deinde vel igitur maioris
vel minoris Si maioris iusticie privacio
non est magis mala quam bonum quod privat
est bonum tunc illud peccatum non est magis
malum quam bonum est Si non sit privacio
minoris iusticie sequitur quod erit minus quam
a est bonum et per consequens privacio opposita
a est maximum peccatum quo sor. potest peccare
igitur // Ad illud dico supposito ex precedentibus quod
licet peccatum mortale privat iusticia origi-
nale vel gratuita nullum tamen illorum privat
per se et essencialiter sed peccatum quod posset esse pec-
catum et nullum horum privaret ut aliqui pa-
tent salte de potencia dei absoluta et fre-
quenter de ordinata in iste peccatum et quod peccatum
per se et essencialiter non est privacio iusticie pro-
hibite quod forsan nulla prohibebat sed per se
penes privacionem istius iusticie atten-
ditur malicia peccati non penes privacionem
quam privat peccatum vel penes privacionem
prohibite iusticie // Ad argumentum igitur nec privacio
... ad per bonum patet ex dictis peccatum sortis

licet sit privacio a non tamen per se et essencialiter
potest esse privacio maioris iusticie sicut est
a vel equalis vel minoris et ideo potest peccare
et b peccato minori vel maiori // 3o sic Si
a privacio gracie tunc arguitur sic Si deus auferat
b graciam tunc foret illa privacio pena et non
culpa arguitur a foret tantum malum quantum
b est bonum et tantum a quando est peccatum est
magis malum quam foret si solum esset pena
et non culpa igitur tunc simpliciter est magis
malum quam b bonum / et per consequens privacio ali-
cuius boni in casu erit malum amplius quam
bonum cuius est privacio esset bonum illi
nomo videlicet hoc displicet de omni peccato quod sit
magis malum quam bonum quod privat per se
fortius esset bonum quia in omni peccato
est tantum malum et ultra magis culpae
magis malum ceteris paribus quando esset si non
esset culpa // Ad illud dico quod si a esset solum
pena esset tantum malum quantum quod bonum
est b. nec esset a magis malum per se et essencialiter
quam esset culpa et pena quam quando esset
solo pena quod non esset culpa nisi consequenter
quod esset privacio iusticie et similiter b
esset privacio si esset pena non culpa —
4o Omne peccatum est peccanti tantum ma-
lum quantum bonum est illud quod privat et tamen
peccatum est simpliciter magis malum quam sit ma-
lum peccanti igitur // Ad illud nec quamvis bene
credo quod sit quia non valet peccatum est ma-
lum quia peccatum dicitur reatus quia noceret pecca-
ti ergo peccatum est magis malum quam noceret
peccanti vel quod est malum peccanti quia
nisi esset malum peccanti non esset ma-
lum amplius nisi peccantis Similiter etiam privacio
non est malum amplius nisi cum est privacio —
cio // 7o sic privacio gracie est peccatum sit
a gracia in sorte tunc a privacio in sorte
minus potest esse magis et minus infinitum sicut
infinitum esse minus et minus bonum et nullum
erit peccatum in eo essencialiter nisi privacio
gracie a igitur privacio gracie a potest esse minus
peccatum et minus infinitum igitur non necessarium
quod sit tantum malum quantum a sit bonum —
Ad illud concedo quod si privacio gracie a potest
esse minus ...

ig
ipi pⁱuato q pⁱuat ipe et celū. gⁱm
a no est tatu malum qm a bomde
qz nⁿ petm seques l. p. pdca ipe rece=
lit pⁱuat gram a // 2ᵒ. 9ᵒ q de nulla
carecia q e pena dapni est & tatu
eligend ipam esse 2 no esse pena qm
e eligend d' qcuqz pena. pⁱᵒ 9 patet qz
tlis e solu pⁱuaco rei debite in esse et
ex hoc mala vt pz ppdca et id malu
pt dupl' tolli 2m duas 9dicōs qs hz
qm q e dapnu et malu vnapt tol
li p positu z rei cuig e pⁱuaco ipit
tolle no esset carecia ipam esse pe
na. Sz esse nc pena esse / n' ipa esse
ipi itolle esset eligend q bo. esse illa
res // Alio mᵒ pt tolli faciendo illam
re no esse pena et hoc tolle esse no
ita bonu cuig sic res cuig e care-
cia si illa esset / esse bo. pz igr q
intelligit 9ᵒ. 2pbaᵗ pⁱmo sic dapnio
alr dapnatus si detᵗ ei opco q auffirat
pe. sua pⁱus ad esse pene tal qm ma
neat carecia diuie visio. Sz fiat
carecia visio no debite in esse vrta
hoc lic et mag' elige carere illa pe.
pⁱus qᵒ ad esse pene q illa pe. dap
ni qᵒ. ad esse pene inte. 9 foret d' me
lig Sz carere alia pe. quo ad esse pe
ne qᵒ ad esse foret sibi expediens zi
hoc foret sibi l. melig q nullo lire
oppoⁱm igr // 3ᵒ. sic / pondz gra. exeᵐ.
q sor. sit vng hō ordiatg ad btitudiez
p plato vo ad scp vivendi in hoib
nc ptet tuc vtqz eqliᵗ vpmt ceta
para tuc in sorte carecia visio
diuie est maxim malu i plone vo
nllu; Si tuc d' illa carecia esse tm e-
ligend ipaz esse et no esse pena sez
q status plonis cu alq pe. pⁱus foret
eligibilioz q nuc status sort qs nlla
pupit vt puta 2de carm est d'omi aᵃ
re si sor. careat oclis et si natg lire o
culos ipo eo careat z no sit natus
lire tuc qs eligibilig est z melig esset
carere visu sicut plato caret q sicut sor.

caret qs no vi3 vim // 3ᵒ. sic si d' aliqua
carecia z hoc esse qz tlis carecia est
mala z tuc tatu eligend tm esse bom
tli dapno care qm id dapnu est
malu z tn id. dampnu sit malu ta-
tu et malu qtum id cuig est pⁱuaᵒ
est bonu ta bonu et ta eligend esse
care illo malo pene 2m id qs est ma
lum q bonu z q. eligile est id bom
cuig e pⁱuaco qus est impoˡᵉ / Sz si id
si esset duo puuli in peco origiali
dapnati sort' et plo erit d's state
carecia visionis in sorte tm tuc tm
facet p sorte sic p ploc qz in vtqz au-
fferet malu pene 2m id qs est malu
z tam bonu esse sorti sicut carere malo
pene sic sicut plom lire btitudine
// 4ᵒ pbaᵗ qz nllum tle malu pⁱuaco
no esse malu z argᵒ. qz posito q
sor. lieat carecia a boni ipls sicuᵗ
ipit ita q a esse eqz boni sorti sicut
plom cetis pibz hoc excepto q ca-
recia esset sorti malu z dapnu et
plom no / tuc arg. sic a carecia
no plg est eligenda a sor. q a ploe
ipi a carecia no sorti malu adhᵉ
no plg esse tal pⁱus eligenda a sor. q
nuc a ploc igr no plg est a pⁱuaᵒ
no eligenda nuc esse pⁱuaco a sor.
q cetis pibz a si no esse mala 7ᵒ.
Si no cuius pena pⁱᵒ 9 sic mag' elige-
da q aliq pena dapni qᵒ ad esse ee
pene posita tuc q sor. lieat carecia
a b. bonoz ipit a carecia mala
ipit a z b. eqliᵗ bona z sint cetis
pibg tuc seqᵗ q a tu aliq. pena pⁱᵒ 9
est mag' eligend q b. pena sine pe-
na tli exqᵒ carecia foret magis
eligenda no esse pena q carecia b.
pbaᵗ quia sic Carecia a z b. no fo
ret eqliᵗ fugibilia z q esset care-
cia bonoz eqlium et si neutᵗ esset
mala z nuc carecia a eo q pena
est eqliᵗ eligenda no esse pena sic
est e pena pⁱus igr nuc pⁱuaco est

tm eligeda pre no esse pena sit care
ria b c pe sibi est magis eligibile q b
sine pe sensus // Sexto qz tunc seq q priuato
a e magis eligeda no esse pena q priuatio
boni et tunc maius esset magis eligedu q
maius bonum quod est falsum igitur
Contra quartum arguitur primo sic sit a
una pena dapni b pena sensus sit gratia exe
pli in uidia dapnati tunc a est magis
malu pede q sit b igitur debetur oppositio inde
fugere a ul b sed quo ad esse pene ul igitur
contra vnde a ul b Si a quod conclusio Si
b Contra a est magis malum igitur ab eo
magis fugiendum quod patet qz alias in aliquo
tamen foret ita de bono q maius bonum esset
eligendum magis maius bonum minus // Ad id
dico q simpliciter iudicans licet magis fugere a quo
ad esse pene q b non exponit impositio
quod ut valet quam / a e magis malum q
b igitur a esse malum est magis fugiendum
q b esse malum // Ideo si a est magis ma
lum inde q b tamen bonum esse inde
care bm a care a malo q malum e a
sibi igitur non licere a quo ad esse pene ul ma
li est sibi magis bonum q non licere de b
Istud videlicet patet in exemplo Si foret ita
infirmitas in mala contra simul pecunie minus
mechi bonum tunc contra licere mechi similiter dare
illa pecunia ad auferendum mechi infirmitatem
illa esset carentia infirmitatis illius ul eli
geda magis q illa pecunia esset eligeda
ul sua carentia fugienda contra contra vero e
qz illa infirmitas est mechi magis mala
q illa pecunia sit mechi bona igitur eadem
ratione sit in proposito sic Si a sit magis ma
lum inde q carentia b est sibi bona ca
rere a malo est sibi eligibilius q carere
b bono // Ad id nescio illam propositionem q tantum bo
num esset liberari et carere a malo intelligen
do quo ad esse mali q malum est sibi a
uet est simile de a malo dapni sensus
et b / In hoc q carere a quo ad esse mali
sit tamen bonum quantum a est malum quantum b
est bonum contra est qz ad ablationem pe
ne sensus in se susceptibile sequitur positio
cuiuslibet boni non ad ablationem pene dap

ni primo ipso // 3 sic carere a non est
tam bonum ceteris paribus quantum malum est a te
a inde esset minus bonum Dum igitur b unum ma
lum maius q priuatio a esset bona et minus
malum q a est malum tunc sequitur q aggre
gatum ex c et carentia a esset magis ma
lum q bonum tunc debetur oppositio inde licere
illud ul non licere ul igitur contra vnde licet
illud eligere ul non si sic quod id esset sibi
malum qz licet de malo q de bono licet non
licet eligere Si quod c cum carentia a ta
tum acquirit sibi c malum et liberat se ab a
malo quod est magis malum igitur utile est sibi
bonum et faciendum c tali quantitate
Ad illud dico q contra vnde non licet illud
eligere aggregatum et quantum probatur q sic qz eli
gendo illud cum carentia a liberat se ab a
malo / Dicitur q non licet sed tamen ab a esse
malum qz carentia a sed fiet
non mala // 4° sic qz 2m hanc sequitur q
pena primi dapnati supposito q solum pu
niatur pena dapni erit minus fugibilis
ut pena est q aliqua pena penalis
sensus ul aliquod bonum positum esset ei bonum
et tunc liceret magis primus eligere sue
una proportione ul alius aliud quantumcumque modicum
bonum q liberari a pena sua dapni
Ad illud dico q pena primi dapnati
illo supposito non plus fugienda est quo ad
esse pene q aliqua pena sensus concedo q
magis liceret primus contra vnde eligere sue
una proportione ul licere aliquod aliud bonum modi
cum q liberari a pena sua dapni et licet
quo ad esse pene sed non quo ad esse care
tie visionis qz sic liberari esset licere dimissa
visione // 7° sic Si pena dapni quo ad esse
pene esset minus fugibilis q aliqua pena sensus
ul aliquod bonum eligibile sequitur q status unius dap
nati ceteris paribus esset minus fugibilis quam
status unius non dapnati probatur quod qz sed
illa ponitur pena dapnato est magis fu
gibilis q carentia eadem quantum non est ma
lum et pena et posito tunc q prius liceat
carentia a boni quod sit sibi tamen bonum sit
plenum / liceat plus carentia et sic ....
malum et ....

Cum ergo carentia ... boni impone
non est magis fugibilis quam in proportione quia si fo
ret ille excessus foret equalis fugibilitatis
dempnis pene sensus vel eligibilitatis dempnis boni
tamen ille excessus esset solum in illa mali
cia que est ex privatione illa eo quod est pena
et malum cuius privatio eo quod pena et ma
lum esset tamen fugibilis sit eterna pena sensus est
sibi fugibilis respectu eternum positum est fugibile
quod est oppositum conclusionis et per quod carentia a sit
plus caret a non est magis fugibilis quam ca
rentia quam prius caret a et tunc sequitur quod eque
fugibilis est status sortis sicut platonis // Ad id
dico sicut prius // Et si status unius sit peior
quam status alterius hoc est quia indivisibilis
et ideo non est peior rectis partibus plus tamen
habet de malo quam plato et non plus de bono ym
mo super omnia residua sunt paria igitur peior
est sic esse sicut sortes est quam esse sicut plato
et concedo quod non est melius esse sine alio
malo quo ad esse mali quam cum illo ma
lo nisi sicut dicitur quod corpus et linea sunt ma
ius quantum quam idem corpus et hoc nichil est ergo
// Sexto pena dampnati est maior pe
quam eterna pena sensus in quantum est pena tamen
est fugienda quo ad esse pene et mala
quam eterna pena sensus probo quod pena dampni sit ma
ior quam eterna pena sensus / arguitur sit pena dam
nati est magis mala quam eterna pena sensus
et non est malum nisi malum pene igitur est
maior pena quam eterna pena sensus // Ad id
negatur id quod pena dampni sit maior pena
quam eterna pena sensus in ratione pene // Ad proba
tionem nego illam quamvis pena dampni est ma
ior pena quam eterna pena sensus igitur est maior
pena quam eterna pena sensus et ratio est quia
dicitur dicitur equivoce de pena dampni et de
pena sensus et quibus gradus pene sensus in hoc
afflictio sunt pene est maior pena quam
aliqua pena dampni // Septimo sit ad quod
sequitur quod nulla pena dampni esset maior quam
alia sed omnes pene dampni sunt equaliter pene
probatur quia sit b a pena dampni sit ma
ior quam b tunc a habet aliquam latitudinem pene
... pena ... latitudinem

quod non quamvis pena sensus est maior quam sit a
pena quod est oppositum conclusionis // Ad id nego quamvis
et non sequitur quod una pena dampni sit
maior quam alia et hunc volo quod a habeat
latitudinem pene et non quamvis pena sensus habet
tantam latitudinem / Et tamen quamvis pena sensus est
maior pena et non nimis in ratione pe
ne quam aliqua pena dampni quamvis ma
gne latitudinis // Octavo sit corpus
super id Matthei. Omnis arbor que
non facit fructum bonum excidetur. ait duo
sunt pene excidi et comburi quia cum ex
ciditur a regno comburitur. dico quod pena diffi
cilior est multi ait gehenna solum co
mburet ego ait carere illius glorie multo
maiorem penam iehennam dico quis
estimabit quid est iehenna / sed si quis
decem milia ponat gehennas gehennas
nichil tale quale est abesse illa gloria
excidi regno christi corpore // Ad omnes
istos auctores dicitur quod intelligitur sunt de
dolore respectu appetitus perfectiores et sic carentie
visionis non de ipsa carentia et illo modo glo
sat bonaventura [illegible] sententie dist. 33.
q. 2. ar. 3. ubi querit utrum parvuli de
cedentes cum solo originali punientur
aliquo dolore interiori // Ex istis patet quod
non est inconveniens nec dicens quod aliqua pena
dampni sit magis mali et magis fugi
quam licet illa pena sensus [illegible]
et quamvis [illegible] esse equales nec est volo
dicere quod pena sensus sit pena maior
quia est magis afflictiva quam pena dap
ni / quod pro [illegible] nullo modo est afflictiva / Et
volo dicere quod non tantum est eligibile de aliqua
pena dampni ipsam non esse pena sensus
sicut de aliqua pena sensus ita quod breviter ap
paret cum doctore predicto quod si aliqua pena dap
ni faceret multi mala et de [illegible] fa
ceret illa non esse in pena nullum bonum
faceret multi et ideo ex istis infero conclusionem
// conclusio quod aliqua privatio est aliquid mala
[illegible] penalis et fugibilis et tamen non
quamvis carentia illius privationis esset illa bo
et eligibilis patet ex predictis sicut [illegible] patet

in penale d' aliquo bono qd haret in poss
tri ab aliquo zrm no qz carentia qz multi
mala ut pz ex predictis // 10 qo quantu eligi
bil est res a'q tm fugibil est eius pfita
privacio tunc ar sit fortius sc quilo sc hic
a et carere b z eq immo sc eqz bo inpe
pabilia p d'qm mundi pom igr sc eque
eligibilia zsua opposita eqz fugibilia
igr qm eligile e a tm fugibile e b
// Vo sit ipse est elige et fuge care
tiaz igr no plus bonu est eligile qm a'd
fugile // 3o sit vera rone haret qs dar
tm pcarentia b sic p hic qr ista pre
z fortius gseru rtm fugiedi est b qm
carentia b est eligeda igr // 4o sit di
at a sit magis eligile qm b fugi
bile sit tunc c minus eligile qm a zma
gis eligibile qm b fugile / Tunc data
oppone atm c vel fuge b vera rone
haret magis elige qm fuge b qr p oppo
situ c e magis eligibile qm b fugile
// Sed qr ex fuga b seqr magis eligile
c am pbo s q magis eligile seqr
ex fuga b qm ex eligibili c qr ex
fuga b seqr hic a fortius et maio
n hic a e magis eligile qm dd qd
seqmr ex electoe c qr a e magis
eligibile qm c igr magis eligibile
est fuge b qm hic c sepqus b est ma
gis fugile qm eligibile qd fuit pband
// 7a arg sit di c e magis eligibile
qm b fugible / tunc totu aggatu ex
b z c est magis eligile qm b immo e
eligile et no fugibile sic pz in oibz
aliis si sit aqd mixtu ex calido et
humido frigido z plus haret d calido
totu est calidu simplr Similr si sit mix
tu ex leui z gui z plus haret d gui
qm d leui totu est gue Dic in pposito
di c est magis eligile qm b fugibile
totu aggatu ex c z b est eligedu
et magis det eligi quibz fm qd pz ex
electoe c z b no pvenit eligibile n
c z pvenit fugibile b z ex fuga illi
aggati pvenit a eligibile q e ma

gis eligi qm c z no pvenit fugibile n
d pvacio sit pvacio c q est magis minus
fugibilis qm c igr magis est c b fugile
Similr fuge c b est hic a z b ca
rerie c z elige c b e hic c z carentia
a Sz melius meliq z magis eligibile
e hic a z carere c qm hic c z carere a
qr a e magis eligile qm c z sepqus tom
c b est magis fugile qm b eligible
qd erat pband // Sexo sic suppono
duas suppoes quaz pma est q ome gpo
situ ex magis eligili z minus fugili cius
ps eligibil est zm totu omibz podcat
zsibi magis eligibil qm ps fugibilis
zm totu sic est fugibil // 2a est e
q ome illud est magis fugiedi alicui
qm aliud ex cuius fuga maio pvenit
magis eligibile / his suppoitis arguo
sic sit a eligibil cuius zm totu b
pfitu pvaco q ipm pvat zm totu tc
arguo sic / quacuqz eligibili a e magis
eligibili tanto fugiedi b est magis fu
gibile igr a hz magis d eligibilitate
qm b d fugibilitate ans pbo sic vzp
quacuqz eligibili a e magis eligedi tato
fugibili b est magis fugile qr si no
sit id q a est magis eligile d ta
to fugili no sit b magis fugibile
Tunc arguo sic a est magis eligibilis qm
b sit fugile igr pma ppom aggatu
ex b z c sit magis eligile z si sit igr
b est magis fugile qm d cuius oppom
fuit datu z h pbaco ex ista suppoe
qr si fugiat d z no b hz b c z no
hr a igr tu a fuga sit magis elige
da ex q seqr magis eligile seqr q b
sit magis fugile qm d ex h ppoita
a d est magis eligibile qm c b // q
qoz arr pmo sic di q eligile sit ad
ta fugibile sit eius pfitu pvato seqr
q magis essz inne fugile suppoita le
ge recte esse i pgatorio p a'qd tpus
maius dic tu quacuqz pena tpus qm
esse p dic tanto qd tu quacuqz mag

pena sensus quia tunc sequitur medio patet 2 arg°
quod magis fugibile sit esse in purgatorio per
diem tantum per quamcumque modica quam ee ibi-
de solum per diem cum quamcumque magna pe-
napossibili supposito quod statim post quam anima
liberata e a purgatorio clarum haberet di-
visionem continuam et quod illa beatitudo sit ma-
gis eligibilis quam quamcumque pena sensus vel
alia in purgatorio sit carentia visionis
sit fugibilis huius suppositis arguitur sic
Carentia beatitudinis per horam magis est fu-
gibilis quam alia pena sensus per diem est fugibilis
igitur carentia beatitudinis per diem et horam
est magis fugibilis quam carentia beatitudinis
cum quamcumque pena sensus per diem quia patet et per quod
plus est fugibile esse in purgatorio per diem et ho-
ram quam esse per diem tantum cum quamcumque alia pena
sensus quomodo quod est absurdum probandum // Ad istud dico
quod loquendo de pena sensus maior quam infligitur
in purgatorio et de gloria quamcumque modica que
solet dari beatis concedo conclusionem / quia posito
quod a sit carentia divine visionis per diem et per
horam vel et pena sensus quantumcumque magna
que solet infligi in purgatorio tunc b est
magis fugibile quam c igitur a b c magis
fugibile quam c et // Secundo quia visionem obviatur
tripliciter primo modo probatur non sit magis
fugibile esse in purgatorio per diem tantum et
puniri tantum penam quantumcumque magnam pena
sensus quia tunc sequitur quod melius et eligibilius sit
dicere unam orationem dominicam pro una exeunte in
purgatorio quam iuvare uno beneficio cor-
porali puta pauperem vel aliquem liberare re
de aliis operibus mie quod falsum sequitur patet quia
ord oro facta pro anima exeunte in purgatorio
sufficit ad tempus carentia visionis et beatitu-
dinis et faciunt habere beatitudinem quod est me-
lius et eligibilius est sibi pro quo fit quam
aliquod temporale beneficium pauperi exhibitum igitur
etc. // Ad illud concedo quod melius et eligibi-
lius est illi pro quo fit sed non facienti // 2°
quia hoc arguitur sic quia tunc eligibilius erit
malum esse anime eternaliter habere beatitudines
et visionem dei et maxima pena sensus sicut

sunt demones quam una die morari in purga-
torio et post habere eternam beatitudinem visione
probatur quia carentia primo divine visionis divine
est magis malum et magis fugiendum quam
quamcumque pena sensus etiam etc. // Ad illud dico
negando et quamcumque conclusio quod esse magis eligi-
bile habere aliquo tempore visionem beatam et u-
nam penam sensus non tamen habere esse unum de quantum
sed tempore quia possit dari tempus ita modicum
et pena ita magna et per tantum tempus du-
ratura quod pro illa pena fugienda esset eli-
genda carentia beatitudinis per illud tempus // 3°
quia hoc arguitur quia 2m hoc videtur sequi
quod quod anima in purgatorio tamen est misera
sicut post erit beata probatur quia quia care-
ntia quam habet est tam mala et fugibilis
quam eligibilis erit beatitudo quam habebit igitur ta
misera est etc. quia patet quia miseria dicitur
non tamen de miseria culpe sed etiam pene et dum
formiter de omni malo quod per quod contra ali
quid quod de malo tamen habet de miseria et tamen
de nominatur miserorum // Ad illud nego quia
quia carentia illa non est tamen miseria quam
est malum nec equivalet quod omnis mise-
ria tamen denominet subiectum suum miserum
quam ipsa est malum // 2° quia contra principium
arguitur sic quia ex illa sequitur quod res homo
melior melior in purgatorio pro equali peccato
puniatur sicut est melior pena magis
fugibilis punietur et consequens patet quia sequitur ta
rentia intensionis visionis que carentia est
magis fugibilis quam carentia remissionis
visionis ceteris paribus // Ad illud
potest dici quod carentia visionis non est sibi
fugibilis pro illo tempore quia potest non est debitum
quod haberet eam quamvis sit purgatum // aliter
potest dici loquendo de pena que est afflictio
non conceditur conclusio // 3° arguitur sic si quod quod
eligibilis est aliqua res tantum fugibilis
est eius privatio privatio et eque tunc quod su-
eligibilis est gratia tam fugibilis est eius
privatio privatio quod est falsum quia privatio gratie
est peccatum et omne peccatum est plus fugibile
quam aliqua gratia vel aliquod bonum citra deum

sit eligibile respectu cuius privatio quae magis fu-
gibilis quam gratia eligibilis. Ad illud dico
quod non est consequentia, quia consequens posita est de priva-
tione quae non est culpa. 4° Si quod eligibilius
est aliqua res tanto eligibilius fugibilius sit eius
perfecta privatio, cum esse angelum sit magis
eligibile angelo quam esse hominem homi-
ni, sequitur quod non esse angelum esset angelo ma-
gis fugibile quam homini non esse hominem,
quod videtur falsum etc. Ad illud videtur mihi quod
conclusio est concedenda ut videbitur in sequentibus.
7° Si quod eligibilius etc. Cum omnes dap-
nati priventur carentia comparationis bea-
titudinis, sequitur quod quilibet dapnatus privatur eli-
gibili primo quod sit, cum ita tanta et
tam mala priventur dapnati quanto et quam
bono primo privantur boni, quod non vide-
tur, quia sic puniri foret ultra condignum pu-
niri. Ad istud patet per alia dicta, scilicet quod pena
dapnatorum est magis mala quam gloria bea-
torum bona, non tamen magis affligit quam
gloria beatos delectet. Octavo magis eli-
gibile est esse hominem quam esse animal
vel simpliciter non esse, et tamen non est magis
fugibile non esse hominem quam non esse animal
vel quam simpliciter non esse, igitur non quod eligibilius
est aliqua res tanto fugibilius est eius perfecta
privatio. Ad istud nescio aliud quia dico quod licet
quod comprendit terminus sequitur hic tamen ec-
... animal sit de esse hominis. Si magis
eligibile esset esse hominem quam esse animal
sequitur quod magis eligibile esset hominem quam
esse hominem. Dico igitur quod magis fugibile
est animali non esse animal quam nec melius
animal quam non esse hominem nec melius
homine, et tamen melius esset asinum esse
asinum et non melius esse asinus quam non
esse animal nec melius alio quocumque vel ni-
chil esset vel esset contrarium universi perfectionis
quam sit animal sit, igitur non concludit argumentum. Con-
ceditur ultimum quod aliquid esse hominem et animal
est esse animal quae sunt eque fugibilia,
et multa talia possunt eliciri sic perspicaciter inspici-
enti. 9° ponatur quod sortes habeat a homi-
nem, tunc si quod eligibile est a tam fugibile est
privatio a tunc si auferatur aliqua pars

a non manet et si manet carentia a
quod magis modicae partis a ablatio est tanto
fugibilius quam eligibile est a, quod falsum, quia
privatio totius a non est magis fugibilis
quam a est eligibile sed equaliter. Ad istud dico
quod non est ad oppositum consequens intentionis mee quia 9° ma-
dicit quod quanto eligibilior est aliqua res tanto fugibilior
est eius perfecta privatio, secundum vero perfectam
quae privat secundum totum et non secundum partem bonum.
Aliter dico quod si auferatur modica pars a, pu-
ta b, carentia b est fugibilis et tamen quantum
fugibile eligibile est a relicti pari quod habenti a
pars b [illegible] habere a non est magis quam
habere b; tamen talis carentia est fugienda
quantum b est eligendum, et ratio est quia talis non
plus daret habere a quam ad habendum b, quia si
haberet b haberet a. Aliud ponatur gratia exem-
pli quod sortes habeat virtute sua gradu pla-
to vel sub b subduplo ad quod posito
arguitur: sit a gradus est magis eligibilis quam
b gradus et eodem modo medius gradus inter a et b
quam gradus subduplus ad b, et sic de omnibus
gradibus comparatis sibi correspondentibus, igitur privatio
a est magis fugibilis quam privatio b et sic de
ceteris, quod falsum quia sicut videtur quod si utique
sortes remittetur ad b gradum magis fugi-
bilis esset utique sortis remissio consequenter perderet
id quod est magis eligibile respectu cuius perditio
consequenter est magis fugibilis. Similiter aliud argu-
mentum sit posito quod sortes prius habeat virtute
sub b gradu et intendat ad a gradum et plus
acquirat de non gradu ad b tunc sit latitudo
a b ad a est magis eligibilis quam latitudo
a non gradu ad b igitur [illegible] intensio eius
est magis est eligenda quam [illegible]
quia si sortes intendat virtute a non gradu ad
b [illegible] ab b ad a sortes erit [illegible]
[illegible] et tunc sequitur quod operacio sortis vi-
lior est sibi quam operacio plonius quae illa
meliore et eligibiliorem latitudinem virtutis et
eodem modo de beatitudine conceptus quod falsum
[illegible]
eque intendunt virtutes suas. Similiter si la-
titudo a b ad a sit magis eligibilis
quam latitudo a non gradu ad b tunc si
sortes remittitur [illegible]

ad no gdum magis forcius illa pricacio et re
missio mali et fugibilis sorti quam platoni
primo in duplo magis fugibilis quia si m
quia si totum b a usque dimitteretur ad no gradum
non esset nisi in duplo magis fugibilis
igitur dimitti ad b non est in duplo magis
fugibile sed quia latitudo b ad no gradum probatur
duplicitur // primo quia data optione alicui
eligere b vel a latitudinem vel latitudinem de no
gradu ad b ceteris eligeret a b ad a quam
aliam // 2o quia equalis est latitudo de b ad
a et latitudo de no gradu ad b et lati
tudo a b ad a est ex maioribus et intem
sioribus gradibus quam alia igitur est melior
et eligibilior // ad illud concedo quod a gradus
est magis eligibilis quam b eodem modo de om
nibus gradibus sibi correspondentibus modo per istam pri
vacio a qua privat bonum a et quibus partem
eius est magis fugibilis quam privacio b et
necessario quantum ultra igitur fugibilis et remissio
virtutis sortis quam platonis et necessario est quod sor
tes perdit illud quod est magis eligibile
// ad aliud formam necessario quantum latitudo a b ad
a est magis eligibilis quam latitudo a non
gradu ad b // Et similiter videtur ad
aliud formam per simile arguitur probari potest quod
existens in maiori caritate per omnem actum
suum plus meretur quam existens in minori
caritate ceteris paribus sive opera probatur sit
Sortes in maiori caritate et plato in
minori et quod debeatur beatitudo platoni sit
b gradu valde remisso // Tunc arguitur sit quod
ceteris paribus sive modicum sive operabiliter sor
merebitur beatitudinem ultra a gradum eternaliter
et ceteris paribus sive operetur plato non merebitur
sit statim beatitudinem ultra a igitur maio
rem beatitudinem intensive merebitur sor per
actum suum quam plato per proprium et equale
intensive igitur simpliciter maiorem et sic qualibet
actus sortis est magis meritorius quam actus
platonis // ad illud dico quod ponito quod inte
rius sortis sit per additionem sortis priusque tunc
per equale actum meritorium meretur plato totam
partem per sortes b ad aggregatum ex b et illa
parte erit minus et tunc nego quod per omne me
ritum suum meretur sor latitudinem maio
... manat

cadere sor interea et remissa dicetur quod sor
non meretur beatitudinem maiorem sed tamen meretur
a et ipsum esse maiorem et non est melius
eandem mereri esse intensiorem proportionaliter
// potest etiam dici a priori et probabiliter quod sor
tes meretur per istorum meretur maiorem beatitudinem
quam plato sed non solum istorum erit per virtutem
quod habebit sed etiam per multa precedentia quod co
tinue per illud meritum erit in multis etc igitur
// 10 quo privacio que est culpa est magis
fugibilis quam iusticia cuius est privacio et sortis
privacio est eligibilis primo quod aliquid ceterum
dum sit vel esse possit eligibile probatur primo
sit quia si non sit aliquid a magis eligibile
quam b peccatum sit fugibile tunc arguitur sit quod
a est eligibile tamen cuius privacio privacio est
fugibilis igitur privacio a est magis fugibile
quam b peccatum sit fugibile // Contra pono ut
dominus primo Eth. 3a c. 17 dicit sor
privabitur a bono non peccat peccato b tunc arguitur
sit sor potest fugere privationem a boni et potest fugere
b peccatum et non potest simul utraque fugere // igitur
rationabilis fugere illud quod est sibi magis
fugibile sed privationem a boni et per consequens sor
potest peccare in casu isto peccato b consequens
quam privari a bono quod plus et cetera dominus
3o Eth. 3a ca. 21 Ubi quod a
discipulis dicit necesse esse totum mundum perire
et quod deus non est et in nichilum redigi
ante te facere tantum privamen quam contra voluntatem
dei et loquitur simili modo aspectu / Et vi
detur discipulis quod per persuadendum totam causam
vel debet fieri contra voluntatem dei et esse in mun
di infiniti multiplicaretur // Et videtur
Anselmus nichil vero dicere potest et sic
idem et Eth. 3a ca. 18 / 2o arguitur
sit ratione et si non esse auctoritas dicitur
et cum veritatem racionem liceret sor eligere pec
care b peccato ad persuadendum a bonum est
sor facere cum quod debet facere et non
aliter igitur sor bene facit et recte et per consequens
non peccat et sic patet quod contradictionem includit
quod ab per aliquo bono mundi debeat pec
care vel peccatum facere quia recessit peccare et
non peccare et quia ille solum facit quod debet
et ut debet non peccat patet per Anselmum

de mediato qui ita facit sicut nisi fa-
ceret reprehenderetur non peccat et plus vel minus inte-
gre agens vel bene peccat Similiter dicit Anselmus
de libero arbitrio de veritate et de concordia et in multis
aliis locis quod voluntas est recta que vult quod
deus vult eam velle et eodem modo recte agit
qui vult ut deus vult ipsum agere et non aliter
// 3o sic contrariorum utrumque eligibile dato a et b pro-
tale / Tunc arguo sic a et b aggregatum est
magis fugibile quam eligibile quia malum est
vitandum et non eligendum nisi tunc a et fugi-
bile tamen tunc b igitur b est magis fugibile
quam a est eligibile // Quarto sic Anselmus
li. primo Cur deus homo capitulo primo dicit quod
ille qui debet satisfacere pro peccato requiritur quod
plus solvat quam omne illud pro quo peccatum
facere non debuerat / et 2o li. capitulo 6 ex-
declaravit concludit satisfactionem necesse esse ut
sit qui solvat deo pro peccato hominis aliquid
maius quam est quod est preter deum ex hoc
probat quod nullus satisfacere sit pro peccato nisi deus
ex illo processu patet expresse quod ...
deum preter solum peccatum et per quos quodlibet peccatum est
magis fugibile quam aliquid creatum deum est eligi-
bile // 5o arguitur sic sit a unum peccatum
tale quod contrarium fiat semper sit peccatum / tunc
arguitur sic / a est magis fugibile quam aliquid
creatum deum est eligibile igitur eadem ratione
et quodlibet aliud peccatum dum manet pec-
catum est fugibile magis quam aliquid citra
deum sit eligibile / antecedens probatur quia si non
sic quod sortes occidi sit platoni magis fugibile
sub pena peccati // Contra pono tunc sta-
tim casum quod sortes occidetur nisi plato
faciat a et quod faciendo a possit salvare
vitam sortis et hoc faciat // Tunc arguitur
utrumque est fugibile platoni scilicet sortem occidi
et platonem facere a aut igitur facere a ma-
gis fugibile aut non Si sic hoc propono a com-
mittere debet // Contra Si faciat a peccat
et male facit // Igitur facere a ad salvandum
vitam sortis est peccare et male igitur non
debet facere vel recte facit a ad salvan-
dam vitam sortis quia faciendo a male facit

et non faciendo non malefacit // Sexto
casu non sequitur quod deus sine culpa sua vel
ex gratia aliquem compelleret ad necessitatem et ad pec-
candum // Ex hoc sequitur patet posito casu
priori et conscientia platonis indiceret a esse
bonum ad salvandum vitam sortis tunc illa
conscientia non est erronea in illo casu // Igitur
videtur quod licet facere a ad salvandam vitam sortis vel
non si faciat a peccat per casum si non fa-
ciat a igitur committit contra iudicium actua-
le rationis igitur peccat et per quos plato esset
statim in casu posito in quo neutrum est
eum peccare vel est in potestate sua vitare
peccatum et non ex culpa sua vel ex ignorantia
// Septimo nichil est fiendum pro alio per quod
si fieret malefieret // Sed omne peccatum quod-
cumque fiat malefit et culpabiliter // Igitur
nullum peccatum dum manet peccatum pro aliquo
mundi bono debet fieri // Octavo
sic quod quod est rationabile me facere deus potest
precipere / Igitur si rationabile esset michi peccare
pro salute proximi deus posset precipere et per quos
deus posset homini precipere peccare quod includit
contradictionem // Nono sic / Si quis teneretur ratio-
nabiliter eligere peccare etiam venialiter ne proximus
peccaret mortaliter vel pro salute proximi talis
non teneretur rationabiliter post velle se fecisse
illud peccatum illo modo quo fecit sed teneret
rationabiliter velle illud peccatum de novo et
similiter facere committere Si consimilis casus non
contingeret igitur non teneret velle quod sic fece-
rit // Decimo ex per beatum Augustinum contra mendacium
in fine ubi dicit ut quod si quis quispiam bap-
tisatus crudelitate impiorum vel infidelium
districtus non ad sacerdotium venire possit vel
lavacri regenerationis beatitudinem nisi deceptis
mentiendo custodibus querit numquid in casu
illo liceat mentiri / dicit quod non // Contra
quoniam arguitur primo sic Si peccatum sit magis
fugiendum quam aliquid aliud quod non est peccatum
eligendum tunc sequitur contra rectam rationem teneretur
quis magis fugere peccatum veniale in semet-
ipso quam mortale in proximo [illegible]

no velle incipere peccare venialiter quam pro-
ximum mortaliter quod patet quia teneor incipere
non velle peccare venialiter sub pena peccati ve-
nialis et proximum non peccare mortaliter sub pena
peccati mortalis / Igitur teneor plus non vel-
le proximum peccare mortaliter quam incipere ve-
nialiter consequentia que patet quia utrumque illorum
teneor non velle et illud quod est magis nocivum
et magis fugiendum magis teneor non velle
Oppositum quia si ~~non velle~~ veniale in me est
magis fugiendum quam mortale in proximo et
ergo est peccatum particulariter fugiendum quia est contra ho-
norem dei vel quia nocet peccanti vel quia no-
cet peccanti Igitur principaliter quia hoc vitatur
peccatum quia contra se quam contra deum quod est falsum
Si dicatur contra honorem dei tunc quia tunc pro-
ximum sit magis contra honorem dei
quam peccatum veniale meum / Dicitur quod magis
tenemur fugere peccatum mortale in proximo quam
veniale in meipso // Pro isto argumento et que-
busdam aliis est notandum quod unum peccatum
est magis fugiendum alio potest intelligi
dupliciter duobus modis quia in aliquo casu vel
pro aliquo esset unum eligibile et non aliud
et sic nullum est fugibile quam aliud nec venia-
le plus quam mortale nec unum mortale quam alte-
rum aliud nec peccatum proximi plus quam alicuius
vel econverso immo in infinitum per istum modum lo-
quendi quodlibet est fugibile // Alio modo dici potest
unum peccatum magis esse fugibile quam aliud quia
ex uno provenit per se contra ordinem dei magis
malum quam ex alio et sic peccatum mortale est ma-
gis fugibile quam veniale / Et similiter unum pec-
catum mortale magis quam aliud et sic peccatum ve-
niale est fugibile in seipso vel eius mortale
et non in proximo / quia ex peccato alterius veniali
vel mortali provenit et essentialiter sibi et per se
non sic ex peccato proximi // Alio modo quia ma-
lum provenit alicui ex eliciendo ex opposita
unius quam alterius et sic foret tamen malum proveni-
ret alicui si eligeret proximum peccare mortaliter
sicut si eligeret seipsum peccare venialiter quia in
utroque peccaret mortaliter / ex hiis patet ad argumentum
// 2° argumentum sic quia si peccatum sit magis fugibile
quam aliquod aliud ad minus privatorum non sequitur peccatum
sit eligibile [illegible] est eligibile et tamen

sub nullo gradu eligibilitatis est eligibile
et non sequitur quod aliquid est eligibile et tamen non est
possibile dare aliquid precise fugibile tantum fugibile
quam id est eligibile pro hoc primo arguitur sic quia ex
illo sequitur primo // et arguo sic / nullum peccatum mor-
tale est precise tantum fugibile quam eligibile est
a / Sed magis fugibile et esse non peccatum
mortale est minus fugibile quam a eligibile / Igitur
nullum fugibile precise est tam fugibile quam
eligibile est a // Sed ad esse peccatum mortale
est magis fugibile quam a est eligibile / probatur
quia dato b peccato magis fugibile est b quam
c peccatum minus b et privato a potest esse peccatum
minus b et nec est per se nec essentialiter pri-
vatio a tam fugibilis quam fugibile est b
quia et a contra non est magis eligibilis
sed equaliter sicut sua privatio est fugibilis igitur a
est minus eligibile quam b est fugibile // Et
idem argumentum est de omni peccato Dicitur igitur
quod nullum peccatum est tantum fugibile precise quam
eligibile est a licet magis et omne non
peccatum fugibile est minus quam eligibile est a igitur
sequitur intentum quod a est eligibile et tamen non est
dare aliquid fugibile quod sit ita precise fugibile
sicut a est eligibile // Ad idem argumentum concedo quod quodlibet
peccatum est magis fugibile quam sit a eligibile
non tamen sequitur propter hoc quod quodlibet peccatum sit
maius malum peccanti quam a esset sibi bo-
num Sed concesso quod aliquis possit ymagi-
nari ita magnum bonum creatum pro quo
habendo sine peccato possit quis velle perdere a
gratiam // Sed pro nullo bono mundi deberet
velle peccare nec venialiter nec mortaliter
// Dico ulterius ad argumentum quod aliquid quod non
est peccatum potest esse ita fugibile sicut a est
eligibile / quia aliqua pena ex hiis ymagi-
nabilibus et ideo argumentum assumit unum quod
non probat // Tertio arguitur sic ad probandum
quod peccatum non sit tam fugibile sicut aliquid
aliud eligibile cuius contraria potest esse
sine peccato sit eligibile quia si ita esset
sequitur quod quilibet adultus dampnatus cum
non esset tamen nisi sicut deus in celo est
beatus immo magis et quanto magis status beatus
esset eligibilis immo quam persona anime Christi

esse eligibilis et hoc sequitur probo sic
Sit iusticia quam peccator habet a toto
non respondens bonum b et capio peccatum ali-
cuius in inferno et arguo sic quibuscumque datis peccato
istius est magis fugibilis quam est totum
bonum b eligibile quia privato b potest esse
et non esse peccatum correspondens pro peccato est
magis fugibilis quam a iusticia est eligi-
bilis quia potest esse privato a iusticie licet
non sit tantum peccatum sicut est pro illius peccato
commissi in inferno et per consequens totum illud pla-
num assignatum in inferno est plus fugibile quam
totum illud bonum potest esse eligibile / Igitur
status adulti dampnati in inferno est
plus fugibile quam status cuiuslibet beati est eligi-
bilis // Ad illud potest dici quod status cuiuslibet
dampnati magis esse fugibilis etc. potest
intelligi dupliciter uno modo quia totum ma-
lum dampnati computato malo dampnati
tam culpe quam pene dampni et sensus sit
magis malum et fugibile et per consequens totum bonum
beatum est eligibile et hoc videtur esse concedendum
sic probat etc. // Alio modo quod status dampnati
nati sit magis afflictivus et tristabilis
quam status beati sit quietativus et delectabilis
et hoc non est verum // 4o arguitur sic Si peccatum
cuiuslibet veniale sit magis fugibile quam aliquod
aliud tunc deum sit eligibile sequitur quod veni-
ale peccatum sit deum magis fugibile quam ce
suum sit sibi eligibile et per consequens quam non esse
suum sit sibi fugiendum tamen non esse suum
sit magis fugiendum quam aliquod aliud quod
non est peccatum Consequens falsum quia quilibet homo constitutus
in gratia cum vitam vovere magis deberet eligere
statim decedere et si deberet esse in pe-
na eterna quam ulterius vivere per centum annos
et si deberet ulterius mereri gravissime pecca-
re toto mundo hoc tamen supposito quod non
potest prius nobile vivere sine peccato ve-
niali quia cuiuslibet peccatum veniale est plus
fugibile quam totum bonum esse sortis sit eli-
gibile // Confirmatur ad sortem sit vivere per ce-
tum annos sequitur lege currente quod sortes
peccabit / et ad sortem statim mori non sequitur
tamen fugibile tamen non sequitur peccatum igitur
magis fugibile sequitur ad sortem ulterius vivere
quam ad sortem statim mori igitur sortem statim

mori est minus fugibile quam sortem ulterius vivere quod
etc. fieri quia benedicibile socium in pena
non // Ad illud etc. concedatur prima quia
et per consequens quod si peccatum veniale est aliud ma-
lum magis quam suum esse sit eligibile et
concedo quod est sibi magis fugibile quam suum
non esse et nego illud quod non esse sit magis
fugibile fugiendum quam aliquod aliud quod non
est peccatum ymmo patebit in una questione quod pe-
na eterna est magis fugibilis et nego consequentiam
Ulterius eciam manifestum quod quilibet constitutus in gratia et
quia certo quod ipse sit peccaturus venialiter
et tamen non eligit // Ad confirmationem nego quod
per tale medium premittitur quod minus est fugibile
sorti esse lapidem quam esse hominem quia ad
ipsum esse hominem sequitur ipsum peccatum sed non
ad ipsum esse lapidem ad esse eius hominis
tamen usu rationis multo tempore vivere peccare sequitur
peccare saltem venialiter // 7o arguitur et probo quod
si peccatum sit magis fugibile sequitur quod nemo
deberet rationabiliter eligere generare hominem ali-
quem quod hoc sequitur probatur posito sicut est de
lege currente quod nemo nascitur peccato tunc
arguitur sic generare plus est fugibile ysaac
esse in peccato quam non esse omnino ut numquam fac-
tum et numquam fuisse hoc sequitur et in illa positione
generavit igitur Abraham hoc / et arguo
sic hec sunt duo fugibilia ysaac numquam
fore et ysaac esse in peccato et utrumque potest
ipse fugere sine peccato / Igitur si racionabiliter fa-
ciat debet fugere minus fugibile et non magis
fugibile cum non possit utrumque fugere et per consequens
debet fugere ysaac esse in peccato magis quam ipsum
non esse non potest fugere nisi ipsum non generan-
do igitur non debet ipsum generare ysaac / vel
aliter sic ad generationem ysaac sequitur peccatum ad
non generationem eius non sequitur peccatum tamen fugibile
Igitur melius ysaac non generari quam generari
// Ad illud nego primam consequentiam // Ad probationem cum
dicitur ysaac esse in peccato et ysaac non esse
in peccato sunt duo fugibilia et utrumque fugere
est in libera potestate abrahe concedo hoc concedo
et quando infertur igitur si rationabiliter faciat etc. nego
consequentiam quia neutrum illorum tenetur fugere de necessitate
salutis [illegible]

et in statu innocentie sunt duo eligibilia et primum est eligibilius quam secundum tamen videbitur aliquis posse eligere secundum non eligendo primum licet primum sit melius ita est in proposito // Secundo arguitur sic / quia si peccatum est magis fugibile sequitur quod tamen est fugibile peccatum mortale quantum est vel fugibile peccatum mortale et non magis patet quia quia sic sequeretur quod infinitum esset fugibile // Ad id patet per idem in solutione primi argumenti // Secundo Deus infinite minus non debet fieri peccatum etiam veniale sequitur quod omne peccatum est magis fugibile quam omne bonum citra deum sit eligibile // Secundo quia quia non quantumcumque peccatum sit fugibile tamen sit malum et quantum sit bonum tamen eligibile sequitur quod omne peccatum magis est malum quam aliquod citra deum est bonum quod est falsum et contra Anselmum de casu diaboli capitulo 8 ubi dicit / quod illa voluntas que vult rectitudinem sibi letale non est magis mala quam illa que vult dare iustitiam deo // Ad illud concedo quod utrumque probatur et improbatur quia tamen quantum peccatum sit fugibile tamen sit malum et non est verum immo infinitum peccatum plus est fugibile quam sit malum // Secundo contra sit / quia tunc sequitur quod deus non posset facere tantum bonum quantum peccatum est malum Similiter sequitur quod quilibet homo in mortali statim magis est malus quam deus homo bonus sit bonus / quia peior est anima existens in peccato mortali quam unquam fuit anima Christi Similiter sequitur quod mundus Christi non fuit tantum bonum quantum malum fuit unum minimum peccatum veniale sequitur etiam quod vita Christi non fuit tam bona quam malum est peccatum quod est contra Anselmum Cur deus homo capitulo 14 Secundum Similiter quod passio Christi non fuit satisfactio sufficiens peccatis quod est contra Anselmum primo Cur deus homo capitulo quinto // Ad illud nego quia omnes consequentie supponunt quod peccatum sit tantum malum quantum est fugibile ergo // Secunda quaestio quod angelus omnino plus est fugibile non esse se mutari in hominem vel asinum probatur plus est fugibile omnino privari esse et nullum bonum habere quam aliquod bonum habere et aliquo privari circumscripto peccato in quolibet fugibili / Sed angelum omnino non esse est omni bono privari et nullum bo-

num habere / et angelum mutari in hominem est aliquo modo bono privari et aliquod bonum habere ergo // Contra quod illud arguitur sic quia si plus fugibile est angelo omnino non esse quam esse sub ergo in aliqua proportione finita vel infinita non infinita / quia tunc latitudo perfectionis angelice foret infinita / nec proportione infinita quod probo quia sit angelus bonus solo a gradu et b sit aliud unum sibi proprie tam bonum quantum bonum est hominem esse hominem tunc b est infinitum minus bonum angelo quam a quia a est infinitum maius bonum quam b et sic tunc angelo in nulla proportione est b maius bonum angelo quam a quia b in nulla proportione finita excedit ad a ergo in nulla proportione fugibilius est a b annihilari quam a solum annihilari / annihilet ergo deus a bonum tunc illa annihilatio a boni est tam fugibilis proprie quam fugibile est angelo mutari in hominem et annihilatio a b boni est tam fugibilis quam fugibilius esset angeli annihilatio ergo in nulla proportione est sibi magis fugibilis annihilatio quam se mutari in hominem // Ad illud suppono quod nulla entitas excedat aliam in infinitum equaliter et suppono quod latitudo perfectionis essentialis attendatur penes maiorem et minorem recessum a non gradu perfectionis // Istis suppositis concedo quod angelo plus est fugibile omnino omnino annihilari quam se mutari in hominem in aliqua proportione finita et quantum sic perfectio angeli distat magis a non gradu perfectionis quam perfectio hominis et cetera probatur quia non admitto quod angelus sit bonus sub a gradu et quod aliquod bonum est sibi tantum bonum proprie quantum bonum sit hominem esse hominem sub b et quod deus dicitur quod b est infinitum minus bonum angelo quam a nec probatur // Secundo sic Si angelo sit minus annihilari quam mutari in hominem hoc non esset nisi in tantum quantum est hominem esse hoc sit infinitum minus eligibile est hominem esse hominem

quam angelus esse angelum igitur excessus fugi-
bilitatis totius anichilationis simpliciter atten-
denda fugibilitate non est in aliqua proportione
maior vel minor quam esset dampnatio illo
excessu quo fugibilitas totius anichila-
tionis excedit fugibilitatem mutationis
angeli in hominem et per consequens non est in aliqua
proportione plus fugibile angelum mutari
in hominem quam simpliciter anichilari // Ad
illud concedo maiorem, et nego minorem
et dico quod aliqua proportione minus eligibile
homini esse hominem quam angelum esse an-
gelum // Contra utrumque tam angelus quam
homo tenetur diligere esse suum super omnia preter
deum et eque plus igitur equaliter tenetur dili-
gere esse suum et per consequens tam fugibile est
homini suum non esse sicut angelo suum
igitur // Ad primum dico quod non tamen debet di-
ligere homo se esse hominem sicut angelus
debet diligere se esse angelum quia angelus
est magis diligibilis ab angelo quam homo
a se sicut est sibi bonus similiter angelus
posito casu possibili debet diligere ad
maius bonum quam homo se nec illa consequentia
quibus licet seipsum diligere super omnia preter
deum et eque plus igitur utrumque debet
diligere esse suum equaliter // 2o contra illud
angelus quantum potest debet facere ad fugiendum
non esse et similiter homo quia posito igitur quod
consimiliter possint fugere tunc equaliter te-
nerentur fugere non esse igitur equaliter
tenentur diligere suum esse // Ad illud nego consequentiam
quia licet uterque teneatur quantum potest fugere suum
non esse unus tamen non potest fugere tantum
sicut alius nec non esse unius tantum
fugibile est sicut alterius // 3o arguitur principaliter
sic in nulla proportione est minus fugibile
aliquam partem anichilari quantumcumque tantum
angelum anichilari quia anichilari
aliquam partem est minus fugibile igitur aliqua
re maiori et aliqua minori et angelum
in hominem mutari est magis vel non
est minus fugibile quam aliquam partem angeli a-
nichilari patet ratio quantumcumque magna

pars angeli perfectionis corporis adhuc dico
aliquam partem licet est melior homine in-
tegraliter partis anichilatio est minus fugibilis
quam eum mutari in hominem // Ad istud dico
quod si intelligatur de parte integrali vel de parte
graduali patet quia certum non valet quantum
ullas partes. Alios licet angelus. Si autem
intelligatur de gradu essentiali contraplantundo
perfectionis essentialis angeli dicatur tunc gradus
sic videtur michi sicut alias dixi quod perfectio
essentialis speciei consistit in indivisibili ita
quod quantumcumque modicum abstraheretur non esset
nec esset iam in illa specie vel etsi adderetur
Si non intelligatur tunc gradus quod sicut una
species dicitur excedit aliam essentialiter. Etiam
sic quod si esset amotus excessus remaneret
adhuc eius perfectionis licet non in illa specie
Sic dico quod in aliqua proportione minus fugibile
est aliquam partem angeli anichilari
quam totum angelum et in maiori proportione
de una quam de alia tantum tamen proportio
et tale ymaginationem possibilem anichilari
sed quanto magis fugiendum esset ipsam anichilari
quam quod angelus in hominem mutaretur // 4o
arguitur sic magis fugibile est anichilari
simpliciter quam mutari in a gradum. Consequentia arguitur
excedit proportionaliter maius bonum a totaliter a-
nichilari et in nulla proportione minus est
maius bonum a fugibilius mutari in ho-
minem quam a anichilari quia excedit maius bo-
num a per mutationem in hominem perdit maius
bonum quam a si totaliter anichilaretur simpliciter
Sic enim gratia exempli aliquod bonum ma-
ius a in eadem specie per beatitudinem et vo-
cetur a b bonum. Tunc probo quod a b mu-
tari in hominem sit magis fugibile quam a
anichilari totaliter quia b bonum parte
a b est prius tamen fugibile mutari in ho-
minem quam fugibile est a mutari in b et b
partem a b mutari in hominem est plus
quam fugibile quam hominem anichilari simpliciter
quia b est maius bonum quam homo igitur a b mu-
tari in hominem est plus fugibile quam a
bonum totaliter anichilari // Ad illud dicitur
quod arguitur [illegible]

pfectionalit' et essencialit' cuius oppositum
als tenui cum esse credo // 3° arg'
sic non est magis fugibile angelo mu-
tari in asinum quam mutari in hominem
igitur non est magis fugibile angelo simplr
annichilari quam mutari in hominem patet
quia / quantum tantum potest distare vel forte tm dis-
tat gradus perfectionis essencialis hominis a gradu
perfectionis essencialis asini quam ille distat a
non gradu perfectionis igitur si non plus est fugibile
sibi angelus mutari in hominem asinum
quam in hominem nec est simplr non esse quam
mutari in hominem Secundo probo ans quia
ita eligibile est homini mutari in ange-
lum igitur tam fugibile est angelo mutari
in hominem sicut mutari in asinum patet
quia quantum perfectionis acquireret homo si mu-
taretur in angelum tantum perderet ange-
lus si mutaretur in hominem et quantum
gradum perfectionis acquireret asinus si muta-
retur in angelum tantum perderet angelus si
mutaretur in asinum // Ad illud nego quod
non est magis fugibile angelo mutari in
asinum quam in hominem immo dico quod ista
ta potest esse conclusio etc // Primo quod
est magis fugibile est angelo mutari in
asinum quam mutari in hominem probo sic
cuius malum est angelo mutari in hominem
quam mutari in asinum igitur minus fugibile
est angelo mutari in hominem quam mutari
in asinum ans est nota // Secundo si mu-
tatio angeli in hominem non plus habet de
fugibilitate quam habeat mutatio angeli in
angelum et quod plus habet de eligibilitate igitur
simplr minus est fugibile angelo mutari
in hominem quam est fugibile angelum muta-
ri in asinum et mutari in hominem plus
habet de eligibilitate patet quia habet esse hominis
quod est magis eligibile quam esse asini // 3°
sic si non sit plus fugibile angelo esse
asinum quam esse hominem igitur appetet fugere
alterum istorum et non sit utrumque rationabiliter
eligere posse esse asinum plus sibi eligibile
est esse hominem quam esse asinum igitur me
... sibi ... plurimum eligis

sibi esse hominem quam esse asinum igitur
Contra quod istam argumentum et primo sic tam
eligibile esset homini esse angelum quam
eligibile esset asino esse angelum igitur
non est magis fugibile angelum mutari
in asinum quam in hominem patet quia ut prius
et probo ans quia si sit perfectio angeli sub b
gradu perfectionis esset asino bonum et eodem modo
de homine esse sub b gradu perfectionis esset
homini bonum igitur eque bonum esset homini
et asino et sic eque eligibile // Ad illud nego
ans // Ad probationem concedo totum usque ad
illa quam eque bonum esset angelo etc. sed
esset eque eligibile quia gradus eligibilitatis atten-
ditur penes excessum boni acquisite
ultra gradum habite boni sed non maiorem gradum
acquireret asinus ultra gradum quam habet si mu-
taretur in angelum quam homo acquireret si mu-
taretur in angelum // Secundo arg' sic si ma-
gis fugibile est angelo mutari in asinum
quam mutari in hominem certa proportione
sit igitur gratia exempli in duplo contra
igitur in duplo habet plus angelus fugere
mutari in asinum quam in hominem igitur
subduplum malum esse sibi mutari in ho-
minem quam in asinum et per consequens sequitur
quod perfectio hominis esset perfectio dupla ad
perfectionem asini // Ad illud videtur mihi
concedendum puto quod in quanto perfectio
hominis excedat perfectionem asini tanto
minus fugibile esset angelo mutari in ho-
minem quam in asinum / puto etiam quod in quanta
perfectione asinus exceditur ab homine / in
tanta homo exceditur ab angelo et quod quam
habet homo proportionaliter fugere se mutari in asi-
num in quanta proportione habet fugere angelus
se mutari in hominem // Contra
quod aliquis potest esse tanta et tantum
afflictio quod pro illa vitanda homo haberet
eligere modo annichilari etiam quod ro-
bilius haberet eligere citius annichilari vel
non esse quam esse vel illam penam
sustinere probatur aliquis pena aliquis tur-
pe de bono creatur et aliquis plus
potest quam ... et arguo

ultimo quod bonum sunt 1a quod est corruptum
tam mala est illa corruptio comparatio patet
per unam conclusionem prius positam cuius bonum
sunt magis bonum quam esse totum bonum quod
remanet igitur privatio illa est magis ma-
la quam totum bonum quod remanet et bonum
et per consequens illa creatura plus habet de malo
quam de bono igitur totum suum esse est ma-
lum et non bonum fugiendum et non eligen-
dum // 2o sic carentia divine visionis
ut est creature rationabili tam mala quam
bona est sibi beatitudo et beatitudo esset
sibi magis bonum quam totum residuum
bonum bonum creature igitur carentia di-
vine visionis vel beatitudinis creature rationali
magis mala quam totum suum esse sit bonum
sibi et per consequens bonum esse suum tale privatione
est fugiendum et non eligendum // 3o dici-
tur esse esset tante rationali magis fugiendum
et magis malum quam aliqua pena sensus
igitur tunc per quodcumque peccatum mortale peccans
incarcetur cum michi velari ut patet per Augustinum 2o
Contra adversarium legis et prophetarum c. 10. ubi dicit / Ex-
pressius quod homo factus est peccator meruit ut
quam et ad quod factus est perderet et non esse
est penis et magis fugiendum quam aliqua
pena alia igitur nulla pena posset esse
ita sufficiens et condigna peccato mor-
tali // 4o sic Sor[tes] recte ratione aliquis
patitur a pena haberet eligere diminutionem
alicuius gradus sui esse videtur pro-
posito quod esse homine posset esse inte-
sius et remissius et deformius aeterni-
tatibus et quod plato habeat remissius esse
quam sor[tes] cum ita recte esset melius habere
esse sicut plato et esse sine a pena quam
habere esse sortis cum a pena magis
quia aliter sequitur quod quodlibet esse sortis
magis esset eligibilius quam aliqua pena
sensus platonis fugibilis quod non
videtur verum / et arguo tunc ultra sic
ita quod remissio huius gradus esse sortis
sit minus fugibilis quam aliqua pena
sensus a [?] arguo totum esse sortis
non est infinitum magis eligibile quam
huius esse et deus potest facere unam penam
magnam in maiori proportione excedere
a penam quam totum esse sortis excedat
b. et per consequens aliqua pena potest esse sorti ma-
gis fugibilis quam totum esse suum sit ei
eligibile // 7o sic detur a una privativa pe-
ne fugibilis sorti / tunc vel infinitum fugibilis
est sorti esse a simul quam sustinere aliquam
penam / vel in proportione finita non infinitum
tunc esse a simul esset sorti infinitum
fugibile detur igitur in triplo et quadruplo poterit
deus facere penam magnam magis fugibilem sor-
ti quam esse sibi eligibile esse a simul detur
illa b. et arguo sic ultimo esse a simul
non est infinitum minus fugibile sorti quam
omnio non esse // detur igitur quod in duplo et
sequitur quod pena dupla ad b. est magis
fugibilis sorti quam omnino non esse quod est
propositum // ~~Sexto~~ arguitur auctoritate Commentatoris qui
ponitur in glosa super isto verbo Chaldaica
quam mirantur per mo dicens gratum
est tibi puer nisi icis nos non est
illud Job Chaldaica dicens mihi natus
sum et nox illa mihi dixerunt Conce mas-
culus testimonium exponimus ut sibi
cholus erat ~~qui natus fuit~~ ei si na-
tus non fuisset non quod non sit qui natus
non fuit / sed quia melius est non esse quam
omnia istum quod tenet sanctus Thomas
4o sententiarum dist. 46. // Ad istum quod feci
sex argumenta in primo 3o m. 3o primo 2o 3o 3o
et 4o xo vidi et ad multas vices in
oppositum fecit // Contra quod argumentum primo
sic detur a aliqua pena quantumcumque mag-
na tunc probo tunc quod est melius fu-
giendum sorti esse cum a pena quam omnio
non esse et arguo sic esse in a pena
non est sorti infinitum penis quam esse
sine a pena quantum deus sic dei sorti
infligatur moderata pena puta b ad
quam melius est esse in illa pena quam
non esse ut notum est et si illa pena
cresceret usque ad quantitatem a pene per b.
cum sint sub a quantitate non est infi-
nitum maius malum quam b. igitur esse in a
pena non est infinitum peius quam non esse

hō / ƺ forti esse in a infinitu si es-
set lapide infinitu mi9 q̄ forti i
pmo statu Igitur plus fugiend e for-
vl ti esse asinu q̄ lapide qm esse ho-
mine i a pte et ideo in a pte no ee
no est fugiend plꝰ q̄ esse esse fu-
giend asinu vl lapide igr etc.
Ad illud dico q asinus no infinitu
est mi9 bonu qm sit ho qd in sup-
ponit argm // Contra qr sufficit p arto
q deus fac pt mi9 bonu aliqd in
duplo q̄ sit homo & ad mi9 in duplo
rspectu infinitu // Dico q no pt de bo-
nitate celi qr laudo a psto qlibet gdu
hoc usq ad no gradu pfecte e fita
// Sed 9o arg sic nichil est adm malu
nisi qr minuat vel privat bonu ut pz
p vna 9cz i ista matria posita / ƺ
in homine manente hoie no pt esse
tanta pvacio quanta foret si ho ille
mutaretur in asinu Igit homines mu-
tari in asinu foret sibi maius malu
qm esset si aliq pena sensus posset ibi
ipso homine manente // ad istud nego b
lado qpuoe boni sive sit bonu priua-
tiu sive positivu hec est carentia mali
vl ut alias dixi // 3o arg sic posito
q deus annichilaret forte sive successive
p omnes spes inferiores vl ponens yma-
ginat in sua spe sic qua copli pot
ptes temporales in sua spe in spacio b
mi9 hore tunc arg sic qn infinitu
malum haret for in ista hora igr
sic mutari erit forti infinitu in
illa hora malu quia in pma pte
temporis qn mutar in natura asini hz
malu in ƺa pte hz ibi tantum
malum quia mutar in spem infe-
riore temporale sicut mutatur in pa
pte temporis Et sic p omnes spes igr
infinitu est malum forti talis mu-
tacio & infinite fugienda / ƺ statim
annichilari est forti tm malu & tm
fugiend sicut foret sic successive a-
nichilari igr Confirmatur istud ar-
[illegible] est forti

cum sine hore continuatur in forte
augetur pena sensus aliis manenti-
bus mch infinite male foret for-
ti nec infinite foret fugienda illa
Igitur annullacio est magis fugienda
qm aliq pena sensus // Ad illud etiam
dico q supponit unu qd credo
esse impossibile f. q deus pt mutare forte
in asinu & in spem in duplo imperfectiorem
& sic sine statu qd no est verum // 4o arg
sic Dicit aliq pena sensus sit magis fugibil
q̄ no esse sic illa pena a tunc arg sic
nulla pena eiusdem spei cu a est infi-
nitu magis angelo fugienda nec maior
pena q a est homini infinite magis
fugienda q no esse cu no esse i ange-
lo infinitu magis fugiend q homi
qr esse angeli est infinitu est melius
et eligibilius angelo q esse hominis
homini Igit no esse angelo fugibilius
est infinitu q a pena Et eodem mo
arg qr quelibet pena que patitur angelus
est infinitu homini mi9 fugibil q no
esse est fugibile Contra eciam sic pena asi-
ni no est melior infinitu q esse a-
sini sit eligibile & esse hominis est eligi-
bilius infinitu q pena asini e fu-
gibilis et pqns q tunc pena talis
q est asino augetur tamen mch q esset
talis pena tam fugienda q fugiendu
est no esse // Ad istud dico q supponit
processum specierum infinitu sup aliam
qd no credo verum // 5o sic id qd est sic
fugibile qd no pt esse eligibile no pt ee
magis fugibile qm istud qd est sic fugi-
bile q pt aliquo mo esse eligibile / ƺ no
esse no pt esse eligibile nec sb racione ele-
ctionis ƺ omnis miseria q no est culpa
pt cadere sub electione & aliquo mo esse eli-
gibilis qr aliq mo pt esse in ordine ad
finem Igitur no esse est plus fugibile q
aliq miseria q no est culpa / maior at no
esse no pt esse eligibile pz p phm 3o
ethicorum ubi dicit q electio est eorum que

st ad fine vm nichil est eligi^le^ n fini^s^
vl ordinabilis ad fine Sed no esse nl
lo mo pt ordinari ad fine sz omnio
separat a fine // Igitur no est eligibile
Ad illud dico q no esse pt esse eligi^le^
ad vitandum penam / Et dico q ille finis
ad que ordinabitur no esse scz vitacio
pene // Secundo Si no esse foret numq
fugi^le^ q^m^ eterna pena ps^us^ Igitur possz
ab recta roe eligi non esse ad vitandum
penam / gna no / Si ista elecio tendit
ad no esse q^d^ maxie distat a fine ergo
talis elecio no est recta // Ad hoc dico
q illa elecio tendit ad vitacoz pene
Et ab illo fine no distat no esse / Multa
alia argumenta contra istam conclusionem fecerunt po
ni^r^ in ii^o^ et x^o^ principiis meis / ad q
rndi Et sic pt patere penes q atte
ditur bonitas vel malicia primatio
num Sequitur
3m arlm Tercius articulus e vide^re^
penes q attenditur gnitas
vel malicia pcti Et pro ista
materia pono primo istam
distinctionem Scilicet pctm accipitur dupliciter / Vno
p materiali esse s pro actu vel obmissioe
Alio mo p formali esse pcti s pro difformi
tate // 2o volo dare dupliciter descripcionem de
pcto 2m q pctm dupliciter accipitur / Ca
piendo pctm p materiali esse s pro actu
vel obmissioe sic pt describi pctum
scilicet peccare est facere vel obmittere contra
volunta^te^ dei seu contra legem dei // Contra
descripcionem ista arguitur primo sic ut melius
videatur ipsa descripcio transcripta volunta^te^
dei et lege dei primo posito p impo^le^
q deus no esset et creata volis esset in sua
libertate sic nunc est ad hunc posset noce
alteri et facere contra suum actuale iudiciu
racionis et multa consimilia igitur // Si^o^ qda
viciu morale dicitur viciu et no contra
deum igitur transcripta volunta^te^ et lege dei
stat q creata volis peccet igitur no so
lum est pctm qr contra lege dei // Pro so
lucione istorum est ponenda distinctio q
in pcto actuali duo sunt considranda vz ac
tuale et formale / In pcto commissionis e actus
factus contra volunta^te^ dei et lege dei / Dicitur
autem tale materiale pctm no propter q^d^ composita
pcti ex materia et forma sz qr actus ille non
est pctm quibus actus est vt obmissio quibus
obmissio est Sed quibus est contra volunta^te^
dei / Carencia vo conformitatis cum volunta^te^
divina dicitur et est formale in quolibet pcto qr
qz creata volis peccat in eo q agit vel
obmittit contra volunta^te^ dei et illa care
ncia conformitatis cum volunta^te^ divina in scdo
suscepti est curvitas et iniusticia Op
positum no est recti^do^ et iusticia Sic igitur
facere actum carentem tali rectitudine vel ob
mittere actum cum carencia talis rectitu^dinis^
est peccare / Facere igitur tali rectitudini co
formem est bene facere // Ista descripcio
pt confirmari per illud beati Augustini contra Fau
stum enim dicit q pctm est dictum vel
factum vel concupitum contra volunta^te^ dei vel le
gem factum vel concupitum est materiale in pcto /
contra legem dei est formale // 2o pt confirmari
p 1^d^ dictum beati Augustini de duabus animabus
pctm est voluntas retinendi vel consequendi
q^d^ iusticia vetat // 3o p dictum Augustini
de bono coniugali ca^o^ 13 Ubi loquens de
bonis que propter aliud sunt (...)
a^d^ nisi ad hoc concessa a deo ad usum
hominis dicit Quibus bonis que propter a^d^
sunt nulla qui propter aliud nisi ad hoc q
concessa sunt operatur vel utitur peccat vel
mortaliter vel venialiter Concessis vo propter hoc
q data sunt utitur bene facit // Item 4° idem
patet p Augustinum de vitate vel. trinitatis tn
ista sunt pulcra et vera tn ad hunc p
intellectu aliquo erunt magis videatur seq
encia et multa dicta in hoc libro que decla
racione indiget Hic volo declarare q
intendo p lege dei et quid volunta^te^ intra
illi conformare vel disformare // Ubi advertendum
q quedam est iudicium practicum et quoddam
speculatiuum Iudicium practicum p q^d^ iudicatur
sit fiendum et no fiendum Iudicium speculatiuum
quo iudicatur q (...)
ista (...)

speculatio non debet se conformare volun-
tas sed iudicio pratico // 2º notandum quod lex
dei capitur dupliciter. uno modo pro voluntate
et ordinatione dei eterna // alio modo pro or-
dinatione nobis manifesta et scripta et 2m
hoc pono propositiones // prima est quaelibet crea-
tura conformans se iudicio pratico vero libere
benefacit sic quod in hoc non malefacit
et per oppositum quaelibet difformans se iudicio
suo pratico vel libere malefacit ita quod
in hoc non benefacit patet quia quaelibet facit
sicut debet facere benefacit et quaelibet ali-
ter facit quam debet facere male facit vel
est in proposito igitur // Secunda propositio est ista quod
quaelibet creatura conformans se vel facit sicut vult
eam facere voluntate acceptante vel non accep-
tante conformat se legi divine et voluntati
et per quam quaelibet difformat se etc. patet quia
deus vult eam facere et lex dei sic fa-
ciendum est alias iudicium praticum non esset
verum // 3a creatura rationalis potest conformari le-
gi dei et conformari iudicio pratico libere et
velle oppositum illius quod deus vult patet per ma-
gistrum li. 1º dis. 48 de illo qui vel-
let patrem suum vivere quem deus vult
mori // 4a quod creatura rationalis potest se con-
formare recto iudicio libere et non propter deum
patet quia credo quod nullus katholicus audet
dicere quin si iudicaret esse sibi benefaciendum
pauperi in extremis quin bene iudicaret
// 5a quae sequitur ex ista quod aliquid est faci-
endum et non propter deum nec propter legem
dei // Contra recta ratio dictat quod a crea-
tura rationali quodlibet est faciendum propter deum et
hoc est iudicium rectum igitur iudicium
non esset rectum si aliquis iudicaret esse fa-
ciendum non propter deum cuius oppositum dicitur et patet
quia non est possibile quod duorum iudiciorum
oppositorum quodlibet sit rectum // Ad istud con-
cedo quod quodlibet sit faciendum propter deum et concedo
quod est iudicium rectum alias deus non esset finis
ultimus nisi quodlibet esset faciendum propter ipsum
et nego consequentiam igitur istud iudicium non esset
rectum quod iudicaret aliquid esse faciendum

et non propter deum // Et ad probationem dico quod
ista iudicia non sunt opposita plus quam
ista / obediendum est abbati obedien-
dum est non abbati // Contra si quodlibet
fugiendum est propter deum igitur quodlibet
debet fieri propter deum igitur obmittens
aliquid facere propter deum peccat sed faciendo
aliquid et non propter deum obmittit illud facere
propter deum // Ad illud dico quod hoc verbum debet
aliquando capitur pro obligare ita quod si non fiat
sit male fit et nego consequentiam primam et con-
cedo 2am // Sexta propositio quod creatura rationalis
potest se conformare recto iudicio et ex delibera-
tione et libere et in hoc non agere bene mora-
liter et meritorie et potest difformare se eidem
iudicio libere et non agere vitiose nec de-
meritorie patet potest iudicare quod subveniendum
est isti egro pluribus dandis et isto in-
dicio stante sine pluribus non agit bene
moraliter nec etiam vitiose se conformando nec
se difformando // Ex ista sequitur quod aliquis
actus est deliberati sunt indifferentes igitur etc.
// Septima propositio est quod quaelibet creatura
et solum illa conformans se iudicio pra-
tico vel libere non principaliter propter utile
sibi vel delectabile sed propter honestum
operatur bene moraliter et quaelibet non se
difformans agit vitiose ista patet per totum
discursum philosophi in ethicis // Ex ista apparet
primo quod non operatur quis bene mora-
liter nisi libere et ex electione operatur
2º nullus agens contra preceptum dei vel
leges dei operatur bene moraliter //
Tertio quod nullus actus indifferens est bonus
moraliter // 4º quia quod quilibet actus qui
fit principaliter propter utile vel delectabile
non est bonus moraliter patet vel quia fit
contra legem dei et tunc est peccatum vel non
et contra tunc est actus indifferens accipio
hic utile prout distinguitur contra honestum
// 7º quod aliquis operatur bene moraliter et non
propter deum quia aliquis potest agere deliberate
et non propter utile vel delectabile et non propter
deum igitur moraliter // Sexto quod non
quilibet actus voluntatis deliberatus

est ppe usus vel fruicio et hoc posui
in prima dist. p.a // Sed q circa volis
pt esse tali indicio ipi opari bne
et moralit et no meri apud deu n. p
inud tpale et nec etiam patz ista qz
nunq merit apud deu nisi actualit
vel habitualit bne agat ppt deu ut
alis declaui nec pt meri opari bne
moralit et pmiu tpale meri si fa
ciat ppt deu tanq fine ultimu / alis
dixi q est agere ppt deu tanq ppter
fine ultimu / hoc enim est sit agere q
actualit vel habitualit vellet a quaz
quantu displiceret deo abstine et velle
aliud ppt deu facere et pmiu eternu
// Ex ista seqz q peccatu aliqd plus
nocet q bonu q pruat se conferret
pz qz qdz peccatu ex ordinacione dei
obligat ad aliq penam tpale no at
qdz opus bonu moralit merit ta
tuum pmiu Et ideo dixi in prima dist. c
pmi / q nec pt imple preceptu et no
meri vitam / Seqz etiam q bonu mo
rale no est ppe et essencialit bonu
nisi q est sibi at ppe utile et essencialt
Sed est una alia q. alis posita pme
// tercia principalis est ex acceptacione
diuina q actus est meritorius q ex boi
tate actus // Contra pponem seqz
q existit q quilz peccans difformat
se diuine volunte et legi et ideo no e
racio et bonitas eius recta pz p aug.
p.o Cur deus homo ca.o 22 ubi inqt / q
est peccare nichil aliud q no redde
deo debitu honorem quem debet aule
et hoc q soluendo nullus peccat hec
iusticia siue rectitudo volunt q iustos
facit siue rectos corde i. volunte
// hiis suppositis iudeo ad racom pm
stum qr despectoz peccatu q dicit iniustic
ia cum bonitate etc // Dico q hoc
implicat contradiccionem / Dico ultius qz si hoc
esset credo q voluntas nec posset peccare
Sed tunc aliud destrueretur et diceretur / pec
care est facere vel obmittere qr indiciu
recte racionis / Sed modo q q est sit qr le

ge dei est peccatu et ego et no qr pole qr
potum ideo despectio est bona // Ad 2m dico
q qdz vicium morale est qr deum i. qr
volunte dei no q quilz peccat intendit
offendere deum actualit // Sed ad huc qr
peccata sunt aliq dubia // primo q peccare
no est agere vel omittere qr lege dei vel
volunte eius oppositum dicit peccatu despectio
et argz primo sic / nec pt peccare et non
qr volunte dei beneplaciti qz qr illam
impole est aliqi facere sic pz in primo
et eodem modo de volunte signi qz primus
angelus peccat et no qr aliqd signum
diuine volunte qz no qr preceptum vel
qr prohibicionem qz nullum datum adhuc e
rat manifestum nec peccat qr consiliu
qz adhuc nullum fuit nec qr promissionem
vel impleconem per quas pt esse aliqd pec
tum et no qr signum diuine volunte
nec qr volunte beneplaciti // 2o sic no
2m aug. de li. arbitrio ca.o sexto no
ideo malum est adulterium qz vetatur a
lege sed ideo vetatur qz malum est et
idem dicit vbius aug. sup leuiticum
Aliq sunt qr voluntatem dei et pqms ce
qr volunte dei no est forte ipeto
// Tercio sic Si peccatu est actus hois
qr volunte dei tunc no ppe esset actus
sit in volunte ppe pena / Sed solum de
mitore seqz q no omne peccatum esset p
se pena qd est qr augmentum li. 2o dist.
36 qi ptotu // 4o sic Si peccare no
esset aliud q facere vel omittere qr vo
lunte dei et honorez tunc no sit aliquis
actus qui posset libe pduci a volunte
et no esse cuius ab actus libe consistet
posset odire deum et similia consilia facere
// 7o ponatur q deus in volunte alicuius
causet ppe et inmediate actum volunt qr
aliqd signum diuine volunt tunc illa
voluntas facit qr dei volunte et tunc
no peccat / Igitur sic facere no est ppe
et formalit peccare // Sexto si facere vel
Cum qdz peccatum sit aliq seqz q peccatum
esset ali[illegible]

super illud Ioh. primo et sine ipso factum est
nichil i. peccatum // Secundo. Si resp. Cum ille
qui facit contra consilium faciat contra voluntatem
dei sequitur quod ille faciens contra consilium dei
sciens peccat quia peccatum quia ista sunt opera
consilii non resistere malo et si quis non resis-
tit percusserit te etc. et multa talia de quibus
tenetur contra catholicos quorum contraria non tene-
mus sub pena peccati mortalis aut venialis
Similiter consilium est servare virginitatem
et tamen oppositum non est peccatum. Primo ad Cor.
7. Et beatus Aug. de bono coniugali c.
10 exponens illud dictum apostoli Solutus
ab uxore noli querere etc. dicit quod hoc est con-
silii et non precepti quia melius est ea non
facere nam bonum est nubere sed melius est
non nubere // Ad primum dico quod debet fa-
cere contra voluntatem signi dei respectu voluntatis
beneplaciti capiendo beneplacitum pro acceptione
non ad primum. Et quando arguitur de primo angelo
Dico quod primus angelus peccavit contra honorem et
legem dei signum divine voluntatis quia an-
gelus sumit debuit omnibus posse et omnia
alia sibi soli subesse. Ideo fuit peccatum
angeli contra legem dei data in creatione
eius quod debuit se regulare ad illud in-
dicium et ... angeli fuit signum di-
vine voluntatis et ideo contra istud faciens fecit
contra legem et voluntatem dei et ideo peccavit
// Ad tertium dico quod quidam presupposuerunt
quod in adulteriis et aliis peccatis in lege
veteri promulgata est forte in peccato et
hoc probat beatus Aug. ... quia non istud
malum quia in tali lege prohibitum. Sed con-
trarium quod est contra legem naturalem et ubi
dico quod illa lex naturalis est signum di-
vine voluntatis. Alii autem dicunt quia non est
// qz peccatum quod non placet deo quia quod non
placet deo peccatum est et econverso sed non placet
deo quia peccatum est eius est contrarietate
aliquid esse peccatum quod non placet deo // Ad
4um dico quod loquendo de actu peccati vel
de peccato materialiter sumpto peccatum non est per
se pena sed mixtorie solum ... Ma-
gister li. 2° dis. 36 peccatum dicitur corpo-
reo vel privatio actus non passive

et dis. 36 dicit dicit ignis eternus dicitur pe-
na malorum quia eo cruciantur ut tamen ignis
est ipse cruciatus malorum sed per ignem dicitur
est in hoc de peccato et pena i. dicit per glosam

probat enim ipse ibidem per quedam argumenta quod
nullum peccatum est pena et dicit postea si ali-
cubi invenies invenies quod est pena
expone i. quod pro quolibet peccato debeatur pena
// Contra quia 2° sententiarum dis. 36 capitulo primo
dicit sic quod inter primum peccatum apostasie
et ultimam penam ignis eterni media que
sunt peccata sunt et pena peccati // Et ad hoc
dico quod si sic intelligatur i. mixtoria pene
Ideo in ... primum peccatum est pena peccati
Ideo dico quod omne peccatum medium est pena
peccati vel dicitur quod tamen ea et multo illius
est precedens sed loquendo de peccato formali
quod est privatio ... dic dico quod magis
sed tamen pene quam culpe // Ad 5 dico
quod non est aliquis actus in voluntate qui
possit esse et non esse peccatum sed non quia
omnis actus possit libere exercitus a vo-
luntate creata produci tamen quod non possit
deus dispensare // Ad 6m dico quod si deus
per se causat talem actum in vo-
luntate vel voluntas non vult per illud et
non peccat vel libere ... peccat vel
... non peccat // Ad sextum dico
quod aliquod peccatum est actus ... acceptio
actus commissionis in concreto sic est aliquid
quia est actus carens recta vel debita
rectitudine in esse sed loquendo formaliter et
absolute sic nichil est quia est privatio
privatio ... intelligunt sancti doctores
// Ad septimum de operibus consilii dico quod
professi religiosi tenentur ad consilia
sed non ad omnia simpliciter et non tamen
sic perfectius ... quia peccatum quod
est contra voluntatem signi igitur facere contra quod
signum est peccatum quia licet relinquere
mundum sit consilium tamen isto est status quod
non relinquere mundum sit ordinatum in
recto ordine ad finem ultimum ... de
dispositione peccati ... peccatum materialiter pacto vel
omissione

Visa descriptione peccati ipsum maliciam capiendo concretive ipsum de stilo formaliter sumendo nunc sic potest describi. Peccatum uel peccare est privatio debite rectitudinis moralis in ipso actu voluntatis uel omissione alicuius debiti inesse actui uel omissioni pro quo actus uel omissio est. // Pro declaratione istius descriptionis pono conclusiones. Prima conclusio sit ista. Quod peccatum ipsum sumendo formaliter est pura privatio. Probatur per beatum Augustinum de civitate dei capitulo 9 [illegible] et 21 de civitate dei c. 3 [illegible] et Enchiridion capitulo vi° De vera religione capitulo xx de vera bonitate capitulo x° ubi expresse loquens de malo culpe dicit quod est corruptio modi uel speciei uel ordinis naturalis. Item Damascenus de fide orthodoxa li. 2 capitulo 9 ait quod iniusticia naturalis nichil aliud est quam privatio boni quam mala facit voluntas. Eandem sententiam tenet de conceptu virginali capitulo 3°. // Secunda conclusio est hec: quod rectitudo uel bonitas moralis sumendo ipsam formaliter est rectitudo sive conformitas actus uel omissionis actus in omnibus et singulis suis circumstanciis ad dictamen recte rationis informate lege divina per doctrinam uel naturam uel infusionem. Et per oppositum peccatum est difformitas actus uel omissionis in una uel in aliquibus uel in omnibus circumstanciis recte rationis ad dictamen. // Quod autem alias [illegible] ista quae [illegible] primo vocavi bonitatem moralem maliciam. Probatur ista conclusio primo per philosophum in 2° ethicorum in multis capitulis ubi dicit. // Quod bene agere contingit tantum uno modo, bene male uero multis modis. Expresse dicit philosophus quod ad bonitatem actus moralis requiritur quod actus sit conformis rationi que est eius regula in omnibus et singulis circumstanciis suis vestiatur per circumstancias suas quod sit ut oportet et cum oportet. Sed deficere et male agere unusquisque potest defectu unius circumstancie aut plurium aut omnium. Istam conclusionem tenet sanctus Thomas in questionibus de malo. Idem tenet Scotus li. 2° dis. 40 q. 3. Ista etc.

patet per beatum Dionysium de divinis nominibus capitulo x° ubi ait quod omne malum est contra rationem. Igitur per oppositum bonum actionis est essencialiter rationem esse. // 2° probatur conclusio quia est aliqua regula recta quam habet voluntas actus suos dirigere et rectificare, et illa non potest esse nisi dictamen recte rationis. Et cetera quod ultra illam aliud virtute potest considerare uel ordinare se ad finem debitum. Igitur per conformitatem actus uel omissionis ad illam rationem habetur per se et essencialiter bonitas moralis ipsius actus uel omissionis etc. // 3° sic. Illa est formalis bonitas moralis in actu uel omissione qua posita sequitur actum moraliter esse bonum et qua remota uel non existente sequitur actum uel omissionem esse malam. Sed talis est conformitas actus ad rectam rationem lege divina informata; stante illa conformitate [illegible] actus est bonus, et stante illa conformitate non potest actus esse malus, et ita remota non potest esse quod actus sit bonus sed malus. Igitur bonitas formalis actus meritorii uel moralis consistit in conformitate omnium et singularum circumstanciarum suarum ad rectam rationem divina lege informatam et hoc per doctrinam uel naturam uel infusionem. Et per consequens privatio huius rectitudinis uel conformitatis in actu uel omissione est voluntatis per se et essencialiter malicia moralis et peccatum. // 3a conclusio est ista quod peccatum tale est per se essencialiter privatio rectitudinis moralis. // Et conclusio quod peccatum non est per se et essencialiter privatio rectitudinis naturalis. Istas duas conclusiones probo primo simul sic. Sicut se habet malum nature ad bonum nature sic bonum morale ad malum morale. Sed sic se habet malum nature ad bonum nature quod est per se et essencialiter privatio boni nature. Igitur malum morale est per se et essencialiter privatio boni moralis. // Cum igitur [illegible] peccatum sit per se et essencialiter malum morale ut patet in alia conclusione, sequitur quod sit per se et essencialiter privatio boni moralis. Ex isto [illegible] pro qua [illegible] 3 sit ista

sed dicitur peccatum per se et essencialiter privacio boni
moralis quod debet inesse actui vel omis-
sioni quia actus quantum ad substanciam potest esse et
non esse moraliter bonus. Similiter omissio.
Igitur sequitur quod peccatum non est per se et essencialiter
privacio utriusque virtutis naturalis distinguendo naturale
contra morale // Secundo arguitur sic privaciones non
distinguuntur nisi per habitus; igitur diversis habitibus
specie et numero correspondent privaciones distincte
specie et numero. virtutis moralis sive bonitas
et virtutis naturalis sunt bonitates et virtutes
distincte specie et numero. Igitur nulla privacio
eadem specie et numero potest esse privacio per se et
essencialiter utriusque. Sed peccatum per se et esse-
ncialiter est privacio boni moralis, igitur non
naturalis // 3o Si sit equale peccatum equale bonum
aufert, ex quo duo equalia peccata finita totum
auferrent. Si dicatur quod sic quia licet dictum
est quod secundum minus in duplo aufert quam primum
et medium minus quam in triplo quam primum, tamen
primum tamen parte equalis proporcionis est dupli
ad primum ad secundum. Ad 3m erit aliquis boni
diminucio non secundum partes equales // Contra
peccatum est tale ut esse potest equalis actum vel
cum primo et bonum in quod agit minus. Igitur
sic potest tantum auferre sicut tantum inve-
nit vel totum sicut minus invenit quam primum
abstulit. Item tunc quodlibet peccatum consequens
quam quodlibet precedens minus malum esset peccatum quam esset
primum. Patet quia minus nocet. Igitur minus ma-
lum, et quod minus nocet patet quia minus adime-
ret de bono; igitur minus malum esset et minus
noceret. Quia patet per beatum Augustinum Enchiridion capitulo
4 et libro 11 de civitate dei capitulo 3o ubi dicit
quod mala est corruptio quia bonum quan-
tumque privatur. Nam si nullo modo privat non
noceret. Nocet autem adimendo bonum. Igitur
magis est malum et minus bonum. Minus
adimendo minus nocet et minus est malum.
Igitur peccatum consequens minus
auferat quam primum minus est malum peccati
quibus plurimum quia in casu peccatum istud est
peior et in centuplum peior quam antecedens
[illegible] malum

quod beatus Dionysius de divinis nominibus capitulo 4o
bona naturalia perdurantibus angelis manent
integra. Igitur tunc peccatum angelorum gravius peccatum
sit peccato hominis quia est irremediabile,
igitur a multo fortiori quod nec peccatum homi-
nis tollat naturalia // 4o naturalis intel-
lectualis est incorruptibilis de sui natura. Igitur
a nulla causa corrumpi potest; igitur impossibile
est ipsam corrumpi per peccatum // Similiter tunc ad-
[illegible] est quod est [illegible] quando
peccatum aliquem privet vel corrumpat bona
naturalia. Hoc enim dixi in secundo quam tractatum
illam materiam in una questione. Et dicitur posse
auferre a voluntate rectitudinem voluntatis ipsa
vita. Sed quod illud erat per se et essencialiter.
Dico aliter quod peccatum non privat vel per
se nec essencialiter essencialem quam ipsa vo-
luntas bona sit essencialiter et condicionaliter
post peccatum sicut ante peccatum, alias non esset ea-
dem specie sicut prius. Sed per se et essencialiter
privat rectitudinem virtutis boni vel moralis.
Contra quos sunt et contra arguitur
sic: nam videtur esse contra beatum Augustinum Enchiridion
capitulo 4 ubi dicit sic: sunt animorum quorum
sunt vitia privationes sunt bonorum naturalium et
allegatur primo sententiarum distinctione 35 capitulo 1 //
Secundo glossa super 10 Luce de Samari-
tano dicit super isto verbo plagis impositis
sic peccatum vulnerat in naturalibus. Item
primo sententiarum distinctione 27 capitulo 1 dicitur sic per
peccatum bona naturalia sunt corrupta in homi-
ne gratuita destituta [illegible] dicit. Ille
enim est qui a latronibus vulneratus est et
spoliatus; vulneratus quidem in naturalibus
bonis quibus non est privatus, aliter non
posset sibi reparacio; spoliatus autem gratuitis.
Item beatus Augustinus 7 de civitate dei capitulo 1a.
peccatum vitium est malum quia nocet nature
et si sit admittit de bono nature, quia patet
per eundem ibidem // [illegible]
24 [illegible] dicitur bonum nature dupliciter
vel quia est de esse ipsius nature. ~~Aliud est bo~~
mo [illegible] bonum dicitur primaria perfec-
tione. Aliud est bonum quod est de perfec-
tione sine qua perfecte natura non perficitur.

vltiata pfcioe nate et no possz inesse
ipi nc et no esse bonu nc qle bo-
nu est actual vtidos qmuis volunt
In hac igr vtine volunt et intellcto
qsistit pfcio et vra illis nate qr vm
phm x° Ethicorz ca° x. Bonu vltim
vniqi rei qsistit in opacoe sua
Hoc est bonu est ipi nc ut no possit
in esse et ee bonu nc qd pz qr no
pt nc. Hoc totu bonu nc tollere nisi
tunc puta vtine volunt actuale qr
tal bonitas actualis qsistit in bono
vsu vtute q vtus rcta at tunc nemo
vtit male nec vti pt ut pz p August
de li. ar. ca° 3° Sic igr loqndo de bono
nc pmo mo dicto / dico q pctm no
pnat nec corrupit bonu nc puta bo-
nu qd est de ee nc et de hoc est qstio
// Si no loqmr de bono 2° mo dicto
sic qcedo os auctes et de isto intelligr
qd pz p qsiliu qr pq dcaz auctoritate
ipe dt q p pctato dicit hoc vulnatu in nali-
bz qr ex pcto na redditur minq habilis
ad bonu q fuit an pctm q inhabilitas
pvenit ex crebra carencia vtutibus na-
lis actual que fuissz si pctm non
fuissz et carencia bonorz supnalium
quibz ipa na fuit in pctando ut indispoe
sitoe ad bonu quadmodu ex diffusioe
cessatoe ab opacoe redditur aliquis inhabil
ad opa prius exercitata ab eo // Cot
hoc qd dicitur vtidos actu volunt est
bonu nc volunt operantis qr tunc talis
actu bonus esset nalis ipsi voluntati
et p quis pt illu nec esset laudanda nec
vituperanda voluntas pz quia qr illa
q nob insut aia ut nt pz 2° ethicorum
// Ad illud dico q phus accipit ibi
nale put distinguitur qtra liberu no sic at
accipitur in proposito // 2° arg'r phat qr
si pctm sit corrupcio ut pnacio boni
moral aliqr bonu sunt exntes cu ipo
q bonu qprsunt pcto no p boni exnte
cu ipo qr tunc simul esset hoc bonu et sua
pnacio in eodem nec est qd prsint tpe
acta qr talis actu quicq sunt actu pcti
Igitur in nullo actu unq fuit bonitas ut
vtidos moral nec pqnis illius boni moral
est pnacio ut corrupcio // Ad illud dico q
corrupcio capitur dupliciter / vno mo p mutacoe
de esse ad no esse sicut corrupcio vniuscuiusqz
rei psupponit esse rei // Alio mo dicitur corrupcio
ut pnacio rei in aliquo subo qd sibi na-
tu est et debet istu rez habere et isto mo
capitur in pposito sicut pnacio in actu et ab
inussioe pprie quo debet habere illa vtine
est corrupcio qr ad illa sequitur formaliter
no esse illius vtutibus et in q modo dicunt
doctores q pctm est corrupcio boni no
q pnat bonu qd inest ut insunt prius
sz qr pnat bonu debitu inesse p tunc
qd infuissz si ista pnacio no fuissz // qtra
ista solocoz arg'r qr / qdlibz no eius possz
dici corrupcio / dico q no qz no eciam
dicitur corrupcio ut pnacio et in modo istu
loqndi Sz illa no carencia q in subo in
quo nata est res esse ut debet esse
et tunc p tpe quo debet inesse // 3° arg'r sic
Si pctm esset per se et essencial pnacio mo-
ral vtutibus in actu / tunc no esset per se
et essencialiter aliquis boni formaliter in ipso pec-
cante / pz quod qr vna pnacio inio no
est respectu diuersorz / Igitur ex bonitate
pnacioe in actu ut ab inussioe no sequitur
formalis aliqua pnacio in ipso hoie aut
aia peccante igr manet aia esse integra
quo ad omnez bonitate q habuit an pec-
catu pq pctm sic an fuit quis sibi qr
no possz esse q aia peccet et esset eque
nocens pq pctm sic an pctm qr hoc in-
cludit qdicoz // Ad istud nego qnaz qr
dico q sicut tu qformiter exnte in ac-
tu ut obmissioe sequitur aiaz esse vicataz
ista actu pnacio tali vtine sequitur aiaz
esse iniustaz / et qn dicitur q vna pnacio
tal vna est esse pmo ut cum eodem
modo in pposito est pnacio bonitatis in ac-
tu et ex quo pnacio bonitatis in aia

Secundo arguitur [illegible] peccatum actuale esse privatio
rectitudinis moralis in actu voluntatis recedente
actu recedit secundum peccati et per consequens ullum peccatum
ratum manet in voluntate. probatur quia / quia
si aliquod peccatum manet illud esset privatio
rectitudinis in actu quia ipsa privatio non esset in
actu tamen in suo subiecto igitur esset aliqua privatio
quod esset totum peccatum et per consequens in omni peccante
actualiter erunt duo peccata / unum quod est
privatio rectitudinis in actu / aliud quod est privati-
o rectitudinis aut boni in ipso peccante —
Ad illud dico quod duplex est rectitudo una
actualis qua voluntas actualiter agit vel
obmittit libere conforme recte rationi iusta
prima in actu et per accidens in voluntate / quedam
habitualis que manet in voluntate / ita duplex
potest dici esse peccatum primum actuale quod est
difformitas actualis in actu vel obmis-
sione et peccatum habituale quod est diffor-
mitas habitualis et illud manet in voluntate
recedente peccato habituali et est sequela [struck]
et pena peccati actualis / ita quod peccatum id
privat illa rectitudine in subiecto post ipsum sicut
a peccatum fuit formaliter et cetera habitualiter iustitia
et rectitudine // Contra. saltem ista arguitur / privatio
rectitudinis in ipso subiecto est pena sicut
ista peccatorum a ratione peccati actualis et non omnis
pena sit iusta et ad hoc iusta pena est
rectitudinis in voluntate igitur debet esse causa re-
ctitudinis privationis in voluntate et auferret
a voluntate rectitudinem voluntatis quod est [illegible]
et igitur [illegible] [illegible] de li. arbitrio c. 8
ubi potest dicit a voluntate nolente deus non
potest rectitudinem separare / [illegible] quod debet esse
per se causa [illegible] iustitie habitualis et per se
causa quare ille [illegible] est iniustus quia est per se
causa privationis [illegible] que est [illegible] pena per
quam ille [illegible] formaliter dicitur iniustus // Ad illud
[illegible] potest dici sicut videtur doctor subtilis
2o li. dis. 37 in ultima questione ubi querit
utrum peccatum sit pena peccati et arguitur quod non
quia tunc peccatum esset a deo / Et videtur quod pena
est duplex una que consistit in aliquo
passivo quod est in se [illegible] [illegible] igitur
dicitur esse pena [illegible] [illegible] punitio

torqueri quia ibi est calor [illegible] et torquetur
eos // alia que consistit in pura carentia
boni // primo modo dicta pena est in deo
creature efficiens / Sed pena secundo modo dicta
non est a deo effective quia illa consistit in pura
privatione quod non est ipse factibilis et ideo non
est a deo agente / sed desperante natura que
deficit et tunc relinquit eam in suo defectu
[illegible] dimittendo privationem ita quod primus est ipsam que
natura demereri quia deus ipsam naturam non con-
servando vel non agendo prove rectitudine desiderante
capiendo vero agere prout se extendit ad privati-
ones dixi alias in prima questione et ideo quod deus
potest dici causa peccati sed non privationis et tunc
concedo [illegible] [illegible] quod deus est causa istius
iniustitie habitualis et auferet illam rectitudinem
voluntatis desiderando ipsam voluntati et non
conservando eam ipsam voluntatis rectitudinem / Et ad
[illegible] [illegible] dico quod non est contra me
quia [illegible] [illegible] ibi probare quod deus non
posset rectitudinem auferre a voluntate ipsa non
peccante et sic concedo ut alias patuit in
2o qui in ipsa peccante posset licet non
probat // 7o arguitur sic peccatum actuale est
per se repugnans privatio gratie igitur non bonum
morale in actu / quia patet quia diversa et
[illegible] [illegible] [illegible] per se privatio et [illegible]
[illegible] probatur probatio quod gratia non potest stare
cum peccato mortali probatur quia non potest esse
gratia et non gratia quia tunc esset gratia et
non esset gratia / sed nullus potest esse simul gratus
deo per gratiam et esse in peccato mortali quia
simul esset gratus deo et odibilis // Ad id
capiendo gratiam pro gratia creata patet
[illegible] dis. [illegible] quia licet per potentiam dei absolutam
posset non esse gratia et non gratia tamen
sic peccatum ex ordinatione dei invenitur
privet tale gratiam quod non est per se et cetera
// 7o 9o est quod formalis et [illegible] [illegible]
bonitas vel rectitudo cuiuslibet [illegible] in [illegible]
naturalibus consistit in ordine ad deum et
ad seipsam et ad quod [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quod in actu voluntatis moralis
bona rectitudo actualis consistit in
conformitate actus ad dictum recte

in omnibus et singulis circumstantiis suis ita quod
nulla una circumstantia reddit eum formaliter bonum sed
sed quod circumstantialis bonitas est quidam pars
moralis bonitatis ex illis partialibus boni-
tatibus resultantibus quia nulla una nec
plures sine omnibus reddunt actum formaliter
bonum moraliter sed manet actus simpliciter ma-
lus una illarum deficiente aliis eum qui
deficit in una circumstantia magis esset bonus
quam malus / ita per eundem modum imaginor quod anima
creata in ordine ad deum et ad seipsam et
ad quaslibet alias creaturas ex quibus omnibus or-
dinibus resultat quidam integra una forma in ea
quemadmodum in actu voluntatis ex omnibus
et singulis circumstantiis suis resultat una bo-
nitas integra nullus tamen debitus ordo qui
est partialis ordo ad istam creaturam vel ad
alia reddit eam formaliter bonam illa bonitate
vel tamquam pars eius ad aliam bonitatem
sed cuiuslibet talis bonitatis ordinum privatio
tollit totam bonitatem predictam / sicut ablatio
unius circumstantie tollit totam bonitatem
moralem actus et ita quod sicut actus defi-
ciens in una circumstantia requisita deficit
eo actu bonitate morali que bonitas
est conformitas actus cum omnibus et singulis circumsta-
ntiis suis ad rectam rationem ita anima isto or-
dine partiali carens caret illo ordine
integro ultimate resultante ex talibus parti-
alibus ordinibus quo integre dicitur formaliter
bona bonitate tali moraliter ut probatur
ista quoque nam talis anima bona est et recte
movens et iusta ita quod esset iniusta si careret
rectitudine et bonitate moraliter et illud
et non aliunde nisi quia non esset nec ad deum
nec ad seipsam nec ad aliquam creaturam debite or-
dinata igitur etc. // Item pono quod 3a
sit quod quodlibet peccatum privat bonitate illa
moraliter celeste vel in toto vel in parte
patet consequentia probatur quia quodlibet peccatum privat
ordine tali aliquo cum quodlibet peccatum sit quedam
deordinatio // Et quod predicta in istis omnibus
sunt aliqua dubia contra primo quia tunc sequitur
quod partialis inordinatio vel homicidium vel aliquid
peccatum non reddit animam formaliter bonam patet
qua / Et probatur pertinet quantum pro illius

morte ... animam formaliter bonam aut
patet ex exemplo posito in declaratione quod sed de
circumstantia una deficiente in actu morali
que reddit totum actum moraliter malum
// Ad illud concedo primum quidam et concedo aliud
quod probo patet quia talis inordinatio partialis vel
deviatio peccati puta homicidii stat animam
esse pessimam puta ydolatria vel superba
et sic igitur nulla talis reddit eam formaliter
bonam / Et cum probatur oppositum dico quod quando
non valet quod sic una contingit solum bene
operari et male / ita est de ista bonitate
quia potest uno modo esse talis bonitas esse
malum aut pluribus modis // 2a contra sic
si talis ordo vel talis conformitas esset for-
malis bonitas istius anime vel homines tunc
in maiori bonitate privatione peccator committendo
multa peccata mortalia quam unum quia primum pec-
catum tollit illam rectitudinem anime que formaliter
est iusta et recta rectitudine et iustitia mo-
rali et nulla est rectitudo in ipsa anima
que per se et totaliter opponatur peccato nisi ista
igitur per illa tollatur per primum peccatum non
restat aliqua tollenda per secundum peccatum igitur
secundum peccatum non privat de bono per se et totaliter
isto posito quod tamen stat primo consequentia conceditur
quoque // Contra ex isto sequitur quod non est peior
cum fuit pluribus peccatis quibus attritus quam fuit
uno illorum puta peccato primo // Item sequitur
quod peccatum primum tollit bonitatem in persona
que per se et totaliter opponitur peccato et per quod
secundum peccatum nichil potest adimere de bono contra-
rialiter sibi opposito cum talis non sit igitur
non nocet et per quod consequens secundum peccatum non est sibi
malum patet quam quia sequitur nocet igitur adi-
mit de bono ut patet per beatum Augustinum Enchiridion
capitulo 1 et sic omnia peccata post primum non
plus nocent quam solum primum quod est falsum
// Propterea et istius est sciendum quod quodlibet
peccatum mundi privat totam rectitudinem ita quod
potest habere quodlibet peccatum partialem sed unam partialem
bonitatem sibi correspondentem quod privat ex-
pecialiter et partialiter / Ita imaginor in ista
rectitudine ...

foret inoces inocentia illa una ex pcia
libg inocencijs que sit a et illa qdz p̄-
tatum mundi puat p̄ se essencialit in
toto ul in pte ꝗpt hoc ꝙ puat a p̄-
uat unā aliā innocenciā pale pu-
innocencia v. v. baptismi et manet multe
inocencie ptiales alie / pu ꝓptu puti
fornacōs act. ꝗꝯ qlz actuale petm
sibi forlit et eclit oppom / ita dico de
omni alio pcto // Et si obicia ꝙ tm
unu boni oppom̄ uni e pmo ꝗꝑ se ul
eodem mo / Sz istud petm actuale si p̄-
uet forlit bonum mediacius puat bom
istud ptile ꝙ a bom qd integlit ex
illis pcialibz et ideo no eqz pmo et no
eqz iuncte eropponit Utraqz // Si dicat
ꝙ ex isto seqr ꝙ nullum petm mundi p
se eclit et pmo / ita ꝙ nisi oppom
pus vetim inocenciali concedo conclusionem
p hoc tunc ad pm concedo ꝙ petm pm
quantumcuqz magnum no puat pcitante
maiori bono inocenciali ꝙ pmum in
puado a / Et si dicat Igit petoz
no est peior p'g et m petm no se et
si no puat maius bonum in hoc peior
mo puat id ide bonum a qd puat p
pmum et m ꝙ puat petm ꝓmum / v-
bigra vetido debita in ꝗꝑe actui pua-
ri pt una distancia nec pluribz et
quto pluribz peiori mo puac illa
vetido in una ꝙ in alia qz ul qm
si pom in una illarꝫ distanciarꝫ deficeret
// 3o arr sic petm veniale tollit illa
incocenciaz ul vetine in aia illa
que aia est in debito ordine ad
deum et ad seipam et ad omes alias creaturas
Igit istud bom p se et eclit apponit
pcto mortali et veniali q'c sequitur ꝙ eade
sit eclis pena pcti mortalis et venial
carencia tlis vetitu'mis in pcitante cum
pdcā pus est pcō eclis pcti actual
sz illa vetido iuncte et malo tollit p
veniale petm qz ipole est ꝙ ab uen
aliter pcet ꝗpt in ordine ad deum et
ad seipm et ad proxim et ad omes alias
[illegible] pena pcti

mortalis et pcti venialis / Et uoco hic
penā essenciale illaz sz ꝗsic seqz pcta
ut de pō. Si abstrahente pcto no pos-
set no seqi cuius inor pene sit ꝓpius
amic carencia istius ordinis ad deum et
ad seipam et ad omes alias creaturas // Ad
illud pz pdcā ꝙ a bonitas pcialis in-
nocencial ꝗplit vetido moral et tunc no
seqo pignu ꝙ a'q bonitas essencial
opponat cuilz pcto et pena tolis cuiqlz
petm sit illius puaco / sz ꝙ qlz inoce-
cia essencial uni pcto opposita oppo-
alteri essencialit et ꝙ qlz pena uni
pcto debita debeat alteri et m q no seqr
ex dcīs nec hoc pbat arm // pt est
dici sic dicit unus ꝙ et m ordine de
ille q eqz inocencia pma utpote ꝙ
haret una inocencia pure sine alia
no possz pcitac venialit sicut no potuit
pmus parens / Et illa a inocencia op-
ponit pcto mortali ꝗp illud puat ꝓmo
p cetia ul septia tā mortalia quam
venialia puat pfecius // Et cōcessit
iustus qui nunc e in gracia saltem aia
e in recto ordie ad deum ad seipam ad
pximum tm pt pcitac venia nec qz
qr illa iusticia ꝙ nunc hz iste iustus no
e iusticia inocencialis sola sz iusticia p
graciam et attedit petm morte p enes
hoc ꝙ puat iā iusticiaz qum ex ꝗa
sua ex lege dei stac pt cu pcto
veniali et no cu mortali in statu isto
// 4o p arr / qz seqr ꝙ aia huius tole
inocencia a sit infinite bonitatis ul infi-
nite bōs pbo qz hoc b pcialem
inocencia e de bonum pbaco qz hic
illa integraz inocencia ex omnibus
pcialibz inocencijs resultans e sibi
bonum Igit tale qdz sed qo no pt hic
inocenciaz illa est sibi bonum Sz qlz
pcial inocencia e unum sed qo no pt
hic illa a inocencia integra qz
ad ablacoz cuiuqlz pcti tollit illa in-
nocencia integra ex pcialibus resultante igitur
si hic illa integra inocencia sit de bom

nec illa tunc sine illa particulari innocentia
igitur tunc illa particularis innocentia puta b
est sibi bonum aliquod equale tunc et b bo-
num equaliter / Igitur cum concurrat tales inno-
centias infinitas non cum multitudine quia ubi
infinitorum peccatorum in eadem esset specie pos-
sibilium tunc sequitur quod omnes illas
tunc est sibi bonum infinitum et sic sequitur
quod omnes illas tunc est sibi infinitum et sic
sequitur quod talis est bonus infinite // Ad
istud nego consequentiam ymmo dico quod ex gratia
quantumcumque modica est sibi melius quam ex omni
bonitate innocentiali que non est nisi im-
munitas a peccato // Ad probationem cum dicitur tunc
b in parte notitia est sibi bonum
Dico quod tunc b cum aliis particularibus non
est sibi proprie bonum ymmo malum non
excusat quod licet b sit excusatum quod tunc b
proprie esset minus iniusta et mala / Sed
tunc b cum aliis particularibus est sibi bonum
quod est immunitas ab omni peccato et ex hoc
non sequitur quod talis immunitas a peccato sit
infinitum bonum // 7° arguitur quia si omnes iste
innocentie particulares integrant unam rectitudinem
innocentialem que formaliter reddit animam bo-
nam tali bonitate et non una talis inno-
centia particularis nec alie plures // Consequentia
ex omnibus illis resultat una rectitudo
innocentialis igitur ex talibus vel ex quibus vel ex
quibuslibet resultare potest una que formaliter eam
iustificaret / Vel dicatur que sit causa di-
versitatis / Similiter si ex omnibus innocen-
tiis alterius speciei resultare potest una boni-
tas innocentialis que formaliter sit anima
innocens igitur ex omnibus innocentiis eius-
dem speciei // Ad istud nego primam consequentiam et
racio est quia quelibet talis innocentia particularis
stare potest cum eo dato quod esset grandia et
magna peccata / Sed illa innocentia ex omnibus
aggregata stare potest non potest cum peccato
// Sexto arguitur quia si esset una rectitudo
innocentialis talis ex omnibus tali particularibus ca-
dens ab illa resurgere non posset patet consequentia quia
postquam peccavit non potest esse verum non
peccasse igitur postquam semel peccavit numquam
posset esse iustus et bonus sicut prius cum

peccatum et postquam nullus homo in statu innocentie
talis sine gratia melior esset quam in statu
nature lapse cum gratia quod est falsum // Ad istud
dico quod si vocetur innocens ille qui numquam
peccavit ita quod vocetur innocentia immunitas
ab omni peccato preterito presenti et futuro dico quod non
posset postea resurgere talis bonitas // Et
cum infertur / Igitur postquam peccavit numquam posset
esse ita bonus et iustitias iustus sicut
prius concedo de ista bonitate innocentiali
posset tamen esse melior plus quam ante per
bonitatem alterius racionis cuius bonitas est
ex gratia et virtutibus naturalibus et moralibus
acquisitis et cum arguitur ultimo quia tunc sequitur
quod homo in statu innocentie esset homo melior
etc. non sequitur nec apparet // Secundo notetur
innocentia immunitas ab omni peccato preterito
sit talis innocentia quam homo peccavit potest resti-
tui quia tunc remittitur culpa // Sed dubitatur sequitur
questio quod expedite sequitur est / Cedit peccatum
per se et formaliter privat rectitudinem moralem sicut
patet ex quarta ymmo est per se et formaliter
privat ipsam rectitudinem innocentialem sequitur
quod ut patet ex nona sequitur // Dico quod numquam
est nec esse potest in creatura rationali aliqua bo-
nitas infinita moralis vel innocentialis
vel gratuita particularis per quodcumque peccatum vel
quecumque peccata probatur quia numquam creatura posset
posset esse infinite bona nec moraliter nec
gratuite nec innocentialiter igitur etc. // Contra
quod argumentum sic / quod mala potest esse creatura
rationalis excedenti actu tamen bona et
iusta est cum peccatum / Sed infinite mala
potest esse creatura rationalis propter peccatum igitur in-
finite bona fuit cum peccatum consequentia probatur
sic pono quod a creatura sit effecta mala propter
peccatum / Cum arguitur sic nulla est malicia
nisi a nisi privatio actus boni et quam mala
est illa privatio tam bona fuit res et
iustitia privata per illam et quam bona fuit illa
iustitia tam bona et iusta fuit a prius
illa igitur // Ad istud nego minorem ymmo
dico quod nulla creatura potest esse infinite mala
// Sexto arguitur [illegible] numquam [illegible] quarto [illegible]
potest [illegible]

tuc ac' pt dor e inoceb z i immuns a
b z illa inocetia z immuitas e porti bo
nu / Et plur' inocetia a c e porti eq
le bonu z sic infinitu / Igr' por' hct
ifinita bo' eqlia ul' vnu bonu ifini
ties maiq bonu qz inocetia z e imu
nitas a b peto // Et tlis deq z iusticia
m sbo suscep li' ut pz 2o sete dis 16 ca
q / Igit' por' hz ifinitas iusticias ucl
vna equalete ifinit' // Cofirmat' q bo
q inocetia z immuitas a peto sit taz
bonu qz malu e b petm / cuc aliqd bo
nu positm maq bonu qz q b petm sit
malu ess magf bo' illa inocetia sit
d tuc id ess ita vac magf eligibile qz
inocetia illa qua sim qr hito d sine
inocetia illa hct' petm et est magf
qz d sit bonu / Igit' tlis elco est ma-
la // Ad istud pz p pdca // ay inocetia
a b peto pcise no est bo' inocetia / sz e
bone bona ubi hct' inocetia a quoz
alio peto / Oz hmir inocetie q e paal
ut dcm est no cocludet ab gctq illq
inocetiar bonit' qr bonitas illa in
nocetiar cotlibz aggata qsistit qi
i indiuisibili' intesiue sz i imuite ab oi
peto // 3o ar' sic petm est malu z
nocet / Si tuc ab pcaus peto a aut
s nocet z adimet alq d bono ut pz
p sygrm 2o sete dis 27 zplbtm dugq
Sinq ca a Si iuh paact b peto eq
li a b foret sibi tm malu sicut fact
a Igit' sibi tm nocet et tm bonu
adimet et puact sic d omi peto z
no vqnit' q petm puet aliqd bonu
nisi iusticia / Ita igit' tlia ifinita p'
cata puaret ifinita iusticia ul' iusti
tias eqles ifinitas ucl videt' esse
suffi'us rnsio dicedo q sedm petm ta-
tum bonu puat z adimit et tm no
cet, pt pmu petm qr id bonu i qntu sz
id puet / no ta nocet qr sibi eqle et
ositiu adimet tatu nocet vnu
illo plus qm tu foret pdet duo bona
eqlia qs ide explcbz caus ig // Ad
istud pz p aliud dca q talis petum

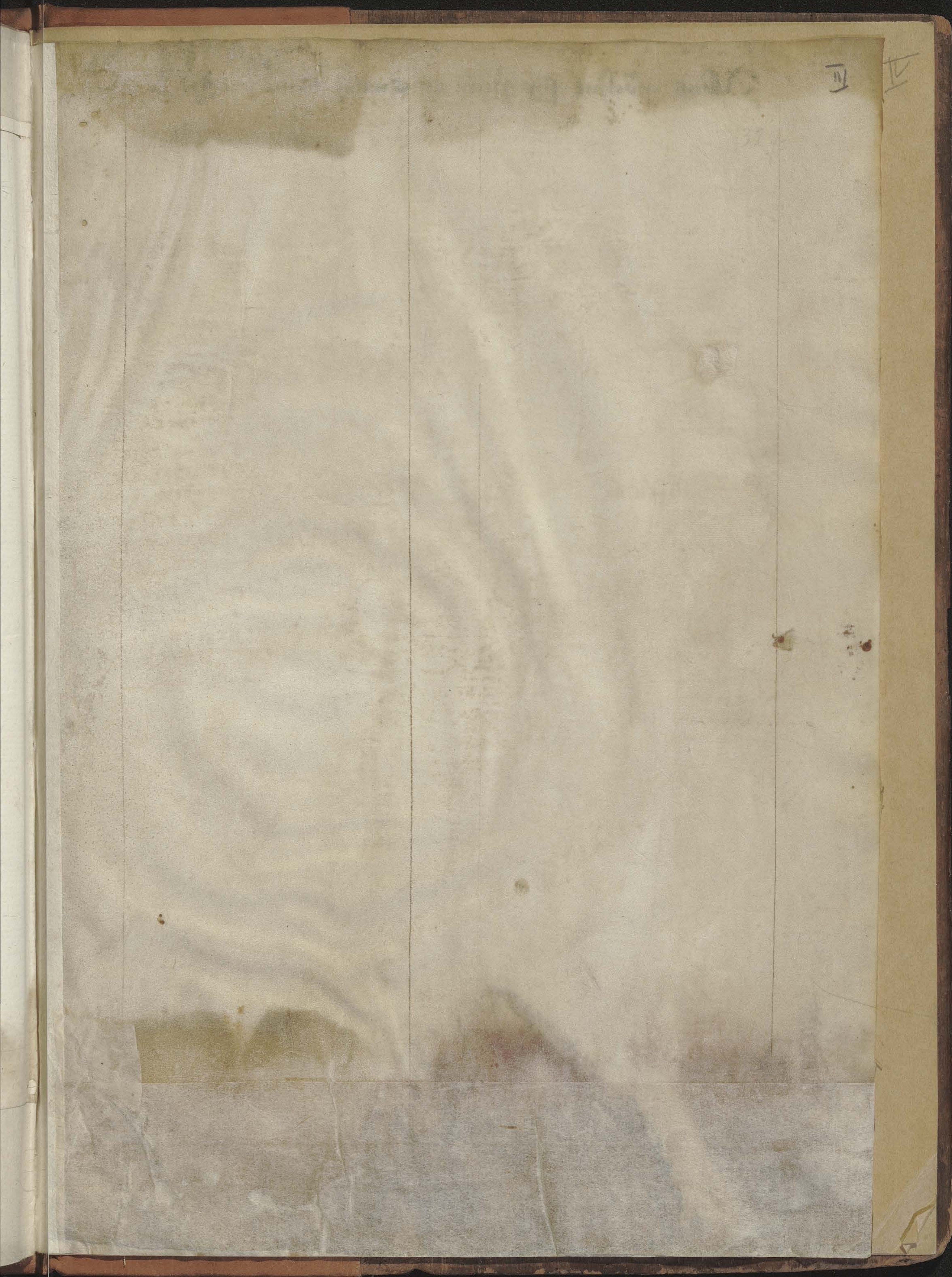
pse tecli' admit nisi qd ifuisset
si petm illud no fuiss z ns dict' nocet
petm qd tu s ess pmu nolo tollet
bonu pcedeb s inocetia ab oi peto
// 4o arg' sic / ds iustificat' pt ho
ab oi | mez a peto vno z no ab alio qz ba
paact pmo sor' b peto z pq c tuc
aq c petm sint iustq z inoceb ius
ticia cocludete c z pq c est magf
iustq qz pus pt igi' ds pq c
petm iustificat' sor' ad statu qz hu
it cum b peto z hor no pt nisi p
aliqz iusticiaz sit illa d / tuc tatum
pdidit peto c cude tm est d oi
peto alio sedz' ig' q oe petm pt
/pt | sibi ppaz reltaz iusticia cocludete
oppositu tpqus q est petu potit
qs hic tot iusticias pus qmit
Ad id pz p pdca q iusticia qnqz cap'
p immuitate ab hor peto qnqz p recti-
tudine morali actuali ul' habituali
qnq p rectine ginita pz er' exp
dcts q ppr' immuitate ab hr peto
ul' ab isto no sedz aiaz esse iusta
// Cuc ad ad arm capi'do iusti'az
pmo m'o pz q ds pt iustificare
aiaz ab vno peto sz no ab alio
sz cap'do iusticia 2o m'o ul' 3o m'o no
poss' lnie vniustc' vnu petm no re-
mittedo ad / sz hr no ess aiaz iusti
ficat' ubi petm maneb ess morle
z gccdo ultq q capi'do iusticiaz
2o ul' 3o m'o qlz petm puat ta-
taz ppa iusticia no tm p hta pt
ho sit iustq et bonq / z no seq' ul-
tq q pt puit vnus illas iusticias
oct dato q pt puit eat pcas som
finite bonq ut dcm est // Ex istis
seq' q ab pt esse bonq z no ce i
immis ab oi peto lic eqo pz qr pt
esse i gra z aus tlis est simpr' boq
seq' 2o q ab pt esse ulde viroq
habitualit' z no actualit' i viciis ta-
libq qnd erit mortia zm erit
simpr' boq // Scd' 3o q ab pt esse

bonu9 videt moralit' et esse malu9 simp'
q2 sine gra // Sequit' q nullu9 pt esse
viciosu9 aliq° vicio et innocens ab oi pecto
// Sequit' 7. q ab pt esse peccator et no ee
viciosu9 simp' moralit' p3 q2 nullu9 e imo-
ralit' viciosu9 nisi plu9 inclinat ad vicio q
ad virtute // Sequit' sexto q de peccator et no
esse malu9 s3 bonu9 q2 quicu3 pecto ab pr'
ceet ipe est peccator mi9 tn malu9 simp'
q dm e in gra // Ex istis sequit' sepo q
gra magis facit ad faciend hoiez bo-
nu q quecu3 pecta q esset mortalia ad
faciend ipm malu // Et sic sunt de de-
scripcionib9 pcti // Restat nuc vide
penes q attendit' excessu9 quitat' vnu9
pcti sup aliud qd erat pncle istis 3°
arlo declarand // Ex p'missis infert 9°
ali9 sine approbac // prima 9° q excessu9
vnu9 pcti sup ad no attendit' qualit'
penes hoc q vnu9 maiore iniusticiaz
inordinale pnat q aliud pbat q2
qdl3 pctm qtu3cu3 modicu pnat i9a3
totale bonitate igit' etc aus p3 ex
pdcti // 2a 9° est excessu9 etc no
attendit' penes hoc q vnu pctm
maiore morale rectitudiez q ad pnat
p3 q2 essent duo actu9 equalit' qr dicta-
me ronis recte ctusp'to om pcto et
ob phibet vnu spocia pcti venial' et
ad sp'cie pcti mortlis et quissio vnu9
ess pctm morle et altu9 pctm veiale
et tn vt videt' tn actu9 illos quitte
fort equalit' qt' iudiciu recte ronis ut po-
nit' salte deducta circustancia pcti ig'
eqle pnaret rectitudine morale // 3a 9°
est tal excessu9 no attendit' penes hoc
q vnu pctm morle pnat maiore
iniusticiaz qtuitua q ad pbat' quia
quib3 actu9 mortlis ul qdl3 pctm mor-
tale pnat tota iniusticia qtuitua q
possint s3 inete p9 q ab cet mgra
pole e q ipe peccet mor' pcto ma-
iori ul minori ig' pctm morle minor'
quitat' tollere pt in vno maiore gra
vbi illa invenit in eode et pctm ma-
ior' quit' tollit in alio minore mi-
re gra ig' talis excessu9 no attendit' etc
// Pna 9° // 4a dctu9 excessu9 no attendit'
penes hoc q maior pe dapni vnu q
aliud pctm pbat' na pt ab magnu
gdum pniu qnis in celo respcteb mor'
pcto adultem respt aliq qui minore gd
inclinat et peccet pcto ydolatrie tc pctm
illiu9 z! qu9 est q pctm pmi et tn
maior pea dapni pmi' pniu9 q s9
// 5a 9° est talis excessu9 no attendit'
penes hoc q maior pena sensus extesie
pnia' vnu pctm q ad p3 q2 qdl3
pctm morle etna pena pnu' nisi
pvenia diluat' // Et in hoc pt ondi
quitas pcto mortlis et veialis q2
maiori pea extesie pnu' ex ordine
dei pctm morle q veniale // posset
tn hic esse vnu dubiu s. an aliqd
pctm veniale pnia' etnalit' sed tn
ad pns obmitto etc // Sexto 9° est
talis excessu9 no attendit' penes hoc
q maiori pea sensus q posset de pnire
vnu pctm q aliud pbat' q2 sic alte-
rcam / Et do placet qcu3 pctum
posset de sic quicu3 phibe // 7a 9° q ge-
neralis etc quitas vnu9 pcti sup ad
pt attendi penes hoc q vnu pctm
magis directe et imete oppo' dl dile-
ccoi sup omnia q ad pbat' q2 hoc
est qd max° pncipi' obseruand et p9 9b
maior excessu9 illi obseruacie illiq3
mag9 contingu9 pctm cetis pib3 // 8°
9° est pcti quitas pt attendi penes
moderacoez appetitu9 / ita q quato vo-
luntas ex immoderacoe et interiori ap-
petitu fertur in aliqd phibitu cetis
pib3 pctm e qu9 pbat' q2 volutas
est magis pversa est q ex inordiacoe
appetitu etc sed hoc no est nisi
pctm sine q sibi i est pversitas ig' etc
// 9. 9° est q nullu9 mortlis n' venia-
lis pcti est quitas infinita pbat' q2
si sit pctm illud infinitu et iniusticia
sine rectido volut' esset infinita bonu
quis sn rqt' dus p° eum de ho
rac et vbi dicit q iniusticia sine

veri^do volunt^s / no est ad nisi reddere deo
honore debitu / sz ois hor q pt homo
reddere e finitu qz si ille honor esset in=
finitu excederet potem opauts vel volutas
sit opans vel illig honors qd e ma-
nifeste fsm / Mdo pbo qnez q si
petm volunt^s esset infinitu q insti^a sine
retido volunt^s esset infinita qz nesura
puonis no pt capi n^i ex qnte illig
boni qd puat qz 2^m Aug 2° Enr. de
qo ca^o 18 / Omne bonu tam bonu est
q mala est eig destruto / Igr tal bom
e honor deo debitu q malu est eig
Igr^e si istud sit bonu finitu tunc e
retido eate volunt^s petm q inl ad
est el eig destrto erit malu finitu
// 2° ar^z sic gruitas pti attedit spa
lit penes hoc q bonu qd intime
z inmediate puat z penes modi quo
inetie z pleine puat id ut pz pdcas
q^e certu z q^z ut^z illoz modoz
est finitu ig^r id penes qd attedit g^r
uitas pti finite petm agguat z p
qns illig peti gruitas e infita ut^z
Ex ista q^e seq^r q^o 10 / q nullu petm
ipm infinite agguate pba^r qz ullig
pti gruitas e infinita l^z aus e pce^us
q^o / sz qua pz qz no e pole q ex alig
distantia infinita agguetur z q hear
gruite finita // Ex ista q^e seq^r q^o
xi^a 44 ds no est tauftuia qlibet
petm morle agguas infinite pz ex
pol q^e // 2° qz tunc ullm petm mor-
tale esset qruig alis cu qlz haret
infinitā gruitate qua pz ex dctis ima^r
d^i infinito z ss d^r 3° ar^lo sufficiat
bantu ad 3^m articlm
pona solum vna q^oz pz
ex forlis biti^do uel felicitas
etia e meor aie bte qm
alq^o eitas eata q hear ul bre pos
sit d^r po^r dei ordiata / pba^r ista q^o
pmo aucte btu Aug allegata i
pilo^o q^os adppo^m // 2° p btm Aug
d^r ciui dei li ca^o vn ubi de vi
sio de facie ad facie e sum^m bonu
qd pmittit^r in vita etia i^a / Itm p
ang'm p^o setens dist 1 c 2 ubi loq^r
de fruitione diuina q hec est sumia me
rces ut ipd ds sanz / Itm p btm Aug
in libello suo de reddedo vota ubi
loq^us de vita pnti ade vita etia dr
vita nuqa i^a pns esss poss esse
pns nullo mo bte vite eil bnssic
qpanda est // 3° ar^z prom / qtucuqz
foret rolis eata pfsta ad hunc fi-
nis illig z pfter esset biti^do etia vi
sio z fruicio / ig^r ista visio esset bo-
nu sumu ipig forle ig^r ista visio
esset sumu bonu ul maxi^m bom
pole eate roli / q aus qtucuqz
reata rolis esset pfsta ad hunc feli-
citas eig esset btitudo pbo p pressu
phi p^o ethi^or ubi investigat q e
felicitas z finis rolis eate z ondt
q e opaco nobilissie po^e d^r ogti
optiuu / Tnc ar^z sic / qtucuqz eata
rolis esset pfsta opa^o po^e illig esset
nte^us z vos z obm optim pole
e ds ig^r optia opo illig eate^z est
opo nte^q z vols p^r ds z no pt esse
nieor opo v^r dei q ipm vide z
videdo amac / ig^r hec facit e finis
z felicitas rolis eate z in hijs duo
bz biti^do qsistit sine obuia sine for=
lis ig^r etc // Tor^m ista q^oz ar^z p^o
p ar^m / sim in pu^o q^os arguebat^z
eni q sit iusticia opposita peto est
forlr meor q forlis biti^do ig^r for-
lis btitudo no est melig pole aie
eate bte // Ad id nc^o aus / adp bom
tu dict^z petm q est puaco creare
tia iustice z magis malu z fugi^le
q biti^do forlis est eligi^lis z q ma-
lu z fugi^le est puaco iusticie tam
bonu z eligi^le est iusticia ig^r insti-
cia ista est meor z eligi^or q biti^do
forlis // Ad hoc dico q petm no e
magis malu pse z essencialr q insti-
cia qm puat pse z essenciale sit bo.
igit^r nec est malu p aus quam
bonu qd pauns puat sit bonu

Dico tamen quod peccatum est magis fugibile
quam beatitudo sit eligibilis licet non sit
magis malum quam beatitudo bona ut pa-
tuit superius in quadam questione istius quarti
// Ad 2m arguitur sic privatio iustitie cum libertate
iniustis et peccatoribus est magis fugibilis
quam beatitudo sit eligibilis igitur iustitia
quam privat est magis eligibilis quam beatitudo
probatio antecedentis / quia si non / sequitur quod aliquis pre-
tract conventionem tamen eligendo istud
quod est minus eligibile quod videtur inconveniens
et quod hoc sequitur patet quia eligendo privationem
iustitie cum beatitudine peccat unus ex quo
eligit iniustitiam eligit peccatum sed ius-
titiam cum privatione beatitudinis potest quis
eligere sine peccato igitur / sed probatur quia
quam fugibilis est privatio tam eligibile
est bonum quod privat // 3o arguitur per Anselmum
de similitudinibus capitulo ultimo ubi dicit
mallem esse purus et innocens a peccato
et gehennam intrare quam sorde pollutus ce-
lorum regna tenere // Ex isto arguitur sic
esse in inferno sine peccato est eligibilius
quam esse in celo cum peccato et per quod esse
in celo non est tam eligibile quam fu-
gibile est peccatum aggravatum ex esse in
celo et in pena sit fugibile et non eli-
gibile // Ad istud concedo conclusionem ex hoc
tamen non sequitur si peccatum sit magis fugibile
quam beatitudo sit eligibilis quod propter hoc
sit magis malum quam beatitudo sit bona.
// Ad argumentum in principio quod patet visum est etc.
Et sic est finis istius quarti libri
Sententiarum venerabilis doctoris Tho-
me Albi. Anno domini [illegible]

Finis adest operis mercedem posco
laboris etc.

III
IV

Albus mōchus sup p̄mū et scd̄m [illegible]

IV

